

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

3 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ’NİN ÇEVİRİ
YAZISI (s. 1-96) 1746-1747
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ESRA ÖZTÜRK

PROF. DR. NECMETTİN AYGÜN

AKSARAY-2025

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

3 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ’NİN ÇEVİRİ
YAZISI (s. 1-96) 1746-1747
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ESRA ÖZTÜRK

DANIŞMAN : PROF. DR. NECMETTİN AYGÜN
JÜRİ ÜYESİ : PROF. DR. TURAN AÇIK
JÜRİ ÜYESİ : PROF. DR. METİN ZİYA KÖSE

AKSARAY-2025

TELİF HAKLARI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 24 (yirmi dört) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Esra

Soyadı : ÖZTÜRK

Bölümü : Tarih

İmza :

Teslim Tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defterinin Çeviri Yazısı (s.1-96)
1746-1747

İngilizce Adı : Transcription of Karaman Ahkâm Register No. 3 (pp. 1-96)
1746-1747

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Esra ÖZTÜRK

İmza:

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
JÜRİ ONAY SAYFASI

Esra ÖZTÜRK tarafından hazırlanan 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Çeviri Yazısı (s.1-96) 1746-1747 başlıklı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

	<u>Kabul</u>	<u>Ret</u>	<u>İmza</u>
Danışman: Prof. Dr. Necmettin AYGÜN (Tarih, Aksaray Üniversitesi)	☐	☐	
Üye: Prof. Dr. Turan AÇIK (Tarih, Aksaray Üniversitesi)	☐	☐	
Üye: Prof. Dr. Metin Ziya KÖSE (Tarih, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)	☐	☐	

Tez Savunma Tarihi: 12/06/2025

Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Prof. Dr. Aybala ÇAYIR

İmza

TEŞEKKÜR SAYFASI

Bu tezin ortaya çıkmasına destek olan herkese öncelikle teşekkür ederim. Rehberliği, sabrı, bilgi birikimini paylaşmaktan çekinmediği, en ufak bir sorunda bile oturup dinlediği, kaynaklar konusunda her zaman yardımcı olduğu ve tavsiyelerini eksik etmediği için değerli danışmanım Prof. Dr. Necmettin AYGÜN'e; yardımlarını esirgemeyen, akademik bilgilerini ve deneyimlerini paylaşan Aksaray Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nden hocalarım Doç. Dr. Abdoolvahid SOOFİZADEH, Doç. Dr. Osman OKUMUŞ ve diğer bölüm hocalarıma; Tez savunmasına jüri üyesi olarak katılan ve tavsiyelerde bulunan Prof. Dr. Turan AÇIK ve Prof. Dr. Metin Ziya KÖSE hocalarıma, katkıları olan Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı'na, benzer şekilde Aksaray Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'na, her zaman destek veren babam Haşmet ÖZTÜRK, annem Nuran ÖZTÜRK ve kardeşim Fahrettin ÖZTÜRK'e teşekkür ederim.

ÖZET

Tarih, geçmişte yaşamış toplumların siyasî, sosyal, ekonomik ve kültürel yönlerini belge ve bulgular aracılığıyla inceleyen bir disiplindir. Bu bağlamda özellikle arşiv belgeleri, Osmanlı Devleti'nin tarihini aydınlatabilmek adına önem taşımaktadır. Bu arşiv belgeleri içerisinde Eyalet Ahkâm Defterleri, bir bölgenin yerel tarihini idarî, sosyal, ekonomik vs. açılardan öğrenmek ve tahlil edebilmek bakımından önemli bir kaynak teşkil ettiği görülmektedir. Bu defterler, taşra teşkilatına dair merkezden gönderilen hükümlerin kaydedildiği resmî kayıtlar olup söz konusu dönemin yerel sorunları, uygulamalar ve toplumsal yapı hakkında doğrudan bilgileri sunmaktadır. Aynı zamanda Osmanlı hukuk sisteminin pratikteki yansımalarını göstererek, merkezdeki hukuk düzeninin taşrada nasıl uygulandığına dair bilgiler sunmaktadır. Tez çalışmasına konu olan 1746-1747 yıllarına tarihlenen, 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) eşkıyalık, gasp, yağma, vergi, vakıf, miras ve aile hukuku meseleleri hakkında taşrada yapının nasıl işlediği gözler önüne serilmektedir. Bu bilgilere doğru bir şekilde ulaşabilmek ve sonrasında yapılacak bilimsel değerlendirmeler için defterin Osmanlı Türkçesi'nden günümüz Türkçesi'ne düzgün bir çevirisinin yapılması gerekmektedir. Bu süreçte kelimelerin hatalı okuması gibi kusurlar, metinlerde anlam kaymasına neden olabileceği gibi tarihî yorumların yanlış yapılmasına sebebiyet verebilmektedir. Bundan ötürü kaynak güvenilirliği açısından çeviri yazının aslına uygun biçimde gerçekleştirilmesi önem arz etmektedir. Çeviri yazısı üzerine yapılan çalışmalar, sadece Osmanlı Türkçesi'ne hâkim olmanın dışında dönemin dil ve kavram dünyasına hâkim olmayı gerektiren bir süreçtir. Bu çalışmada arşiv belgelerinin günümüz Türkçesine aktararak yerel ve genel tarih çalışmalarına katkı vereceği düşünülmektedir. Ayrıca Osmanlı hukuku, Dîvân-ı Hümayûn, Mühimme ve Ahkâm Defterleri ile Karaman Eyaleti'nin idarî ve toplumsal yapısı konularına da değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Osmanlı Devleti, Karaman Eyaleti, Taşra Tarihi, Yerel Tarih.

Bilim Kodu : 117510, 117523, 117514, 117520

Sayfa Adedi : 376

Yazar : Esra ÖZTÜRK

Danışman : Prof. Dr. Necmettin AYGÜN

ABSTRACT

History is a discipline that examines the political, social, economic, and cultural aspects of past societies through archival documents and material evidence. In this context, archival documents are particularly important for illuminating the history of the Ottoman Empire. Among these archival documents, the Provincial Jurisprudence Registers (Eyâlet Ahkâm Defterleri) are regarded as essential resources for learning and analyzing the local history of a region from administrative, social, and economic perspectives. These registers are official records recording centrally issued decrees regarding provincial organization and provide direct information on local issues, practices, and social structure of the period. They also demonstrate the practical implications of the Ottoman legal system, providing insight into how the central legal order was implemented in the provinces. The Karaman Ahkâm Register No. 3 (pp. 1-96), dated 1746-1747 and the subject of this thesis, reveals how the provincial structure functioned regarding banditry, extortion, plunder, taxes, charitable endowments, inheritance and family law. To access this information accurately and for subsequent scientific evaluations, the notebook needs to be properly translated from Ottoman Turkish into contemporary Turkish. During this process, flaws such as misreading words can cause semantic shifts in the texts and lead to incorrect historical interpretations. Therefore, it is crucial that the transcription be faithful to the original to ensure source reliability. Transcription work requires not only a mastery of Ottoman Turkish but also a mastery of the linguistic and conceptual landscape of the period. This study aims to contribute to local and general historical studies by translating archival documents into contemporary Turkish. It also addresses Ottoman law, the Imperial Council, the Imperial Registers, and the administrative and social structure of the Karaman Province.

Keywords : Ottoman Empire, Karaman Province, Provincial History, Local History.

Science Code : 117510, 117523, 117514, 117520

Number of Pages : 376

Author : Esra ÖZTÜRK

Supervisor : Prof. Dr. Necmettin AYGÜN

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKLARI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR SAYFASI	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar LİSTESİ.....	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	ix
KISALTMALAR.....	x
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	10
AHKÂM DEFTERLERİ VE 3 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NİN (s. 1-96) MUHTEVA ANALİZİ	10
1.1. Dîvân-ı Hümâyûn, Yapısı ve İşleyişi	11
1.2. Mühimme'den Ahkâm Defterleri'ne Geçiş	12
1.3. Muhteva Açısından 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri (s. 1-96).....	16
1.4. Karaman Eyaleti'nin İdarî Taksimatına 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) Yer Alan Hükümlerin Katkısı	31
İKİNCİ BÖLÜM	49
3 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİNİN ÇEVİRİ YAZISI (s.1-96)	49
2.1. Defterin Çevirisi.....	50
SONUÇ.....	353
KAYNAKÇA	357
EKLER.....	360
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ TEZ DEĞERLENDİRME FORMU	363

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Eyalet Ahkâm Defterlerinin Adları, Tarihleri ve Sayıları	14
Tablo 2. Karaman Ahkâm Defterleri Üzerine Yapılan Tez Çalışmaları: Yazar, Yıl, Tez Başlığı ve Üniversite Bilgileri	15
Tablo 3. 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defterindeki Hükümlerin Konularına Göre Dağılımı (s. 1-96)	28
Tablo 4. 1700-1739 Yılları Arasında Karaman Eyâleti ve Eyaletine Bağlı Sancaklarında Görev Yapan Yöneticiler	33
Tablo 5. 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) Geçen Karye Adları	36
Tablo 6. 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) Geçen Mahalle İsimleri	43
Tablo 7. 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) Geçen 'Aşiret, Cemâ'at Yörük ve Türkmân İsimleri	45

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin (s.1-96) Hükümlerin Konu Dağılımı 18

KISALTMALAR

bkz.	: Bakınız
BOA	: Başbakanlık Osmanlı Arşivi
ev.	: Çeviren
D.	: Derbent
ed.	: Editör
haz.	: Hazırlayan
K.	: Karye
Kz.	: Kaza
M.	: Mukataa
M.	: Milattan nce
N.	: Nahiye
V.	: Vakıf
vs.	: vesaire
YK	: Yükseköğretim Kurulu
yy.	: Yüzyıl
Z.	: Ze‘amet

GİRİŞ

Bu çalışmanın temel amaçlarından biri, yerel tarih alanına mütevazı bir katkı sunmaktır. Yerel tarih; “belli insanların belli bir zamanda ve yerdeki (köy, kasaba, kent, vs.) hikâyesi ve geçmişinin bilgisi” şeklinde tanımlanabilir. Yerel Tarih çalışmaları, belli bir bölgede yaşamış insanların kökeni, ekonomisi, siyasî olayları, toplumsal gelişmeleri, yaşam biçimleri vs. hakkında bilgi edinilmesini sağlamaktadır. Tarihin gelişim evresi küçük ünitelerden büyük ünitelere şeklinde ilerlediği için bu küçük üniteler zaman içerisinde toplanarak büyük üniteleri meydana getirmişlerdir.¹ 1990’lı yıllardan sonra hızlanan yerel tarih araştırmaları, ulusal tarih söyleminin tek yönlü yapısına alternatif olarak, yerel düzeyde daha renkli ve ayrıntılı, bölgesel farklılıkları ön plana çıkaran bir anlatıma olanak sağlamıştır. Yerel tarihle temas kurmak ve yakın çevremizin tarihsel birikimini tanımak, bireyin geçmişe dair aidiyet ve kimlik duygularının pekiştirilmesine ve toplumsal belleğin oluşmasına katkı sağlamaktadır.² Bu kapsamda, belirli bir bölgeye ait özgün belgelerin çevrilmesiyle hem o bölgenin geçmişine ışık tutulmakta hem de tarih yazımına yeni veriler kazandırılmaktadır. Dolayısıyla bu tez çalışması Osmanlı Türkçesi ile yazılı ana kaynakların okunması becerisi ve bu kaynaklardaki bilgilerin değerlendirilmesi yeteneğini kazandırmak merkezli olacak şekilde yerel tarihe de katkı sunmaktadır. Zira yerel tarih çalışmalarının sağlıklı bir biçimde yürütülebilmesi, döneme ait belgelerin doğru okunup yorumlanmasıyla yakından alakalıdır. Bu tezde, teze konu olan kaynağın (3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin 1-96 sayfa aralığının) kısa bir değerlendirmesi eşliğinde, Osmanlı Türkçesi’nden günümüz Türkçesi’ne çeviri yazısı yapılmıştır.

Osmanlı tarih yazımında belirli dönemler yoğun bir biçimde araştırmalara konu olurken, bazı yüzyıllar görece arka planda kalmıştır. Özellikle Osmanlı Devleti’nin kuruluş dönemi, kaynak yetersizliği nedeniyle araştırmacılar için kısıtlayıcı bir alan oluşturmakta iken, XVII. ve XVIII. yüzyıllarda kaynak bolluğu nispeten artış göstermekte olduğundan bu dönem aynı

¹ Erdal Aslan, “Yerel Tarihin Tanımı, Gelişimi ve Değeri”, *Tarih Yazımında Yeni Yaklaşımlar Kürselleşme ve Yerelleşme*, haz. Zeynel Abidin Kızılyaprak (İstanbul, Türkiye, Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yayınları, 2000), 195, 202.

² Oktay Gökdemir, “Tarih Yazımında İki Yeni Yaklaşım: Sözlü ve Yerel Tarih”, *Tarih Nasıl Yazılır Tarih Yazımı İçin Çağdaş Bir Metodoloji*, ed. Ahmet Şimşek (İstanbul: Tarihçi Kitabevi, 2011), 211, 221.

zamanda Osmanlı Devleti'nin “Altın Çağı” olarak değerlendirilir. Kabaca bir dönemlendirme ile 1400-1600 yılları arası tarih araştırmalarına yoğunlukla konu olmuştur. Bu dönem (XV. ve XVI. yy.) aynı zamanda “Tahrir Defterleri Çağı” olarak adlandırılmıştır. Bununla beraber tahrir tutma geleneğinin terk edilmesinin yanında XVII. ve XVIII. yüzyılların devletin “gerileme” veya “bozulma” devirleri olarak okunduğundan, bu dönemlerle ilgili çalışmalar Türk Tarihçiliğinde, kabaca bir tarihlendirme ile 1990'lı yıllardan sonra tarih yazımına konu olmaya başlamıştır. Osmanlı arşivlerinin daha geniş kapsamda erişime açılması ve tarih disiplininde yöntemsel çeşitlenmenin artmasıyla birlikte XVIII. yy.'a yönelik akademik ilgi belirgin bir şekilde artmış ve bu dönemin sosyal, ekonomik ve idarî yapısına dair yeni yaklaşımlar geliştirilmeye başlanmıştır. Bu yönü ile tezimiz, XVIII. yy. Osmanlı tarih yazımına katkı sunmaktadır.

XVIII. yy., *görkemli* klasik çağ ile köklü toplumsal ve siyasal değişimlerin yaşandığı XIX. yy. arasına konumlanmış, çoğu zaman arada kalmış bir dönem olarak tasvir edilmektedir.³ Ancak bu döneme XVIII. yy.'ın modern çağın hazırlayıcısı veya önceki dönemlerin mirasını taşıyan zorunlu akıbeti şeklinde bakılması, dönemin tahlil edilmesini güçleştirmektedir. Yapılan iktisadî ve sosyal tarih araştırmaları, XVIII. yy.'ı iki ayrı döneme ayırmaktadır. 1700-1774 yılları arasında kalan dönemle ilgili çalışmalarda yeni üretim teknolojilerini geliştirmeye yönelik girişimlerin başlatıldığı ancak tamamlanamadığı görülürken; bu süreçte malî ve iktisadî gelişmeler, toplumsal farklılaşmalar ve reform çabaları da araştırmaların odak noktası olmuştur. 1774 sonrası dönemi için ise hayli çalışma yapılmıştır. Dış siyasette Avrupa'nın artan gücü, Osmanlı'nın diplomatik alanda tavizler vermesini de beraberinde getirdiği; iç siyasette ise yerel ayanların güç kazanmasıyla beraber merkezî otoritenin zayıfladığı yönündeki kanaatin oluşmasına neden olmuştur. İşte bu yüzden XVIII. yy. Osmanlı tarih yazımı, 1699 Karlofça Antlaşması sonrasını kapsayan *gerileme-duraklama*, *reform çabaları*, *Lale Devri*, *Batı'nın tanınması* kavramları ile 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması sonrasını ilgilendiren *ıslahat*, *reform*, *batılılaşma*, *değişim*, *Nizâm-ı Cedid* kavramları çerçevesinde ele alınmıştır.⁴

XVIII. yüzyılda beylerbeyi ve sancakbeyi gibi taşradaki üst düzey devlet görevlilerinin sınırlarda gerçekleşen savaşlarda görevlendirilmelerinden ve arpalık sisteminin yaygınlık kazanmasından sonra eyâletlerin ve sancakların yönetimine beylerbeyi ve sancakbeylerini

³ Oktay Özel, *Dün Sancısı Türkiye’de Geçmiş Algısı ve Akademik Tarihçilik*, (İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2015) 59-60.

⁴ Mehmet Yılmaz Akbulut, *Hekimoğlu Ali Paşa Paşalar Çağının Şeyhülvezîrası*, (Ankara: Timaş Yayınları, 2022) 17-19.

temsilen mütesellimler geçmiştir. Bu mütesellimlik görevi, atanan beylerbeyi veya sancakbeyinin kendi görev yerine gitmeden, yetkilerini devrettiği bir vekil tayini ile gerçekleşmektedir. Beylerbeyi veya sancakbeyi, kadıya gönderdiği bir mektupla bu atamaya resmiyet kazandırır. Önceleri bu mütesellimler, kapıkulu ocaklarından olan, paşa veya beyin hizmetine girmiş kişiler arasından seçilirken, vergilerin önceden belirlenen sabit bir tutar üzerinden alınması usulüne geçilmesi ve yıllık süreyle verilen mukataaların malikâne (kayd-ı hayat) olarak tasarruf edilmesinden sonra mütesellimler, taşradaki ayanlar arasından seçilmeye başladılar. Bu durum ayanların giderek güç kazanmasının ve taşra yönetiminde söz sahibi olmasının önünü açtı. Hatta uzun yıllar bu görevi yerine getirmeleri ve vergi toplayarak malî bir güç elde etmelerinden dolayı merkezdeki yöneticilerden daha güçlü hale gelmelerine neden oldu.⁵ Mütesellimlik görevi ve vergi toplamalarının dışında, 1683-1699 yılları arasında süren savaşlar esnasında, devlet hazinesinde askerlere verilecek kadar para olmamasından ötürü Anadolu'daki zengin halktan yardım talep edildi. Bunlara sancak verilmesi karşılığında hem maddî anlamda hem de askerî kuvvet olarak ellerinde bulunan leventlerden faydalanılmak istendi.⁶ Sadece bu savaşta değil yapılan diğer savaşlarda da ayanlardan faydalandı. 1768 yılında Rusya ile yapılan savaşta Anadolu ve Rumeli'deki tüm ayanların savaş cephesine çağırılması ile ayanlığa askerî kumandanlık görevi yüklendiği ifade edilmektedir.⁷

Bu sürecin bir neticesi olarak Karaman Eyâleti'nde XVIII. yy.da ayan olarak adları geçen meşhur bazı aileler veya kişiler şunlardır: Kayseri'de Zenneci-zâdeler'den Mehmed, Ahmed, Seyyid Ahmed Ağa (Fahrü'l-a'yân), Seyyid Mehmed, Mustafa, Emirağa-zâdeler'den Seyyid Mehmed Efendi, Kalaycı-oğulları; Konya'da Mühür-zâdeler, Yılanlı-oğlu Musa Ağa, Kuşçu-zâde Hafız Mahmud; İçel Sancağı'nda Gölge-zâdeler'den Seyyid Mustafa (Mütesellim); Beyşehir'den A'yân Ali, Etmekçizade Mehmed; Niğde Ayanlarından Sikkeci oğlu Hüseyin ve Osman; Akşehir'de Raşid Ömer Efendi ve Hacı Bey; Adana'da Çapurzade; Ereğli'de Gaffarzade Hacı Halil; Koçhisar'da Kutcu-zâde Hüseyin; Seyyidişehir'de Kürklü Ahmed; Larende'de A'yân Zeynelabidin, Çavuşzadeler ve Karaman A'yânı Abidin-zade Abdurrahman.⁸

3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) ayan olarak Karahisar-ı Develü'de

⁵ Özer Ergenç, *Şehir, Toplum, Devlet Osmanlı Tarih Yazıları* (İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2013), 397-398.

⁶ Yücel Özkaya, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Âyânlık* (Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1994), 59.

⁷ Yuzo Nagata, *Muhsin-zâde Mehmed Paşa, ve Âyânlık Müessesesi* (İzmir: Akademi Kitabevi, 1999), 121.

⁸ Ergenç, *Osmanlı Tarih Yazıları*, 400; Nagata, *Âyânlık Müessesesi*, 77, 105, 149-153; Özkaya, *Osmanlı*

Sağiroğlu el-Hâcc Ali, İshaklı'da Ayan Abdurrahman ve Ayan Yakub, Beyşehir'de Ayan Abdullah Ağa ve Ayan Emir Abdullah, Aksaray'da Ayan Mehmed, Ayan Ahmed, Ayan Hüseyin ve Ayan Hasan, Kayseri'de Ayan es-Seyyid Muhammed Emin ve Ilgın'da Ayan Fazlı adlı kişilerin isimleri verilmektedir.⁹

Tez konumuz olan 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) yer alan hükümlerin tarih aralığı miladi 1746-1747 yıllarıdır. Bu dönemde Osmanlı sultanı I. Mahmut'tur. I. Mahmut dönemine gelinceye kadar Osmanlı Devleti'nde önemli gelişmeler yaşanmıştır. 1683 Viyana Kuşatması'ndan I. Mahmut'un saltanatının sonuna kadar geçen süreç, Osmanlı Devleti'nin askerî, siyasî ve diplomatik dengelerinde köklü siyasî değişimlerin yaşandığı bir dönem olmuştur. Bu zaman diliminde Viyana Bozgunu'nun ardından gelen Kutsal İttifak Savaşları, Karlofça ve Pasarofça Antlaşmaları'nın ardından kaybedilen topraklar, Osmanlı Devleti'nde Batı'nın üstünlüğü düşüncesinin ortaya çıkması, Prut Savaşı'nda teke tek yapılan savaşlarda kazanabilme umudunun olması ve tüm bunların ardından gelen Lale Devri dönemi ile ıslahat çabaları, Osmanlı'nın toparlanmaya çalışmasını sağlamıştır. 1730 yılında III. Ahmet'in tahttan indirilip yerine I. Mahmut'un geçmesi ve uzun süreli devam eden savaşlar, Osmanlı Devleti'ni hem askerî hem de malî bakımdan yıpratmış ancak diplomatik başarıların da olduğu bir dönem ortaya çıkmıştır.

Dönemin kırılma noktalarından biri Viyana Kuşatması'dır. Avusturya İmparatoru Leopold'ün baskıları nedeniyle Protestan Macarlar, Tökeli İmre'nin liderliğinde isyan etmiştir. Osmanlı'nın Orta Avrupa'daki hâkimiyetini yeniden tesis etmek isteyen Merzifonlu Kara Mustafa Paşa, Tökeli İmre'ye yardım etmek amacıyla bölgeye kuvvetler göndermiştir. Bu gelişme, Avusturya ile Osmanlı arasında daha önce yapılan Vasvar Barışı'nı fiilen geçersiz hale getirmiştir. Ağustos 1682'de alınan savaş kararının ardından, Nisan 1683'te sefere çıkılmıştır. Osmanlı'ya karşı diğer devletlerin desteğini almak isteyen Avusturya, bu seferi Batı Hristiyanlarına karşı bir harekât olarak ilan ederek Papalık, Lehistan, Venedik ve Alman Prensliklerinden yardım istemiştir. Osmanlı ordusu Viyana'yı kuşatmış; ancak, diğer devletlerin desteğini yeterince hesaba katmadıklarından ve gerekli hazırlıkların istenilen düzeyde yapılmaması nedeniyle kuşatma başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Yenilgi üzerine Mustafa Paşa idam edilmiştir.¹⁰

1684 yılında Viyana Kuşatması'nın başarısızlıkla sonuçlanmasından sonra Osmanlı

İmparatorluğu'nda Âyânlık, 132-136, 150-152, 159-160, 194-195.

⁹ Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 12/2, 13/2, 21/3, 27/1,27/4, 29/2, 34/3, 76/3.

¹⁰ Mehmed Aleddin Yalçınkaya, "Osmanlı Devleti'nin Batı Politikası -Zitvatorok'tan Küçük Kaynarca'ya-

Devleti'ni Avrupa'dan çıkarmak için Papa'nın liderliğinde Kutsal İttifak'ı kurdular. Lehistan, Avusturya, Venedik ve sonradan Rusya'nın 1695 yılında katılmasıyla oluşan ittifaka karşı Osmanlı birçok cephede savaşmıştır. 1697 tarihinde Osmanlı Devleti, Zenta'da aldığı mağlubiyet sonucunda Tuna kıyılarına çekilmiştir. Venedikliler, Mora'yı alarak Atina, Dalmaçya ve Bosna'da pek çok kaleyi ele geçirmiştir. Sonradan savaşa dahil olan Rusya, Kırım taraflarından geçerek Azak Kalesini almıştır. Kaybedilen yerlerin haricinde Osmanlı'nın iç işlerinde on altı yıldır süren savaşın sonucunda karışıklıklar meydana gelmiştir. Vergilerin halka ağır gelmesi, boşalan köy sayısında artışların olması, savaş için gerekli olan asker ve mühimmat eksikliği, Anadolu'daki asayişsizliğin artış göstermesi, farklı bölgelerde meydana gelen ayaklanma ve isyan kalkışmaları savaşa devam edilmemesi gerektiğini göstermiştir. Dönemin Sadrazamı Amcazâde Hüseyin Paşa, sultan II. Mustafa'yı savaşın son bulması için ikna etmiştir. Avusturya'nın, Fransa ile sürdürdüğü savaş, Ryswick Antlaşması'yla sona erince Avusturya, Fransa cephesinde bulunan ordusunu, Zenta'ya kaydırmış ve Osmanlı'yı mağlup edebilmiştir. Fakat İspanya'da başlayacak olan veraset savaşlarından ötürü de savaşın son bulmasını istemektedir. Savaşa katılan diğer devletler Avusturya'nın kararına uyarak Karlofça'da anlaşmak için görüşmüşlerdir. 1699 yılında Karlofça'da savaşa katılan devletlerle tek tek antlaşmalar yapılmıştır. Sadece Rusya ile yapılan kısa süreli antlaşmanın yerini 1700 yılında yapılan İstanbul Antlaşması almıştır.¹¹

Karlofça'dan sonraki dönem, Osmanlı'da çözümün Batı'da olduğu düşüncesinin görüleceği ve eski ile yeninin birleşiminden meydana gelen gelenekçi ıslahat anlayışının doğduğu sürecin başlangıcıdır. Büyük toprak kayıplarının yaşanması Batı'nın üstünlüğünü sağlayan nedenlerin öğrenilmesi ve buna uygun ıslahatların yapılması gerektiği anlayışı güçlenmiştir. XVIII. yüzyıldaki ıslahatlar her ne kadar yavaş ilerleyip engellerle karşılaşsa da XIX. yüzyılda II. Mahmut döneminde başlayan köklü ıslahatların zeminini hazırlamıştır.¹²

Rusya'nın, sıcak denizlere inmek için iki yolu vardı. Biri Baltık Denizi'ne giden yolu kapatan İsveç, diğeri de Karadeniz'e inmesini engelleyen Osmanlı Devleti idi. Çar Petro'nun Baltık yolunu kapatan İsveç'i kolayca yenebileceğini düşünerek başlattığı savaş, Osmanlı ile karşı karşıya gelmesiyle sonuçlanmıştır. Savaşın, Osmanlı lehine neticelenmesinin ardından 1711 yılında Prut Antlaşması imzalanmıştır.¹³ Karlofça sonrasında Ruslara karşı

(1600-1774), *Türk Dış Politikası Osmanlı Dönemi*, ed. Mustafa Bıyıklı (İstanbul, Gökkuş, 2010), 2/38-40.

¹¹ Abdulkadir Özcan, "Karlofça Antlaşması" *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2001), 24/505-507.

¹² Yalçınkaya, "Zitvatorok'tan Küçük Kaynarca'ya", 2/47.

¹³ Kemal Beydilli, "Prut Antlaşması", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları,

savaşın kazanılmış olması, kaybedilen toprakların geri alınabileceği umudunu güçlendirmiştir. Bu gelişme, Osmanlı'nın tek cephede yapılan savaşlarda hâlâ güçlü olduğunun bir kanıtıdır. Ayrıca Rusya'nın İsveç'i, Osmanlı'nın da Rusya'yı mağlup etmesi, her iki devletin de güç dengesindeki yerlerini göstermesi bakımından diplomatik bir zafer olmuştur.¹⁴

Pрут'da elde edilen zafer kaybedilen toprakların geri alınabileceği umudunu güçlendirmiştir. Karlofça Antlaşması'yla Venedik'in eline geçen Mora'nın geri alınması için Osmanlı harekete geçmiş ve 1715 yılında başlayan bu savaş, Avusturya'nın savaşa dahil olmasından sonra 21 Temmuz 1718 yılında Pasarofça Antlaşması ile son bulmuştur. Antlaşma ile Mora alınmış; ancak Belgrad, Banat ve Temeşvar kaybedilmiştir.¹⁵ Bu yenilgi Osmanlı'da derin bir moral bozukluğuna yol açmış, dış politikada savunma dönemini başlatmıştır. Dönemin sadrazamı Damat İbrahim Paşa, Avrupa sınırlarını güvence altına almak amacıyla barışçıl bir politika takip etmeye başlamıştır. Avrupa ile barış içinde olmanın hem dış politikada hem de ticarî ilişkilerde önemli olduğuna inanarak adımlar atmıştır. Ülkelere gönderilen elçilerin sayısı bu dönemde artış göstermiştir. Sadece diplomatik açıdan değil, Avrupa'yı tanımak adına bilgiler toplanarak layihalar hazırlanmıştır. Avrupa'nın iç gelişmelerinden haberdar olunması açısından bu raporlar önem arz etmektedir.¹⁶

Pasarofça Antlaşması'ndan sonra 1718-1730 yılları arasına Lale Devri denilmesinin sebebi, Haliç ve Boğaziçi'ni kapsayan lalelerdir. Bu dönemde, sadece eğlence ve zevk düşkünlüğü değil aynı zamanda önemli reform girişimleri de görülmüştür. Paris, Moskova ve Viyana'ya elçiler gönderilmiş; diplomasi ve ticaret anlaşmaları yapılmıştır. Avrupa'nın yapısı ve kurumları hakkında bilgi edinmek amacıyla gözlem faaliyetleri yapılmıştır. Bu dönemde matbaa kurulmuş ve Tulumbacı Ocağı teşkil edilmiştir. Kız Kulesi'ne fener konularak boğazın güvenliği artırılmıştır. Tersane ıslah edilerek üç ambarlı gemi yapımına başlanmıştır. Bir tercüme heyeti oluşturulmuş ve Avrupa'dan önemli eserlerin çevirileri yapılmıştır. Bunların dışında Fransız mimarisi süsleme sanatında kendine yer edinmiştir. Tıp alanında ilerleme kaydedilerek yeni eserler kaleme alınmıştır. Kasırlar ve köşkler yapılmıştır. Tüm bu gelişmelerin dışında Doğu'da Ruslara karşı yöre halkının yardım çağrısında bulunmaları ve İran'da gelişen olayların Osmanlı'ya yansması üzerine dikkatler

2007), 34/359-361.

¹⁴ Yalçınkaya, "Zitvatorok'tan Küçük Kaynarca'ya", 2/53.

¹⁵ Midhat Sertoğlu, *Mufasssal Osmanlı Tarihi Resimli-Haritalı* (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2021), 5/2410-2431.

¹⁶ Yalçınkaya, "Zitvatorok'tan Küçük Kaynarca'ya", 2/55-57.

doğuya çevrilmiştir. Ruslarla anlaşma sağlansa da İran'da Eşref Şah'ın durumu kabul etmemesi üzerine 1726'da Osmanlı ve İran arasında savaş meydana gelmiştir. Osmanlı'nın mağlup olması III. Ahmet ve Sadrazam Damat İbrahim Paşa'ya yönelik muhalefetin de artmasına neden olmuştur. Osmanlı idaresinde bulunan şehirlerin bazılarının İran'ın eline geçmesi ve sefer giderlerini karşılamak için koyulan vergiler, toplumsal bir tepkiye yol açmıştır. Nihayetinde halkın Patrona Halil liderliğinde isyanıyla sonuçlanmış ve III. Ahmet tahttan indirilerek yerine yeğeni I. Mahmut geçirilmiştir.¹⁷

I. Mahmut'un ilk dönemleri, Patrona Halil ve müttefiklerinin etkisini kırma çabalarıyla geçmiştir. Başlangıçta isyancıların taleplerine kısmen boyun eğmek zorunda kalsa da zamanla ileri gelen bazı kişileri kendi tarafına çekerek Patrona Halil'in nüfuzunu zayıflatmış ve nihayetinde onu Revan Köşkü'nde öldürtmüştür. Bu olaylardan sonra her ne kadar bazı isyanlar meydana gelse de I. Mahmut'un fiilî ve istikrarlı saltanat dönemi başlamıştır.¹⁸

I. Mahmut döneminin dış siyaseti Rusya, Avusturya ve İran ile yapılan savaşlarla şekillenmiştir. Bu muharebelerin sonucunda Avusturya ve Rusya ile 1739 yılında Belgrad Antlaşması imzalanmış ve böylelikle Avusturya ile 27 yıl sürecek bir barış ortamı sağlanmıştır. Avusturya'nın savaştan çekilmesi üzerine müttefiki Rusya da kısa süre içinde Osmanlı ile anlaşmak zorunda kalmıştır. Antlaşmanın gerçekleşmesinde, Fransa elçisi Villeneuve'un diplomatik çabaları etkili olmuş; bu süreçte daha evvel Fransızlara verilen kapitülasyonlar 1740 yılında daha da kapsamlı hale getirilerek yenilenmiştir. İran ile de 1746 yılında, daha önceki Kasr-ı Şirin Antlaşması esas alınarak bir barış anlaşmasına varılmıştır. İç siyasette ise Beşir Ağa'nın döneminde saray ağaları vakası meydana gelmiş, tez konumuz olan ahkâm defterinin çeviri yazısında sıkça karşılaştığımız Anadolu'daki levend eşkıyaları te'dib edilmiş, İstanbul'da farklı zamanlarda meydana gelen isyanlar bastırılmış, veba ve kolera gibi hastalıklarla uğraşmış, İstanbul'da ve Trakya'da depremler yaşanmış ve son olarak 1750 yılında İstanbul'da meydana gelen yangından dolayı esnaf zor durumda kalmıştır.¹⁹

Bu dönemde “Humbaracı Ahmed Paşa” adıyla bilinen Claude Alexandre Comte de Bonneval, Humbaracı Ocağı'nı yeniden düzenlemek üzere Beylerbeyi unvanı ile Osmanlı hizmetine girmiştir. Maaşlı bir Humbaracı Ocağı teşkil etmiş ve Üsküdar'da bir

¹⁷ Abdulkadir Özcan, “Lale Devri”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Ankara: TDV Yayınları, 2003), 27/81-83.

¹⁸ Abdulkadir Özcan, “I. Mahmud ve Döneminin Kısa Panaroması”, *Gölgelenen Sultan Unutulan Yıllar I. Mahmud ve Dönemi (1730-1754)*, haz. Hatice Aynur (İstanbul: Dergâh Yayınları, 2020), 1/21-23.

¹⁹ Özcan, Kısa Panaroması, 1/26-28, 31.

Hendesehane kurmuştur. Bu kurum ilerleyen dönemlerde III. Mustafa ve III. Selim tarafından açılacak olan Mühendishanelerin öncüsü niteliğinde temel teşkil eden bir yapı işlevi görmüştür. Hendese dersinin hocası olarak Yenişehir Müftüsü, Hacı Ahmet Efendizâde Mehmet Sait Efendi getirilmiştir. Topçu Ocağı düzenlenerek yeni toplar dökülmüştür. Tımarlı sipahileri ilgilendiren kanun hazırlanmış (1732) ve sınır tahkimatı yapılmıştır. İbrahim Mütefferika'nın hayatını kaybetmesiyle birlikte kapanan matbaanın yeniden faaliyete geçirilmesi için para yardımında bulunulmuştur. Şair ve yazarlara yardım edilmiştir. Kâğıt ihtiyacını karşılamak üzere Yalova'da fabrika açılmıştır. İstanbul'da Ayasofya'da ve Galata Saray Mektebi'nde kütüphane tesis edilmiştir. Bunların dışında Belgrad, Fethülislam ve Kahire'de kütüphaneler açılmıştır.²⁰ Bu yönüyle XVIII. yy. kültür ve sanat faaliyetlerinin gelişme gösterdiği bir dönem olarak dikkat çekmektedir.

Netice olarak kısaca şu sonuçlara varmak mümkündür. XVI. yüzyılın son çeyreğiyle birlikte Osmanlı Devleti'nin klasik devlet-toplum anlayışı değişmeye başlamıştır. Savaşlar artık mevsimlik değil uzun yıllar süren ve birkaç cepheye yayılan savaşlar haline gelmiştir. Bu durum savaşların daha masraflı olmasına neden olmuştur. Bu masrafların karşılanabilmesi için yeni vergiler çıkarılmaya başlanmıştır. Ek vergiler, ana üretici kesim olan köylüler için de ağır neticeler doğurduğundan köylü köyünü terk etmeye başlayarak şehirlere, askerî çiftliklere veya ağa ve beylerin kapılarına sekban adı altında yevmiyeli asker olarak yazılmıştır. Ancak tüm bu değişim ve dönüşüm süreçleri Osmanlı Devleti'nin klasik örgütlenmesini akamete uğratmıştır. Tımarlı sipahiler gelirlerinden olmaya başladıklarından halka zulmetmeye veya birbirlerinin tımar sahalarına müdahale etmeye, ayan ve eşraf ise devlet için yürüttüğü vergi ve asker toplama işlemi nedeniyle ahaliden ilave vergi toplamaya başladığı bir dönem yaşanmıştır. Diğer bir ifade ile bir toparlanma ve yenileşme dönemi olarak dikkat çeken XVIII. yüzyılın bu ilk yarısında devlet merkezinde görülen siyasî, askerî ve toplumsal gelişmelerin aynı ölçülerde Osmanlı taşrasında ve bu suretle Karaman Eyaleti'nde görüldüğünü söylemek güçtür. Zira ayrıntıları verileceği üzere tezimizi oluşturan defterdeki hükümler Karaman Eyaleti'ndeki sancak ve kazalarda güvenlik ve asayiş sorunu başta olmak üzere bir siyasal düzensizlik hâli sürüp gitmektedir. Gerek ehl-i örf ve ehl-i şer ve gerekse muhtelif mesleklerle iştigal eden ahalinin çeşitli sebeplerle birbirlerinin gelirlerine veya haklarına müdahale etmeleri yaygınlık kazanmış durumdadır. Tüm bu olumsuzluklar, elbette 1683 Viyana Bozgunu ve devamındaki savaşlar ile olduğu

²⁰ Necdet Hayta-Uğur Ünal, *Osmanlı Devleti'nde Yenileşme Hareketleri (XVII. Yüzyıl Başlarından Yıkılışına Kadar)* (Ankara: Gazi Kitabevi, 2020), 40-42; Özcan, Kısa Panaromasi, 1/28-29, 31-32.

kadar bilhassa 1723'te başlayıp 1746'da sona eren Osmanlı-İran harpleriyle yakından ilişkilidir.

BİRİNCİ BÖLÜM

AHKÂM DEFTERLERİ VE 3 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ’NİN (s. 1-96) MUHTEVA ANALİZİ

Bu bölümde Türk-İslam devlet geleneğinde “adalet” kavramına, Divan-ı Hümayun’un işlevine, Divan-ı Hümayun’da tutulan defterlerden “Mühimme” ile “Eyalet Ahkâm” defter serilerine, tez konumuz olan 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nde yer alan hükümlerin konularına göre tasnif edilmesi ve kısaca değerlendirilmesine yer verilmiştir.

Devlet, sultanın iktidarını ve gücünü temsil etmektedir. Tebaasının huzursuz, hoşnutsuz ve geçim sıkıntısı çekmesi devletin amacını olumsuz olarak etkilemektedir. Sultanın adil olması, zulmü ortadan kaldırması, tebaanın can ve mal güvenliğini sağlaması ve güçlünün güçsüzü ezmesine izin vermemesi devletin varlığını koruması için elzemdir. Türk-Moğol Devlet geleneğine göre adalet, töre ve yasanın tarafsızlıkla uygulanmasıyla mümkündür.²¹ Adaletin sağlanması haklının haklarını korumanın veya zulmü engellemenin dışında iktisadî faaliyetlerin devamlılığını sağlaması yönünden de önemlidir.²²

İslamiyet’te “şerîat” hem kamuda hem de sosyal hayatta kanundur. Osmanlı Devleti’nde hükümdarın iradesinden doğan ayrı bir hukuk, ‘örfî hukuk vardır.²³ Kanun yapmanın sultana özgü bir hal alması Fatih Sultan Mehmed dönemiyle başlamıştır. Osmanlı’nın ilk yıllarında hukukî kuralları koymak ve önemli siyâsî kararları almak için fakihlere danışılmaktaydı. İlerleyen zamanlarda bu amaç için şeyhülislamlık makamı kurulmuştur.²⁴ Örf ya da örf-i sultânî, şer’î hukukun yetersiz kaldığı durumlarda toplum yararını gözeterek sultanın kendi iradesiyle çıkardığı kanunları ifade etmektedir. Tursun Bey’e göre örf, *nizâm-ı ‘âlem*’in sağlanması amacıyla hükümdar tarafından konulan kanunlar olup, bunlara *siyâset-i sultânî*

²¹ Halil İnalçık, “Adâletnâmeler”, Belgeler, 2/3-4 (Ocak 1965), 49.

²² Murat Tuğluca, *Osmanlı Devlet Toplum İlişkisinde Şikâyet Mekanizması ve İşleyiş Biçimi*, (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2020), 22.

²³ Halil İnalçık, “Osmanlı Hukukuna Giriş Örfî-Sultânî Hukuk ve Fâtih’in Kanûnları”, Adalet kitabı, ed. Halil İnalçık vd. (Ankara: Kadim Yayınları, 2012), 73-74.

²⁴ Halil İnalçık, *Osmanlı Tarihinde İslamiyet ve Devlet* (İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2016), 4.

ve *yasag-i pâdişâhi* denilmektedir.²⁵

1.1. Dîvân-ı Hümâyûn, Yapısı ve İşleyişi

Dîvân-ı Hümâyûn²⁶, Osmanlı merkez teşkilatının en yüksek icra ve danışma organı olarak, XVII. yüzyıla kadar Dîvân'a bağlı kalemlerle yüksek rütbeli devlet adamları olan vezîr-i azâm, vezirler, kazaskerler, defterdarlar ve nişancının katılımıyla, devletin idarî, hukukî, siyasî ve malî meselelerini görüşerek karara bağladıkları bir mercidir. Bu meseleler, belirli bir hiyerarşi ve protokol çerçevesinde değerlendirilerek sultanın tasdikinden sonra yürürlüğe koyulmuştur. Aynı zamanda merkezî otoritenin taşra üzerindeki denetimini sağlamak ve diğer devletlerle olan ilişkilerini yürütmek konusunda belirleyici unsur olmuştur.²⁷

Dîvân-ı Hümâyûn, Fatih Sultan Mehmed'e kadar gelişme göstermiş ve bir kurum haline gelmiştir. XVII. yüzyılın ortasından itibaren ise gerileme dönemine girmeye başlamıştır.²⁸ Fatih Sultan Mehmed döneminde Dîvân-ı Hümâyûn kurumsallaşmıştır. Fatih'in meşhur kanunnamesinde Dîvân hakkında daha teferruatlı bilgi bulmak mümkündür. Kanunname'de Dîvân'daki asıl üyelerin oturma şekli, yemek yenilmesi, arza girilmesi gibi vs. hususlar hakkında daha detaylı bilgiler yer almaktadır.²⁹

Dîvân-ı Hümâyûn toplantıları, Kanuni Sultan Süleyman'a kadar sarayın ikinci avlusunda bulunan eski dîvânhanede yapılırken Kanuni döneminde yapılan ve Kubbealtı denilen üç kubbeden meydana gelen yeni dîvânhanede yapılmaya başlanmıştır. Padişah buradan Dîvân'da görüşülen konuları dinlemektedir. Pencerenin bulunduğu kısmın üstünde Adalet Kulesi (Kasr-ı Adl) yer almaktadır. İkinci kubbede Reisülküttabın denetimi altında yazışmaları gerçekleştiren kâtipler bulunmaktadır. Sandıkların içerisinde muhafaza edilen defterlerin bulunduğu kubbe ise üçüncü kubbedir.³⁰ Dîvân-ı Hümâyûn üyeleri arasında ilk

²⁵ İnalcık, "Osmanlı Hukukuna Giriş", 74.

²⁶ Dîvân, "İslam devletlerinde resmî işlerin görüşülüp karara bağlandığı meclis ve meclise bağlı devlet daireleridir". Türkçe, Farsça ve Arapça'da farklı anlamlara gelen bir kelimedir. Farsça kökenli dîvân, Sasani İmparatorluğu'nda devlet idaresinde kullanılmıştır. Kelimenin aslı Aramice'den gelmiştir. Pek çok anlamı bulunan dîvân kelimesi Osmanlı Devleti'nde ise "birkaç köyün bir araya gelmesiyle oluşan küçük idarî bir birim, mahkeme, toplantı ve kurul, devlet dairesi ve meclisi, Türk halk musikisinde bir form ve saz" anlamlarında kullanılmaktadır. İslam dünyasında dîvân kelimesi ilk defa fey gelirlerinin dağıtılması için Hz. Ömer tarafından kurulan teşkilat ile kullanılmaya başlanmıştır. Detaylı bilgi için bkz. Abdulazîz ed-Dûri, "Divan", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 1994), 9/377-381.

²⁷ Mehmet İpşirli, "Merkez Teşkilâtı", *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi*, ed. Ekmeleddin İhsanoğlu, (İstanbul: İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), 1994), 1/157.

²⁸ Ahmet Mumcu, *Divan-ı Hümayun* (Ankara: Phoenix Yayınevi, 2017), 1.

²⁹ İpşirli, "Merkez Teşkilâtı", 1/158-159.

³⁰ Mehmet Akif Terzi, *Türk Devlet Geleneğinde Bürokrasi* (İstanbul: Bilge Yayıncılık, 2015), 58-59.

olarak Dîvân'a başkanlık yapan padişah veya vezîr-i azâm görülmektedir. Fatih Sultan Mehmed, Dîvân'a başkanlık yapmayı bıraktıktan sonra Arz Odası'nda kadiaskerleri, vezîrleri ve defterdarı kabul etmeye başlamıştır.³¹ Vezîr-i azâmdan sonra Dîvân'da Kubbealtı'nda çalıştıkları için adlarına *kubbealtı vezirleri* denilen, sayıları zamanla 3 ile 7 arasında değişen ve Dîvân'ın etkinliğini yitirmeye başladığı dönemde atanmayan bu vezirler, *küçük vezir* olarak da bilinmektedir. Davaları dinlemekle görevli Kadiaskerler, fermanlara tuğra çekmek, önemli fermanları hazırlamak gibi vs. görevleri olan Nişancı, malî işlerde en yetkili kişi olan Defterdar ve Rumeli Beylerbeyi ile Anadolu Beylerbeyi³² Dîvân'ın asıl üyeleridir. Bunların dışında yeniçeri ağası ve kaptan-ı derya vezir rütbesinde ise Dîvân üyesi sayılır ancak vezir rütbesinde olmadığı zamanlarda Şeyhülislam gibi gerektiği vakit fikirleri alınmak üzere Dîvân toplantılarına katılabilmektedirler.³³

1.2. Mühimme'den Ahkâm Defterleri'ne Geçiş

Dîvân-ı Hümayûn toplantısından önce açılan ve toplantı bitince vezîr-i azâmda bulunan mühürle mühürlenmiş üç hazine den biri olan defterhane, Dîvân'da alınan kararların kayda geçirildiği temel kurumlardandı. İcmal, mufassal ve rûzname olmak üzere üç kalem den meydana gelmekteydi. Bunların dışında Mühimme, ahkâm, tahvil, ruus, nâme, ahidnâme ve şikâyet gibi çeşitli defterlerin kayıtları burada tutulurdu.³⁴ Klasik dönemde, nişancı idaresinde reisülküttap, tercüman ve katipler çalışmakta; ferman, berat ve nâme-i hümayûn gibi belgelerin dil ve üslubu ile inşa özelliklerinin denetlenmesi, bunların yasalara uygunluğunu kontrol ederek ilgili kayıtları deftere işleme görevleri bulunmaktaydı. Bu faaliyetler Kalemîye Sınıfı'nın temel sorumluluk alanını oluşturmaktaydı. İlerleyen zamanlarda sistemin çözülmeye başlaması ile birlikte nişancı, önemini kaybetmiş ve nişancının yerine reisülküttabın mevkiisi önem kazanmıştır.³⁵

Dîvân'da alınan kararlar hukukî bir nitelik taşıdığından, aynı konunun ilerleyen dönemlerde tekrar gündeme gelmesi durumunda ilgili kaydın bulunması gerekiyordu. Bu nedenle eski kayıtların ivedilikle bulunulabilmesi için bazı yöntemler geliştirilmiştir. 1570 yılında

³¹ Halil İnalcık, *Türk İdarî Teşkilâtı Tarihi* (İstanbul: Kronik Yayıncılık, 2023), 108.

³² İlber Ortaylı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Taşra Örgütü* (Ankara: Cedit Neşriyat, 2008), s.211.

³³ Mumcu, *Divan-ı Hümayun*, 20-30.

³⁴ Yusuf Halaçoğlu, *XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı* (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2021), 11, 35.

³⁵ Bilgin Aydın, *XVI. Yüzyılda Dîvân-ı Hümayun ve Defter Sistemi* (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2017), 27-28.

Feridun Ahmet Bey'in reisülküttab olmasıyla birlikte, dîvân kaleminde yeni bir düzenlemeye gidilmiştir. Bu dönemde “*müsvedde defteri*” usulü uygulanmaya başlanmış; verilen emirler öncelikle bu deftere, metni yazan kâtibin adıyla birlikte kaydedilmiştir. Ardından nihai hale getirilen metinler “*suver-i ahkâm*”a geçirilmiştir.³⁶ İsmail Hakkı Uzunçarşılı ise dönem vermeden genel olarak Dîvân kayıtları hakkında: Dîvân'da zabıt tutulmadığını görüşülen meselenin karar suretinin Dîvân katipleri tarafından kaleme alındığını ve reisülküttabın incelemesinin ardından gerekli mahal neresi ise oraya yazılarak nişancı tarafından tuğrasının çekildiğini belirtmiştir.³⁷

Dîvân-ı Hümâyûn'un görevlerini yerine getirdiği dönemlerde Dîvân toplantılarında görüşülen siyasî, idarî, malî ve örfî konularda alınan kararların kaydedildiği defterlere Mühimme Defteri denilmektedir.³⁸ Osmanlı Arşivi'nde, Mühimme Defteri sayısı 419 adet olup bunların tarih aralığı H. 961-1333 ve M. 1553-1915'tir.³⁹ Başlangıçta “*Mühimme*” adıyla anılan defter serisi bu şekilde adlandırılmamıştır. “*Mühimme*” ismi, XIX. yüzyılda yapılan ciltleme işlemleri esnasında bu defter serisine verilmiştir. Bu adlandırmanın kökeni ise XVII. yüzyıl ortalarına dayanır. O dönemde, şikâyet türü ahkâmdan ayrıştırılan kayıtlara “*Mühimme Ahkâmı*” denilmeye başlanmıştır. Bu tabir Şamîzâde Mehmed Efendi'nin reisülküttab olduğu 1660'lı yıllarda kullanılmaya başlanmıştır. XVII. yüzyılın ikinci yarısından önce bu tür kararlar “*mîrî ahkâm*” olarak bilinmekteydi. Zamanla “*Mühimme*” adı yerleşik hale gelmiştir.⁴⁰ 1649 yılına kadar ferman, berat ve hükümlerin tamamı Mühimme Defterleri'ne kaydedilirken, bu tarihten itibaren yalnızca devlete ait işler Mühimme Defterleri'ne yazılmış; şahsî davalara ilişkin ferman, berat ve benzeri kayıtlar için “*Şikâyet Defterleri*” adı verilen ayrı defterler tutulmaya başlanmıştır. 1059-1253/1649-1837 yılları arasındaki kayıtları kapsayan toplam 213 adet Atik, Ordu ve Rikâb Şikâyet Defteri Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı'nda yer almaktadır.⁴¹

Atik Şikâyet Defterlerinin devamı, “*Eyâlet Ahkâm Defterleri*”dir. Atik Şikâyet Defterleri ve Ahkâm Defterleri merkez-taşra ilişkisini gösteren huhukî ve sosyal tarihi aydınlatması bakımından önemli kaynaklardır. Eyalet Ahkâm Defterleri oluşturulduktan sonra Atik

³⁶ Emecen, “Ana Defter Serileri”, 118, 120.

³⁷ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı* (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2020), 79.

³⁸ Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*, 79.

³⁹ İskender Türe – Salim Kaynar, *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi* (İstanbul: Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü 201), 7.

⁴⁰ Feridun Emecen, “Osmanlı Divanının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mîrî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi* 3/5 (Mayıs 2005), 115-117.

⁴¹ Türe-Kaynar, *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, 21.

Şikâyet Defterleri tutulmaya devam edilmiştir.⁴² Eyalet Ahkâm Defterleri, Reisülküttap Ragıp Efendi tarafından oluşturulmuştur. XVIII. yy.'da merkezi otoritenin zayıflamasıyla birlikte şikâyetlerin artması, Dîvân-ı Hümayun'un iş yükünü önemli ölçüde arttırmıştır. Bu duruma çözüm bulmak, halkın şikâyetlerini daha etkin şekilde değerlendirmek ve merkezi otoriteyi güçlendirmek amacıyla Eyâlet Ahkâm Defterleri teşkil edilmiştir. Beylikçi veya Dîvân kalemi tarafından yazılan bu defterler Hazine-i Amire'de veya Defterhane-i Amire'de muhafaza edilmişlerdir.⁴³

Tablo 1. Eyalet Ahkâm Defterlerinin Adları, Tarihleri ve Sayıları

Defterin Adı	Hicri Tarih/Miladi Tarih	Defter Sayısı
Adana	H. 1155-1295 M. 1742-1878	9
Anadolu	H. 1155-1306 M. 1742-1889	185
Bosna	H. 1155-1285 M. 1742-1867	9
Cezayir ve Rakka	H. 1159-1308 M. 1746-1891	25
Diyarbakir	H. 1155-1292 M. 1742-1875	9
Erzurum	H. 1155-1296 M. 1742-1879	19
Halep	H. 1155-1266 M. 1742-1850	9
İstanbul	H. 1155-1328 M. 1742-1910	26
Karaman	H. 1155-1295 M. 1742-1878	39
Maraş	H. 1155-1294 M. 1742-1867	6
Mora	H. 1128-1255 M. 1716-1840	21
Özi ve Silistre	H. 1155-1294 M. 1742-1877	49
Rumeli	H. 1155-1326 M. 1742-1908	85
Sivas	H. 1155-1326 M. 1742-1908	36
Şam-ı Şerif	H. 1155-1326 M. 1742-1908	9
Trabzon	H. 1155-1329 M. 1742-1911	8

⁴² Emecen, “Ana Defter Serileri”, 124-125.

⁴³ Ramazan Günay, “Osmanlı Arşiv Kaynakları İçerisinde Ahkâm Defterleri: Gelişim Seyri, Muhtevası Ve Önemi”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 17 (Haziran 2013), 16-17.

Kaynak: Günay, “Ahkâm Defterleri”, 20.

Tablo 1’de yer alan bilgilere bakıldığı zaman Eyâlet Ahkâm Defterleri, Cezayir-Rakka ve Mora’nın dışında H. 1155/M. 1742 yılında tutulmaya başlanmıştır. Bu bilgilere göre defter sayısı bakımından 185 defterle birinci sırada Anadolu Eyâleti gelmektedir. Karaman Eyâleti ise sahip olduğu toplamda 39 defter ile dördüncü sırada yer almaktadır.

Eyalet Ahkâm Defterleri esas alınarak hazırlanan YÖK TEZ’de yer alan ilk tez çalışması Kasım ANIT’ın 1996 tarihli *Trabzon Ahkâm Defteri’ne Göre Rize’nin İktisadi ve Sosyal Yapısı (1740-1911)* adlı yüksek lisans tezidir. Karaman Ahkâm Defterleri hakkında daha önce yapılan çalışmalar ise Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Karaman Ahkâm Defterleri Üzerine Yapılan Tez Çalışmaları: Yazar, Yıl, Tez Başlığı ve Üniversite Bilgileri

Adı-Soyadı	Yılı	Tez Adı	Üniversite
Gürkan CEVGER	2012	1 Numaralı ve 1155-1158/1742-1745 Tarihli Karaman Ahkâm Defteri’nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi	Atatürk Üniversitesi
Nurullah MURAT	2017	1 Numaralı Karaman Eyaleti Ahkâm Defteri’nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (151-296 Sayfalar)	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Zeynep YILMAZ	2018	1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin Çevrimyazısı (s.122-197)	Aksaray Üniversitesi
Tuğba KÖSE	2018	Karaman Ahkâm Defterlerine Göre Tanzîmât Döneminde Bozkır Kazâsı (1839-1876).	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Serap ERASLAN	2019	Karaman Ahkâm Defterleri’nde Kayıtlı Aksaray Kazasına Gönderilmiş Hükümlerin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (1836-1874)	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Bahar KAYMAZ	2019	1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin Transkripsiyonu (s.61-121)	Aksaray Üniversitesi
Sonnur TELEKE	2019	35 numaralı Karaman Ahkâm Defteri’ne göre Karaman (H. 1252-1257/m. 1836-1841)	Gazi Üniversitesi

Mert ÇAKIR	2021	2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin (S. 1-149) Transkripsiyonu	Aksaray Üniversitesi
Sümeyye ŞAHİN	2022	2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Transkripsiyonu (s.150-290)	Aksaray Üniversitesi
Ayşe Gül ARSLAN	2023	36 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri 1842-1845 (Transkripsiyon ve Değerlendirme)	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Not. Bu tabloda yer alan tezler YÖK TEZ Merkezi'nden Derlenmiştir.

Bunların dışında Ali Rıza SOYUCAK'ın *Karaman Eyaleti'nde Eşkîyalık Hareketleri (1700-1800)* adlı doktora tez çalışmasında da ahkâm defterinden yararlanılmıştır. Tablo 2'deki tezlerin tamamlanma tarihleri dikkate alındığında Karaman Ahkâm Defterleri merkezli tez çalışmalarının yeni olduğu söylenebilir. Dolayısıyla bu defterlerdeki verilerin, Osmanlı tarihi ile alakalı diğer defter serilerindeki verilerle mukayesesi yanında bu defterlerin tek başına Osmanlı defter sistemi içerisindeki yerini ve kaynak değerini belirlemek için daha zamana ihtiyaç görülmektedir.

1.3. Muhteva Açısından 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri (s. 1-96)

3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri, Şa'bân 1159-Rebî'ü'l-evvel 1162 yılları aralığına tarihlidir. Defterin numaralandırılması sayfa usulü ile olup toplam 297 sahifedir. 296. sayfası yarım ve 297. sayfası ise boştur. Ciltli, ebrulu ve 49x18 boyutuna sahip bir defterdir. Arşivde A. {DVNSAHK.KR..d 00003 fon koduyla kayıtlıdır. Dış kapağında “*Defter-i Karaman Min Evâsıt-ı Şevvâl Sene 1159 İlâ Evâ'il-i Rebî'ü'l-evvel Sene 1162*” kaydı mevcuttur. Defterin adı ve hangi tarihlerde tutulduğu belirtilmiştir. Fakat “*Evâsıt-ı Şevvâl Sene 1159*” ilk hükmün tutulduğu tarih olarak kaydedilse de ilk hükmün tarihi, “*fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1159*”dur. Defterin devamında *Defter-i Karaman* ifadesinden sonra ilk sayfada: “*Hazihi Kuyûd-ı ahkâmü's-şikâyet (boşluk) fî zemân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ Hazret-i el-hâcc Mehmed Paşa yesserallahu mâ-yeşâ ve fî abân-ı Hazret-i el-hâcc Mustafa Eefendi Re'îsü'l-küttâb nâle mâ yetemennâhu*” ifadesi ile dönemin sadrazam ve reisülküttabının isimleri yer almaktadır. Bu ifadenin ardından hükümler sıralanmaktadır. Defterde tarihler hicri takvime göre kaydedilmiştir. Günler onlu sistemle (evâ'il, evâsıt ve evâhir), aylar kısaltma rumuzları ile (ذ, اذ, ل, ن, ش, ب, ج, جا, ا, ر, ر, ص, م) ve yıllar ise bazen binli (1159 veya 1160) bazen de binsiz (159 veya 160) olarak kaydedilmiştir. Sadece 21. ve 28. Sayfalarda Zi'l-ka'de yazısı

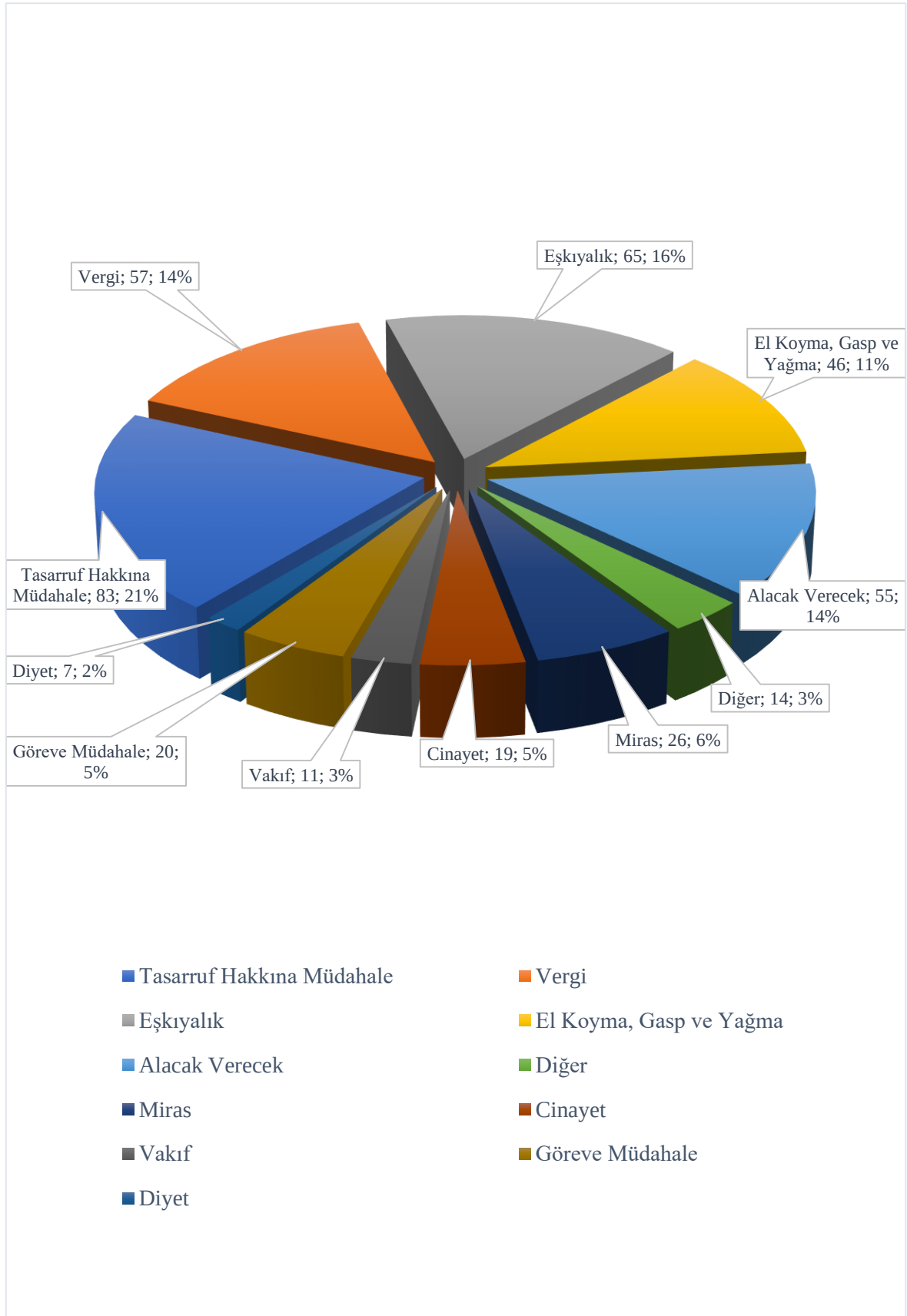
açık bir şekilde kısaltma yapılmadan verilmiştir. Hükümler kaydedilirken evâ'il, evâsıt ve evâhir sıralamasında bazen değişiklikler olmuştur.

Bu tezde defterin 1 ile 96. sayfa aralığındaki hükümlerin çeviri yazısı yapılmıştır. Buna göre ilk hükmün tarihi fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1159 (29 Ağustos-7 Eylül 1746) ve son hükmün tarihi ise fî evâsıt-ı Rebû'l-âhir sene (1)160'tır (22 Nisan-1 Mayıs 1747).

İlgili defterin 1 ile 96. sayfa aralığında toplam 404 hüküm bulunmaktadır. Bunlardan sadece 1'i Ayaş Kazası ile alakalı olup ve mahalline nakledildiğinden dolayı çeviri yazısı yapılmamış ve tasniflemeye alınmamıştır. Defterdeki hükümlerden 83 hüküm (%19), şahıs veya görevlilerle ilgili arazi ve tapu meseleleri ile alakalı olup bu hükümler tasarruf hakkına müdahale kısmında değerlendirilmiştir. Hükümlerin 65'i (%16) vergi, 65'i (%16) eşkıyalık, 46'sı (%11) el koyma, gasp ve yağma, 56'sı (%14) alacak-verecek, 26'sı (%6) miras, 19'u (%5) cinayet, 12'si (%3) vakıf, 20'si (%5) göreve müdahale, 7'si (%2) diyet ve 14 hüküm (%3) ise diğer meselelerden meydana gelmektedir. "Diğer meseleler" başlığında mahsule zarar verilmesi gibi bir veya birkaç tane hüküm bulunmaktadır.

Şekil 1'de görüleceğı üzere tez konumuz olan 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) yer alan hükümler arasında tasarruf hakkına müdahale %21 ile en önemli kısmı tutmaktadır. Tasarruf hakkına müdahale konusu başlığı genelde şu hususları içermektedir:

- Vergi toplanması hususunda, birbirlerinin vergi toplamakla yükümlü oldukları bölgelere müdahale etmeleri veya reayanın bazı kişiler tarafından kışkırtılarak vergi vermemeleri,
- Vakıfla alakalı hususlarla ilgili olarak arazi veya başka mallar üzerinde evlâd-ı zükûr ve inâslık hakkını kullanarak kendilerine de miras kaldığını iddia edenler ile başka şekillerde müdahalede bulunanlar,
- Tarla, bağ ve bahçe sulamak için kullanılan su ve toplu yerleşim yerlerinde bulunan çeşme gibi ortak kullanım hakkı bulunan yerlerde bu hakkın bir kişi veya köy ahalisi tarafından kısıtlanması,
- Benzer şekilde değirmenlerin kullanım hakkına, kanunen hakkı olmayanların müdahale etmeleri,
- Tımar sahiplerinin ellerinde bulunan tımarlara müdahale edilmesi,
- Cami görevlilerinin imamet ve hitabet gibi vazifeleri yanında nikah akdi ve gasil işlemlerine başkalarının müdahalede bulunması,

Şekil 1. 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin (s.1-96) Hükümlerin Konu Dağılımı

- Ticarî işletmelerde, ortakların birbirlerinin haklarına müdahalede bulunmaları.

Örneklendirmek bağlamında aynı konulu iki farklı kaydı burada zikretmekte fayda vardır. İlgili kayıt, tımar gelirlerine ayandan bazı kimselerin müdahale etmeleri hususuna olduğu kadar aynı zamanda yalancı şahit peydâ ederek kadı ve naiblere sahte belge düzenleme, bu bağlamda Osmanlı hukukunun taşradaki esas temsilcisi olan kadı ve naiblerin yereldeki ileri gelen güç ve servet sahiplerinin etkisine girerek aslî fonksiyonlarını önemli ölçüde kaybetmelerine örnek teşkil etmektedir. Bu suretle Akşehir Sancağı'nda İshaklı Nahiye'sinde beş bin akçe yazısı olan Karapınar ve sair mezra'alar dergâh-ı mu'alla çavuşlarından Süleyman Çavuş'un ze'ametine dâhil iken İshaklı sakinlerinden ayandan Yakub ve Abdurrahman adındaki kimseler adı geçen mezra'alardan Balıklağı Mezra'ası gelirlerine ve bu doğrultuda avlanan balığa “*bizim imdâdımız (imdâd-ı Hazariyye) emlâki imiş mülkiyyet üzere biz zabt ve sayd olunan balığı ahz ü kabz sana vaz'-ı yed itdirmeziz*” bahanesiyle müdahale etmişler, hevâlarına tâbi kadı ve na'ibden de yalancı şahit peydâ ederek aldıkları hüccet ile zapt etmişlerdir. Durum üzerine Defterhâne-i Âmire'de mahfuz olan defterlere bakıldığında adı geçen mezra'aların beş bin yüz akçe yazı ile mezkûr Süleyman'ın kaydında olduğu, lakin Balıklağı Mezra'ası gelirleri arasında balık öşrü kaydının bulunmadığı tespit edilmiştir. Bunun üzerine ilgili mezra'adan balık öşrünü kadîmden beri kimin ve ne şekilde tahsil ettiği hususu, araştırılmak üzere bir emr-i şerîf ile mahallin kadısına havale edilmiştir. Ancak adı geçen ayanlar nüfuzlarını kullanarak duruma müdahale etmeye devam ettiklerinden kadının tespitini dikkate almamışlardır. Avlanan balığın öşrünü kimin aldığı tespit için Akşehir Kadısı, İshaklı Kadısı ile birlikte 1154 senesi Muharremi'nde tekrar emr-i şerîf yayınlamış ve bu emre istinaden mahallinde “ma'arifet-i şer'le” durum “*tefahhus ve istifsâr*” olunmuştur. Neticede Balıklağı'nun Süleyman Çavuş'un ze'ameti dâhilinde olduğu ve mahsulâtının yani gelirinin de aynı çavuş tarafından alındığı tespit edilmiş olup durumun bu minvâl üzere olduğu Eski Reisülküttab Mısır Valisi Vezir Mehmed Ragıp Paşa'nın ilâmı ve bu ilâma istinaden aynı yılın Cemaziye'l-ahiri'nde emr-i şerîf verildiği tespit edilmiştir. Vaziyet Karaman Valisine, Akşehir Kadısı ve İshaklı Naibine Şevval 1159 (Ekim 1159) tarihli bir hüküm ile bildirilmiştir.⁴⁴ A'yândan Yakub ve Abdurrahman'ın verilen emr-i şerîfe itaat etmedikleri defterde yer alan diğer bir hükümden anlaşılmaktadır. Evâ'il-i Zilka'de sene 1159 tarihli bu ikinci hüküm de bir önceki ile aynı doğrultudadır. Zira emr-i şerîf verildiği halde emr-i şerîflere karşı gelerek Süleyman Çavuş'un “*zabtına muhâlefet*” ve “*ze'amet mahsûlüne*

⁴⁴ Osmanlı Arşivi (BOA), Karaman Ahkâm Defterleri [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 13/2.

gadr-ı murâd eylediklerin” bildirilmiştir. Önceden verilen emr-i şerîfe ve defter-i hakaniye karşı “*dahl u ta’arruz*” ettirilmemesi ve adı geçen a’yândan Abdurrahman ve Yakub adlı kişilerin men’ ü def’ edilmesi hususunda yeniden bir emr-i şerîf verilmiştir.⁴⁵

Sulama amacıyla kullanılan suya müdahale edilmesi hususunda Muharrem 1160 tarihli bir hüküm belirtilebilir. Şöyle ki, Saidili Kazası’na bağlı olan Kestel köyü sakinlerinden Seyyid Ömer, eskiden beri hem mutasarrıfı olduğu çiftliğe hem de Kestel Karyesi’ne akan suya, Kestel Karyesi’ne yarım saatlik bir mesafede bulunan Kındıras köyü sakinlerinden olan Bektaş Ağa ve Mehmed Ağa adlı kişiler tarafından müdahale edildiğini şikâyet etmiştir. Bunlar eskiden beri suyun aktığı yolu keserek Kındıras Köyüne akmasını sağlamışlardır. Elleri senedleri olmadan suyu zabt ederek bostanlarını sulamışlar ve Seyyid Ömer’e “*küllî müzâyaka virüb*” sıkıntıya düşmesine neden olduklarından dolayı suyun eski yerinden akıtılarak çiftlik ile karyeye ulaşması konusunda Seyyid Ömer, bir emr-i şerîf verilmesini devletten talep etmiştir.⁴⁶

Vakıfların tasarrufuna müdahale edilmesine örnek olarak Rebiülevvel 1160 tarihli bir hüküm örneklendirilebilir. Kayseriye Kazası’ndan Mehmed, Mustafa, Ali, Osman ve Ahmed’in ifadelerine göre, Sahra Nahiyesi’nde Ağcain Karyesi’nde “*selâtîn-i mâziyyeden beri*” dedeleri olan Zeynelabidin’e, birkaç kıta yer hibe edilmiştir. Bahsedilen yerler “*evlâd-ı evlâdına ‘ale’s-seviye şart ve ta’yîn*” edilmiş olup “*defter-i hâkânî ve vakfiyye-i ma’mûlün-bihâsında mukayyed*” yani kayıtlı bulunmaktadır. Adı geçen kişilerin buna istinaden bahsedilen yerleri zabt etmelerinden sonra aynı köyden cebabire ve mütegalibeden olan adı verilmeyen bazı kişiler, kendi mülk arsaları ve kendilerine tapulu oldukları iddiasıyla bu toprağı ektiklerini söyleyerek zabt etmişlerdir. Dolayısıyla “*Defter-i hâkânî ve vakfiyye-i ma’mûlün-bihâ*” gereğince bu yerlerin sahiplerine geri verilerek gelirlerine dokunulmaması ve mahallinde mahkemesinin görülmesi için taraflarına emr-i şerîf verilmesini devletten rica etmişlerdir.⁴⁷

Camilerde vazifeli imam-hatiplerin nikâh akdi ile vefat edenlerin gasl ve defin işlemleri görevleri arasındaydı.⁴⁸ İmamın bu görevlerine başka bir imamın müdahalesi hususunda Şevval 1160 tarihli bir hüküm bulunmaktadır. Niğde’nin Kayabaşı Mahallesi’nden hayır

⁴⁵ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 21/3.

⁴⁶ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 59/1.

⁴⁷ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 80/3.

⁴⁸ Örnekler için bkz. Miraç Tosun, *Trabzon’da Cemaatler Arası İlişkiler (1700-1770)* (Trabzon: Serander Yayınları, 2018), 183.

sahibi Hacı Mustafa tarafından inşa edilen Cami-i Cedid Camisi'nin imam ve hatibi Seyyid Ali, hem nikah akdi hem de Müslüman cenazelerinin yıkanmasına, Kemer Mescidi'nin imamı olan Ahmed Halife'nin ise kendi mahallesine kanaat etmeyerek müdahale etmesini devlete şikâyet etmiştir. Bu hususta Ali'ye bir emr-i şerîf verilmiş olsa da Ahmed Halife bu emre itaat etmemiştir.⁴⁹

Bu yüzyılda mahallinde görevli devlet memurlarının vazifelerini icra ederken ayan ve eşraf gibi güç ve servet sahibi kişiler tarafından engellendikleri veya bu kişilerin etkisinde kaldıkları bilinmektedir. “*Kādîdan bedel-i rüşvet ve şâhid-zûr ikâmatıyla kendü takrîri üzere peydâ eylediği müzevver hüccet ibrâzıyla*”⁵⁰, “*kādî(dan) bezl-i irtişâ' ile kendi takrîr üzere hılâf-ı kânûn aldığı müzevver hüccet ibrâzıyla*”⁵¹, “*nâ'ibden kuvvet-i irtişâ ile aldığı müzevver hüccet ile zabt ve gadr itmekle*”⁵², “*hükkâma istinâden bezl-i irtişâ ile peydâ eylediği müzevver hüccet ile*”⁵³ ifadelerinden anlaşılabacağı üzere naib ve kadıdan aldıkları sahte hüccetler sayesinde başkalarına ait şahıs veya vakıf mallarına müdahale ederek tasarruf hakkını elde etmeye çalışanlar mevcuttur. Hatta sadece tasarruf hakkına müdahale etme konusunun dışında diğer meselelerde de bir sorun yaşandığı zaman sahte hüccet talebinde bulunmak sıkça görülmektedir. Bu kişiler sahte hüccet alamadıkları zaman ise tehdit ederek zorla hüccet temin etmeye çalışmaktaydılar. Bununla alakalı bir hükümde Niğde Kazası Naibi Ulemadan Seyyid el-Hac Ahmed, herkesin kendisinden rızasının olduğunu ama eşirraya mensup bazı kimselerin müzevver davalarına bakmadığı için “*sana niyâbet itdirmeziz deyu*” tehdit ettiklerini ve Niğde’de bulunan ulema, suleha, eimme, huteba ve sair reayaya mensup kişiler bu durumu mahzar ile devlete, Ahmed’in haklı olduğunu bildirmişlerdir. Ahmed de bu konuyla alakalı bir emr-i şerîf verilmesi hususunda devletten ricada bulunmuştur.⁵⁴

Tez konusunu oluşturan defterin ilgili sayfa aralığında eşkıyalık hareketleri konulu hükümler önemli bir yekun (%16) tutmaktadır. Karaman Eyâleti’nde gerçekleşen eşkıyalık faaliyetleri genelde yol kesme, ev basma, kadın, çocuk ve erkekleri küçük büyük demeden öldürme, zorla başkasının nikahında olan kadınları kaçırpı başkasıyla evlendirme, emval ve eşya gasp etme ve bazen devlet görevlilerine müdahale ederek yerlerine geçmeye çalışma olayları

⁴⁹ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 20/3.

⁵⁰ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 35/1.

⁵¹ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 82/2.

⁵² Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 88/1.

⁵³ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 78/6.

⁵⁴ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 95/3.

etrafında yoğunlaşmaktaydı. Eşkîyalık faaliyetleri tek başına icra edildiği gibi birkaç kişi veya daha kalabalık gruplar halinde de gerçekleştirilmekteydi. Devlet görevlilerine müdahale etmenin dışında yukarıda sayılan faaliyetlerin hepsinin bir arada işlendiği fiillere dair hükümler ile de karşılaşılmaktadır. Bir hükmün içinde yol kesme, ev basma, öldürme, kaçırma ve eşya gasb etme yer alabilmektedir. Zilkade sene 1159 tarihli bir hüküm bu konuya örnektir. Konuyla alakalı Karaman valisine, Adana ve Sivas valileri ile kadılarına ve Niğde na'ibine gönderilen hükme göre, Niğde Kazası'ndan Berkili köyü ahalisi Kanlı Sarı olarak bilinen Mehmed Bölükbaşı adlı eşkıyadan şikayetçi olmuşlardır. Hükme yansıyan olayların ilkinde adı geçen eşkıya, Veli adlı kimsenin yolunu kesip mallarını gasb etmiş ve kendisini de öldürmüştür. Ardından yine bu eşkıya adamlarını Veli'nin evine göndererek eşyalarını gasp ettirmiştir. Aynı köyden el-Hâcc Ali ve Ömer adlı kişilerin gece vakti evlerini basarak mallarını gasb ve “ehl ü 'iyâllerine ta'arruz ve hetk-i 'ırz” etmişlerdir. Köyden başka insanların hem paralarını almışlar hem de bazı kişileri zincirle bağlamışlardır. Başkasının nikâhında olan kadınları alarak başka kimselere vermişlerdir. Devlet ise eşkıyanın bulunduğu yerde yakalanması için mahallindeki idarecilere emir göndermiştir.⁵⁵

Eşkîyaların devlet görevlilerine müdahale etmeleri kadı ve naibten kaynaklı problemler, hükümlerin birkaçında bazı kimselere göreve müdahalede yardım etmeleri şeklinde geçerken diğer hükümlerde ise doğrudan kendilerinin bir müdahaleleri söz konusu olmaktadır. Bu konuyla alakalı olarak, Ramazan ayı 1159 senesine ait bir hükümde, Doğanhisarı ma'a Arkıdhanı Naibi, Ilgın Kazası ahalisinden kırk kişinin meclis-i şer'a giderek kaza naibi olan Tokadî Seyyid Ali'nin ehl-i 'örf taifesini de yanına alarak halka zulmettiğini bildirmişlerdir. Bunun üzerine naib olarak yerine el-Hâcc Ahmed'in geçmesi kararlaştırılmıştır. Fakat eski naib Seyyid Ali, askerî ta'ifesinden olan eşkıyayı toplayarak yeni naibin ref' edilerek yerine kendisinin geçirilmesini istemiştir. Eşkîyalar yeni naibin ref' edilmesini sağlamışlardır. Fakat yaptıklarından dolayı Seyyid Ali'nin elinden naiblik vazifesi alınmıştır. Yerine getirilen el-Hâcc Ahmed'in Seyyid Ali ile *tehalüf ve müşâcere* içerisinde olmasından ötürü naiblik onun elinden de alınmıştır. Devlet ise bunların yerine bir “*afif ve müstakîm*” kimsenin geçmesi hususunda emr-i şerîf vermiştir.⁵⁶

Muharrem sene 1160 tarihli bir başka hükümde ise Kaşaklı Kazası'ndan Levnim Karyesi'nde, “*okur yazar makulesinden olmayub başı gice külâhlı ve çifte piştolu umûr-ı*

⁵⁵ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 21/3.

⁵⁶ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 7/2.

şer'iyeden bî-haber” olan Abdülmümin adlı eşkıya ve etrafındaki adamları mahallin kadısından zorla aldıkları mürâsele ile “*ben nâ'ib oldum*” diyerek re'âyanın elinde bulunan mallarını, mahsullerini, tımar sahiblerinin ve mültezimlerin vergilerini zorla almıştır. Sadece Kaşaklı değil Manavgat, İbradı, Beyşehir ve Alaiyye bölgeleri de zor durumda kalmış ve 'arz göndermiştir. Hapis cezası ile cezalandırılmaları istenmiştir.⁵⁷ Mesele, Rebiülevvel 1160 tarihli başka bir hükümde de geçmektedir. Burada ise Abdülmümin *da'vet-i şer'* yani mağdurlar ile mahkeme olmak için davet olunmalarına rağmen o, *tüfenk-endâz* adamlarıyla gelerek bu mahkemeyi yürütmekle sorumlu mübaşiri uzaklaştırmış, mahkeme icra edilememiştir. Hakkında verilen “*'ukûbât-ı meşrû'a*”nın yerine getirilmesi için Kaşaklı, Side, İbradı, Manavgat ve Beyşehir kadıları devlete 'arz göndermişlerdir. Devlet ise mahallindeki idarecilere, bu kişiler hakkında *töhmət-i mezkûr* yani mağdurlar tarafından ileri sürülen iddialar sabit olur ise hapsedilmeleri ve sair hukuki uygulamaları yerine getirmeleri için Karaman Valisine emr-i şerîf göndermiştir.⁵⁸

Eşkıyalıkta şiddetin boyutu bazen aklın hayalin ötesine geçebiliyordu. Medresede bulunan çocukları yakarak öldürmek, zulmün ne kadar ileri gittiğini göstermektedir. Şöyle ki, Beyşehir Kazası'ndan Üskürlüs Karyesi halkı, kadıya giderek Kaşaklı Kazası'na bağlı Beğşar Nâhiyesi'nden olan Müslümanların ve yolcuların mallarını gasp etmek huyları olan Halil oğlu İbrahim ve kardeşi Süleyman adlı şakiler, iki yüz adet eşkıyayı toplayarak 1159'da köyü basmışlardı. Köyde bulunan mektep ile içindeki 12 küçük çocuğu da “*ihrâk-ı bi'n-nâr*” yani yakmışlardır. Ayrıca, 8 adamı kurşunlayarak öldürmüşler, öküz, inek, koyun ve keçilerden oluşan hayvanatı da Beğşar Nâhiyesi'ne götürmüşlerdir. Kaşaklı'da bunlar için “*icrâ-yı hakk*” mümkün olmadığından aldıkları tüm eşyaların ve hayvanların geri verilmesini hem yakarak öldürdükleri çocukların hem de kurşunla öldürdükleri adamların diyetlerinin alınması hususları mahallindeki idarecilere emredilmiştir. Bu meselede hem Seyyidişehir hem de Kırili kadısının arz göndermiş olmaları yaşananların boyutunu tahmine yardımcı olmaktadır. Ayrıca Beyşehir Kazası'nda sakin olan ahali de mahzarla (toplu imzalı dilekçe) durumu devlete bildirerek eşkıyaya gerekli cezanın verilmesi talebinde bulunmuşlardı.⁵⁹

Deftere yansıyan hükümlerin bir kısmı vergilerle alakalıdır. Bir bölgede kadîmi re'âya olarak yaşayan köylülerin gerek ekonomik zorluklar gerek savaş sürecinin oluşturduğu devletten kaynaklı talepler nedeniyle vergilerin ödenmesinde sorunlar yaşanmaktaydı. Bu sebeplerden

⁵⁷ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 50/2.

⁵⁸ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 81/3.

⁵⁹ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 94/2.

ötürü ahalinin köylerini terk etmeye zorlandıkları görülmektedir. Bu konu hakkında 1159 senesi Zilhicce ayına ait bir hüküm dikkat çeken detaylar vermektedir. Buna göre, Saidili Kazası'na bağlı Kadınhanı derbent köyünde sakin isimleri verilmeyen bazı kimseler, aslen Havass-ı Hümayun'a bağlı Bozulus re'ayasından olduklarını, ancak on senedir Kadınhanı derbent köyünde yaşamakta ve hatta “*derbendci ve 'avârizhânesine kayd*” olduklarını, zabitlerine dahi “*kânûn ve defter mücebince*” gereken vergilerini verdiklerini belirterek bu şekilde avarızhanesine kayıtlı olan reayayı kaldırmak kanuna aykırı iken derbent zabitanın kanun ve defter mucebince gerekli olan vergileri almağa kanâ'at etmeyip, muhtemel ilave vergi almak maksadıyla gitmeleri hususunda ahaliyi rencide etmiştir. Durum üzerine köylüler devlete başvurmuş, devlet de sorunun çözülmesi için Saidili ve sair mahallindeki kadınlara hitaben evasıt-ı Zilhicce 1159 tarihli bir hüküm göndermiştir.⁶⁰

Osmanlı uygulamasında köylülerin işledikleri toprağı bırakıp başka yerlere gitmeleri yasak olmakla beraber bu husus esneklik göstermekte ve köy terkleri sıklıkla görülmekteydi. Bu kolaylık köylünün toprağın mülkiyetine değil işletmesine sahip olmasından ileri gelmektedir. Bundan ötürü köylüler istedikleri zaman toprakları bırakıp gidebilmektedir. Bunun sonucu olarak, 10-15 yıl içinde vergi vermekle yükümlü olduğu eski köyüne döndürülmeleri için kanun çıkarılmıştır. Köylünün yer değiştirmesine sebep olan durumlar ise toprağın artık işlenemez duruma gelmesi, kuraklığın baş göstermesi, köyün yol üzerinde olması, güvenlik sorunu, avarız gibi vergilerin ödenmesinde yaşanan zorluklar sayılabilir. Hükümde görüldüğü üzere Bozulus re'ayasından olan kişiler, derbent köyüne yerleşmişlerdir. Derbent köyünden olanlar, bazı vergilerden muaf tutulmaktadırlar. Derbent köyüne yerleşerek avarız türü vergilerden muaf olmayı⁶¹ amaçladıkları düşünülebilir. Diğer taraftan bunu fırsat gören derbent zabitanın de ahaliyi çeşitli sebeplerle rahatsız etmesi söz konusu olabiliyordu.

Köylüler, köylerini terk ederek askerî çiftliklere sığınmaktaydılar. Köylü, güvenlik başta olmak üzere daha iyi imkânlarla sahip olmak için askerî çiftlikleri tercih edebilmekteydi. Bununla ilgili olarak aynı şekilde 1159 senesi Zilhicce ayına ait bir hükümde, Konya Kazası'na tabi olan Harğalan Karyesi'nin ra'iiyyetinden bazıları karyelerinden çıkarak “*kuzât ve kurâ-i 'askerî çiftliklerden*” birine yerleşmişlerdir. Ancak ilgili hükümde bu

⁶⁰ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 42/4

⁶¹ Halil İnalcık, “Köy, Köylü ve İmparatorluk”, 5. *Milletlerarası Türkiye Sosyal ve İktisat Tarihi Kongresi* (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1989), 8-9.

kişilerin eski karyelerine naklettirilmesi emri verilmiştir.⁶² Aynı şekilde vakıf köyleri de ahalinin köyünü terk etmek için tercih ettiği yerler arasındadır.⁶³

Ahali, vergi tahsili zamanı geldiğinde çeşitli bahaneler ileri sürerek vergi vermemekte direnç gösterebilmekteydi. Bu bağlamda, Larende Kazası'nda vaki Havass-ı Hümayun'a bağlı Eminlü ve tevabii mukataası köylerinden olan adı verilmeyen köy ahalilerinden bazı kimseler, boya ekimi ve hasıl olan boyayı satmak ile geçinmekteydi. Bu köyleri iltizam dahilinde işletmekte olan Mustafa ve Sadık isimli kimseler ise boya üretiminden kaynaklı öşür vergisini talep ettiklerinde köylülerin muhalefeti ile karşılaşmışlardır. Köylüler, öşür vergisini vermeden mahsulü başka bir mahalle götürmüşler ve "boyamız kalıldır" diyerek cüz'i nesne vermeyi teklif etmişlerdir⁶⁴. Bu kayıt aynı zamanda 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki hükümler (s. 1-96) arasında boya üretimine işaret etmesiyle önem taşımaktadır.

Bahsedilen konuların dışında reayayı, mültezimlere karşı kışkırtarak vergi toplanmasına müsaade etmeyen kişilerin varlığı söz konusudur. Konuyla ilgili Zilhicce 1159 tarihli bir hükümde, Ilgın Mukaatasının yarım hissesine mutasarrıf olan Hacı İbrahim'in mültezimi Ali, Rus Karyesi'nde vergi toplamak isterken karyenin raiyyetinden olan ser-eşkıyaya mensup Ebubekir, Kanlı Ali, Arap ve Abdi adlı kişiler ödemekle yükümlü oldukları vergileri vermemişlerdir. Hatta reayayı kışkırtarak onların da vermesine engel olmuşlardır. Karyedekilerin üzerlerine düşen vergiyi ödemesi hususunda, Ilgın Naibi olan Hasan konuyla alakalı devlete bir mektup göndererek emr-i şerif ricasında bulunmuştur.⁶⁵

Tezimiz ile alakalı defterdeki hükümlerin %14'ü alacak-verecek meselelerinden oluşmaktadır. Belli bir miktar para, belli bir miktar mahsul gibi ayni veya nakdi konular alacak-verecek konularını teşkil etmekteydi. Bu gibi sorunlar bazen doğrudan muhatap olunan kişiler arasında bazen de borçlu kişinin vefat etmesinin ardından mirasının intikal ettiği varisleri arasında görülmektedir. Bunların dışında herhangi bir alacak verecek meselesi

⁶² Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 39/5.

⁶³ İnalçık, "Köy, Köylü ve İmparatorluk", 9.

⁶⁴ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 48/1. Bu bağlamda Larende'de 16. yüzyıla ait belgelerde soğan (piyaz) ve ceviz kabukları ile erguvanın doğal boya üretiminde hammadde ürünler olarak kullanıldığına dair bilgiler bulunmaktadır. Bkz. Osman Gümüşçü, *XVI. Yüzyıl Larende (Karaman) Kazasında Yerleşme ve Nüfus* (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2001), 209. Benzer doğrultuda kökboya üretimiyle ilgili Aksaray'da Tuz Gölü çevresinde büyük miktarlarda kökboyası üretildiği bilinmektedir. Bkz. Fahri Yıldırım, *3332ten 1968'e Seyyahların Gözünden Aksaray ve Çevresi* (Aksaray: Aksaray Valiliği, 2012), 153.

⁶⁵ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 40/2.

olmadığı halde ortada bir borç varmış gibi bir miktarın tahsil edildiği durumlar da yaşanmaktadır. Meselâ 1160 Safer ayına ait hükümde, el-Hâcc İsa adlı kişi Molla Hüseyin'in ortağının kendisine borcu olduğunu iddia ederek “*Konya kilesi ile yetmiş dört keyl tereke mahsulünü*” almıştır. İsa'nın buğday ve arpayı haksız yere aldığı anlaşılınca geri vermesi konusunda devlet emr-i şerîf vermiştir.⁶⁶

Alacak-verecek meselesiyle ilgili başka bir hükümde borç veren kişi bir kadındır. Buna göre, Aksaray Kazası'ndan Bölice Mahallesi'nden Rahime adlı hatun, aynı mahalleden Bezirli oğlu Hacı Ali'den bin kuruş alacaklıdır. Rahime'nin eşi Hacı Halil, vekîl olarak borcu talep etmiş, alamayınca da mahkemeye başvurmuş olmakla beraber Hacı Ali bu borcu mahkemede inkâr etmiştir. Halil ise borcun varlığını ıspat aşamasında iken bazı taraftarları mezbur Hacı Ali'yi “*ihîfâ*” ettiklerinden “*icrâ-yı hakk*” mümkün olmamıştır. Durumun bu şekilde olduğu yönünde Rahime'ye Aksaray kadısı bir belge; “*i'lâm*” dahi vermiştir. Rahime de bu belgeye istinaden devlete bizzat başvurarak ol miktar akçesinin alınarak vekiline teslim edilmesi için mahallinde mahkemesinin görülmesi hususunda bir hüküm talep etmiştir.⁶⁷

Gasp, el koyma ve yağma konulu hükümler ilgili defterde %11'lik kısmı tutmakta olup bunlar arasında hırsızlıklarla ilgili olanlar mevcuttur. Hırsızların çaldığı hayvanlar arasında at önemli bir yer tutmaktadır. At, bu dönemde sayısı giderek azalmaya başlayan kıymetli bir hayvandır. Bakımının masraflı olması ve teknik bilgi istemesinden ötürü nitelikli at bulmak bu dönemde zorlaşmıştır. Hatta XVII. yüzyılın sonlarında Osmanlı ordusunda piyadelerin sayısının süvarilere oranla artış göstermesinin arkasında at yetiştirmenin masraflı olmasına dayalı malî baskıların yattığı bilinmektedir.⁶⁸ Bu hususta Aralık 1746-Ocak 1747 tarihli olan bir hüküm belirtilmeye değerdir. Karaman Ereğlisi kasabası sakinlerden Hasan adlı kişinin İsmail'in seksen kuruş kıymetinde olan atını çalması şikâyetine konu olmuştur. İsmail, işin izini sürmüş ve atının Hasan'da olduğunu tespit etmiştir. Hasan'dan atını defalarca talep etmesine rağmen Hasan, bazı eşirradan da destek alarak atı geri vermemiştir. Neticede İsmail mahallinde mahkemesinin görülerek atının kendisine verilmesi için doğrudan Divan-ı Hümayun'a başvurmuştur. Bunun üzerine de devlet, mahallindeki idarecilere hitaben evâsıt-ı Zilhicce 1159 tarihli bir emir/hüküm göndermiştir.⁶⁹

3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) “miras” konulu hükümler %6 ile sırayı

⁶⁶ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 60/5.

⁶⁷ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 54/4.

⁶⁸ Özgür Kolçak, *Ok, Tüfek ve At 16. Yüzyıl Osmanlı Askeri Devrimi* (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2023), 350-352.

⁶⁹ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 41/5.

almaktadır. Genellikle aile fertlerinden anne veya babanın vefat etmesinin ardından yaşanan sorunlar mirasla alakalı problemlerin esasını oluşturmaktadır. Bu durumda genellikle malların intikal ettiği çocukların yaşı küçükse bir vasî tayin edilmektedir. Aile bireylerine bu şekilde intikal eden emval ve eşyaya ataması yapılan vasî veya başka bir kimse tarafından el konulabilmekteydi. Yasal mirasçı olan çocuklar buluş çağına eriştiklerinde ise haklarını aramaya koyulmaktaydılar.⁷⁰ Bu meseleyle alakalı olarak Ramazan 1159 tarihli konusu aynı olan iki farklı hüküm mevcuttur. Konya’da sakin olan derviş zümresinden Derviş İsa’nın devlete başvurusu söz konusudur. Buna göre, Derviş İsa’nın babası Mustafa’nın vefat etmesinin ardından terekesi kendisi ile kız kardeşleri Aişe, Şehri, Fatıma ve eşi olan diğer Aişe ile adı verilmeyen annesine intikal etmiştir. Fakat İsa ve adı geçen kız kardeşlerinin yaşları o vakitte küçük olduğu için “büyük valideleri” (yani babaları Mustafa’nın annesi) vasiyye, onun da eşi olan aynı şehirden Seyyid Halil de bu işe nazır tayin ediliyor. Seyyid Halil, varislere intikal eden eşyaların haricinde 208 adet koyun ve keçileri ile mahsullerine de el koymuştur. Adı geçen Fatıma dahi vefat edince onun hissesine dahi el koymuşlardır. Çocuklar “irîşüb bâliğ ve da’vaya kâdir olmağla” İsa kendisi asaleten, kardeşleri adına da vekaleten mahkemede kendilerine intikal eden malları talep etmiştir. Halil koyun ve keçileri ilkin inkâr etse de sonrasında kabul etmiş ve tanesi 5 kuruş olan koyunlara 1.5 kuruş vermeyi teklif etmiştir. İsa ise bu teklifi kabul etmediğinden devlete başvurarak babasından kendilerine intikal eden her ne ise tamamen tahsil edilerek verilmesi hususunda mahallinde mahkemesinin görülmesi için devletten emr-i şerif rica etmiştir.⁷¹

Memleketinden hac farızası sebebiyle ayrılan insanlar arasında gittikleri yerde vefat edenler de olmaktaydı. Bu kişilerin yanlarında olan eşya ve akçenin türleri ve miktarı ile mirasçılarına nasıl intikal ettiği hususu merak edilebilir. Alakalı Safer 1160 tarihli bir hükümde, Konya sakinlerinden olan Molla Hüseyin, Kardeşi Hacı Musa’nın bin yüz kırk altı senesinde Hac yolunda iken vefat ettiğini ve birlikte seyahat ettiği devecisi Hacı Ali’nin kardeşine ait olan altı kise akçe ve eşyayı zabt ettiğini bildirmiştir. Hacı Ali’den malları ve akçeyi talep ettiği halde sürekli olarak şu gün vereceğim diyerek vermemiştir. Malların alınması hususunda devlet tarafından emr-i şerîf verilmiştir.⁷²

⁷⁰ Sistemin işleyişi için bkz. Necmettin Aygün, “Nikâh Akdi ve Vasilik Bağlamında Aksaray ve Çevre Yerleşimlerde Kadınlar ile Çocukların Hak Arama Hukuku (1742-1743)”, *Mütefekkir* 5/10 (Aralık 2018), 249-268.

⁷¹ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 5/3.

⁷² Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 61/1.

Tablo 3. 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defterindeki Hükümlerin Konularına Göre Dağılımı (s. 1-96)

Konular	Hüküm Numaraları	Toplam Sayısı
Tasarruf Hakkına Müdahale	2/3, 9/2, 9/3, 10/3, 13/2, 15/4, 16/1, 16/2, 20/1, 20/3, 21/3, 27/1, 27/2, 29/1, 31/1, 31/3, 35/1, 36/1, 38/3, 39/2, 41/3, 41/6, 42/2, 42/3, 43/4, 44/1, 44/4, 45/1, 46/5, 47/1, 47/4, 48/4, 51/1, 51/4, 52/1, 52/2, 53/4, 56/1, 56/3, 57/2, 57/4, 59/1, 59/3, 59/4, 60/1, 62/4, 63/1, 63/3, 64/1, 64/2, 65/3, 65/4, 67/5, 69/2, 70/1, 70/2, 71/1, 72/1, 72/4, 73/3, 74/1, 74/3, 76/4, 77/3, 77/4, 78/4, 78/6, 79/5, 80/1, 80/3, 82/2, 82/4, 85/2, 85/3, 86/4, 86/5, 87/1, 87/3, 88/1, 89/1 90/1, 91/5, 93/5	83
Eşkıyalık	2/2, 4/2, 6/2, 6/4, 6/5, 8/5, 9/4, 10/4, 10/5, 11/1, 14/1, 14/3, 17/4, 17/5, 18/4, 18/6, 19/3, 23/1, 24/1, 25/2, 28/4, 30/2, 31/2, 32/2, 33/3, 34/5, 36/2, 40/4, 43/1, 46/2, 46/3, 47/5, 49/1, 49/2, 50/2, 54/5, 55/1, 57/1, 60/4, 60/6, 61/2, 61/3, 64/4, 65/5, 68/1, 68/2, 72/2, 73/1, 75/2, 76/3, 78/5, 81/2, 81/3, 81/4, 82/1, 83/3, 84/4, 86/3, 91/4, 92/1, 93/2, 94/1, 94/2, 95/1, 95/5	65
Vergi	3/2, 10/1, 12/5, 13/4, 14/4, 15/2, 16/5, 17/2, 18/2, 19/2, 20/2, 22/3, 23/2, 23/3, 25/4, 25/5, 29/2, 29/3, 30/3, 31/4, 36/3, 36/4, 37/1, 38/2, 39/5, 40/2, 40/5, 42/4, 43/2, 44/5, 48/1, 52/3, 54/2, 55/2, 58/3, 58/5, 61/4, 62/3, 63/2, 65/2, 66/2, 67/1, 67/4, 69/1, 70/3, 73/2, 78/3, 79/2, 79/3, 81/1, 83/1, 85/4, 86/2, 92/2, 95/6, 96/3, 96/4	57
Alacak-Verecek	1/2, 1/3, 2/1, 2/4, 3/1, 3/3, 4/1, 5/5, 8/1, 9/1, 15/1, 18/5, 24/3, 26/4, 28/3, 30/1, 32/1, 34/4, 35/2, 37/2, 39/1, 44/3, 48/5, 49/3, 49/4, 50/1, 51/3, 53/1, 53/3, 53/5, 54/1, 54/4, 58/1, 59/2, 60/2, 60/3, 60/5, 61/5, 65/1, 67/3, 68/3, 68/4, 69/3, 70/4, 71/2, 78/1, 80/2, 82/3, 84/1, 84/5, 89/4, 93/1, 95/2, 96/2, 96/5	55
El Koyma, Gasp, Yağma	1/4, 3/4, 7/1, 7/3, 8/3, 8/4, 10/2, 11/4, 12/4, 13/1, 18/1, 22/5, 23/4, 25/1, 27/3, 30/4, 32/3, 33/1, 35/3, 38/1, 39/3, 40/3, 40/6, 41/2, 41/4, 41/5, 43/5, 44/2, 47/2, 48/2, 49/5, 51/2, 53/2, 57/3, 58/2, 58/4, 61/1, 67/2, 76/1, 83/2, 84/2, 85/1, 87/2, 91/1, 91/2, 93/3	46
Miras	3/5, 5/3, 6/1, 13/3, 16/3, 16/4, 25/3, 26/2, 33/4, 34/3, 46/4, 48/3, 50/3, 54/3, 61/1, 64/3, 71/3, 72/3, 76/2, 78/2, 90/2, 90/3, 91/3, 92/4, 93/4, 94/3	26
Göreve Müdahale	4/3, 5/1, 5/2, 5/4, 7/2, 17/1, 22/2, 22/4, 28/1, 28/2, 32/4, 34/2, 40/1, 42/1, 43/3, 52/4, 75/1, 79/4, 89/2, 94/4	20
Cinayet	4/4, 4/5, 6/4, 6/5, 11/5, 12/1, 12/2, 14/2, 15/3, 20/4, 26/1, 27/4, 28/5, 33/2, 39/4, 45/3, 56/2, 79/1, 89/3	19

Konular	Hüküm Numaraları	Toplam Sayısı
Vakıf	1/1, 15/5, 18/3, 19/1, 21/2, 22/1, 24/2, 37/3, 62/2, 74/2, 77/2	11
Diyet	11/3, 12/3, 21/1, 88/2, 84/3, 95/3, 96/1	7
Diğer	6/3, 8/2, 17/3, 19/4, 26/3, 34/1, 41/1, 45/2, 47/3, 75/3, 77/1, 86/1, 92/3, 95/4	14
		403

Tezin konu dağılımında %5 ‘ini oluşturan göreve müdahale kısmında ağırlıkla geçen konulardan birisi “il-mesâlihine ve tekâliflerine” karışılmasıdır. Konuyla ilgili olarak Rebiülevvel 1160 tarihli olan bir hükümde, Konya Kazası’na tabi Çumra Köyünden olan Ahmed ve Abdullah adlı kişiler ve karyedeki diğer ahali, aynı karyeden Manta Ali, Mehmed, Mustafa, Davud oğlu Mehmed, Ahmed, Pınar oğlu Abdullah ve Eyyub oğlu Abdi’nin “*şerîr ve gammâz*” olarak “*fukarayı kadı, naib, voyvoda, mütesellim gibi ehl-i örf taifesine gamz u tecdîm*” ve karışmamaları gereken kaza işlerine ve vergilere müdahale ederek zulümlerinin olduğunu arzıhal ile bildirmişler ve bu husus için bir emr-i şerîf verilmesi ricasında bulunmuşlardır.⁷³

Eşkîyaların dışında ahalinin veyahut başka kimselerin cinayet işledikleri görülmektedir. 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin ilgili sayfa aralığında konuyla alakalı olarak 19 (%5) hüküm yer almaktadır. Örnek verilecek olursa, Zilkade 1159 tarihli bir hükümde gayr-i müslimler arasında geçen bir cinayet konusu işlenmektedir. Develü Kazası’na bağlı olan Fenase Karyesi’nden Maria adlı bir nasraniyye, oğlu Ohan adlı mürâhıkın⁷⁴ aynı karyeden olan Angelbas veled-i Kirkor ve Sahak veled-i Artin adlı emredler⁷⁵ tarafından bağırsaklarına zarar verilmesi sonucu mürd olması hususunun üzerine varılarak keşfedilmesi ve durumun der-‘aliyyeye yazıyla bildirilmesi için talepte bulunmuştur. Ölüm sebebi için vücudu incelenmiş ve meselenin doğru olduğu anlaşılmıştır. Firar eden mesfurların yakalanarak bulundukları yerde mahkemenin görülmesi hususunda Develü Kadısı Mustafa, bir mektup göndererek, emr-i şerif verilmesini rica etmiştir.⁷⁶

⁷³ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 79/4. Benzer konulu diğer hükümler: 40/1, 42/1, 52/4, 89/2 ve 91/2.

⁷⁴ On iki yaşına gelmiş çocuk.

⁷⁵ Sakalı ve bıyığı çıkmamış genç.

⁷⁶ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 26/1.

3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) nadir geçmekle beraber dönemin siyasî, askerî ve toplumsal yapısını aşikâr eden konular da yer almaktadır. Taşrada; kazada ehl-i şer'i temsil eden “kadı”nın hangi mahallede oturacağı meselesi bunlar arasındadır. Zilhicce 1159 tarihli Develü'ye ait hükümde, Develü Kadıları, eskiden beri kazanın ortasında bulunan Müslümanören'de oturup mahkemesini burada kurarken Develü'de sakin olan ayandan bazı kişiler kadının müttetikleri olması için Develü'de oturması husunda “*kānûn üzere ısdar eyledikleri emr-i şerif*” ile kadime aykırı davranarak kadının oturdukları mahalli değiştirmişlerdir. Kadıların, Müslümanören adlı mahallede oturmaları fukara için *enfa*' olduğundan Develü kadılarının eski yerlerinden oturması hususunda Kayseri Nâibi Mustafa ve Develü Kadısı Mustafa taraflarından arz gönderilmiş ve ahali tarafından da durum mahzarla devlete bildirilmiştir. Divan-ı Hümayun'da kuyûd-ı ahkâma bakarak mesele incelenmiş ve bu hususa emr-i şerif verilerek Develü kadılarının eskiden beri oturma geldikleri yerde mahkemenin kurulmasının kanundan olduğu belirtilerek eski yerlerinin nerede olduğunun civar kadısı tarafından dikkatlice araştırması emredilmiştir.⁷⁷ Konuyla alakalı Zilhicce 1159 tarihli diğer hükümde ise aynı şekilde durum kısaca özetlenmiştir. Develü ahalisi, eskiden beri kadıların Müslümanören Kasabası'nda oturduklarını fakat son birkaç senedir kadıların Develü Kasabası'nda mahkeme kurarak burada ikamet etmeye başladıklarını devlete şikâyet etmişlerdir. Develü kasabasında oturmalarının fukara ahalisine zararının olduğu bildirilmiştir. Eskiden beri Müslümanören Kasabası'nda mahkemede oturması ve “*icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyye itmek için*” tenbih edilmişler iken kadıların bunu yapmadıkları, bazı ayanların destekleriyle Develü Kasabası'nda oturmak sevdasında oldukları öğrenilmiştir. Müslümanören'de oturup mahkeme kurmaları emri verildiği halde uymadıkları görülmüş ve “*hulâf-ı kânûn ve kadîme mugayir te'addi itdirilmemeleri*” emri verilmiştir.⁷⁸

Defterde konu itibariyle nadir geçen kayıtlardan bir diğeri ise İran'a gönderilen elçilik heyeti ile alakası bulunan bir hükümdür. Bilindiği gibi İran ile 1739-1746 yılları arasında süre gelen savaşların ardından başlayan barış görüşmeleri öncesinde Osmanlı adına murahhas olarak Mustafa Nazif Efendi gönderilmiştir. Aralarında anlaşmasının sağlanmasının ardından elçi olarak Kesriyeli Ahmed'in, Sivas Valisi ve büyük elçi sıfatını alarak İran'a gönderilmesi kararı alınmıştır.⁷⁹ Bu zamana kadar İran'a gönderilen elçilik heyeti arasında 1000 kişiden

⁷⁷ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 45/2.

⁷⁸ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 47/3.

⁷⁹ Tahir Sevinç, “İran'a Elçi Olarak Gönderilen Kesriyeli Ahmet Paşa'nın Sefaret Hazırlığı ve Yolcuğu (1746-1747)”, *Belleten* 75/273 (Ağustos 2011), 408, 412.

oluşan en kalabalık ve en fazla hediyeyle sahip heyet bu heyet olmuştur.⁸⁰ Bu heyet ile bağlantılı olan söz konusu hükümde Niğde Sancağı'na mîr-i mîrân (Sancakbeyi) olarak 29 Şevvâl 1159 tarihinde görevlendirilen Recep'in, Sivas Valisi olan Hacı Ahmed Paşa'nın İran sefiri olarak görevlendirilmesi ve Recep'in de Ahmed Paşa'nın maiyetine memur edilmesi söz konusudur. Sene sonuna kadar bu görevde olacağından ve bu süreçte Niğde Sancağı başsız kalmaması için yerine bakmak üzere adı verilmeyen bir kimsenin mütesellim olarak atandığı hususu devlete bildirmiştir. Bu kişinin mütesellimlik vazifesini rahatça yerine getirebilmesi için Divan-ı Hümayun çavuşbaşlarından Abdi devlete başvurarak bir emr-i şerif verilmesi talebinde bulunmuştur.⁸¹

1.4. Karaman Eyaleti'nin İdarî Taksimatına 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) Yer Alan Hükümlerin Katkısı

Bu başlık altında Anadolu coğrafyası ve bu coğrafyada Karaman sahasının tutmuş olduğu yer kısaca belirtilerek tez konumuzu teşkil eden hükümler üzerinden Karaman Eyaleti'nin idari taksimatına dair bilgiler verilmiştir.

Bilindiği üzere Anadolu coğrafyası insanlık tarihi açısından çok eski yerleşimlere sahne olmuş bir coğrafyadır. Karaman Eyaleti'nin yer aldığı coğrafyada Konya'da Çatalhöyük (ilk şehir yerleşimi), Aksaray'da Aşıklıhöyük (ilk beyin ameliyatı), Güvercinkayasası (kale-kent modeli), Acemhöyük, Beyşehir Gölü ve çevresinde Suberde, Mersin'de Yümüktepe, Niğde'de Köşkhöyük, Karaman'da Canhasan Höyüğü ve Kayseri'de Kültepe (Assur Ticaretinin merkezi) gibi kadim yerleşim yerleri bulunmaktadır. Özellikle Kayseri'de yer alan Kültepe (Kaniş Karumu) merkezli Assurların M.Ö. 2. binyılın ilk çeyreğinde kurdukları ticaret ağı sayesinde Anadolu ve Mezopotamya arasında uluslararası bir ticaret örgütlenmesi ortaya çıkmıştır. Acemhöyük de (Buruşhattum) bu ticaret ağında yer alan bir yerleşim birimidir.

Karaman coğrafyasında Doğu Roma İmparatorluğu, Anadolu Selçuklu Devleti ve Karamanoğulları gibi siyasî teşekküller uzun yıllar hüküm sürmüştür. Karaman coğrafyasının Türk-İslam hüviyeti kazanmasında Anadolu Selçuklu Devleti'nin yeri müstesnadır. Bu dönemde Konya'nın başkent olması, siyasî, askerî ve kültürel gelişmeyi hızlandırmıştır. Bilhassa ticarî alt yapıyı oluşturmaya yönelik faaliyetler, bölgenin

⁸⁰ Ayhan Ürkündağ, *Ahmed Dürri Efendi'nin İran Sefaretnamesi* (Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2006).

⁸¹ Osmanlı Arşivi (BOA), *Karaman Ahkâm Defterleri* [A.DVNSAHK.KR..d], No. 3, 22/4.

kalkınması adına önemlidir. Orta Çağ'da Doğu ve Batı arasındaki uluslararası ticaret, tarihî İpek ve Baharat Yolları üzerinden gerçekleşmekteydi. Anadolu Selçuklu Devleti döneminde İpek Yolu'nun gelişmesini sağlamak amacıyla uygulanan politikalar ticaretin önemli ölçüde gelişmesine katkı sağlamıştır. Kervanların ve yolcuların güvenli bir şekilde yolculuk yapabilmeleri ve konaklamaları için 30-40 km aralıklarla han ve kervansaraylar yapılmış, Sivas'tan Alanya'ya uzanan ana kervan yolu böylelikle mamur hale getirilmiştir.⁸² 1256 yılında Karaman Bey'in liderliğinde yeni bir beyliğin teşkil edilmesinden sonra Anadolu'da İkinci Türk Beylikleri dönemi başlamıştır.⁸³ Karamanoğulları Beyliği Osmanlı Devleti tarafından ele geçirilince bu coğrafyada Osmanlı Devleti'nin dönemi başlamıştır.

Karaman Eyâleti'nin teşekkül etmesi iki kez gerçekleşmiştir. İlki I. Bayezid döneminde Osmanlı Devleti'nin Karaman Beyliğini 1397'de yenmesiyle olmuştur. Eyâlet, İçil dışındaki toprakların ele geçirilmesinden sonra 1397 yılında Konya merkez olacak şekilde kurulmuştur. İlk beylerbeyi Timurtaş Paşa olmuştur. Beş yıl Osmanlı egemenliğinde kalan Karaman toprakları, 1402'de yapılan Ankara Savaşı'yla beraber tekrar Karaman Beyliğine geçerek elden çıkmıştır.⁸⁴ İkinci kez ilhak edilmesi Fatih Sultan Mehmed döneminde olmuştur. Ancak öncesinde Karaman Beyliği ve Osmanlı Devleti arasındaki çatışmalar devam etmiştir. 1442-1444 yılları arasında Haçlı ittifakı ile yapılan mücadeleler esnasında Karamanoğlu İbrahim Bey, Ankara ve civarını yağmalamış ve Akşehir ile Beyşehir'i işgal etmiştir. Bunun üzerine harekete geçen II. Murad, Karaman Beyliğine doğru sefere çıkmıştır. İbrahim Bey, daha fazla dayanamamış ve anlaşmak zorunda kalmıştır. II. Mehmed başa geçtiği vakit anlaşmayı bozup ittifak arayışına başlamıştır. Fakat II. Mehmed'in sefere çıktığını duyunca tekrar anlaşma yapılmıştır. İbrahim Bey'in hayatını kaybetmesinden sonra oğulları arasında başlayan taht kavgası esnasında Fatih Sultan Mehmed, Konya ve etrafını ilhak ederek⁸⁵ 1467 yılında Karaman Eyaleti'ni tekrar kurmuştur. Fakat, Karaman Beyliği hanedanına mensup kişilerin hayatta olması ve Memluklerin Türkmenlere yardım ederek yeniden beyliği canlandırmak istemeleri sonucu uzun süre Osmanlı egemenliği altına girememiştir. Osmanlı hakimiyetini kabul edinceye kadar Osmanlı şehzadeleri tarafından

⁸² Filiz Karakuş, "Anadolu Selçuklu Dönemi Sultan Hanları Üzerine Bir İnceleme", *Turkish Online Journal of Design Art and Communication* 12/1 (Ocak 2022), 77-78.

⁸³ Bilal Gök, *Karamanoğulları Tarihi* (İstanbul: Çıra Akademi Yayınları, 2022), 55-56, 71-72.

⁸⁴ Sadık Müfit Bilge, "Karaman Eyâleti'nin Tarihî Coğrafyası ve İdarî Taksimatı (XV.-XVIII. Yüzyıllar)", *International Review of Turkish Studies* 1/1 (Bahar 2011), 50. 50-66

⁸⁵ Doğan Yörük, "Karaman Eyâletinde Osmanlı Tımar Düzeninin Tesisi (1483)", *Tarih Araştırmaları Dergisi* 25/40 (Ekim 2006), 178-179. 177-202.

yönetilmiştir. 1512’de I. Selim’in tahta çıkmasıyla beraber Osmanlı egemenliği bu topraklarda kesinleşmiştir.⁸⁶

Osmanlı Devleti’nde ilk kurulan eyalet, 1362 yılında Rumeli Eyâleti’dir. Ardından 1393 yılında Anadolu Eyâleti ve 1413 yılında Rum Eyâleti kurulmuştur.⁸⁷ Eyâlet sistemi içerisinde kuruluş bakımından dördüncü sırada yer alan Karaman Eyâleti’nin kurulma tarihi hakkında farklı görüşler bulunmaktadır. Bu hususta Halil İnalcık, 1468-1512 yılları arasını⁸⁸, Nejat Göyünç 1481⁸⁹, M. Akif Erdoğdu 1476⁹⁰ ve Şehabettin Tekindağ ise 1474⁹¹ tarihlerini vermektedirler. Karaman Eyâleti’nin bulunduğu coğrafi konum, toprak kayıplarının yaşanması konusunda sıkıntılı bir coğrafya olmadığı için sınır değişiklikleri hususunda sürekli değişiklikler meydana gelmemiştir.⁹² Eyaletin paşa sancağı Kanuni döneminde Kayseri olmasının dışında her zaman Konya olmuştur.⁹³

XVIII. yüzyılın ilk yarısında 39 yılda, Tablo 4’e de bakıldığında eyaletin paşa sancağı olan Konya’ya atanan eyalet yöneticilerinin sıklıkla değiştiği görülmektedir. Kuruluş yıllarına göre XVII. yüzyıldan itibaren beylerbeylerin sıklıkla değiştirildiği bilinmektedir. XVIII. yüzyılın başında beylerbeyi hakkında çıkartılan fermana ilişkin Tarihçi Raşid, seferlerin uzaması ve art arda olması nedeniyle beylerbeyi sayısında bir artışın yaşandığını, hatta Rumeli ve Anadolu’daki sancakların yeterli gelmediğini söylemektedir.⁹⁴

Tablo 4. 1700-1739 Yılları Arasında Karaman Eyâleti ve Eyaletle Bağlı Sancaklarında Görev Yapan Yöneticiler

Sancak	Yöneticilerin İsimleri
Konya	Abdi Paşa, Ali Paşa, Ömer Paşa, Hacı Mustafa Paşa, Ali Paşa, Hasan Paşa, Osman Paşa, Şehsuvar-zâde Mehmed Paşa, Osman Paşa, Küçük Mustafa Paşa, Muhammed Paşa, Ali Paşa, Hüseyin Paşa
Kırşehir	Mahmud Bey, Zeynel Mehmed Bey, Hüseyin Bey, Mehmed Bey, Mirza Paşa, Mustafa Paşa, Mehmed Bey

⁸⁶ Bilge, “İdarî Taksimatı”, 50-51.

⁸⁷ Terzi, 121

⁸⁸ Halil İnalcık, *Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ 1300-1600*, çev. Ruşen Sezer (İstanbul: Kronik Kitap, 2020), 136.

⁸⁹ Nejat Göyünç, “Osmanlı Devleti’nde Taşra Teşkilâtı (Tanzimat’a Kadar)”, *Osmanlı Ansiklopedisi*, ed. Güler Eren, (Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 1999), 6/77.

⁹⁰ Mehmet Akif Erdoğdu, “Karaman Vilâyetinin İdarî Taksimatı”, *Osmanlı Araştırmaları* 12/12 (Aralık 1992), 426.

⁹¹ M.C. Şehabeddin Tekindağ, “Son Osmanlı-Karaman Münasebetleri Hakkında Araştırmalar”, *Tarih Dergisi* 13/17-18 (Haziran 2011), 71.

⁹² Orhan Kılıç, *18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti’nin İdarî Taksimatı Eyalet ve Sancak Tevcihatı* (Elazığ: Ceren Matbaacılık, 1997), 53.

⁹³ Doğan Yörük, *XVI. Yüzyılda Aksaray Sancağı (1500-1584)*, (Palet Yayınları, 2019), 51.

⁹⁴ Mehmet İpşirli, “Beylerbeyi”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV, 1992), 6/68.

Sancak	Yöneticilerin İsimleri
Akşehir	Mirza Paşa, Seyyid Ahmed Turan Bey, Cafer Paşa, Kara Mehmed Paşa, Murtaza Paşa, Hasan Paşa
Aksaray	Maraşî Ahmed Paşa, Hüseyin Paşa, İbrahim Paşa, Süleyman Paşa, Murtaza Paşa, Mamalu-zâde Osman Paşa
Kayseriyye	Mustafa Paşa, Ali Paşa, Çeteci Abdullah Paşa, Mustafa Paşa, Seyyid Mehmed Paşa
Beyşehir	Ahmed Paşa, Ahmed Paşa, Şaban Paşa-zâde Seyyid İbrahim Paşa, Mehmed Paşa
Niğde	Mehmed Bey, Abdulgaffar Paşa, Hacı Ali Paşa, Mustafa Paşa

Kaynak: Kılıç, 18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin İdarî Taksimatı, 119-126.

3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) 1746-1747 yıllarına tarihlenen dönemde, Karaman Eyâleti sınırları dahilinde bulunan sancaklar olarak Akşehir, Niğde, Kayseri, Konya, Aksaray, Kırşehir ve Beyşehir'nin adı geçmektedir. Günümüzdeki idarî ayrıma göre eyâlet genel olarak İç Anadolu'nun çoğunluğunu ve Akdeniz'in bir kısmını kapsamaktadır. Aksaray, Kayseri, Niğde ve Nevşehir illerinde yoğunlukla bulunan volkanik dağlar bölgenin şekillenmesini önemli ölçüde etkilemiştir. Volkanik dağların dışında diğer dağ silsileleri ve Konya Ovası'nın geniş bir düzlük olması coğrafyanın bir kısmının hem dağlık hem de düz bir ova olmasını sağlamıştır. Orta Kızılırmak bölümü, Melendiz Çayı, Tuz Gölü ve Göller Yöresi'nin bir kısmı eyaletin sınırları içerisinde yer almaktadır. Eyaletin kurulduğu dönemde sancak olan Beyşehir ve Akşehir günümüzde Konya'nın ilçeleri konumdadır. Niğde Sancağı'na bağlı kaza konumunda olan Nevşehir ise günümüzde il olmuştur.

Çevirisi yapılan defterin ilgili sayfa aralığında Konya Sancağı'nın nahiyeleri olarak Konya, Saidili, Surdermi, Turgud, Bağlar, Divit, Kilsem, Belviran, Kaş, Ereğli, Hatunsaray, Sahra, Aladağ, Eskiil, Larende, Karacadağ ve Karapınar gösterilmiştir. Kazaları olarak Konya, Eskiil, Gaferyat, İnsuyu, Larende, Kureyşözü, Belviran, Aladağ, Saidili, Ereğli, Bayburd ve Divle ma'a Kureyş'in adları geçmektedir.

Kayseriyye Sancağı'nın nahiyeleri olarak Göstere, Kuramaz, İncik, Yahyalı, Kayseriyye, Sahra, İncesu ve Görle ile kazası ve kasabası olarak Kayseriyye zikredilmektedir.

Aksaray Sancağı'nın nahiyeleri olarak Sahra, Aksaray, Koçhisar, Hasandağı ve Eyyubili'nin, kaza ve kasabası olarak da Aksaray'ın adı geçmektedir.

Akşehir Sancağı'nın nahiyeleri İshaklı, Akşehir ve Ilgın iken kazaları olarak yine Ilgın,

Akşehir ve İshaklu gösterilmiştir. Kasabaları ise Ilgın ve İshaklu'dur.

Beyşehir Sancağı'nın nahiyeleri Göçi, Kırili, Yağan, Gurgurum, Bozkır ve Begşar iken kazaları olarak Kaşaklu, Seyyidişehir, Göçi-yi Kebir, Kırili, Beyşehir ve Bozkır görülmektedir. Kasabaları ise Yarangömi ve Seyyidişehir'dir.

Niğde Sancağı'nın nahiyeleri Bor, Uçhisar, Melendiz, Şamardı, Niğde, Develü, Kızmelek, Kilisahisar, Ürgüb, Şücaeddin ve Melegömi'dir. Kazaları olarak Karahisar-ı Develü, Develü, Nevşehir, Ürgüb, Niğde, İncesu, Bor, Anduğu ve Şücaeddin; kasabaları ise Bor ve Ortaköy'dür.

Kırşehir Sancağı'nın nahiyesi olarak sadece Süleymanlu gösterilmiştir. Kazaları olarak Yüzdepare, Konur, Dinekkeskini, Hacı Bektaş ve Ordapare görülmektedir. Kasabası ise Hacı Bektaş'tır.

Kısaca ifade edilecek olursa Eyâlet ve bu eyâleti oluşturan sancaların idarî taksimatına baktığımız zaman karye adları en çok geçen Konya ve Niğde sancaklarıdır (Tablo 5). Bunları sırasıyla Beyşehir, Kayseri, Aksaray, Akşehir ve Kırşehir sancakları izlemektedir. Mahalle adlarında ise Niğde ve Konya'nın ardından Kayseri, Aksaray ile Beyşehir gelmektedir (Tablo 6).

1530'lu yıllarda başlayan ve XVIII. yüzyılın ortasına kadar devam eden, konar-göçer aşiretlerin Anadolu coğrafyasının doğu ve güneydoğu kesimlerinden batıya doğru gerçekleştirdikleri bir göç hareketi söz konusudur. Aşiretlerin göç etmesindeki temel sebep olumsuz siyasî ortam ve yaşanan savaşlar olmuştur. Geçim kaynaklarının daha çok hayvancılık üzerine olması yaylak-kışlak hayatı süren konar-göçer aşiretlerin daha güvenli ve iyi yaşam koşullarına sahip, Orta Anadolu'nun da içinde yer aldığı bölgelere göç etmeleriyle sonuçlanmıştır.⁹⁵ Nitekim Karaman Eyaleti, konar-göçer zümrelerin de yoğun olarak yaşadığı bir coğrafyadır. 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) yerleşim adları yanında konar-göçer zümreleri tanımlayan aşiret ve cemaat isimlerine de sıklıkla rast gelinmektedir. Bunların bir kısmı bağlı oldukları idarî birim ile gösterilmiş iken diğer bazılarının sadece adları verilmiştir. Bu kapsamda Tablo 7'de yer alan aşiret ve cemaat adlarına bakıldığında konar-göçer zümrelere en çok Aksaray, Kayseri, Niğde Akşehir ve Konya'da karşılaşılmaktadır. Bu bağlamda Karaman Eyâleti, eyâleti oluşturan sancak ve

⁹⁵ Necmettin Aygün, *Nüfus Defterleri'nde Aksaray'ın Sosyal ve Ekonomik Tarihi (1830-1845)* (Ankara: T.C. Aksaray Üniversitesi Somuncu Baba Tarih ve Kültür Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları, 2016), 1/129-130.

kazalardaki köy ve mahalle adları ile aşiret ve cemaatlerin isimleri aşağıda yer alan tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 5. 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) Geçen Karye Adları

Sancak	Kaza-Nahiye	Kasaba	Karye	Hüküm no
Konya	Konya N.-Saidili Kz.		Sarayini	1/1, 20/2
Konya	Konya Kz.- Saidili N.		Saray	1/1
Konya	Konya Kz.		Katımalı	2/4
Konya	Larende Kz.		Bayramlı M.	3/2
Konya	Surdermi		Selahaddin	9/2
Konya	Konya Kz.		Kuzviran	8/2
Konya	Konya Kz.		Küçükköy	12/3
Konya	Gaferyat Kz.		Yağmurlu	12/4
Konya	İnsuyu Kz.		Sıvarık	15/1, 15/2, 69/1
Konya	Larende Kz.		Kılbasan	18/5
Konya	Konya Kz.-Turgud N.		Sarayini	19/2, 29/1
Konya	Konya Kz.-Turgud N.		Atluhisar	19/2
Konya	Eskiil Kz.		İnegaziler	19/3
Konya	İnsuyu Kz		Sıvarık D.	28/1
Konya	İnsuyu Kz.		Sıvarık ma'a Kilisa	28/1
Konya	Saidili N.		Seyrekviranı	29/1
Konya	Turgud N.		Acıözü	29/1
Konya	Turgud N.		Candar	29/1
Konya	Turgud N.		Halmı	29/1
Konya	Larende Kz.		Davgandos	29/3
Konya	Larende Kz.		İbrala	30/1, 96/4
Konya	Larende Kz.		Kızıllar	30/1
Konya	Larende k		Bortimur	30/1
Konya	Hatunsaray N.		Yüksüzler (?)	30/3
Konya	Belviran Kz.		Söğüd	33/3
Konya	Larende N.		Darsiyak	36/1
Konya	Konya Kz.		Kızıllar	36/2
Konya		Derepınar	Karapınar V.	
Konya	Aladağ Kz.		Eşenler nâm-ı diğer İkizce	38/3
Konya	Konya Kz.		Harğalan	39/5
Konya			Sille	42/1
Konya	Saidili Kz.		Kadınhanı D.	42/4
Konya	Larende Kz.		Eminlü M.	48/1
Konya	Saidili Kz.		Kadınhanı	49/4, 60/1

Sancak	Kaza-Nahiye	Kasaba	Karye	Hüküm no
Konya	Bilviran/Belviran N.		Beyavşarı	51/4
Konya	Ereğli Kz.- Kilsem N.		Han	56/1
Konya	Ereğli Kz.-Divit (?) N.		Horlas	56/1
Konya	Kilsem N.		Bolnan (?)	56/1
Konya	Divit (?) N.		Tortas	56/1
Konya	Saidili Kz.		Kestel	59/1, 60/1
Konya	Saidili Kz.		Kındıras	59/1
Konya	Bayburd Kz.		Kırklar	60/3
Konya	Belviran N.		Kafirpolad	62/4
Konya	Belviran N.		Kuzpınarı Z.	62/4, 74/3
Konya	Konya Kz.		Eğrikuyu (?)	63/3
Konya	Aladağ Kz.		Abiller	65/1
Konya	Saidili N.		Kafirdeğirmeni	69/2
Konya	Kaş N.		Begdili	70/2
Konya	Ereğli N.		Musabeylü	70/2
Konya	Ereğli N.		Rayana	70/2
Konya	Aladağ Kz.		Meyrem	70/3
Konya	Aladağ Kz.		Ali'nin Üveği	70/3
Konya	Konya Kz.-Hatunsaray N.		Gürelma	71/1
Konya	Hatunsaray N.		Çay	71/1
Konya	Hatunsaray N.		Bulud	71/1
Konya	Hatunsaray N.		Şahna	71/1
Konya	Hatunsaray N.		Eski	71/1
Konya	Konya N.		Gediz	73/3, 87/3
Konya	Konya N.		Susuz	73/3, 87/3
Konya	Hatunsaray		Göçe Kilisabeli	74/1
Konya			Mim (♠)	74/1
Konya	Konya Kz.- Sahra N.		Çumra	74/2
Konya	Ereğli N.		Rayana	74/3
Konya	Konya Kz.		Çumra	79/2, 79/3, 79/4
Konya	Konya Kz.		Örünözü	79/2
Konya	Aladağ N.		Pirlavganda	83/1
Konya	Aladağ N.		Konol (?)	83/1
Konya	Aladağ N.		Sazak	83/1
Konya	Aladağ N.		Kahtama	83/1
Konya	Aladağ N.		Boztanözü	83/1
Konya	Aladağ N.		(...)	83/1
Konya	Aladağ N.		Koruncabel	83/1
Konya	Aladağ N.		Yasason (?)	83/1
Konya	Aladağ N.		Ilıcıpınar	83/1

Sancak	Kaza-Nahiye	Kasaba	Karye	Hüküm no
Konya	Aladağ N.		Şıhlar (?)	83/1
Konya	Hatunsaray N.		Dökürne	83/1
Konya	Kaş N.		Sandolos	83/1
Konya	Kaş N.		Başçı	83/1
Konya	Kaş N.		Yenice	83/1
Konya	Kaş N.		Sudasa	83/1
Konya	Kaş N.		Sosma	83/1
Konya	Kaş N.		Saraycık	83/1
Konya	Kaş N.		Kürd	83/1
Konya	Kaş N.		Kılbasan	83/1
Konya	Eskiil N.		Güneyderesi	83/1
Konya	Eskiil N.		Kalosa	83/1
Konya	Eskiil N.		(...)	83/1
Konya	Eskiil N.		Urgandeli	83/1
Konya	Eskiil N.		Bucakkuyu	83/1
Konya	Eskiil N.		Küçükçayırıcı	83/1
Konya	Larende N.		Gödeleson	83/1
Konya	Larende N.		Balkıran nâm-ı diğer Çivil	83/1
Konya	Larende N.		Göndere	83/1
Konya	Larende N.		Sandıoğlu nâm-ı diğer Kalacek	83/1
Konya	Larende N.		Kızılçakuyu	83/1
Konya	Belviran N.		Kızılyaka	83/1
Konya	Belviran N.		Başkışla	83/1
Konya	Aladağ Kz.		Bağcı	83/3
Konya	İnsuyu Kz.		Sıvarlık	84/5
Konya	Karacadağ N.		Malık	87/1
Konya	Belviran N.		Kozağacı	88/1
Konya	Belviran N.		Koçaç	88/1
Konya	Belviran N.		Kireçlik	88/1
Konya	Belviran N.		Esatlu nâm-ı diğer Berdeviran	88/1
Konya	Belviran N.		Örünkışla	88/1
Konya	Konya Kz.-Karapınar N.		Soğur	90/2
Konya	Divle ma'a Kureyş Kz.		Beridi	95/1
Konya			Öküzçük	95/1
Niğde	Karahisar-ı Develü Kz.		Larna (?)	2/1
Niğde	Develü Kz.		Kafireverek	3/1, 86/2
Niğde	Nevşehir Kz.		Nar	4/3
Niğde	Nevşehir Kz.		Uçuksaray	4/3
Niğde	Nevşehir Kz.		Sergi	4/3
Niğde	Nevşehir Kz.		Melegüb	7/1
Niğde			Okçılar	12/5
Niğde	Develü Kz.		Fenase	13/4,

Sancak	Kaza-Nahiye	Kasaba	Karye	Hüküm no
				26/1
Niğde	Develü Kz.		Everek	13/4
Niğde	Ürgüb Kz.		İkivezile (?)	15/5
Niğde	Ürgüb Kz.		Çardak	15/5
Niğde	Nevşehir Kz.		Çardakçık	16/2
Niğde	Nevşehir Kz.		Zelib	17/2, 46/3
Niğde	Develü Kz.		Faraş	18/1, 23/4
Niğde		Bor	Gargah	18/4
Niğde	Niğde Kz.		Berkili	23/1
Niğde	Niğde Kz.		Bereketli	24/1
Niğde	Niğde Kz.		Dilmason	24/3
Niğde	Nevşehir Kz.		İlaş (?)	26/3
Niğde		Bor	Kilisahisarı	26/4
Niğde	Nevşehir Kz.		Avanos	27/2
Niğde	Nevşehir Kz.		Gödeli (?)	29/2
Niğde	Nevşehir Kz.		Ortahisar	31/2
Niğde	Nevşehir Kz.		Sultan	31/4
Niğde	Nevşehir Kz.		İncesu	31/4
Niğde	Ürgüb Kz.		Sofiler	39/3
Niğde	İncesu Kz.		Enhil	40/1
Niğde	Niğde Kz.		Gelemiş	44/1
Niğde	Nevşehir Kz.		Mahson (?)	44/2
Niğde	Uçhisar N.		Meryemana	44/5
Niğde	Nevşehir Kz.		Karapınar	46/3
Niğde	Bor Kz.		Kılavuz	48/2
Niğde	Niğde Kz.-Melendiz N.		Aradala	51/1
Niğde	Bor N.		Medarı Süleymanlı	44/5, 51/1
Niğde	Şamardı N.		Lakson	51/1
Niğde	Niğde Kz.		Aravani	53/1
Niğde	Anduğı Kz.		Ulukışla	54/2
Niğde	Niğde N.		Dimlon (?)	55/2
Niğde	Şamardı N.		Uluağaç	55/2
Niğde	Şamardı N.		Masana (?)	55/2
Niğde	Şamardı N.		Ramarna	55/2
Niğde			Kızılviran	55/2
Niğde	Şamardı N.		Molinak	55/2
Niğde	Develü N.		Kavacık	56/3
Niğde	Develü N.		Kara Boğan (?)	56/3
Niğde	Şücaeddin Kz.		Gümüş	57/2
Niğde	Develü Kz.		İncesu	57/3, 58/2
Niğde	Kızmelek N.		Daşpınar	58/3
Niğde	Nevşehir Kz.		İki (?)	58/5

Sancak	Kaza-Nahiye	Kasaba	Karye	Hüküm no
Niğde	Nevşehir Kz.		Sinason	65/5
Niğde	Nevşehir Kz.		Sason	67/4
Niğde	Bor Kz.-Kilisahisar N.		Gargah	76/1
Niğde	Şamardı N.		Nires (?)	80/1
Niğde	Develü Kz.		Örge	80/2
Niğde	Nevşehir Kz.		Babayan	81/4
Niğde	Nevşehir Kz.		Sulusaray	82/2
Niğde	Şücaeddin Kz.		Kötü	86/4
Niğde	Niğde Kz.-Uçhisar N.		Kekavek	86/5
Niğde	Niğde N.		Andavani	86/5
Niğde	Uçhisar N.		Çar	86/5
Niğde	Şamardı N.		Geşgiri	86/5
Niğde	Uçhisar N.		Tutak	86/5
Niğde			Haki	86/5
Niğde	Şücaeddin N.		Başviran	86/5
Niğde	Ürgüb N.		Akçaşehir	86/5
Niğde	Şamardı N.		Havay	86/5
Niğde			Sultanhisarı	86/5
Niğde			Hisarcılu	86/5
Niğde	Melegümi N.		Tercik	94/4
Niğde	Şücaeddin Kz.		Başmakkı	95/4, 96/1
Niğde	Şücaeddin Kz.		Ohar	95/4
Niğde	Şücaeddin Kz.		Almallu	95/4
Niğde	Şücaeddin Kz.		Muradi	95/4
Niğde	Şücaeddin Kz.		Okcılı	95/4
Niğde	Şücaeddin Kz.		Adarhosunlu	95/4
Niğde	Nevşehir Kz.		Kolyak	96/3
Niğde	Nevşehir Kz.		Kızık	96/3
Kayseriyye	Göstere N.		Yukarı Mersin	2/3
Kayseriyye	Göstere N.		Aşağı Mersin	2/3
Kayseriyye	Kayseriyye Kz.		Mancoson	5/1, 25/2, 78/2
Kayseriyye			Pınarbaşı	9/3, 10/1
Kayseriyye	Göstere N.		Güni	10/3
Kayseriyye	Kuramaz N.		Gesi	10/3
Kayseriyye	Göstere N.		Güni Köşin	10/3
Kayseriyye			Nirbe (?)	10/3
Kayseriyye	Kayseriyye Kz.		Endürlük	11/5, 13/1, 58/1, 58/2
Kayseriyye	Kayseri Kz.-Göstere N.		Tomarza	16/4
Kayseriyye	Kayseriyye Kz.		Aymaz (?) nâm-ı diğer	16/5

Sancak	Kaza-Nahiye	Kasaba	Karye	Hüküm no
			Taar	
Kayseriyye	Yahyalu N.		Mevatı (?)	17/5
Kayseriyye	Kayseriyye N.		Horsana	23/3
Kayseriyye			Belkesi	23/3
Kayseriyye	Sahra N.		Mancoson	47/4
Kayseri	Kayseriyye Kz.		Darsiyak	32/1, 78/6
Kayseriyye	Kayseriyye Kz.		Günay Mancoson	40/4
Kayseriyye	Kayseriyye Kz.		Ulubürüngüz	43/2
Kayseriyye	Kayseriyye Kz.		Tavızet (?)	46/5
Kayseriyye	Kayseriyye Kz.		Tomariza	62/2
Kayseriyye		Kayseriyye	Tomariza	62/3
Kayseriyye	Kayseriyye Kz.-Görle N.		Hisarcık	65/4
Kayseriyye	Kayseriyye Kz.		Erkiled	78/4
Kayseriyye	Sahra N.		Ağ(ca)ın	80/3
Aksaray	Aksaray Kz.		Sultanhamı	4/4
Aksaray	Aksaray Kz.		Mehmedbeyli	4/4
Aksaray	Aksaray Kz.		Böged	1/2, 64/3
Aksaray			Kaputaş	1/2, 64/3
Aksaray	Aksaray Kz.-Sahra N.		Tavak	6/3
Aksaray	Aksaray Kz.		Selime	8/4
Aksaray	Aksaray Kz.		Kızılca	19/4
Aksaray	Aksaray N.		Taceddin	24/2
Aksaray	Aksaray N.		Rumdiğin	24/2
Aksaray	Aksaray Kz.		Yiniceköy	43/4
Aksaray	Aksaray Kz.		Bulargı	54/5, 55/1
Aksaray	Aksaray Kz.		Senir	66/1
Aksaray	Aksaray Kz.		Akhisar	66/1
Aksaray	Aksaray Kz.		Çeltik	66/1
Aksaray	Aksaray Kz.		Finase	79/5
Aksaray	Aksaray N.		Çukur Karaviran	79/5
Aksaray	Hasandağı N.		Karaviran	79/5
Aksaray	Hasandağı N.		Karakuyu	80/1
Aksaray	Eyyubili N.		Arsala	83/2
Aksaray	Koçhisar N.		Bahtılı	90/1
Aksaray	Koçhisar N.		Köprçük	90/1
Akşehir			Doğanhisarı ma'a Arkıdhani	7/2
Akşehir	İlgın Kz.		Bulcuk	9/4, 10/2, 10/5, 49/2, 54/1,

Sancak	Kaza-Nahiye	Kasaba	Karye	Hüküm no
				59/2
Akşehir	Ilgın Kz.		Çavuşcu	9/4, 54/1, 59/2
Akşehir	Ilgın Kz.		İltaş	10/2
Akşehir	Ilgın Kz.		Tatlarhisarı D.	10/5
Akşehir	Akşehir N.		Bozdoğan	13/2, 21/3
Akşehir	Akşehir Kz.		Yahsıyan	20/4, 21/1
Akşehir	Ilgın Kz.		Rus	40/2
Akşehir	Akşehir Kz.		Karusa (?)	41/3
Akşehir	Ilgın N.		Keçiler	52/2
Akşehir	Akşehir N.		Görbas	52/2
Akşehir	İshaklu N.		Kasak	52/2
Akşehir	Akşehir Kz.		Nima (?)	53/2
Akşehir	Akşehir Kz.		Maruf	59/3
Akşehir	Doğanhisarı Kz.		Arkıdhanı	61/2
Akşehir	İshaklu Kz.		Deresine	67/2, 84/4
Akşehir	İshaklu		(...) Eşmeganda (?)	67/2
Akşehir	Akşehir Kz.		Dibi	89/2, 91/2, 92/4
Beyşehir	Seyyidişehir Kz.		Tarcı	11/4
Beyşehir	Göçi-yi Kebir Kz.		Karacaviran	15/3
Beyşehir	Kaşaklı Kz.		Bayındır	27/4
Beyşehir	Göçü N.		Dereköy	31/3
Beyşehir	Kırılı N.		Dere	31/3
Beyşehir	Seyyidişehir Kz.		Buyam	36/4
Beyşehir	Seyyidişehir Kz.		İncesu	36/4
Beyşehir	Seyyidişehir Kz.		Afşar	36/4
Beyşehir	Beyşehir Kz.		Bicad	40/5
Beyşehir			Çalmanda Z.	42/2
Beyşehir	Gugurum N.		Köydekli	42/2
Beyşehir	Yağan N.		Yaycılar	42/3
Beyşehir	Kırılı N.		Ayaş	42/3
Beyşehir	Beyşehir Kz.		Davgana	46/2
Beyşehir	Seyyidişehir Kz.		Akçalar	48/3
	Gurgurum N.		Çalmanda	48/4
Beyşehir	Gurgurum N.		Akçalar	48/4
Beyşehir	Gurgurum N.		Gögüklü	48/4
Beyşehir	Kaşaklı Kz.		Levnim	50/2, 81/3
Beyşehir	Seyyidişehir Kz.		Taraşçı	53/4
Beyşehir	Kırılı Kz.		Budak	58/4
Beyşehir	Kırılı N.		Görimez	72/1

Sancak	Kaza-Nahiye	Kasaba	Karye	Hüküm no
Beyşehir	Göçi N.		Melekler	72/1
Beyşehir	Bozkır N.		Çelikçamır (?)	72/1
Beyşehir	Beyşehir Kz.		Doğan	72/2
Beyşehir	Kırili Kz.		Çavuş	81/2
Beyşehir	Bozkır Kz.		Mire	83/3
Beyşehir			Sayanlı	83/3
Beyşehir			Korağacı	83/3
Beyşehir	Seyyidişehir Kz.		Gökçeöyük	87/2
Beyşehir	Beyşehir Kz.		Üskürlüs	94/2
Kırşehir	Yüzdepare Kz.		Burhanlı	11/3
Kırşehir	Konur Kz.		Çaşnigir	13/3
Kırşehir	Dinekkeskini Kz.		Alişeyhli	39/1
Kırşehir	Dinekkeskini Kz.		Faraşlı	39/1
Kırşehir	Hacı Bektaş Kz.		Mucur	50/3, 67/5
Kırşehir	Süleymanlı N.		Delüdeveci	52/1, 59/4
Kırşehir	Ordapare Kz.		Ayamışlu (?)	64/4
			Havayı	64/4
Kırşehir	Hacı Bektaş		Adrana	66/2
			Eskiil	10/4
			Bağlıca	10/4
			Eşekaya	10/4
			Mehmedbeyli	10/4
			Yöğür	10/4
			Ortaköy	25/1
İçil	Mud Kz.		Selamlı	30/2
Ankara	Kureşyözü Kz.		Kureyş	32/2
Ankara	Kureşyözü Kz.		Kulubeg	47/5
Kütahya	Burdur Kz.		Çine	52/3
Amasiye	Geldiklan N.		Korviran	80/1
Sivas	Artukabad		Behram	80/1
	Eyyubili Kz.- Gogaçayırı N.		Bozarmud	85/4

Tablo 6. 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) Geçen Mahalle İsimleri

Sancak	Kaza	Kasaba	Karye	Mahalle	Hüküm No
Niğde	Ürgüb			Gez	9/1
Niğde		Bor		Cami-i Atik	12,5, 28/3, 50/1
Niğde		Bor		Cüllah	20/1, 50/1
Niğde				Kayabaşı	20/3

Sancak	Kaza	Kasaba	Karye	Mahalle	Hüküm No
Niğde		Bor		El-Hacc Mahmud	28/3, 46/1
Niğde		Bor		Sarı Ali	33/1, 50/1, 82/1
Niğde		Bor		Carsu	33/4
Niğde		Niğde		Sırçalı	35/1
Niğde		Bor		İnsaray	50/1, 53/3
Niğde		Bor		Hacı Seyyidi Ahmed	50/1
Niğde		Bor		Şaban	50/1
Niğde		Bor		Karakaya	50/1
Niğde		Bor		Hacı İsmail	50/1
Niğde		Bor		Karaca	50/1
Niğde		Bor		Hacı Mahmud	50/1, 78/5, 84/3
Niğde		Bor		Hacı Mehmed	50/1
Niğde		Bor		İlaldı Ulva	50/1
Niğde		Bor		İlaldı Süfla	50/1
Niğde		Bor		Bal Hasan	50/1
Niğde		Bor		Çukur	50/1
Niğde		Bor		Orta	50/1
Niğde		Bor		Şeyh İlyas	50/1
Niğde		Bor		Zımmiyan	50/1
Niğde		Bor		el-Hacc İsmail	52/4
Konya	Konya			Debbağhane	2/4
Konya	Konya			Çifteserdiban	28/5
Konya	Larende			Narullah	30/4
Konya	Larende			Külhan	33/2
Konya	Konya			Karaüyük	61/4
Konya	Konya			Dehüda	63/1
Konya	Konya			Hacı Emir	68/3
Konya	Konya			Yıkık (?)	68/3
Konya	Konya			Köhne Beza(s)tan	68/4
Konya	Konya			Südcü	69/1
Konya	Konya			Dolabucu	76/4
Konya	Larende			Topçu	85/1
Konya		Ereğli-i Karaman		Keçeci	85/3
Konya	Konya			Aflaton	95/6
Konya	Konya			İçkala	95/6
Konya	Konya			Efgal	95/6
Kayseriyye	Kayseriyye			el-Hacc	16/5
Kayseriyye	Kayseriyye			Kürtler	70/4
Aksaray	Aksaray			Çardeğın	6/4

Sancak	Kaza	Kasaba	Karye	Mahalle	Hüküm No
Aksaray	Aksaray			Bölice	54/4
Aksaray	Aksaray			Deveciyan	57/1
Beyşehir	Seyyidişehir			Cami-i Cedid	36/4
Beyşehir	Seyyidişehir			Sufiyan	36/4
Beyşehir	Kırılı			Geçücük (?)	73/1
Kütahya	Burdur		Çine	Mermere	52/3
Kütahya	Burdur		Çine	Sarı Ev	52/3
Kütahya	Burdur		Çine	Otamiş Kapu (?)	52/3
Kırşehir	Mucur			Güllüoğlu	64/1
Kırşehir	Mucur			Solaklı	64/1
	Danimendlü-yü Sağır Kz.			Şah Nazır Oğlu	14/3

Tablo 7. 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) Geçen 'Aşiret, Cemâ'at Yörük ve Türkmân İsimleri

Sancak	Kaza-Nahiye	Kasaba-Karye	'Aşiret, Cemâ'at Yörük ve Türkmân,	Hüküm No
Aksaray			Harbendeli Cemâ'ati	19/4
Aksaray	Koçhisar Kz.		Sarı Cemâ'ati	22/5, 28/2
Aksaray	Koçhisar Kz.		Şambayadı 'Aşireti	22/5, 28/2
Aksaray	Aksaray Kz.		Kürd Mihmadlu Türkmânı Cemâ'ati	43/5
Aksaray	Aksaray Kz.	Bolargı K.	Kırkıl Türkmânı Cemâ'ati	54/5, 55/2
Aksaray	Koçhisar Kz.		Şerefli Cemâ'ati	60/6, 73/2
Aksaray	Aksaray		Hacıahmedlü Cemâ'ati	73/2
Aksaray	Aksaray		Muhacirin Cemâ'ati	73/2
Aksaray	Aksaray		Şark Ekradı Cemâ'ati	73/2
Aksaray	Aksaray		Çemelü Tâ'ifesi	73/2
Aksaray	Aksaray		Akkaş Beydiği Cemâ'ati	73/2
Aksaray	Aksaray		Danişmendlü Cemâ'ati	73/2
Aksaray	Eyyubili		Pirioğlu Obası Sâlârı-yı kebîr ve sağır Cemâ'ati	73/2
Aksaray	Eyyubili		Boynuboğunlu Cemâ'ati	73/2
Aksaray	Eyyubili		Cacalı Tâ'ifesi	73/2
Aksaray	Eyyubili		Dumanlu ma'a	73/2

Sancak	Kaza-Nahiye	Kasaba-Karye	'Aşiret, Cemâ'at Yörük ve Türkmân,	Hüküm No
			Turasanlı Cemâ'ati	
Aksaray	Eyyubili		Hotamışlı Cemâ'ati	73/2
Aksaray	Koçhisar		Kurutlu Cemâ'ati	73/2
Aksaray	Koçhisar		Kurtu Cemâ'ati	73/2
Aksaray	Koçhisar		Alibeylü Danişmendlü Tâ'ifesi	73/2
Aksaray	Eyyubili		Boynuinceli Cemâ'ati	73/2
Aksaray	Eyyubili		Hacıahmedlü Cemâ'ati	73/2
Aksaray	Koçhisar N.		Küçük Runkuş Kabilesi'nden Alihanlı Cemâ'ati	90/1
Kayseriyye	Göstere N.	Yukarı Mersin K.	Firuz Kethüda Cemâ'ati	2/3
Kayseriyye	Göstere N.	Aşağı Mersin K.	Pusadlı Cemâ'ati	2/3
Kayseriyye	Göstere N.	Güni Köşin K.	Emir Kethüda Cemâ'ati	10/3
Kayseriyye	Yahyalı N.		Yörükân Cemâ'ati'nden Kız Hacılı Tâ'ifesi	17/5
Kayseriyye	Kayseriyye Kz.		Türkmân Tâ'ifesi'nden Sarılı Cemâ'ati	22/3
Niğde		Bor Kasabası	Dur?	1/4
Niğde		Bor Kasabası	Honas Türkmânı	1/4
Niğde	Bor N.	Medarı Süleymanlı K.	Kızıl Kurd	44/5
Niğde	Bor N.	Medarı Süleymanlı K.	Hacılar Cemâ'ati	44/5
Niğde			Yörükân Cemâ'ati'nden Malahancı Cemâ'ati	95/4
Niğde			Yörükân Cemâ'ati'nden Abdul Cemâ'ati	95/4
Akşehir	İshaklı N.		Babarak (?) Cemâ'ati	52/2
Konya	İnsuyu Kz.		Torunlu Cemâ'ati	15/2
Adana			Ekber Avşarı Cemâ'ti	26/4
Ankara			Tabanlı 'Aşireti	47/5
Ankara			Tabanlı Türkmânı	32/2
Karaman			Bozulus Türkmanı İzzeddin Cemâ'ati	60/6, 61/3,

Sancak	Kaza-Nahiye	Kasaba-Karye	'Aşiret, Cemâ'at Yörük ve Türkmân,	Hüküm No
				65/2
Karaman	Bozulus		Konya Cemâ'ati	94/1
	Danişmendlü Kz.		Kürd Mihmadlı Cemâ'ati	14/1
	Yeniil Hassı		Sarık Bayadı Cemâ'ati	14/1
			Arab Cemâ'ati	14/1
	Danişmendlü-yü Sağır Kz.		Danişmendlü Cemâ'ati	14/3
	Yeniil Mukâta'ası		Pehlivanlı 'Aşireti'nden Zağferanlı Cemâ'ati	64/4
	Yeniil Kz.		Pehlivanlı Cemâ'ati	88/2

Neticede 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-96) tez konumuz ile alakalı hükümler genel bir değerlendirmeye tabi tutulduğunda bu hükümlerin, muhteva itibariyle, Osmanlı tarihine devlet merkezinin dışından yani taşradan; “kenardan” bakabilmeyi sağlayan tutanaklar oldukları söylenebilir. Ayrıca bu hükümler üzerinden taşradan devlet merkezine gönderilen ve çözüm bekleyen şikâyetler/mağduriyetler karşısında yönetenlerin bu sorunlarla baş edebilme biçimlerine dair genel işleyişi de görebilmek mümkündür. Bu doğrultuda devlet, taşradan tarafına ulaşan sorunları çözmek zemininde evvela Defterhane'de muhafaza edilen defterlere bakarak ilgili sorun hakkında daha evvel işlem yapıp yapılmadığını kontrol etmekte, işlem yapılmış ise bu işlemin kayıtlarını; suretlerini çıkararak sorunu mahallindeki idarecilere bildirmekte ve bu eski uygulamaya göre çözüm üretilmesini emretmekteydi. İlgili sorun hakkında Defterhane kayıtlarında bilgi yoksa bürokrasi, bu sefer üst düzey bir görevliyi (kapıcıbaşı, çavuşbaşı vb.) bu işe “mübaşir” unvanıyla atayarak sorunu mahalline göndermekte veya sorunun ortaya çıktığı kaza kadılığı dairesine komşu kadılıkları da bu işe memur ederek mağdurların sorunlarını gidermeye teşebbüs ediyordu. Bu uygulamaları ile devlet, her durumda mağdurlarının yanında durduğunu gösteriyordu. İster vazifeli olsun ister reayadan birileri olsun mağdurlar da sorunlarını çözebilmek için devleti çeşitli biçimlerde sorun çözmeye zorlamakta; muhtelif ilişki biçimleri tesis etmekteydiler. Mağdurlar, öncelikle mahallindeki kaza dairesine sorunu taşıyarak hakkını arıyor; buradan eline bir hüccet alıyor, ilave olarak Şeyhülislam'dan bir veya birkaç fetva alabiliyordu. Bunlar ile devlet merkezine; Divan-ı Hümayun'a başvuruyordu. Bu yöntemler çözüm üretmiyorsa sorunun ortaya çıktığı mahallindeki yetkili-

yetkisiz kimler varsa devreye sokuluyor; çok imzalı/toplu dilekçe (mahzar) ile düzenlemeye teşebbüs edilerek sorunun bireysel değil de toplumsal olduğu; daha geniş bir kitleyi ilgilendirdiği vurgulanarak devletin; devlet merkezinin dikkati soruna odaklanıyordu. Tez konumuz olan ahkâm defterindeki hükümler, mağdurların devletin “ötekisi” değil de “kendisi” olduğu yönünde hareket ettikleri, baş eğmek yerine haklarını aramak için yoğun direnç gösterdikleri izlenimi vermektedir. Böylelikle devlet, adaletin ikamesini sağlayarak hâkimiyetini, hükümlerliliğini izhar ederken mağdurlar da tâbi oldukları devletin yüceliğı ile iftihar ediyordu.

İKİNCİ BÖLÜM

3 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİNİN ÇEVİRİ YAZISI (s.1-96)

Tezimizin çeviri yazısında takip edilen genel ilkeler ve özel işaretler şu şekildedir:

- a) Defterin fiziksel özelliklerinden (yırtık, silik ve kopuk) dolayı okunamayan yerler (...) şeklinde gösterilmiştir.
- b) Okunan fakat okunuşundan tereddüt edilen kelimeler ve defterde geçen yer adlarının günümüzdeki karşılığı tespit edilememiş olan kelimelerin sonuna (?) işareti konulmuştur.
- c) Defterde kâtip tarafından boş bırakılan yerler (boşluk) şeklinde gösterilmiştir.
- d) Kalın olarak okunan veya birden fazla karşılığı olan harflerde uzatma işaretlerinde karışıklık yaşanmaması adına sesli harflerin üzerine “-“işareti (ā,ū,ī) koyulmuştur.
- e) Defter içerisinde karşılaşılan sorunlar ve tekrar eden kelimeler dipnot atılarak açıklanmıştır.
- f) Anlam bakımından eksik kaldığı düşünülen ve eksik yazılan harfler veyahut kelimeler “()” içerisinde yazılarak tamamlanmaya çalışılmıştır.

2.1. Defterin Çevirisi

Defter-i Karaman

Min Evâsıt-ı Şevvâl Sene 1159 İlâ Evâ'il-i Rebî'ü'l-evvel Sene 1162

Defter-i Karaman

Bi-ismihû te'âlâ

Hazihi Kuyûd-ı ahkâmü's-şikâyet (boşluk) fî zemân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ Hazret-i el-Hâcc Mehmed Paşa yesserallahu mâ-yeşâ ve fî abân-ı Hazret-i el-Hâcc Mustafa Efendi Re'îsü'l-küttâb nâle mâ yetemennâhu

Sayfa 1/Hüküm 1⁹⁶

Karaman Vâlîsine (boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. E'immeden Abdülkerim zîde salâhahu Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb Konya Sancağı'nda ve Nâhiyesi'nde vakf-ı câmi'-i karye-i Sarayini tâbi'-i Saidili
2. der-kazâ-i Konya deyu defter-i evkâfda yazıldığı mahallde Konya Kazâsı muzâfâtından Saidili Nâhiyesi'ne tâbi' karye-i Saray vakf-ı
3. mezkûr nısf-ı öşr-i gallât ve bâgât ve nısf-ı öşr-i kovân yekûn bin yüz on altı ma'a kurâ ve mezra'a-i sâ'ire yekûn
4. ma'a gayrihi beş bin yüz on dört akçe el-masraf ba'de'r-rakabe cihet-i tevliyyet sehm iki ve cihet-i imâmet sehm üç ve cihât-ı
5. sâire 'aded iki deyu muharrir kalemiyle tahrîr olunmağla bu hâlâ câmi'-i mezbûrda berât-ı şerîfimle imâm olub edâ-yı hidmet idüb
6. kusûrı olmayub ve vakfda müsâ'ade variken vakf-ı mezbûrun evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere mütevellîsi olan Konya
7. sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne bunun elli altı ve elli yedi senelerinde berâtı mûcebince hidmeti mukâbelesinde müstahak olduğu üç sehm
8. vazîfesinden Konya kilesi ile on yedi keyl hinta ve iki keyl şa'îr vazîfe zimmetinde kalduğu meclis-i şer'(de) ikrâr itmeğin
9. mütevellî-i mezkûr dürlü 'illet ve behâne ile vormeyüb hâlâ zimmetinde kalduğundan mâ'adâ elli sekiz senesinde dahî berâtı mûcebince hidmeti mukâbelesinde
10. müstahak olduğu vazifesin vormeyüb gadr u te'addî eyledüğün bildirüb berâtı mûcebince hidmeti mukabelesinde müstahak olduğu

⁹⁶ Bundan sonra 1/1 şeklinde kullanılacaktır.

11. vazîfesin güzeştesiyle alıvirilüb hılâf-ı şart-ı vâkıf ve mugâyir-i defter-i hâkânî te'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum
12. recâ ve Defterhâne-i 'Âmirem'de mahfûz olan defter-i evkâfa mürâca'at olundıkda vech-i meşrûh üzere olduğu
13. mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince ve berât-ı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1159 (29 Ağustos-7 Eylül 1746).

1/2

Aksaray Kādîsına ve Aksaray Sancağı Mütesellimine Hükm ki,

1. İstanbul sâkinlerinden Mustafa Odabaşı nâm kimesne gelüb bunun Aksaray Kazâsı'na tâbi' Sultanhanı Ağası Mehmed nâm kimesnenin memhûr deyn temessüğü mücebince
2. karz-ı şer'iden bin yüz elli (boşluk) senesinde zimmetinde olan altı yüz altmış sekiz gurus alacak hakkı (olub) kable'l-edâ mezbûr Mehmed fevt olmağla bundan akdem
3. ısdâr ittirdiği emr-i şerîfimle bâ-hüccet-i şer'iyeye tarafından vekîli (boşluk) nâm kimesne müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtın kabz iden Aksaray sâkinlerinden 'ammîsi
4. Salih nâm kimesne ile vâlidesi Fatıma ve kız karındaşları Rahime ve Rabia ve Raziye nâm hatunlardan taleb eyledikde mezbûrların vekîl-i şer'îleri Hasan
5. nâm kimesne huzûr-ı şer'de müteveffâ-yı mezbûrun terekesine vâlideleri mezbûrdan henüz vaz'-ı yed itmeyüb kazâ-i mezbûra tâbi' Böged nâm karyeden Çerkin
6. Ömer nâm kimesne zimmetinde yedi yüz gurus ve altmış iki re's koyun ve yedi re's kara sığır ve ber-müceb-i defter eşyâ-yı ma'lûmesiyle Kaputaş nâm karyeden
7. Abdülhalim ve Uzunoğlu Hacı Ahmed nâm kimesneler zimmetlerinde dahî cedîd on iki kilim ve altı cedîd zıbın (?) ve iki cedîd seccade ve bir cedîd
8. şukkabend ve sâir defter mücebince ma'lûmü'l-esâmî eşyâsı olmağla mezbûrlardan ba'de't-tahsîl mezbûr Mustafa Odabaşı olan zimmetini
9. edâ ideriz deyu huzûr-ı şer'de te'ahhüd ve kibel-i şer'den yedine hüccet-i şer'iyeye virilmişiken henüz edâ olunmayub zimmetinde kalub mağdûr olduğun
10. ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb hüccet-i şer'iyeye mücebince şer'le görilüb müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan ol-mikdâr hakkı
11. muhella'fâtına vaz'u'l-yed olan mezbûrlardan temâmen tahsîl ve vekîl-i mezbûra alıvirilüb te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında
12. hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1159 (8-16 Eylül 1746).

1/3

Belviran Kazası Civârında Vâkı' (boşluk) Kādîsına Hüküm ki,

1. (boşluk) Kazası'ndan mevlânâ (boşluk) zîde fazluhu gelüb mûmâ-ileyhin Belviran Kādîsı olan Abdullah nâm kādî zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde ma'lûmü'l-mikdâr
2. gurusu hakkı olup defa'atiyle taleb eyledikde mezbûr mücerred hakkını virmemek için gûnâ-gûn⁹⁷ tezvîrâta tesaddî ve gadr-ı küllî kaskın olduğun
3. ve tarafından el-Hâcc Osman Efendi nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb şer'le görölüb kādî-i mezbûrun zimmetinde olan hakkı her ne ise mûmâ-
4. ileyhin vekîline alıvirilüb bir dürlü muhâlefet ittirilmeyüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1159 (29 Ağustos-7 Eylül 1746).

1/4

Karaman Vâlisine Aksaray ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve (boşluk) Kazası Nâibine Hüküm ki,

1. Bazargân tâ'ifesinden Aydınoglu İvaz ve Bulat nâm (...)
2. gelüb bunlar Bor kasabasından iştirâ eyledikleri Dur (?) Cemâ'ati'nden bin
3. guruslukdan mütecâviz bogasi ve sâ'ir emti'alarını âhar mahalle nakl için
4. Honas Türkmânî'nden Hüseyin ve Abdülkadir nâm kimesneleri bin yüz elli (boşluk) senesinde
5. mükârî icâr idüb zikr olunan emti'alarını mezbûrların develerine
6. tahmîl ve yola revân ve kusûrât-ı tarîk-i caddeye giden tarîk-i caddenin
7. gayrıya geçme deyu men' ve tenbih itmişler iken mezbûrlar muhâlefet idüb
8. kimesne sülûk itmediği muhâtaralı tarîk-i gayrı caddeye sülûk idüb
9. metâ'ları mezbûrların te'addi ve tekâsurlerinden nâşî serika olunmağla şer'an
10. mezbûrlara zamân⁹⁸ lâzım gelmişken virmeyüb mağdûr ve ahvâlleri
11. diğer gûn olduğun ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetvâ-yı şerîfeleri
12. olduğun ve hâlâ mezbûrlar taht-ı hükûmet ve kazânızda geşt u güzâr üzere
13. oldukların bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince bulundıkları mahallde zâbitleri
14. ma'rifetiyle şer'le görölüb mezbûrlardan temâmen tahsîl ve alıvirilüb
15. ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak

⁹⁷ Asıl metinde "gûnâ" kelimesi iki kez yazılmış.

⁹⁸ "Zamân" kelimesi, kefil olma, kefâlet anlamlarına gelmektedir.

16. bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le
17. görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1159 (29 Ağustos-7 Eylül 1746).

2/1

Karahisar-ı Develü (boşluk) Kādîlarına ve Konya Sancağı Mütesellimine Hükm ki,

1. Karahisar-ı Develü Kazâsı'na tâbi' Larna (?) nâm karye sâkinlerinden Nikola ve Vasil ve Andon ve Beraş ve (boşluk) ve (boşluk) nâm zımmîler 'arzihâl idüb
2. bin yüz elli yedi senesinde Karaman Vilâyeti tarafından bir husûs için Karahisar-ı Develü Kazâsı'na müfettiş ta'yîn olunan Başîr Ağa
3. dimekle ma'rûf kimesne bunların karyelerine nüzûl eyledikde Karahisar-ı Develü Kazâsı sâkinlerinden el-Hâcc Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesne mübâşireten merkûme
4. yedi yüz gurus virüb âhar kazâya kaldırın size edâ ideyim deyu bunlara emr itmeleriyle bunlar dahî mezkûrun emrine binâ'en bi-şartı'r-rucû'
5. kendü mâllarından yedi yüz gurus virüb itmâm-ı mesâlih eylediklerinden sonra meblâğ-ı merkûm(u) taleb ve almak istedikde mezkûr hevâsına
6. tâbi' bazı kimesneler ile müttefik ve mücerred meblâğ-ı merkûmu virmemek için ben emrime nâdim oldum ve gâh ehâl-i kazâdan almadım
7. ve gâh varın kazâ ehâlisinden ve gâh virdiğiniz âdeminden alsun deyu 'illet ve behâne ile virmeyüb gadr eyledüğün ve bu bâbda
8. da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildürüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince şer'le
9. görölüb mezbûrun emrine binâ'en bi-şartı'r-rucû' virdikleri yedi yüz gurusları kendülere alıvırılüb icrâ-yı hakk
10. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1159 (8-16 Eylül 1746).

2/2

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kazâları Nâ'iblerine Hükm ki,

1. Medîne-i Aksaray sükkânından 'ulemâdan Seyyid Ahmed zîde 'ilmuhu gelüb bu kendü halinde ve hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîsi yoğiken yine medîne-i mezbûradan
2. Seyyid Mehmed ve Seyyid Sadreddin ve Topal Süleyman ve karındaşı Çüne Abdullah nâm kimesneler kendü hallerinde olmayub hevâlarına tâbi' on mikdârı erâzil

3. ve esâfil ile yek-dil ve yek-cihet ve mücerred celb-i menfa‘at için tarîk-i tezvîrâta sülûk ve dâimen ‘ibadullahı tekdîr ve rahata dar itmek ‘âdet-i müstemirreleri olmakdan nâşi
4. bundan akdem medîne-i mezbûrada nısfü’l-leylde katl olunan Abdullah Bey’in medîne-i mezbûrada sâkine zevceleri Âişe ve Hadice nâm hatunları tahrîk ve ızlâl
5. ve zevceniz maktûl-i mezbûrun diyyetin bunun için mezkûr Seyyid Ahmed ile medîne-i mezbûradan (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerden iddi‘â idin bize şahid peydâ
6. ve mâl-ı vâfire alurız deyu ittifâk ve ittihâd ve Aksaray Kādîsı’nın ol-vakitde müddeti tamam olmağla mahkeme kâtibi (boşluk) nâm kimesneyi nâib nasb ve bezl-i rüşvet ile
7. itmâ‘ ve mürâfa‘a-i şer‘ için bunu huzûr-ı şer‘a ihzâr eylediklerinde mezbûrlar kendü ittibâ‘ ve gulâmlarından ve târik-i (...) ve kizb ‘âdet-i müstemirreleri olan
8. (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneleri şâhid ikâmet ve mezbûrlar bunun üzerine şehâdet ittiklerinde bu mezbûrlar ta‘dîl ve tezkiye olunsun didikde
9. nâibi mezbûr isgâ‘ itmeyüb kable‘t-ta‘dîl ve‘t-tezkiye şehâdetlerini kabûl ve mücebiyle hukmüne binâ‘en bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer‘-i şerîf cebren ma‘lûmü
10. ‘l-mikdâr akçesin alub ziyade gadr u te‘addî eyledüğün ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık müte‘addîd fetâvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb zâbitleri
11. ma‘rifetiyle fetvâ-yı şerîfe mücebince şer‘le görölüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa‘bân sene 1159 (8-16 Eylül 1746).

2/3

Kayseriyye Nâ‘ibine Hüküm ki,

1. Seyyid İbrahim gelüb Kayseriyye muzâfâtından Göstere Nahiyesine tâbî‘ Yukarı Mersin ve Aşağı Mersin nâm karyelerin
2. mâlikânelerine kadîmden beru eben ‘an-ceddin mülkiyet üzere mutasarrıf olub bir dürlü dahl icâb itmez iken
3. Kars-ı Maraş Kazâsı’ndan Mustafa ve Hasan ve Hüseyin nâm kimesneler zuhûr ve zikr olunan karyelerin mâlikânesi
4. ceddimiz Şah Veli Şeyh nâm kimesnenin evlâdına meşrûtadır evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere
5. biz zabt ideriz deyu iddiâ‘ ve müdâhale ve bundan akdem mürâfa‘a-i şer‘ ve mezbûrlardan vakfiyye taleb⁹⁹

⁹⁹ Asıl metinde “taleb” kelimesi iki kez yazılmış.

6. olundıkda yedlerinde vakfiyyeleri olmayub iddiâ'ları lağv olmağla mezbûrlar mu'ârazadan men'
7. ve kat'-ı nizâ' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye ve i'lâm dahî virilmişiken mezbûrlar kâni' olmayub
8. mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ve bilâ-sened yine nizâ' ve te'addiden halî olmadıkların bildürüb mugâyir-i
9. hüccet-i şer'iyye bilâ-sened müdâhaleleri men' ü def' olunmak babında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde
10. mahfûz olan defter-i mufasssala mürâca'at bu Göstere Nâhiyesi'ne tâbi' kırk altı nefer re'âyâ ile karye-i Yukarı
11. Mersin Göstere yörüklerinden Firuz Kethüda Cemâ'ati mütemekkinlerdir ve dîvânî timâr ve hâsıl-ı dîvânî
12. gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve cebe yekûn ma'a gayrihi üç bin dört yüz ve mâlikâne
13. gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihi bin altı yüz ve altmış sekiz nefer re'âyâ ile karye-i Aşağı¹⁰⁰ Mersin Pusadlu
14. Cemâ'ati mütemekkin idüb karye olmuşdur malikâne der-tasarruf-ı Kalender veled-i Halil ve bâkî şürekâ'
15. ber-mûceb-i Defter veledân ve dîvânî timâr ve hâsıl-ı dîvânî gendüm ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk
16. ve cebe yekûn ma'a gayrihi dört bin ve mâlikâne gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihi bin altı yüz akçe yazular
17. ile defter-i mufasssaldâ muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve defter olunub bâlâda zikr olunan nizâ' yedlerinde
18. olan senedât-ı şer'iyyeleri mûcebince lede's-şer' fasl virilmek üzere emr-i şerîf sudûrı için
19. bi'l-fi'l Defter Emîni olan Ebubekir dâme mecduhu 'arz itmeğîn 'arz-ı mûcebince 'amel olunmak için
20. yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1159 (8-16 Eylül 1746).

2/4

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. el-Hâcc Ali nâm kimesne 'arzhâl idüb oğlu Hamza nâm kimesne Konya'da

¹⁰⁰ Asıl metinde "aşga" şeklinde yazılmış.

2. menzil sürücüsü iken kazâ-i mezbûrdan Menzilci Mahmud Ağa dimekle
3. ma'rûf kimesneye iki yüz elli gurus nukûd ve biraz eşyâ ve kazâ-i mezbûr(a)
4. tâbi' Katımalı nâm karyeden (boşluk) nâm hatun ile oğlu (boşluk) ve Konya'da
5. Debbağhane Mahallesi'nde sâkin diğer oğlu (boşluk) nâm kimesnelere
6. yüz re's koyun emanet vaz' itdikden sonra bin yüz elli (boşluk) senesinde
7. maktûlen fevt oldukda ırsen buna intikâl ve su'âl
8. olundıkda mezbûr Mahmud altı aydan sonra Konya'da
9. beytû'l-mâlcı (boşluk) nâm kimesne elimden alub zabt eyledüğün
10. haber virdüğün ve Konya sâkinlerinden on yedi
11. bölüğün serdengeçdi ağalarından İbrahim nâm kimesneyi
12. vekîl eyledüğün bildürüb şer'le görölüb
13. oğlu müteveffâ-yı mezkûrdan müntekıl nukûd ve eşyâ
14. ve koyun ve hâsıl olan kuzuların (?) alıvirilüb
15. ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ
16. itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şa'bân sene 1159 (19-28 Ağustos 1746).

3/1

Mevlâna Develü Kādîsına Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Develü Kasabası'na tâbi' Kafireverek nâm karye sâkinlerinden Abram nâm zımmî ile zevcesi (boşluk) nâm nasraniyye gelüb
2. mesfûr Abramın kayınpederi ve mesfûrenin babası olan Peraşsi nâm zımmî karye-i mezbûra toprağında
3. vâkı' mutasarrıf olduğu mülk menzîli ile iki dönümlük bağını hâl-i hayâtında ve kemâl-i 'akl u sıhhatinde Haça-
4. dor nâm zımmîye bâ-hüccet-i şer'iyye doksan guruşa bey'-i bât-ı sahîha-i şer'iyye ile bey' ve teslîm ve ba'dehu mezbûra hatun
5. ol-menzîl ve bağını bir gurus faidesiyle mesfûr Haçador'dan¹⁰¹ taleb ve mesfûr Haçador dahî
6. hüsn-i rızasıyla hüccet-i şer'iyye doksan bir guruşa bey'-i bat-ı kat'î ile bey' ve teslîm ve ba'de't-teslîm mesfûranın¹⁰²

¹⁰¹ Asıl metinde vav ve re harflerinin yeri değiştirilmiş.

¹⁰² Asıl metinde mim ve sin harflerinin yeri değiştirilmiş.

7. babası Peraşsi mürd olmağla mesfûra mülk-i müşterâsı menzîlini âhara bey' itmekle bir vechile dahl olunmak icâb
8. itmez iken mürd-i mesfûrun oğlu Ohan nâm zımmî zuhûr ve şirrete sâlik ve zevce-i mesfûr
9. Abramı şâhid-zûr ikâmetle hılâf-ı şer' zikr olunan menzîl için ta'cîz ve rencîde itmekden
10. hâlî olmaduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb
11. mücebince 'amel olunub mesfûrun ol-vechile zâhir olan te'addîsi mahallinde şer'le men' ü def' olunmak bâbında
12. emr-i şerîfîm recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1159 (8-16 Eylül 1746).

3/2

Karaman Vâlisine ve Larende ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Havâss-ı Hümâyûn'umdan Larende Kazâsı'nda vâkı' Bayramlı ve tevâbi'i mukâta'asının bi'l-fi'il zâbiti olan Ömer zîde kadruhu gelüb mukâta'a-i mezbûr
2. karyelerinden taht-ı kazânızda vâkı' ve nevâhi karyeleri topraklarında zirâ'at ve hırâset idenlerin terekelerinden 'öşrlerin kânûn
3. ve defter mücebince taleb eyledikde bunları hılâf-ı kânûn ve defter onda bir teklîfiyle te'allül ve muhâlefet itmeleriyle mahsûl-i mukâta'a
4. kesr ü noksân tereddüb eyledüğün bildirüb kânûn ve defter mücebince olan 'öşrlerin alıvrılüb hılâf-ı kânûn ve defter
5. ol-vechile te'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1159 (8-16 Eylül 1746).

3/3

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Mustafa zîde kadruhu gelüb bunun bin yüz elli (boşluk) senesinde Aksaray Sancağı'nda Ali Bey dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde hüccet-i şer'îden ber-müceb-i
2. temessük üç yüz elli ve Mîr-âlây Ömer nâm kimesne zimmetinde bâ-temessük iki yüz elli ve zu'emâdan Topal Ahmed nâm za'îmde altmış ve

3. Kethudâ oğlu İbrahim'den iki yüz altmış ve Köle Hacı Hüseyin'den doksan ve Hıdır Oğlu Ali'de yigirmi ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler
4. zimmetlerinde dört yüz ve kazâ-i mezbûr sükkânından Çoban oğlu kefâletiyle Hacı Ömer oğlu Hacı Hüseyin zimmetinde ber-mûceb-i temessük
5. bin beş yüz gurus alacak hakk(ı) olub taleb eyledikde virmekde te'allül üzere oldukların bildürüb ber-mûceb-i temessük
6. mezbûrların zimmetlerinde hakk tahsîl ve alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1159 (8-16 Eylül 1746).

3/4

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Aksaray sâkinlerinden es-Seyyid el-Hâcc Abdullah zîde şerefühu gelüb bu kendü hâlinde olub kimesneye hılâf-ı şer' vaz'
2. u te'addîsi olmayub ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken yine Aksaray sükkânından mütegalibeden
3. Hacı İsa oğlu Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden hılâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın
4. bin yüz elli (boşluk) senesinde dört bin beş yüz gurus cebren ve kahren ahz itmekle bundan akdem mürâfa'a-i şer'
5. olundıklarında hükm birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken itâ'at-i şer' itmeyüb mugâyir-i hüccet-i şer'iyye virmekde
6. te'allül üzere olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe virildüğün ve husûs-ı mezbûru sen ki Aksaray
7. Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Mehmed zîde fazluhusun 'arz eylediğin bildürüb şer'le görilüb mezbûrun zimmetinde
8. olan ol-mikdâr gurus hakkı tahsîl ve alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için
9. yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1159 (8-16 Eylül 1746).

3/5

Karaman Vâlisine ve Kayseriyye Nâ'ibine Hükm ki,

1. Medîne-i Kayseriyye sâkinlerinden es-Seyyid Numan zîde şerefûhu gelüb yine medîne-i mezbûra sâkinlerinden iken bundan akdem iki yüz elli (boşluk) senesinde
2. fevt olan Siyaeddin Efendi dimekle ma'rûf kimesnenin 'alâ-mâ farazallahu te'âlâ verâseti zevce-i metrûkesi Saliha nâm hatun ile 'uzviyyeti
3. nesebiyye cihetinden buna mahzara oldukda müteveffâ-yı mezbûrun yine medîne-i mezbûrada vâkı' elli kise akçe kıymetlü bir bâb mülk menzil ile
4. on iki kise kıymetlü bir kıt'a mülk bâğçesini Talas Câmi'i vakfındır deyu hile ile kıymete idhâl itmeyüb 'alâ-hâlihi terk üzere
5. olundukdan sonra ecânibden Yakub Çelebi dimekle meşhûr kimesne menzil-i mezkûr ile bağçe-i merkûmu mülkiyyet üzere hılâf
6. fuzûlî ve tegallûben zabt ve bağçe-i merkumu hâlâ medîne-i mezbûrada sâkin Ramazan Beşe oğlu (boşluk) dimekle ma'rûf kimesneye on iki kise akçeye
7. bey' idüb bu dahî varub emlâk-i merkûmdan hisse-i ırsıyyesin vaz'u'l-yed olan merkûmdan taleb itdiğinde bî-vech-i şer'î
8. dürlü 'illet ve behane ile virmekde te'allül ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb şer'le görölüb mûrisleri müteveffâ-yı merkûmdan müntekıl
9. hisse-i ırsıyyesi alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1159 (8-16 Eylül 1746).

4/1

Karaman Vâlsine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hükm (ki),

1. Mustafa nâm kimesne gelüb Aksaray sükkânından Ali Bey dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde ber-mûceb-i temessük üç yüz
2. elli ve âlâybeyi Ömer Ağa'dan bâ-temessük iki yüz elli ve Topal Ahmed za'îmden altmış ve Kethudâ ve oğlu İbrahim'den iki yüz altmış gurus
3. ve Köle Hacı Hüseyin'den doksan gurus ve Hıdır oğlu(n)da yigirmi ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zimmetlerinde dört yüz ve Çoban oğlu kefâletiyle Hacı
4. Ömer oğlu Hacı Hüseyin'den bin beş yüz gurus bâ-temessük alacak hakk(ı) olub taleb eyledikde virmekde te'allül üzere oldukların bildürüb
5. ber-mûceb-i temessük mezbûrların zimmetlerinde olan hakk tahsîl ve alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görölmek
6. için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1159 (8-16 Eylül 1746).

4/2

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Medîne-i Aksaray sükkânından es-Seyyid el-Hâcc Abdullah nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub kimesneye hılâf-ı şer' vaz' ve hareketi
2. yoğiken yine medîne-i mezbûra sâkinlerinden mütegalibeden Hacı İsa oğlu Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne hevâsına tâbi' ehl-i 'örf
3. tâ'ifesine gamz ve hılâf-ı şer' dört bin beş yüz guruşu bin yüz elli (boşluk) senesinde cebren ahz itmekle bundan akdem mürâfa'a-i şer'
4. olduklarında üzerine şer'an bir nesne sâbit olmayub ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virildüğün sen ki Aksaray Kādîsi olan Mevlânâ
5. mûmâ-ileyhsin 'arz eylediğin bildirüb hılâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ve fetvâ-yı münîf te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında
6. emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene (1)159 (8-16 Eylül 1746).

4/3

Nevşehir Kādîsına Hüküm ki,

1. Timâr karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Nar ve Uçuksaray ve Sergi ve tevâbi'i karyeleri re'âyâsı gelüb bunların ber-vech-i iştirâk karyeleri sipâhîleri
2. olan Niğdeli Süleyman ve Veli ve Ali ve (boşluk) ve (boşluk) nâm sipâhîler kurâ-i mezbûrayı kendüleri zabt ve ta'sîr itmeyüb mücerred tama'-ı hâmlarından
3. nâşî iltizâmı zalemeden Osman ve Ali Yazıcı ve (boşluk) nâm kimesnelere der-'uhde ve iltizâm itmeleriyle mezbûrlar dahî kendü hâllerinde olmayub ziyâde
4. mütegalibe ve cebâbireden olmalarıyla 'aşâr-ı şer'iyye ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince almağa kanâ'at itmeyüb hılâf-ı
5. kânûn ve defter ziyâde talebiyle te'addî ve rencîde ve cebren aldıklarından mâ'adâ müft ü meccânen yem ve yemek ve arpa ve saman ve sâ'ir zâd
6. ve zâhirelerin ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmadın hılâf-ı şer' ve kânûn ve bi-gayr-ı hakkın zulmen akçelerin alub bunun
7. emsâli nice gûne zulm ve te'addîlerinin nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is ve bâdî ve ahvâlleri diğer-gûn ve muhill-i
8. merhamet oldukların bildirüb zalemeden olan mezbûrlar subaşılıktan ref' olunub yerlerine bir dindâr ve müstakîm ve re'âyâyâ enfâ'

9. kimesne subaşı nasb ve ta'yîn olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1159 (8-16 Eylül 1746).

4/4

Karaman Vâfisine Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Aksaray Kazâsı'na tâbi' Sultanhanı ve Mehmedbeyli nâm karye sâkinlerinden Hasan ve Hüseyin ve Yusuf ve Osman ve Veli ve Abdülaziz
2. ve Hüseyin ve Mustafa ve Kādî oğlu Mustafa ve Süleyman ve el-Hâcc Abdülgaflar ve el-Hac Ali ve diğer el-Hacc Ali ve Mehmed
3. ve Köse İbrahim ve Ömer ve Veli ve İsmail ve Hasan ve Davud ve Hacı Ali nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde
4. olub kimesneye hılâf-ı şer'-i şerîf te'addîleri yoğiken Yusuf bin el-Hâcc Ali nâm kimesne zuhûr ve karındaşım
5. Seyyidi bin el-Hâcc Ali nâm kimesne sizin sâkin olduğınız hân-ı mezkûrda kendü hâlinde iken katl bulunmağla
6. sizler katl idüb yanında mevcûd dört bin guruşun aldınız deyu iddi'â ve mürâfa'a-i şer'-i şerîf
7. olduklarında müvekkile-i mezbûrun karındaşı mezbûr hân-ı mezkûrda katl bulunduğın ikrâr lakin merkûmu bunların
8. katl eylediği olmayub üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken teberru'an 'ani'd-da'vâ
9. vekîl-i mezbûr ile yedi yüz guruşa sulh ve yedine temessük virdiklerinden sonra katil-i mezbûrun karındaşı
10. zuhûr idüb bunlar ile beş re's deve ve eslâh at ve altmış 'aded Türkmân
11. kilimi üzerine bizler sulh ve bedel-i sulhü mezbûr Yusuf ahz ü kabz idüb kendü
12. ve vekîli tarafından bunların husûs-ı mezbûra müte'allik 'âmme-i da'vâdan zimmetlerin ibrâ ve iskât
13. ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'îyye virilüb ibrâ-yı zimmet birle hüccet-i şer'îyye virilen da'vânın tekrar
14. istimâ'ı memnû'iken vekîl-i mezbûr mugâyir-i hüccet-i şer'îyye zuhûr ve şirrete sülûk ve tekrar celb-i mâl sevdâsıyla
15. te'addîden hâlî olmaduğın bildirüb hüccet-i şer'îyye mücebince 'amel olunub mezbûrun ve vekîlinin mugâyir-i

16. hüccet-i şer'iyye zâhir olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri
17. ecilden hüccet-i şer'iyye mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1159 (8-16 Eylül 1746).

4/5

Aksaray ve (boşluk) kâdîlarına Hükm ki,

1. Seyyid Receb ve Seyyid Yunus zîde şerefühu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzihâl idüb bu Erdoğdu nâm yaylakda kendü hâlinde sâkin
2. olub hılâf-ı şer' kimesneye vaz' u te'addîsi yoğiken Aksaray sâkinlerinden Beri oğlu dimekle ma'rûf Osman
3. nâm kimesne kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbi' kimesneler ile yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde buna bi-gayr-ı hakkın mübâşir getürüb
4. te'addî esnâsında iken mezbûr Seyyid Osman bunun zevcesi İsmihan nâm hatunu hılâf-ı şer' darb ve ol-
5. darbdan mecrûh ve bir veledini helâk itmekle bundan akdem mürâfa'a olduklarında vech-i meşrûh üzere olduğu şer'an
6. sâbit ve zâhir ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişiken icrâ-yı hakk olunmaduğın bildürüb hüccet-i şer'iyye mûcebince şer'le
7. görilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 159 (8-16 Eylül 1746).

5/1

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Mancoson nâm karye ahâlîleri gelüb yine karye-i mezbûra sükkânından Veli oğlu Ahmed ve Sekban
2. Ali ve Abdullah ve Ağırbaşı Mehmed ve Ahmed ve Mustafa ve Hasan nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub
3. şerîr ve gammâz olmalarıyla dâ'imen kâdî ve nâ'ib ve mütesellim ve voyvoda ve serdar ve subaşı ve sâ'ir ehl-i 'örf
4. tâ'ifesinin yanına varub 'ibâdullahı hılâf-ı vâkı' mevâdd isnâdıyla gamz ü tecrîm ve bi-gayr-ı hâkk
5. akçeleri almak bâ'is ve kendüleri dahî alub ve 'alâka ve medhâlleri olduğu il-mesâlihine

6. ve bilâ-emr-i şerîf tekâlifleri umûrına karışub bunun emsâli nice gûne zulm ü te'addîlerinin
7. nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is ve ahvâlleri diğér gûn olduğun
8. bildirüb mezbûrların ol-vechile olan te'addîleri men' ü def' ve mündef' olmazlar ise
9. vâkı'-ı (hâlî) sıhhât ve hakîkati üzere der-i devlet-medârıma 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ
10. eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1159 (8-16 Eylül 1746).

5/2

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Kayseriyye Sancağı Mütesellimi Mustafa zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyhe bu esnâda bâ-fermân-ı 'âlî Âstâne-i Sa'âdet'ime ihzâr olub sancağı mezbûrun şehriyyesi
2. olan iki yüz gurus eyâlet ve haşmet ve besâlet-penâh-ı emâret ve rıf'at ve sa'âdet-destgâh-ı 'alîcâh-ı bülend-bârgâh Ardalan Vâlîsi olub
3. ber-vech-i arpalık hâlâ Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Han dâme ikbâluhunun 'iyâl ve etbâ'ı ma'îyyet rûz-merre ve mesârif-i sâ'iresine ta'yîn olub
4. öteden berü virile gelür iken mûmâ-ileyh Âstâne'de oldıkça mütesellimlik bî-hâsıl olmağla hân-ı mûmâ-ileyhin 'iyâl ve etbâ'ı ta'yînâtı
5. müte'assirü'l-husûl ve 'ademü'l-ûsûl olduğu inhâ ve mûmâ-ileyh hayyâm-ı mezbûrîni ile Kayseriyye'ye varınca Birâderzâdesi Seyyid Mehmed zîde kadruhu
6. livâ-i mezbûra mütesellim vekîli nasb ve beher şehir iktizâ iden meblağ-ı mezbûr han-ı mûmâ-ileyhin 'iyâl ve etbâ'ına îsâl itmek şartıyla emr-i şerîfim
7. sudûrını istad'â itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'alişânım yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1159 (8-16 Eylül 1746).

5/3

Karaman Vâlîsine Konya Nâ'ibine Hükm ki,

1. Medîne-i Konya sâkinlerinden zümre-i dervîşândan Derviş İsa gelüb bunun babası Mustafa nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde
2. fevt oldukda terekesi ırs-ı şer'le buna ve hemşireleri Âişe ve Şehri ve Fatıma ve zevcesi Âişe ile medîne-i mezbûra sâkinelerinden

3. vâlidesi (boşluk) nâm hatuna ba'de'l-intikâl bu ve hemşîreleri mezbûretân ol-vakitte sağîr olmalarıyla hisse-i ırsıyyeleri
4. hıfz için büyük valideleri mezbûre hatuna vasiyye ve yine medîne-i mezbûradan zevc-i Seyyid Halil dahî nâzır olmalarıyla
5. babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntekıl emvâl ve eşyâdan gerek bunun ve gerek hemşîreleri mezbûretânın hisselerin ve hâric
6. ez-defter iki yüz sekiz aded koyun ve keçilerin vesâyet ve nezâretleri hasebiyle ahz ve zabt ve mahsûlâtların dahî
7. ahz ve ba'dehu mezbûre Fatıma dahî müteveffîye oldıkda anın dahî hissesin bi'l-cümle ahz ü kabz ve istihlâk itmeleriyle hâlâ irişüb
8. bâliğ ve da'vâya kâdir olmağla bu kendü tarafından asâleten ve hemşîreleri taraflarından vekâleten mezbûrân ile
9. mürâfa'a-i şer' olduklarında mezbûr Halil koyun ve keçileri inkâr ve bu dahî vech-i şer'î üzere ısbâta hükm
10. birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'îyye virilüb ve koyunların kıymeti beş guruşa iken mezbûr Halil birer buçuk guruş viririm deyu
11. hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'îyye te'allül ve gadr-ı küllî murâd eylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi
12. olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îyyesi mücebince şer'le görilüb vech-i meşrûh üzere babası
13. müteveffâ-yı mezbûrdan müntekıl vasî ve nüzzâr mezbûranın zimmetlerinde tevcîh iden hakları her ne ise tamâmen tahsîl
14. ve asâleten ve vekâleten buna alıvirilüb ber-müceb-i hüccet-i şer'îyye ve fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk
15. ve muhâlefet ider ise vâkı'-ı hâl sıhhât ve hakikat üzere Âstâne-i Sa'âdetime 'arz ve i'lâm olunmak bâbında
16. emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilüb ihkāk-ı hakk ve 'arz ve i'lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazân sene 1159 (17-26 Eylül 1746).

5/4

Niğde Kādısına Hükm ki,

1. Niğde Kazası ahâlîleri gelüb yerlûden nâ'ib olmak memnu'iken yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Murtezazâde Hacı Ahmed Efendi

2. dimekle ma'rûf kimesne yerlûden olub her gelan kâdîlara nâ'ib ve ehl-i 'örf tâ'ifesiyle müttefik ve iki hasım da'vâ ile
3. mahkemeye vardıklarında nâ-hakk olan kimesneden ahz-ı rüşvet idüb ol-tarafa himâye itmekle îsâl-i hakka bâ'is ve bunun
4. emsâli zulm ü te'addîsinin nihâyeti olmayub perâkende olmalarına bâ'is olduğun bildirüb mezbûr niyâbetden ref' niyâbet hizmetinde
5. istihdâm olunmamak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazân sene 1159 (17-26 Eylül 1746).

5/5

Karaman Vâlisine Bor ve (boşluk) Kâdîlarına Hükm ki,

1. İstanbul sâkinlerinden el-Hâcc Veli gelüb Bor Kasabası sükkânından Hüseyin Efendi oğlu Hasan Efendi dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli sekiz senesi Şevvâli'nde
2. Anadolu cânibine gider oldukda Âstâne-yi Sâ'adetim sükkânından es-Seyyid İsmail Efendi'ye mezkûr Hasan'ın şartu'r-rucû' emriyle
3. yedi bin sekiz yüz kırk gurus teslîm idüb ba'dehu emrine binâ'en edâ eylediği meblağ-ı mezkûru taleb ve almak murâd eyledikde mezkûr Hasan
4. bî-vech-i şer'î edâdan imtinâ' ve kasaba-yı mezbûrda akraba ve te'allukâtına tahsîs itmekle henüz icrâ-yı hakk olmaduğın ve tarafından
5. (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eylediğün bildirüb şer'le görölüb vekîline alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim
6. recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazân sene 1159 (17-26 Eylül 1746).

6/1

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Medîne-i Konya sâkinlerinden zümre-i dervîşândan Dervîş İsa gelüb bunun babası Mustafa nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde
2. fevt oldukda terekesi ırs-ı şer'le buna ve hemşîreleri Âişe ve Şehri ve Fatıma ve zevcesi Âişe ile medîne-i mezbûra sâkinelerinden
3. vâlidesi sa (?) nâm hatuna ba'de'l-intikâl bu ve hemşîreleri mezbûretân ol-vakitte sağır bulunmalarıyla hisse-i irsiyyelerin zabt
4. için büyük vâlideleri mezbûre hatun vasî ve yine medîne-i mezbûrdan zevci Seyyid Halil dahî nâzır olmalarıyla babası müteveffâ-yı mezbûrdan

5. müntekıl emvâl ve eşyâdan gerek bunun ve gerek hemşîreleri mezbûretânın hisselerin ve hâric ez-defter iki yüz sekiz aded koyun ve keçilerin
6. vesâyet ve nezâretleri hasebiyle ahz ve zabt ve mahsûlâtların ahz ve ba'dehu mezbûre Fatıma dahî müteveffîye oldıkda anın dahî hissesin
7. bi'l-cümle ahz ü kabz ve istihlâk itmeleriyle hâlâ irişüb bâliğ ve da'vâya kâdir oldıkda bu kendü tarafından asâleten ve hemşîreleri taraflarından vekâleten
8. mezbûrların ile mürafa'a olduklarında mezbûr Halil koyun ve keçileri inkâr ve bu dahî vech-i şer'î üzere ba'de'l-ısbât hükm birle kıbel-i şer' den hüccet-i
9. şer' iyye virilüb ve koyunların kıymeti beşer guruşa iken mezbûr Halil birer buçuk guruş viririm deyu hılâf şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer' iyye te'allül
10. ve gadr-ı küllî murâd eylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer' iyyesi mücebince şer' le görilüb
11. vech-i meşrûh üzere babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntekıl vasî ve nâzır-ı mezbûrânın zimmetlerinde hakları her ne ise tamâmen tahsîl ve asâleten
12. ve vekâleten buna alıvirilüb ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer' iyye icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk ve muhâlefet iderler ise vâkı'-ı
13. hâl sıhhat ve hakîkatı üzere Âstâne-i Sa'âdetime 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer' le görilüb ihkāk-ı hakk
14. ve 'arz ve i'lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazan sene 1159. **(17-26 Eylül 1746).**

6/2

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Medîne-i Aksaray'dan Seyyid Mehmed zîde şerefühu gelüb yine medîne-i mezbûradan (boşluk) nâm kimesne kızı İsmihan nâm bikr-i bâliğayı şuhûd mahzârında izn-i şer' le buna 'akd-i nikâh
2. idüb ve nikâh üzerine nikâh şer'an sahîh değil iken medîne-i mezbûradan öteden berü şekâvet ile meşhûr Ali Bey oğlu Mehmed ve karındaşı Yusuf nâm şakîler
3. birbirleriyle yek-dil ve cibilletlerinden mezkûr şekâvetleri icrâ kasdıyla hevâdârları kimesnelerin i'ânetleriyle zevcesi mezbûreyi ahz ve mezbûr Mehmed'e
4. 'akd idüb ziyâde gadr u te'addî ve mezbûrlar eşkıyâdan olmalarıyla bir dürlü mukâvemete iktidârları olmaduğın bildirüb şer' le görilüb alıvirilmek
5. bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer' le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazân sene (1)159 **(17-26 Eylül 1746).**

6/3

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Aksaray Kazâsı muzâfâtından Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Tavak nâm karyeden Seyyid İsmail zîde şerefûhu gelüb Çemelü Türkmânı'ndan Aksaray Kazâsı'nda
2. sâkin İbrahim Kethudâ ve Deli İsmail ve Kara Fakih ve Koduz ve Oruç oğlu Suhte oğlu ve Sarı İbrahim oğlu ve Hacı oğlu
3. ve sâ'ir ma'lûmü'l-esâmî kimesneler bunun karye-i mezbûra toprağında mutasarrıf olduğu tarlaları kurbuna konub davarların muhkem zabt itmeyüb
4. bunun yine karye-i mezbûra toprağında beş kıt'a tarlasına mevrû'a hinta ve şa'ir ve zekrek mahsulden bin yüz elli (boşluk) senesinde yidürüb ve çiğnedüb
5. idüb ve izâ'at ve küllî gadr itmeleriyle bundan akdem bî-garaz ve ehl-i vukûf kimesneler ile mahall-i mezbûra varılub ma'rifet-i şer'le keşf ve mu'ayyene
6. ve müşâhede oldıkda yüz keyl buğday ve yüz keyl şa'ir ve elli keyl zekrek mahsulün yidirüb ve çiğnedüb idüb ve izâ'at eyledikleri şer'an
7. sâbit ve zâhir ve tazmîn itdirilmek için kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişiken mezbûrların zararların tazmîn itdirilmek istedikde ba'zı hevâdarları
8. mütegalibeler istinâden bî-vech-i şer'-î te'allül ve tegayyür üzere oldukların bildürüb hüccet-i şer'iyye mücebince şer'le görölüb vâkı' olan zararları tazmîn
9. itdirilmek bâbında hükm-i humâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölme için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazân sene (1)159 (17-26 Eylül 1746).

6/4

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Medîne-i Aksaray mahallâtından Çardeğın Mahallesi sâkinlerinden Molla Nasuh ve İsmail Bey demekle ma'rûf karındaşlar ile Âişe ve Ümmü Gülsüm nâm hatun(lar) gelüb
2. mezbûrdan Nasuh ve İsmail Bey karındaşları ve mezbûre Âişe'nin oğlu ve mezkûre Ümmü Gülsüm'ün zevci Osman bin Mustafa nâm kimesne kendü hâlinde olub şer'an
3. bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken yine medîne-i mezbûradan eşkıyâdan Seyyid Cafer Ağa oğulları Serdar Seyyid İlyas ve Seyyid Ali nâm yaramazlar hevâdârları
4. kimesneleriyle müttetik ve mûrisleri mezbûru ahz ve küçük karındaşları Seyyid Tosun Salih İsa (...) zokâğı nihâyetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde tophane ta'bir olunur bıçak

5. ile sağ uyluğundan bi-gayr-ı hakkın katl-i darb ve cerh ve ol-cerhden müte'essiren fevt ve kıbel-i şer' den üzerine varılub keşf ve mezbûrların bi-gayr-ı hakkın katl
6. eyledikleri ihbâr ve hüccet-i şer' iyye olunmuşiken mezbûrlar zümre-i eşkıyâdan ve bu misüllü fesâd ve şekâvet 'âdet-i müstemirreleri olub hevâdârlarının i'ânetlerinden
7. nâşi bir dürlü ele girmeyüb ihkâk-ı hakk mümkün olmaduğın ve mezbûrlar taht-ı kazânızda firâr üzere oldukların bildürüb zâbiti ma'rifetiyle bulundukları mahallde
8. şer' le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden bulundukları mahallde şer' le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazân sene 1159 (17-26 Eylül 1746).

6/5

Karaman Vâlisine Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Aksaray sâkinlerinden Molla Nasuh ve İsmail nâm kimesneler ile Âişe ve Ümmü Gülsüm nâm hatunlar gelüb yine Aksaray
2. sâkinlerinden eşkıyâ ve mütegalibeden Seyyid Cafer oğulları Seyyid İlyas ve Seyyid Ali ve Tosun Salih ve Molla Yusuf ve Hacı İsa Oğlu
3. Hacı Mehmed ve Yahya oğlu Süleyman ve Mü'ezzin Ahmed ve Seyyid Abdullah nâm şakîler kendü hâllerinde olmayub hevâlarına tabi' eşkıyâ ile
4. yek-dil ve bunların Aksaray Kasabası sâkinlerinden mûrisleri Osman nâm kimesne kendü hâlinde iken bin yüz elli (boşluk) senesinde
5. hılâf-ı şer' -i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın katl eyledikleri taraf-ı şer' den hüccet-i şer' iyye olunmuşiken icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk
6. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer' le görölmek içün yazılmıştır. Fî evâ'il-i Ramazan sene 1159. (17-26 Eylül 1746).

7/1

Karaman Vâlisine ve Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Nevşehir Kazâsı'na tabi' Melegüb nâm karyeden Yadala nâm zimmî gelüb yine karye-i mezbûrda sâkine bunun zevcesi Kalmatyani nâm nasrâniyye bin yüz
2. elli (boşluk) senesinde şehâdet-i Allahu te'âlâ şeref-i İslâm ile müşerref olub lâkin bu ticaret ile İstanbul'da bulunmağla mezbûra bunun menzilinde
3. bunun bi'l-cümle mâl ve eşyâsını fuzûlî ahz ve karye-i mezbûradan (boşluk) nâm kimesneyi nefsinı tezvîc idüb buna gadr-ı küllî eyledüğün

4. ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince şer'le görilüb mezbûranın
5. fuzûlî ahz eylediği bunun emvâl ve eşyâsın her ne ise tahsîl olunub alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyunum recâ eylediği ecilden
6. mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazân sene 1159 (17-26 Eylül 1746).

7/2

İlgın Kādîsı Mevlânâ Mehmed Hamdi zîde Fazlühuya Hükm ki,

1. Doğanhisarı ma'a Arkıdhanı Nâ'ibi Mevlânâ (boşluk) zîde 'ilmuhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb kurb-ı civârda vâkı' ma'îşetin
2. olan İlgın Kazâsı ehâlîsinden kırk adedden mütecâviz kimesneler meclis-i şer'a varub bundan akdem kazâlarında nâ'ib
3. olan Tokadî Seyyid Ali nâm nâ'ib ehl-i 'örf tâ'ifesiyle yek-dil ve bî-vech-i şer'î her birlerin tecrîm ve tahrîb-i yalan
4. âdet-i müstemirresi olduğundan mâ'adâ Âstâne'ye aylık (?) irsâl ideceğim hâneniz başına birer ve ikişer gurus tezvî' ve bana
5. virün deyu tazyîk murâd eyledüğünde ehâlî-i fukarâ redd ile cevâb virdiklerine binâ'en garaz-ı fasâdesin icrâ kasdıyla
6. ehâlî hakkında gûnâ-gûn hılâf-ı inhâ 'arz tahrîr ve âdemi yediyle Âstâne'ye irsâlini ehâlî-i kazâ istimâ' idince cümle
7. ma'rifetiyle yigirmi adedden mütecâviz kimesneler der-'akab sana mezbûrun zulm ve fesâdını ifâde ve sen dahî fukaraya merhameten
8. salifü'z-zikr Seyyid Ali nâm gaddârın zulmünü üzerlerinden def' için 'azl ve yerine el-Hâcc Ahmed nâm kimesneyi nâ'ib nasb
9. ve irsâl ve kasaba-i mezbûra vusûlünde merkûm Seyyid Ali 'askerî tâ'ifesinden malûmü'l-esâmî on iki aded eşkıyâyı başına
10. cem' ve 'alenen mezbûrların fesâd ve şekâvetlerine ruhsat virüb nâ'ib-i cedîdi mahkemedan ref' ve beni yerine nâ'ib idin deyu mezbûrları
11. tahrîk ve eşkıyâ-yı merkûm dahî nâ'ib-i cedîdi ref' eylediklerinde ehâlî-i kazâ-i mezbûr Konya Nâ'ibi Mevlâna Emrullah zîde 'ilmuhu ile
12. Konya mütesellimi zîde mecduhuya teklîfini ifâde ve te'addîleri men' için buyurıldı ile kazâ-i mezbûra adem ta'yîn olunmuşiken mezbûr

13. Seyyid Ali ‘adem-i itâ‘atinden nâşî kazâ-i mezbûrun niyâbet ifâsıçün karîben bana murâsele gelür deyu hevâdârları olub
14. eşirrâdan Seyyid Ağa ve Çukadar Ali ve Seyyid Latif ve Eyyub Çavuş oğlu Süleyman ve Velîyüddin oğlu Mustafa ve Hacı Mehmed
15. dimekle ma‘rûf kimesneler ile yek-dil ve bir mikdâr müselleme etba‘ peydâ ve bî-vech nâ‘ib-i cedîdin niyâbeti zabtına mûmâna‘at ve kendi
16. kazâ-i mezbûrda fuzûlî niyâbet idüb diledüğü kimesneyi bilâ-sened nakîb ve serdâr ta‘yîn ve nâ‘ib-i cedîdin kazâ-i
17. mezbûrdan ihrâcî ile vilâyetlerinin nizâmına hâlel virdüğü ecilden merkûm Seyyid Ali min-ba‘d kazâlarından nâ‘ib olmayub
18. bir müstakîm kimesneye niyâbet virilüb sükkân-ı vilâyetin istirahatlarıçün mücerred sâ‘î olunması bâbında emr-i şerîfîm virilmek
19. recâsında istid‘â-yı ‘inâyet itmeleriyle sâdir olan emr-i ‘âlîye imtisâlen merkûm Tokadî Seyyid Ali bundan akdem
20. hâlâ kazâ-i mezbûrda nâ‘ib olub işbu bin yüz elli dokuz senesi Şa‘bânü’l-mu‘azzam guresinde kazâ-i mezbûr ser-levha-i
21. yesâr-ı Anadolu sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed Hamdi zîde fazluhusun ber-vech-i ma‘îşet sana tevcîh oldıkda gurre-i
22. merkûmeden mezbûr Seyyid Ali ‘azl ve tarafından el-Hâcc Ahmed zîde ‘ilmuhu nâ‘ib nasb ve ta‘yîn itmişken kazâ-i merkûme
23. vusûlünde mezbûr Seyyid Ali mazmûn mürâsele ile ‘amel itmeyüb dürlü dürlü harekât-ı nâ-merziyyeye icrâ birle zâbtına
24. mûmâna‘at ve bil-âhıra niyâbet müraselesi kendiye virilüb evvelkiden ez-yed mezâlim ve mu‘âşereye cesaret
25. eyledüğünü ehâlî-i vilâyet mahzar ve civârında olan hükkâm ‘arz itmeleriyle merkûm Seyyid Ali ‘azl ve fîmâ-ba‘d
26. kazâ-i mezbûra ‘iyabe olunmamak üzere ehâlî kazâ-i mezbûrun iltimas eyledikleri el-Hâcc Ahmed dahî nâ‘ib olan Seyyid Ali ile
27. bundan akdem tehâlûf ve müşâcere üzere olmalarıyla mezbûr el-Hâcc Ahmed’e dahî niyâbet virilmeyüb bir-‘afîf ve müstakîm
28. sâhib-i mekteb gurre-i Şevvâl’de nâ‘ib nasb ve ta‘yîn eylemek üzere emr-i şerîfîm sudûriçün Anadolu Kādî‘askerî Mevlana Abdullah
29. edâmallâhu te‘âlâ fezâ’ilehu i‘lâm itmeğin müşârun-ileyhin i‘lâmı mûcebince ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazân sene 1159 (27 Eylül-6 Ekim 1746).

Karaman Vâlisine ve (boşluk) Kādîlarına ve Ilgın ve Konya ve Kazâları Nâ'iblerine Hüküm ki,

1. Sen ki Ilgın Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ el-Hâcc Ahmed zîde 'ilmuhu sūdde-i sa'âdet'ime mektûb gönderüb Ilgın kasabası sâkinlerinden Mehmed ibn Ali nâm kimesne meclis-i
2. şer'a varub mezkûr kendü hâlinde ehl-i 'ırz ve hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîsî ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit
3. ve zâhir olmayub bir vechile te'addî ve rencide olunmak icâb itmez iken kasaba-i mezbûra voyvodası vekîli olan (...) çukadârı Ali ve sâbık
4. Ilgın Kazâsı nâ'ibi olan Seyyid Ali Efendi dimekle ma'ruf kimesneler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yek-dil olub mücerred
5. celb-i mâl kasdıyla dürlü dürlü ifk ü iftirâyı mutazammın mevâdd istinâdıyla üzerine musallât ve bin yüz elli (boşluk) senesinde
6. mezkûrun hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî cebren yetmiş re's bârgîr ve iki re's camus ve on beş re's
7. kara sığır ineği ahz ve gasb idüb gadr u te'addî itmeleriyle bundan akdem da'vâ murâd ve mezbûrlar ile mürâfa'a-i şer' için
8. taraf-ı şer'den mezbûrlar defa'atle mürâsele ile da'vet-i şer'-i şerîf olduklarından mezbûrların 'adem-i itâ'atleri zâhir ve nümâyân
9. olmağla mezbûrların keyfiyyet-i ahvâlleri Ilgın Kazâsı ehâlîlerinden su'âl olundıkda mezbûr Mehmed'in kendü hâlinde ehl-i 'ırz
10. kimesne oldığını ve mezbûrların ber-vech-i muharrer salifü'z-zikr hayvânâtını fuzûlî ahz ve gasb eylediklerin 'alâ-tarîki's-şehâde
11. ihbâr itmişler iken hâlâ mezbûr taht-ı hükûmet ve kazânızda geşt ü güzâr üzere olmalarıyla bulundukları mahallde

(s.8)

12. mezbûrlar ahz ve ihzâr-ı şer' ve mürâfa'a-i şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî ahz ve gasb eyledikleri salifü'z-zikr hayvânât tamamen
13. tahsîl ve mezbûrlardan kendüye alıvırilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak¹⁰³ bâbında hüküm-i hümayunum recâsına vâk'ı-ı hâlî bi'l-iltimâs 'arz
14. eyledüğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazân sene 1159 **(27 Eylül-6 Ekim 1746).**

¹⁰³ Asıl metinde "olunmak" kelimesi iki kez yazılmış.

8/1

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Seyyid Mustafa zîde şerefühu gelüb bunun Konya sâkinlerinden Yusuf ve Mehmed Beşe demekle ma'ruf kimesnelere doksan keyl hinta vireceği olub zikr olunan hintayı
2. bunun Konya'da olan anbârından almak üzere havâle itmekle mezbûrlar ve dahî zikr olunan anbardan kendülerinin doksan keyl hintaların aldıklarından sonra
3. anbâr-ı mezkûrda bunun kusûr kalan hintasından bin yüz elli (boşluk) senesinden fuzûlî yüz otuz altı keyl hintasın almalarıyla bu dahî mezbûrlardan 'aynî hintasın
4. taleb eyledikde şirret ve tezvîrât idüb sana 'aynî hinta virmeyüb akçesin viririz deyu hılâf-ı şer' te'addî ve Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildürüb
5. fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görilüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazân sene 1159 (27 Eylül-6 Ekim 1746).

8/2

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Seyyid Mustafa zîde şerefühu gelüb bu diyâr-ı âhara gider oldıkda Konya Kazâsı'na (tâbi') Kuzvıran nâm karye sâkinlerinden Şahin nâm kimesneye bin yüz elli (boşluk) senesinde
2. ücret ile ra'î itmek üzere yüz yetmiş koyun virüb zikr olunan koyunların mürdlerinin nişân ve hastalarının 'aynı yine karye-i mezbûra sükkânından bunun
3. vekîli Musa nâm kimesneye kıyam itmek üzere kavî ve te'ahhüd itmekde zikr olunan koyunların mürdesinin nişân ve hastalarının 'aynını vekîl-i mezbûra virmeyüb
4. ağnam-ı mezkûrun ba'zıların furuht ve ba'zıların boğazlayub ekl ü bel' itmekle bu diyâr-ı âhardan gelüb koyunların taleb eyledikde altmış dört koyunun
5. helâk oldu deyu noksân teklîf ile te'addî üzere olduğun ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâsı olduğun bildirüb şer'le görilüb alıvirilmek bâbında
6. emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazân sene 1159 (27 Eylül-6 Ekim 1746).

8/3

Karaman Vâlisine (boşluk) Kādîsı ve Ilgın Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Ilgın Kazâsı Nâ'ibi Mevlâna el-Hâcc Ahmed zîde 'ilmuhusun südde-i sa'âdet'ime mektûb gönderüb Ilgın Kasabası sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan

2. Seyyid el-Hâcc Ömer zîde şerefühu meclis-i şer' a varub Ilgın Kasabası'nda sâkin Voyvoda vekîli olan Çukadar Ali nâm kimesne
3. kendü hâlinde olmayub zâlim ve gaddâr olub celb-i mal sevdâsıyla hılâf-ı vâkî' mevâdd isnâdından nâşi bunu
4. ahz idüb hılâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf altmış gün zincirde habs eyledüğünden mâ'adâ bin
5. yüz elli (boşluk) senesinde bi-gayr-ı hakkın altı yüz gurusun alub ziyâde te'addî ve taraf-ı şer' den mürâsele birle da'vet-i şer'
6. olundıkda ve mezbûr ziyâde cebbâr olduğundan itâ'at-i şer' itmeyüb mürâfa'adan ibâvü imtinâ' idüb ahvâli
7. ehâl-i kazâdan su'âl olundıkda merkûm Çukadar Ali ve Boz Seyyid el-Hâcc Ömer'in ol-mikdâr malını ahz ü kabz
8. ve te'addî eyledüğün haber vormeleriyle merkûm Ali'nin bi-gayr-ı hakkın aldığı meblağ-ı merkûm hakk bi't-tamâm tahsîl
9. ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vakı-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün
10. ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazân sene 1159 (27 Eylül-6 Ekim 1746).

8/4

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Aksaray Kazâsı'na tâbi' Selime nâm karyeden Mehmed nâm kimesne gelüb bu kendü halinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye
2. vaz' u te'addîsi olmayub ve üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i mezbûr sükkânından
3. Hamza ve oğlu Süleyman 'ammî oğlu Nuri nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun
4. menzilin basub iki yüz gurusluk emvâl ve erzâkın aldığından mâ'adâ zevcesi mezbûreye şutûm-ı galîza ile
5. şetm ve hetk-i 'arz idüb ziyadesiyle gadr u te'addî eylediklerin bildürüb şer'le görilüb hılâf-ı
6. şer' ol-mikdâr gurusluk emvâl ve erzâkı mezbûrlardan alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyunum recâ itmeğün

7. mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazân sene 1159 (27 Eylül-6 Ekim 1746).

8/5

Karaman Vâlisine (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına İlğın ve Konya Kazâları Nâ'iblerine Hükm ki,

1. İlğın Kazâsı sâkinlerinden Seyyid Abdurrahman zîde şerefühu gelüb bu kendü hâlinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîsi
2. ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile te'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine kasaba-i mezbûra sükkânından olub
3. öteden berü şekâvet ile me'lûf ve dâ'imen ibâddullahı hılâf-ı şer' te'addî ve îsâl-i mazarrat ile tekdîr ve gasb-ı emvâl 'âdet-i müstemirreleri
4. olan zümre-i eşkıyadan Küçük İsmail ve Tat Hasan ve Abdülbaki Beşe ve oğlu Osman ve Cıngı oğlu Sefer ve Köle
5. oğlu Salih ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm şakîler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yek-dîl ve yek-cihet ve bin yüz elli dokuz senesinde
6. hılâf-ı şer'-i şerîf bunun menzilin basub içinde mevcûd olan ma'lûmü'l-ism ve ol-mikdâr emvâl ve eşyâsını
7. yağma ve gâret idüb ziyâde gadr u te'addî ve mezbûrlar ziyâde eşkıyâ ve cebâbireler olduklarından nâşî bir vechile
8. mukâvemete iktidârı olmayub ol-vechile henüz icrâ-yı hakk mümkün olmayub mağdûr olduğun ve hâlâ mezbûrlar taht-ı hükûmet
9. ve kazânızda geşt ü güzâr üzere oldukların bildürüb bulundukları mahallde mezbûrlar emr ve ihzâr-ı şer' ve hılâf-ı şer'-i şerîf
10. yağma ve gâret eyledikleri emvâl ve eşyâsı her ne ise tamamen tahsîl ve mezbûrlardan kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer'
11. ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayunum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazân sene 1159 (27 Eylül-6 Ekim 1746).

9/1

Karaman Vâlisi Vezire Ürgüb ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Ürgüb mahallâtından Gez Mahallesi sâkinlerinden İsmail Beşe demekle ma'rûf kimesne gelüb bunun müteveffâ Kır (?) Bekir nâm kimesneye

2. borç ve kefâleti olmayub dahl olunmak icâb ider hâlî yoğiken müteveffâ-yı mezbûrun oğlu Osman ile sâ'ir vârislerinin
3. vekîlleri Mustafa Çelebi dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve tezvîrâta tesaddî ve sende müteveffâ-yı mezbûr Bekir'in iki yüz
4. gurus alacağı var imiş (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler Murteza Beşe ve Latifi Ağa dimekle ma'rûf kimesnelerin lisânından
5. şehâdet eylediler bi'l-vekâle alurım deyu te'addî ve mezkûr Murteza icrâ-yı garaz içün kitâb-ı şehâdet eyledüğünü ikrâr
6. dahî itmişken mezbûr Murteza ve Latifi'nin lisânından olmak üzere mezkûrlar yalan şehâdet idüb ve vekîl-i
7. merkûme dahî mezbûrun zûr şehadetleriyle bunu ta'cîz ve yetmiş seksen gurusdan çıkarmışlar iken kanâ'at itmeyüb yine te'addî
8. ve rencîde ve ahvâli diğer-gûn olduğun bildirüb ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfesi
9. olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince 'amel olunub mezbûra hılâf-ı şer'-i şerîf akçe talebiyle te'addî ve rencîde
10. itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1159. (27 Eylül-6 Ekim 1746).

9/2

Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Medîne-i Konya'da vâkı' Şadi Bey Mescid-i Şerîfinin imâmı olan evlâd-ı vâkıfdan sulehâdan Abdülkadir Halife zîde
2. gelüb Konya Sancağı'nda ve Nâhiyesi'nde vakf-ı mescid ve zâviye-i Şadi Bey der-nefs-i Konya hammâm kurbunda dârü'l-huffaz
3. olmuştur dört nefer cüz-hân (?) doşenbe ve pencşenbe günü cem' olub birer cüz salavât iderler karye-i Selahaddin
4. tabi'-i Surdermi hasıl-ı nısf-ı bin beş yüz yetmiş ma'a kurâ-i sâ'ire 'aded ve 'an-hammâm Şadi Bey der-Konya beş
5. sehim 'an on iki sehim fî sene 'an huzûr-ı vakf beş bin ma'a mevâdd-ı sâ'ire yekûn ma'a gayrihi dokuz bin
6. dört yüz kırk bir el-masruf ber-mûceb-i defter-i 'atîk cihet-i tevliyyet sizin ve cihet-i imâmet

7. nısf-ı sehim 'an-hammâm ve karyeler bâkîsi âyende ve revende fukarâsına sarf oluna deyu defter-i 'atıkde mestûrdur
8. hâliyâ berâvâtlik 'unvânı gitmişdir deyu mestûrdır defter-i 'atık deyu defter-i hâkânîde mukayyed ve mezkûr
9. Abdülkadir hâlâ mâliye tarafından virilan berât-ı şerîfimle imâm olub icrâ-yı hakk murâd idüb şart-ı
10. vâkıf ve defter-i hâkânî mücebince imâm olanlara şart ve ta'yîn kılınan karyeler ve hammâmın nısf-ı gallesin âhardan
11. bir vechile dahl ü ta'arruz olunmak icâb itmez iken vakf-ı mezbûrun mütevellîsi olan (boşluk) nâm kimesne ile sa'ir
12. mürtezikaları defter-i hâkânî ve vâkıfının ve vakfiyye-i ma'mûlün-bihâsında mütevellî ve mürtezikalara ta'yîn olunan
13. vazîfelerini ahz ü kabza kana'ât itmeyüb hılâf-ı defter-i hâkânî ve vakfiyye-i ma'mûlün-bihâ mescid-i mezbûr
14. üzerine ber-müceb-i şart-ı vâkıf ta'yîn ve tasrîh olunan nısf-ı galle vazîfesin fuzûlî müdâhale ve ahz
15. ü kabza muhâlefet ve te'addîden hâlî olmadıkların bildirüb defter-i hâkânî ve şart-ı vâkıf mücebince 'amel olub
16. vakf-ı mezbûrun kurâ ve hammâm mahsûlünden nısf sehmini kendüye ahz ü kabz itdirilüb mezbûrların
17. hılâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i şart-ı vâkıf ol-vechile olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def'
18. olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i evkâfa mürâca'at
19. olundıkda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan Anadolu muhâsebesi
20. defterlerine nazâr olundıkda mescid-i mezbûr imâmeti hâlâ berât-ı şerîfimle mezkûr Abdülkadir 'an
21. evlâd-ı evlâdlarında olduğu mukayyed olunmağın defter-i hâkânî ve berâtı mücebince 'amel olunmak için
22. yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1159. (27 Eylül-6 Ekim 1746).

9/3

Yeniil ve (boşluk) Kādîlarına ve Kayseriyye Kazası Nâ'ibine (Hükm) ki,

1. Havâss-ı Hümâyûnu'mdan mer'â ve Kayseriyye Sancakları'nda vâkı' Receb Afşarı Mukâta'asına ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle ber-vech-i iştirâk
2. mutasarrıf olan Mehmed ve Hüseyin zîde mecduhumâ gelüb mukâta'a-i mezbûr karyelerinden taht-ı kazâlarda vâkı' Pınarbaşı ve tevâbi'i
3. karyeleri mefrûzu'l-kalem ve maktû'u'l-kadem min-küllî'l-vücûh serbest olub rusûm-ı serbestesine âhardan dahl olunmak icâb itmez
4. iken ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından rusûm-ı serbestesine müdâhale ve mukâta'a-i mezbûr mahsûlüne kesr u noksân terettüb eyledüğün
5. bildirüb mezkûrların hılâf-ı kânûn ol-vechile zâhir olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim
6. recâ eyledikleri ecilden imdi havâss-ı hümâyûnum mukâta'ası karyeleri mefrûzu'l-kalem ve maktû'u'l-kadem min-küllî'l-vücûh serbest
7. olmak kânûn-ı mukarrerdir ol-bâbda kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1159. (27 Eylül-6 Ekim 1746).

9/4

Karaman Vâlisine (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına Ilgın ve Konya Kazâları Nâ'iblerine Hükm ki,

1. Ilgın Kazâsı'na tâbi' Bulcuk nâm karye sâkinlerinden Kuşçu Mehmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed olub
2. hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîsi ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile te'addî
3. ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine kazâ-i mezbûra tâbi' Çavuşcu nâm karyeye harman ta'sîr eylemek için vardıkda
4. Ilgın Kasabası sâkinlerinden mütegalibeden Abdüllatif Ağa dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub buna
5. garaz-ı dünyevîyyesi olmağla mücerred icrâ-yı garaz için etbâ'larından (...) ve Değerli Halil
6. ve 'ammîsi oğlu (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm şakîleri tahrîk ve birbirleriyle müttefik ve bunu ahz için
7. mezbûr Veli irsâl ve bin yüz elli dokuz senesinde eşkıyâ-yı mezbûrûn varub hılâf-ı şer'-i şerîf
8. nehâran odasını basub bi'l-cümle emvâl ve eşyâsını yağma ve gâret bi-gayr-ı hakkın bunu darb-ı şedîd ile darb

9. ve mecrûh ve hılâf-ı şer' -i şerîf habs ve yedlerinden bir tarîkiyle halâs ve ziyâde gadr u te'addî
10. ve ahvâlî diğ er-gûn oldu ğ un ve hâlâ mezbûrlar taht-ı hükûmet ve kazânızda geşt ü güzâr üzere oldukların
11. bildürüb bulundukları mahallde mezbûrlar ahz ve ihzâr-ı şer' ve hılâf-ı şer' -i şerîf yağma ve gâret
12. eyledikleri emvâl ve eşyâsı tamamen tahsîl ve mezbûrlardan kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk
13. olunmak bâbında hük m-i hü mâyûnum recâ itme ğ in mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1159 (27 Eylül-6 Ekim 1746).

10/1

Yeniil ve (boşluk) Kādîlarına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hük m ki,

1. Mer'â ve Kayseriyye Sancâkları'nda vâkı' Receb Afşarı Mukâta'ası'nın ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle iş tirâk mutasarrıfları olan
2. Mehmed ve Hüseyin zîde mecduhumâ gelüb mukâta'a-i mezbûr karyelerinden taht-ı kazânızda vâkı' Pınarbaşı ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve tevâb'î karyeleri topraklarında
3. zirâ'at ve hırâset eyleyenlerin zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mücebince müteveccih olan 'öş rlerin
4. mûmâ-ileyhimânın taraflarından subaşıları olan (boşluk) zîde kadruhu taleb ve almak istedikde içlerinden ba'zıları hılâf-ı kânûn ve defter
5. noksân teklîfi ile vormeyüb mukâta'a-i mezbûr mahsûlune kesr u noksân terettüb eyledü ğ ün bildürüb mezbûrların zirâ'atleriyle
6. hâsıl eyledikleri terekelerinden 'öş rleri kânûn ve defter mücebince alıvirilüb hılâf-ı kânûn ve defter
7. te'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn ve defter mücebince 'amel olunmak emrim olmuşdur. Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1159 (27 Eylül-6 Ekim 1746).

10/2

Karaman Vâlîsine (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına İlgin ve Konya Kazâları Nâ'iblerine Hük m ki,

1. İlgin Kazâsı'nda vâkı' Bulcuk ve İltaş nâm karyeler sâkinlerinden Fazlı ve Seyyid Dede nâm kimesneler gelüb bunlar
2. kendü hâllerinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîleri ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir
3. olmayub bir vechile te'addî ve rencîde olmaları icâb itmez iken sâbıkan İlgin Kazâsı Nâ'ibi olan Seyyid Ali nâm kimesne
4. ziyâde cebâbireden olmağla bin yüz elli dokuz senesinde bunların hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve zulmen
5. altmış ve yüzer gurusların aldığından mâ'adâ ana dahî kanâ'at itmeyüb hevâsına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesiyle
6. yek-dil ve hılâf-ı vâkı' dürlü dürlü ifk ü iftirâyı mutazammın mevâdd isnâd ve bi'l-küllîye emvâl ve eşyâlarını
7. menzîlinden ahz ve tecrîm kasd ve ziyâde gadr u te'addî eyledüğün ve hâlâ mezbûr taht-ı hükümet ve kazânızda
8. geşt ü güzâr üzere olduğun bildirüb bulunduğ mahallde zâbiti ma'rifetiyle mezbûr ahz ve ihzâr-ı şer'
9. ve hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve zulmen aldığı ol-mikdâr gurusları tamâmen tahsîl ve kendülere alıvirilüb
10. icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için
11. yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1159 (27 Eylül-6 Ekim 1746).

10/3

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Sen ki Kayseriyye Nâ'ibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sūdde-i sa'âdet'ime mektûb gönderüb Hüseyin bin Şaban ve Mustafa nâm kimesneler ile Âişe bint Halil nâm hatun
2. meclis-i şer'a varub Kayseriyye Sancağı'nda ve Kazâ-yı mezbûr muzâfâtından Göstere¹⁰⁴ Nâhiyesi'nden Güni nâm karyenin hâsılı tahtında defter-i hâkânîde mâlikâne
3. der-tasarruf-ı Bifra (?) ve bâkî şürekâ' deyu ve yine kazâ-i mezbûra muzâfâtından Kuramaz Nâhiyesi'nde mezra'a-i Güni tâbi' karye-i Gesi nısf-ı mâlikâne vakf-ı Türbe-i¹⁰⁵ Celile

¹⁰⁴ Asıl metinde "göresin" şeklinde yazılmış.

¹⁰⁵ Asıl metinde "Tür" yazılmışdır.

4. Hatun ve nısf-ı ahâr mülk-i Hacı Yusuf ve Hacı İbrahim veled-i Musa deyu mukayyed olmağla salıfû'z-zikr karye ve mezra'anın mâlikâneleri
5. için mutasarrıfları beynlerinde nizâ' vâkı' olub ba'zısı evlâd-ı zukûr inâs da'vâsıyla ve ba'zısı yedlerinde olan hüccet
6. ve berevâtları ibrâz ile birbirlerinden da'va ve kadîmi hakk-ı tasarruf zâhir olacak yedlerinde sened olmadığından da'vâlarına
7. fasl virilmekle vâkı'-ı hâlî hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan
8. defter-i mufassala mürâca'at olundıkda Göstere Nâhiyesi'ne tâbi' seksen dört nefer re'âyâ ve bir zemîn ve bir mezra'a ile karye-i Güni Köşin yörüklerinden
9. Emir Kethuda Cemâ'ati temlîk idüb karye olmuştur ve hâsıl-ı divanî hums-ı gallât gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ dört bin beş yüz
10. ve mâlikâne der-tasarruf-ı Bifra (?) ve bâkî şürekâ' gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ iki bin akçe yazı ile defter-i mufassalda muharrir
11. kalemiyle tahrîr ve Kuramaz Nâhiyesin'e tâbi' mezra'a-i Güni tâbi' karye-i Gesi nısf-ı mâlikâne vakf-ı Türbe-i Celîle Hatun ve nısf-ı ahâr mülk-i
12. Hacı Yusuf ve Hacı İbrahim veled-i Hacı Musa ber-mûceb-i defter-i 'atîk karye-i Gesi ehâlîsi ve hâricden dahî Nirbe (?) nâm
13. karye ehâlîsi ekerler ve hâsıl-ı dîvânî gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ beş bin ve mâlikâne gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ
14. dört bin altı yüz seksen akçe yazı ile defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere ol-dahî defter-i mufassalda muharrir kalemiyle
15. tahrîr ve defter olmuştur bâlâda iddi'â olunan husûsa yedlerinde olan senedât-ı şer'ıyyeleri mûcebince şer'an fasl
16. virilmek iktizâ eyledüğün bi'l-fi'l Defter Emîni olan Ebubekir dâme mecduhu 'arz itmeğün 'arız mûcebince 'amel olunmak için
17. yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazân sene 1159 (27 Eylül-6 Ekim 1746).

10/4

Karaman Vâlîsine ve Eskiil Kādîsına Hükm ki,

1. Eskiil Kazâsı sâkinlerinden Abdülhalim ve Uzun oğlu Hacı Ahmed nâm kimesneler kendü hallerinde olmayub yine Eskiil ve Bağlıca ve Eşekaya ve Mehmedbeyli ve Yöğer
2. karyeleri ehâlîlerinden ba'zı ehl-i 'ırz kimesneleri dâ'imen vülât ve hükkâma gamz ü tecrîm ve hevâsına tâbi' başıboş levendât eşkıyâsını üzerlerine tasallut

3. ve tahzîn itdirdiğinden mâ'adâ ben gelan mübâşirleri ve nüvvâb tâ'ifesini def için şu mikdâr akçe virdim deyu katı vâfir akçelerin
4. alub gadr itmekle mezburun hılâf-ı şer' ahz ve gasb eylediği emvâl-i fukarâ ba'de's-sûbutu's-şer'-î kendüsünden girüye red ve şerr (ve) mazarratları
5. üzerlerinden def ve ihkāk-ı hakk olunmak için emr-i şerîfîm virilmek recâsına Eskiil Kādîsı Mevlânâ Ahmed zîde fazluhusun sen 'arz ve husûs-ı mezbûr
6. şer'le görilecek de'âvî-yi hukûkda olmağla mahallinde ma'rifet-i şer'le ve sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin ma'rifetinle tarafeyn terafu' ve ihkāk-ı hakk
7. olunmak üzere emr-i şerîfîm tahrîri bâbında iftihâru'l-ümerâ' ve'l-ekâbir bi'l-fi'il başdefterdârım olan Mehmed dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı
8. mücebince 'amel olunmak emrim olmuştur. Fî evâhir-i Ramazân sene 1159 (7-16 Ekim 1746).

10/5

Karaman Vâlisine (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına Ilgın ve Konya Nâ'iblerine Hükm ki,

1. Ilgın Kazâsı'na tâbi' Bulcuk nâm karyeden çiftlik ashâbından Fazlı zide kadruhu
2. gelüb bu kendü halinde ve hânedân olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz'
3. u ta'addîsi ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile te'addî
4. ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine kazâ-i mezbûra tâbi' Tatlarhisarı derbendi
5. zâbiti olub öteden beru şekâvet ile me'lûf ve dâ'imen 'ibâdullahı hılâf-ı şer'
6. te'addî ve îsâl-i mazarrat ile tekdîr ve gasb-ı emvâl 'âdet-i müstemirresi olan
7. mütegalibeden Hacı Ahmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub hevâsına
8. tâbi' kırk elli nefer mikdârı ma'lûmü'l-esâmî sekbân eşkıyâsını başına
9. cem' ve bin yüz elli dokuz senesinde bunun hılâf-ı şer'-i şerîf varub
10. çiftliği basub ma'lûmü'l-esâmî ol-mikdâr emvâl ve eşyâsını nehb
11. u gâret ma'lûmü'l-re's hayvânâtını dahî fuzûlî
12. ve bi-gayr-ı hakkın üzere ahz ve sürüb götürüb ve bir âdemini
13. dahî bi-gayr-ı hakkın katl idüb ziyâde gadr u ta'addî eyledüğün
14. ve hâlâ mezbûrlar taht-ı hükûmet ve kazânızda geşt ü güzâr üzere
15. oldukların bildirüb bulundıkları mahallde mezbûrlar ahz ve ihzâr-ı
16. şer' ve hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın yağma ü gâret eyledükleri
17. hayvânâtı tahsîl ve mezbûrlardan kendüye alıvirilüb
18. icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i

19. hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için
20. yazılmışdır. Fî evâhir-i Ramazân sene 1159 (7-16 Ekim 1746).

11/1

Karaman Vâlisine (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Ilgın ve Konya Kazâları Nâ'iblerine Hükm ki,

1. Ilgın Kazâsı sâkinelerinden Şerife Kerime nâm hatun gelüb yine kazâ-i mezbûra sâkinlerinden olub öteden berü
2. şekâvet ile me'lûf ve dâ'imen 'ibâdullahı hılâf-ı şer' te'addî ve îsâl-i mazarrat ile tekdîr ve gasb-ı
3. emvâl 'âdet-i müstemirreleri olan zümre-i eşkıyâdan Ömer bin İdris ve Civan oğlu Süleyman ve Baki Beşe oğlu
4. Osman oğlu Hasan ve Leblebici Deli Ahmed ve Bödekli Yahya oğlu ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm şakîler kendü hallerinde
5. olmayub birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli dokuz senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf bunun nehâran menziline
6. girüb harem odasının pencersini kırub odasının içinde mevcûd ma'lûmü'l-esâmî ve ol-mikdâr
7. emvâl ve eşyâsını serika idüb ziyâde gadr u te'addî ve mezbûrlar ziyâde eşkıyâdan oldıklarından
8. mâ'adâ hevâdâr ve mu'înleri olan ba'zı cebâbire ve mütegallibe kimesnelere istinâdları olmaduğundan bir vechile muvâfık
9. ve mürâfık ve iktidârı olmayub henüz icrâ-yı hakk olmayub mağdûre olduğun ve hâlâ mezbûrlar
10. taht-ı hükûmet ve kazânızda geşt ü güzâr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahallde mezbûrlar
11. ahz ve ihzâr-ı şer' ve hılâf-ı şer'-i şerîf serika eyledikleri emvâl ve eşyâsı alıvirilüb
12. icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek
13. için yazılmışdır. Fî evâhir-i Ramazân sene 1159 (7-16 Ekim 1746).

11/2 Ayaş Kazâsı ile alakalı

(Anadoluya nakl olundu)

11/3

Karaman Vâlisine Kırşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Kırşehir Kazası sâkinlerinden Ali nâm sipâhî gelüb bu kendü halinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîsi olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne
2. sâbit olmuş değil iken civârında vâkı' Yüzdepare Kazası'na tâbi' Burhanlı Karyesi sâkinlerinden eşirrâ ve mütegalibeden kethudâ Kara Veli dimekle
3. ma'rûf kimesne zuhûr¹⁰⁶ ve şirrete sülûk ve hevâsına tâbi' kâdî ile yek-dil ve mücerred celb-i mâl sevdâsıyla bundan akdem otuz sene mukaddem
4. benim karındaşım Halil sana refik olub âhar diyâra gider iken Karaevli nâm mahalle varub otururken senin karabina
5. tüfenk ta'bîr olunur tüfengin senin san'atsız atılub kurşunu karındaşım mezbûr Halil'e isâbet idüb cerh idüb
6. lakin karındaşım mezbûr Halil seni ol-cerâhatden ve cerâhatden hâdis olacakdan zimmetini ibrâ itdikden sonra
7. ol-cerhden fevt olub verâseti bana mahzara oldu diyyetini senden alurım deyu bu makûle bilâ-gadr-ı şer'î on beş sene
8. mürûr iden diyet da'vâsının istimâ'ı memnû' iken kendü takrîri üzere olduğu müzevver hüccet ibrâzıyla te'addîden
9. hâlî olmaduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince amel olunub ol-vechile
10. te'addîleri men' ü def olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Ramazân sene 1159 (7-16 Ekim 1746).

11/4

Karaman Vâlisi Vezîre Seyyidişehir ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Seyyidişehir Kazası'na tâbi' Tarcı nâm karyeden dârende-i fermân-ı hümayûn Abdullah Paşa dimekle ma'rûf
2. kimesne Südde-i Sa'âdetime arzihâl idüb bu kendü halinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîsi olmayub
3. ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken karye-i mezbûra sâkinlerinden Seyyid Dervîş nâm kimesne

¹⁰⁶ Asıl metinde “zuhûr” kelimesi iki kez yazılmış.

4. hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf bunun iki yüz elli gurusunu gasb
5. u gâret ve ziyâde gadr u te'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe
6. virildüğün bildirüb mücebince zâbiti ma'rifetiyle şer'le görölüb gasb olunan ol-mikdâr gurusu alıvirilüb icrâ-yı
7. şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Ramazân sene 1159 (7-16 Ekim 1746).

11/5

Karaman ve Adana Vâlilerine Adana ve (boşluk) Kādîlarına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Endürlük nâm karye sâkinlerinden Marad nâm
2. zımmî gelüb bunun karye-i mezbûradan vâlidesi (boşluk) nâm nasrâniyye
3. kendü halinde iken yine karye-i mezbûradan şekâvet ile ma'ruf Kazgancıoğlu Marad
4. ve Gökcesin oğulları Hıdır ve Yagob nâm zımmîler bin yüz elli (boşluk) senesinde vâlidesi mesfûrenin
5. menzili kapusına varub üzerine musallât ve mücerred ta'ciz için biz senin oğlunun oğlunu
6. sulb itdirecekiz deyu tahvîf ve vâlîde-i mesfûre dahî havfindan nâşî sâhib-ferraş ve ol-
7. havfindan müte'essiren hâlike olub ziyâde gadr u te'addî ve eşirrâ ve mütegalibeden olmalarıyla bir-vechile
8. ihkāk-ı hakk mümkün olmaduğın ve mesfûrlar hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda firâr üzere
9. oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb
10. bulundukları mahallde fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görölüb icrâ-yı şer'
11. ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın bulundukları mahallde şer'le
12. görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şevvâl sene 1159 (17-26 Ekim 1746).

12/1

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına (boşluk) Kādîsına ve Karahisar-ı Develü Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Karahisar-ı Develü Kal'ası Dizdârı olan Osman zîde hıfzuhi gelüb bu kendü halinde hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîsi
2. olmayub bir dürlü dahl icâb ider hâli yoğiken Ürgüb Kazâsı'nda sâkin göçebe Türkmânından Deli Musa dimekle ma'ruf
3. kimesne zuhûr ve mücerred mûmâ-ileyhi ta'cîz ve celb-i mâl kasdıyla sen benim kerimemi bundan akdem kayb (?) itdirdin deyu bunun haber ve âgâhı
4. olmayub üzerlerine şuhûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değilken üzerlerine musallat ve te'addî ve rencîdeden
5. hâlî olmayub ahvâli diğer-gün olduğın bildürüb mezbûrun hılâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile zâhir olan te'addîsi
6. üzerinden men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek emrim olmuşdur. Fî evâ'il-i Şevvâl sene 1159 (17-26 Ekim 1746).

12/2

Karaman Vâlîsi Vezîre (boşluk) Kādîsına ve Karahisar-ı Develü Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Karahisar-ı Develü Kal'ası Dizdârı olub maktûlen fevt olan teberdâr-ı sarây-ı 'atîk el-Hâcc Ali Bey oğlu (boşluk) ve kal'a-yı mezbûranın dizdârı
2. olan Osman zîde hıfzuhi ile karındaşları ve müteveffâ-yı mezbûrun zevceleri Rabia ve Meryem nâm hatunlar gelüb yine Karahisar-ı Develü'de
3. sâkin zümre-i a'yân ve zalemeden Sağıroğlu el-Hâcc Ali dimekle ma'ruf kimesne dâ'imen kendü halinde olmayub ehâlî ve fukarâya zulm
4. ve te'addî eylediğinden gayrı bin yüz elli (boşluk) senesinden beru nefsiçün vukû'unda ehâlî ve fukarâdan kendü nefsiçün bilâ-emr-i şerîf küllî akçe
5. ahz ve kazâ-i mezbûrdan cereyân iden mez(r)û'âtların saky ve şirb ve intifâ' idegeldikleri kadîmi mahsûs ve müstekıl sularını mecrâ-yı
6. kadîmden ihrâc ve diledüğü mahallden icrâ ve ehâlî-i fukârâyı şirbinden men' ve gadr u te'addî itmekle ehâlî-i kazâdan
7. ba'zılarıyla Karahisar-ı Develü Kal'ası neferâtından (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler mezkûrdan der-i devlet-medâr aşikâr ve kadîmi mahsûs ve müstekıl
8. suları mecrâ-yı kadîmden icrâ ve hılâf-ı şer' ve kânûn ve bilâ-emr-i hümâyûn bi-gayr-ı hakkın fukarâdan aldığı akçe ma'rifet-i şer'le ashâb-ı

9. hukûka istirdâd ve zâhir olan zulm ü te'addîsinin men' için mahallinde şer'le görülüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim ısdâr
10. ve mahalline varub mürâfa'a-i şer' olmak üzere iken mezkûr teberdâr ve neferât kal'adan mezkûrânı der-'akab ahz ve kemâl-i tegallübünden nâşî
11. sâ'irlerin tahvîf için bilâ-emr-i şerîf habs eyledikde babaları dizdâr-ı mezkûr dahî mahbûs-ı merkûmânı zâbitleri olmak
12. hasebiyle habsden almağla şikâyet için Konya tarafına giderler babaları mezkûra garaz ve 'adâvet itmekle 'adâvetini icrâ
13. için (...) göredir itmek (?) dizdâr-ı merkum Dere Bağları nâm mahallde kapu değirmânına gider oldukda nısfü'l-leylde şakî-i mezbûr
14. varub rüfekâsıyla değirmân-ı mezbûr divârından kurşunla hafıyyeten sol koltuğundan darb ve mecrûh ve üzerine varılıb ma'rifet-i
15. şer'le keşf ve tefahhus olundıkda mezkûr Sağır oğlu Hacı Ali'nin darb eyleyüb âharın haber ve 'alâkası olmaduğın ihbâr ve cânib-i
16. şer'iden hüccet-i şer'iyye olunub ol-darbdan der-'akab müte'essiren fevt olub külliyyet ile gadr ve bunun emsâlî fesâd ve şekâvetinin
17. nihâyeti olmaduğın bildirüb şer'le görülüb ber-müceb-i hüccet-i şer'iyye icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk ve mezbûrun
18. hılâf-ı şer'-i şerîf zâhir olan zulm ü te'addîsi fukarâ üzerlerinden men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri
19. ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şevvâl sene 1159 (17-26 Ekim 1746).

12/3

Karaman Vâlisine ve Konya Kazası Nâ'ibine Hükm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Küçükköy nâm karye sâkinlerinden ve Ali ve Süleyman ve Ümmihani nâm karındaşlar ile vâlide Hanım Hatun gelüb bunların mûrisleri Hüseyin nâm kimesne kendü
2. halinde iken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Yeniil Voyvodası Hazinedârı Hidayet Oğlu Osman nâm kimesnenin karye-i mezbûrda çitfliği olmağla mûrisleri mezkûru
3. mezbûr Osman ile karye-i mezbûrdan Halil ve Çelebi oğlu (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler ehl-i karye ile yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde diyet icâb ider âlet ile

4. bi-gayr-ı hakkın darb ve katl ve üzerinde mevcûd sekiz kise nukûd akçe ve bisât ve bir at ve sâ'ir emvâl ve eşyâsın gasb ve ziyâde gadr eylediklerin
5. bildirüb şer'le görilüb diyyeti ve ol-mikdâr kise nukûd ve at ve eşyâsı alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında
6. hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şevvâl sene 1159 (17-26 Ekim 1746).

12/4

Karaman Kazâsına ve Gaferyat ve Larende Kādîlarına Hükm ki,

1. Havâss-ı Hümâyûnum'dan Gaferyat Kazâsı'na tâbi' Yağmurlu nâm karye zâbiti olan (boşluk) ve (boşluk) zîde kadruhumâ gelüb bunlar kendü hallerinde olub
2. hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değilken yine Larende
3. Kazâsı sâkinlerinden el-Hâcc Yusuf ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve bizim sizin zimmetlerinizde bin yüz elli (boşluk) senesinde ma'lûmü'l-keyl
4. der-anbâr olmuş 'öşr-i mahsûl almak hakkımız vardır deyu iddi'â-i mürâfa'a-i şer' olduklarında iddi'âları lağv-ı mahaz olduğu şer'an
5. sâbit olmuşiken hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf ile yek-dil ve bunları havfa düşürüb bi-gayr-ı hakkın yüz guruşların alub gadr
6. eylediklerinden gayrı cebren yüz elli guruşa yedlerinden deyn temessüğü alub gadr eylediklerin
7. bildirüb şer'le görilüb mezkûrların aldıkları akçeleri alıvirilüb icrâ-yı hakk ve fîmâ-ba'd ol-vechile akçe
8. talebiyle te'addî ve rencide itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le
9. görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şa'ban sene 159 (17-26 Ekim 1746).

12/5

Karaman Vâlisîne Bor ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Sultan Alaeddin Câmi'-i Şerîfinin berât-ı şerîfimle ferrâşı ve Bor
2. Kasâbası mahallâtından Cami-i Atik Mahallesi'nde sâkin Mehmed Halife gelüb bunun dedesi
3. ze'âmet karyelerinden Okçılar nâm karyenin re'âyâsından iken kalkub gelüb tahrirden on sene

4. mukaddem kasaba-i mezbûrada sâkin olmağla tahrîr-i vilâyet hîn-i tahrîrde dedesi mezbûru şehr evi
5. kayd idüb babası mezbûr kasâba-i mezbûrda vücûda gelüb karye-i mezbûranın defterlü re'âyâsından değil iken
6. karye-i mezbûr za'îmi deden ze'âmeti karyesi re'âyâsından imiş ol-takdîrce rusûm-ı ra'iiyyet alurım deyu iddi'â
7. ve bundan akdem mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında mu'ârazadan men' birle cânib-i şer' den hüccet-i şer' iyye virilmişken
8. mezbûr tekrar ol-hüccet-i şer' iyyeye mugâyir müdâhale den hâlî olmadıkların ve bu bâbda fetvâ-yı
9. şerîfesi olduğun bildirüb ol-bâbda kânûn üzere emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere
10. 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

13/1

Karaman ve Adana Vâlilerine Adana ve (boşluk) Kādîlarına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Endürlük nâm karyeden Marat nâm zımmî gelüb bu kendü hâlinde olub hılâf-ı şer' kimesneye vaz'
2. u te'addisi olmayub üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değiliken yine karye-i mezbûra sükkânından Kazgancıoğlu Marat
3. ve Gökcesin oğulları Hıdır ve Yakob nâm zımmîler kendü hallerinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâlarına tâbi' ehl-i
4. 'örf tâ'ifesine istinâden bunun üç yüz guruşdan mütecâviz akçesin hılâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın gasb ve ziyâde gadr u te'addî
5. eylediklerin ve mesfûrlar hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda firâr üzere oldukların ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb
6. bulundukları mahallde fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görölüb hılâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın gasb eyledikleri ol-mikdâr guruş akçesin
7. tamâmen tahsîl ve bî-kusûr alıvrılub te'allül itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın bulundukları mahallde şer'le görölmek için
8. yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şevvâl sene 1159 (17-26 Ekim 1746).

13/2

Karaman Vâlisi Vezire Akşehir Kādîsına ve İshaklı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Akşehir Sancağı'nda İshaklı Nâhiyesi'ne tâbi' bin beş yüz akçe yazusu olan Mezra'a-i Karapınar ve Taşluca ve Balıklağı ve Sarıkandezi (?) Dergâh-ı Mu'allâ'm çavuşlarından
2. Süleyman Çavuş zîde kadruhunun ze'âmeti mülhakâtından olmağla ze'âmeti mezbûraya mutasarrıf olan eslâfının ve mûmâ-ileyhinin tasarufunda
3. bilâ-nizâ' zabt ve hâsıl olan mahsûlât ve rusûmâtı ahz ü kabz oluna gelmişken İshaklı Kasabası sâkinlerinden
4. a'yândan Yakub ve Abdurrahman nâm kimesneler salifü'z-zikr mezra'a ile mukayyed Balıklağı için bizim imdâdımız emlakî
5. imiş mülkiyyet üzere biz zabt ve sayd olunan balığı ahz ü kabz idüb sana vaz'-ı yed itdirmeziz deyu hevâlarına tâbi' kâdî ve nâ'ib
6. ile yek-dil ve şâhid-zûr ikâmetiyle hüccet idüb zabt itmeleriyle bundan akdem Dîvân-ı Hümâyûnuma 'arzihâl birleistirhâm ve Defterhâne-i 'Âmirem'e
7. mürâca'at olundukda salifü'z-zikr Mezra'a-i Karapınar ve Taşluca ve Balıklağı tâbi' İshaklı deyu bin beş yüz akçe¹⁰⁷ yazı ile
8. tahrîr ve Akşehir Nâhiyesi'ne tâbi' Bozdoğan nâm karye ve gayrihi ile bir görilüb on bin akçe bir icmâl ve tamamen çavuş-ı mûmâ-ileyh Süleyman'ın
9. kaydında olub lâkin mezra'a-i mezkûra ile mukayyed olan Balıklağı'da 'öşr-i mâhî kayd olunmamağla husus-ı mezbûrun mahallinde ma'rifet-i şer'
10. tefahhus ve kadîmden ne vechle zabt oluna geldiği 'arz olunmak için Defter Emin'in Halil Şerif Paşa'nın Defter Eminlik
11. zimmetinde 'arız mûcebince emr-i şerîfim virilmişken mezbûrların tegallüpleri hasebiyle infâz ve icrâsı mümkün olmamağla sâbıkân Akşehir
12. Kādîsı mütevellî ta'yîn ve İshaklı ile ma'an istimâ'a ve vâkı'-ı hâlî vukû'u ve sıhhati üzere 'arz ve i'lâm itmeleriçün işâret-i
13. Şeyhu'l-İslâm'ı bin yüz elli dört senesi Muharremi'nin evâsıtı târihiyle takrâr sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince
14. mahallinde ma'rifet-i şer'le tefahhus ve istifsâr olundukda münâzi'un-fiha olan Balıklağı çavuş-ı mûmâ-ileyhin ze'âmeti mülhakâtından
15. olub kadîmden ze'âmet-i mezbûr tarafından zabt oluna geldiğini sikât-ı sahîhatü'l-kelimâtî'l-müslimîn 'alâ-tarîki's-şehâde
16. haber virdiklerin mukaddemen Akşehir Kādîsı Mehmed ve İshaklı Nâ'ibi Mehmed Sadık başka başka 'arz ve salifü'z-zikr Balıklağı

¹⁰⁷ Asıl metinde "akçe" kelimesi iki kez yazılmıştır.

17. ber-mûceb-i defter-i hâkânî ve kadîmîsi üzere Çavuş-ı mûmâ-ileyhin ze'âmeti tarafından zabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâtı
18. mûmâ-ileyh ahz ü kabz itdirilüb hılâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kadîme merkûmları bir vechile dahl ü ta'arruz itdirilmemek
19. bâbında sâbikan re'îsu'l-küttâbım olan hâlâ Mısır Vâlisi Vezîrim Mehmed Ragıb Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehunun
20. i'lâmı mûcebince sene-i mezbûra evâsıtı Cemâziye'l-âhir'inde emr-i şerîfim virildüğün bildürüb mûcebince
21. müceddeden emr-i şerîfim sudûrını istirhâm eylesin hılâfına emr-i şerîf virilmiş ise vech-i meşrûh
22. üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şevvâl sene 1159 (17-26 Ekim 1746).

13/3

Karaman Vâlisi Vezire Konur ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Konur kazâsı'na tâbi' Çaşnigir nâm karye sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb kızı Nuriye nâm hatunun zevci ve bunun karındaşı
2. oğlu Mustafa bin Mahmud nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda terekesi ırs-ı şer'le bununla zevcesi mezbûre Nuriye
3. Hatuna intikâl idüb lâkin mezbûr Mustafa'nın terekesi deynine vefâ itmemekle bu kızı Nuriye sekiz bin akçe mehr-i mü'eccel
4. ile zevce-i müteveffâ-yı mezkûra Mustafa'nın terekesinden hisse-i şâyi'ası mukâbilesinde karye-i mezbûrda vâkı' üç kıt'a
5. dam ve karye-i mezbûra toprağında vâkı' Kôr Hüseyin nâm kimesnenin bâğına muttasıl ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a bağ ve değirman
6. kurbunda yigirmi iki kavak ve dört igde ağacı ve bir dam ve bir sunası (?) üzerine müsâlaha ve bedel-i sulh olan
7. dam ve bâğı ve kavak ve igde ağaçların ve nühâsı ma'rifet-i şer'le kızı mezbûreye teslîm mezbûre dahî tesellüm ve kabûl
8. ve zevci müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan sekiz bin akçe mehr-i mü'eccelesinden ve mîrâsa müte'allik 'âmme-i da'vâdan babası
9. mezbûrun zimmetini ibrâ ve iskât birle kıbel-i şer'den bunun yedine hüccet-i şer'iyeye virilüb ve bu makûle bir def'a şer'le görilüb
10. kat'-ı niza' ve fasl-ı husûmet ve ibrâ-yı zimmet birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilen hukûk da'vâsının istimâ'ı

11. memnû' iken kızı mezbûre Nuriye mücerred ta'cîz ve celb-i akçe için ol-ibrâ hüccetine mugâyir bunu te'addî ve rencîdeden
12. hâlî olmaduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb hüccet-i şer'îyye ve fetvâ-yı şerîfe
13. mücebince 'amel olunub kızı mezbûrenin hılâf-ı şer'-i şerîf zâhir olan müdâhale ve te'addîsi men' ü def'
14. olunmak bâbında hükm-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şevvâl sene 1159 (17-26 Ekim 1746).

13/4

Karaman Vâlisine Develü ve (boşluk) Kādîlarına (Hüküm) ki,

1. Sen ki Develü Kādîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh el-Hâcc Mustafa
2. zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Nevşehir evkâfı
3. karyelerinden Develü Kazâsı'na tâbi' Fenase nâm karye zâbiti olan (boşluk) nâm kimesne meclis-i şer'a
4. varub bundan akdem karye-i mezbûru taraf-ı vakfdan ba'zı zaleme iltizâm itmekle
5. ehâli-i karyenin a'sâr ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince almağa kanâ'at
6. itmeyüb hılâf-ı kânûn ve defter zulm ü te'addîye ihtiyâr ve zulmüne 'adem-i itâ'atlerinden nâşî vakf-ı mezbûr
7. mütevellîsine iştikâ' ve karye-i mezbûra re'âyasının iltimâsıyla karye-i mezkûra buna der-'uhde ve iltizâm olunmak Develü Kazâsı'na tâbi'
8. Everek nâm karyeden olub mezbûr Fenase Karyesi toprağında çiftliğe mutasarrıf olan Mehmed oğlu Ali nâm kimesne karye-i mezbûra toprağının
9. ekserî zabt ve zirâ'at itmekle zirâ'atle hâsıl eylediği terekesinden kânûn ve defter mücebince taraf-ı vakfa 'â'id olan 'öşrün
10. taleb eyledikde mezbûr ziyâde mütegallice ve zalemeden olmağla zirâ'atleriyle hâsıl terekeden 'öşr ve resmi senede yigirmi beş guruş viririm
11. otuz sekiz Fihâ (?) ve sâlârımı virmem deyu ru'ûnet ve huşûnet ve şer'le görüldikde mezbûrun karye-i mezbûra toprağında zirâ'atle
12. hâsıl eylediği terekesinden ehl-i vukûf zirâ'atçıların (...) ve ihtiyârıyla iki seneden beru hâsıl eylediği terekesi 'öşrü
13. bin guruşdan ziyâde akçeye bâliğ olduğu şer'an sâbit ve zâhir olmuşiken mezbûr bî-vech-i şer'-î edâdan

14. imtinâ´ ve vakf-ı şerîfe küll-i gadr olmağla mezbûrun zimmetinde sâbit ve zâhir olan
´öşrû vakf için
15. buna alıvırilüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında vâkı´-ı hâlî hükm-i hümâyûnum virilmek
recâsına bi´l-iltimâs
16. ´arz eyledüğün ecilden mahallinde şer´le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ´il-i Şevvâl
sene 1159 (17-26 Ekim 1746).

14/1

**Karaman Vâlisi ve Adana Vâlisine Nevşehir ve Adana ve (boşluk) ve (boşluk)
Kādîlarına Hükm ki,**

1. Monla Süleyman oğlu İsmail nâm kimesne gelüb Danişmendlü Kazâsı'na tâbi´ Kürd
Mihmadlı Cemâ´ati'nden bunun karındaşı Halil ve ´ammî-
2. zâdesi Yusuf ve Kel Yusuf ve Kel Hasan ve çiftçileri ve bunun çiftçisi kendü hâllerinde
ve ´ırzıyla mukayyed ve hılâf-ı şer´ kimesneye
3. vaz´ u te´addîleri olmayub arabaya mahsûl tahmil iderler iken Yeniil Hâssı
re´âyâlarından Sarık Bayadı Cemâ´ati'nden
4. Hacı Şamlı ve Hacı Hüseyin ve Ali Maye ve Kel Mehmed ve Kara ve Can oğlu Hacı İsa
ve Arab Cemâ´ati'nden Kuzcuk
5. oğlu Tono (?) ve Harveli ve Ferhad ve yeğeni Topal oğullarından ve Ali Koca ve İbrahim
Ağa Galak Kasım ve Harveli'nin
6. karındaşı Galak demekle ma´rûf kimesne hevâlarına tâbi´ yigirmi beş nefer eşkıyâ ile
bin yüz elli (boşluk) senesinden hılâf-ı
7. şer´-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın karındaşı mezbûr Halil'in üzerine hücûm ve taş ve ağaç
ile darb ve mecrûh
8. ve ol-darbdan müte´essiren karındaşı mezbûr Halil fevt olub ziyâde gadr u te´addî ve
fesâd eylediklerin
9. ve mezbûrlar gâh Karaman ve gâh Adana Eyâletleri'nde firâr üzere oldukların bildürüb
bulundukları mahallde
10. voyvoda ma´rifetiyle şer´le görilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum
recâ itmeğin bulundukları mahallde şer´le
11. görülmek için yazılmışdır. Fî evâ´il-i Şevvâl sene 1159 (17-26 Ekim 1746).

14/2

Karaman Vâlisine ve Larend ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Medîne-i Larende sâkinlerinden Ali nâm kimesne gelüb bunun medîne-i Larende'de vâkı' mutasarrıf oldığı bağçesinde kat'an âharın 'alâkası
2. olmayub bu vechle te'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine medîne-i mezbûra sâkinlerinden Çavuş oğlu Abid Ağa ve sâbıkan
3. Larende Kādîsı olan Seyyid Mustafa Efendi ve Kâtib Mehmed Efendi dimekle ma'rûf kimesneler kendü hallerinde olmayub
4. birbirleriyle yek-dil ve bu diyâr-ı âharda iken bin yüz elli (boşluk) senesinde zikr olunan bağçesinde hılâf-ı şer'-i şerîf at
5. bağlayub derûnunda mevrû'a elli keyl mikdârı mahsûlâtını yidürüb ve ba'dehu marabalarını dahî darb
6. ve zevcesi (boşluk) nâm hatunun üzerine hücum ve hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın darb ve ol-vakitde bir sağır veledin
7. dahî helâk ve ziyâde gadr u te'addî ve ahvâlî diğer gün olduğun ve bu babda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi
8. olduğun bildürüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak
9. bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şevvâl sene 1159 (17-26 Ekim 1746).

14/3

Anadolu Vâlisi Sadr-ı Esbâk Vezîr Ali Paşa'ya ve Karaman Vâlisi Vezîr (boşluk) Paşa'ya ve Sivas Beglerbegisi'ne ve Danişmendlü-yü Sağır ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Kütahiyye Nâ'ibine Hükm ki,

1. Mustafa ve İsmail nâm kimesneler ile Safiye nâm hatun gelüb Danişmendlü-yü Sağır Kazâsı'nda sâkin Danişmendlü Cemâ'ati'nden Şah Nazır Oğlu Mahallesi
2. Kethudâsı olan mûrîsleri Hacı Halil kendü hâlinde ve umûrıyla meşgûl olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîsi yoğiken
3. yine cemâ'at-i mezkûradan zümre-i eşkıyâdan Musli oğlu İsmail Kethudâ ve karındaşı Çolak Ali ve 'ammizâdesi Halil ve Bekir oğlu Musa
4. ve Pir Veli oğlu Ahmed ve karındaşı Süleyman ve Hamdi oğlu Mustafa ve İmam oğlu Ahmed ve Ali oğlu Mehmed ve Bekir oğlu Osman nam şakîler kendü
5. hâllerinde olmamalarıyla birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve yine cemâ'at-i mezbûradan kendü hevâdârlarından Kādî oğlu Mehmed ve Hacı Hamza oğlu

6. İbrahim ve Mahmud oğlu İsmail nâm kimesnelere mezkûr Hacı Halil'i casusladub (?) ve bin yüz elli (boşluk) senesinde ba'de'l-îşâ menzilinî
7. basub sağ dizinden ve sol omuzundan ve sol memesi tarafından kurşun ile darb ve cerh ve başını dahî kat' eylediklerinden
8. gayrı cemâ'at-i mezbûrdan cem' eyledüğü ma'lûmü'l-mikdâr mâl-ı mîrîyi ve sâ'ir gerek kendüsünün ve gerek zevcesinin bi'l-cümle emvâl ve
9. eşyâsını ahz idüb ziyâde gadr u te'addî ve mezbûrlar hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda firâr üzere oldukların ve yedlerine kibel-i
10. şer' den hüccet-i şer' iyye virildüğü ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğu Danişmendlü Kâdîsi olan Mevlâna-yı mûmâ-
11. ileyh dahî 'arz eyledüğün bildürüb zâbitleri ma'rifetiyle bulundukları mahallden hüccet-i şer' iyyeleri mûcebince şer' le görilüb mezbûrların hılâf-ı
12. şer'-i şerîf ahz eyledikleri gerek akçe ve gerek sâ'ir emvâl ve eşyâ her ne ise tamamen tahsîl ve alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri
13. ecilden bulundukları mahallde şer' le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

14/4

Karaman Vâlisine Berloganda ve (boşluk) Kâdîlarına Hükm ki,

1. Berloganda Kazâsı sakinlerinden sâdâtdan Seyyid Ahmed ve Seyyid Osman ile Yeniçeri tâ'ifesinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî sâ'irleri gelüb mezbûrân
2. sâdâtdan ve ısbât-ı neseb eylediklerine İstanbul nükabâsından yedlerinde ma'mûl senedleri olub ve merkûmûn dahî bi'l-fi'l sefer-eşer Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerilerinden
3. olmalarıyla bu makûlelerin yüz altmışar re's 'ağnâmlarından resm-i 'âdet-i 'ağnâm taleb olunmayub yüz altmışar re's 'ağnâmlarından mâ'ada tasarruflarında olan
4. 'ağnâmlarından üzerlerine edâsı lâzım gelen 'âdet-i 'ağnâmların cem'ine me'mûra edâya râzılar iken 'âdet-i 'ağnâm rusûmuna me'mûra olan
5. Kara Mütessellim dimekle ma'rûf Mehmed nâm kimesne emr ve defter mûcebince almağa kanâ'at itmeyüb mücerred celb-i mâl sevdâsıyla hılâf-ı emr ve defter ziyâde talebiyle
6. te'addî ve bundan akdem mürâfa'a-i şer' olduklarından bî-vech ve mugâyir-i emr ve defter te'addîsi men' birle hüccet-i şer' iyye virilmişiken mezbûr kâni' olmayub

7. hılâf-ı emr ve defter ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye yine ol-vechile te'addiden hâlî olmaduğın bildirüb yedlerinde olan hüccet-i şer'iyeleri mücebince
8. 'amel olunub mezbûrun ziyâde talebiyle te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerifim recâ eylediklerin ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

15/1

Karaman Vâlisi Vezire İnsuyu ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. İnsuyu Kazâsı'na tâbi' Sıvarık nâm karye sâkinlerinden sâdat-ı kirâmdan Seyyid Ali zîde şerefühu gelüb yine İnsuyu Kazâsı'na
2. tâbi' Sıvarık ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeler ehâlîleri bin yüz elli (boşluk) senesinden беру umûr ve husûslarını ru'yet için taraflarından
3. bunu vekîl ve bu dahî mezbûrların umûr ve husûslarını ru'yet için ba'zı mahallerden akçe istidâne ve mezkûrların umûr
4. ve husûslarına harc u sarf ve ba'dehu mezbûrlardan taleb eyledikde hılâf-ı şer'-i şerîf edâda te'allül ve muhâlefet ve ol-vechile
5. bunu deyn altında koyub gadr sevdâsında oldukların ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğuna kîbel-i şer'den
6. hüccet-i şer'iyyesi olduğun bildirüb hüccet-i şer'iyyesi mücebince şer'le görölüb mezkûrların umûr ve husûslarına harc
7. u sarf eyledüğü akçe temâmen tahsîl ve bî-kusûr alıvrılüb hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye bir dürlü te'allül
8. ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek
9. için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şevvâl sene 1159 (17-26 Ekim 1746).

15/2

İnsuyu ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. İnsuyu Kazâsı'na tâbi' Sıvarık nâm karye ahâlîsi gelüb yine İnsuyu Kazâsı sâkinlerinden ba'zı kimesnelerin bunların
2. karyeleri toprağında bi'l-fi'il zabt ve tasarruflarında tekâlîf alınmak icâb ider kadîmî re'âyâ emlâk ve yerleri olmağla emr-i

3. şerîfimle vâkı' tekâlîfden hisselerine isâbet iden(i) taleb eylediklerinde biz Torunlu Cemâ'at'indeniz tekâlîf virmeziz
4. deyu hılâf-ı kânûn te'allül ve muhâlefet ve ol-vechile gadr-ı murâd eylediklerin bildirüb karyeleri toprağında hâne-i 'avârıza
5. bağılu kadîmî re'âyâ emlâk ve yerlerine mutasarrıf olanlar gerek mezbûrlardır ve gerek sâ'irleridir her kim olur ise olsun
6. emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîfden hisselerine isâbet ideni bunlar ile ma'an edâ itdirilüb hılâf-ı kânûn bir vechile
7. te'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şevvâl sene 1159 (17-26 Ekim 1746).

15/3

Karaman Vâlîsine Göç-i Kebir ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Mustafa Beşe dimekle ma'rûf kimesne gelüb bunun kız karındaşı Hava nâm hatun kendü hâlinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye
2. vaz' u te'addîsi olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine Göç-i Kebir Kazâsı'na tâbi' Karacaviran
3. nâm karye sâkinlerinden mütegalibeden Hacı Hasan Bey oğlu Musa dimekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde
4. zevcesi mezbûreyi hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın darb-ı şedîd ile darb ve ol-darbdan kız karındaşı mezbûre müte'essiren müteveffîye
5. olub gadr olunduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildürüb fetvâ-yı
6. şerîfesi mücebince şer'le görilüb ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ
7. eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şevvâl sene 1159 (17-26 Ekim 1746).

15/4

Ber-vech-i arpalık Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfına ve Kayseriyye Mollasına Hükm ki,

1. Medîne-i Kayseriyye sâkinlerinden el-Hâcc Halil zîde kadruhu gelüb kazâ-i mezbûr muzâfâtından İncik Nâhiyesi'nde vâkı' mutasarrıf
2. olduğu bir kıt'a mülk bâğına âhardan dahl olunmak icâb itmez iken yine Kayseriyye sâkinlerinden Seyyid Mehmed nâm kimesne sekiz ay mukaddem
3. yine nâhiye-i mezbûrada bunun mutasarrıf olduğu bağı ittisâlinde bir kıt'a bağı iştirâ idüb bağı-ı mezkûra kadîmî
4. tarîk-i 'ammda mürûr u 'ubûr olunur iken mezkûr Seyyid Mehmed kadîmî tarîkin terk ve bunun izni yoğıken bunun
5. bağında vâkı' bağı evi dimekle ma'rûf 'iyâlinin sâkin olduğu menzil kurbunda (...) olan mahallden
6. mezkûr Mehmed kendü bağına fuzûlî mürûr u 'ubûr ve bağının dahî harâbına bâ'is ve bundan akdem mürâfa'a-i şer'
7. olduklarında mezkûr Seyyid Mehmed mürûr u 'ubûr eylediğı mahall bunun mülkü olduğunu huzûr-ı şer' den ikrâr ü i'tirâf
8. eylediğiden mâ'ada bunun bağına külliyyen zarar-ı şer'îsi olduğu şuhûd-ı 'udûl ile şer'an sâbit ve zarar-ı şer'îsi
9. ma'rifet-i şer'le men' ü def' birle ma'rifet-i şer' den tenbih ve hüccet-i şer'iyye olunmuşiken mugayir-i hüccet-i şer'iyye mezkûr Mehmed memnû' ve mütenebbih
10. olmayub gadr-ı küllî eylediğün bildürüb hüccet-i şerîfesi mûcebince 'amel olunub ol-vechile hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i
11. hüccet-i şer'iyye zâhir olan te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene (1)159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

15/5

Karaman Vâlsine ve Ürgüb ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Osman Halife bin Halil zîde salâhahu gelüb medîne-i Konya'da vâkı' mütevefâ İbrahim veled-i Karaman Evkâfı'nın defterde
2. mukayyed karyelerinden Ürgüb Kazâsı'na tâbi' İkiyezile (?) Karyesi mahsûlünden almak üzere Ürgüb Kazâsı'na tâbi' Çardak
3. Karyesi'nde vâkı' câmi'i şerîfinde senevî on keyl hinta ile berât-ı şerîfimle hafîb ve on keyl hinta ile imâm
4. olan babası Halil bin Ahmed fevt oldıkda zikr olunan imâmet ve hitâbet babası mahlûlünden bin yüz elli dokuz senesi

5. Rebî'ü'l-evveli'nin üçüncü gününden buna tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub edâ-yı hizmet idüb berâtı
6. mücebince hizmeti mukâbilesinde müstehakk olduğu yigirmi keyl hintayı karye-i mezkûra mütevellîsinden Ürgüb
7. Kazâsı'ndan sâkin (boşluk) nâm kimesneden talep ve almak istedikde mütevellî-i mezbûr dürlü 'illet ve behâne ile virmeyüb
8. gadr eyledüğün bildirüb berâtı mücebince hizmet mukâbelesinden müstehakk olduğu ol-mikdâr keyl hintası
9. mütevellî-i mezbûrdan vakfiyye-i merkûme mahsûlünden bi't-tamam tahsîl ve alıvirilüb bir dürlü te'allül ve muhâlefet itdirilmemek
10. bâbında emr-i şerîfim reca itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

16/1

Karaman Vâlsine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Medîne-i Konya sâkinlerinden sulehadan Şeyh Ali zîde salâhahu gelüb bu medîne-i mezbûrada vâkı' e'izze-i kirâmdan kutbu'l-ârifîn
2. Şeyh Şemseddin kuddise sırrıhu'l-'azîzin türbe-i şerîfinde hâlâ berât-ı şerîfimle şeyh olub 'uhdesine lazım
3. gelan hizmeti edâ idüb ahârdan bir vechile dahl ü ta'arruz ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine medîne-i mezbûradan
4. ashâb-ı ağrâzdan ve mütegalîbeden ba'zı kimesneler kendü hâllerinde olmayub mücerred ta'cîz için bî-vech-i şer'î ve bilâ-berât ve bilâ-sened
5. fuzûlî şeyh umûrına müdâhale ve zabtına mümâna'at ve te'addîden hâlî olmadıkların bildirüb berâtı mücebince 'amel olunub ashâb-ı
6. ağrâzdan olan mezbûrları bî-vech-i şer'î ve bilâ-berât ve bilâ-sened dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb zâhir müdâhale ve te'addîleri
7. men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfimle recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

16/2

Nevşehir ve (boşluk) Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı timârdan Mehmed nâm sipâhî Sûdde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu timârı karyelerinden Nevşehir Kazâsı'na
2. tâbi' Çardakçık nâm karyenin mümtâz ve mu'ayyen hudûdî dâhilinde kadîmden 'öşr ve resmi timârı tarafından alına gelan yerlerde
3. ahârın 'alâkası olmayub bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken civârında timâra mutasarrıf olan Receb Sipâhî oğlu
4. Hacı Abdi nâm sipâhî zuhûr ve bunun zikr olunan timârı karyesinin bir mikdâr yerleriçün benim timârım karyesi toprağındandır
5. deyu hılâf-ı kânûn ve kadîme mugâyir fuzûlî zabt ve 'öşr ve resmin ahz ü kabz itmekle bundan akdem mahall-i nizâ'ın
6. üzerinde mürâfa'a-i şer' olduklarında Deli İbiş'in tarlasının bir tarafı meşelik ve bir tarafı kuşcin kömesi ve bir tarafı
7. Keklik Pınarı ve bir tarafı Harman Depesi ve bir tarafı Soğuk Pınar sırtı ve bir tarafı Sinan (?) Taşı ve bir tarafı Topak
8. Taşı ve bir tarafı Kurt Deresi ve bir tarafı Çöklük Sınuru ve bir tarafı Öküz Taşı ve bir tarafı Yabalı (?) Sınuru
9. ve bir tarafı Sire (?) Taşından Cabil Depesi ve bu tarafı Bozca Yuvalı ve bir tarafı Ceryan Depesi ve bir tarafı Kon arkaldığı (?)
10. ve bir tarafı Bayrakin dilkilik (?) ve bir tarafı Aluç Ağaç başından semdinden Boğum Tırmanı ve bir tarafı Kara Küntü
11. ve Bor Yıvası Kömesinden nihâyet bulan hudûdıyla mahdûd arâzî bunun timârı karyesi arâzîsinden olduğu
12. tevâtüren sâbit ve hükm birle tarafı şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişiken mezkûr Hacı Abdi ol-hüccet-i şer'iyeye mugâyirine müdâhale
13. ve bunun timârı mahsûlüne küllî gadr eyledüğün bildirüb mezkûrun mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye zâhir olan müdâhale ve te'addîsi
14. men' ü def olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü mahallinde şer'le görilmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

16/3

Kırşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hükm ki,

1. Kırşehir Kazâsı sâkinlerinden İsmail nâm kimesne gelüb bunun li-ebeveyn 'ammîsi oğlu Hüseyin nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde
2. fevt oldukda kazâ-i mezbûrda vâkî mutasarrıf olduğu mülk menzil ve mülk bağ ve mülk bağçe ve sâ'ir emlakların ırs-ı şer'le
3. buna ve kazâ-i mezbûr sâkinelerinden vâlidesi Fatıma nâm hatun ile ana bir er karındaşları (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelere
4. intikâl eyledikde mezbûrlar cümlesin fuzûlî ve hılâf-ı şer'-i şerîf zabt ve ba'zısının istihlâk itmeleriyle bu dahî mezbûrlardan
5. şer'le isâbet iden hissesin taleb ve almak istedikde ba'zı zî-kudret kimesnelere istinâden hılâf-ı şer'-i şerîf
6. vormeyüb gadr eyledikde ve bu bâbda Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün ve tarafından İbrahim nâm kimesneyi vekîl
7. eylediğün bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb hissesi alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında
8. emr-i şerîfim recâ eylediği mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

16/4

Karaman Vâlisine Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Kayseriyye Kazâsı muzâfâtından Göstere Nâhiyesi'ne tâbi Tomarza nâm karye sâkinlerinden Bedros nâm zımmî gelüb bunun karye-i
2. mezbûra toprağında mutasarrıf olduğu bir bâb mülk menziline âharın bir dürlü 'alâkası olmayub dahl olunmak icâb
3. itmez iken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Marad nâm zımmî bin yüz elli (boşluk) senesinde bu diyâr-ı âharda iken
4. benim babamdan kaldı mülkümdür deyu âhardan Mustafa oğlu Hızır nâm kimesneye furûht idüb bu dahî varub
5. vaz'u'l-yedd olan mezbûrdan mülk menzilin taleb eyledikde vormeyüb gadr sevdâsında olduğun ve bu bâbda hüccet-i şer'iyye
6. fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince şer'le görilüb mülk menzili vaz'u'l-yedd olan mezkûrdan buna alıvirilüb
7. icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

16/5

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Kayseriyye Mahallâtından el-Hacc Mahallesi sâkinlerinden Hasan ve Hüseyin
2. nâm karındaşlar gelüb erbâb-ı timâr karyelerinden kazâ-i mezbûra
3. tâbi' Aymaz (?) nâm-ı¹⁰⁸ diğer Taar nâm karyenin bunlar defterden mukayyed ra'iiyyet ve ra'iiyyeti
4. oğullarından olmayub rusûm-ı ra'iiyyet talebiyle rencide olunmaları icâb itmez iken karye-i mezbûra
5. sipâhîleri Mahmud ve Hüseyin nâm sipâhîler zuhûr ve sizin babanız Sarı Ahmed nâm kimesne mukaddemen
6. bizim timârımız karyesinde sâkin olmuş ol-takdîrce re'âyâmız olursız fevt olmağla sizden
7. rusûm-ı ra'iiyyet talebiyle rencide olmaları icâb itmez iken karye-i mezbûra sipâhîleri Mahmud ve Hüseyin nâm sipâhîler
8. zuhûr ve sizin babanız Sarı Ahmed nâm kimesne mukaddemen bizim (boşluk) karyesinde sâkin olmuş ol-takdîrce re'âyâmız olursız rusûm-ı
9. ra'iiyyet alurız deyu müdâhale itmeleriyle bundan akdem yedlerinde olan hüccet-i şer' iyye mücebince mürâfa'a-i şer' oldukların sipâhî-i merkûmlar
10. müdde'âların isbât idemeyüb iddi'âları hılâf-ı kânûn ve defter olduğu sâbit ve zâhir ve hılâf-ı kânûn ve defter rusûm-ı ra'iiyyet
11. talebiyle zâhir olan müdâhaleleri men' birle yedlerinde hüccet-i şer' iyye imzâ olunub ve tekrâr bir kıt'a dahî cânib-i şer' den hüccet-i
12. şer' iyye virilüb müdâhale ve te'addîleri şer' le men' olunmuşiken merkûmlar memnû' ve mütenebbih olmadıklarından nâşi hılâf-ı kânûn ve defter yine ol-vechile
13. müdâhale ve rencideden hâlî olmadıkların hılâf-ı hüccet-i şer' iyye mücebince 'amel olunub süpâhî-i merkûmların hılâf-ı kânûn ve defter
14. ve mugâyir-i hüccet-i şer' iyye zâhir olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden
15. kânûn üzere 'amel olmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

17/1

¹⁰⁸ Asıl metinde "nâm" kelimesi iki kez yazılmış.

Aksaray Kādîsına Hüküm ki,

1. Aksaray Kazası ehâllileri Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb yerlûden nâ'ib olmak memnu' iken sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin hâlâ tarafından Aksaray
2. Kazâsı'nda nâ'ibin olan (boşluk) nâm nâ'ib yerlûden olmağla her gelan kâdîlara nâ'ib olub iki âdem da'vâ ile vardıklarında nâ-hakk olan
3. taraftan ahz-ı rüşvet ile ol-tarafa himâye ve ibtâl-i hakk ve ol-vechile ziyâde gadr u te'addî itmekle bundan akdem niyâbetden
4. ref' ve zulm ü te'addîsi men' içün emr-i şerîfim dahî sâdır olmuşiken yine hılâf-ı kânûn ve mugâyir-i emr-i 'âlî fukârayı rencîdeden
5. hâlî olmaduğun bildirüb mezbûr niyâbetden ref' ve fîmâ-ba'd niyâbet hizmetinden istihdâm olunmamak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eyledikleri
6. ecilden kânun üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

17/2

Nevşehir Kādîsına Hüküm ki,

1. Ali ve Hacı Yusuf nâm kimesneler ile Konstantin ve Ekiri nâm zımmiler gelüb erbâb-ı timâr karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Zelib nâm karye toprağında
2. Akçaviran Mezra'ası nâm mahallde vâkî' ber-vech-i iştirâk mutasarrıf oldukları bir göz kadîmî su değirmânlarından resm-i âsiyâb-ı defter-i
3. cedîd-i hâkânîde timâr-ı mezbûra hâsıl-ı kayd olmağla kânun üzere resmin virmeğe râzılar iken karye-i mezbûra sipâhisi olan
4. (boşluk) nâm sipâhisin kanâ'at itmeyüb mücerred tama'-ı hâmından hılâf-ı kânûn ve defter ikişer guruş talebiyle te'addî ve rencîde
5. eyledüğün bildirüb mezbûrun hılâf-ı kânûn ve defter ol-vechile olan te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ
6. eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

17/3

Bor Kādîsına Hüküm ki,

1. Bor Kasabası'nda sâkin cerrâh ta'ifesinden Hacı Ali ve sâ'irleri Südde-i Sa'âdetime gelüb kasaba-i mezbûr sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler

2. san'at-ı mezburda kat'an üstâda varmayub kethudâ ve yigîtbâşları ve sâ'ir ihtiyarları ma'rifetiyle başka çıkmayub hâm-dest¹⁰⁹
3. iken san'atları umûrına karışub ba'zı etfâl-i Müslimîn hitân ve mecrûh olanların cerhlerine mu'alice sevdâsında
4. ihlâk ve bunların san'atlarının ihtilâlîne bâ'is ve nizâm-ı kadîmlerine mugâyir te'addî eyledüklerin bildirüb men' ü def'
5. olmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene (1)159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

17/4

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına Niğde ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Yahyalı sâkinlerinden Sâdât-ı Kirâmdan Seyyid Ali ve Seyyid Mehmed zide şerefühümâ 'arzihâl idüb Yahyalı'da sâkin zümre-i eşkıyâ
2. ve eşirrâ ve zalemeden Kılavuz oğlu Ahmed ve karındaşı Ömer ve etbâ'larından Ahmed ve Abdullah nâm şakîler ile yek-dil ve yek-cihet
3. ve hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun der-anbâr olunmuş bin üç yüz keyl-i İstanbulî
4. buğdayını cebren ve kahren ahz ve zabt idüb fesâd ve şekâvet üzere olmalarıyla bir dürlü mukâvemete iktidârları
5. olmayub ahvâlleri di(ğer)-gün ve eşkıyâ-yı mezbûrdan hâliyâ taht-ı kazânızda olduğun bildirüb ma'rifet-i şer'le ahz
6. ve mürâfa'a-i şer' ve bi-gayr-ı hakkın ahz ü kabz eyledikleri ol-mikdâr keyl buğday kendülere tamamen alıvirilüb icrâ-yı
7. şer' ve ihkâk-ı hakk ve bir dürlü te'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görilmek için
8. yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

17/5

Karaman Vâlisi Vezîre (boşluk) Kādîlarına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ'iblerine Hükm ki,

1. Kayseriyye Kazâsı muzâfâtından Yahyalı Nâhiyesi ehâlîsi 'arzihâl idüb Yörükân

¹⁰⁹ "dest" satır başında yazılıydı.

Cemâ'atinden Kız Hacı

2. tâ'ifesinden olub nâhiye-i mezbûra(da) sâkin İmam oğlu Mehmed demekle ma'rûf kimesne dâ'imen kendü hâlinde
3. olmayub mûkız-ı fitne ve zümre-i eşkıyâdan olmağla bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâsına tâbi' Tecerli (?) eşkıyâsıyla
4. yek-dil ve yine nâhiye-i mezbûraya tâbi' Mevatı (?) nâm karyede mevcûd emvâl ve eşyâların serika ve gadr-ı küllî eylediğinden gayrı Bekir Yaylağı
5. nâm mahallde der-anbâr olunmuş altı yüz yetmiş keyl zahirelerin bir tarîk ile bunların haberleri olmayub taraflarından vekîl itmiş
6. değiller iken hafıyyeten varub bunlar için beni vekîl eylediler deyu zahire-i mezbûrayı yedi yüz elli guruşa bey' eyledikten sonra
7. gelüb bunlara ancak yüz elli guruşdan ziyâde bir nesne hâsıl olmadı deyu virmeyüb zimmetinde kaldığından mâ'ada bilâ emr-i şerîf
8. umûr ve husûslarına karışub şer ve mazarratının bir dürlü men' ü def'i mümkün olmayub gadr u te'addîsinden ahvâlleri diğer-gûn
9. olduğun bildirüb şer'le görilüb der-anbâr olunan ol-mikdâr gurusluk mahsülleri ile Muvatı Karyesi'nden
10. serika eylediği emvâl ve eşyâları her ne ise temâmen ashâbına alıvirilüb hılâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ emr-i münîf
11. umûr ve husûslarına müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîf recâ eyledikleri ecilden şer'le
12. görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

18/1

Karaman Vâlisine Develü ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Develü Kazâsı'na tâbi' Faraş nâm karye ehâlîlerinden Poli ve Semerci oğulları (boşluk) ve (boşluk) nâm zımmîler ile dahî sâ'irleri
2. gelüb bunlar kendü hallerinde 'ırlarıyla mukayyed olub dahl olunmak icâb itmeyüb ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş
3. değil iken yine Develü Kazâsı sâkinlerinden Voyvoda Mehmed Ağa ve karındaşları Hasan ve İbrahim ve Semerci oğlu diğer Hasan ve Şaban
4. ve Halil ve Kılıç oğlu Çopur (?) demekle ma'rûf kimesneler ile Andon ve Asrak (?) oğlu (boşluk) ve Torsa ve (boşluk) nâm zımmîler
5. kendü hallerinde olmayub birbirleriyle yek-dil ve hevâlarına tâbi' (boşluk) ve (boşluk)

nâm kimesneler ile müttetik ve bin yüz elli (boşluk) senesinde

6. ahşamdan sonra gelüb hılâf-ı şer'-i şerîf bunların menzillerin basub yigirmi sekiz kise akçelik emvâl ve erzâklarıyla
7. mahfûz olan bin iki yüz guruş cizye akçelerin dahî cebren gasb u gâret ve kesr-i 'ırz idüb ol-vechile
8. ziyâde gadr u te'addî eylediklerin ve yedlerinde olan i'lâm-ı şer'iiyeleri olduğun ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık
9. Şeyhu'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildürüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince şer'le görilüb gasb u gâret
10. olunan yigirmi sekiz kise akçelik emvâl ve erzâklarıyla ol-mikdâr guruşları ve sa'ir malları her ne ise bi't-temâm
11. tahsîl ve bilâ-kusûr ashâbına alıvirilüb te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim
12. recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

18/2

Larende ve Berloganda Kādîlarına Hükm ki,

1. Mevkûfâtı sâbık es-Seyyid Nureddin zîde mecduhu gelüb Konya Sancağı'nda vâkı' havâce hâssı mukâta'ası
2. işbû bin yüz elli dokuz senesine mahsûben mûmâ-ileyhin iltizâmında olub a'sâr ve rusûmâtını
3. ahz ü kabza ve umûr-ı sâ'iresini rû'yete ve ber-mûceb-i temessükât taht-ı kazânızda sâkin Çavuş
4. oğlu Mehmed ve Abid nâm kimesneler zimmetlerinde olan alacağını tahsiline tarafından irsâl eylediği Seyyid
5. Süleyman nâm kimesne a'sâr ve rusûmâtı tahsîl ve der-anbâr ve bir mikdârını fûrûht ve hâsıl olan
6. akçesini tarafına irsâl itmedin Larende'de füc'eten vefât itmekle yanında mevcûd olan
7. nukûd ve ba'zı alacaklarından tahsîl ve kabz eylediği ma'lûmü'l-mikdâr eşya ma'rifet-i şer'le bir mahallde hıfz
8. olduğun bildirüb mukâta'a-i mezbûradan sene-i mezkûrada hâsıl olan a'sâr ve rusûmât fûrûht

9. eylediği mahsûlât behâsından ve temessükât mücebince taht-ı kazâlarınızda zimmetinden makbuzu ve yanında mevcûd nukûd
10. ve eşyâyı ma'rifet-i şer'le hâlâ tarafından vekîli olan (boşluk) nâm kimesneye zabt ve kabzına ahardan kimesneyi
11. müdâhale ve mümâna'at itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin vech-i meşrûh üzere şer'le görölmek
12. için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene (1)159 **(6-14 Kasım 1746)**.

18/3

Tebdîl olunub zîrde sıhhati üzere kayd olunmuşdur.

Karaman Vâlîsine ve Konya Nâ'ibine Hükm ki,

1. Âstâne-yi Sa'âdeti'mde vâkı' Yenikapı Mevlevihânesi'nin Şeyhi Müteveffâ Şeyh Mehmed'in oğlu Şeyh Ebubekir gelüb babası müteveffâ-yı mezbûrun
2. Konya'da vâkı' Sultan Murad Han Evkâfî'ndan kutbu'l-ârifin Hazret-i Mevlana kuddise sırrıhu'l-'azîzin Matbah-ı Âmiresi nukûd-ı
3. mevkûfesinden almak üzere yevmî beş akçe vazîfe ile nezâret ciheti babası merkûmun fevtinden bin yüz kırk dokuz senesinde
4. buna tevcih ve yedine virilen berât-ı âlîşânım mücebince müstehak olduğu vazîfesin Konya sükkânından vakf-ı mezbûr mütevellîsi (boşluk)
5. nâm kimesneden taleb eyledikde mütevellî-i merkûm sene-i mezbûradan beru vormeyüb ziyâde gadr ve te'allül üzere olduğun
6. bildürüb berâtı mücebince müstehak olduğu vazîfesinden mütevellî-i merkûmun zimmetinde müctemi' olan vazîfesi bi't-tamâm tahsîl ve alıvirilüb
7. te'allül itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Hazine-i Âmire'mde mahfûz olan Anadolu Muhâsebesi Defterlerine nazâr olundukda nezâret-i
8. merkûm ciheti yevmî beş akçe ile babası fevtinden ber-verch-i meşrûh berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın
9. berât-ı mücebince şer'le müstehak olduğu vazîfesi alıvirilmek emrim için yazılmıştır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1159 **(6-14 Kasım 1746)**.

18/4

Karaman Vâlîsi Vezire Bor ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Mehmed nâm kimesne gelüb Bor Kasabası sâkinlerinden zaleme ve mütegalibeden Ebubekir nâm zâlim hevâsına tâbî' Bor Kasabası kurâlarından Gargah nâm karyeden

2. Hacı Halil nâm şakī ile yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde ma'lumu'l-'aded ve hayvanatıyla bağ ve bağçe ve hidmetinde olan üç yüz
3. elli gurusluk mâl ve eşyâsını hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın tegallüben ahz ve zabt ve ziyâde gadr u te'addî itmeleriyle bundan akdem tarafından
4. vekîl Süleyman nâm kimesne ile taleb eyledikde bî-vech-i şer'î virmekde te'allül ve ibtâl-i hakk sevdasıyla olduğunu bildürüb şer'le görölüb
5. vekîl-i mezbûra alıvirilüb te'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

18/5

Karaman Vâlîsine Larende Kādîsına Hükm ki,

1. Sâbikan mevkûfâtı olan es-Seyyid Nureddin gelüb kazâ-i mezbûra tâbi' Kılbasan nâm karye ehâlisi zimmetlerinde mûmâ-ileyhin
2. bin yüz elli (boşluk) senesinde ber-mûceb-i temessük ma'lumu'l-mikdâr gurus alacak hakkı olub taleb eyledikde edâda te'allül ve muhâlefet
3. ve gadr ve 'illet eylediklerin bildürüb memhûr temessükât mûcebince tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden
4. mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1159 (6-14 Kasım 1746).

18/6

Karaman Vâlîsine (boşluk) ve Kādîsına Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Kayseriyye Kazâsı sâkinlerinden göçebe tâ'ifesinden Halil bin Mahmud ve karındaşı
2. Süleyman nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye
3. vaz' u te'addîleri olmayub üzerlerinde dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değilken
4. yine göçebe tâ'ifesinden Muzır oğlu oğulları dimekle ma'rûf Deli Veli ve Deli
5. Ali nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub mütegalibeden olmalarıyla hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf
6. tâ'ifesiyle yek-dil ve yigirmi otuz nefer süvâri ile gelüb ehl ü 'iyâlleriyle sâkin
7. oldukları evleri üzerine konub birkaç gün müft ü meccânen yem ve yemek ve arpa
8. ve saman ve sâ'ir me'kûlâtların aldıklarından gayrı bin yüz elli (boşluk) senesinde

9. hilâf-ı şer' -i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın altı yüz otuz üç gurus nukûd akçe
10. ve on re's koyunların ve bir sim bıçakların ahz ve gasb (...)
11. şer' -i şerîf ziyâde gadr u te'addî eylediklerin ve bu bâbda
12. da'vâlarına muvâfık fetvâ-yı şerîfeleri olduğun ve mezkûrlar
13. taht-ı hükûmet ve kazâlarınızda mürûr üzere oldukların
14. bildirüb mahallinde şer'le görölüb mezkûrların hilâf-ı
15. şer' ve bi-gayr-ı hakkın gasb eyledikleri yüz otuz
16. gurus ve koyun ve bıçakları kendölere alıvirölüb
17. icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükmi-i hümayûnum recâ eyledikleri
18. ecilden mahallinde şer'le görölme içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

19/1

Karaman Vâlisine ve Konya Nâ'ibine Hükmi ki,

1. Âstâne-yi Sa'âdeti'mde vâkı' Yenikapı Mevlevihânesinin Şeyhi Müteveffâ Şeyh Mehmed'in oğlu Şeyh Ebubekir gelüb babası müteveffâ-yı mezbûrun Konya'da
2. vâkı' Sultan Murad Han Evkâfı'ndan kutbu'l-ârifin Hazret-i Mevlana kuddise sırrıhu'l-âzîzin Matbah-ı Âmiresi nukûd-ı mevkûfesinden
3. almak üzere yevmî beş akçe vâzîfe ile nezâret ciheti babası müteveffâ-yı mezbûr Şeyh Mehmed'in fevtinden bin yüz kırk dokuz senesinde
4. buna tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub ve mesârif ve vâzîfe sarf olunacak nukûd-ı mevkûfe Konya'da Âstâne şeyhi
5. ve nâzırı olan müteveffâ Şeyh Arif'in yediyle sarf oluna gelmişken fevtinden müstehakk ve nezâret oğlu Şeyh Seyyid Ebubekir'e virölüb
6. ve nukûd-ı mevkûfe dahî hâlâ ânın yediyle sarf oluna gelüb ve babasının muhellefâtına dahî vaz'u'l-yed olmağla mevlânâ-yı mûmâ-ileyh
7. Şeyh Ebubekir'in berâtı mücebince müstehakk olduğı vazîfesinden ma'lumu'l-mikdâr vazîfesi müteveffâ-yı mezbûr Şeyh Arif'in zimmetinde
8. kaldığından mâ'adâ hâlâ berâtı mücebince müstehakk olduğı vazîfesi dahî oğlu Seyyid Şeyh Ebubekir'in zimmetinde olmağla taleb eyledikde edâda
9. te'allül eyledüğün bildirüb berâtı mücebince müstehak olduğı vazîfeler senesiyle bi't-temâm kendöye alıvirölüb te'allül ve muhâlefet
10. itdirilmemek bâbında emri-i şerîfim recâ ve Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan Anadolu Muhâsebesi Defterlerine nazâr olundukda

11. nukûd-ı mevkûfe mezbûrdan almak üzere yevmî beş akçe ile zikr olunan nezâret ciheti babası Mehmed fevtinden yüz kırk
12. dokuz senesi Muharremi'nin beşinci gününden mûmâ-ileyh Şeyh Ebubekir'e tevcih ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed
13. bulunmağın berât-ı mûcebince şer'le müstehakk olduğu vazîfesi alıvirilmek için yazılmıştır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1159 (6-14 Kasım 1746).

19/2

Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûr mutasarrıflarından Turgud Nâhiyesi'ne tâbi' Sarayini nâm karye sâkinlerinden Yusuf ve Mustafa ve Abdulkadir ve Ali ve Ahmed ve Ömer nâm kimesneler
2. 'arzihâl idüb yine nâhiye-i mezbûra tâbi' Atluhisar nâm karyenin bunlar defterde mukayyed ra'iiyet ve ra'iiyeti oğullarından olub
3. ve karye-i mezbûra mütemekkinlerinden iken otuz seneden mukaddem kalkub hâlâ sâkin oldukları karye-i mezbûrada tavattun itmeleriyle
4. üzerlerine edâsı lâzım gelan rusûm-ı ra'iiyetlerini kânûn ve defter mûcebince Atluhisar Karyesi sipâhîlerine
5. edâ idüb kusûrları yoğiken karye-i mezbûra sipâhîleri kanâ'at itmeyüb hılâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebiyle
6. bunları te'addî ve rencîde ve cebren ve kahren tahsîl eyleyüb bunlar medyûn ve müşevvik ve ahvâlleri gâyet perişân ve diğer-gûn
7. oldukların bildürüb kânûn ve defter mûcebince 'amel olunub sipâhî-i merkûmların hılâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebiyle zâhir
8. olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn ve defter mûcebince 'amel
9. olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1159 (6-14 Kasım 1746).

19/3

Karaman Vâlisine Eskiil ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. İstanbul sâkinelerinden Dergâh-ı Mu'allâ'm çavuşlarından Mustafa Çavuş'un zevcesi Fatıma nâm hatun gelüb Eskiil Kazâsı'na tâbi'
2. İnegaziler nâm karye sükkânından şekâvet ile meşhûr Abdülhalim Ağa dimekle ma'rûf

kimesnenin zulm ü te'addîsinin bundan

3. akdem Dîvân-ı Hümâyûn'ca ref'-i rif'at ıstikâ olundukda mahallinde icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak için sâdır olan emr-i şerîfimle
4. zevcî mezbûr Mustafa Çavuş mübâşir ta'yîn (?) ve nasb ve mahalline vardıkda hassımâsıyla ba'de'l-mürâfa'a vâkı'-ı hâl i'lâm olunub
5. Âstâne-i Sa'âdetim tarafına 'avdet idüb gelür iken esnâ-yı râhta iki konak yeri Saidili Kazâsı'nda vâkı'
6. Kadınhanı nâm mahalle geldikde mezbûr Abdülhalim beş altı nefer ma'lûmü'l-esâmî rüfekâsıyla 'atîkden gelüb zevcî-yi
7. mezbûr Mustafa Çavuş'u ve yanında olan bir nefer hizmetkârını iş bu sene-i mübarekede bilâ-vech katl eyleyüb üzerinde
8. ve yanında mevcûd olunan gerek emânet ve gerek kendü malı iki bin guruşluk mikdârı eşya ve akçe ve üç re's
9. bargirlerin ahz ve şakî-i mezbûrlar 'avdetlerinden Kadınhanı zâbiti olan Eyyub zîde kadruhu şakî-i mezbûrlar hâlâ
10. bir iki neferin ahz ve hâlâ mahbûs olduğunu müş'îr kâ'imesiyle inbâ ve inhâ itmekle her üç nefer ittibâ'ları
11. ile zokakları (?) ortasında kalub ahvâl-i perişân ve ziyâde gadr-ı küllî olduğun ve tarafından (boşluk) zîde kadruhuyu
12. vekîl eyledüğün bildürüb sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin ma'rifetinle şer'le görilüb şakî-i mezbûrların ber-minvâl-i
13. muharrer zevci maktûl-i mezbûrun ahz eyledikleri ol-mikdâr guruşluk eşyâ ve akçe ve bargirleri
14. tamamen tahsîl ve mezbûrlardan vekîl-i mezkûra alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i
15. hümâyûnum recâ itmeğın vech-i meşrûh üzere şer'le görilmek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur deyu
16. yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1159 (6-14 Kasım 1746).

19/4

Karaman Vâfisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Aksaray Kazâsı'na tâbi' Kızılca nâm karye sükkânından Ali ve Ahmed ve İbadi (?) oğlu İsmail
2. ve Abdullah ve Seyyid Emrullah ve Seyyid Yusuf ve Osman oğlu Veli nâm kimesneler

gelüb bunlar kendü hallerinde olub

3. hılâf-ı şer' kimesneye vaz' u te'addileri yoğiken Harbendeli Cemâ'atinden Sarı Mustafa ve Kādî Ali ve Kara Süleyman
4. ve Cuma ve Camus Ali nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde bunların karyeleri kurbuna durub (?) karye-i mezbûr toprağında mutasarrıf
5. oldukları daru tarlaları içine hayvânâtların salıvirüb ekserin yidirüb ve çiğnedüb
6. taraf-ı şer'den imâm ta'yîn ve keşf olundukda mezbûr Ali'nin elli keyl darı ve on keyl çavdar ve mezbûr
7. Ahmed'in elli keyl daru ve yigirmi keyl çavdar ve mezbûr İbad (?) oğulları Abdi ve İsmail'in elli keyl daru ve mezbûr Seyyid Emrullah'ın
8. yigirmi keyl daru ve mezbûr Seyyid Yusuf'un otuz keyl dar(u) Veli'nin yigirmi keyl çavdar zararları oldukları şer'an sâbit ve cânib-i şer'den zararlarının
9. tahsîli için bunların yedlerine hüccet-i şer'iyeye virildükde ve mezbûr hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânlarınızda mürûr u 'ubûr üzere oldukların bildürüb bulundukları mahallde hüccet-i şer'iyeleri
10. mücebince şer'le görilüb ol-mikdâr keyl daru (ve) çavdarlarının zararları mezbûrlardan alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1159 (27 Ekim-5 Kasım 1746).

20/1

Bor Kādîsına Hüküm ki,

1. Mehmed Sofi nâm kimesne gelüb Bor Kasabası'nda Cüllah Mahallesi'nde vâkıf Kızıllar (?) Kızı Değirmanı dimekle ma'rûf mülk değirmanın on sehminden
2. ber-vech-i mülkiyyet iki sehmine mutasarrıf olan Yusuf Bey dimekle ma'rûf kimesne bundan akdem mutasarrıf olduğu iki sehm mülk
3. hissesini tescîl-i şer'î ve teslîm-i ile'l-mütevellî birle vakf ve hazır-ı gallesin evlâdiyyet üzere beher sene 'aşûrâ (...) ve fukarâya it'âm
4. eylemek üzere şart idüb ve bu evlâd-ı vâkıfdan olub berât-ı şerîfimle mutasarrıf iken ahârdan Halil nâm kimesne galle-i vâkıfı ekl sevdâsıyla
5. hılâf-ı şer' vâkıf kendü üzerine berât ve galle-i vâkıfı kendü mesârifine sarf ve şart-ı vâkıfı icrâ itmemele mezbûrun ref'inden
6. sâhib-i evvel mezkûr Sofi Mehmed'e sâbıkan Bor Kādîsi Seyyid İsa 'arzıyla bin yüz elli dokuz senesi Ramazanı'nda ibkâ ve hâlâ 'askeri tarafından
7. berât-ı şerîfimle üzerinde olub dahl olunmak icâb itmez iken mezkûr Halil tama'-ı

hâmından nâşi üzerinden almak kasdıyla mugâyîr-i berât

8. müdâhaleden hâlî olmaduğın bildürüb mugâyîr-i berât ve hılâf-ı şart-ı vâkıf müdâhalesi men' ve hûzur-ı âsafide mürâfa'a-i şer'
9. olmadıkça kaydı der-kenâr olunmamak bâbında emr-i şerîfimle recâ itmeğın mahallinde hâssmıyla mürâfa'a-i şer' ve sen ki mevlâna-yı mûmâ-ileyhsin tarafından
10. 'arz geldikçe der-kenâr olunmamak üzere kaydına şerh virilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1159 (6-14 Kasım 1746).

20/2

Karaman Vâlsine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Talebe-i 'ulûmdan Abdülbaki nâm kimesne gelüb bu Konya Kazâsı muzâfâtından Saidili Nâhiyesin'e tâbi' Sarayını nâm karye sâkinlerinden İmamzâde
2. olub tasarrufunda olan doksan iki re's ganemlerinin 'âdet-i ağnâmların şurût-ı berât-ı 'âlîşân mücebince cem'ine me'mûr olanlara
3. edâya râzı iken bin yüz elli altı senesinden beru cem'ine me'mûr olan Hacı Musa Ağa dimekle ma'rûf kimesne tarafından ber-vech-i
4. iltizâm mutsarrıf olan kazâ-i mezbûra sâkinlerinden Tokmak Hacı Ali oğlu Hacı Mehmed nâm kimesne kanâ'at itmeyüb hılâf-ı şurût-ı berât
5. ve mugâyîr-i emr ve defter ziyâde taleb ve cebren ve kahren ezyâd akçesin olduğundan gayrı üzerinde taş olduğu on altı buçuk
6. gurus kıymetlü bir cedîd çuka binişin 'alenen arkasından fuzülî ahz ve 'ırsını hetk ve küllî gadr eyledüğün bildirüb cebren
7. ve kahren aldığı çuka binişin alıvirilüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1159 (6-14 Kasım 1746).

20/3

Niğde ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Medîne-i Niğde mahallâtından Kayabaşı Mahallesi'nde vâkı' müteveffâ el-Hâcc Mustafa nâm sâhibü'l-hayrın binâ eyledüğü Cami'-i Cedid dimekle ma'rûf
2. câmi'-i şerîfin bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle imâm ve hâtibi olan kıdvetu's-sâdâti'l-kirâm Seyyid Ali zîde şerefühu gelüb mahalle-i mezbûrada
3. 'akd-i enkihe vâkı' oldukda taraf-ı şer'den yedine virilan izinnâme mürâselesi mücebince 'akd-i nikâh ve mevtâ-yı Müslimîn

4. dahî mevtâ ashâbının taleb ve rızâlarıyla gasl idüb şer'an dahl olunmak icâb itmez iken civârında vâkı'
5. Kemer Mescidi'nin imâmı olan Ahmed Halife mescid-i merkûmun mahallesine kanâ'at itmeyüb hılâf-ı şer'-i şerîf
6. ve bilâ-sened fuzûlî bunun imâmeti umûrına dahî müdâhale ve bundan akdem ısdâr eyledüğü emr-i şerîfim mücebince bî-vech-i
7. şer'î te'addîsi men' birle taraf-ı şer'den mürâsele dahî virilmişken mezkûr şer'a itâ'at itmeyüb yine ol-vechile te'addiden
8. halî olmaduğın bildürüb mürâsele-i şer'iiyesi mücebince 'amel olunub mezkûrun hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i mürâsele
9. ve bî-vech-i şer'î ve bilâ-sened ol-vechile zâhir olan müdâhale ve te'addîsi ma'rifet-i şer'le men' ü def' olunmak bâbında
10. emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1159 (6-14 Kasım 1746).

20/4

Karaman vâlisine ve Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Hüma nâm hatun ile kızları Halime ve Alime ve Âmine nâm sağırelerin vasîleri olub li-ebeveyn er karındaşı
2. Mahmud ve kız karındaşları Zeyneb ve Saliha ve er karındaşı Monla İbrahim nâm kimesneler gelüb bunların mûrisleri Monla Abdullah
3. nâm kimesnenin Akşehir Kazâsı'na tâbî' Yahsıyan nâm karyeden Çakır İsmail ve Koç Musa nâm kimesneler ile
4. mîrâsa müte'allik da'vâsı olmağla bin yüz elli (boşluk) senesinde mutâlebe için vardıkda karye-i mezbûrdan Kel Hasan
5. ve Kel Ebubekir ve Topal İbrahim ve mezkûr Koç Musa ve Koç Çakır İsmail'in zevcesi Neslihan nâm hatun
6. birkaç nefer şakîler ile üzerine hücûm ve 'asâ-yı kebîr ve yumruk ve debme (?) ile mezbûr Abdullah'ın başına
7. ve karnına ve göğsüne darb-ı şedîd ile herbirlerin darb ve ol-darbdan esnâ-yı râhta fevt ve üzerine
8. varmayub keşf ve taraf-ı şerden hüccet-i şeriyye virilmişken icrâ-yı hakk olmaduğın bildirüb hüccet-i
9. şer'iiyeleri mücebince şer'le görilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ

eyledüğü ecilden mahallinde şer'le

10. görilmek emrim olmuştur. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1159 (6-14 Kasım 1746).

21/1

Karaman Vâlisine ve Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Hüma nâm hatun ile kızları Halime ve Alime ve Âmine nâm sağîrelerin vasîleri li-ebeveyn er karındaşı Mahmud ve kız karındaşları
2. Zeyneb ve Saliha ve er karındaşları Monla İbrahim nâm kimesneler gelüb bunların vârisleri Monla Abdullah nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde
3. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Yahsiyan nâm karye içinden kimesnenin mülkü olmayan yerde cerîhan katl olunub kâfili ma'lûm olmayub
4. kassâm ve diyet şer'an karye-i mezbûr ehâlisinden lâzım geldüğüne yedlerine Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb
5. fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le
6. görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1159 (6-14 Kasım 1746).

21/2

Karaman Vâlisine (boşluk) Kādîsına ve Doğanhisarı Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Doğanhisarı sâkinlerinden Abd(ullah) ve Genç Arslan ve Abdülcilil ve Abdülhalim nâm kimesneler gelüb Doğanhisarı'nda vâkı' müteveffâ Didiği Sultan Zâviyesi
2. evkâfının evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere vazîfe-i mu'ayyene ile nısfına mezbûr Abdullah ve nısf-ı âharına dahî mezbûrûn Genç Arslan ve Abdülcilil
3. ve Abdülhalim veledes 'an evlâd-ı vâkf-ı ber-vech-i iştirâk mâliye berâtıyla mutasarrıflar olub âhardan bir dürlü dahl ve ta'arruz olunmak icâb itmeyüb
4. ve bunlar vâkf-ı mezkûrun evlâd-ı zükûrundan iken evlâd-ı inâsdan olan İbrahim ve Mustafa nâm kimesneler zuhûr ve bizler dahî
5. vâkıfın evlâd-ı zükûrundanız galle-i vakfdan hisse aluruz deyu iddi'â ve defa'âtla mu'ârazadan men' olunmuşlar iken yine kâni' olmayub hükkâm
6. bunları tecrîmden hâlî olmadıkların bildürüb ol-bâbda hüküm-i hükmâyûm recâ ve vilâyet-i Anadolu'da Doğanhisarı Kasabası ehâlisinden İbrahim ve Mustafa ibni Ahmed
7. nâm karındaşlar zikr olunan Doğanhisarı'nda vâkı' merhûm Didiği Sultan nâm sâhibü'l-hayrın vakfının tevliyyet ve zâviyedârlığına
8. ber-müceb-i vâkıfiye evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere ber-vech-i iştirâk bâ-berât-ı 'âlî

- mu'ayyene ile mutasarrıfları olan Abdullah ve Genç Arslan ve Abdülcelil
9. nâm kimesnelerden mezbûrân Abdullah ve Abdülcelil ile bi't-terâfi' mahfil-i şer'ıyyâtta bizim babamız merkûm Ahmed ânın babası Mahmud ve ânın babası İsmail ve ânın
 10. babası Genç Arslan ve ânın babası vâkıf-ı mezbûr Didiği Sultan olmağla biz dâhi vâkıf-ı mezbûrun evlâd-ı evlâd zükûrundan olub
 11. tevliyyet ve zâviyedârlığa müşârik iken mezbûrân Abdullah ve Abdülcelil müşterekleri mezbûrân ile bi-gayr-ı hakkın müstekıllen tasarruf iderler hâlâ
 12. hissemizi taleb ideriz deyu ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'iyân-ı mezbûrân vech-i meşrûh üzere evlâdiyyetlerini isbât idemeyüb talepleriyle
 13. mezbûrân Abdullah ve Abdülcelil'in her birine vech-i şer'î üzere yemîn virilüb mücebiyle müdde'iyân-ı mezbûrân İbrahim ve Mustafa
 14. ber-minvâl-i muharrer tevliyyet-i zâviyedârlığından hisse da'vâsıyla bilâ-beyyine-i 'âdile bî-vech mu'ârazadan men' oldukların kıdvetü'l-'ulemâ
 15. 'i'l-muhakkikîn (boşluk) Rum-ili kâdiaskeri Şer'ıyyâtçısı Mevlânâ İbrahim yediyle i'lâm itmeğin mûmâ-ileyhin i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1159 (6-14 Kasım 1746).

21/3

Karaman Vâlîsi Vezire Akşehir Kādîsına ve İshaklı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Nişân-ı Hümâyûnum virilan Dergâh-ı Mu'allâ'm çavuşlarından Süleyman Çavuş zîde kadruhu Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb Akşehir Sancağı'nda ve Nâhiyesi'nde Bozdoğan nâm karye ve gayrıdan altı yüz beş bin beş yüz elli akçe ze'amete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub İshaklı Nâhiyesi'ne tâbi¹¹⁰
2. bin beş yüz akçe yazusu olan mezra'a-i Kara Pınar ve Taşluca ve Balıklağı ve Sazkandır¹¹¹ deyu (...) mûmâ-
3. ileyhin (...) berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti mülhakâtından olmağla kadîmden ze'âmet-i mezbûra mutasarrıf olan eslâfi
4. ve mûmâ-ileyhin tarafından bilâ-nizâ' zabt ve hâsıl olan mahsûlât ve rusûmâtı ahz ü kabz oluna gelmişken İshaklı
5. Kasabası sâkinlerinden a'yândan Yakub ve Abdurrahman nâm kimesneler sâlifü'l-

¹¹⁰ Metnin birinci satırı metnin yanından devam ettirilmiş. Ayrıca" İshaklı Nâhiyesi'ne tâbi' 2. satırda tekrar etmiş.

¹¹¹ 13/2'de "Sarıkandır" şeklinde geçiyor.

- beyân mezra‘a ile mukayyed Balıklağı için
6. bizim ecdâdımız emlâki imiş mülkiyyet üzere zabt ve kayd olunan balığı ahz ü kabz idüb sana vaz‘-ı yed itdirmeyüz
 7. deyu hevâlarına tâbi‘ kâdî ve nâ‘ib ile yek-dil ve şâhid-zûr ikâmetiyle hüccet idüb zabt itmeleriyle bundan akdem
 8. Dîvân-ı Hümâyûnum’a ‘arzihâl birle istirhâm ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca‘at olundukda İshaklu Nâhiyesi’ne tâbi‘ Mezra‘a-i Karapınar
 9. ve Taşluca ve Balıklağı tâbi‘ ve sâ‘ir yerleri hâsıl bin beş yüz akçe yazı ile tahrîr (...) ve Akşehir nâhiyesin’e tâbi‘ Bozdoğan nâm karye
 10. ve gayrihi ile bir görilüb on bin akçe bir icmâl ve tamamen mûmâ-ileyh Süleyman Çavuş’un kaydında olub lâkin
 11. mezra‘a-i mezbûr ile mukayyed olan Balıklağı’da ‘öşr-i mâhî kayd olunmamağla husûs-ı mezbûr mahallinde ma‘rifet-i şer‘le tefahhus
 12. ve kadîmden nevehile zabt olunageldüğü ‘arz olunmak için sâbıkan Defter Emîni ‘arzı mûcebince emr-i şerîfim virilmişken
 13. mezbûrlar tegallüpleri hasebiyle inkıyâd ve icrâsı mümkün olmamağla sâbıkan Akşehir Kādîsı Musa ta‘yîn olundukda
 14. ve İshaklu Nâ‘ibi ile ma‘an istimâ‘ ve vâkı‘-ı hâli sıhhati üzere ‘arz ve i‘lâm eylemeleriçün bâ-işâret-i Şeyhu’l-İslâm elli dört Muharremi evâsıtında tekrar sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince mahallinde ma‘rifet-i şer‘le tefahhus
 15. münâzi‘un-fih olan Balıklağı çavuş-ı mûmâ-ileyhin ze‘âmeti mülhakâtından olub kadîmden ze‘âmet-i mezbûra
 16. tarafından zabt oluna geldüğünü sikât-ı sahîhatü’l-kelimât-ı Müslimîn ‘alâ-tarîki’ş-şehâde haber virdiklerin
 17. sâbıkan Akşehir Kādîsı Mehmed ve İshaklı Nâ‘ibi Mehmed Sadık zîde fazluhumâ başka başka ‘arz ve salifü’l-beyân
 18. Balıklağı ber-mûceb-i defter-i hâkânî kadîmîsi üzere Çavuş-ı mûmâ-ileyhin ze‘âmeti tarafından zabt ve vâkı‘
 19. olan mahsûlât ve rusûmâtı mûmâ-ileyhe ahz ü kabz itdirilüb hılâf-ı defter-i hâkânî kadîm merkûmları
 20. bir vechile dahl ü ta‘arruz itdirilmemek bâbında hâlâ Mısır Vâlîsi vezirim Mehmed Ragıb Paşa edâmallâhu te‘âlâ
 21. iclâluhu riyâseti eyyâmında i‘lâm ve mûcebiyle ‘amel olunmak bâbında emr-i şerîfim

virilmişken mezbûrlar bir dürlü

22. memnû' ve mündef' olmayub kemâl-i huşûnetlerinden nâşî dürlü 'illet ve behane ile defter-i hâkânî ve sâdır olan
23. evâmir-i şerîfeme mugâyir müdâhâle ve mûmâ-ileyhin zabtına muhâlefet ve ze'amet mahsûlüne gadr-ı murâd eylediklerin
24. bildürüb mükaddemen sâdır olan emr-i şerîfim ve defter-i hâkânî mücebince kadîmisi üzere 'amel olunub mezbûrları
25. defter-i hâkânî ve sâdır olan evâmir-i şerîfeme mugâyir dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb müdâhale ve mezbûrları
26. men' ü def' olunmak bâbında müceddeden emr-i şerîfim recâ ve Dîvân-ı Hümâyûn'da mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at¹¹²
27. olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildüğü mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim
28. mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 (15-24 Kasım 1746).

22/1

Karaman Vâlisine ve Konya Kazası Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Mehmed nâm kimesne gelüb bu Medîne-i Konya'da vâkı' Karadağ-ı Kebir Vakfı'nın bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle yevmî iki akçe ve senevî otuz beş keyl hinta
2. vazîfe ile nâzırı olub hâlâ üzerinde olmağla edâ-yı hidmet idüb berâtı mücebince hidmeti mukâbelesinde müstehakk olduğu yevmî ol-mikdâr
3. akçe senevî ol-mikdâr keyl hinta vazîfesin kazâ-i mezbûrda sâkin vakf-ı merkûmun mütevellîsi (boşluk) nâm kimesneden taleb eyledikde vakf-ı mezbûrun
4. müstekıllâtı kurâ ve mezârî'olub vakfda müsâ'ade var iken mütevellî-i merkûm mücerred tama'-ı hâmindan nâşî kendüsü ekl ü bel' için hılâf-ı şer'-i
5. şerîf ve mugâyir-i berât virmekde te'allül ve muhâlefet ve noksan tekâlîfi ile gadr-ı murâd eyledüğün bildürüb şer'le görilüb berâtı mücebince hizmeti
6. mukâbelesinde yevmî ol-mikdâr akçe ve senevî ol-mikdâr keyl mahsûl vazîfesi temâmen tahsîl ve kendüye alıvirilüb noksan tekâlîfi ile
7. hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i berât te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ

¹¹² "mürâca'at" kelimesi iki kez yazılmış.

8. itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 (15-24 Kasım 1746).

22/2

Tashih olunub tekrâr zîrde kayd olmuştur.

Niğde Sancağı'nda vâkı' Olan Kādîlara Hüküm ki,

1. 'avâtıf-ı 'alîyye-i mülûkânemden Niğde Sancağı yüz elli dokuz senesi Şevvalü'l-mükerreminin yigirmi dokuzuncu gününde Receb dâme ikbâluhuya
2. tevcîh ve ihsânım olub ancak mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh mansıbına varıncaya dek zabt u rabt-ı memleket için (boşluk) zîde kadruhu
3. livâ-i mezbûra mütesellim nasb ve ta'yîn olunduğuna binâ'en mütesellim-i mezbûr mûmâ-ileyhe zabt itdirilmek için hüküm-i hümâyûnum virilmek
4. bâbında Dîvân-ı Hümâyûnum'da Çavuşbaşı olan Abd(ullah) dâme mecduhu memhûr 'arzıyla istid'â itmeğin vech-i meşrûh
5. üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşân yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 (15-24 Kasım 1746).

22/3

Karaman Vâlîsine (boşluk) Kādîsına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Kayseriyye Kazâsında sâkin konar ve göçer Türkmân tâ'ifesinden Sarılu Cemâ'atinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar Kayseriyye
2. Kazâsı'na tâbi' (boşluk) nâm karye toprağında zirâ'at ve hırâset idüb zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn
3. ve defter mücebince müteveccih olan 'öşrlerin karye-i mezbûra zâbitine edâ ve rusûm-ı ra'iiyetlerin dahî ra'iiyet ve ra'iiyeti
4. oğulları oldukların (boşluk) hâssı voyvodasına edâ idüb ve bunlar karye-i mezbûra sınırunda vâkı' yaylakda
5. yaylamayub ve kışlamayub yaylak ve kışlak
6. resmi talebiyle te'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûra zâbiti olan (boşluk) nâm kimesne zuhûr
7. ve bunlardan kışlak resmin talebiyle te'addî ve rencîde itmekle bundan akdem mürâfa'a-i şer' olduklarında mezbûrun
8. hılâf-ı kânûn resmi kışlak ve yaylak talebiyle zâhir olan müdâhalesi men' birle kibel-i şer'den bunların yedine

9. hüccet-i şer'îyye virilüb mugâyir-i hüccet-i şer'îyye ve kânûn müdâhale olunmaları icâb itmez iken mezbûr kânî
10. olmayub ol-vechile te'addîden (hâlî) olmadıkların bildirüb men' ü def olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri
11. ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 (15-24 Kasım 1746).

22/4

Niğde Sancağında vâkı' olan Kādîlara Hükm ki,

1. 'Avâtıf-ı seniyye-i mülûkânemden Niğde Sancağı yüz elli dokuz senesi Şevvalü'l-mükerreminin yigirmi dokuzuncu gününden emiru'l-ümerâ'i'l-kirâm Receb
2. dâme ikbâluhuya tevcîh ve ihsânım olub lâkin mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh İran canibine sefâret ile me'mûr Sivas Vâlîsi düstûr-ı
3. mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezirim el-Hâcc Ahmed Paşa edâmallâhu te'ala iclâlehunun ma'îyyetine me'mûriyeti hasebiyle zabt ve rabt-ı memlekete kâdir
4. livâ-i mezbûra bir mütesellim nasbindan lâ-büdd ve lâzım olub kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (boşluk) zîde kadruhu senesi temâmına değin livâ-i mezbûra
5. mütesellim nasb olunmağla mütesellim-i mezbûr mûmâ-ileyhe zabt itdirilmek için emr-i şerîfim virilmek bâbında iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Dîvân-ı
6. Hümâyûnu'mda Çavuş başı olan Abdi dâme mecduhu memhûr 'arzhâliyle istid'â itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında
7. fermân-ı 'alişân yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 (15-24 Kasım 1746).

22/5

Karaman Vâlîsine Koçhisar ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Sarı Cemâ'atinden Mehmed ve Ali ve Halil ve Hasan ve Veli ve Abdullah
2. ve Yusuf ve İsmail ve Mustafa gelüb bunlar kimesneye bir akçe ve bir habbe virecekleri
3. olmayub ve üzerlerine dahî şer'an (bir nesne) sâbit ve zâhir olmuş değil iken Koçhisar Kazâsı'nda
4. sâkin Şambayadı mîr-i 'aşireti Murteza nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın
5. cebren ve zulmen bin dokuz yüz yetmiş gurusların alub ziyâde gadr itmekle mezbûr Murtaza ile Koçhisar Kādîsı
6. huzurunda mürefa'a-i şer' olduklarında merkûm Murteza meclis-i şer'de bunların bi-

gayr-ı hakkın ol-mikdâr akçelerin ahz eylediğin

7. ikrâr ve i'tirâf ve reddi için hükm birle cânib-i şer' den bunların yedlerine hüccet-i şer'iyye virilmişiken mütegalibeden olmağla meblâğ-ı
8. mezbûru edâda te'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğun bildürüb hüccet-i şer'iyye mücebiyle şer'le görülüb
9. mezkûr Murtaza'nın hılâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın aldığı meblağ-ı merkûm girü kendülere alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk
10. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 (15-24 Kasım 1746).

23/1

Karaman Vâlisî Vezîr (boşluk) Paşaya ve Adana Vâlisî Vezîr (boşluk) Paşaya ve Sivas Vâlisî Vekîli Olan (boşluk) Dâme İkbâluhuya ve Sivas ve Adana ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) Kâdîlarına ve Niğde Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Sen ki Niğde Kazâsı Nâ'ibi Mevlâna es-Seyyid el-Hâcc Cafer zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdetime mektub gönderüb Niğde Kazâsı'na tâbi' Berkili
2. nâm karye ehâlilerinden cemm-i gafîr ve cem'-i kesîr meclis-i şer'a varub yine karye-i mezbûra sâkinlerinden zümre-i eşkıyâdan Kanlı (?)
3. Sarı demekle meşhûr Mehmed Bölükbaşı nâm şakî kendü halinde olmamağla yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Uzun Mehmed yeğeni (?) demekle
4. Veli nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde kendü halinde özden gelür iken yoluna inüb yükiyle üç re's
5. devesini gasb kendüsünü darb-ı şedîd ile darb ve katl ve yine karye-i mezbûra sâkinlerinden Hacı Ahmed oğlu Hacı
6. Abdurrahman nâm kimesnenin gice ile hânesine kendü başında olan eşkıyâdan birkaç nefer eşkıyâ gönderüb beş
7. altıyüz guruslukdan ziyâde eşyâsın serika ve yine karye-i mezbûrdan el-Hâcc Ali ve Ömer nâm kimesnelerin dahî gice ile hânelerin
8. basub ikişer ve üçer yüz gurusluk malların gasb u garet ve ehl ü 'iyâllerine ta'arruz ve hetk-i 'ırz ve yine karye-i mezbûrda
9. ba'zı kimesnelerin 'akd-i nikâhında olan hatunlarını tekrâr âhar kimesnelere virüb ve bunlardan mâ'ada ehâli-i karyeden
10. nice yiğitân kimesneleri ahz ve der-zincir ve bi-gayr-ı hakkın ellişer ve yüzzer gurusların tecrîm ve ehl-i karyenin beher sene topdan

11. cebren ve kahren ve zulmen ikişer ve üçer yüz gurusların alub ziyâde gadr u te'addî ve bundan akdem ol-vechile
12. zulm ü te'addî ve fesâd ve şekâveti Der-Sa'âdetim'e 'arz ve 'arz-ı hâl birle inhâ olundukda kal'a-bendleri icrâ-yı hakk olunmaları
13. için müte'addîd evâmîr-i şerîfim virilmişiken mezbûr yine itâ'at itmeyüb şerr ve mazarratı ve fesâd ve şekâveti (...)
14. ve (...) evvelkiden birkaç kat ziyâde olub ol-vechile zulm ü te'addî ve fesâd ve şekâvetinin nihâyeti olmamağla mezkûr
15. bulunduğu mahallde ahz ve icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına sen ki Niğde Nâ'ibi
16. Mevlâna-yı mûmâ-ileyhsin vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden bulunduğu mahallde ahz ve gasb u garet
17. eylediği emvâl ve eşyâ ba'de's-sübût ashâbına istirdâd olundukdan sonra habsde ibkâ ve keyfiyyetleri sûret-i sicillâtlarıyla 'arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 (15-24 Kasım 1746).

23/2

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Aksaray Kasabası sâkinlerinden ebnâ-i sipâhiyândan Hüseyin Daye Oğlu Mustafa ve Osman ve Yunus ve (boşluk) ve (boşluk) ve zümre-i sipâhiyândan Kara Selman Yusuf ve Hasan ve Veli
2. ve (boşluk) ve (boşluk) nâm sipâhîler gelüb bunlar bi'l-fi'il sefere eşer sâhihü'l-esâmi dirliğe mutasarrıf olub 'askerî tâ'ifesinden olmağla üzerlerine edâsı lâzım gelan
3. 'avâriz ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîfî tahammüllerine göre kasaba-i mezbûra ehâlisi ile ma'an edâda kusûrları yoğiken ashâb-ı ağrâz ve mütegalibeden
4. ba'zı kimesneler ehl-i 'örf ile müttetik hılâf-ı kânûn ve bilâ-emr-i hümayûn tekâlîf-i şâkka mutâlebesiyle te'addî ve rencide olundukların bildirüb men' ü def
5. olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 (15-24 Kasım 1746).

23/3

Mevlâna İstanbul Kādîsına Hükm ki,

1. Nişân-ı Hümayûnum virilan Dergâh-ı Mu'allâ'm müteferrikalarından Ahmed Hâne-i Hâssa zîde mecduhu Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb Kayseriyye Sancağı'nda ve

Nâhiyesi'nde

2. Horsana nâm karye ve gayrıdan berât-ı şerîfîmle mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinden Belkesi nâm karyenin defterde mukayyed ra'ıyyet ve ra'ıyyeti
3. oğullarından ba'zıları kadîmi karyelerinden kalkub gelüb İstanbul'da sâkin olmalarıyla kadîmi karyelerine nakl ve iskân murâd eyledikde
4. hılâf-ı kânûn te'allül ve muhâlefet üzere oldukların bildürüb ol-bâbda istid'â-yı 'inâyet ve Kayseriyye Sancağı'nda ve Nâhiyesi'nde Horsana
5. nâm karye ve gayriden ze'âmete bâ-berât-ı 'âlîşân mutasarrıf olan Ahmed Hâne-i Hssa tarafından husûs-ı ati'l-beyânda vekîl-i sâbitü'l-
6. vekâlesi olan Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne meclis-i şer' de Papalugos veled-i Rus ve Artin veled-i Yani
7. ve Anco veled-i Mumi ve Aranos veled-i Sehaveş ve Kathos veled-i Basaz ve Avaz veled-i Marko ve Honbar veled-i Serkez
8. nâm birer nefer zimmîler muvâcehesinde işbû mesfûrun müvekkil-i mûmâ-ileyhin ze'âmeti mülhakâtından Belkesi nâm karyenin defterli
9. ra'ıyyet ve ra'ıyyeti oğullarından olub kadîmî karyelerinden kalkub İstanbul'a merkûmân Papalugos ve Artin beş seneden
10. beru ve Anco iki aydan berü ve Beranos ve Kalhos ve Avaz iki seneden berü Honbar üç seneden beru göçüb
11. gelüb mütemekkin olmalarıyla ve hâlâ İstanbul'da hâne-i 'avârıza mukayyed olmalarıyla mesfûr ve bunun kadîmi karyelerinden olan Belkesi
12. Karyesi'ne iskânlarıyçün tenbîh olunmak matlubumdur deyu bi'l-vekâle buradayım el-merâm mesfûrûndan su'âl olundukda her biri
13. bâlâda tahrîr olunduğu üzere Belkesi Karyesi'nin defterde mukayyed ra'ıyyet ve ra'ıyyeti oğullarından olduklarını ve karyelerinden târîh-i mezkûrlardan
14. berü göçüb İstanbul'da sâkin ve İstanbul'da hâne-i 'avârıza kayd olduklarını ikrâr ve i'tirâf itmeleriyle mesfûrfün yedi
15. nefer kimesnenin ber-mûceb-i emr-i 'âlî kadîmi karyeleri olan Belkesi Karyesi'ne nak ve iskânları iktizâ eyledüğün sen ki Mevlâna-yı
16. mûmâ-ileyhasın i'lâm itmekle i'lâmın mûcebince 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 (15-24 Kasım 1746).

23/4

Develü ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Develü Kazâsı'na tâbi' Faraş nâm karyeden Toros ve Kara ve Kevanet
2. oğlu (boşluk) nâm zımmîler gelüb bunlar kendü hallerinde olub üzerlerine
3. şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i mezbûradan Andon ve oğlu
4. Atanaş nâm zımmîler ile Semerci oğlu Hasan nâm kimesne kendü hallerinde olmadıklarından nâşi
5. bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf nısfü'l-leylde bunların menzillerin basub
6. bi'l-cümle emvâl ve erzâkların gâret eylediklerinden gayrı mesfûr Kevanet oğlunun
7. zevcesi Mariya nâm nasrâniyye darb-ı şedîd ile darb ve ol-vechile ziyâde gadr
8. ve zulm-i sarîh eylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe virildüğün ve taraflarından Kodan
9. oğlu Mustafa nâm kimesneyi vekîl eylediklerin bildürüb fetvâ-yı şerîfe mûcebince
10. şer'le görilüb gasb olunan emvâl ve erzâkları
11. vekîlleri mezbûra alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediklerinden
12. mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 (15-24 Kasım 1746).

24/1

Karaman Vâlîsi Vezîre ve (boşluk) Kādîsı Niğde Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Niğde Kazâsı'na tâbi' Bereketli nâm karye sâkinlerinden Hacı Ahmed nâm kimesne gelüb karındaşı Abdüllatif nâm kimesne
2. kendü halinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'âddîsi yoğiken karye-i mezbûra sâkinlerinden levândât
3. tâ'ifesinden Mehmed Bölükbaşı ve karındaşı Topal Yusuf ve Köle Ağca ve Talaş oğlu Ali ve Köle Kasım
4. nâm şakîler kendü hallerinde olmağla rüfekâlarıyla yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde karındaşı
5. mezkûru hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın kılıç ve yatağan ta'bîr olunur bıçâk ile katl
6. ve bi'l-cümle emvâl ve eşyâsını gasb u gâret idüb ziyâde zulm ve fesâd ve maktûl-i mezbûrun kızı
7. Ümmü Gülsün nâm sağîreye gadr-ı küllî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi
8. olduğun bildürüb fetvâ-yı şerîfesi mûcebince şer'le görilüb mezbûrların gasb u gâret

9. eyledikleri emvâl ve eşyâ her ne ise bi't-temâm tahsîl ve bî-kusûr alıvirilüb hılâf-ı şer'-i şerîf
10. te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ
11. itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 (15-24 Kasım 1746).

24/2

Karaman Vâlisi Vezîre ve Aksaray ve Koçhisar ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Haleb havâcesi Seyyid İsmail zîde şerefühu gelüb Aksray Sancağı'nda ve Nâhiyesi'nde karye-i Taceddin Melik müteveffâ Pîrî Mehmed Paşa
2. 'an mesâlih-i mektebhâne-i vakf-gerde der-nefs-i Aksaray ve yine nâhiye-i mezbûrada Mezra'a-i Danişmedlü nezd-i sınır-ı karye-i Rumdığın
3. Vakf-ı Pîr Mehmed Paşa 'an mesâlih-i mektebhâne ve Koçhisar Nâhiyesi'nde Mezra'a-i Bulamor'un üç rub'ı Melik Pîr Mehmed Paşa nefsi-i
4. Aksaray'da binâ eyledüğü mu'allimhâne'ye vakf itmişdir bir rub' binâr deyu ve defter-i hâkânîde mukayyed ve mezkûr Seyyid İsmail
5. vakf-ı mezbûrun hâlâ berât-ı şerîfimle mütevellîsi olmağla sâlifü'z-zikr karye-i Taceddin ve Mezra'a-i Danişmedlü deyu mukayyed
6. karye ve mezra'a ile Bulamor Mezra'ası'nın üç rub'ın taraf-ı vakfdan zabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmlarından
7. vakfa 'âid olan kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd eyledikde ecânibden ba'zıları hılâf-ı defter-i
8. hâkânî bu ism ile karye ve mezra'a yokdır deyu mugâyir-i defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve vakfa 'aid olan
9. mahsûl ve rusûmun ahz ü kabzına muhâlefet ve te'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virildüğün
10. bildürüb defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub hılâf-ı defter-i hâkânî te'addîleri men' ü def' ve ber-muceb-i defter-i hâkânî
11. vakfa 'aid olan mahsûl ve rusûmu kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ
12. ve Defterhâne-i 'Âmiremde mahfûz defter-i mufassal ve evkâfa mürâca'at olundukda Aksaray Nâhiyesi'nde karye-i Taceddin
13. Melik müteveffâ Pîrî Mehmed Paşa bu da hâliya 'an mesâlih-i mektebhâne-i vakf-gerde

- der-nefs-i Aksaray neferân 'aded yetmiş
14. dört zemîn beş ve hâsıl-ı gendüm ve şâ'ir yekûn ma'a gayrihâ dört bin ve yine nâhiye-i mezbûrada Mezra'a-i Danişmedlü
 15. nezd-i sınır-ı karye-i Rumdiğın vakf-ı Pîr Mehmed Paşa 'an mesâlih-i mektebhâne-i o der-nefs-i Aksaray ve ber-mûceb-i 'atık ve ber-mûceb-i
 16. mukarrer Nâme-i Hümayûn gendüm ve şâ'ir yekûn ma'a gayrihâ bin ve Koçhisar Nâhiyesin'de Mezra'a-i Bulamor'un üç rub'ı ki Bulamor
 17. ve dübencede(?) Bulamor demekle ma'rûfdur Melik Pîr Mehmed Paşa hâliya nefsi-i Aksaray'da binâ eyledüğü
 18. mu'allimhâneye vakf itmiştir vakf mukarrer olduğun berât virilmiştir rub'ı temâm timâr ve hâsıl-ı hisse rub'ını gendüm yekûn
 19. ma'a gayrihâ bin sekiz yüz ve hisse-i vakf üç rub' gendüm yekûn ma'a gayrihâ dört bin sekiz yüz otuz akçe yazular ile
 20. defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-i evkâfda Vakf-ı Mektebhâne-i Pîr Mehmed Paşa deyu yazıldığı mahallde
 21. karye-i Teceddin Melik Müteveffâ Pîr Paşa hâliya 'an mesâlih-i mektebhâne der-Aksaray vakflarda ve eşküncü ref
 22. şüdd bâ-emr-i şerîf fî Safer sene dokuz yüz yigirmi altı ve mezra'a-i Bulamor tâbi'-i Aksaray üç rub' vakf-ı mezra'a-i
 23. Danişmedlü karye-i Rumdiğın tâbi'-i Aksaray hâsıl-ı öşr-i gallât deyu yazı -yı mezkûra ile tahrîr ve bir görilüb
 24. dokuz bin sekiz yüz otuz akçe yazı ile defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr ve Pîr Mehmed Paşa'nın nefsi-i
 25. Aksaray'da vâkı' mektebhâne-i vakfı olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için
 26. yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 (15-24 Kasım 1746).

24/3

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına Niğde Kādısına Hükm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Dilmason nâm karye sâkinlerinden Nikola
2. nâm zımmî gelüb bundan akdem Sava nâm nâsrâniyyenin bunda yüz kırk
3. altı buçuk gurus emâneti olub helâk oldukda meblağ-ı mezbûrda sâkine kız kızkarındaşları
4. Yavan-ı Kebir ve Sarır ve Kile nâm nâsrâniyyelere edâ ve 'âmme-i da'vâdan

bir(bir)lerinin zimmetlerinde

5. ibrâ birle cânib-i şer' den hüccet-i şer'iyye virilüb bu makûle mürâfa'a-i şer' le görilüb fasl olunub
6. cânib-i şer' den ibrâ birle hüccet-i şer'iyye virilan da'vânın tekrâr istimâ' ı memnû' iken mesfûrlar şirrete sülûk
7. ve tekrâr da'vâya tesaddî ve te'addiden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi oldığun bildürüb
8. fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyyesi mûcebince 'amel olunub men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin hüccet-i şer'iyyesi mûcebince
9. mahallinde şer' le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 **(15-24 Kasım 1746)**.

25/1

Karaman Vâlîsine ve Niğde (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Kel Ahmed Paşazâde Feyzullah zîde mecduhu südde-i sâ'adetime gelüb Niğde Sancağı'nda
2. vâkı' ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle 'uhdesinde olan Bor ve tevâbi'i mukâta'ası mâlından işbû sene-i mübâreke de voyvodası el-Hâcc Ali
3. nâm kimesne Ankara tarafından Astâne-i Sa'âdetime poliçe eylemek üzere yine Bor sâkinlerinden es-Seyyid el-Hâcc Mahmud nâm kimesneye elli bin beş yüz
4. gurus teslîm ve ber-vech-i muharrer Ankara'ya 'azimetinde esnâ-yı tarîkde vâkı' Ortaköy dimekle ma'rûf karyeye vusûlünde sâbıkan
5. Niğde Sancağı mutasarrıfı Abdurrahim Paşa leylen merkûm Seyyid Mahmud'u ahz ve hats ve zecr ile poliçe eylemek üzere yedinde bulunan
6. iki bin beş yüz gurus mâl-ı mîri-yi ve es-Seyyid Mahmud'un kendü mâlî olmak üzere yanında bulunan bin beş yüz gurus akçesini
7. ahz ve gasb idüb gerek mûmâ-ileyhe ve gerek merkûm Mahmud'a gadr-ı sarîha itmekle paşa-yı mûmâ-ileyhin gasb ve ihtilas eyledüğü
8. gerek mâl-ı mîrî ve gerek merkûm Mahmud'un mâlî temâmen ve kâmilten ma'rifet-i şer' le tahsîl ve kabzına me'mûr vekîline edâ ve teslîm itdirilüb
9. bir dürlü 'inâd ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 **(15-24 Kasım 1746)**.

25/2

Karaman Vâlisine ve Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Mancoson¹¹³ nâm karye sâkinlerinden Hasan nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed ve hılâf-ı
2. şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîsi ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmayub bir vechile dahl olunmak icâb ider
3. hâlî yoğiken yine karye-i mezbûra sâkinlerinden olub öteden berü şekâvet ile me'lûf ve gasb-ı emvâl ve ehl-i
4. 'ırz kimesnelerin 'iyâl ve evlâdına ta'arruz itmek 'âdet-i müstemirresi olan Ali nâm şakî kendü halinde
5. olmadığından nâşi bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun menzîlini basub emvâl ve eşyâsını gasb u gâret eylediğinden
6. gayrı hılâf-ı şer'-i şerîf evlâd ve 'iyâline dahî fi'il-i şenî' kasdıyla ta'arruz ve hetk-i 'ırz eyleyüb ziyâde fesâd ve
7. şekâvet eylediğün ve merkûmun şerr ve mekrinden ahvâli gâyet mükedder ve perişân olduğun bildürüb şer'le
8. görölüb merkûmun gasb u gâret eylediği emvâl ve eşyâsını tahsîl ve girü buna alıvirilüb hılâf-ı şer'-i
9. şerîf te'allül itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden
10. mahallinde şer' görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 (15-24 Kasım 1746).

25/3

Karaman Vâlisine Kırili ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Kırili Kazâsı'na tâbi' Yarangömi Kasabası sâkinlerinden Süleyman nâm kimesne ile kız karındaşları Selime ve Fatıma ve Âişe ve İsmihan
2. nâm hatunlar gelüb bunların babaları Yusuf Ağa dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda kasaba-i mezbûrada vâkî' mutasarrıf olduğu
3. han ve hammâm ve değirmândaki bin keyl mahsûl ve yigirmi re's at ve dört raht ve sekiz kürk ve kebîr mülk menzîl ve sâ'ir seksen
4. kise akçelikden mütecâviz emvâl ve eşyâ ve nukûd ve terekesi ırs-ı şer'le bunlar ile er

¹¹³ "Mancocoson" şeklinde yazılmış.

karındaşları Hacı Yunus ve Hacı Mehmed ile

5. sâ'ir karındaşlarına intikâl itmişiken mezbûrân Mehmed ve Yunus bin yüz elli (boşluk) senesinden беру cümlesin fuzûlî zabt ve bunlara
6. hisselerini vermeyüb bunlar taleb ve da'vâ üzereler iken mezbûrlar dahî fevt olmalarıyla kasaba-i mezbûrda sâkin mezkûr Mehmed'in oğlu
7. Ahmed ile merkûm Hacı Yunus'un oğlu Osman nâm kimesnelerin yedlerine geçmekle hisse-i şâyi'alarını mezbûrlardan taleb ve almak murâd eylediklerinde
8. mezbûrlar mütegalibeden olub tarafgîrleri olduğundan gah babamız yanında olduk deyu ve gah dürlü dürlü 'illet ve behâne ile
9. te'allül ve bunlara küllî gadr eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildürüb mücebince şer'le
10. görilüb babalarından müntekıl terekeden hisseleri alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde
11. şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 (15-24 Kasım 1746).

25/4

Kırşehir ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Hâlâ ber-vech-i arpalık Kırşehir Sancağı'nda mutasarrıf olan emiru'l-ümerâ'i'l-kirâm Ali dâme ikbaluhu'arzhâl gönderüb mîr-livâ
2. hâsslarından olan nefs-i Kırşehir'in tahtında defter-i hâkânîde mahsûl-i yaylakhâ ve resm-i otlâk mîr-livâyâ hâsıl yazılmağla ol-
3. yaylaklara zemânında koyun ve sâ'ir davarlarıyla çıkub yaylayub otundan ve suyundan intifâ' idenlerin tahammüllerine göre
4. yaylak resmleriyle behâ-i revgan ve otlak yerlerine dahî zemânında gelüb oturub otundan ve suyundan intifâ'
5. idenlerin kânûn üzere otlak resmleri tarafından taleb olundukda içlerinden ba'zıları hılâf-ı kânûn ve defter vermekde
6. te'allül ve muhâlefet ve ol-vechile mahsûlüne kesr u noksân tertîb eyledüğün bildürüb tahammüllerine göre yaylak resmleriyle kânûn üzere
7. otlâk resmleri temâmen alıvirilib hılâf-ı kânûn ve defter bir vechile te'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında hüküm-i hümayûnum recâ
8. ve Defterhâne-i 'Âmirem'de mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâcâ'at olundukda Kırşehir Sancağı'nda nefs-i Kırşehir
9. yazıldığı mahallde mahsûl-i yaylakhâ ve behâ-i revgân ve resm-i otlâk dört bin beş yüz

akçe istisâb-ı şehir ma'a yaylakhâ

10. sekiz bin akçe yekûn ma'a gayrihâ yigirmi dokuz bin akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle ve defter-i icmâlde mîr-livâ-i
11. Kırşehirî hâsslarından olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 **(15-24 Kasım 1746)**.

25/5

Aksaray Kādîsına Hükm ki,

1. Medîne-i Aksaray'dan 'ulemâ ve sâdât-ı kirâm'dan Seyyid el-Hâcc
2. İsmail zîde 'ilmuhu ile babası el-Hâcc Veli nâm kimesne gelüb
3. mûmâ-ileyh Seyyid İsmail ifâde ve istifâde ile meşgûl ve muvâzabet üzere
4. olub bir vechile te'addî ve rencide olunmak icâb itmez iken 'avârız ve imdâd-ı hazariyye
5. ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlif vukû'unda medîne-i mezbûradan a'yân
6. ve mütegalibeden ba'zı kimesneler emr ve defter mücebince herkese tevzî' ve sâliyâne eyleyüb
7. 'avk ve te'hîr da'vâlarına tâbî' ehl-i 'örf ile yek-dil ve mücerred bu bâbda ta'cîz için
8. siz zî-kudret olmanızla ma'lûmü'l-mikdâr akçe virin biz tahsîl itdikçe size ifâ
9. ideriz deyu te'addîye ictisâr üzere olmalarıyla ahvâlleri mükedder olduğun
10. bildürüb hılâf-ı şer' ve kânûn ve bilâ emr-i hümayûn te'addîleri men' ü def
11. olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın hılâf-ı şer' ve kânûn ve bilâ emr-i
12. münîf te'addî itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka'de sene 1159 **(25 Kasım-4 Aralık 1746)**.

26/1

Karaman Vâlisine ve Develü ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Nâ'ibine Hükm ki,

1. Sen ki Develü Kādîsi Mevlâna-yı mûmâ-ileyh Mustafa zîde fazlulusun Südde-i Sa'âdetime mektub gönderüb Develü Kazâsı'na tâbî' Fenase nâm karyeden Maria nâm
2. nasrâniyye meclis-i şer'a varub mersûmenin oğlu Ohan nâm mûrahıkı karye-i mezbûrdan Angelbas veled-i Kirkor ve Sahak veled-i Artin
3. nâm emredler bin yüz elli (boşluk) senesinde ahz ve mak'adına kamış lâ-hâl ve idhâl ve bzğırsakların cerh ve âhar gün sâhib-i firâş oldukdan sonra
4. ol-cerhden müte'essiren mürd olmağla üzerine varılıb keşf ve tahrîr ve vâkı-ı hâl der-aliyyeye i'lâm olunması matlûbumdur didikde taraf-ı

5. şer' den hâlik-i mesfûrun üzerine varılub mak' adında eser-i cerh numâyân olub icrâ-yı hakk olunmadın mesfûrlar firâr ve hâlâ
6. taht-ı kazânızda mürûr ve 'ubûr üzere olmalarıyla bulundukları mahallde şer' le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında vâkı'-ı
7. hâli emr-i şerîfim virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden şer' le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka' de sene 1159 (**25 Kasım-4 Aralık 1746**).

26/2

Karaman Vâlisine ve Bor ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Sarây-ı Cedîd-i 'Âmire'm teberdârlarından Ahmed zîde kaduruğu gelüb bunun li-ebeveyn karındaşı Mehmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt
2. oldukda Bor Kasabası toprağında vâkı' mutasarrıf olduğu mülk menzil ve bağa ve sâ'ir muhellefât ırs-ı şer' le buna ve müteveffâ-yı
3. mezbûrun zevcesi ve kızları (boşluk) ve (boşluk) nâm hatunlara intikâl itmişiken zevcesi mezbûra mehrini ve hissesini terekeden almağa
4. kanâ'at itmeyüb bağ-ı mezbûru ben zabt iderüm deyu Bor'da sâkin Molla Osman ve Niğdeli Nebi nâm kimesneler ile yek-dil
5. ve bağ-ı mezbûr ile menzil ve sâ'ir muhellefâtı fuzûli ahz ba'dehu mezbûralar dahî müteveffîye olduklarında anların hisseleri
6. dahî ırsen bununla Bor Kazası'nda sâkin mezbûrların büyük vâlideleri (boşluk) nâm hatuna intikâl ve bu zikr olunan
7. hisseleri almak murâd itdikde mezbûra dahî buna hisesin virmeyüb Osman ve Nebi ile tegallüben zabt idüb
8. ziyâde gadr ve hayf eylediklerin ve bu bâbda mukayyed ve fetâvâ-yı şerîfesi olduğun bildürüb mücebince şer' le
9. görilüb muhallefât-ı merkûm taksîm olunub bağ ve menzil ve sâ'ir muhallefâtdan hisesi buna alıvırılüb icrâ-yı şer'
10. ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğün mahallinde şer' le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka' de sene 1159 (**25 Kasım-4 Aralık 1746**).

26/3

Nevşehir Kādîsına Hüküm ki,

1. Nevşehir Kazası sâkinlerinden Hasan Beşe demekle ma'rûf kimesne gelüb yine kaza-i mezbûra tâbi' İlaş nâm karye sâkinlerinden Mahmud oğlu Ömer nâm kimesne
2. zuhûr ve mücerred tama'-ı hâmından nâşî üzerine musallat ve sen benim yigirmi

seneden mukaddem müteveffıye olan hemşîrem (boşluk) nâm hatunu

3. nikâh ile almışdın taht-ı nikâhında iken müteveffıye olmağla mehri zimmetinde kalmağla senden alurum deyu nizâ' ve bu makûle bilâ
4. gadr-ı şer'î on beş sene mürûr iden hukûk da'vâsının istimâ'ı memnû'iken mezbûr mücerred tecrîm ve celb-i mâl kasdıyla hılâf-ı
5. şer'-i şerîf ol-vechile akçe mutâlebesiyle bunu te'addî ve rencideden hâlî olmayub gadr-ı küllî murâd eyledüğün ve bu bâbda
6. Şeyhu'l-islâmdan da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildürüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince 'amel olunub mezbûr hılâf-ı
7. şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf ol-vechile mehr nâmıyla akçe mutâlebesiyle bunu te'addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan müdâhale
8. ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka'de sene 1159 **(25 Kasım-4 Aralık 1746)**.

26/4

Karaman Vâlisine Bor ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Adana'da vâkı' Ekber Avşarı Cemâ'ati fukâralarından Mustafa nâm kimesne 'arzihâl idüb Bor Kasabası'na tâbi' Kilisahisarı nâm karye sâkinlerinden
2. Sarı oğlu Hacı Mehmed ve Sefer oğlu Hacı Mehmed ve Muslu Bey ve Hüseyin Bey oğlu Abdullah ve Seyyid Mustafa ve Kalalı oğlu Mustafa ve Sevikoğlu
3. oğlu Musa ve Ali ve Kuraoglu Mustafa ve Topal Koroğlu İbrahim dimekle ma'rûf kimesneler ile sâ'ir ihtiyârlar karye-i
4. mezbûr zâbiti ma'rifetiyle bin yüz elli (boşluk) senesinde bundan üç yüz yigirmi re's koyunu ma'lûmü'l-mikdâr guraşa iştirâ ve kendü umûru içün furuht
5. ve sarf idüb ve behâsın taleb eyledikde bir mikdâr guraş edâ ve zimmetlerinde bâkî kalan kusûrı dahî defâ'tiyle taleb ve almak murâd
6. bî-cevh-i şer' virmekde te'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında oldukların bildürüb şer'le görilüb mezbûrların zimmetlerinde şer'le
7. müteveccih olan ganem-i mezkûrun behâsı alıvirilüb te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum
8. recâ eyledüğü ecilden şer'le görilmek emrim olmuşdur. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 **(15-24 Kasım 1746)**.

27/1

Ber-vech-i Arpalık Beyşehir Sancağı Mutasarrıfı (boşluk) ve Beyşehir ve (boşluk) Kādılarına Hükm ki,

1. İbrahim ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler Südde-i Sa'âdetime gelüb mezbûr İbrahim bundan akdem bin yüz elli dokuz senesinde Beyşehir
2. Sancağı Mutasarrıfı Cafer Paşa'dan livâ-i mezbûr hâssı karyelerinin zabtın iltizâm ve bedel-i iltizâm edâ idüb mezbûr
3. İbrahim'in yedine zabtiçün virilan temessük mücebince zabt ve ta'sîr itmek üzere iken Beyşehir'de sâkin a'yân
4. ve mütegalibeden Abdullah Ağa dimekle ma'rûf kimesne bilâ-sened müdâhale itmekle mezbûr İbrahim düstûr-ı mükerrem Karaman
5. Vâlisi Vezîrim Mustafa Paşa edamallahu te'âla iclâluhu tarafına irsâl eylediği âdemisi ve mezbûrların
6. mûrisi (boşluk) nâm kimesne vezîr-i müşârun-ileyhden buyuruldu alub 'avdet ve gelür iken mezbûr Abdullah yol
7. üzerine âdemler ta'yîn ve karyelerin zabtiçün mektub vireyim deyu âdemi mezbûru 'alâ-tarîki'l-müsâfire(ti)
8. bir tarikle hânesine nüzûl itdirdükden sonra mezbûrların mûrisi ve merkûm İbrahim'in âdemîsi olan
9. mezbûrun vücûdunu pat pat idüb katl ve lâşesini zokâğa ilkâ ve hâss-ı mezbûr karyelerini fuzûlî
10. zabt idüb gadr u te'addî eyledüğün bildirüb mezbûrun fuzûlî eyledüğü hâssı mezbûr fuzûlî istirdâd
11. ve katl husûsu dahî şer'le görilüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Dîvân-ı Hümâyûnu'mda mahfûz olan
12. Elviye Defterlerine mürâca'at olundukda livâ-i mezbûr elli beş Şa'bân'ının yigirmi ikinci gününden mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyh
13. Cafer Paşa'ya tevcîh ve elli altı ve elli yedi ve elli sekiz senelerinde ibkâ olunub elli dokuz senesi Şevvâl'inin
14. yigirmi yedinci gününden Niğdeli Ömer Paşazâde Abdurrahim Paşa'ya tevcîh ve hâlâ üzerinde olduğu mukayyed
15. bulunmağın bu sûretde livâ-i mezbûr hâssının tereke hâsları mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyh Cafer Paşa'nın zemânına düşmekle
16. mezbûrünün da'vâları şer' ve kânûn olan mevâddan olmağla şer' ve kânûn üzere görilmek

17. iktizâ eyledüğün bi'l-fi'il Re'isü'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm itmeğin imdi tereke
18. mahsûli hâsları bir yerde tereke irişüb kemâl olub biçilmek câ'iz olduğu zemân mu'tâddır biçilmek
19. ve harman olmak lâzım değildir ol-vakitde her kimin tahvîli târihinde düşer ise cümle tereke mahsûlü anın
20. olur bu bâbda mahallinde şer' ve kânûn üzerine 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka'de sene 1159 (25 Kasım-4 Aralık 1746).

27/2

Karaman Vâlîsi ve Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Nevşehir Kazâsı'na tâbi' Avanos nâm karye sâkinlerinden el-Hâcc Ömer nâm kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arzıhâl idüb karye-i mezbûrada vâkı'
2. ma'lûmetü'l-hudûd mülk menzili 'arsası üzerine babası Hacı Mehmed nâm kimesne kendü mâlıyla bir bâb kemer oda binâ ve ihdâs ve otuz sene
3. 'ale'l-usûl bilâ-nizâ' mutasarrıfıyken fevt olub ba'de menzil-i mezbûr buna intikâl ve bu dahî yigirmi seneden mütecâviz mülkiyyetlerine mutasarrıf
4. olub âhardan bir vechile dahl ü ta'arruz olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûra sâkinlerinden es-Seyyid Zeynelabidin nâm kimesne
5. zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred bunu ızrâr ve ta'cîz kasdıyla büyük babasından müntekıl mülk menzili 'arsası üzerinde oda-i
6. mezbûra için seneyn-i merkûmeden mukaddem benim mezilimin tarîki idi deyu bî-vech-i şer'-î nizâ'a tasaddî ve bundan akdem yedinde olan
7. müte'addid fetâvâ-yı şerîfe mücebberince mezbûr ile mürâfa'a-i şer' olduklarında mezkûrun iddi'âsı lağv u mahaz olub oda-i mezbûrada
8. bir dürlü 'alâka ve medhali olmadığı mütevâtiren Müslimîn şehâdetleriyle şer'an sâbit ve mu'ârazadan men' ü def' birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye
9. virilüb ve bu makûle bilâ-gadr-ı şer'î on beş sene mürûr eyliyan mülk 'arsa da'vâsının istima'ı memnû'iken tegallübünden nâşî
10. bir vechile kâni' ve mündef' olmayub yine mugâyir-i hüccet ve fetâvâ-yı şerîfe nizâ'-a tesaddî ve hılâf-ı inhâ bunun üzerine mübâşir gönderüb
11. tecrîm ve tağrîm ve ta'cîzden halî olmayub gadr-ı küllî murâd eyledüğün bildürüb yedine olan hüccet-i şer'iyye ve fetâvâ-yı münîfe
12. müciblerince 'amel olunub mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ve fetvâ-yı münîfe mezbûrun ol-

vechile zâhir olan müdâhale ve te'addîsi men' ü def

13. olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için emr-i şerîf sâdır olmuştur. Fî evâsıt-ı Zil-ka'de sene 1159 (25 Kasım-4 Aralık 1746).

27/3

Karaman Vâlisi Vezîre Nevşehir Kādîsına Hükm ki,

1. Pirîzâde Mehmed gelüb mûmâ-ileyhin kimesneye deyni ve kefâleti olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken
2. Nevşehir sâkinlerinden Şerefli Cemâ'atinden Bekir nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın yüz guruş ahz ve ziyâde
3. gadr u te'addî eylediğün bildürüb şer'le görilüb mezkûrun hılâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın aldığı meblağ-ı mezbûr voyvodaları
4. ma'rifetiyle girü kendiye alıvirilüb te'allül ve muhâlefet itidirmemek bâbında emr-i şerîfimle recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için
5. yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka'de sene 1159 (25 Kasım-4 Aralık 1746).

27/4

Karaman Vâlisi Vezîre Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına

1. Kaşaklı Kazâsı'na tâbi' Bayındır nâm karyeden bundan akdem
2. katlen fevt olan Mehmed bin Mustafa nâm kimesnenin zevcesi
3. (...) bint Abdullah ve vâlidesi Medine bint Abdullah ve sulbiye kızı
4. Fatıma ve kız karındaşları Âişe ve Elif ve Ümmü nâm hatunlar gelüb bunların
5. mûrisleri mezkûr Mehmed bin Mustafa Beyşehir Sancağı Mütesellimi İbrahim'in etbâ'ından olmağla
6. ber-vech-i iltizâm mutasarrıf olduğu Beyşehir Kazâsı'nda vâkı' mîr-livâ hâssı karyelerim ru'yet için
7. mezbûr Mehmed'i irsâl eyledikde Beyşehir a'yânından olub öteden berü zulm ile me'lûf cebâbireden
8. Emir Abdullah demekle ma'rûf kimesne işbû bin yüz elli dokuz senesi Şa'bân-ı şerîfinin yigirmi yedinci gicesi
9. konağına duhûl ve ba'dehu ahşâm ile ademleriyle müttetik ve mezbûrlara emr ve Yatağan
10. ta'bîr olunur kebîr bıçak ile darb ve mecrûh ve bi-gayr-ı hakkın katl ve sabah oldıkda
11. ayağına ip takub çarşı ve pazar arasında gezdürüb ba'de bir çukur (...)

12. içine vaz' idüb ziyâde gadr u te'addî eyledüğün bildürüb
13. görilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ üzere mahallinde şer'le görilmek için (yazılmışdır). Fî evâsıt-ı Zil-ka'de sene 1159 (**25 Kasım-4 Aralık 1746**).

28/1

Karaman Vâfisi Vezîre İnsuyu Kādîsına Hükm ki,

1. İnsuyu Kazâsı'na tâbi' Sıvarık nâm derbend karyenin berât-ı şerîfimle derbend ağası olan el-Hâcî Yusuf teberdâr-ı hâssa gelüb İnsuyu
2. Kazâsı'na tâbi' Sıvarık ma'a Kilisa Karyesi ba-fermân-ı 'âlî derbend olub ve derbendci ta'ifesi hizmet-i derbendleri ru'yet eylemeleriçün üzerlerine
3. derbend ağası nasb ve ta'yîn olunmamağla mûmâ-ileyhin taşra çıkacak etmeği mukâbelesinde ağalık-ı mezkûr sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn'um
4. mûcebince işbû bin yüz elli dokuz senesi Ramazân-ı Şerîfinin yigirmi ikinci gününde kendüye tevcih ve yedine berât-ı şerîf-i 'âlîşânım virildüğün bildürüb ağalık-ı
5. mezkûr yedinde olan berâtı mûcebince kendüye zabt itdirilüb âharı dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Hazine-i 'Âmiremde mahfûz
6. Mevkûfât Defterlerine nazar olundukda ağalık-ı mezkûr vech-i meşrûh üzere mûmâ-ileyhe tevcih ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve mûcebince 'amel
7. olunmak için berâtı 'unvânına keşide kılınan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn'um bâ-fermân-ı âlî mahalline kayd olundığı mestûr ve mukayyed bulunmağın berâtı mûcebince 'amel
8. olunmak için fermân-ı 'âlîşânım yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka'de sene 1159 (**25 Kasım-4 Aralık 1746**).

28/2

Karaman Vâfisine Koçhisar ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Taht-ı kazânızda konar ve göçer Sarı Cemâ'ati ehâlisinden Mehmed Ali ve Halil ve Hasan ve Veli ve Abdullah ve Yusuf ve İsmail
2. ve Mustafa (...) gelüb Koçhisar'da Şambayadı 'Aşireti'nden Murteza nâm kimesne kendü halinde olmayub şerîr
3. ve gammâz olub dâ'imen kâdî ve nâ'ib ve voyvoda ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi yanlarına varub fukarâyı hılâf-ı vâkı'
4. mevâdd isnâdıyla ehl-i 'örfe gamz ü tecrîm ve 'alâka ve medhali olmadığı il-mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlifleri

5. umûrına karışub bunun emsâli zulm ü te'addîsinin nihâyeti olmaduğın ve husûs-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğın
6. sen ki Koçhisar Kādîsı Mevlânâ Ahmed Edib zîde fazluhusun 'arz olduğın bildürün men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim
7. recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka'de sene 1159 (25 Kasım-4 Aralık 1746).

28/3

Karaman Vâlîsine ve Bor ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Medîne-i Bor Mahâllatı'ndan Cami'-i Atik Mahallesi sâkinlerinden el-Hâcc İbrahim bin el-Hâcc Mustafa gelüb yine kasaba-i mezbûrda vâkı' sükda mecma'-ı nâs olan
2. mahalde mutasarrıf oldığı dükkânda müste'ciri olan yine kasaba-i mezbûr mahallâtından el-Hâcc Mahmud Mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid Cafer nâm kimesneden dükkân-ı
3. mezbûrun îcâresin taleb eyledikde virmekde te'allül ve muhâlefet eyledüğünden gayrı bî-vech-i şer'-î buna şutûm-ı galîza ile şetm ve darb-ı şedîd ile darb
4. ve mürâfa'a-i şer'î şerîf olduklarında mürâfa'adan cânib-i şer' den bunun yedine hüccet-i şer' iyye virmekle yedinde olan hüccet-i şer' iyye şer' le görilüb icrâ-yı hakk
5. olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın şer' le görilmek içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zil-ka'de sene 1159 (15-24 Kasım 1746).

28/4

Karaman Vâlîsine ve Bor ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. el-Hâcc Ali zîde kadruhu Südde-i Sa'âdetime 'arzıhâl idüb bunun 'abd-i memlûki olan Yusuf nâm gulâm bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde kendü halinde 'ırzıyla mukayyed
2. vilâyetine gitdükde Bor Kasabası sâkinlerinden eşkıyâdan Kel oğlu Hüseyin ve karındaşı Osman ve Süleyman oğlu Hasan ve Kuşbeşe ve Yakub oğlu Ömer
3. ve Keçeli oğlu Ali Keşi ve Sulu oğlu Fettah ve Ali Bey oğlu Kulu ve Halim oğlu Ahmed Ağa dimekle ma'rûf kimesneler kendü hallerinde durmayub
4. birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve yoluna inüb üzerine hücûm ve mızrâk ile urub katl ve yanında mevcûd bulunan dört re's atını
5. ve sâ'ir cümle emvâl ve eşyâsını nehb ü gâret idüb ziyâde gadr u te'addî ve fesâd ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğın

6. bildürüb yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görilüb mezbûrların hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın nehb ü gâret eyledikleri ol-mikdâr re's at
7. ve sâ'ir emvâl ve eşyâsı alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayunum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka'de sene 1159 (25 Kasım-4 Aralık 1746).

28/5

Karaman Vâlisine (boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Konya Kazâsı mahâllatından Çifteserdiban Mahallesi sâkinlerinden Bedros nâm zımmî gelüb bu kendü halinde olub hılâf-ı şer' kimesneye vaz' u te'addîsi olmayub
2. ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken Konya Kazâsı sâkinlerinden Hasan ve Ali ve Veli ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler kendü hallerinde olmayub
3. bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf gice ile bunun menzilin basub bi-gayr-ı hakkın emvâl ve eşyâların nehb ü gâret eylediklerinden mâ'adâ
4. hılâf-ı şer'-i şerîf bunu ve menkûhası Kıymet nâm nasrâniyyeyi darb-ı şedîd ile darb ve ol-darbdan menkûhası mesfûre hâlike olmağla
5. bu dahî mezbûrlardan taleb da'vâ murâd eyledikde ma'iiyyet-i kesîreleri sebebiyle icrâ-yı hakk olunmayub ve mezbûrlar hâlâ taht-ı hükûmet
6. ve kazânızda firâr üzere oldukların ve bu bâbda Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirilüb mücebince şer'le görilüb alıvirilüb
7. icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayunum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka'de sene 1159 (25 Kasım-4 Aralık 1746).

29/1

Karaman Vâlisine ve Saidili ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Konya Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ el-Hâcc Emrullah zîde 'ilmuhu mektûb gönderüb Medîne-i Konya'da vâkı' müteveffîye Devlet Hatun Vakfı'nın ber-vech-i meşrûta iştirâk
2. mütevellîsi olan İvaz Mehmed ve Ahmed bin Hasan zîde kadruhumâ meclis-i şer'a varub Konya Sancağı'nda Saidili Nâhiyesi'nde Kelemiç Mezrâ'a'sının
3. 'öşri vakf-ı mescid-i Devlet Hatun ve sâlârı ze'amet mülhakâtından olduğu defter-i hâkânîde mukayyed olmağla mezrâ'a-i mezbûreyi hudûdı dâhilinde
4. 'öşr ve resmi kadîmü'l-eyyâmdan beru mezrâ'a-i mezbûranın sâlâriyyesine mutasarrıf olanlarıyla Devlet Hatan Mescid'i Vakfı tarafından alına

5. gelan yerlerinde ber-mûceb-i defter-i hâkânî âharın 'alâkası olmayub dahl icâb itmez iken yine livâ-i mezbûrda Bayburd Nâhiyesi'nde Mezrâ'a-i Gül Osmanlu
6. ve gayriden on dört bin iki yüz doksan akçe timâra ber-vech-i tekâ'üd mutasarrıf olan Ahmed veled-i Mustafa zuhûr ve timârı mülhakâtından müşterekiyle kayd ve berâtına
7. dâhil Turgud Nâhiyesin'e tâbi' mevrâ'a-i Alaçayı Tarlası Acıözü ve Candar ve Halmı ve Sarayini nâm karyeler ehâlilerinin yaylakları
8. imiş ba'zı yerleri zirâ'at idüb 'öşrün virirler deyu defter-i hâkânîde mukayyed mevrâ'ayı ve mümtâz ve mu'ayyen hudûdı dâhilinde kadîmden müşterekiyle
9. timârı tarafından alına gelan yerleri ve kadîmisi üzere 'öşr ve resmin kadîmisi üzere almağa kanâ'at itmeyüb mevrâ'a-i Kelemiş el-mezbûrenin
10. mümtâz ve mu'ayyen hudûdı dâhilinde olmayub kadîmden 'öşr ve resmin sâlâriyyesine mutasarrıf olanlar ile mescid-i mezbûr vakfı tarafından alına
11. gelan ma'lûmetü'l-hudûd yerleriçün müşterekiyle kaydına dâhil Alaçayı Tarlası Mevrâ'ası arâzisinden olmak üzere kadîme
12. mugâyir fuzûlî müdâhale ve bundan akdem mahall-i nizâ'ın üzerinde mürâfa'a-i şer' ve ol-diyârın müsinn ü ihtiyâr ve bî-garâz
13. ve ehl-i vukûf kimesnelerden tefahhus ve su'âl olundukda kıbleten beyne'l-ehâlî Asır Ka(va)klık dimekle ma'rûf Cebel ve şarkan Doğu Debe
14. nâm-ı diğér Koyunkıran ve Kemerlik dimekle 'arîf cebel ve şimâlen Turhan Makberesi ve garben Molla Celaleddin Vakfiyye'sine muttasıl
15. tarîk-i 'âmma müntehî hudûd ile mahdûd olan 'öşrü mûmâ-ileyhimânın mütevellîsi oldukları Vakf-ı Mescid-i Devlet Hatun sâlârı
16. timâr olan Gelemiş Mezra'sı hudûdı dâhilinde 'öşr ve resmin kadîmü'l-eyyâmdan beru sâlâriyye mutasarrıflarıyla cânib-i vakfdan
17. alına gelan yerlerden oldığı şer'an sâbit ve zâhir kadîmisi üzere hükm ve mezbûr mugâyir-i kadîm muâ'razadan men' birle cânib-i şer'den
18. hüccet-i şer'iyye virilmişiken sipâhi-yi mezbûr bir dürlü kânî' ve mündef' olmayub hılâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ve kadîm kemâ-fi'l-
19. evvel müdâhale ve vakf-ı şerîfe gadr-ı murâd itmekle defter-i hâkânî ve hüccet-i şer'iyye mûcebince kadîmisi üzere 'amel olunub mugâyir-i kadîm
20. ve hüccet-i şer'iyye ve defter-i hâkânîye muhâlif sipâhi-yi mezbûrun müdâhale ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına
21. vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs mevlânâ-yı mûmâ-ileyh 'arz ve Defterhâne-i 'Âmirem'de mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala

22. mürâca'at olundukda Saidili Nâhiyesi'ne tâbi' Mezrâ'a-i Kelemiş 'öşri Vakf-ı Mescid-i Devlet Hatun Meydan ve Celablu ve Gök Mahmudoğlu'ndan (?)
23. zirâ'at iderler ve hâsıl-ı gendüm ve şâ'ir yekûn altı yüz ve hisse-i vakf-ı gendüm ve şâ'ir yekûn iki bin dört yüz akçe yâzu ile defter-i
24. mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde hâsıl-ı sâlârı yazı-yı mezkûra ile yine nâhiyesine tâbi' Seyrekviranı nâm karye ve gayrihi
25. ile (bir gör)ilüb beş bin akçe 'an ze'âmet deyu bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun iki bin beş yüz akçesi Dergâh-ı Mu'allâ'm Mütferrikalarından Mütferrika
26. Ali bâkîsi müştereki kaydlarından ve Turgud Nâhiyesi'ne tâbi' ve hâsıl-ı tahtında gendüm ve şâ'ir yekûn ma'a gayrihâ iki yüz akçe yâzu ile
27. Mezrâ'a-i Alaçayı Tarlası Acıözi ve Candar ve Halmı ve Sarayini nâm karyeler ehâlilerinin yaylakları imiş ba'zı
28. yerleri dahî zirâ'at idüb 'öşr virirler imiş hâricden geüb otundan ve suyundan intifâ' idenlerden kânûn
29. üzere 'alâ süriden (?) 'alâ ve evsât süriden (?) ve evsât ednâ süriden (?) ednâ resm-i otlak virirler imiş
30. deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle ol-dahî tahrîr ve defter-i icmâlde yine nâhiyesine tâbi' Otluhisar nâm karye ra'îyyet ile bir görilüb on
31. bin akçe bir icmâl ve icmâl-i mezkûrun üç bin beş yüz akçesi defter-i hâkânîde mestûr oldığı üzere tekâ'üd Ahmed veled-i
32. Mustafa bâkîsi müşterekleri kaydlarında olmağla ber-mûceb-i vakf ve defter-i hâkânî bâlâda zikr olduğu üzere sâlârı
33. timâr ve 'öşrü Devlet Hatun Vakfı olan mezra'a-i Gelemiş el-mezbûrenin icmâl ve mufassalı ve nâhiyesi başka ve iki yüz akçe
34. yazû ile mukayyed olan Timarhanı Mezra'ası dahî başka olub birbirlerinde 'alâkaları olmayub iktizâ eylediği
35. bi'l-fi'l Defter Emîni olan Ebubekir dâme mecduhu i'lâm itmeğin defter emîni mûmâ-ileyhin i'lâmı mûcebince 'amel
36. olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka'de sene 1159 (25 Kasım-4 Aralık 1746).

29/2

Karaman Vâlîsi Vezîre Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Nevşehir Kazâsı'na tâbi' Gödeli nâm karye ehâlilerinden ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları geüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız

2. ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlif ve imdâd-ı seferiyyelerin cem'ine me'mûra edâ idüb kusûrları yoğiken Aksaray Kazâsı sükkânından
3. a'yândan Mehmed ve Ahmed ve Hüseyin ve Hasan nâm kimesneler birbiriyle yek-dil ve yek-cihet ve bunların üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmadın hılâf-ı
4. şer' ve bî-gayr-ı hakkın bin yüz elli (boşluk) senesinde ma'lûmü'l-mikdâr guruşların alub ziyâde gadr itmeleriyle birkaç defa' taleb eyledikde
5. edâda te'allül üzere oldukların ve fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildürüb fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer'le görilüb hakları
6. alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka'de sene 1159 (**25 Kasım-4 Aralık 1746**).

29/3

Karaman Vâlîsi Vezire Larende ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Havâss-ı Hümâyûnum karyelerinden Larende Kazâsı'na tâbi' Davgandos nâm karye ehâlisi gelüb
2. bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelan 'avâriz ve imdâd-ı hâzariyye ve seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle
3. vâkı' tekâlifden tahammüllerine göre hisselerine düşeni edâ idüb bir dürlü dahl ve rencîde olunmak
4. icâb itmez iken içlerinden ikâmetleri mün'im ve mütemevvil kimesneler kendü tekâliflerin tahfif için bunların üzerlerine
5. tahammüllerinden ziyâde tekâlifî tahmîl ve cebren tahsîl eylediklerinden mâ'adâ ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından
6. dahî bilâ-emr-i şerîf tekâlif-i şâkka mutâlebesiyle dâ'imen te'addî ve rencîde ve bundan akdem mezbûrlar ile mürâfa'a-i
7. şer'î şerîf olduklarında tahammüllerinden ziyâde tekâlif tahmîl eylememek üzere taraf-ı şer'den tenbîh ve fîmâ-ba'de te'addîlerinin
8. men' için yedlerine hüccet-i şer'iyye virilmişken mezbûr mugâyir-i hüccet-i şer'iyye te'addîden hâlî olmadıkların bildürüb
9. hüccet-i şer'iyye mûcebince 'amel olunub mezbûrlar hılâf ve kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye te'addî olunmayub
10. men' ü def' olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere'amel olunmak için

11. yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka‘de sene 1159 (25 Kasım-4 Aralık 1746).

30/1

Karaman Vâlisi ve Larendede ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Sâdât-ı Kirâmıdan Seyyid Zeynelabidin Çavuşzâde nâm kimesne gelüb Larendede kazâsı’na tâbi’ İbrala ve Kızıllar ve Bor-
2. timur nâm kurâ ehâlilerinden ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba‘zıları bizim huzûr-ı şer‘de husûslarımızı gör her ne mikdâr akçe harc idersen
3. biz sana edâ ideriz deyu buna emr ve bu dahî mezbûrların umûrın ve husûsun bin yüz elli (boşluk) senesinde kendü mâlından
4. ma‘lûmü’l-mikdâr akçe harc u sarf ve umûların ru‘yet ve vücûda getürmekle mezbûrların bi-şartı’r-rucû‘ emrlerine binâ’en
5. masrûfû olan meblağ-ı mezbûru taleb eyledikde bî-vech-i şer‘î edâda te‘allül ve muhâlefet ve taraf-ı şer‘den edâya tenbîh birle yedine mürâsele dahî
6. virilmişiken yine itâ‘at-i şer‘ itmeyüb edâdan imtinâ‘ ve gadr sevdâsında oldukların bildürüb
7. mahallinde şer‘le görilüb mezbûrların bi-şartı’r-rucû‘ emrleriyle masrûf olan meblağ-ı merkûm hakkı temâmen tahsîl ve alıvirilüb
8. icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi‘l-ka‘de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

30/2

Karaman Vâlisi Vezîre Ber-vech-i Arpalık İçil Sancağı Mutasarrıfı Vezîre Mud ve Larendede ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Larendede sâkinlerinden Sâdât-ı Kirâm’dan Seyyid Abdurrahman Ağa dimekle ma‘rûf kimesnenin oğlu Seyyid Zeynelabidin zîde şerefûhu Südde-i Sa‘âdetime ‘arzihâl idüb
2. İçil Sancağı’nda Mud Kazâsı’nda Selamlı nâm karyede sâkin akrabalarından Abdülmuin Paşazâde Abdülmuin Bey dimekle meşhûr kimesne
3. bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde hayatında kerîmesi Şerife Âişe nâm bıkri-bâliğayı rızâsıyla şuhûd mahzarında buna ‘akd ve Larendede’de
4. buna cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüb lâkin mezkûr Seyyid Abdülmuin fevt olmağla varub menkûhası mezbûraya almak murâd
5. eyledikde şer‘an menkûha-i mezbûreye bir dürlü dahl olunmak icâb itmeziken Umud Kazâsı’nda sâkin zümre-i

6. eşkıyâ ve cebâbireden Mustafa Beyzâde Seyyid Ali Bey ve Zileli Çalık Beyzâde Seyyid Mustafa Bey demekle ma'rûf kimesneler
7. zuhûr ve birbirleriyle yek-dil ve menkûhası mezbûra için babası müteveffâ-yı mezbûr ve karındaşı Seyyid Abidin'e virmiş idi sana virmeyüb
8. bizler aluruz deyu hılâf şer'-i şerîf menkûhası mezbûraya müdahâle ve cebren zabt ve gadr ve eşkıyâ-i mezbûrûn hâlâ taht-ı
9. kazâlarınızda oldukların bildürüb bulundıkları mahallde şer'le görilüb menkûhası mezbûra kendüye alıvirilüb hılâf-ı
10. şer'-i şerîf mezbûrların müdâhaleleri men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka'de sene 1159 (25 Kasım-4 Aralık 1746).

30/3

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı muzâfâtından Hatunsaray Nâhiyesi Nâ'ibine Hüküm ki,

1. (boşluk) Kal'ası müstahfızlarından Hüseyin bin Mehmed nâm müstahfız gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu gedik timârı karyelerinden Konya Kazâsı muzâfâtından
2. Hatunsaray Nâhiyesi'ne tâbi' Yüksüzler (?) nâm karyesinin defterde mukayyed ra'iiyyet ve ra'iiyyeti oğullarından Abdurrahman nâm kimesnenin üzerine
3. edâsı lâzım gelan rusûm-ı ra'iiyyeti kânûn ve defter mücebince taleb eyledikde mücerred virmemek için ben karye-i mezbûranın re'âyası değilim deyu hılâf-ı
4. kânûn ve mugâyir-i defter rusûm-ı ra'iiyyetin edâda te'allül ve mürâfa'a-i şer' olduklarında mezbûr Abdurrahman karye-i mezbûranın defterde
5. mukayyed ve ra'iiyyeti oğullarından olduğu sâbit ve üzerine edâsı lâzım gelan rusûm-ı ra'iiyyeti edâya tenbîh birle cânib-i şer'den
6. hüccet-i şer'iyye virilmişiken ol-hüccet-i şer'iyye ve deftere mugâyir hılâf-ı kânûn edâda te'allül ve timârı mahsûlüne gadr-ı murâd eyledüğün
7. bildürüb ol-bâbda kânûn üzere hüküm-i hümayûnum recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka'de sene 1159 (25 Kasım-4 Aralık 1746).

30/4

Karaman Vâlisine Larende Kādîsına Hüküm ki,

1. Larende Mahallâtından Narullah Mahallesinden Şeyh Ali Semerkandî Câmî'-i Şerîfi evkâfının evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle
2. mütevellîsi olan Seyyid (boşluk) zîde şerefühu gelüb hâlâ mahalle-i mezbûrada sâkin

câmi'-i mezbûrun imâmı olan Mehmed Efendi

3. dimekle ma'rûf kimesne mahsûl-i vakfdan yedinde olan berâtı mûcebince hizmeti mukâbelesinde müstehak olduğu vâzifesin
4. almağa kanâ'at itmeyüb câmi'-i mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf pencere timurların ve şam'adan ve döşeme kâliçesin serika
5. ve götürüb Karaman Bazarı'nda bey' eyledükde ru'yet iden ba'zı Müslimîn ihbârlarıyla zâhir ve numâyân
6. oldukda fîmâ ba'd bu makûle ef'âl-i kabîhadan keff-i yed itmek üzere ma'rifet-i şer'le bi'd-defa'at tenbîh olunmuşiken mütenebbih olmayub
7. 'âdet-i müstemirresi üzere tekrâr câmi'-i merkûmede mevcûd olan şam'adan ve sâ'ir eşyâyı vakf-ı şerîfe
8. gadr ve câmi'-i mezbûrun harâbına bâdî olduğun bildirüb şer'le görilüb imâm-ı mezbûrun serika eyledüğü
9. mâl-ı vakf her ne ise kendüden bi't-temâm vakf için tahsîl ve tevliyyeti (?) mûmâ-ileyhe alıvirilüb icrâ-yı hakk
10. ve fîmâ-ba'de hilâf-ı şer'-i şerîf fesâd ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le
11. görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zil-ka'de sene 1159 (25 Kasım-4 Aralık 1746).

31/1

Karaman Vâlisine Larende ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Larende Kazası sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan kıdvetu's-sâdâtî'l-kirâm Seyyid Zeynelabidin zîde şerefühu Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Larende'de vâkı'
2. Müteveffa İbrahim Bey Evkâfı'ndan kazâ-i mezbûrda nısf-ı bağçe ve Sekiz Çeşme Hammâmı dimekle ma'rûf hammâmın sülsüne ve sülsânına Seyyid İbrahim nâm kimesne
3. icâreteyn mütevellî temessükü mûcebince ve iki kıt'a arâzîlere dahî sâhib-i arz temessüğü mûcebince yine merhûm Seyyid İbrahim ile ber-vech-i
4. iştirâk mutasarrıflar iken merkûm Seyyid İbrahim biz yüz elli sekiz senesinde fevt olmağla ol-hammâmdan ve bağçeden ve yerlerden dahî hissesi
5. bi-hasebi's-şer' ve'l-kânûn oğulları ve bunun vasîleri olduğu Seyyid Mustafa ve Seyyid Abdurrahman nâm sağırlara intikâl ve hammâm-ı mezkûr ile
6. bağçe-i merkûm için mütevellî-i vakfdan temessük virilüb ve beher-sene taraf-ı vakfa icâresi ve arâzîleri zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin

7. sâhib-i arza edâ idüb bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken müteveffâ-yı mezkûr Seyyid İbrahim'in karındaşları Mehmed ve Ebubekir nâm kimesneler
8. zuhûr gerek bunun ve gerek sağırların hisselerine hılâf-ı şer' ve kânûn fuzûlî müdâhale ve hammâm müste'cirlerin îcâre talebiyle rencîde ve ol-bağçe ve yerlerden
9. dahî zabtlarına mûmâna'at ve te'addî eylediklerin ve bu bâbda hüccet-i şer'iiyeleri olduğun ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğunu sen ki Larende Kādîsı
10. mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sen dahî 'arz eyledüğün bildürüb hılâf-ı şer' ve kânûn müdâhale ve te'addîleri men' ü def' ve ol-yerleri dahî zabtlarına
11. mûmâna'at ve te'addî itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

31/2

Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Nevşehir Kazâsı'na tâbi' Ortahisar nâm karye sâkinlerinden Hasan ve Hüseyin ve diğer Hüseyin ve İsmail nâm kimesneler gelüb bunlar bin yüz elli
2. dokuz senesinde Yazıcı Hüseyin nâm kimesne ile refik olub ticaret için Niğde tarafına varub vilâyetlerine 'avdet ve Üç
3. Kapulu mahallden kalkub Kiçi Ağaç nâm mahallde kondıklarında gice ile eşkıyâ tâ'ifesi bunları basub katl ve mallârın ahz kasdıyla üzerlerine
4. hücûm ve muhârebe iderken bunların (...) içlerinden refikleri mezbûr Hüseyin'i eşkıyâ-yı mezbûrlar cerh ve katl ve bunlar dahî mezbûrun
5. lâşesini kendü katırına tahmîl ve götürüb karye-i mezbûrada vereselerine teslîm ve bunların üzerlerine şer'an bir nesne sâbit
6. olmayub verese-i mezbûrlar diyete müte'allik 'âmme-i da'vâdan her birleri zimmetlerin ibrâ-i 'âmm ile ibrâ idüb kıbel-i şer'den
7. yedlerine hüccet-i şer'iiye virilüb bir vechile dahl icâb itmez iken maktûl-i mezbûrun vereselerinden zevcesi Hadice ve kızı Âişe
8. ve babası Hasan zuhûr ve şirrete sülûk ve ashâb-ı ağrazın iğvâ ve tahrîkiyle bizler ibrâma nâdim olduk mûrisimizi belki siz katl
9. itmiş olası deyu ve gâh mezbûrun meyyitini katırına tahmîl ve karye-i mezbûraya götürüb bize teslîm itmeniz ile diyyeti sizden lâzım
10. gelür sizden alırız deyu dâ'imen te'addî ve rencîde ve ahvâlleri diğer gün olduğun ve bu bâbda da'vâlarına mûvâfık Şeyhu'l-islâmdan
11. fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildürüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince 'amel olunub

mezbûrların hılâf-ı şer' ol-vechile zâhir olan

12. te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

31/3

Karaman Vâlisine ve Kırili ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Müderrisîn-i kirâmdan Mevlâna es-Seyyid Osman ve Hâfız Mehmed zîde 'ilmuhumâ gelüb Beyşehir Sancağı'nda Göçi Nâhiyesi'nde altmış bir nefer re'âyâ
2. ve iki zemîn ile karye-i Dereköy 'öşri Vakf-ı Zâviye-i Şeyh Bali sâlârı ve rusûm-ı 'örfiyye timâr hâsıl-ı sâlârı-yı
3. gallât gendüm ve şa'îr ve gayrihi ve resm-i çift ve bennâk ve cebe ve resm-i tapu ve deştânî yekûn ma'a gayrihâ iki bin akçe ve hisse-i
4. vakf-ı 'öşri gallât gendüm ve şa'îr ve gayriden yekûn ma'a gayrihâ iki bin yedi yüz akçe yâzû ile defter-i mufassalda tahrîr olunub
5. ve Kırili Nâhiyesi'nde vakf-ı zâviye-i Şeyh Bali der-karye-i Dere ve tahtında karye-i Dere Çiftlik iki hâsıl-ı 'öşri gallât bin
6. iki yüz elli iki akçe yâzû ile defter-i evkâfda tahrîr ve bunlar zikr olunan Şeyh Bali Zâviyesi Vakfı'nın yedlerinde olan
7. berât-ı şerîfim mücebince mütevellîsî olanlarıyla Göçi Nâhiyesi'nde vâkı' Dereköy Karyesi'ni sâlârı ve rusûmâtına mutasarrıf olan
8. erbâb-ı timârdan (boşluk) nâm sipâhi ile ma'an zabt ve toprağında zirâ'at idenlerin hâsıl eyledikleri terekelerinin
9. sâlâriyyesinden mâ'adâ cânîb-i vakfa 'a'id olan 'öşri ve Kırili Nâhiyesi'nde
10. Dere Karyesi'nde Bali Şeyh Zâviyesi'ne hâsıl kayd olunan iki çiftlik yeri tevliyyetleri hasebiyle zabt ve vakfa 'a'id
11. olan mahsûlâtını kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd eylediklerinden ahârdan ba'zı kimesneler birbirleriyle yek-dil
12. ve sâlifü'l-beyân çiftlikler ile karye-i mezbûranın 'öşri Şeyh Bali Zâviyesi vakf değildir deyu hılâf-ı defter-i hâkânî
13. fuzûlî müdâhale ve zabt u rabt ve vakf-ı şerîfe gadr-ı küllî eylediklerin bildürüb defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub Kırili Nâhiyesi'nde
14. Dere Karyesi'nde olan iki çiftlik yer ile Göçi Nâhiyesi'nde Dereköy Karyesi'nin 'öşri tevliyyetleri hasebiyle vakf için

15. kendülere berâtları mûcibince ahz ü kabz itdirmeyüb defter-i hâkânîye mugâyir âhardan olan mezkûrları dahl u ta'arruz
16. itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmirede mahfûz olan defter-i mufasssal ve defter-i evkâfa mürâca'at
17. olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

31/4

Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Nevşehir Kazâsı'nda vâkı' e'izze-i kirâmdan Müteveffâ Şeyh Turasan kuddise sırrıhu'l-'azîzin zâviyesi evkâfının
2. evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere bi'l-fî'il berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan sulehâdan kıdvetü's-sulehâi's-sâlikin Şeyh el-Hâcc Abdullah
3. zîde salâhahu Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb 'azîz-i mûmâ-ileyhin defterde mukayyed evkâfı karyelerinden Nevşehir Kazâsı'na tâbi' Sultan
4. nâm karyesi toprağında resmi defterde vakf-ı mezbûra hâsıl kayd olunmuş kadîmî kışlak ve yaylak yerlerine civârında
5. vâkı' İncesu nâm karye ehâlilerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları kışlak ve yaylak zemânında koyun ve sâ'ir davârlarıyla
6. çıkub yaylayub ve kışlayub otundan ve suyundan intifâ' idenlerin yaylak ve resimlerinin taleb eyledikde hılâf-ı kânûn
7. te'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında oldukların bildürüb ol-bâbda hüküm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel
8. olunmak emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

32/1

Kayseriyye Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Darsiyak nâm karye sâkinlerinden Artin nâm zımmî gelüb bu karye-i mezbûra ehâlilerinin ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le
2. umûrların görmek üzere taraflarından kethudâları olub umûr-ı husûsların sadâkat ve istikâmet üzere görüb bundan
3. akdem mesfûr ile karye-i mezbûra ehâlileri ma'rifet-i şer'le hisâbların görüb bunun zimmetinde beş yüz guruş akçe alacakları

4. olmağla mesfûr dahî alacakları olan meblağ-ı mezbûr bi't-temâm edâ ve teslîm idûb ve zimmetlerini edâ birle cânib-i şer' den
5. bunun yedine hüccet-i şer' iyye virilüb âhardan mugâyir-i hüccet-i şer' iyye müdâhale olunmak icâb¹¹⁴ itmez iken ashâb-ı ağrazdan
6. ba'zıları hılâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer' iyye te'addî ve rencîdeden halî olmadıkların bildirüb hüccet-i şer' iyye mûcibince 'amel olunub
7. mezbûrların mugâyir-i hüccet-i şer' iyye müdâhaleleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer' le görilmek içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

32/2

Karaman Vâlisine ve Kureyşözü ve Kādîlarına Hükm ki,

1. Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşşerri'in Ankara Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Eminzâde Mustafa zîde 'ilmuhu Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb medîne-i Ankara civârında
2. vâkı' Kureyşözü Kazâsı'na tâbi' Kureyş nâm karye ehâlisinden Kulu Bey oğlu Hüseyin Ağa ve Tabanlı Türkmânı'ndan Mirza Ali Bey
3. dimekle ma'rûf kimesneler Medîne-i Ankara'da meclis-i şer'a varub bunlar kendü hallerinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz'
4. u te'addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken Tabanlı Türkmânı Voyvodası Mehmed Ağa dimekle ma'rûf
5. kimesne Tabanlı Türkmânı'ndan hevâsına tâbi' Kara oğlu Seyyid el-Hâcc Ömer nâm kimesne ile yek-dil ve nice eşirâyı başlarına cem' ve bundan
6. akdem karye-i mezbûrada bunların menzillerini basub bi-gayr-ı hakkın iki nefer âdemlerini katl ve gunâ-gûn hasâret eyledüklerinden
7. gayrı voyvoda-i merkûm şirrete sâlik ve çadırımı basub yedi re's feres¹¹⁵ ve ma'lûmü'l-mikdâr akçe ile eşyâlarımı nehb ü gâret
8. eylediler deyu ifk ü iftirâ ve gadr u te'addî ve ahvâlleri diğér gün olmağla keyfiyyet-i ahvâlleri medîne-i
9. mezbûra ehâlisinden ve civârında vâkı' Haymanateyn ehâlisinden olub hâzurûn bi'l-meclis olan sikât-ı muvâhhiddîn(den) hüsn-i hallerini
10. 'alâ tarîki's-şehâde haber vormeleriyle vâkı'-ı hâli hükm-i hümayûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden mahallinde şer' le

¹¹⁴ "içün" yazılmış.

¹¹⁵ "at" demek.

11. görilmek emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

32/3

Karaman Vâlisine ve Larende ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Mehmed nâm kimesne 'arzıhâl idüb bu diyâr-ı âharda iken bin yüz elli (boşluk) senesinde zevcesi Hadice nâm hatun müteveffıye olub terekesi farzen (?) buna intikâl
2. itmişiken ecânibden olub bir vechile 'alâka ve medhâli olmayan Larende sâkinlerinden Hâfız (boşluk) nâm kimesne hılâf-ı şer'-i
3. şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî bi'l-cümle müteveffıye-i mezbûrenin terekesin ahz ü kabz idüb ziyâde gadr u te'addî eyledüğünden mâ'ada hânesinde
4. sâkine diğer menkûhası Şerife nâm bîkr-i bâliğayı dahî bî-vech-i şer'î cebren ve kahren zabt ve ziyâde hayf itmekle bu diyâr-ı âhardan varub
5. müteveffıye-i mezkûrenin terekesiyle menkûhası mezbûre Şerife'yi taleb ve da'vâ murâd eyledikde a'yân ve mütegalibeye istinâdıyla icrâ-yı hakk
6. olunmaduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildürüb mücebberince şer'le görölüb menkûhası
7. mezbûre ile müteveffıye-i mezbûrenin tereke ve eşyası bi't-temâm kendüye alıvirilüb ber-muktezâ-yı şer'-i şerîf icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı
8. hakk olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

32/4

Kıdvatü'l-'ulemâi'l-muhakkikîn müderrisînden ber-vech-i ma'îşet İncesu Kazâsına mutasarrıf olan (boşluk) zîde 'ilmuhuya Hüküm ki,

1. İncesu Kazâsı ehâlisi gelüb sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin tarafından nâ'ibin olan Seyyid Ali voyvodaları İbrahim ve Serdar Mehmed
2. nâm kimesneler ile yek-dil ve re'âyâ fukarâsını te'addî ve rencîdeden hâli olmamalarıyla te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve İncesu Kazâsı
3. ehâlisinden Serdar Mehmed Beşe ve Osman Beşe ve es-Seyyid Mehmed ve Ömer ve Bektaş ve es-Seyyid Mustafa nâm kimesneler ile Merail ve Ragafi ve Manık ve Ağorot ve Dorya
4. nâm zımmîler meclis-i şer'-i münîrde yine kazâ-i mezkûr ehâlisinden Kasım oğlu Mustafa Ağa ve Müderris oğlu es-Seyyid Abdurrahman Efendi dimekle ma'rûf
5. kimesneler mahzarlarında mezbûrân Mustafa ve es-Seyyid Abdurrahman birkaç

- seneden beru kazā-i mezbûrda ta'yîn kesb itmek irâdesiyle ehâli fukârâsına
6. itâle-i dest te'addî ve tecâvûz ve emvâl ve eşyâlarını nehb ü garet ve bunun emsâli zulm ü te'addîlerinin nihâyeti olmayub ve refikleri Avcı oğlu
 7. Mustafa ve Deli Mehmed ve Avad oğulları ile nâ'ibleri es-Seyyid Ali'nin mahkemesini basub ve serdâr habsinde olan mahbûsların sebillerin tahliye itmişlerdir
 8. deyu takrîr-i meşrûhlarını nâtık bir kıt'a nâ'ib-i mezbûrun 'arzını ibrâz ile teşekkî itdiklerinden anlar dahî inkâr eylediklerinden mâ'adâ nâ'ib-i mezbûr
 9. serdâr-ı mezbûr ile yek-dil olub fukârâya zulm ü te'addî itmeleriyle fukârâ bize ifâde eylediklerinde biz merkûmâna tashîh itdiğimiz için nâ'ib-i mezbûr
 10. bizi der-i devlete 'arz ve serdâr-ı mezbûrun yedine virüb hevâdarları mezbûrûn ile taraf-ı devlet-i 'aliyyeye teşekkî için irsâl itmişlerdir
 11. deyu cevâb virüb ve İncesu mütevellîsi Mustafa Paşazâde İsmail bey ve ehâli-i kazâdan Osman ve Hüseyin ve es-Seyyid Mehmed ve diğer Hüseyin
 12. ve Mehmed ve diğer Mehmed ve âhar Hüseyin Bey ve Musa ve Ali ve Ahmed nâm kimesneler ile Abraham ve Harankov ve Anaştaş ve Mihail ve Karabed ve Mardıros
 13. ve Kerket ve Balanış ve Kerih Beraşkeva nâm zimmîler nâ'ib-i mezbûr Seyyid Ali ile Serdâr-ı mezbûr Mehmed'in zulm ü te'addîlerini ve merkûmân Mustafa
 14. ve es-Seyyid Abdurrahman'ın hüsn-i hâllerini ihbâr ve ehâli-i kazâdan olan mezbûr Seyyid Ali niyâbetden ve mezbûr Mehmed Beşe serdârlıktan azl
 15. olunub kazâ-i mezkûrda mezkûr Seyyid Ali niyâbet hizmetinde ve mezbûr Mehmed Beşe serdârlık hidmetinden min-ba'd istihdâm olunmamak bâbında hükm-i hümayûnum
 16. recâsında oldukların â'lemü'l-'ulemâi'l-mutebahhirîn bi'l-fi'il Rum ili kâdî'askeri olan Mehmed Esad edâmallâhu te'âlâ fezâilehu i'lâm itmeğin vech-i meşrûh
 17. üzere derûnundan esâmîsi muharrer olan tarafeynin rûesâsından ve İnce(su) ehâlisinden Serdâr Mehmed Beşe ve es-Seyyid Mehmed Beşe ve Osman

(s. 33)

18. ve Avcı oğlu Mustafa nâm kimesneler ve Abraham nâm zimmî ile ber-vech-i mezkûr (...) olduğu üzere eyledikleri nizâ' ve teşekkîlerinden fâriğler olub
19. beynleri müsâkât olmağla fîmâ-ba'd tarafından her biri âharı hılâf-ı şer'-i şerîf rencîde ve ta'cîz ve bir vechile ihzâr itmemek üzere beynlerinde mukâvele
20. ve mu'ahede ve ittifâk idüb ve ber-minvâl-i muharrer mukâvele ve mu'ahhedelerinde durmayub her kangısı âharı ihzâr ve ta'cîze tasaddî iderse
21. te'dibi için kal'a-bend olunmak ve serdâr-ı mezkûrun serdârlığına ta'arruz olunmayub lâhık nâ'ibleri Seyyid Ali yerliden olmağla niyâbetden 'azl ve min-ba'd kazâlarında

22. nâ'ib olmamak bâbında hükm-i hümayûnum recâsında oldukların Mevlânâ-yı müşârun-ileyh tekrâr i'lâm itmek i'lâmı mûcibince 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

33/1

Karaman Vâfisi Vezire Bor ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Bor Kasabası mahallâtından Sarı Ali Mahallesi sükkânından talebe-i 'ulûmdan Monla İbrahim dimekle ma'rûf kimesne gelüb yine mahalle-i mezbûradan Müslim
2. Efendi oğlu Mehmed dimekle mevsûf kimesne yine mahalle-i mezbûradan Kömürcü oğlu Hasan nâm kimesneye bin yüz elli yedi senesinde mahalle-i mezbûrda
3. vâkı' mescid-i şerîf kurbunda ikinci vaktinde bıçak ile darb ve cerh eyleyüb ve mezbûr Hasan dahî beni ancak Mehmed darb ve cerh
4. eyledi gayrı değil ancak benim da'vâmı Mehmed'dendir deyu ikrâr ve i'tirâf ve Bor Kasabası sükkânından karındaşı Mustafa nâm kimesneyi
5. ol-vâkitde tarafından da'vâsına vekîl itmekle mezkûr Mustafa dahî karındaşım Hasan'ı sen darb ve cerh itdin deyu bi'l-vekâle mezbûr
6. Mehmed'den da'vâ sadedinde oldukda beynlerine muslihûn tavassut ve da'vâ-yı mezkûradan bi'l-vekâle mezkûr fâriğ olub mezbûr
7. Mehmed'in zimmetini ibrâ olmak üzere bir mikdâr akçe üzerine sulh ve ibrâ ve bi'l-vekâle sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan akçeyi
8. mezbûr Mehmed yedinden ahz ü kabz ve hâzûr-ı şer' de husûs-ı mezbûra müte'allik 'âmme-i da'vâdan zimmetini ibrâ ve iskât idüb
9. yedine hüccet-i şer' iyye virdikden sonra mezbûr Hasan fevt olmağla mezkûr Mustafa yine kaza-i mezbûradan diğer karındaşı İbrahim nâm kimesne zuhûr
10. ve bunun husûs-ı mezbûrda kat'an 'alâka ve medhâli olmaduğundan mâ'adâ yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer'an
11. bundan da'vâya kâdî olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile te'addî ve rencîde olunmak
12. icâb itmez iken mezbûrlar şirrete sülûk ve fevt olan karındaşımız mezbûr Hasan'ı sen darb ve cerh eyledin deyu
13. mücerred ta'cîz ve ızrâr ve celb-i mâl sevdâsıyla üzerine musallat ve mugâyir-i fetvâ-yı şerîfe da'vâya tasaddî ve hevâlarına tâbî'
14. kâdî ile müttefik ve bunu ahz ve ehl-i 'örf tâ'ifesine habs ve der-zincir ve hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve kahren bunun

15. gerek ve emvâl beşyüz guruşluk mikdârı akçesin ahz ve ziyâde gadr u te'addî ve ahvâli diğer gûn olduğun bildirüb
16. fetvâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görilüb mezkûrların hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve kahren ahz eyledikleri ol-mikdâr
17. guruşluk menzil ve emvâl ve akçesi temâmen tahsîl ve mezbûrlardan girü kendü(ye) alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk
18. olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

33/2

Karaman Vâlîsi Vezîre Larendede ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Larendede Külhan Mahallesiinde sâkin Seyyid (boşluk) zîde şerefühu gelüb yine Larendede sâkinlerinden karındaşı Seyyid Şeyh Ali demekle ma'rûf kimesne dâ'imen kendü hâlinde
2. olmayub te'addî ve tecâvüz üzere olduğundan gayrı bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun zevcesi Hadice nâm hatunun bi-gayr-ı hakkın âlet-i harb
3. ile üzerine hücum ve darb-ı şedîd ile darb ve bir sağır veledin helâk ve te'addîden hâlî olmaduğun bildirüb zâbiti ma'rifetiyle şer'le
4. görilüb icrâ-yı hakk ve hılâf şer'-i şerîf te'allül itdirilmeyüb zâhir olan te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği
5. mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

33/3

Karaman Vâlîsine ve Belviran ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Belvirân Kazâsı'na tâbi' Söğüd nâm karye sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan es-Seyyid İbrahim zîde şerefühu Südde-i Sa'âdetime
2. 'arzihâl idüb bunun oğlu es-Seyyid Ahmed nâm kimesne kendü halinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye bir dürlü
3. vaz' u te'addîsi yoğiken yine karye-i merkûme sâkinlerinden eşkıyâdan Beşir oğlu Mehmed ve oğlu Beşir
4. ve hizmetkârı Halil ve Yol oğlu Osman nâm şakîler birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde nısfu'l-
5. leylde bunun hânesin basub oğlu merkûmu bi-gayr-ı hakkın âlet-i câriha ile darb ve

mecrûh eylediklerinden

6. sonra habs idüb civârında vâkı' ba'zı kimesneler hâle vâkıf ve ellerinden tahlîs ve on beş
7. gün mürûrunda oğlu mezbûr ol-cerh ve darbdan müte'essiren fevt olub gadr-ı küllî olduğun bildirüb eşkıyâ-yı
8. mezbûru ahz ve icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le
9. görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

33/4

Karaman Vâlisine Bor ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Aci Yortomaz ve Tevan ve Esrata ve Zavaşta ve (...)
2. ve Abram nâm zımmîler ile Holana ve Katerina nâm nasrâniyyeler gelüb
3. Bor Kasabası mahallâtından Carsu Mahallesi sâkinlerinden mesfûr Katerina
4. zevci ve mesfûrların babaları Aci Yorgi nâm zımmî karındaşı Anaştaş
5. nâm zımmî ile bir menzilde sâkin ve otuz kise nukûd akçe ile sâ'ir malları
6. taksîm itmedin mesfûr Aci Yorgi ve mesfûr Aci Anaştaş
7. bin yüz elli (boşluk) senesinde mürd olmalarıyla babalarının nukûd-ı mezbûrdan
8. on beş kise akçe ile sâ'ir emvâlden hissesi ırs-ı şer'le
9. bunlara intikâl idüb lâkin mahalle-i mezbûradan mesfûr Aci
10. Anaştaş'ın oğlu Aci Mihail nâm zımmî cümlesin zabt ve kendü
11. kızkarındaşı (boşluk) nâm nasrâniyyeye meblağ-ı mezbûrdan beş kise
12. hisse virüb bunlara dahî dokuz kise akçe virüb
13. altı kise akçe ile sâ'ir mâlî mesfûrun zimmetinde kalub
14. gadr-ı küllî olunduğun bildirüb mahallinde şer'le görilüb
15. mürd-i mesfûrun gerek nukûd ve gerek sâ'ir emvâlden
16. hisseleri temâmen alıvirilüb bî-vech-i şer'î te'allül
17. itdirilmeyüb icrâ-yı şer'î ve ihkāk-ı hakk
18. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri
19. ecilden mahallinde şer'le görilmek
20. için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

34/1

Larende Kādîsına Hükm ki,

1. Sâbikan Toparabacıbaşı Hüseyin Mustafa Üsküdar zîde mecduhu gelüb Larendе mukâta'ası mâlından almak üzere yevmî doksan dokuz buçuk
2. akçe mutasarrıf olduğu esâmisi otuz yedi senesi Şevvâli'nin yigirmi birinci gününde ber-vech-i tekâ'üd tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle
3. üzerinde olmağla yedinde olan berâtı mücebince müstehakk olduğu 'ulûfesin mukâta'a-i mezbûrenin emîni kaza-i mezbûrda sâkin (boşluk) nâm
4. kimesneden taleb eyledikde bî-vech edâda te'allül ve bin yüz elli sekiz senesinde müstehakk olduğu vazîfesini almak için zahriye
5. itirdikde yedinden ahz ve edâsiçün yedine memhûr temessük virmişiken bugün yarın deyu 'avk ve edâ itmeyüb
6. zimmetinde kalmağla elli sekiz ve elli dokuz senelerinde müctemi' olan 'ulûfesin mezbûrdan taleb eyledikde dürlü 'illet ve behâne ile
7. bu ana dek vermeyüb küll-i gadr eyledüğün bildürüb berâtı mücebince müstehakk olduğu 'ulûfesi temâmen tahsîl
8. ve alıvirilüb te'allül itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Hazîne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Anadolu Muhâsebesi Defterlerine
9. nazar olundukda Hüseyin Mustafa Üsküdar ağa-i sâbık-ı ağayân-ı topciyân zîde mecduhu mutasarrıf olduğu yevmî doksan
10. dokuz buçuk akçe 'ulûfesin otuz yedi senesi Şevvâl'inin yigirmi birinci gününden Larendе mukata'ası mâlından almak üzere
11. ber-vech-i tekâ'üd tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın berâtı mücebince müstehakk
12. olduğu vazîfesi alıvirilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

34/2

Berloganda Kādîsına Hüküm ki,

1. Berloganda Kazâsı ehâlîsi gelüb yine kazâ-i mezbûra sükkânından Emir oğlu Abdullah ve Mehmed Efendi oğlu Abdullah dimekle
2. ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub dâ'imen kādî ve nâ'ib ve voyvoda ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi yanlarına varub fukârâyâ rahat
3. vermeyüb ve tekâlîfler vukû'unda kendü kavlı-i hodlarıyla defter ve tevzi' idüb bunun emsâli zulm ü te'addîlerinin nihâyeti olmayub
4. ahvâlleri diğer-gün ve perâkende ve perişân olmalarına bâ'is oldukların bildürüb vech-i

meşrûh üzere olan zulm ü te'addîleri fukârâ üzerlerinden

5. men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

34/3

Kayseriyye Kādîsı Mevlânâ'ya Hükm ki,

1. Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Abdulfettah zîde 'ilmihusun Sûdde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb medîne-i Kayseriyye sâkinlerinden Şerife Âişe nâm hatun
2. bundan akdem müteveffîye ve li-ümm er karındaşı es-Seyyid Şeyh İbrahim Çelebiye ve müteveffîyenin kızının zevci müderrisinden ve a'yân-ı mütegalibeden
3. es-Seyyid Muhammed Emin'in oğlu ve Osman ve Ahmed nâm kimesneleri terk ve merkûm es-Seyyid Muhammed Emin kayınpederi merkûm es-Seyyid Şeyh
4. İbrahim ile yek-dil ve a'yân-ı mütegalibeden olmağla mahallinde icrâ-yı hakk mümkün değildir deyu merkûm Muhammed Emin'in Astâne-i Sa'âdetime ihzârı
5. bâbında bâ-işâret-i Şeyhü'l-islâmı emr-i 'âlî sâdır ve merkûmân Osman ve Ahmed akrabalarından Yusuf nâm kimesne ile medîne-i mezbûra
6. irsâl ve merkûm es-Seyyid Muhammed Emin zîde 'ilmihu sem'an ve tâ'aten deyüb lâkin merkûmân Osman ve Ahmed mukaddemen bizler 'ammîzâdemiz deyu
7. iddi'â ve lede's-şer' sâbit idemeyüb merkûmân ile 'ani'l-kâr birer mikdâr eşyâ üzere huzûr-ı şer' de sulh ve ibrâ
8. oldukları her türe balığ ve 'ulemâ ve sulehâyı işhâd ve cânib-i şer' den yedine hüccet-i şer'iyye i'tâ ve kat'-ı nizâ' olub
9. merkûm es-Seyyid Muhammed Emin şer'-i şerîf mutî' ve münkâd ve hakkında istinâd olunan mevâdd şimdiye dek kendüden zuhûr
10. itmeyüb envâ'-i emrâza ibtilâ (...) iktidârı olmayub ihzâr ile ta'cîz ve tahvîf bir mikdâr
11. emvâl ahz ideriz deyu tama'a düşüb ızrâr kasdıyla emr ısdâr itdirmeleriyle merkûm es-Seyyid Muhammed Emin ihzârdan
12. 'afv olunmak bâbında vâkı'-ı hâlî emr-i şerîfim virilmek recâsında bi'l-iltimâs sen 'arz ve ehâli-yi mahzar birle inhâ ve istirhâm
13. itmeleriyle mezbûr es-Seyyid Muhammed Emin ihzârdan 'afv olunmak için emr-i şerîfim sudûrını âlemü'l-'ulemâi'l-mütebahhirîn
14. bi'l-fi'il şeyhu'l-islâm ve müftüyü'l-enâm Mevlânâ es-Seyyid Muhammed Zeyni edâmallâhu te'alâ fezailehu işâret
15. itmeleriyle işâretleri mûcibince ihzârdan 'afv olunmak bâbında fermân-ı âlişânım

yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka' de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

34/4

Karaman Vâlisine Bor Kādîsına Hükm ki,

1. İvaz oğlu dimekle ma'rûf Mustafa nâm kimesne gelüb bunun kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Halayık oğlu Mustafa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz
2. elli ve senesinden beru hâne behâsından olmak üzere elli gurus alacak hakkı olmağla taleb eyledikte edâda te'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında
3. olduğun bildürüb şer'le görilüb zimmetinde olan hâne behâsından ol-mikdâr gurus hakkı bi't-temâm tahsîl ve bilâ-kusûr buna alıvirilüb icrâ-yı hakk
4. olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylemeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka' de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

34/5

Karataş ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Larende Kazâsı ehâlileri gelüb Akreb civârlarından vâkı'
2. İçil Sancağı kazâlarından Karataş Kazâsı'nda sâkin Sevindik
3. Ağa oğlu Mansur Ağa nâm şâkî öteden beru eşirrâdan
4. kat'-ı tarîk ve katl-i nüfûs 'âdet-i müstemirresi olmağla beş on gün mukaddem
5. hevâdarları eşirrâ ile bin yüz elli (boşluk) senesinde bunların dört beş yüz
6. 'aded âğnâmların nehb ü gâret idüb ashâbları tahlîs için vardıklarında
7. otuz kırk gurus akçelerin aldığından mâ'adâ yüz otuz 'aded ganemlerin
8. dahî itlak idüb gadr itdiklerin ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere
9. olduğunu Larende Kādîsı Mevlâna (boşluk) zîde fazluhu 'arz eyledüğün bildirüb
10. şer'le görilüb ahz eyledikleri akçeleriyle zâyî' eyledikleri ol-mikdâr
11. ağnâmların şer'le müteveccih olan kıymeti alıvirilüb bir dürlü te'allül
12. ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le
13. görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka' de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

35/1

Karaman Vâlisine Niğde ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Niğde Kasabası mahallâtından Sırçalı Mahallesi sâkinlerinden Fatıma binti Mehmed nâm hatun gelüb bu kazâ-i mezbûra toprağında Bucak
2. Çayırı nâm mahallde mutasarrıf olduğu yigirmi dört hark mülk bağıını bir sene mukaddem

kırk beş guruşa Niğde Kazası

3. sâkinlerinden Hacı Ali oğlu Berber İsmail nâm kimesneye bey' ve teslîm idüb bağ-ı mezkûrun kurbunda ve ittisâlinde vâkı' mutasarrıf
4. olduğu bir bâb kemer mülk menziline ve mülk meyve eşcârlarını mezbûr İsmail'e bey' eylediği yoğiken mezbûr şirrete sülûk ve zikr
5. olunan bağ ile ma'an menzil-i mezkûr ve bir dib ceviz ve elli dib amrud ve iki dib erik eşcârlarıyla bir mikdâr mülk
6. 'arsanı dahî bana bey' ve teslîm itmişidin zabt iderim deyu da'vâ ve mürâfa'a-i şer' oldıklarında mezbûr müdde'âsına
7. ikâmet-i beyyine idemeyüb şerret olduğu zâhir ve nümâyân ve mu'ârazadan men' birle yedine taraf-ı şer' den hüccet-i şer' iyye
8. virilüb dahl olunmak icâb itmez iken mezbûr yine memnû' olmayub yine ol-vechile nizâ' ve hevâsına tâbi' kâdîdan bezl-i rüşvet
9. ve şâhid-zûr ikâmetiyle kendü takrîri üzere peydâ eylediği müzevver hüccet ibrâzıyla zikr olunan menzil ve eşcâr ve 'arsasın
10. bir sene mukkadem hılâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî zabt idüb ol-vechile ziyâde gadr u te'addî eyledüğün ve bu bâbda Şeyhu'l-islâm'dan
11. fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer' iyyesi mücebince şer' le görilüb fuzûlî zabt olunan emlâkî alıvirilüb
12. te'allül ve tereddüd itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer' le görilmek
13. içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

35/2

Karaman Vâlisine Akşehir Kādîsına Hükm ki,

1. Sarraf tâ'ifesinden Minas nâm zımmî gelüb mesfûrun hâlâ Akşehir Sancâğı mutasarrıfı Ali Paşa zimmetinde elli yedi senesinde(n)
2. beru ber-mûceb-i temessük ve i'lâm-ı şer'î iki bin altı yüz otuz altı gurus hakkı olub kirâren ve mirâren
3. tahsîliçün emr-i 'âlî sâdır ve i'lâm olunmuşiken henüz tahsîl mümkün olmamağla livâ-i mezbûrun altmış
4. senesine mahsûben hazariyye ve ihtisâb ve havâss mâlından tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrını
5. istirhâm ve mukaddemen sâdır olan emr-i 'âlîye imtisâlen zımmi-i mesfûrun vekîli ile

mûmâ-ileyhin vekil-i

6. şer'îsi ba'de'tterâfu' mîr-i mirân mûmâ-ileyh mesfûra deyn olan meblağ-ı mezkûrî ikrâr idüb lâkin
7. ser-'asker paşa ma'îyyetine me'mûr olmak hasebiyle bir vechile edâya iktidârı olmayub sefer 'avdetinden sonra
8. edâya te'ahhüdini dahî nefsü'l-emr ol-vakitde iktidârı olmadığını müş'îr Akşehir Kādîsı 'arz
9. itmekle Dîvân-ı Hümâyûnu'mda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundıkda meblağ-ı mezkûrun tahsîliçün
10. mesfûrun bundan akdem ısdâr itdirdigi emr-i şerîfimle tarafından vekîli olan sadr-ı 'âlî
11. çûkadârlarından Hacı İsmail varub taleb eyledikde mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyh deynine makarr ve mu'teref
12. olub lâkin akçem olmamağla elli dokuz senesini livâ-i mezbûr hâssından cem' olunan akçeyi vireyim
13. deyu te'ahhüd ve taraf-ı şer'den i'lâm olunmağla yedinde olan i'lâm ve temessük mücebince meblağ-ı mezbûr
14. ma'rifet-i şer'le tahsîl ve vekîl-i mûmâ-ileyhe alıvirilmek bâbında iş bu elli dokuz senesi evâsıt-ı
15. Rebi'u'l-evvel'i târîhiyle emr-i şerîfim virildigi ve livâ-i mezbûr hâlâ mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyhin
16. üzerinde oldığı mestûr ve mukayyed ve mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyh bu sene-i mübârekede mansıbı olmamağla hâssı
17. mahsûlünden ve sâ'ir tayyârâtından evvel bâ-evvel deyn olan meblağ merkûmı edâsiçün
18. emr-i şerîfim sudûrî bâbında iftîhârû'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il Reisu'l-küttâbım olan
19. el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm itmeğin mûmâ-ileyhin i'lâmı mücebince 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

35/3

Karaman Vâlisine ve Kırşehirî Kādîsına Hükm ki,

1. Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Dîvân-ı Hümâyûn'um çâvuşlarından Mustafa zîde kadruhu 'arzihâl idüb
2. yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden olub kazâ-i mezbûr ehâlisinden bir dürlü

3. behâne ile mâlların gasb itmek ve öküz ve atın ve merkeb serika idüb ol-misillü
4. töhmeti hâlâ ve kazâ-i mezbûr mahkemesi sicillâtında mestûr olan Koca oğlu Ali dimekle
5. ma'rûf sârık kendi hâlinde durmayub bunun bir re's danasını bin yüz
6. elli (boşluk) senesinde serika ve hafiyyeten basdırma eylediğinden mâ'adâ bunun kazâ-i mezbûrda
7. mâlı olan mülk değirmânda ve sâ'ir eşyâda benim zevcem hatunun hissesi
8. vardır deyu müdde'âsın vech-i şer'î üzere ısbât itmedin celb-i mâl sevdâsıyla
9. hılâf-ı şer' ta'ciz ve te'addî üzere olduğun bildirüb şer'le görilüb ihkāk-ı hakk
10. ve mezbûrun ol-vechile zâhir olan hılâf-ı şer'-i şerîf te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında
11. emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 159 (5-14 Aralık 1746).

36/1

Karaman Vâlisine Larende Kādîsına Hükm ki,

1. Larende'de vâkı' Gaziullah Mescidi Vakfı'nın mütevellîsi olan Seyyid (boşluk) zîde şerefühu 'arzihâl idüb Konya Sancâğı'nda Larende Nâhiyesi'nde
2. Vakf-ı Mescid-i Gaziullah ve tahtında zemîn-i nezd-i bağ fî sene yüz yigirmi ve zem(î)n kırk yedi kıt'a fî sene yüz elli ve zemîn-i Selerek fî sene yüz ve bağ
3. der-civâr-ı mescid fî sene yüz ve bağ nezd-i Faralmış fî sene elli ve bağ der-karye-i Darsiyak fî sene yüz akçe yekûn beş yüz yigirmi beş akçe yazı
4. ile defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr ve Gaziullah Mescidi Evkâfı'ndan olub ve Larende Nâhiyesi'nde zemînâ-i der-nefs-i Larende beş
5. kıt'a der-tasarruf-ı Hacı veledi Sırrı Bey ve Cemregüslem ber-vech-i tapu hâliyâ der yed-i Fenar evlâd ve Davidaras evlâd-ı Artendi
6. Nureddin 'öşr-i gallât fî sene sekiz yüz akçe yazı ile olduğu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yine nâhiye-i mezbûrada mukâta'a-i
7. ihtisâb ma'a resm-i mâh ve bağ-ı meyve ve ma'a gayrihi bir görilüb Havâss-ı Hümâyûnum mülhakâtından olmağla vakf-ı mezbûrun defter-i hâkânîde
8. tevliyyeti hasebiyle mukayyed zemînleriyle bağları ber-mûceb-i defter-i hâkânî müdâhale ahz ü kabz murâd eyledikde mukâta'a-i mezbûra voyvodası mukâta'a-i mezbûra
9. mülhakâtından nefsi-i Larende beş kıt'a zemînin hâssı tarafına â'id olan öşrün almağa

kanâ'at itmeyüb Gaziullah Mescidi Vakf olan

10. sâlifü'l-beyân zemîn bağlara dahî hılâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve vakfa â'id olan 'öşrlerin ahz ü kabz idüb
11. vakf-ı şerîfe gadr-ı küllî eyledüğün bildirüb sâlifü'l-beyân zemînler ile bağlar bermûceb-i defter-i hâkânî mescid-i mezbûr vakfı tarafından
12. zabt ve â'id olan 'öşrleri kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb voyvoda-i mezbûrun hılâf-ı defter-i hâkânî
13. zâhir olan müdâhalesi men' ü def olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i Âmire'mde mahfûz olan defter-i icmâl
14. ve mufassal ve defter-i evkâfa mürâca'at olundıkda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince kânûn
15. üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 **(5-14 Aralık 1746)**.

36/2

Karaman Vâlisine ve Konya ve (boşluk) Nâiblerine Hükm ki,

1. Konya Kazâsı'na tâbi' Kızıllar nâm karye sâkinlerinden Ali nâm yeniçeri gelüb bu kendü hâlinde olub kimesneye hılâf-ı şer' vaz' u te'addîsi
2. olmayub ve üzerine şer'an bir neesne sâbit olmuş değil iken karye-i mezbûr sâkinlerinden İsmail nâm kimesne zuhûr ve senin husûsun için
3. otuz üç guruş virmişidim deyu mübâşir getürüb bunu hılâf-ı şer' bin yüz elli (boşluk) senesinde habs ve ayağına bukâğı urub eziyyet
4. ve cebren meblağ-ı mezbûr ahz eylediğinden mâ'adâ hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe gamz ve istinâden senin Arab gulâmın zinâ itmiş deyu ifk
5. ü iftirâ ve dört yüz otuz üç guruş gerek nakden ve gerek şa'îr behâsı olmak üzere alub ve mezbûr kâtil olduğu şer'an sâbit ve hüccet-i şer'iyye
6. olunub ve levend tâ'ifesinden (boşluk) nâm şakînin baş âdembâşısı olub eşkıyâdan olduğun ve üç kıt'a fetâvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb
7. fetâvâ-yı şerîfe mûcebince şer'le görilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında erm-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene 1159 **(15-24 Aralık 1746)**.

36/3

Karaman Vâlisine ve Bor Kādîsına (Hükm) ki,

1. Bor Kasabası'nda sâkin re'âyâ fukarâsı gelüb emr-i şerîf ile vâkı' tekâlîf ve sâ'ir umûr ve husûsları ru'yet için taraflarından
2. vekîlleri olan Bor Kasabası sükkânından Seyyid Ali Çelebi dimekle ma'rûf kimesne ile Abdulfettah nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinden beru tekâlîf
3. ve sâ'ir umûrların görmekle bunlardan otuz iki bin guruş tahsîl ve ahz idüb zimmetlerinizde altı yüz guruş akçeniz
4. vardır deyu ikrâr itmişleriken mezbûrlardan meblağ-ı mezbûrı taleb eylediklerinde mücerred vormemek için şirrete sülûk ve sizin zimmetinizde
5. bin sekiz yüz guruşumuz dahî vardır deyu te'allül üzere olmalarıyla mezbûrların ma'rifet-i şer'le hisâbların görüb zimmetlerinde müteveccih olan
6. hakların almak istediklerinde hisâb görmekten imtinâ' ve bu bâbda gadr-ı murâd eylediklerin bildirüb şer'le mezbûrların hisâbı görölüb
7. zimmetlerinde müteveccih olan hakları alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer' görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene 1159 (15-24 Aralık 1746).

36/4

Karaman Vâlisine ve Seyyidişehri ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Seyyidişehri mahallâtından Cami-i Cedid Mahallesi sâkinlerinden Ali Ağa bin Serdâr Mustafa Ağa dimekle ma'rûf kimesne gelüb yine Seyyidi-
2. şehri mahallâtından Sufiyan Mahallesi sâkinlerinden zu'amâdan Abdullah Ağa bin Mehmed dimekle ma'rûf kimesne berât-ı şerîfimle mutasarrıf
3. olduğu ze'âmeti mülhakâtından Seyyidişehri Kazâsı'na tâbi' Buyam ve İncesu ve Afşar nâm karyelerinden hâsıl olan 'öşründen
4. bin yüz elli dokuz senesinde ma'lûmü'l-keyl 'öşrünü iki yüz otuz guruşa buna bey' idüb bu dahî Müslimîn mahzarında
5. meblağ-ı merkûm iki yüz otuz guruşa merkûm Abdullah'a temâmen edâ ve teslîm idüb bir vechile dahl icâb
6. ider hâlî yoğiken mezkûr Abdullah zuhûra gelüb ben sana ol-terekeyi bey' itdikde tereke ucuz idi şimdi ziyâdeye
7. çıkdı ziyâdesini alurım deyu hılâf-ı şer'-i şerîf müdâhale ve mezbûr ile mürâfa'a-i şer' olduklarında iddi'âsı mahaz-ı
8. lağv ve şirret olduğu şer'an sâbit ve ol-vechile zâhir olan müdâhalesi men' birle kibel-i şer'den bunun yedine hüccet-i şer'iyeye

9. virilmişiken mezkûr Abdullah memnû' ve mündef' olmayub hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye te'addî ve ta'cîzden
10. hâlî olmaduğın bidriüb hüccet-i şer'iyeye mûcebince 'amel olunub merkûmun hılâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile zâhir olan
11. müdâhale ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için
12. emr-i fermân yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene 1159 (15-24 Aralık 1746).

37/1

Karaman Vâlîsine Bor Kādîsına Hükm ki,

1. Bor Kasabası sükkânından Abdulfettah ve Seyyid Ali nâm kimesneler gelüb bunların bin yüz elli (boşluk) senesinden beru kasaba-i mezbûr ehâlîlerinden gerek sadât ve gerek
2. 'askerî ve gerek ehl-i zimmet re'âyâ tâ'ifesinin umûr-ı husûsların görmek üzere senede yüz guruş ücret kavliyle cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le
3. vekîlleri olub ehâlî-i merkûmûnun emrlerine binâ'en ba'zı mahallerden istidâne idüb bi-şartı'r-rucû' tekâlîfleri umûrına harc u sarf eyledikleri
4. meblağ ol-mikdâr gurusumu yedlerine kibel-i şer'den virilan tevzî' defteri mûcebince taleb eylediklerinde içlerinden re'âyâ olanlar hissesin edâ ve ma'lûmü'l-esâmî
5. kimesneler 'askerîlik iddi'âsıyla ba'de'l-muhâsebe hisselerine düşüb zimmetlerinde olan bin sekiz yüz guruşa vormeyüb hâlâ zimmetlerinde kalduğın
6. bildirüb zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görilüb ba'de'l-muhâsebe mezbûrların emrlerine binâ'en bi-şartı'r-rucû' zimmetlerinde olan meblağ-ı merkûm bi't-temâm tahsîl
7. ve alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene 1159 (15-24 Aralık 1746).

37/2

Karaman Vâlîsine Seyyidişehri ve (boşluk) Kādîlarına (Hükm) ki,

1. Seyyidişehri Kasabası sâkinlerinden Hazînedâr Mustafa dimekle ma'rûf kimesne gelüb yine Seyyidişehri Kasabası sâkinlerinden bunun refîkleri
2. (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerin ve bunun üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine Seyyidişehri Kasabası sâkinlerinde (boşluk) nâm kimesne
3. zuhûr sen ve refîklerin mezbûrlar benim bi-gayr-ı hakkın bir mikdâr akçemi ahz itdiniz deyu umûrlarına mübâşir getürmekle rûfekâları mezkûrlar
4. bin yüz elli (boşluk) senesinde buna sen husûs-ı mezbûrî gör ve her ne mikdâr akçe

virirsen hissemize isâbet ideni sana eda

5. ideriz deyu buna emrleriyle bu dahî merkûmların emrlerine binâ'en bi-şartı'r-rucû' kendü mâlından bir mikdâr akçe virüb
6. husûs-ı mezbûrı görüb ba'dehu masrûfından mezbûrların hissesine isâbet ideni taleb eyledikde hılâf-ı şer'-i şerîf
7. edâda te'allül ve buna gadr sevdâsında oldukların bildirüb şer'le görilüb vech-i meşrûh üzere mezbûrların zimmetlerinde
8. müteveccih olan hakkı tahsîl ve alıvirmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene 1159 (15-24 Aralık 1746).

37/3

(boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Bi'l-fi'il dârü's-sa'âdetim ağası olub Haremeyn-i Şerîfeyn nâzırı olan Beşir Ağa dâme 'uluvvuhu Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb
2. taht-ı nezâretinde olan evkâfdan Ermenaki ve nevâhisinde vâkı' olan Melik Mehmed ve evkâfı tevliyyeti bin doksan
3. dokuz târihiyle müverrah ve hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn-ı ma'nûn berât-ı şerîfim ile mutasarrıf olan vâkıfdan es-Seyyid Mahmud fevt
4. oldukda evlâd-ı vâkıfdan olmak üzere bâ-işâret-i şeyhu'l-islâm¹¹⁶ tadrîs şartıyla kendüye tevcîh itdiren es-Seyyid
5. Mustafa'nın ecnebî olduğunu ve ve tevliyyet-i merkûmânın mütevaflâ-yı mezkûr es-Seyyid Mahmud ve sonra tevliyyet-i tasarrufu Çelebi oğulları
6. es-Seyyid Süleyman ile Seyyid Hacı Ali'ye ba'dehu vefâthâ mezbûrânın Çelebi oğulları es-Seyyid Seyfullah ile Seyyid Ali'ye
7. müntekıl olduğunu medîne-i Konya'da ehl-i vukûf sikât-ı Müslimîn meclis-i şer' de ihbâr ve tevliyyet-i merkûm mezbûrân es-Seyyid
8. Seyfullah ile es-Seyyid Ali'ye tevcîh olunmak iltimâsını mutazammın sâbıkan Konya Nâ'ibi Emrullah zîde 'ilmuhunun vârid olan 'arzına
9. ve kuyûdâtlarına ba'de'n-nazar istihbâr-ı hâl-i mâlını i'lâm eylemek üzere havâle olunmağın 'arz-ı mezkûrun istibân-ı hakikat
10. mazmûnı için muhbirîn taleb olundıkda Koneviyü'l-asl olub evlâd-ı Hazret-i

¹¹⁶ "esâmi" şeklinde yazılmıştır.

Mevlânâdan ve sâ'ir ehâli-i Konya'dan

11. İstanbul'da müsâfîren sâkinler on nefer Müslimînin mazmûn 'arz-ı mezkûra muvâfık ve mutâbık haberleri
12. i'lâm olundıktan sonra el-Hâcc Mustafa nâm kimesne zuhûr ve yine Konya Nâ'ibi es-Seyyid Mehmed'in imzâ ve hadmiyle müzmâ ve mahtûm
13. ve bir kıt'a 'arz ibrâz idüb mazmûnı zikr olunan evlâd-ı Melik Mahmud tevliyyeti ber-vech-i meşruta mutasarrıfesi
14. Âtike müteveffıye oldukda bilâ-veleddir deyu hılâf-ı inhâ Ermenakî es-Seyyid Mustafa kendü(ye) tevcîh ve berât itdirüb
15. mezbûr el-Hâcc Mustafa ve karındaşı el-Hâcc Musa mezbûre Atike'nin sadr-ı kebîr oğulları olmağla ecânibden mezbûr
16. Seyyid Mustafa ile mürâfâ' için mukaddemen ısdâr eyledikleri emr-i şerîf mücebince mezbûr es-Seyyid Mustafa'nın Konya('ya) ihzârı
17. mümkün olmamağla tevliyyet-i (...) medîne-i Konya'da ehl-i vukûf Müslimîn ihbârları üzere mezbûrân el-Hâcc Mustafa ve el-Hâcc
18. Musa'nın olmağla tevliyyet-i mezbûra ber-vech-i iştirâk mezbûrâna tevcîh olunmak recâsına mutazammın olmağın 'arz-ı mezkûrun
19. mazmûnları beyinde mesâfât-ı küllî olduğundan mâ'adâ kuyûdât dahî vücûd-ı muhtelif üzere olduğundan husûs-ı mezbûr min-küllî'l-vücûh
20. mütenebbih olmağla bu tarafda fasl u hasmı mümkün olmayub tarafeyn maskat-ı re'sleri olan medîne-i Konya'da kendülerin
21. silsile-i nesîllerin ve vakf-ı mezbûra ıtlâğ nâmı olan bî-garaz Müslimîn mahzarlarında hâlâ tevliyyet-i mezbûranın bâ-berât
22. mutasarrıf-ı mezkûrun hasm-ı şer'îleri Ermenaki mezbûr Seyyid Mustafa hâzır olduğu halde mürâfa'a ve muktezâ-yı şer' kadîm üzere
23. nizâ'ları fasl ve hasm olmak için hâlâ Haremeyn-i Şerîfeyn müftîsi olan Mehmed zîde 'ilmuhu i'lâm itmeğın ber-minvâl-i muharrer
24. tarafeyn maskat-ı re'sleri olan medîne-i Konya'da kendülerin silsile-i nesîllerine ve vakf-ı mezbûra ıtlâğ nâmı olan
25. bî-garaz müslimîn mahzarlarında ve hâlâ tevliyyet-i mezbûranın bâ-berât-ı 'alîşân mutasarrıf olmağla hasm-ı şer'îleri olan
26. Ermenaki mezkûr es-Seyyid Mustafa hâzır olduğu halde mürâfa'a ve muktezâ-yı şer' kadîm üzere nizâ'ları fasl u hasm
27. ve 'ala-vukû'u'a el-melâm olunmak için siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimâsız size

hitāben emr-i şerîfim virilmek recâsına

28. ‘arz itmeğin vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-hicce sene 1159 **(4-12 Ocak 1747)**.

38/1

Karaman Vâlisine ve Seyyidişehir ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Eslişehir (?) Kazâsı’nda vâkı’ Şeyh Baba Tekkesi şeyhi olan Derviş Timur Ali zîde salâhahu gelüb Seyyidişehir sâkinlerinden
2. bundan akdem tekke-i mezbûr şeyhi olan Derviş Mustafa nâm kimesne tekke-i mezbûrun beş ‘aded vakf-ı kebîr şam‘adân ve beş
3. ‘aded kebîr kilim ve bir mikdâr kurşun ve sâ‘ir eşyâsın ahz ve götürüb hâlâ yedinde kalub vakf-ı şerîfe ve dervişân
4. fukarâsına zulm-i gadr eyledüğün bildürüb mahallinde şer‘(le) görilüb mezbûr Mustafa’nın yedinde olan vakf eşyâ temâmen
5. tahsîl ve vakf içün buna alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde
6. şer‘(le) görülmek içün yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Zi’l-hicce sene 1159 **(15-24 Aralık 1746)**.

38/2

Karaman Vâlisine Ereğli-i Karaman ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Ereğli-i Karaman Kazâsı mahallâtından (boşluk) nâm mahalle sâkinlerinden (boşluk) nâm kimesne gelüb bu üzerine edâsı lâzım gelan ‘avârız
2. ve sâ‘ir emr-i şerîfimle vâkı’ olan tekâlîfden hissesine düşeni mahalle-i mezbûr ehâlisiyle ma‘an edâ ve civârında vâkı’
3. Derepınar Kasabası’na tâbi‘ Karapınar Vakfı karyelerinden (boşluk) nâm karye
4. toprağında bi’l-fi‘il zabt ve tasarrufunda hâne-i ‘avârıza bağlı
5. tekâlîf almak icâb ider kadîmi yerleri olmayub tekâlîf talebiyle te‘addî olunmak icâb itmez iken karye-i
6. mezbûr ehâlisi zuhûr ve şirrete sülûk ve senin baban kırk elli sene mukaddem bizim karyemizde sâkin
7. olmağla sen dahî bizimle ma‘an tekâlîf vir deyu hılâf-ı kânûn te‘addî eylediklerin bildirüb te‘addî ve rencîde
8. itdirmeyüb men‘ ü def‘ olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak

9. emrim olmuştur. Fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene 1159 (15-24 Aralık 1746).

38/3

Karaman vâlisine ve Larendede ve Gaferyad ve Aladağ ve Berloğanda Kazâlarının Kuzât ve Nüvvâbına Hükm ki,

1. Havecâgân-ı Dîvân-ı Hümâyûnu'mdan mevkûfât-ı sâbık es-Seyyid Nureddin zîde mecduhu gelüb taht-ı kazâlarınızda
2. vâkı' havecâ hâssı mukâta'ası karyeleri mâlikâne mutasarrıfı tarafından ve yine taht-kazânınızda vâkı' Eşenler
3. nâm-ı diğher İkizce (?) ze'ameti kurâsından ze'amet mutasarrıfı tarafından elli dokuz senesinde zabt itmek üzere
4. mûmâ-ileyhe der-'uhde ve ilzâm olunmağla mûmâ-ileyh dahî sene-i merkûmede vâkı' zikr olunan karye-i mezbûra
5. mahsûlât ve rusûmâtın ahz ü kabz ve ol-havâlîde bâ-temessük ba'zı zimmet olan hakkını dahî
6. tahsîl ve tarafına îsâl ve teslîm için irsâl eyledüğü âdemîsi Süleyman bundan
7. akdem ol-tarafa varub ber-minval-i muharrer mukâta'a-i mezbûr ile ze'amet-i mezkûra karyelerinin zabt
8. ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâtından bir mikdârını ahz ve der-anbâr ve bir mikdârını dahî
9. re'âyâ zimmetlerinde iken mezbûr Süleyman Larendede fevt ve yanında mevcûd zimemden ve mukâta'a-i
10. merkûmdan tahsîl itdiğı nukûd ve eşyâ ve zimemin temessükâtıyla defâtir ve senedâtı
11. bâ-ma'rîfet-i şer' memhûren bir mahallde hıfz olunduğı ba'de'l-ihbâr sâlifü'l-beyân mukâta'a
12. ve ze'âmet mahsûlünden ve zimemden tahsîl ve hîn-i vefâtında yanında mevcûd olan nukûd
13. ve temessükât ile defâtir ve senedâtı ve der-anbâr olunmuş mahsûlâtı ahz ü kabz ve ba'de
14. sâlifü'z-zikr mukâta'a ve ze'âmet karyelerini sene-i mezkûra tamamına degin zabt ve bekâyâsına ahz
15. ü kabz için âdemlerinden bir âharını dahî bundan akdemce tevkîl ve irsâl ve mahalline
16. varub ber-vech-i meşrûh mevcûdu ahz ve bekâyâyı dahî tahsîldâr eyledikde ba'zı
17. eşirrâ zuhûr ve mukâta'a ve ze'âmet-i merkûmeyn mutasarrıfları taraflarından ve gerek

mûmâ-ileyh

18. tarafından iltizâm olunduğun müş'îr yedlerinde temessük ve âhar vechle bir dürlü sened yoğiken biz mütevâffâ-yı
19. mezbûr Süleyman'ın vârisiyiz ve mâru'z-zikr mukâta'a ve ze'amet 'uhde-i iltizâmındadır deyu bî-vech
20. ve bilâ-sened tezvirât ile mevcûd olan mahsûlâtı ve bekâyâyı ahz ve ekl ve ıtlâk ile
21. mûmâ-ileyh gadr sevdâsında olmalarıyla müteveffâ-yı merkûmun veresesı mezbûrlara mukâta'a ve ze'amet-i
22. mezbûrateyn mahsûlâtından mevcûd mahsûl ve nukûda ve bekâyâsına ve zimemden tahsîl olunan
23. eşyâya müdâhale itdirilmeyüb mevcûd ve bekâyâ ve her ne ise mûmâ-ileyh tarafından irsâl olunan
24. âdemisine ahz ve zabt itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum sudûrın istid'â ve iltimâs
25. itmeğin mukâta'a ve ze'amet-i mezbûranın mâl ve bekâyâsına müdâhale olunmayub tarafından kabzına
26. me'mûra teslîm itdirilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene 1159 (15-24 Aralık 1746).

39/1

Karaman Vâlisine Dinekkeskini ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Dinekkeskini Kazası'na tâbi' Alişeyhli nâm karye sâkinlerinden el-Hâcc Abdi zîde kadruhu gelüb yine kazâ-i mezbûra
2. tâbi' Faraşlı nâm karye sâkinlerinden Çelebi dimekle ma'rûf kimesne kızına istinâd olunan mevâdd için bundan
3. akdem mühim oldukda mukaddemen vâlî tarafından mübâşire geldiğikde mezbûr firâren mûmâ-ileyh varub husûsu
4. mezbûr için ta'yîn olunan mübâşire benim için mübâşireye her ne mikdâr akçe virir isen vir ben sana sonra
5. edâ iderim deyu emr itmekle bu dahî mezbûrun emrine binâen bi-şartı'r-rucû kendü malından huzûr-ı
6. Müsliminde bin yüz elli (boşluk) senesinde 'akd için altmış gurus virüb yedine tezkire alıvirüb
7. ba'dehu emrine binâen virdüğün meblağ-ı merkûmu mezbûrlar taleb ve mürâfa'a-i şer'

olmak murâd eyledikde

8. mürâfa'adan ibâ vü imtinâ' ve edâda te'allül ve gadr-ı murâd eyledüğün ve bu bâbda Şeyhu'
9. l-islâm'dan da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince
10. şer'le görölüb mezbûrun bi-şartı'r-rucû' emriyle virdiği meblağ-ı merkûm tamamen tahsîl
11. ve bî-kusûr kendüye alıvirilüb hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf bir dürlü te'allül
12. ve tereddüd itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin
13. mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene 1159 (15-24 Aralık 1746).

39/2

Karaman Vâlisine ve Ilgın Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Sen ki Ilgın Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Hasan zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb Ilgın Kasabası'nda vâkı' müteveffâ Fâtih-i
2. Kıbrıs Lala Mustafa Paşa binâ eylediği cami'-i şerîf evkâfının mütevellîsi ve ehl-i vezâîfî meclis-i şer'a vârub vâkf-ı
3. merkûmun vakfiyye-i ma'mûlün-bihâsında mukayyed ve vakf 'arsalardan Ilgın Kazâsı'nda vâkı' Hefte Pazar dimekle ma'rûf 'arsa-i
4. hâlîyesiyle âhardan bir vechile müdâhale icâb itmez iken kasaba-i mezbûradan ashâb-ı ağrâzdan (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr
5. ve şirrete sülûk ve celb-i mâl kasdıyla ol-'arsa babamızdan ve ceddlerimizden bâ-hüccet-i şer'iyye ve bâ-temessük bize intikâl
6. eyledi deyu bî-vech-i şer'î dahl ü ta'arruz itmeleriyle mezbûrların bî-vech-i şer'î ve mugâyir-i vakfiyye-i ma'mûlün-bihâ müdâhale ve te'addîleri
7. men' ü def' olunmak bâbında vâkı'-ı hâlî hükm-i hümayûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden mahallinde
8. şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene 1159 (15-24 Aralık 1746).

39/3

Karaman Vâlisine ve Ürgüb Kādîsına Hükm ki,

1. Kazā-i mezbûra tâbi' Sofiler nâm karye sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne 'arzihâl idüb
2. karye-i mezbûradan İmam Zekeriye nâm kimesne hevâsına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesiyle yek-dil
3. ve hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun fuzûlî kırk gurusunu
4. alub gadr eyledüğün ve bu bâbda Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün
5. bildirüb mûcebince şer'le görilüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde
6. şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene 1159 (15-24 Aralık 1746).

39/4

Niğde ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Fatıma ve diğer Fatıma nâm hatunlar 'arzihâl idüb zevceleri İsmail nâm kimesneyi
2. 'Acem kölesi (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde bi-gayr-ı hakkın katl idüb
3. vasiyyeleri oldukları İsmail ve Mehmed ve İsmihan ve Elife ve Âmine nâm sağırlara
4. gadr eylediklerin ve mezbûrlar taht-ı kazânızda mürûr üzere oldukların ve bunlar taraflarından
5. Çukâdâr oğlu Osman bin İbrahim nâm kimesneyi vekîl eylediklerin bildirüb
6. bulundıkları mahallde şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında
7. emr-i şerîfim recâ itmeğin bulundıkları mahallde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene 1159 (15-24 Aralık 1746).

39/5

(boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Nişân-ı Hümâyûnum virilan Dîvân-ı Hümâyûnu'm kâtiblerinden el-Hâcc Cafer Sadık zîde kadruhu gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu
2. ze'ameti karyelerinden Konya Kazâsı'na tâbi' Harğalan ve (boşluk) nâm karyelerinin defterde mukayyed ra'ıyyet ve ra'ıyyeti
3. oğullarından ba'zıları kadîmi karyelerinden kalkub varub taht-ı kazânızda vâkı' kuzât ve kurâ-i 'askerî çiftliklerinde
4. sâkin ve mütemekkin olmalarıyla ol-makûle re'âyaların kaldırılıb kadîmi karyelerine nakl ve iskân itdirmek istedikde ba'zı mütegalibeye

5. istinâden te'allül üzere oldukların bildirüb ol-makûle re'âyâları subaşı ma'rifetiyle bulundukları mahallerden kaldırılıb
6. kadîmi karyelerine nakl ve iskân itdirilmek için kânûn üzere emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1159 **(25 Aralık 1746-3 Ocak 1747)**.

40/1

İncesu Kādîsına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Enhil nâm karye sükkânından Çukadâr oğlu Osman bin İbrahim nâm kimesne ile
2. karye-i mezbûra ehâlisi 'arzihâl idüb yine karye-i mezbûra sâkinlerinden Murad oğlu el-Hâcc Osman
3. ve oğulları İyas ve Ali ve Mustafa nâm kimesneler kendi hallerinde olmayub şerîr ve gammâz olub
4. dâimen kâdî ve nâ'ib ve voyvoda ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi yanlarına varub fukarâyı
5. hılâf-ı vâkı' mevâdd isnâdıyla ehl-i 'örfe gamz ve tecrîm ve bi-gayr-ı hakkın akçeleri alınmağa bâ'is ve kendileri
6. dahî alub ve 'alâka ve medhali olmadığı il-mesâlihine ve bilâ-emr tekâlîfleri umûrına
7. karışub bunun emsâli zulm ü te'addîlerinin nihâyeti olmamağla mürâfa'a-i şer' olduklarında
8. kendi hallerinde olmak üzere cânib-i şer'den bunların yedlerine hüccet-i şer'iyye virilmişiken
9. yine te'addî üzere oldukların bildirüb hüccet-i şer'iyye mücebince 'amel olunmak bâbında emr-i şerîfim
10. recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene 1159 **(15-24 Aralık 1746)**.

40/2

Karaman Vâlisine ve Ilgın Kazası Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Ilgın Nâ'ibi Mevlânâ Hasan zîde 'ilmihusun mektûb gönderüb Havâss-ı Hümâyûnu'mdan Ilgın Mukâta'asının nısf hissesine mutasarrıf el-Hâcc İbrahim'in
2. tarafından hâlâ mültezimi olan Ali zîde kadruhu meclis-i şer'a varub mukâta'a-i mezbûr karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Rus nâm karyenin defterde mukayyed
3. ra'iiyet ve ra'iiyeti oğullarından ser-eşkıyâdan Ebubekir ve Kanlı Ali ve Arab (boşluk) ve Abdi nâm kimesnelerin üzerlerine edâsı lâzım gelen resm-i

4. bennâk ve sâ'ir hukûk ve rsûmlarıyla karye-i mezbûr toprağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mücebince müteveccih
5. olan 'öşrlerin taleb eyledikde virmediklerinden mâ'adâ re'âyâyı dahî tahrîk ve ızlâl ve anlara dahî virdirmeyüb mâl-ı mukâta'aya
6. ve iltizâmına kesr ü noksân tertibine bâ'is olmalarıyla mezbûrların üzerlerine edâsı lâzım gelan a'şâr-ı şer'iyye ve sâ'ir hukûk
7. ve rusûmların kânûn ve defter mücebince alıvirilüb bir vechle te'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-ı hâlî
8. bi'l-iltimâs 'arz eylediğın ecilden kânûn ve defter mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1159 (25 Aralık 1746-3 Ocak 1747).

40/3

Karaman Vâlisine ve Kütahiye Mütesellimine Ve Konya ve Kütahiye (boşluk) ve Kādîları Nâ'iblerine Hükm ki,

1. Konya Kazâsı muzâfâtından Aziri Kasabası sâkinlerinden Mustafa nâm sipâhi Südde-i Sa'âdetime gelüb bu kendü hâlinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye
2. vaz' u te'addîsi olmayub Konya'da esnâ-yı râhta gider iken Türkmân tâ'ifesinden Derviş oğlu Osman Bölükbaşı demekle ma'rûf kimesne
3. ile refiki Ömer nâm kimesne hevâlarına tâbî' on iki nefer atlu ile bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun ev beline gelüb bunu ve hidmetkârını
4. ahz ve yanlarında bulunan yigirmi üç altun ve bir at ve bir sim bilezikli tüfenk ve yüz guruşlukdan mütecâviz bisâtını cebren alub gadr-ı küllî eylediği
5. ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğın ve mezkûrlar hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda mürûr ve 'ubûr üzere oldukların bildirüb
6. bulundukları mahallde şer'le görilüb hılâf-ı şer' cebren aldıkları akçe ve at ve bisâtı alıvirilüb te'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında
7. emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden bulundukları mahallde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1159 (25 Aralık 1746-3 Ocak 1747).

40/4

Karaman Vâlisine ve Kayseriyye Nâ'ibine Hükm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbî' Günay Mancoson nâm karyeden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) dahî ve sâ'irleri gelüb bunların üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken
2. yine karye-i mezbûradan zümre-i eşkıyâ ve mütegalibe ve levendât tâ'ifesinden maktûl

- Hasan Bölükbaşı rüfekâsından Kulaksız Hüseyin dimekle ma'rûf şakî kend(i) halinde
3. olmayub hevâsına tâbî' on beş nefer eşkıyâyı başına cem' ve bin yüz elli (boşluk) senesinden beru gice ve gündüz âlet-i harb ile gezüb ehl ü 'iyâllerine fi'il-i şenî' kasdıyla
 4. ta'arruz ve hetk-i 'ırz ve ba'zı kimesnelere darb ve şutûm-ı galîza ile şetm ve ba'zılarının bâkire kızların ere virmek murâd eyledikde ahz-ı
 5. rüşvet ile muhâlefet ve esir misillü fûrûht ve cebren emvâl ve erzâkların gasb idüb bunun emsâli gadr u te'addîsinin nihâyeti
 6. olmayub perâkende olmalarına bâ'is olduğun bildirüb şer'le görilüb hılâf-ı şer' aldığı hakk-ı fukarâ ashâbına ba'de'l-istirdâd
 7. fimâ-ba'd ol-vechile te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1159 (25 Aralık 1746-3 Ocak 1747).

40/5

Karaman Vâlisine ve Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Erbâb-ı timârdan Osman nâm sipâhi gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu timârı karyelerinden Beyşehir Kazâsı'na tâbî' Bicad ve (boşluk) nâm
2. karyelerinden resm-i çift ve bennâk ve mücerred ve 'öşr-i kovân ve 'öşr-i bağât ve 'öşr-i bostân defter-i hâkânîde timârına hâsıl kayd olunmağla
3. karye-i mezbûrların defterde mukayyed re'îyyet ve ra'îyyeti oğullarının üzerlerine edâsı lâzım gelen resm-i bennâk ve (...) kâr kise
4. kâdir (?) mücerredlerinden resm-i mücerredlerinde ve karye-i mezbûrlar toprağında resm-i çift alınmak icâb ider kadîmi re'âyâ yerlerin tasarruf idenlerin
5. resm-i çiftlerinden ve karye-i mezbûrlar toprağından kovân ashâblarının kovânlarından hâsıl olan ballarının ve bağ ashâblarının tasarruflarında
6. olan bağlarının şer'le müteveccih olan 'öşrlerin kânûn ve defter mücebince taleb eyledikde mezbûrlar 'askerilik iddi'âsıyla ve tasarrufları
7. dahî vech-i âhar ile hılâf-ı kânûn ve defter virmekde te'allül ve muhâlefet eylediklerin bildirüb ol-bâbda kânûn üzere hükm-i hümayûnum
8. recâ itmeğın kânûn ve defter mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1159 (25 Aralık 1746-3 Ocak 1747).

40/6

Karaman Vâlisine ve Bor ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Konya sâkinlerinden Mahmud gelüb bunun kimesneye vireceği yoğiken Bor sâkinlerinden Yusuf Ağa nâm kimesne kendü hâlinde olmayub mütegalibeden olub ‘ibâdullaha
2. itâle-i dest-i hasâr ‘adet-i müstemirresi olmağla bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun hılâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve zulmen iki yüz keyl hinta ve şa‘îrini
3. alub ziyâde gadr itmekle taleb ve almak üzere iken mezbûr Yusuf fevt olmağla Bor’da sâkin muhallafâtın kabz iden vârislerinden Destarcı
4. Ali ve Leblebici (boşluk) nâm kimesneler ile zevcesi (boşluk) nâm hatundan taleb eyledikde bî-vech-i şer‘î edâda te‘allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında oldukların
5. bildirüb şer‘le görilüb mezbûrun hılâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren aldığı ol-mikdâr keyl hinta ve şa‘îri vârisleri ve mezbûrlardan
6. temâmen tahsîl ve kendüye bî-kusûr alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi’l-hicce sene 1159 (25 Aralık 1746-3 Ocak 1747).

41/1

Karaman Vâlisine ve İncesu ve (boşluk) Kādîlarına (Hükm ki),

1. İncesu Kazâsı sâkinlerinden Hasan Ağa ve Osman Mehmed Beşe ve Dede Beşe dimekle ma‘rûf kimesneler ile ve dahî ba‘zıları gelüb
2. bunların üzerlerine şer‘ân bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Çarıklı oğlu dimekle ma‘rûf kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve ehl-i ‘örf tâ’ifesi
3. bundan akdem bir husûs için sizi ahz ve habs itdikde ben habsden sizi tahlîs iderim cerimenize iki bin gurus virdim meblağ-ı mezbûru
4. bana diyyetiniz virdiğinizde sizler ol-vakitde diyyetimiz ve ‘öşrünüz meblağ-ı mezbûru ikrârınıza binâen sizlerden alırım deyu hılâf-ı şer‘-i
5. şerîf akçe mutâlebesiyle bunları dâ’imen ta‘cîz ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfeleri olduğun
6. bildirüb mûcebince ‘amel olunub hılâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf ol-vechile akçe talebiyle te‘addî itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin
7. mahallinde şer‘le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi’l-hicce sene 159 (25 Aralık 1746-3 Ocak 1747).

41/2

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Hâfız Mustafa nâm kimesne gelüb bu İstanbul'da iken Aksaray'da menzilinden yüz gurusluk eşyâsı bin yüz elli (boşluk) senesinde serika olub
2. serika olunan eşyânın ba'zısını Aksaray sâkinlerinden Seyyid Hasan nâm kimesnenin yedinde zuhûr ve mezkûrdan ahz olunub kusûrın
3. dahî mezkûrdan taleb ve almak istedikde ben almadım deyu vormeyüb gadr u te'addî eyledüğün bildirüb şer'le görilüb mezkûrun
4. serika eylediği eşyânın kusûrı tahsîl ve kendüye alıvirilüb icrâ-yı hakk alınmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ
5. eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1159 (25 Aralık 1746-3 Ocak 1747).

41/3

Karaman Vâlisine Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına (Hükm ki),

1. Nişân virilan Dergâh-ı Mu'allâ'm çavuşlarından Hüseyin Çavuş zîde kadruhu gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti aklâmından
2. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Karusa (?) ve tevâbî' karyelerinin defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarının üzerlerine edâsı lâzım gelan â'sâr
3. ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince mûmâ-ileyhin tarafından subâşısı ahz ü kabz murâd eyledikde ashâb-ı ağrâzdan
4. Abdurrahman nâm mütegalibe kendü hâlinde turmayub ba'zı eşirrâ ile yek-dil ve subâşısı mezkûru şutûm-ı galîza ile şetm ve re'âyâsın tahrîk
5. ve ızlâl ve â'sâr ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince ahz ü kabzına mûmâna'at ve te'addî ve ze'âmeti mahsûlüne küllî
6. kesr ü noksan yedine bâ'is olduğun bildirüb kânûn ve defter ol-vechile zâhir olan te'addîsî men' ü def' olunmak bâbında
7. hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1159 (25 Aralık 1746-3 Ocak 1747).

41/4

Karaman vâlisine Seyyidişehir ve (boşluk) Kādîlarına (Hükm ki),

1. Seyyidişehir sâkinlerinden Hazînedâr Mustafa demekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hılâf-ı şer'-i
2. şerîf kimesneye vaz' u te'addîsî olmayub ve üzerine dahî şer'ân bir nesne sâbit ve zâhir

olmuş değil iken

3. yine Seyyid(i)şehri ile şetm ve bunu dürlü ifk ü iftirâ ile tehdîd ve tahrîk ve bin yüz elli (boşluk) senesinde
4. hılâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî ve cebren iki yüz gurusunu ahz ve gasb idüb ve ziyâde gadr
5. u te'addî eylediğin bildirüb şer'le görilüb mezkûrun hılâf-ı şer'-i şerîf bi-gayr-ı hakkın aldığı ol-mikdâr
6. gurusu hakkı kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden
7. mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1159 (25 Aralık 1746-3 Ocak 1747).

41/5

Karaman Vâlîsi Vezîre Ereğli-i Karaman ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. İsmail nâm kimesne gelüb Ereğli-i Karaman Kasabası sâkinlerinden Hasan nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun seksen gurusu kıymetlü bir re's
2. atını serika idüb bu dahî atını bulub mezbûrdan defâ'atiyle taleb eyledikde ba'zı eşirrâ ile yek-dil ve yek-cihet olmakdan nâşi
3. atını virmeyüb ziyâde gadr u te'addî eyledüğün bildirüb mahallinde şer'le görilüb atını alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk
4. olunmak emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 159 (25 Aralık 1746-3 Ocak 1747).

41/6

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancâğına mutasarrıf olan (boşluk) dâme ikbaluhuya ve Niğde ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Havâss-ı Hümayûnu'mdan Bor Kasabası ehâlisi 'arzihâl idüb defter-i hâkânîde nefsi-i Bor'un hâsıl-ı tahtında mukâta'a-i bağât nefsi-i Bor ma'a 'âdet-i mîr-i âbı
2. ber-vech-i maktû' Hâss-ı Hümayûnuma hâsıl kayd olunmağla bunlar kasaba-i mezbûra toprağında tasarruflarında olan kadîmi bağâtlardan 'öşre mu'âdil
3. maktû'ların ve kasaba-i mezbûradan cârî nehr-i kebîrden bağ ve bağçe ve sâ'ir mevrû'atların¹¹⁷ kadîmisi üzere saky itmeleriyle 'âdet-i

¹¹⁷ Asıl metinde "mevrû'atların" şeklinde "ز" harfi ile yazılmışdır. Mevrû'ât kelimesi "ض" harfi ile yazılır.

4. mîr-i âbların dahî hâss-ı mezbûr voyvodası olanlara edâ idüb hılâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebiyle te'addî ve rencide olunmak icâb itmez
5. iken hâlâ voyvodaları olan (boşluk) nâm kimesne tama'-ı hâmından nâşî nehr-i mezkûra tarafından (boşluk) nâm kimesneyi mîr-i âb nasb ve ta'yîn itmekle ol-dahî
6. celb-i mâl sevdâsıyla hılâf-ı şer'-i şerîf ve yedlerinde olan hüccet ve i'lâm-ı şer'iyeye ve kadîme mugâyir nehr-i mezkûr ile bağ ve bağçe
7. ve sâ'ir mevrû'âtlar saky itmeleriyle mûmâna'at ve gadr-ı küllî eylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb voyvodaları
8. mezkûrun hılâf-ı kânûn ve defter ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye ve kadîme zâhir olan te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defter-
9. hâne-i 'Âmiremde mahfûz olan defter-i mufassala mürâca'at olundıkda Niğde Sancağı'nda Bor Nâhiyesi'nde Nefs-i Bor mahallât ve neferât
10. ve hâsıl-ı 'an 'öşr-i gallât ve sâlârı gendüm ve hınta ve maktû'-ı bâğat-ı nefsi-i Bor ma'a 'âdet-i mîr-i âbı ber-vech-i maktû' ve sene(de) otuz
11. beş bin yekûn ma'a gayrihâ doksan dört bin yedi yüz seksen dört akçe yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve Havâss-ı Hümâyûnum'dan
12. olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1159 **(25 Aralık 1746-3 Ocak 1747)**.

42/1

(boşluk) Kādîsına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûr ehâlîleri Sultan Alaeddin Vakfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Sille nâm karye sâkinlerinden Karsviran
2. Mehmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayb şerîr ve gammâz olub dâ'imen kâdî ve nâ'ib ve voyvoda ve mütesellim ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi
3. yanlarına varub fukarâyı hılâf-ı vâkı' mevâdd isnâdıyla gamz ve tecrîm ve akçelerin alınmağa bâ'is ve kendüsi dahî alub
4. ve 'alâka ve medhâli olmadığı il-mesâlihine bilâ-emr-i şerîfim tekâlifleri umûrına karışub ve bunun emsâli zulm
5. ve te'addîsinin nihâyeti olmaduğın bildirüb ol-vechile zulm ü te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri
6. ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1159 **(25 Aralık 1746-3 Ocak 1747)**.

42/2

Karaman Vâlisi Vezîre Seyyidişehir ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Abdülbaki Ağa ve Hacı Muhammed oğlu Hüseyin demekle ma'rûf kimesneler gelüb Çalmanda ze'ameti demekle ma'rûf ze'amet-i karyelerinden Seyyidişehir Kazası'na tâbi' (boşluk) nâm karye
2. toprağında kadîmden zirâ'at olunub 'öşr ve resmi ze'amet-i mezbûr mutasarrıfı tarafından alına gelan ma'lûmetü'l-hudûd tahmînen elli altmış dönüm mikdârı
3. yerler otuz seneden beru 'ale't-tevâlî' bilâ-mâni' boz ve hâlî kalub yazılarında kânûn üzere tapuya müstehakk olmağla bunlar dahî ol-yerleri tapuya me'zûn
4. ze'amet-i mezbûr mültezimi olan el-Hâcc Muhammed nâm kimesneden resm-i tapu ile ber-vech-i iştirâk alub elli üç senesinden beru zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin sâhib(-i arza)
5. edâ idüb bir vechle dahl olunmak icâb itmez iken Köydekli Karyesi sâkinlerinden Mosvelud ve Abdülkerim ve Hacı Abdülbaki ve Hatib
6. ve Kara Mustafa oğlu ve dahî ba'zıları zuhûr ve zikr olunan tarlalar bizim yaylağımız yoludur deyu nizâ' ve bunlar ol-yoldan mezbûrların mürûr
7. ve 'ubûrlarına mümâna'at itmeyüb geçdiklerine râzılar iken fuzûlî ve tegallüben biz size zirâ'at itdirmeziz deyu hılâf-ı kânûn müdâhale ve mu'ârazadan
8. hâlî olmadıkların bildirüb yedlerinde olan tapu temessükleri mûcebince kemâ-kân zabt ve zirâ'at itdirilüb mezbûrların ol-vechile olan
9. te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1159 (4-12 Ocak 1747).

42/3

Kırili ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Erbâb-ı timârdan Osman nâm sipâhî gelüb Beyşehir Sancağı'nda Yağan Nâhiyesi'nde Yayıncılar nâm karye ve gayriden sekiz bin akçe berât-ı
2. şerîfimle mutasarrıf oldığı timârının mülhakâtından müşterekleriyle kayd ve berâtına dâhil Kırili Nâhiyesi'ne tâbi' Ayaş nâm karyenin vâkı'
3. olan mahsûl ve rusûmundan berâtı yazusuna göre hissesine isâbet ideni ahz ü kabz murâd eyledikde müştereki olan
4. Dergâh-ı Mu'allâ'm müteferrikalarından Ali karye-i mezbûranın vâkı' olan mahsûl ve rusûmundan berâtı yazusuna göre hissesine

5. isâbet iden mahsûl ve rusûmu tarafından subaşısı olan (boşluk) nâm kimesne kânûn ve defter mücebince ahz ü kabzına kanâ'at
6. itmeyüb hılâf-ı defter-i hâkânî merkûm Osman'ın beş on seneden mütecâviz berâtı yazusuna göre hissesine isâbet
7. iden mahsûl ve rusûmun ahz ü kabz idüb ol-vechle timârı mahsûlünün kesr ü noksânına tertibine bâ'is
8. ve bâdî olduğun bildirüb sâlifü'z-zikr Ayaş Karyesi ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekleriyle kendüye zabt ve vâkı'
9. olan mahsûl ve rusûmu kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb hılâf-ı defter-i hâkânî müştereki
10. olan müteveffâ mezbûr Ali'nin tarafından subaşısına ve ahz berâtları yazularından ziyâdeye tecâvüz itdirilmeyüb
11. men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümâyûn ve defter-i icmâle
12. mürâca'at olundukda Kırili Nâhiye'sine tâbi' yedi bin akçe yazar Ayaş nâm karyenin üç dört yüz kırk üç
13. akçesi ifrâz ve ma'a gayrihi yedi bin akçe 'an ze'âmet deyu bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun beş yüz akçesi merkûm
14. Osman ve üç bin beş yüz akçesi defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere müteveffâ Ali bâkîsi müşterekleri kaydlarında
15. olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî herkes berâtları yazularına göre hisselerine isâbet ideni zabt eylemek iktizâ
16. eyledüğün bi'l-fi'il Defter Emîni Ebubekir dâme mecduhu 'arz itmeğın 'arzı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1159 (4-12 Ocak 1747).

42/4

Saidili ve (boşluk) Kādilarına Hükm ki,

1. Saidili Kazâsı'na tâbi' Kadınhanı nâm derbend karye
2. sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar Havâss-ı Hümâyûnu'mda
3. Bozulus hâssı re'âyâlarından iken mezbûr kalkub varub
4. mezkûr derbend karyesinden on seneden mütecâviz sâkin
5. ve tavattun ve derbenci ve 'avârızhânesine kayd olunmağla
6. üzerlerine edâsı lâzım gelan hukûk ve rusûmların

7. kânûn ve defter mûcebince zâbitlerine edâ idüb
8. ve bu makûle ‘avârizhânesine (kayd) olunan re‘âyâyı kaldırmak
9. hılâf-ı kânûn iken zâbit-i mezbûr hukûk ve rusûmun
10. kânûn ve defter mûcebince almağa kanâ‘at itmeyüb hılâf-ı
11. kânûn kaldırmak teklîfi ile te‘addî ve rencîdeden
12. hâlî olmaduğın bildirüb men‘ ü def‘ olunmak
13. bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn
14. üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi‘l-hicce sene 1159 (**25 Aralık 1746-3 Ocak 1747**).

43/1

Karaman Vâlîsine Ilgın ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Ilgın sâkinlerinden el-Hâcc Mehmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hılâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u te‘addîsi ve borç ve kefâleti olmayub ve üzerine
2. dahî şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken Ilgın Kazâsı sâkinlerinden mütegalibeden Kadılı Ağa dimekle ma‘rûf kimesne mücerred garaz-ı dünyeviyyesi
3. icrâ içün sen umûr-ı vilâyete karışdın deyu hılâf-ı inhâ hevâsına tâbi‘ beş on nefer eşkiyâyı başına cem‘ ve bin yüz elli (boşluk) senesinde
4. gelüb hılâf-ı şer‘-i şerîf hânesini basub kesr-i ‘îrz ve zulm ü te‘addîsinin nihâyeti olmaduğın gayrı sen mukaddemen umûr-ı vilâyete
5. karışmamak üzere te‘ahhüd itmişidin Karaman Vâlîsi’ne yedimizde olan hüccet ile seni gamz idüb beş yüz guruş
6. tecrîm itdiririz deyu ve gûnâ-gûn ifk ü iftirâ ve tezvîrât ile bunu tahvîf ve ta‘cîzden hâlî olmayub hevâsına tâbi‘ kādîdan
7. peydâ eylediği müzevver hüccet ibrâzıyla buna gadr ve ahvâli diğîr-gûn olduğun bildirüb şer‘le görilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk
8. ve hılâf-ı şer‘-i şerîf te‘addîsi men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görilmek emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Zi‘l-hicce sene 1159 (**4-12 Ocak 1747**).

43/2

Kayseriyye Kazâsı Nâ‘ibine Hükm ki,

1. E‘immeden kıdvetü’s-sulehâ-i’s-sâlikîn Osman bin İsmail zîde salâhahu Südde-i Sa‘âdetime ‘arzihâl idüb bu kazâ-i mezbûra tâbi‘ Ulubürü-

2. ngüz nâm karyede vâkı' merhûm Alaeddin Sultan Mescid-i Şerîfi'nin hâlâ berât-ı şerîfimle imâmı olub edâ-yı hidmet idüb hılâf-ı kânûn
3. rusûm-ı ra'ıyyet ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka talebiyle te'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûra zâbiti hılâf-ı kânûn rusûm-ı
4. ra'ıyyet¹¹⁸
5. ve ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından dahî bilâ emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka mutâlebesiyle te'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb men' ü def
6. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin imdi e'imme ve hutebâ muktedâ-yı nâs oldukları i'tibârıyla rusûm-ı ra'ıyyet ve bilâ-emr-i şerîfim tekâlîf-i
7. şâkka alınmaz cümlesinden mu'âflardır kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1159 (4-12 Ocak 1747).

43/3

Niğde ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Niğde Kazâsı'na tâbî' (boşluk) nâm karye ehâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelan emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîflerin cem'ine me'mûr olanlara
2. temâmen edâ idüb dahl icâb itmez iken karye-i mezbûra ehâlîlerinden Yahya oğlu Kostantin nâm zimmî kendü halinde durmayub
3. bin yüz elli (boşluk) senesinden hılâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf bunların tekâlîf ve sâ'ir umûrlarına karışub bir tekâlîf
4. vukû'unda kendü nefsiçün küllî akçelerin ahz ve ba'zıların ehl-i 'örfe gamz ü tecrîm itdirüb bunun emsâlî zulm
5. ve te'addîsinin nihâyeti olmayub perişân olmalarına bâ'is olduğun ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe virildiğün bildirüb
6. mücebince 'amel olunub mesfûr hılâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ emr-i münîf tekâlîf ve sâ'ir umûrlarına karışmayub
7. men' ü def olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1159 (4-12 Ocak 1747).

43/4

Karaman Vâfisi Vezîre (boşluk) Kādîsı ve Aksaray Nâ'ibine Hüküm ki,

¹¹⁸ “ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka talebiyle te'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûra zâbiti hılâf-ı kânûn rusûm-ı ra'ıyyet” tekrarlanmış.

1. Seyyid el-Hâcc İbrahim zîde şerefûhu Sûdde-i Sa'âdetime gelüb Aksaray Kazâsı'na tâbi' Yiniceköy nâm karye toprağında vâkı' yedinde olan sâhib-i
2. arz temessüğü mücebince zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idegeldiği ma'lûmü'l-hudûd yerlerinde âharın
3. 'alâkası olmayub bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken kazâ-i mezbûr sâkinlerinelerinden Eşme nâm hatun ile zevci Seyyid
4. Abdülaziz ve babası Seyyid Ali ve oğlu Seyyid Abdülkerim nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve bunun zikr olunan arâzîlerin
5. fuzûlî zabt murâdıyla hılâf-ı kânûn müdâhale ve zabtına mûmâna'at ve te'addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık
6. fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve sâhib-i arz temessüğü mücebince 'amel olunub yerleri kemâ-kâm kendüye zabt
7. itdirilmeyüb mezbûrları hılâf- kânûn dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel
8. olunmak için yazılmışdır.

43/5

Aksaray Sancâğı Mutasarrıfına Aksaray Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Aksaray Nâ'ibi Mevlânâ el-Hâcc Mehmed zîde 'ilmihusun Sûdde-i Sa'âdetime gelüb Aksaray sâkinlerinden es-Seyyid el-Hâcc İbrahim nâm
2. kimesne meclis-i şer'a varub bunun üzerine şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken Aksaray Kazâsı'nda sâkin
3. Kürd Mihmadlu Türkmânı Cemâ'ati'nden Beki oğlu Mustafa ve karındaşı oğulları Ahmed ve Ali nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde bunu bi-gayr-ı hakkın
4. gamz ve hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesine istinâden üç yüz guruşa ahz ve vukûf-ı tâmmı olan kimesnelerden istifsâr olunub
5. vukû'ü üzere der-i devlet-medârıma 'arz ve i'lâm idivir deyu ilhâh ve iltimâs itmekle fi'l-hakîka hâl-i minvâl-i muharrer üzere olduğu
6. Aksaray sükkânından mevsûkun-bih kimesneler haber vermeleriyle yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görilüb meblağ-ı
7. mezkûr üç yüz guruş hakkı mezbûrlardan tahsîl olunmak bâbında vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs 'arz eyledüğü ecilden mahallinde
8. şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1159 (4-12 Ocak 1747).

44/1

Ber-vech-i Arpa(lık) Niğde Sancağı'na Mutasarrıf (boşluk) dâme ikbâluhuya ve Niğde ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı timârdan Ali nâm sipâhî 'arzihâl idüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu timârı karyelerinden Niğde Kazâsı'na tâbi' Gelemiş nâm karyenin
2. defterde mukayyed ve ra'yyet ve ra'yyeti oğullarından ba'zıları karye-i mezbûra toprağında tasarruflarında olub zirâ'ate sâ(li)h hâsıl
3. ve birer yerleri (bi)'t-temâm zirâ'at itmeyüb birağub varub civârında vâkı' âharın karye ve mezra'aları toprağında zirâ'at
4. itmeleriyle bunun timârı mahsûlüne küllî noksân tertibine bâ'is oldukların bildirüb karye-i mezbûra toprağında mezbûrların tasarruflarında zirâ'atden
5. sâlih hâsıl virir yerlerin bi't-temâm zirâ'at itmedin âharın karye ve mezra'ası toprağında zirâ'at itdirilmeyüb men' ü def'
6. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 159 (4-12 Ocak 1747).

44/2

Karaman Vâlisine Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Sen ki Nevşehir Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid el-Hâcc Abdülhay zîde fazluhu Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb Nevşehir Kazâsı'na tâbi' Mahson (?)
2. Karyesi sükkânından Musa Beşe ibn Yusuf dimekle ma'rûf kimesne meclis-i şer'a varub mezkûrun üzerine
3. şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile te'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûrada
4. es-Seyyid el-Hâcc İsmail bin es-Seyyid el-Hâcc Ahmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf
5. bi-gayr-ı hakkın fuzûlî bir 'aded ganemini ahz ve zabt ve te'addî itmekle bundan akdem mezbûrdan da'vâ
6. ve taleb eyledikde merkûm inkâr ve mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında vech-i meşrûh üzere
7. olduğu yine karye-i mezbûrada Veli bin Bekir ve Osman bin Ömer nâm kimesnelerin şehâdetleriyle şer'an
8. sâbit ve zâhir olmağla zikr olunan ganemi mezkûra edâsına tenbîh olunmuşiken virmeyüb

9. küllî gadr u te'addî itmekle şer'le görilüb mezbûrun hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî
10. ve cebren aldığı sâlifü'z-zikr ganemi mezbûrdan kendüye alıvrılüb bir dürlü te'allül ve muhâlefet
11. itdirilmeyüb icra-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnumla virilmek recâsına vâkı'-ı
12. hâlî bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1159 (4-12 Ocak 1747).

44/3

Karaman Vâlisine ve Larend ve (boşluk) Kâîlarına Hükm ki,

1. el-Hâcc Mehmed nâm kimesne 'arzihâl idüb bunun Larend sükkânından Davulcı oğlu İbrahim ve Kôr Hasan ve Abdülbaki nâm kimesneler zimmetlerinde
2. bin yüz elli (boşluk) senesinde cihet-i şer'iyeden bâ-temessük sekiz yüz yigirmi gurus alacak hakkı olub taleb eyledikde mezbûrlar hevâlarına tâbi'
3. ba'zı kimesneler ile yek-dil ve bî-vech-i şer'î illet ve behâne ile edâda te'allül ve muhâlefet ve ibtâl-i hakk ve gadr sevdâsında oldukların ve bu bâbda
4. da'vâsına mutâbık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince şer'le görilüb zimmetlerinde ber-müceb-i temessük şer'le müteveccih olan
5. hakkı tahsîl ve alıvrılüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek
6. için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1159 (4-12 Ocak 1747).

44/4

Karaman Vâlisine ve Larend ve (boşluk) Kâdîlarına Hükm ki,

1. es-Seyyid el-Hâcc Mehmed nâm kimesne 'arzihâl idüb Larend Kasabası'nda vâkı' Kara Kûlah Hanı dimekle ma'rûf handan ma'lûmü'l-hudûd
2. bir bâb tahtalı odaya bir mikdâr havlı ve ahurî ile yine Larend Kasabası sükkânından Kara İbrahim ve Hasan ve Abdülbaki nâm kimesneler
3. mülkiyyet üzere mevrûsan mutasarrıf olub zikr olunan odayı tevâbi' ve müştemilâtıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde buna yüz yetmiş
4. gurusâ bâ-hüccet-i şer'iyeye bey' ü teslîm ve bu dahî tesellüm semeni olan meblağ-ı mezbûrda bi't-temâm merkûmûna edâ ve teslîm ve ber-müceb-i

5. hüccet-i şer'îyye¹¹⁹ mutasarrıf olub hılâf-ı şer'-i şerîf mülk-i müştêrâsına bir vechle dahl olunmak icâb itmez
6. iken yine Larendê Kazâsı sükkânından (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk oda-i mezkûr bizim olmağla sana
7. zabt itdirmeziz deyu bî-vech-i şer'î ve mugâyir-i hüccet-i şer'îyye müdâhale ve te'addîden hâlî olmadıkların bildirüb şer'le görilüb
8. mezbûrların hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'îyye zâhir olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim
9. recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1159 (4-12 Ocak 1747).

44/5

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına Bor ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Erbâb-ı timârdan Ali veled-i Mehmed nâm sipâhî gelüb Niğde Sancağı'nda Uçhisar Nâhiyesi'nde Meryemana nâm karye ve gayriden
2. sekiz bin iki yüz akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu timârı mülhakâtından müşterekleriyle kayd ve berâtına dâhil Bor
3. Nâhiyesi'nde Medarı Süleymanlu ve Kızıl Kurd¹²⁰ ve Hacılar Cemâ'ati mütemekkinlerdir deyu mukayyed karyenin hâsıl-ı tahtında 'öşr-i bağât
4. cedîd-i defter-i hâkânîde kaydına hâsıl yazılmağla karye-i mezbûr toprağında tasarruflarında kadîmî bağları olanların bağ ashâbı
5. olanlar hılâf-ı kânûn dürlü 'illet ve behâne ile 'öşrlerin virmekte te'allül ve muhâlefet ve ol-vechile timâr mahsûlünün
6. kesr ü noksân tertibine bâ'is ve bâdî oldukların bildirüb şer'le müteveccih olan 'öşrleri alıvirlüb hılâf-ı
7. kânûn bir vechle te'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz Rûznâmçe-i
8. Hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundıkda Bor Nâhiyesi'ne tâbî' yüz iki nefer re'âyâ ve yedi 'aded
9. zemînhâ ve hâsıl-ı tahtında gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve 'öşr-i bağât yekûn ma'a gayrihâ yedi bin iki yüz akçe yazar

¹¹⁹ Asıl metinde "hüccet-i şer'îyye" iki kez yazılmış.

¹²⁰ Asıl metinde "Kur" yazılmış.

10. karye-i Medarı Süleymanlu ve Kızıl Kurd ve Hacıları cemâ'atleri mütemekkinlerdir deyu defter-i mufassalda muharir kalemiyle
11. tahrîr ve defter-i icmâlde iki bin iki yüz akçesini ve bir icmâl ve beş bin akçesi dahî olduğu başka bir icmâl
12. ve iki bin iki yüz akçe yazar icmâllerin iki yüz akçesi merkûm Ali veled-i Mehmed'in timârı mülhakâtı ve iki bin
13. akçesi dahî karye-i Medarı el-mezbûre ve gayriden dört bin üç yüz timâra mutasarrıf İsmail veled-i
14. Süleyman'ın timârı aklâmı ve beş bin akçe yazar icmâlin iki bin akçesi dahî merkûm Ali veled-i Mehmed'in

(s.45)

15. timârı mülhakâtı üç bin akçesi dahî karye-i Medarı el-mezkûre ve gayriden yedi bin akçe timâra mutasarrıf Yusuf'un
16. timârı aklâmından olduğu mestûr ve mukayyed olunmağın defter-i hâkânî mücebinece 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1159 (4-12 Ocak 1747).

45/1

Karaman Vâlisine ve Ereğli-i Karaman Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Kaza-i mezbûrda vâkı' Karamanoğlu İbrahim'in binâ eylediği Câmî'i Şerîf-i Evkâfının mütevellîsi olan sadât-ı kirâmdan
2. es-Seyyid Musa bin Seyyid Mustafa zîde şerufuhu gelüb medîne-i mezbûra sükunda vâkı' vakf-ı mezbûrun 'arsası mukâta'alu iki bâb
3. bakkal dükkânları bundan akdem muhterik oldukda ashâbı olan Ümmi Gülsüm ve kız karındaşı Âişe ve oğlu Mehmed ve zevci Mahmud
4. nâm kimesneler zikr olunan vakf arsa için bizim mülkümüzdür deyu iddi'â ve mürâfa'a-i şer' olduklarında zikr olunan
5. dükkânların 'arsası mukâta'alu vakf 'arsadan olub taraf-ı vakfdan mukâta'a-i kadîmisi alına geldüğü şer'an sâbit ve zâhir
6. ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilüb ve tekrâr mürâfa'adan üzerine imza olunmuşiken mezbûrlar ol-hüccet-i şer'iyyeye mugâyir
7. 'arsa-i mezbûra üzerine bilâ-izn-i mütevellî mülkiyyet üzere müceddeden binâ ihdâs idüb vakf-ı şerîfe gadr-ı küllî eylediklerin
8. ve bu bâbda da'vâsına muvâfık müte'addid feâvâ-yı şerîfeleri olduğun ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğun

9. sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Abdullah zîde ‘ilmihusun tarafından dahî ‘arz olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe mûcebince
10. şer‘le görilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görilmek için
11. yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-hicce sene 1159 (4-12 Ocak 1747).

45/2

Develü Kazâsı civârında vâkı‘ (boşluk) Kādîsına Hüküm ki,

1. Develü Kādîları kadîmden beru kādîlar oturageldüğü ve Vasat kazâsı¹²¹ vâkı‘ Müslümanören nâm mahallde oturub icrâ-yı
2. ahkâm-ı şer‘iyye idegelmişler iken nefis-i Develü’de sâkin a‘yândan ba‘zıları mücerred celb-i müttefikleriçün nefis-i Develü’de
3. ikâmet eylemek üzere bundan akdem kânûn üzere ısdâr eyledikleri emr-i şerîf ile kadîme mugâyir te‘addî itmeleriyle
4. Develü kādîları ve Vasat Kazâda vâkı‘ olan Müslümanören nâm mahallde ikâmetleri fukarâya enfa‘ olmağla Develü
5. kādîları yine mahall-i mezkûrda oturmalarıçün Kayseriyye Nâ‘ibi Mustafa Develü Kazâsı Kādîsı diğer Mustafa başka başka ‘arz ve Develü
6. Kazâsı ehâlileri mahzar birle inhâ ve emr-i ‘âlî sudûrını istid‘â itmeleriyle kuyûd-ı ahkâm tettebbu‘ olundıkda tarafına kânûn
7. üzere evâmir-i şerîfe virildikden sonra bi’l-âhıra¹²² Develü Kādîları kadîmden her kangı mahkemede oturub icrâ-yı ahkâm-ı
8. şer‘iyye idegelmişler ise yine ol-mahkemede oturmaları kânûn olub kadîmisi kangısı ise hakk-ı da‘vâ üzere
9. civâr kādîsı tefahhus ve kânûn üzere ikâmetiçün ‘arz eylemek üzere elli sekiz Zi’l-hiccesi evâhiri târihinde
10. bi’l-fi‘il Re’îsü’l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i‘lâm ile dahî emr-i şerîf virildüğü
11. mukayyed olmağla nizâ‘-ı merkûm bir müddetden beru tarafeyn beynlerinde cârî ve husûs-ı mezbûrun kânûnı bâlâda
12. mezkûr olduğu üzere mer‘î olmağla yine kânûn üzere emr-i şerîf sudûrı bâbında Re’îsü’l-küttâbım mûmâ-ileyh

¹²¹ “vasat-ı kazâda” olmalıydı.

¹²² Günümüzde “bilahara” diye kullanılmaktadır.

13. i' lām itmeğin i' lāmı mûcebince kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1159 (4-12 Ocak 1747).

45/3

Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Medîne-i Konya mahallâtından (boşluk) mahallesi sâkinlerinden Serdengeçdi Mehmed Ağa gelüb bu kendü hâlinde olub hılâf-ı
2. şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîsi olmayub ve üzerine dahî şuhûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit
3. olmuş değil iken yine medîne-i mezbûra sâkinlerinden bundan akdem katl olunan el-Hâcc oğlu Mustafa
4. nâm maktûlün kız karındaşı Ümmü Selime nâm hatun zuhûr ve şirrete sülûk ba'zı kimesnelerin iğvâ
5. ve tahrîki ile karındaşım mezbûrî sen katl idüb ve üzerinde mevcûd bulunan emvâl ve eşyâ
6. ve nukûdın gasb itmişsin deyu ifk ü iftirâ ve hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın te'addî ve rencîde-
7. den hâlî olmayub gadr sevdâsında olmağla bundan akdem ısdâr itdirdüğü emr-i şerîfimle mürâfa'a-i
8. şer'-i şerîf olduklarında mezbûranın iddi'âsı lağv-ı mahaz olduğu şer'an sâbit ve mu'ârazdan men' ü def
9. olunmuşiken mezbûra hatun vech-i meşrûh üzere yine hılâf-ı şer'-i şerîf te'addî ve rencîde ve remîdeden
10. hâlî olmaduğun bildirüb mezbûranın hılâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile zâhir olan müdâhale ve te'addîsi
11. men' ü def olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1159 (4-12 Ocak 1747).

46/1

Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Bor Kadîsına Hükm ki,

1. Sen ki Bor ma'a Kayı Kādîsı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh İsa zîde fazluhusun Sûdde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb Bor sükkânından es-Seyyid Hüseyin
2. zîde şerefühu meclis-i şer'a varub medîne-i mezbûra mahallâtından el-Hâcc Mahmud Mahallesi sâkinlerinden Talaklı

3. oğlu demekle ma'rûf el-Hâcc Mehmed nâm kimesnenin 'ammisi Süleyman kırk beş sene mukaddem mahalle-i mezbûrda vâkı' beyne'l-ehâlî
4. vel'cîrân ma'lûmü'l-hudûd mülk menziline bunun babası müteveffâ es-Seyyid Hacı Mustafa nâm kimesne seksen guruşa bey'-i bât-ı
5. kat'î ile bey' ve teslim ve semenini yedinden ahz ve menzil-i mezbûr babası mezkûr Seyyid Mustafa ve ba'dehu vefâta
6. bu ol-mikdâr seneden беру mülkiyyet üzere bilâ-nizâ' mutasarrıf olub dahl icâb itmez iken mezbûr Hacı
7. Mehmed'in ve 'ammisi Mustafa fevt olmağla merkûm Hacı Mehmed şirrete sülûk ve menzil-i mezbûr bundan iddi'â ve Karaman
8. Vâlîsi tarafına iştikâ üzerine mübâşir ta'yîn ve mezbûr ile mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında husûs-ı mezbûr minvâl-i
9. meşrûh üzere olub mezkûrun iddi'âsı mahaz-ı şirret olduğu aşikâr oldıkda bî-vech mu'arazadan men' birle
10. cânib-i şer' den hüccet-i şer' iyye virilmişiken merkûm kâni' olmayub mugâyir-i hüccet-i şer' iyye müdâhale eyledükden gayrı hılâf-ı
11. şer'-i şerîf ve bi-gayr bin yüz elli (boşluk) senesinde ücret-i mübâşiriyye nâmıyla bunun üç yüz guruşun alub ziyâde gadr
12. u te'addî itmekle hüccet-i şer' iyye mücebince 'amel olub mezbûrdan bî-vech zâhir olan müdâhale ve bî-vech ve bi-gayr-ı hakkın
13. aldığı ol-mikdâr guruşu kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına
14. vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1159 (4-12 Ocak 1747).

46/2

Karaman Vâlîsine Beyşehri Kādîsına Hükm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Davgana nâm karye sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf bir ferde
2. vaz' u te'addîsi olmayub bir vechile te'addî ve rencîde olmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûra sâkinlerinden olub Abdal

3. (boşluk) demekle ma'rûf nâm kimesne¹²³ elli dokuz senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf darb-ı şedîd ile darb ve iki dendânı
4. şiken idüb küllî gadr ve hayf eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına mutâbık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb
5. ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîf icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı olmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le
6. görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1159 (25 Aralık 1746-3 Ocak 1747).

46/3

Karaman Vâlisi Vezîre ve Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Nevşehir Kazâsı'na tâbi' Zelîb nâm karye ehâlîlerinden Ali bin Hüseyin ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî sâ'irleri gelüb bunlar kendü mahallerinde
2. 'ırlarıyla mukayyed ve kimesneye hılâf-ı şer'-i şerîf bir dürlü vaz' u te'addîleri olmayub ve üzerlerine şer'an bir nesne
3. sâbit ve zâhir olmuş değil iken bundan akdem yine kazâ-i mezbûra tâbi' Karapınar nâm karyeden kalkub varub
4. hâlâ bunların karyelerinde tavattun iden ziyâde eşkıyâ ve cebâbireden Mustafa ve oğlu Ali nâm kimesneler öteden беру
5. kendü hâllerinde olmayub dâ'imen 'ibâdullahın bi-gâyr-ı hakkın emvâl ve erzâkların nehb ü gâret ve menzillerin
6. basub ehl ü 'iyâllerine fi'il-i şenî' âdet-i müstemirreleri olmakdan nâşi bin yüz elli (boşluk) senesinden беру bunların
7. her biri ve şütûm-ı galîza ile şetm ve ehl-i 'iyâllerine ta'aaruz eylediklerinden mâ'adâ mezkûr Ali'nin dahî bıçak çeküb
8. katl kasdıyla üzerine hücûm ve boğazın sıkub darb ve şütûm-ı galîza ile şetm ve 'ırların hetk ve ziyâde
9. gadr u te'addî itmeleriyle bundan akdem mürâfa'a-i şer' olduklarından vech-i meşrûh üzere gadr u te'addî eylediklerin
10. şer'an sâbit ve icrâ-yı hakk olunmak için kıbel-i şer'den i'lâm hüccet-i şer'iyye dahî virilmişiken henüz

¹²³ Asıl metinde “nâm kimesne demekle ma'rûf nâm kimesne” şeklinde yazılmış.

11. icrâ-yı hakk olunmadığın bildirüb yedlerinde olan hüccet-i şer'iiyerleri mücebince şer'le¹²⁴ görilüb icrâ-yı şer'
12. ve ihkāk-ı hakk ve fīmâ-ba'd mezbûrların vech-i meşrûh üzere hılâf-ı şer'-i şerîf zâhir olan müdâhale ve te'addîleri
13. şer'le¹²⁵ men' ü def' memnu' olmaz ise 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden
14. mahallinde şer'le¹²⁶ görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1159 (4-12 Ocak 1747).

46/4

Karaman Vâlisine ve Niğde ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Niğde Kazâsı ehâlisinden sadât-ı kirâmdan Seyyid İbrahim ve oğulları Seyyid Mustafa ve Seyyid Ömer ve Seyyid Bekir ve Seyyid Osman zîde şerufuhum ile kızları Hadice
2. ve Âmine nâm hatunlar gelüb bunların mûriseleri Âişe nâm hatun müteveffîye oldıkda verâseti ırs-ı şer'le kızları Âmine ve Ümmü Gülsüm
3. ve Âişe ve Şerife ve oğulları İsmail ve Ali nâm kimesnelere mahzara olmağla kable't-taksîm mezbûr Seyyid İbrahim'in zevcesi ve mezbûrünün
4. ba'zıları mezbûra Âmine dahî müte'âkıben müteveffîye oldıkda anın dahi terekisi ırs-ı şer'le bunlara mahzara olub dahl icâb itmez iken
5. mezkûraların zevceleri kazâ-i mezbûrda sâkin Osman ve İbrahim ve Halil ve karındaşları mezkûr İsmail birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet
6. ve mûriseleri mezkûr Âmine'den müntekıl bi'l-cümle emvâl ve eşyâ ve emlâkların bin yüz elli (boşluk) senesinde fuzûlî ve tegallüben zabt ve ahz ü kabz
7. idüb küllî gadr u te'addî itmeleriyle bunlar dahî mûriseleri müteveffâ-yı mezbûrdan müntekıl mezkûrların fuzûlî gasb eyledikleri emvâl
8. ve eşyâlarıyla tegallüben zabt eyledikleri emlâkların talep eyledikde hılâf-ı şer'-i şerîf vormekde te'allül ve muhâlefet ve gadr-ı küllî eylediklerin
9. ve mezkûrların mu'în-i kesîreleri olub eşirrâ ve mütegalibeden olmalarıyla bir vechle mukâvemet ve icrâ-yı hakk mümkün olmadığını ve bu bâbda
10. Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mücebince şer'le görilüb mûriseleri müteveffîye-i mezbûrdan müntekıl mezkûrların

¹²⁴ şer'ile

¹²⁵ şer'ile

¹²⁶ şer'ile

11. hılâf-ı şer‘-i şerîf ahz ü kabz eyledikleri emvâl ve eşyâ ve emlâkların hisse-i irsiyyeleri her ne ise alıvrilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin
12. mahallinde şer‘le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi‘l-hicce sene 1159 (**4-12 Ocak 1747**).

46/5

Kayseriyye Nâ‘ibine (Hükm ki),

1. (boşluk) zîde kadruhu gelüb Kayseriyye Kazâsı’nda vâkı‘ vezir-i ‘azâm-ı sâbık
2. müteveffâ el-Hâcc Ahmed Paşa binâ eylediği câmi‘-i şerîfi evkâfı karyelerinden
3. kazâ-i mezbûra tâbî‘ Tavizet (?) ve tevâbî‘ karyeleri serbest olub
4. rusûm-ı serbestisine hâricden dahl icâb itmez iken vakf-ı
5. mezbûr karyelerinin vâkı‘ olan resm-i cürm-i cinâyet ve resm-i
6. ‘arûs ve sâ‘ir bâd-ı hevâsına ehl-i ‘örf tâ‘ifesi
7. taraflarından hılâf-ı kânûn atlu ve âdemler varub
8. vakf-ı mezbûr re‘âyâların birer behâne ile ahz ve habs
9. der-zincir ve nice dürlü cevır ü eziyyet ve bi-gayr-ı hakkın
10. akçelerin aldıkça salıvirmeyüb ol-vechle vakf-ı mezkûr
11. re‘âyâlarının perâkende ve perîşân olmalarına ve vakf-ı şerîfin
12. hârabına bâ‘is ve bâdî oldukların bildirüb fîmâ-ba‘de ehl-i ‘örf
13. tâ‘ifesi tarafından hılâf-ı kânûn müdâhale itdirilmemek
14. bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin imdi vüzerâ-yı ‘izâm
15. evkâf-ı karyeleri min-küllî‘l-vücûh serbest olmak
16. kânûn ve mukarrer olmağla hâricden bir vechile dahl
17. olmak câ‘iz degildir bu bâbda kânûn üzere ‘amel olmak
18. için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi‘l-hicce sene 1159 (**4-12 Ocak 1747**).

47/1

Niğde Kādîsına Hükm ki,

1. Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden sadât-ı kirâmdan Seyyid Hüseyin zîde şerefûhu gelüb bu Niğde’de vâkı‘ cedit müteveffâ el-Hâcc Hasan nâm
2. sâhibü‘l-hayr evkâfın evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere bi‘l-fi‘il berât-ı şerîfimle mütevellîsi olub
3. ‘arsasına lâzım gelan ba‘zı umûrın kemâl-i sadâkat ve istikâmet üzere rû‘yet idüb âhardan

4. bir vechile dahl ü ta'arruz olunmak icâb itmez iken kazâ-i mezbûrdan ashâb-ı ağrâz ve mütegalibeden mürtezika
5. ve ba'zı kimesneler birbirleriyle yek-dil ve bî-vech-i şer'î ve bilâ-berât ve bilâ-sened fuzûlî tevliyyeti umûrına
6. müdâhale ve te'addîden hâlî olmadıkların bildirüb berâtı mücebince 'amel olunub mezbûrları bî-vech-i
7. şer'î ve bilâ-berât ve bilâ-sened fuzûlî tevliyyeti umûrına dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb zâhir olan
8. müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le gö-
9. rilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1159 (5-14 Aralık 1746).

47/2

Karaman Vâlîsi Vezîre ve Konya Kazâsında Nâ'ibü's-şer' olan Mevlânâ (boşluk) zîde 'ilmihuya Hükm ki,

1. Konya Kazâsı sâkinlerinden yeniçeri serdengeçti ağalarından Mehmed zîde kadruhu gelüb bu kendü hâlinde olub hılâf-ı şer'-i
2. şerîf kimesneye vaz' u te'addîsi olmayub ve şer'an bir vechle müdâhale olunmak icâb itmez iken yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden
3. ümmet-i Muhammedi dâ'imen ehl-i 'örfe gamz ü tecrîm 'âdet-i müstemirresi olan 'Alemdâr İbrahim dimekle ma'rûf
4. kimesne kendü hâlinde olmadığından nâşî hevâsına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesiyle yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı
5. şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunun üç yüz guruşdan mütecâviz akçesin alub ziyâde gadr u te'addî eyledüğün bildirüb
6. ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-islâm'dan yedine virilan fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb
7. mezbûrun hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf aldığı akçesi girü buna bî-kusûr alıvirilüb
8. bir vechle te'allül ve 'inâd itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin
9. mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i (Zi'l-hicce) sene (1)159 (4-12 Ocak 1747).

47/3

Develü Kazâsı civârında vâkı' Mevlânâ (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Develü Kazâsı ehâlîsi gelüb Develü Kādîsi olanlar kadimü'l-eyyâmdan beru Develü Kazâsı'nda Müslümanören Kasabası'nda vâkı' kadîmi
2. mahallede oturub beyne'l-ehâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyye idegelüb bir dürlü dahl olunmak icâb itmez iken birkaç seneden beru kādîları olanlar
3. ba'zı a'yân vasâitiyle mücerred kendü nefsleriçün Develü Kasabası'nda muhdes mahkeme peydâ ve muhdes olan mahkemede ikâmet ve ehâlî fukarâsına nice gûne zararı
4. olmağla bundan akdem cümle ma'rifetiyle ol-vechile muhdes mahkemede ikâmetleri men' ve kadîmden otura geldikleri Müslümanören Kasabası'nda kadîmi mahkemede oturub
5. icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyye itmek içün kıbel-i şer'den tenbîh ve nizam virilmişiken hâlâ hılâf-ı kânûn ve kadîme mugâyir Develü Kasabası'nda muhdes
6. mahkemede ikâmet sevdâsında olub te'addî üzere oldukların bildirüb ol-vechile hılâf-ı kânûn ve kadîme mugâyir te'addî itdirilmemek bâbında
7. emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i (Zi'l-hicce) sene 1159 (4-12 Ocak 1747).

47/4

Kayseriyye Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Zu'amâdan el-Hâcc Ömer mîr-âlây-ı sâbık zîde karuhu gelüb Kayseriyye Sancağı'nda Sahra Nâhiyesi'nde Mancoson nâm karye ve gayriden otuz iki bin
2. akçe mutasarrıf olduğu ze'âmetî karyeleri icmâllu serbest olub rusûm-ı serbestiyyesine âhardan dahl olunmak icâb itmez iken mîr-i mîrân ve mîr-livâ
3. ve mütesellim ve voyvoda ve subaşı ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından hılâf-ı kânûn müdâhale ve men' ü def'i içün bundan akdem emr-i şerîfim
4. sâdır olmuşiken livâ-i mezbûr mutasarrıfı tarafından tekrâr müdâhale ve re'âyâsın hılâf-ı vâkı' mevâdd isnâdıyla ahz ve habs ve der-zincir ve dilediği
5. kadar akçe almadıkça itlâk itmeyüb perâkende ve perişân olmalarına bâdî ve ze'âmeti mülhakâtının küllî kesr ü noksân tertibine bâ'is oldukların bildirüb
6. ol-bâbda hüküm-i hümayûnum recâ itmeğin imdi icmâllu ze'âmet karyeleri serbest olmak kânûn-ı mukırr olub hâricden dahl olunmak kat'an câ'iz
7. degildir kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene (1)159 (4-12 Ocak 1747).

47/5

Anadolu Vâlisine ve Karaman Vâlisine ve Kureyşözi ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Ankara Kazası Nâ'ibine Hükm ki,

1. Medîne-i Ankara civârında vâkî Kureyş Özü Kazası'na tâbi Kulubey
2. nâm karye ehâlîsinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları gelüb bunlar kendü
3. hâllerinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîleri yoğiken Tabanlı
4. 'Aşireti'nin voyvodası olan Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne hevâsına tâbi yine Tabanlı
5. 'Aşireti'nden Kara oğlu el-Hâcc Ömer ve karındaşı el-Hâcc Mustafa ve Hemhem Mehmed Ali ve Şeyhli oğlu
6. Ahmed ve Aydın oğlu Hasan Kethudâ ve sâ'ir eşkıyâlar başlarına cem' ve bin yüz elli (boşluk) senesinde
7. 'ale'l (...) gelüb karyelerin gâfilen basub hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın iki nefer âdemlerin katl ve bir kaç
8. nefer âdemlerini dahî mecrûh ve ehl-i 'iyâllerine fî'il-i şenî kasdıyla itâle-i dest-i ta'arruz ve hetk-i ırz eylediklerinden mâ'adâ
9. buna dahî kanâ'at itmeyüb beş bin iki yüz elli gurusları ve iki nâfe kürk ve bir çılkaf kürk ve iki sim kılıç ve bir sim
10. gaddâre ve topuz ve beş re's at ve üç yüz koyun ve sâ'ir ma'lûmü'l-mikdâr eşyâların nehb ü gâret ve bunun emsâlî
11. zulm u te'addî ve tecâvüzlerinin nihâyeti olmayub ahvâlleri diğerkûn olduğun ve bu bâbda hüccet-i şer'iyeleri olduğun ve mezbûrlar
12. hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda firâr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahallde hüccet-i şer'iyeleri mücebince şer'le görülüb
13. mezbûrların hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ahz ü kabz eyledikleri nukûd ve emvâl ve eşyâları alıvirilüb
14. icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden bulundukları mahallde şer'le görilmek emrim olmuştur. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1160 (13-22 Ocak 1747).

48/1

Karaman Vâlisi Vezîre ve Larende ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Mustafa ve Sadık nâm kimesneler gelüb Larende Kazâsı'nda vâkı' Havâss-ı Hümâyûm karyelerinden Eminlü ve tevâbî' mukâta'ası mülhakâtından (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeler
2. bunların 'uhde-i iltizâmlarından olub kurâ-i mezbûr toprağında ba'zı kimesneler boya zer' ve hâsıl olan boyayı bey' ve intifâ' itmeleriyle şer'le
3. müteveccih olan 'öşrlerin taleb eyledikde virmekde te'allül ve müteveccih olan 'öşrleri virmedin kaldırub âhar mahallere nakl ve ba'dehu boyamız kalîldir deyu
4. cüz'î nesne tekâlîf ve ol-vechile edâda te'allül ve muhâlefet ve bezl-i gadr olunduğun bildirüb şer'le görilüb kurâ-i merkûm toprağında
5. zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri boyalarından şer'le müteveccih olan 'öşrleri alıvirilüb ol-vechile te'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ
6. eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1160 (13-22 Ocak 1747).

48/2

Karaman Vâlisine Bor ve (boşluk) Kādılarına Hükm ki,

1. Erbâb-ı timârdan Seyyid Süleyman nâm sipâhî gelüb berât-ı şerîfimle mutasarıf olduğu timârı karyelerinden Bor Kazâsı'na tâbî' Kılavuz
2. nâm karyesinin hâsıl olan 'öşr mahsûlünden Bor Kazâsı sâkinlerinden mütegalibe ve cebâbireden Seyyid Abdullah nâm kimesne bin yüz elli
3. (boşluk) senesinde ma'lûmü'l-keyl mahsûlünü hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî ahz ü kabz itmekle bundan akdem yedinde
4. olan fetvâ-yı şerîfe ve sâdır olan emr-i şerîfimle mezbûr ile mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında ahz ü kabz eylediği
5. mahsûlü buna hükm ve mezbûr kendüye edâ eylemesiçün cânib-i şer'den kirâren ve mirâren tenbîh olunmuşiken mezbûr
6. bir vechle mütenebbih ve itâ'at-i şer' ve inkıyâd-ı emr-i 'âlî itmedüğinden nâşî virmeyüb zimmetinde kalub ol-vechile
7. mağdûr olduğun bildirüb yedinde olan fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb mezbûrun hılâf-ı şer'-i
8. şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî ve tegallüben ahz ü kabz eylediği mahsûlü temâmen tahsîl ve girü buna alıvirilüb

9. icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1160 **(13-22 Ocak 1747)**.

48/3

Beyşehir Sancağı Mutasarrıfına ve Seyyidişehir ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Seyyidişehir Kazası'na tâbi Akçalar nâm karye sâkinelerinden Hadice nâm hatun gelüb bunun er karındaşı (boşluk) nâm kimesne bundan akdem fevt oldıkda
2. emvâl ve eşyâsıyla karye-i mezbûr toprağında mutasarrıf olduğu mülk 'arsası ırs-ı şer'le buna intikâl itmişken bu ol-vakitde sağîre
3. olmağla 'arsa-i mezkûrayı 'ammîsi (boşluk) nâm kimesne fuzûlî zabt üzere iken ol-dahî fevt oldıkda ahârdan (boşluk) nâm kimesne ol-'arsa
4. mukaddemen benim karındaşımın idi deyu mülk-i mevrûs olan 'arsa-i mezkûrayı cebren ve kahren zabt ve hâlâ irişüb da'vâya kâdir olmağla
5. ol-mülk-i mevrûsı olan 'arsayı verâseten alub zabt itmek murâd eyledikde gah zemân mürûr eyledi ve gah 'illet-i sâ'ire ile buna küllî
6. gadr u te'addî üzere olduğun ve mezbûr hâlâ Seyyidişehir Kazası'nda olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerifesi olduğun
7. bildirüb mücebince şer'le görilüb alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görile deyu yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1160 **(13-22 Ocak 1747)**.

48/4

Ber-vech-i Arpalık Beyşehir Sancağı Mutasarrıfına ve Seyyidişehir Kādîsına Hükm ki,

1. Nişân-ı Hümayûnum virilan Dergâh-ı Mu'allâ'm çavuşlarından el-Hâcc Süleyman zîde kadruhu gelüb Beyşehir Sancağı'nda ve kazâ-i mezbûra
2. muzâfâtından Gurgurum Nâhiyesi'nde Akçalar nâm karye ve gayriden kırk yedi bin yedi yüz elli dört akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf
3. olduğu ze'âmetinin baş kalemi olan şurûtıyla kayd ve berâtına dâhil sâlifü'z-zikr karye-i Akçalar ve ze'âmeti mülhakâtından yine Gurgurum Nâhiyesi'nde
4. karye-i Çalmanda ve Gögüklü nâm karyelerinin defter-i hâkânîde hâsları tahtında resm-i çiftde sırâhaten müşterekiyle ze'âmet hâsıl kayd olunmağla
5. tarafından subaşısı zikr olunan karyeler topraklarında tasarruflarında çift hakkı olanların temâm çift ve resimlerin ve nim çifti olanların

6. nim çift resimlerin ve nim çiftten ekall olanların dahî kânûn ve defter mûcebince resm-i çiftlerin müşterekiyle ahz ü kabz murâd eyledikde
7. zikr olunan kurâ ehâlîleri ze'âmet-i mezbûr mûmâ-ileyhe tevcîh olunduğu târihinde(n) elli yedi senesine gelince hâlâ edâ id(e) gelmişler iken
8. bir iki seneden beru hılâf-ı kânûn ve defter virmekde 'inâd ve muhâlefet üzere oldukların bildirüb kânûn ve defter mûcebince
9. resm-i çiftleri müşterekiyle tarafından subaşıasına edâ itdirmeyüb hılâf-ı kânûn ve defter noksân teklîfi bir dürlü te'allül ve muhâlefet
10. itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundıkda
11. Gurgurum Nâhiyesi'nde yüz altmış beş nefer re'âyâ ve on beş zemîn ve hâsıl-ı tahtında 'öşr-i gallât ve sâlârı ve resm-i çift ve bennâk
12. yekûn ma'a gayrihi yigirmi bin beş yüz akçe yazusu olan Akçalar nâm karye defter-i mufassal'da muharrir kalemiyle tahrîr
13. ve defter-i icmâl'de¹²⁷ yazu-yı mezkûrundan üç bin beş yüz akçesi ifrâz ve ma'a gayrihâ bir görilüb yedi bin akçe bir icmâl ve icmâl-i
14. mezkûrun üç bin akçesinden icmâl bulmamak üzere bin beş yüz akçesi mûmâ-ileyhin ze'âmeti mülhakâtı bâkîsi müşterekî kaydında
15. ve yine Gurgurum Nâhiyesi'nde altmış beş nefer re'âyâ ile mahalle-i Demi (?) ve otuz iki nefer re'âyâ ile mahalle-i Mescid (?) Hasan ve elli dokuz
16. nefer re'âyâ ile Hacı Veli ve elli sekiz nefer re'aya ile mahalle-i Hacı Süleymanlu ve yedi nefer re'âyâ mahalle-i Bacıfakı (?) ve hâsıl-ı tahtında 'öşr-i
17. gallât ve sâlârı resm-i çift ve bennâk ve hınta yekûn ma'a gayrihi on dört bin iki yüz akçe yazusu olan
18. karye-i Çalmanda ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' iki yüz on iki nefer re'âyâ ve hâsıl-ı tahtında 'öşr-i gallât ve sâlârı ve resm-i çift ve bennâk
19. ve cebe yekûn ma'a gayrihi bin elli akçe yazusu olan Gögüklü nâm karyeler dahî defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrir ve defter-i
20. icmâlde ma'a gayrihâ bir görilüb otuz beş bin akçe ze'âmet bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun dahî on yedi bin beş yüz
21. akçesi mûmâ-ileyhin ze'âmeti mülhakâtı bâkîsi müşterekî kaydında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve kânûn üzere

¹²⁷ Asıl metinde “ve defter-i icmâl'de” iki kez yazılmış.

22. ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Muharrem sene 1160 (13-22 Ocak 1747).

48/5

Niğde Sancağı Mutasarrıfına Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Nevşehir Kazâsı’na tâbi’ (boşluk) nâm karye sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne gelüb
2. babası Hacı İbrahim nâm kimesne karye-i mezbûra toprağında mutasarrıfı olduğu mülk
3. menzilini hudûdıyla buna hibe-i sahiha ile hibe ve teslîm bu dahî menzil-i mezkûru zabt
4. ve tasarruf idüb mülk-i mevhûbesine dahl olunmak icâb itmez iken babası mezbûr
5. tama’-ı hâmindan nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde menzil-i mezkûru sana hibe itdüğüme nâdim
6. oldum deyu hılâf-ı şer’-i şerîf bi-gayr-ı hakkın karye-i mezbûradan (boşluk) nâm kimesne fûrûht idüb
7. ziyâde gadr u te’addî itmekle menzil-i mezkûru vaz’u’l-yed olan mezbûrdan taleb eyledikde
8. babandan satun aldım deyu bî-vech-i şer’î te’addî ve nizâ’ ve gadr-ı murâd eylediklerin
9. ve bu bâbda da’vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetvâ-yı
10. şerîfesi mücebince şer’le görilüb menzil-i mezbûr alıviriliüb icrâ-yı
11. hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde
12. görilmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Muharrem sene 1160 (13-22 Ocak 1747).

49/1

Karaman Vâlsine ve Ilgın ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Ilgın Kasabası sâkinlerinden Şatır Halil nâm kimesne ‘arzihâl idüb bu kendü hâlinde olub ve hılâf-ı şer’-i şerîf kimesneye vaz’ u te’addîsi olmayub bir vechile dahl
2. icâb itmez iken kasaba-i mezbûra sâkinlerinden Eyyub Çavuş oğlu Süleyman ve Çukadâr Ali ve Tonbul oğlu Mustafa ve Seyyid Ağa ve Yahya oğlu Abdurrahman
3. ve Leblebici Deli Ahmed ve Küçük İsmail ve Kamracı oğlu Deli Hasan ve Zindancı Ali ve Daşerkili oğlu Abdi demekle meşhûr şakîler
4. kendü hâllerinde olmayub ‘ibâdullahâ îsâl-i mazarrat ‘âdet-i müstemirreleri olmağla hevâlarına tâbi’ birer mikdâr müsellah âdemi ve hevâdâ(r)ları kimesneler ile bin
5. yüz elli boşluk senesinde nehâran ve ‘alenen mezilini basub katl kasdıyla üzerine hücum ve bir takrîbiyle yedlerinden kendüyi halâs eyledikde mezbûrlar zevcesi nâm hatunı darb-ı

6. şedîd ile darb ve ol-darbdan nâşî bir sağîr veledini dahî helâk eyledüğünden mâ'adâ menzili derûnunda olan ma'lûmü'l-mikdâr eşyâsın nehb ü gâret ve on
7. gün mikdârı habs idüb ve ziyâde gadr u te'addî idüb mükedderü'l-ahvâl olduğun bildirüb şer'le görilüb nehb ü gâret eyledikleri eşyâsını
8. temâmen tahsîl ve kendüye alıvrilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1160 (13-22 Ocak 1747).

49/2

Karaman Vâlisine Ilgın ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Ilgın Kazâsı'na tâbî Bulcuk nâm karye sâkinlerinden Fazlı zîde kadruhu gelüb bu kendü hâlinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf
2. kimesneye vaz' u te'addîsi olmayub bir vechile te'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûra sâkinlerinden şekâvet ile
3. me'lûf ve dâ'imen 'ibâdullahı hılâf-ı şer' te'addî ve îsâl-i mazarrat ile tekdîr 'âdet-i müstemirreleri olan Küçük
4. oğlu Osman ve Yegen oğlu Mahmud ve Katırcı oğlunun oğlu Osman ve Sinekçi oğlu Mahmud nâm şakîler birbirleriyle
5. yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinden beru kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî bunu katl kasdıyla hılâf-ı şer'-i şerîf
6. üzerine hücûm ve bu bir takrîbiyle kendüyi yedlerinden halâs ve ba'de eşkıyâ-yı mezbûrlar ehâli-i kazâda
7. Müslimîn muvâcehesinde biz seni katl itmek için üzerinize hücûm eylemişdik sen bir takrîbiyle kendünü
8. tahlîs eyledin lâkin bir vakitte biz hâsıl olub seni katl ideriz deyu cevâba tasaddî ve buna
9. şütûm-ı galîza ile şetm ve hetk-i 'ırz ve ziyâde gadr-ı küllî ve bunun emsâlî nice gûne zulm ü te'addî
10. ve şerr ve mazarratlarının nihâyeti olmayub bir vechile emn ü râhatı kalmayub ahvâlî diğer-gûn olduğun bildirüb
11. şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk ve mezbûrların hılâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile üzerinden
12. te'addî ve şerr ve mazarratları üzerinden men' ü def olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le

13. görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1160 (13-22 Ocak 1747).

49/3

İncesu Kazâsı Nâ'ibine ve İncesu Voyvodasına Hüküm ki,

1. Dergâh-ı Mu'allâ'm gediklülerinden kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Hasan zîde mecduhu Südde-i Sa'âdetime 'arzhâl idüb İncesu Kasabası sâkinlerinden Avad oğlu
2. Mehmed nâm kimesne zimmetinde hukûk-ı şer'iyeden memhûr temessüğü mücebince bin yüz elli üç senesinde dört yüz on gurusu alacak hakkından yine
3. İncesu sâkinlerinden Aydın oğlu Yağcı Kostantin (?) nâm zimmî ile poliçe tarîkî üzere yüz kırk gurusunu irsâl ve teslîm ve zahr
4. temessüğüne zahriyye olunub bâkî iki yüz yetmiş gurusu zimmetinde kalmağla taleb olundıkda bî-vech-i şer'-î 'avk ve te'hîr ile gadr irâdesinde
5. olduğun bildirüb mahallinde şer'le görölüb mezbûrların temessüğü mücebince zimmetinde bâkî kalan ol-mikdâr gurusu hakkı temâmen
6. tahsîl ve mûmâ-ileyhe alıvirilüb te'allül ve gadr itdirilmeyüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ eyledüğü ecilden
7. mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1160 (13-22 Ocak 1747).

49/4

Saidili ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. İsmail Efendi demekle ma'rûf kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arzhâl idüb Saidili Kazâsı'na tâbi' Kadınhanı sâkinlerinden Türkmân tâ'ifesinden
2. Kolukısa oğlu Ahmed nâm kimesnenin emriyle mezkûr Mehmed'in oğlu Abdullah nâm kimesneyi bin yüz elli (boşluk) senesinde temessük cihet-i
3. karz-ı şer'den bir def'a dört yüz ve bir def'a yigirmi gurusu mecmû'ı dört yüz yigirmi gurusu alacak hakkı
4. olmağla bundan akdem defâ'tiyle taleb eyledikde dürlü 'illet ve behâne ile virmeyüb te'allül ve muhâlefet ve ibtâl-i hakk
5. ve gadr-ı murâd eylediklerin bildirüb ve tarafından Mehmed zâ'im demekle ma'rûf kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb
6. yedinde olan memhûr temessükleri mücebince zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görölüb mezbûrların zimmetlerinde

7. olan meblağ-ı merkûm temâmen tahsîl ve vekîl-i mezbûra alıvirilüb te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı
8. şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek
9. için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1160 (13-22 Ocak 1747).

49/5

Ber-vech-i Arpalık Kayseriyye Sâncığı Mutasarrıfına İncesu Nâhiyesi Nâ'ibine Hükm ki,

1. İncesu Nâhiyesi sâkinlerinden Osman nâm kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb bu kendü hâlinde
2. olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vâz' u te'addîsi olmayub ve deyn ve kefâleti
3. olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken
4. yine nâhiye-i mezbûr sükkânından mütegalibe ve eşirrâdan Serdâr Mehmed nâm kimesnenin
5. buna garaz ve 'adâvet-i dünyeviyyesi olmağla mücerred icrâ-yı garaz kasdıyla
6. hevâsına tâbî' ehl-i 'örfe gamz ve bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun sekiz yüz
7. guruşu ile bir re's atını bi-gayr-ı hakkın ve fuzûlî ahz ve gasb ve ziyâde gadr
8. ve te'addî eyledüğün ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcebince
9. şer'le görilüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum
10. recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1160 (13-22 Ocak 1747).

50/1

Karaman Vâlisine ve Bor ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Medîne-i Bor Kasabası mahallâtından (boşluk) Mahallesi sükkânından Seyyid Ali zîde şerefühu ile (boşluk) Mahallesi sâkinlerinden Abdülfettah nâm kimesne gelüb bunlar kendü hâllerinde ırzlarıyla mukayyed
2. ve kimesneye te'addîleri olmayub ta'yîn oldukları hizmedin 'uhdesinden gelmege sahib-i iktidâr olduklarından yine Bor mahallâtından İnsaray Mahallesi ehâlisinden el-Hâcc Abdurrahman
3. ve Hacı Seyyidi Ahmed Mahallesi'nden el-Hâcc Ebulkasım bin Receb ve el-Hâcc Ali ve Şaban Mahallesi'nden Hacı Yusuf bin (...) ve Mustafa bin Kara Davud ve Karakaya Mahallesi'nden

4. Mehmed bin Kemal ve Yunus ve Hüssam ve Hacı İsmail Mahallesi'nden Halil bin Mustafa ve Ali bin (...) uğurlu el-Hâcc Ömer bin Hacı Osman ve Mehmed ibn-i Receb
5. ve Karaca Mahallesi'nden Mehmed veled-i Yusuf ve Hacı Mahmud Mahallesi'nden hâlâ vilâyet vekîli el-Hâcc Hüseyin ve Hacı Mustafa ve Karyağdızâde es-Seyyid el-Hâcc Memiş Ağa
6. ve Hacı Mehmed Mahallesi'nden el-Hâcc İbrahim veled-i Hakim ve Eyyub ve İlaldı Ulva¹²⁸ Mahallesi'nden Hacı Hüseyin ve Astarlı (?) Ahmed ve İlaldı Süfla Mahallesi'nden
7. İmam oğlu ve el-Hâcc Memiş ve Hacı Mustafa ve Cüllah Mahallesi'nden el-Hâcc Süleyman ve oğlu ve Yegenzâde Mustafa Ağa ve Mehmed bin Receb ve Müftî Ali Efendi
8. ve Bal Hasan Mahallesi'nden Abdullah ve Kadı Ataullah Efendi ve Cami-i Atık Mahallesi'nden Hacı İbrahim ve Mustafa veled-i Mustafa ve Çukur Mahallesi'nden Baki oğlu el-Hâcc
9. Mehmed ve Orta Mahallesi'nden el-Hâcc Mustafa ve Okcılızâde Osman ve Hacı Halil oğlu el-Hâcc Mustafa ve Hattat Mehmed Efendi ve Şeyh İlyas Mahallesi'nden
10. el-Hâcc Musa ve Hacı Hamza oğlu Mustafa ve Sarı Ali Mahallesi'nden Hacı Ali ve Hacı Memiş ve Seyyid Murteza Ağa ve Seyyid Ali Çelebi veled-i Dede Çelebi ve es-Seyyid
11. Memiş Ağa ve Şatır es-Seyyid Ahmed Çelebi ve Seyyid Ahmed Efendi veled-i İbrahim Efendi ve Seyyid Osman Ağa ve Seyyid Abdurrahman ve kethudâları sâbık
12. Halil Bey ve Kādî oğlu Derviş ve Seyyid Memiş Ağa ve Kuzulu oğlu Ali Bey ve Hasan Bey ve Akoca (?) oğlu Mehmed Bey ve Hacı Veziri Bey ve el-Hâcc
13. Abdurrahman Bey ve Hacı Çırağı Halil Bey ve Çilingir Süleyman Bey ve Hacı Ebubekir Bey ve Memiş Bey ve Abdulmuttalib Bey ve Pir Ali Bey ve İsmail Ağa
14. demekle mevsûf kimesneler ile kasaba-i mezbûra Zımmiyan Mahallesi'nden Acı Larodos ve Acı Tamasya nâm zimmîler ile sâ'ir bi'l-cümle kasaba-i mezkûr
15. ehâlileri elli altı senesi Receb-i şerîf gurrelerinden elli sekiz senesi Zi'l-ka'desi guresine degin tekâlîf ve sâ'ir vâkı' umûr ve husûslarını
16. görmek üzere sarraflarından senede yüz gurus ücret ile bunları vekîl ve bunlar dahî uhdelere mezkûrların icâr eyledikleri umûrlarını
17. sadâkat ve istikâmet üzere ru'yet idüb hitâm olmadın mezkûrlar ma'rifet-i şer'le hisâbların görüb ba'de'l-muhâsebe ehâlî-i mezkûrânın

¹²⁸ "Hurufât Defterlerinde Niğde-Bor" adlı yüksek lisans tezinde bu mahallenin adı "Ulya" şeklinde geçmektedir.

18. bunların zimmetlerinden bir akçe ve bir habbe alacakları zuhûr itmediginden mezkûru'l-esâmî mezbûrlar kendü taraflarından asâleten ve âharları
19. taraflarından vekâleten husûs-ı mezbûra müte'allik de'âvîden bunların zimmetlerini ibrâ ve iskât ve kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet ve ibrâ-yı zimmet
20. meclis-i şer' den iki kıt'a hüccet-i şer' iyye virilüb ve bu makûle bir def'a şer' le görilüb fasl olunub ve kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet
21. ibrâ-yı zimmet birle cânib-i şer' den iki kıt'a hüccet-i şer' î virilan da'vânın tekrar istimâ' ı memnû' iken ashâb-ı ağrâzdan ba' zıları
22. mücerred ta'cîz ve ızrâr kasdıyla hılâf-ı şer'-i şerîf mugâyir-i hüccet-i şer' iyye fuzûlî müdâhale ve te'addîden hâlî olmayub gadr sevdâsında oldukların
23. bildirüb hüccet-i şer' iyyeleri mücebince 'amel olunub hılâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer' iyye te'addî itdirilmeyüb zâhir olan te'addî ve rencîdeleri
24. üzerlerinden men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer' le görilüb hılâf-ı şer'-i şerîf te'addî itdirilmemek
25. içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1160 (13-22 Ocak 1747).

50/2

Karaman Vâlisi Vezire Kaşaklı ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Sen ki Kaşaklı Kādîsı Mevlânâ mûmâ es-Seyyid Abdülaziz zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb Kaşaklı Kazâsı'nda sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve fukarâ ve zu'afâ
2. ve re'âyâ bi-ecma'ihim meclis-i şer'a varub Kaşaklı Kazâsı muzâfâtından Levnim (?) nâm karyeden kat'-ı tarîk ve ebnâ-i sebîl ve sükkân-ı memleketinin ahvâlleri nehb
3. ü gâret 'âdet-i müstemirresi olan eşkıyâdan Kara Baki oğlu Abdülmümin ve karındaşı Koca Ali ve yegenleri Kara Hasan ve Kirişli Molla Hasan ve Deli İsmail
4. ve Taras oğlu nâm şakîler bin yüz elli (boşluk) senesinde mezbûr Abdülmümin nâm şakînin başına cem' ve Kaşaklı Kazâsı fukarâlarını tecrîm ve tağrîm ve evlerini basub
5. bâkire kızlarını diledikleri erâzile virdiklerinden gayrı ve okur yazar makûlesinden olmayub başı gice külâhlı ve çifte piştolu umûr-ı şer' iyyeden
6. bî-haber erâzil ve eşkıyâ makûlesine kazâlarına gelan kadîlarını ihâfe ile mukaddemen ellerinden cebren mürâsele alub ben nâ'ib oldum deyu birer behâne ile hılâf-ı

7. şer' nicesin ahz ve habs¹²⁹ ve beher-sâlyâne vukû'unda kendü nefsiçün yüz elli guruşdan mütecâviz akçe zamm ve kazâları erbâb-ı timârının ve mültezimlerinin
8. 'öşrlerini ve re'âyâ fukarâsının nısf-ı mahsûllerini cebren zabt ve zirâ'at ve hırâset vakitlerinde kazâları fukarâsı beşler onlar gün emâcılık¹³⁰ nâmıyla bilâ-
9. ücret istihdâm ve bunun emsâlî zulm ü te'addîsinin nihâyeti ve şerr ve mazarratları mekrinden bir dürlü emniyetleri olmayub perâkende ve perişân olmalarına bâ'is olmalarıyla
10. şakî-i mezbûr Abdülmümin rüfekâsı merkûmlarıyla bî-eyy-i hâl ahz ve hâsımlarıyla mürâfa'a ve ashâb-ı hukûkun hakları ashâbına ba'de'l-istirdâd şerr ve mazarratlarından
11. 'ibâdullah üzerlerinden men' ü def' olunmak için emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs sen ki Kaşaklı Kādîsı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Abdülaziz
12. zîde fazluhusun tarafından ve İbrâdı ve Manavgat Kādîlarıyla Beyşehir ve nevâhî-yi Alaiyye Nâ'ibleri taraflarından başka başka 'arz olunmağla mahallinde şer'le
13. görilmek ihkāk-ı hakk ve töhmet-i mezkûra üzerlerine sâbit olur ise habse ibkâ ve 'arz ve inhâ olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1160 (13-22 Ocak 1747).

50/3

Karaman Vâlisine ve Hacı Bektaş ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Hacı Bektaş Kazâsı'na tâbî' Mucur nâm karye sâkinlerinden Bar nâm zimmî Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb bunun li-üm er karındaşı Kergi nâm zimmî bin yüz
2. elli (boşluk) senesinde mürd oldıkda muhallefât ve karye-i mezbûrda mutasarrıf olduğu mülk menzil ve bağ ve koyun ve sâ'ir terekesi ırs-ı şer'le buna ve zevcesi
3. Tarlı nâm nasraniyye ile yine karye-i mezbûrada mürd-i mesfûrun li-ebeveyn 'ammîsi oğlu Yani nâm zimmîye intikâl idüb lâkin cümle muhallefât
4. ve bağ ve menzil ve koyunları mesfûr Yani zimmî tegallüben zabt idüb bu dahî hissesini mesfûrdan taleb eyledikde bî-vech-i şer'î virmekde
5. te'allül ve ibtâl-i hakk ve gadr sevdâsında olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb
6. fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görölüb mûrisi mürd-i mesfûrdan müstakîl bağ ve menzil ve hayvânât ve eşyâdan 'alâ-mâ farazallahu te'âlâ

¹²⁹ "ص" harfi ile yazılmış.

¹³⁰ İmece kast ediliyor olabilir.

7. isâbet iden hisse-i şâyi'ası tahsîl ve alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek emrim olmuştur. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1160 (13-22 Ocak 1747).

51/1

Karaman Vâfisi Vezîre Niğde ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Erbâb-ı timârdan İbrahim veled-i Ahmed nâm sipâhî gelüb Niğde Sancağı'nda ve Kazâsı muzâfâtından Melendiz Nâhiyesi'nde Aradala nâm karye
2. ve gayriden üç bin akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu timârının baş kalemi olan sâlifü'z-zikr Aradala Karyesi'nin
3. defter-i icmâlde dört bin sekiz yüz akçe yazusundan iki bin dört yüz akçesi ifrâz ve ma'a gayrihâ bir görilüb
4. üç bin iki yüz akçesi akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç bin akçesi merkûm İbrahim veled-i Ahmed'in timârı ve iki yüz
5. akçesi dahî karye-i Aradala el-mezbûre ve gayriden bin yüz akçe timâra mutasarrıf Abdurrahman'ın timârı mülhakâtı
6. ve yine karye-i Aradala el-mezbûrenin bâkî iki bin dört yüz akçesi dahî ifrâz ve ol-dahî başka bir icmâl ve icmâl-i
7. mezbûrun iki bin akçesi Bor Nâhiyesi'nde Medarı Süleymanlu nâm karye ve gayriden yedi bin akçe timara mutasarrıf Yusuf'un
8. timârı mülhakâtı dört yüz akçesi dahî Şamardı Nâhiyesi'nde Lakson nâm karye ve gayriden yedi bin
9. sekiz yüz akçe timâra mutasarrıf Seyyid Mehmed veled-i Seyyid Hasan'ın timârı aklâmından olmağla bu sâlifü'z-zikr Aradala
10. Karyesi'ni ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekleri mezkûrlar ile zabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmundan berâtı yazusuna
11. göre hisseselerine isâbet ideni kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz murâd eyledikde müşterekî olan mezkûrlar berâtları
12. yazularına göre hisseselerine isâbet ideni kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabzına kanâ'at itmeyüb hılâf-ı defter-i hâkânî
13. berâtları yazularından ziyâdeye tecâvüz ile bunun berâtı yazusuna göre hissesine isâbet iden mahsûl ve rusûmunun
14. ahz ü kabzına muhâlefet ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb sâlifü'z-zikr Aradala Karyesi ber-mûceb-i defter-i hâkânî

15. müşterekî mezkûrlar ile kendüye zabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmundan berâtı yazusu göre hissesine isâbet
16. ideni kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilmeyüb hılâf-ı defter-i hâkânî müştereki mezkûrlar berâtları yazularından
17. ziyâdeye tecâvüz ile bunun berâtı yazusuna göre hissesine isâbet iden mahsûl ve rusûmuna bir dürlü dahl
18. ü ta'arruz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan
19. Ruznâmçe-i Hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundıkda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i
20. hâkânî mûcebince 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1160 (23 Ocak-1 Şubat 1747).

51/2

İncesu Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûr re'âyâlarından ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hılâf-ı şer' vaz' u te'addileri olmayub ve üzerlerine şer'an
2. bir nesne sâbit olmuş değil iken yine kazâ-i mezbûra sâkinlerinden sâbikan nâ'ibleri olan Seyyid Ali Efendi dimekle ma'rûf nâm kimesne ile Voyvoda İbrahim Ağa
3. dimekle ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yek-dil ve hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren bin yüz elli (boşluk) senesinde ma'lûmü'l-mikdâr
4. gurus akçelerin alub ziyâde gadr u te'addî eylediklerin bildirüb zâbitleri ma'rifetiyle hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın
5. cebren aldıkları ol-mikdâr gurusların bit't-temâm tahsîl ve bilâ kusûr girü ashâbına alıvırılub hılâf-ı şer' bir dürlü te'allül ve muhâlefet itdirilmemek
6. bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görilmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1160 (23 Ocak-1 Şubat 1747).

51/3

Karaman Vâlîsi Vezîre Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Nişân-ı Hümâyûnum virilan Dergâh-ı Mu'allâ'm çâvuşlarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-akrân Süleyman zîde mecduhu Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl
2. idüb Akşehir Sancağı'nda ve Nâhiyesi'nde berât-ı şerîfimle mutsarrıf olduğu re'âyâsı karyelerinin zâbiti bundan akdem bin yüz elli beş senesinde

3. sekiz yüz otuz guruşa Akşehir sükkânından Hacı Paşazâde es-Seyyid Ahmed Bey dimekle ma'rûf kimesneye der-uhde ve iltizâm ve bedel-i iltizâmı
4. olan meblağ-ı mezbûrî merkûm Seyyid Ahmed'in etbâ'ından Hacı Mustafa yediyle ahz ü kabz idüb lâkin mezbûr Seyyid Ahmed bi-kazâ'illâhi te'âlâ maktülen fevt
5. ve ze'âmet-i mezbûrî zabt itmek müyesser olmağın mezbûr Hacı Mustafa meblağ-ı mezbûrî bundan girü ahz ü kabz ve zimmetinde bir akçe kalmayub dahl
6. olunmak icâb itmez iken mezbûr Hacı Mustafa meblağ-ı mezbûrî bundan alub vilâyetine gitdikden sonra müteveffâ-yı mezbûrun dahî vereseleri zuhûr
7. ve meblağ-ı mezbûr ırsen bize intikâl eyledi mezbûr Hacı Mustafa'ya virdiğın akçeyi dudmazız senden alurız deyu iddi'â ve mürâfa'a-i şer' olmalarında
8. mezbûrlara hükm virdüğü içün taraf-ı şer'iden virilan i'lâm ve hüccet şer'iyye mûciblerince meblağ-ı mezbûrî tekrâr müteveffâ-yı mezbûrun vereselerine
9. temâmen edâ ve teslîm idüb mezbûr Hacı Mustafa'ya virdüğü meblağ-ı mezbûrî mezkûrdan tarafından vekîl eyledüğü kimesneler varub
10. taleb eylediklerinde hılâf-ı şer'-i şerîf virmekde te'allül ve muhâlefet ve bu âna dek götürmeyüb zimmetinde kalub gadr-ı¹³¹ küllî sadedinde olduğun
11. bildirüb mahallinde şer'le görilüb mezbû(r) Hacı Mustafa'nın zimmetinde kalan ol-mikdâr guruş hakkı temâmen tahsîl ve tarafından vekîl el-Hâcî
12. İsmail zide kadruhuya alıvirilüb bî-vech-i şer' bir dürlü te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı hakk ve bu dahî te'allül ider ise
13. sıhhati ve hakikatî üzereler der-i devlet medârıma 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek emrim olmuşdur. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1160 (23 Ocak-1 Şubat 1747).

51/4

Belviran ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Seyyid Yakub ve Mehmed ve Hacı Bekir ve (boşluk) zîde kadruhum gelüb Havâss-ı Hümâyûnu'mdan Konya Sancağı'nda ber-vech-i mâlikâne iştirâken
2. berât-ı şerîfimle 'uhdelerinde olan Kureyş-i Belviran Mukâta'ası mülhakâtından Belviran Nâhiyesi'ne tâbi' Beyavşarı
3. Karyesi'ni ber-mûceb-i defter-i hâkânî serbestiyyet üzere zabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâtı ile rusûm-ı serbestiyyesini

¹³¹ Asıl metinde "karar" yazılmış.

4. kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz murâd eyledikde ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından hılâf-ı defter-i hâkânî ve yedlerinde
5. olan berât-ı şerîfime mugâyir fuzûlî müdâhale ve mâl-ı mukâta'anın kesr ü noksânına bâdî oldukların bildirüb
6. karye-i mezbûra defter-i hâkânî mûcebince Havâss-ı Hümâyûnum tarafından serbestiyyet üzere zabt itdirilüb âharı dâhl
7. ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmirem'de mahfûz olan defter-i icmâle mürâca'at
8. olundıkda Bilvirân Nâhiyesi'ne tâbi' Beyavşarı nâm karye defter-i icmâlde iki bin otuz akçe yazı ile
9. tahrîr ve ma'a gayrihi bir görilüb havâss-ı hümâyûnum mülhakâtından oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel
10. olunmak emrim olmuşdur. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 160 (23 Ocak-1 Şubat 1747).

52/1

Süleymanlu ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Zu'amâdan Ömer zîde kadruhu gelüb Kırşehir Sancağı'nda Süleymanlu Nâhiyesi'nde Delüdeveci nâm karye ve gayriden yigirmi yedi bin akçe ze'âmete mutasarıf Mehmed'in hüsn-i
2. rızâsıyla kasr-ı yedinden elli dokuz senesi Cemâziye'l-âhira'sının on altıncı gününden mûmâ-ileyhe tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu bildirüb
3. ze'âmet-i mezbûr defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfim mûcebince kendüye zabt ve târihi mezbûrdan berât-ı meûcebince tahvîlî târihine düşen mahsûlât
4. ve rusûmâtı kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb âharı dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde
5. mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûna mürâca'at oldıkda ze'âmet-i mezbûr vech-i meşrûh üzere târihi mezkûrda mûmâ-ileyh Ömer zîde kadruhuya
6. tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın berât-ı mûcebince kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuşdur. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1160 (23 Ocak-1 Şubat 1747).

52/2

Aksaray ve İshaklu ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Erbâb-ı timârdan Veli nâm sipâhî gelüb Akşehir Sancağı'nda Ilgu(n) Nâhiyesi'nde Keçiler nâm karye ve gayriden sekiz bin dört yüz akçe timâra berât-ı

2. şerîfimle mutasarrıf olub timârı mülhakâtından İshaklu Nâhiyesi'nde cemâ'at-i Babarak (?) ve Akşehir Nâhiyesi'nde karye-i Görbas ve yine İshaklu Nâhiyesi'nde Kasak
3. ve kurâ-yı âhar ile bir görilüb sekiz bin dört yüz akçenin topundan üç bin dört yüz akçesi mezkûr Veli'nin timârı mülhakâtı ve beş bin akçesi
4. dahî Hasan'ın üzerinde iken kayd ve berâtına dâhil cemâ'at-i mezbûrdan üç bin akçesi için bilâ-hâsıl olduğundan âhar timârlar ile bir görilüb
5. dört bin iki yüz akçesinden ber-mûceb-i taksîm cemâ'at-i mezbûrdan isâbet iden iki bin dört yüz akçesi Musa'ya tevcîh olunmağla bu cemâ'at-i
6. Babarak (?) el-mezbûreyi ber-mûceb-i defter-i hâkânî Musa ile sâlifü'z-zikr kurâ ve icmâlî dâhilinde olmaları dahî müşterekiyle zabt ve vâkı'
7. olan mahsûlât ve rusûmâtından berâtı yazusuna göre hissesine isâbet ideni kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz murâd eyledikde ashâb-ı
8. ağrâzdan ba'zı kimesne mücerred ta'cîz için mezbûr Hasan'ın kaydından ber-mûceb-i taksîm mezbûr Musa'ya tevcîh olunan cemâ'at-i mezbûradan iki
9. bin dört yüz akçe için senin kaydından tevcîh olındı deyu defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâtının
10. ahz ü kabzına mümâna'at ve ol-vechile timârı mahsûlünün kesr ü noksân tertibine bâ'is ve bâdî oldukların bildirüb sâlifü'z-zikr cemâ'at-i Babarak (?)
11. el-mezbûre ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekiyle mezbûr Musa ile sâlifü'z-zikr kurâ ve icmâlînde dâhl olanlar dahî müşterekiyle kendüye zabt
12. ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâtından berâtı yazusuna göre hissesine isâbet ideni kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz idirilüb
13. hılâf-ı defter-i hâkânî ecânibden olanları bir vechle dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i
14. 'Âmire'mde mahfûz olan Rûznâmeçe-i Hümâyûnum'a mürâca'at olındıkda İshaklu Nâhiyesi'ne tâbi' cemâ'at-i Babarak (?) ve gayriden dört bin iki yüz
15. ve Akşehir Nâhiyesi'ne tâbi' Görbas nâm karye ve gayriden iki bin iki yüz ve yine İshaklu Nâhiyesi'ne tâbi' Kasak nâm karye ve gayriden iki bin
16. cem'ân sekiz bin dört yüz akçenin topundan üç bin akçesi Ilgun Nâhiyesi'ne tâbi' Keçiler nâm karye ve gayrihi ile bir görilüb
17. sekiz bin dört yüz akçe timâr yüz elli sekiz senesi rûznâmçesinde merkûm Veli'nin berât ile üzerinde ve yine sâlifü'z-zikr
18. cemâ'at-i Babarak (?) ve Görbas ve Kasak nâmûn cemâ'at ve karyeler el-mezbûrlardan cem'ân sekiz yüz bin dört yüz akçenin topundan

19. beş bin akçesi dahî yüz elli dört rûznâmçesinde berât ile Hasan üzerinde olduğu ‘arz oldukda cemâ’at-i mezbûradan
20. üç bin akçesi bilâ-hâsıl olduğundan âhar timârlar ile bir görilüb cemâ’at-i mezbûr dört bin iki yüz akçesinden ber-mûceb-i taksîm
21. hissesine isâbet iden iki bin dört yüz yetmiş akçesi yüz elli sekiz senesinde mezbûr Musa’ya tevcîh ve defter-i hâkânîde mestûr
22. olduğu üzere hâlâ berât ile üzerinde olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî bâlâda zikr olduğu üzere cemâ’at ve karye el-mezbûrların
23. topundan üç bin dört yüz akçeleri merkûm Veli’nin timârı dâhilinde olmağın tarafından zabt olunmak iktizâ eylediği
24. iftihârü’l-emâcid¹³² ve’l-ekârim bi’l-fi’l Defter Emînî olan Ebubekir dâme mecduhu ‘arz itmeğın ‘arzı mûcebince ‘amel olunmak
25. içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1160 (23 Ocak-1 Şubat 1747).

52/3

(boşluk) Kādîsına ve Burdur Nâ’ibine Hüküm ki,

1. Burdur Kazâsı’na tâbî Çine nâm karye mahallâtından Mermere ve Sarı Ev ve Otalmış Kapu (?) mahalleler ehâlîleri gelüb mahalle-i mezbûr
2. ehâlîleri üzerlerine edâsı lâzım gelan emr-i şerîfimle vâkı’ tekâlifden tahammüllerine göre hisselerine isâbet ideni karye-i
3. mezbûr ehâlîsiyle ma’an edâda kusûrları olmayub ve tahammüllerinden ziyâde tekâlif tahmîl ile bir vechile rencîde ve remîde
4. olunmaları icâb itmez iken karye-i mezbûr ehâlîlerinden mün’im ve mütemevvil olanlar birbirleriyle yek-dil ve mücerred kendü zîr-i himâyende
5. olan kimesnelerin tekâliflerin tahfîf içün zikr olunan mahalleler ehâlîlerine göre tahammüllerinden ziyâde tekâlif tahmîl ve cebren
6. tahsîl ve ol-vechile ahvâlleri diğer-gûn olduğun bildirüb bunlara emr-i şerîfimle vâkı’ tekâlifden tahammüllerine göre hisselerine
7. isâbet iden karye-i mezbûr ehâlîsiyle ma’an edâ itdiklerinden sonra ziyâde tahmîl ile bir vechile te’addî ve rencîde
8. itdirmeyüb ol-vechile zâhir olan te’addîleri men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden

¹³² Asıl metinde “iftihâr” kelimesi iki kez yazılmış.

9. kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1160 (23 Ocak-1 Şubat 1747).

52/4

Karaman Vâlisine ve Bor Kādîsına (Hükm) ki,

1. Bor Kasabası mahallâtından el-Hacc İsmail Mahallesi ehâlîleri gelüb
2. yine mahalle-i mezbûrda sâkin Kel Fenar Mehmed ve Deli Abdullah nâm kimesne(ler) kendi hâllerinde
3. olmayub şerîr ve gammâz olub dâ’imen kādî ve nâ’ib ve mütesellim ve sâ’ir ehl-i ‘örf tâ’ifesinin
4. yanlarına varub fukarâyı hılâf-ı vâki’ mevâdd isnâdıyla gamz ü tecrîm ve akçeleri almağa bâ’is
5. ve kendüleri dahî alub ve medhalleri olmadığı il-mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlifleri
6. umûrına karışub bunun emsâlî te’addîlerinden nâşî ber-vech-i muharrer te’addîleri
7. mübeyyin kıbel-i şer’den hüccet-i şer’iyye virildigin bildirüb te’addîleri men’ ü def’
8. olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel oluna
9. deyu emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 160 (23 Ocak-1 Şubat 1747).

53/1

Karaman Vâlisine ve Niğde ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Niğde Kazâsı’na tâbi’ Aravani nâm karye ehâlîsi zimmetlerinde bin yüz elli (boşluk) senesinde iki bin gurus alacak hakkı olub
2. şer’le taleb eyledikde içlerinden Semyad ve Turna oğlu Totoros ve Kör Keşiş ve Samye oğlu Körige nâm zimmîler birbirleriyle yek-dil
3. yek-cihet olmalarıyla ibtâl-i hakk sadedinde oldukların bildirüb şer’le görilüb temâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer’ ve ihkāk-ı hakk
4. ve arz ve i’lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 160 (23 Ocak-1 Şubat 1747).

53/2

Ber-vech-i Arpalık Akşehir Sancağına Mutasarrıfına Mevlânâ Akşehir Kādîsına¹³³
Hükm ki,

1. Halil nâm kimesne gelüb bu Akşehir Kazâsı'na tâbî' Nima (?) nâm karye sâkinlerinden olub kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed ve hılâf-ı şer'-i şerîf
2. kimesneye vaz' u te'addîsi yoğiken yine karye-i mezbûra sâkinlerinden Uncu oğlu dimekle ma'rûf Halil nâm kimesne ziyâde mütegalibeden olmağla
3. buna garaz ve 'adavet ve envâ'-i fesâdâtı mürtekib ve nice 'ibâdullahı bi-gayr-ı hakkın ehl-i 'örfe gamz ü tecrîm itdirmek 'âdet-i
4. müstemirresi olduğundan bunu dahî ehl-i'örfe gamz ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın zulmen yüz altmış
5. gurus ahz idüb ziyâde gadr u te'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı
6. şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb alıvirilüb bir dürlü te'allül
7. ve muhâlefet itidirmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın¹³⁴ mahallinde şer'le
8. görmekte için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1160 (23 Ocak-1 Şubat 1747).

53/3

Karaman Vâlîsine ve Bor ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Sen ki Bor Kādîsı olan Seyyid İsa zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb medîne-i Bor Mahallâtı'ndan
2. İnsaray Mahallesi sâkinlerinden Hacı Halil Efendi dimekle ma'rûf kimesne meclis-i şer'a varub yine mahalle-i mezbûr sükkânından
3. Helvacı Süleyman ve oğulları Seyyid Mehmed ve İsmail ve Hüseyin nâm kimesneler mahalle-i mezbûrda vâkı' bir tarafı Seyyid Mustafa
4. ve bir tarafı Seyyid Hacı İbrahim ve bir tarafı Kara Emin Hacı ve bir tarafı tarîk-i 'amm ile mahdûd 'ale'l-iştirâk
5. mutasarrıf oldukları mülk menzilleri tevâbî' ve levâhıkıyla buna bâ-hüccet-i şer'iyeye iki yüz gurus bey'-i bât-ı kat'ıyla bey'
6. ve semeni olan meblağ-ı merkûmu mezkûrlara teslîm ve mezbûrlar dahî ahz ü kabz idüb müşterâsı olan

¹³³ Asıl metinde "sına" iki kez yazılmış.

¹³⁴ Asıl metin daha "itmelenin" şeklinde yazılmışdır.

7. mülk menziline dahl olunmak icâb itmez iken mezkûrlar zuhûr ve şirrete sülûk ve menzil-i mezbûru zikr olunan
8. hudûd-ı erbi'a ile bey' itmedik dâhilinde bir bâb ahur hâricdir deyu hevâlarına tâbi' mütegalibeden
9. ba'zı kimesnelere istinâden kuvvet-i irtişâ ile peydâ eyledikleri müzevver hüccet ibrâzıyla bin yüz elli
10. (boşluk) senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî bi'l-küllîye menzil-i mezkûru alub zabt idüb
11. ziyâde gadr u te'addî itmeleriyle şer'le görölüb menzil-i mezkûr ile zabt eyledikleri nesnelerin âhar misillü alıvirilmek
12. bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs 'arz eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek
13. emrim olmuştur. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 160 **(23 Ocak-1 Şubat 1747)**.

53/4

Seyyidişehri Kādîsına Hükm ki,

1. Sadât-ı kirâmdan Seyyid Ali zîde şerefühu gelüb kazâ-i mezbûra tâbi' Taraşçı nâm karye ve tevâbi'î olan mezra'aları
2. hâlâ bâ-berât-ı 'âlî mutasarrıfı tarafından iş bu bin yüz altmış senesine mahsûben zâbiti memhûr temessük ile mûmâ ileyhin 'uhde
3. ve iltizâmında olub zikr olunan karyeler re'âyâsının üzerlerine edâsı lâzım gelan â'sâr ve sâ'ir
4. hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itmek istedikde mütegalibeden (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler
5. kendü hâllerinde olmayub re'âyâyı tahrîk ve ızrâr ve â'sâr ve sâ'ir hukûk ve rusûmlarının kânûn
6. ve defter mücebince ahz ü kabz ve zabtına mûmâna'at ve gadr-ı murâd ve te'addî eylediklerin bildirüb mezbûrların
7. hılâf-ı şer' ve mugâyir-i temessük zâhir olan müdâhale ve te'addîleri şer'le men' ü def' olunmak bâbında
8. hükm-i hümayûnum recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1160 **(23 Ocak-1 Şubat 1747)**.

53/5

İlgun Kādîsına Hükm ki,

1. Ilgun Kasabası sâkinlerinden el-Hâcc Hüseyin nâm kimesne gelüb yine kasaba-i mezbûr sâkinlerinden
2. Voyvoda Abdullah Ağa dimekle ma'rûf kimesne kefil-i bi'l-mâl olup meblağ-ı mezkûrî edâ itmedin
3. merkûm Abdullah fevt olmağla muhallefâtın kabz iden yine kasaba-i mezbûr sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerden
4. taleb ve almak istedikde bî-vech-i şer'-î edâda te'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb şer'le
5. görilüb meblağ-ı merkûm mezbûr Abdullah'ın muhallefâtın kabz iden vereselerinden veyâhud kefil-i mezkûr Fazlı'dan
6. temâmen tahsîl ve bî-kusûr alıvırilüb bir dürlü te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk
7. olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

54/1

Karaman Vâfisi Vezîre Ilgun ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Ilgun Kazâsı sâkinlerinden el-Hâcc Hüseyin zîde kadruhu gelüb bunun Ilgun Kazâsı'na tâbi' Çavuşcu nâm karye ehâlîleri zimmetlerinde bin yüz elli
2. (boşluk) senesinden beru ma'lûmü'l-mikdâr akçe alacağı hakkı olmağla yine Ilgun Kazâsı'na tâbi' Bulcuk nâm karye sâkinlerinden Derbend Ağası Fazlı Ağa dimekle
3. ma'rûf kimesne zikr olunan Çavuşcu Karye'sinin mültezimi olmak hasebiyle bunun mezbûrların zimmetlerinde olan akçesinin tahsîl için tarafından
4. âdem ta'yîn ve meblağ-ı merkûmdan sekiz yüz guruş tahsîl ve gerüsi ahz ü kabz ve ikrâr-ı deyn itmişiken taleb eyledikde gah edâ
5. iderim deyu 'avk ve te'hîrden ve gah temessük idelim deyu meks ider iken bu meblağ-ı mezbûrî kimesneye vir deyu emr itmiş değil
6. iken mücerred ibtâl-i hakk için meblağ-ı merkûmı karındaşın Abdi Ağa dimekle ma'rûf kimesne(ye) virdim deyu şirret ve tezvîrâta sâlik
7. ve küllî gadr sevdâsında olduğun bildirüb şer'le görilüb tahsîl ve ikrâr ve ahz eylediği sekiz yüz guruş
8. alıvırilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1160 (23 Ocak-1 Şubat 1747).

54/2

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıf olan (boşluk) dâme ikbâluhu Anduğı ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Anduğı Kazâsı'na tâbi' Ulukışla nâm karye ehâlîsi gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelan emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîfden tahammüllerine göre
2. hisselerine düşeni edâ idüb kusûrları yoğıken içlerinden â'yândan ba'zı kimesneler birbirleriyle yek-dil ve hılâf-ı kânûn tahammüllerinden ziyâde
3. tekâlîf tahmîli ile te'addî ve bundan akdem mezbûr tahammüllerinden ziyâde tekâlîf tahmîl eylememek üzere te'ahhüd ve cânib-i şer' den yedlerine hüccet-i
4. şer'iyye virilmişiken yine mugâyir-i hüccet-i şer'iyye te'addî ve rencîdeden hâlî olmamalarıyla ahvâlleri diğer-gûn perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is
5. ve bâdî oldukların bildirüb hüccet-i şer'iyyeleri mücebince 'amel olunub mezbûrların hılâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye tahammüllerinden ziyâde tekâlîf tahmîli ile
6. te'addî ve rencîde itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1160 (23 Ocak-1 Şubat 1747).

54/3

Karaman Vâlisine ve (boşluk) Kādîsına ve Aksaray Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Aksaray Kasabası sâkinelerinden Ümmühani nâm hatun gelüb bunun vâlidesi Hadice nâm hatun bin yüz kırk dokuz senesinde müteveffîye oldukda bu ol-
2. vakitte sağîre bulunmakla vâlidesi muhallefâtından ber-mûceb-i defter-i kassâm hisse-i şâyi' ası sekiz yüz kırk buçuk guruş mâl-ı mevrûsın babası Bozbaş
3. Hacı Mehmed nâm kimesne vesâyeten ahz ü kabz ve zimmetinde iken babası (Boz)baş mezbûr sefer-i hümayûnuma gidüb vusûlde fevt olub anın dahî muhellafâtı bununla
4. kasaba-i mezbûrdan üvegi vâlidesi Meryem nâm hatun ile üvegi kız karındaşları Fatıma ve Âişe ve (boşluk) nâm sağîrelere mahzar olmağla babası müteveffâ-yı
5. mezbûrun yanında mevcûd emvâl ve eşyâsın yine kasaba-i mezbûrdan üvegi vâlidesi mezbûranın karındaşı Hacı Abdullah nâm kimesne ahz ü kabz ve kasaba-i
6. mezbûra geldikde kız karındaşı mezbûra Meryem ile yekd-il ve yek-cihet ve mücerred bunun hissesin ketm için babası müteveffâ-yı mezbûr sefere gider iken bedestâna
7. emânete vaz' eylediği iki 'aded sanduk emvâl ve eşyâsıyla ba'zı zî-kıymet eşyâsın beyenlerinde ihtifâ ve cüz'î nesne aşikâra çıkarub

8. tahrîr itdirmeleriyle babası zimmetinden olan ol-mikdâr gurus alacak hakkı ile babası müteveffâ-yı mezbûrun bi'l-cümle emvâl ve eşyâ ve emlâkinden 'alâ-
9. mâ farazallahi te'âlâ hisse-i ırsıyyesin taleb eyledikde mezbûr Hacı Abdullah mütegalibden olmağla mukâvemete iktidârı olmayub ziyâde ma'dûre olduğu
10. ve tarafından zevci Ömer nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb şer'le görilüb babası müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinden olan ol-mikdâr gurus hakkı
11. ile babası müteveffâ-yı mezbûrun muhella-fatından ihtifâ eyledikleri emvâl ve eşyâsı dahî zuhûra getirilüb bi'l-cümle metrûkâtından 'alâ-mâ farazallahi te'âlâ
12. hisse-i şâyi'ası vekîl-i mezbûra alıvirilüb te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın
13. mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1160 **(23 Ocak-1 Şubat 1747)**.

54/4

Karaman Vâfisi ve (boşluk) Kādîsına ve Aksaray Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Aksaray Kazâsı mahallâtından Bölice Mahallesi'nden Rahime nâm hatun gelüb bunun yine mahalle-i mezbûra sâkinlerinden Bezirli oğlu Hacı Ali nâm kimesne
2. zimmetinde hukûk-ı şer'iyeden bin yüz elli (boşluk) senesinde bin gurus alacak hakkı olmağla tarafından vekîl-i zevci el-Hâcc Halil nâm kimesne taleb eyledikde
3. edâda te'allül ve muhâlefet ve mezbûr ile terâfu'-ı şer' için huzûr-ı şer'a vardıklarında ol-mikdâr gurus hakkı inkâr ve vekîl-i mezbûr isbât
4. eylemek esnâsında iken ba'zı 'avneleri mezbûrı ihtifâ ve ol-vechile icrâ-yı hakk mümkün olmadığını müş'îr taraf-ı şer'den yedine i'lâm-ı
5. şer'iyeye virildüğün bildirüb mahallinden şer'le görilüb mezbûrun zimmetinde olan ol-mikdâr gurus hakkı temâmen tahsîl ve vekîl-i mezbûra
6. alıvirilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1160 **(23 Ocak-1 Şubat 1747)**.

54/5

Karaman Vâfisi Vezîre ve Anadolu Vâfisi Vezîre ve (boşluk) Kādîsına ve Aksaray ve Ankara Kazâları Nâ'iblerine Hükm ki,

1. Sen ki Aksaray Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh el-Hâcc Mehmed zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb medîne-i Aksaray'da sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme
2. ve hutebâ ve sadât-ı kirâm ve sipâh ve zü'emâ ve erbâb-ı timâr ve fukarâ ve zu'afâ meclis-i şer'a varub memâlik-i mahrûsemde eşkıyâ tâ'ifesinin def
3. ve ref'i ile bilâd ve 'ibâd ve ebnâ-i sebîlin râhat ve emniyetleri murâd-ı hümâyûn-ı mülûkânem olmakdan nâşî levendât ve Türkmân ve Ekrâd makûlesinden
4. bir mahallde eşkıyâ zuhûr ider ise ol-mahallin hükkâm ve zâbitân ve a'yânı 'ale'l-ittifâk sürüb üzerine varub 'alâ-eyyi-hâl
5. ahz ve ele götürüb mâ'ârifet-i şer'le cezâları tertîb olunmak için bundan akdem Anadolu'nun yemîn ü yesârıyla sağ kolu nihâyetine varınca
6. bi'l-cümle hükkâm ve zâbitân ve a'yânına hitâben yüz elli altı senesinde sâdır olan fermân-ı 'âlîye binâen Aksaray Kazâsı'na tâbi'
7. Bulargı nâm karyeden Kırkıl Türkmânı eşkıyâsından öteden beru fesâd ve şekâvet ile meşhrûr Kırkıl oğlu Deli Veli ve oğulları
8. Feyzullah Abdal Ali ve Kör Hüseyin ve Deli Hasan ve Ahmed nâm şakîler kendü hallerinde olmamakdan nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinden beru
9. daimen fukarâ ve zu'afânın emvâl ve eşyâ ve devvâb mevâşîrlerin gasb u gâret ve kat'-ı tarîk ve sefk-i dimâ' ve 'âdet-i müstemirreleri olmağla
10. eşkıyâ-yı merkûmûndan mezbûr Deli Veli ve Deli Hasan cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le ahz ve ele götürüb haklarında virilan hüccet-i şer'iyeye
11. ve fetvâ-yı şerîfe ve emr-i 'âlî mûciblerince cezâları tertîb olundıktan sonra oğulları mezbûrûn ol-vakitde ele girmemekle hâlâ me'lûf
12. oldukları fesâ(d) ve şekâvetden keff-i yed itmeyüb hevâdârları eşkıyâyı başlarına cem' ve fesâd ve şekâvet ve nehb ü gâret ve zulm
13. 'isyân(?) ve tuğyânlarını müzdâd ve müştedd olmağla kazâ-i mezbûrda rast geldikleri ümmet-i Muhammedi katl kasdıyla muhâzara ve şer'-i şorlarından

(s.55)

14. ehâli-i vilâyet serhad misillü taşra çıkamayub nice hayvanâtların sevk ve çiftlik damların tahrîb idüb fesâd ve şekâvetlerinden bir dürlü emniyetleri
15. olmayub ahvâlleri diger-gûn ve bi'l-küllîye perîşân olmalarına bâ'is ve bâdî ve eşkıyâ-yı merkûm taht-ı hükûmet ve kazânızda mürûr u 'ubûr üzere olmalarıyla mukaddemen
16. sâdır olan emr-i şerîfim mantûkınca terahhumen li'l-fukarâ mezbûrûn Feyzullah ve Abdal Ali ve Kör Hüseyin ve Ahmed ve 'avneleri siz ki vezîr-i müşârun-ileyhâsız

17. ma'rifetinizle bulundukları mahallde ahz ve haklarında şer'an icâb iden cezâları tertîb ve icrâ olunmak bâbında vâkı'-ı hâlî hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs
18. sen 'arz ve eşkıyâ-yı mezbûrûn Niğde ve Anduğı Kazâları ehâlilerine dahî vech-i meşrûh üzere itâle-i dest-i kazâ ve hasâr eylediklerin
19. Niğde Nâ'ibi Mevlânâ Seyyid Cafer ve Anduğı Kazâsı Nâ'ibi Seyyid Ali zîde 'ilmuhumâ başka başka 'arz ve Aksaray Kazâsı ehâlileri mahzar birle inhâ veistirhâm
20. itmeleriyle vech-i meşrûh üzere şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

55/1

Karaman Vâlisine ve (boşluk) Kādîsına ve Aksaray Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Sen ki Aksaray Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh el-Hâcc Mehmed zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb memâlik-i mahrûsemde eşkıyâ tâ'ifesinin külliye def
2. ve ref'i ile bilâd ve 'ibâd ve ebnâ-i sebîlin râhat ve emniyetleri murâd-ı hümâyûn-ı mülûkânem olmakdan nâşî levendât ve Türkmân ve Ekrâd makûlesinden
3. bir mahallde eşkıyâ zuhûr ider ise ol-mahallin hükkâm ve zâbitân ve a'yânı 'ale'l-ittifâk sürüb üzerine varub hudûdları dâhilinde
4. ahz iderler ise fihâ velekad kaçub âharın hudûdına giderler ise mücerred hudûdımızı tecâvüz itmişdir deyu ardlarından ayrılmayub ta'kîb ve duhûl
5. eyledikleri sancak ve toprak mutasarrıfları ve zâbitleriyle haberleşerek bi'l-ittifâk 'alâ-eyyi-hâl ahz ve ele getürüb ma'rifet-i şer'le cezâları tertîb ve ser-i maktû'ları
6. der-i devlet-medârıma irsâl ve tesyîr olunub bi'l-cümle taraf ve mesâlik vucûd-ı habâset âlûd eşkıyâdan tethîr ve te'mîn olunmak üzere elli altı senesinde Anadolu'nun yemîn
7. ü yesârıyla nihâyetine varınca emr-i şerîfim sâdır olmağla Aksaray Kazâsı'na tâbi' Bulargı Karyesi'nde sâkin öteden berü şekâvet ile meşhûr Kırkıl
8. Türkmânı Cemâ'ati'nden Kırkıl oğlu Deli Veli ve oğlu Deli Hüseyin nâm şakîler kendü hallerinde olmayub dâ'imen ümmet-i Muhammedin ve ebnâ-i sebîlin emvâl ve eşyâlarını
9. gasb ve kat'-ı tarîk ve sefk-i dimâ' 'âdet-i müstemirreleri olmağla şakiyân mekrûmân cümle ma'rifet ve şer'le ele getirilüb meclis-i şer'de ondan mütecâviz mevâdd-ı
10. şer'iyeye şuhûd-ı 'udûl ile muvâcehelerinde üzerlerine şer'an sâbit oldıktan sonra keyfiyyetleri ehâlî-i vilâyetinden bî-garaz Müsliminde istifsâr olundıkda gasb-ı

11. emvâl ve kat'-ı tarîk 'âdet-i müstemirreleri mevâ-yı lusûs ve sâ'î-i bi'l-fesâd ve muzırr-ı bi'l'ibâd olduklarını bi'l-cümle ehâli muvâcehelerinde şehâdet
12. itmeleriyle fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îyye ve emr-i 'alî mûceblerince şakiyân-ı merkûmân Deli Veli ve Deli Hasan'ın ma'rifet-i şer'le cezâları tertîb olunub ve Aksaray
13. sâkinlerinden İbrahim Bey Câmî'-i Şerîfi hatîbi sulehadan Seyyid Hacı Abdullah zîde salâhahu ve ehl-i 'ırz zümresinden Seyyid Hacı İbrahim ve Seyyid Yusuf
14. ve Seyyid Mustafa ve Seyyid Sadık ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerin kasabada 'alâkaları yoğiken maktûllerin mûrisleri zuhûra gelüb mûrisimizi
15. zulmen katl eylediler deyu hılâf-ı inhâ Dîvân-ı Karamana 'arzıhâl ve üzerlerine mübâşir götürüb ve şer'an def' olunmuşiken yine kâni' olmayub mezbûrûnun
16. gah Konya'ya ve gah Nevşehir ihzârlariyçün ve mübâşir ta'yîni ile rencîdeden hâlî olmamalarıyla hüccet-i şer'îyye mûcebince 'amel olunub maktûlan-ı
17. mezbûrânın vârislerinin şirret ve dâ'vâları fimâ-ba'd istimâ' olunmayub şerr ve mazarratları üzerlerinden def' ve ref'i bâbında vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs 'arz
18. eyledüğün ecilden Dîvân-ı Hümâyûnum'da mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundıkda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed
19. bulunmağın virilan hüccet-i şer'îyye mûcebince 'amel olunub mugâyir-i hüccet-i şer'îyye ve bî-vech-i şer'î mûrisleri mezbûrların te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim
20. sudûrını dahî bi'l-fi'il re'isü'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mûcebince 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

55/2

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Niğde ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Havâss-ı Hümâyûnum karyelerinden Niğde Sancağı'nda Dimlon (?) nâm karyenin müsellağ re'âyâlarından (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler ile ehl-i zimmet re'âyâlarından
2. Arzumân (boşluk) ve (boşluk) nâm zimmîler ile ve dahî ba'zıları gelüb bunlar eben 'an-ceddin yüz seksen seneden mütecâviz karye-i mezbûrda sâkin üzerlerine
3. edâsı lâzım gelan 'avâriz ve sâ'ir evâmir-i şerîfemle vâkı' tekâlîflerin karye-i mezbûrda ehâlîleriyle ma'an çift-i mezbûra ve resm-i bennâk

4. ve ispençe ve şa'ir hukûk ve rusûmların dahî kânûn ve defter mûcebince mâlikâne mutasarrıfları el-Hâcc Ali Ağa ve oğlu Abdulgani Ağa
5. dimekle ma'rûf kimesnelere edâ idüb Uluğaç Karyesi'nin defter(de) mukayyed ra'yyet ve ra'yyetî oğullarından olmayub karye-i mezbûrun ze'âmet
6. ve timâr ve evkâf mutasarrıfları taraflarından resm-i bennâk ve ispençe talebi ve iskân tekâlîfî ile bir vechle rencîde ve remîde
7. olunmak iktizâ itmez iken hılâf-ı kânûn ze'âmet ve timâr ve evkâf mutasarrıfları taraflarından siz mukaddemen karye-i Uluğaç el-mezbûrede sâkin
8. olmuşsınız sizden resm-i bennâk ve ispençe alırsınız yâhûd sizi sâlifü'z-zikr Uluğaç Karyesi'ne nakl ve iskân itdiriz deyu te'addî ve rencîde
9. ma'lûmü'l-mikdâr akçeleri alub ol-vechle ahvâlleri diger-gûn olduğu bildirüb mezbûr gerek üzerlerine edâsı lâzım gelen
10. resm-i bennâk ve ispençelerin kânûn ve defter mûcebince mâlikâne mutasarrıflarına edâ eyledikten sonra karye-i Uluğaç el-mebûrun ze'âmet
11. ve timâr ve evkâf mutasarrıfları taraflarından hılâf-ı kânûn resm-i bennâk ve ispençe talebi ve iskân tekâlîfî ile bir dürlü te'addî ve rencîde itdirilmeyüb
12. ol-vechile zâhir olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i
13. Hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala ve defter-i evkâfa mürâca'at olundıkda Niğde Nâhiyesi'ne tâbi' doksan bir nefer re'âyâ ve altı 'aded zemîn
14. ile karye-i Dimlon (?) ve hâsıl-ı dîvânî gendüm ve şa'ir ve resm-i çift ve bennâk ve gayrihi ve 'öşr-i kovân ve 'öşr-i meyve yekûn ma'a gayrihâ
15. on bin beş yüz ve mâlikâne¹³⁵ karye-i mezbûra gendüm ve şa'ir ve 'öşr-i cevz yekûn ma'a gayrihâ dört bin akçe yazı ile Defter-i
16. Mufassal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde dîvânî yazusu mîr-livâ-i Niğde Hâssı mülhakâtından olmak üzere tahrîr ve defter
17. olmuşdır ve Şamardî Nâhiyesin'e tâbi' üç nefer gebrân ve yüz kırk bir nefer Müslümânân ve üç 'aded zemîn ve hâsıl-ı tahtında hums-ı gallât
18. gendüm ve şa'ir ve resm-i çift ve bennâk ve cebe ve 'öşr-i kovân yekûn ma'a gayrihâ on bir bin akçe yazar karye-i Uluğaç ol-dahî
19. defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde üç bin sekiz yüz akçesi ifrâz ve ma'a gayrihâ bir görilüb dört bin

¹³⁵ Asıl metinde "mâlikâne" iki kez yazılmış.

20. dört yüz doksan sekiz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç bin akçesi Seyyid Cafer veled-i Seyyid Süleyman ve bin akçesi ber-vech-i iştirâk
21. Seyyid Osman ve Seyyid Ali veledân Seyyid Ömer ve dört yüz doksan sekiz akçesi tekâ'üd Ahmed veled-i Şahin kaydlarında ve yine karye-i Uluğağ
22. el-mezbûrun üç bin akçesi dahî ifrâz ve ol-dahî başka bir icmâl ve temâmen Dîvân-ı Hümâyûnum kâtiblerinden Kâtib Mehmed Devâtdâr-ı
23. sadr-ı 'âlî kaydında ve yine karye-i merkûmenın bin iki yüz akçesi dahî ifrâz ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' Masana (?) nâm karye ve gayrihi ile
24. bir görilüb on bin beş yüz akçe ol-dahî başka bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç bin beş yüz akçesi merkûm tekâ'üd
25. Ahmed veled-i Şahin ve dört bin akçesi merkûmân Seyyid Osman ve Seyyid Ali veledân ve Seyyid Ömer ve üç bin akçesi
26. dahî Mustafa kaydlarındadır ve yine karye-i merkûmenın üç bin akçe dahî ifrâz ve yine (boşluk) Nâhiyesi'ne tâbi' Ramarna nâm karye ve gayrihi
27. ile bir görilüb sekiz bin dört yüz elli iki akçe ol-dahî başka bir icmâl iken Kızılviran nâm karye ile Şamardı
28. Nâhiyesi'nde Ramarna ve Uluğağ ve Molinak nâm karyeler gayriden yedi bin dokuz yüz doksan sekiz akçe timârın mücellâ-yı Vezîr-i
29. â'zam İbrahim Paşa'nın kasaba-i Nevşehir'de binâ ve ihyâ ve inşâ eyledüğü câmi'-i şerîf vakfına

(s. 56)

30. ilhâk olunmak için yüz kırk senesi târîhinde tevkî'î kalemîyle tashîh olunmağla icmâl-i mezbûr dört bin akçesi hisse-i vakf ve üç bin
31. akçesi Ahmed veled-i Hüseyin ve bin dört yüz elli iki akçesi Seyyid Mustafa kaydlarında Vezîr-i â'zam İbrahim Paşa'nın Kasaba-i Nevşehir'de
32. cevâmi'-i şerîf ve medrese-i münîf ve mekteb-i latîf ve 'imâret-i 'âmire-i sâ'ire iline mekârî ve akâra Cariyeleri Evkâfı yazulduğı mahallde
33. Şamardı Nâhiyesi'ne tâbi' otuz iki nefer re'âyâ ve yüz yigirmi altı nefer gebrân re'âyâ ve dört 'aded asiyâb ve hâsıl-ı tahtında çift ve bennâk ve cebe
34. ve şa'îr ve 'öşr-i kovân yekûn ma'a gayrihâ on bir bin akçe yazu ile karye-i Uluğağ yazu-yı mezkûrasından bin dört yüz yigirmi bir akçesi
35. hisse-i vakf-ı İbrahim Paşa ve dokuz bin beş yüz yetmiş akçesi timâr deyu defter-i hâkânîde mestûr olduğı üzere kurâ-i sâ'ire

36. ile defter-i evkâfdan dahî muharrir kalemiyle tahrîr ve defter olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî havâss-ı mîr-livâ mülhakâtından olan Dimlon (?) nâm karye
37. icmâl ve mufasssalı başka olub Uluğağ Karyesi dahî başka olduğı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il Defter Emîni Ebubekir
38. dâme mecduhu 'arz itmeğın 'arzı mûcebince 'amel olmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

56/1

Karaman Vâlisine Ereğli-i Karaman ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân dîvân havâceğânından es-Seyyid Nureddin zîde mecduhu gelüb Konya Sancağı'nda Ereğli Kazâsı muzâfâtından Kilsem
2. Nâhiyesi'nde dokuz bin akçe yazusu olan Han nâm karyenin yazu-yı mezkûrundan iki bin akçesi Divit (?) Nâhiyesi'nde Horlas nâm karye ve
3. ve ma'a gayrihâ bir görilüb yedi bin akçe yekûnu Mados (Mindos) Kal'ası müstahfızânına mahsûs gedik timârlar iken kal'a -i mezbûranın âdemi olmadığından
4. müstahfız timârları bâ-hatt-ı tevki'î havass-ı hümayûnuma ilhâk ve hâss-ı mezbûr karyeleri mûmâ-ileyhin 'uhde-i iltizâmında olmağla karye-i Han el-mezbûrenin
5. dokuz bin akçe yazu-yı mezkûrundan yedi bin akçesi dahî yine Kilsem Nâhiyesi'nde Bolnan (?) nâm karye ve gayriden otuz altı bin üç yüz doksan
6. akçe ze'âmete mutasarrıf zu'amâdan Yusuf veled-i Hasan nâm za'îm ile Larende Nâhiyesi'nde Mikail nâm karye ve gayriden on altı bin yedi yüz akçe
7. timâr mutasarrıfı Ali'nin kayd ve berâtına dâhil olmağla mûmâ-ileyhin tarafından voyvodası karye-i Han el-mezbûreyi müşterekleri merkûmân ile ma'an zabt
8. ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmundan iki bin akçe yazusuna göre hâss-ı hümayûnum tarafına â'id olan mahsûl ve rûsûmu kânûn ve defter mûcebince ahz
9. ve kabz murâd eyledikde mezkûr Yusuf karye-i mezbûrun mahsûl ve rusûmundan berâtı yazusuna göre hissesine isâbet ideni ahz ü kabza kanâ'at itmeyüb
10. karye-i mezbûra müstekillen ze'âmeti mülhakâtındandır ve hâss-ı hümayûn tarafının 'alâkası yokdır deyu mugâyir-i defter-i hâkânîye te'addî ve rencîde ve ol-vechile mûmâ-
11. ileyhin 'uhdesinde olan hâss-ı hümayûn mahsûlünün kesr ü noksân tertibine bâ'is olduğu bildirüb karye-i mezbûra merkûmân Yusuf ve Ali ile tarafından
12. voyvodasına zabt u rabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmundan herkesin berâtları yazularına göre hisselerine isâbet ideni ahz ü kabz itdirlmeyüb

13. hılâf-ı defter-i hâkânî ve berâtlarına mugâyir Yusuf ve Ali'yi hâss-ı hümâyûnum tarafına â'id olan mahsûl ve rusûma bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek
14. bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Rûznâmçe-i Hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukdan Kilsem Nâhiyesi'ne tâbi'
15. iki 'aded mahalle ve yüz yigirmi nefer re'âyâ ve iki zemîn hasıl-ı tahtında 'öşr-i gallât ve gendüm ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk ve cebe yekûn ma'a gayrihâ dokuz bin
16. akçe yazar karye-i Han defter-i mufassalda muhar(rir) kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde Bağlar Nâhiyesi'ne tâbi' deyu tahrîr ve Divit (?) Nâhiyesi'ne tâbi' Tortas nâm karye ve gayrihi
17. ile bir görilüb yedi bin akçe yekûnundan iki bin yüz akçesi ifrâz ve ma'a gayrihi bir görilüb bin beş yüz akçe yazı ile Mados Kal'ası kethudâsına
18. mahsûs bir gedik timâr ve yine yekûn-ı mezbûrdan dört bin akçesi dahî ifrâz ve sekiz yüz akçe yazuların başka başka kal'a-i mezbûra müstahfızânına mahsûs
19. beş gedik timâr ve yine yekûn-ı mezbûrdan dokuz yüz akçesi ifrâz ve ma'a gayrihi bin dört yüz akçe yazı ile ol-dahî kal'a-i mezbûra müstahfızânına
20. mahsûs timâr iken kal'a-i mezbûranın âdemi olmamağla Konya Sancağı'nda Havâss-ı Hümâyûnu'mdan Hatunsaray mukâta'asına mübâşir olmağla doksan senesinde
21. ilhâken tevki'î kalemiyle tashîh olunmuşdır ve yine karye-i Han el-mezbûrenin defter-i icmâlde dört bin akçesi ifrâz ve ma'a gayrihâ dört bin yedi yüz
22. akçe bir icmâl ve üç bin akçesi dahî ifrâz ol-dahî başka bir icmâl ve icmâl bunun üç bin akçesi Yusuf veled-i Hüseyin ve bâkîsi müştereki kaydından
23. ve icmâl-i sâni temâmen defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere Ali kaydında olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî karye-i Han el-mezbûrenin doksan bin akçe
24. yazusundan Mados Kal'ası müstahfızânı iken havass-ı hümâyûnuma tashîh ve yedi bin akçesi mezbûr Yusuf veled-i Hüseyin ve müştereki merkûm Ali kaydlarında
25. oldığın bi'l-fi'il Defter Eminî Ebubekir dâme mecduhu 'arz itmeğın 'arız mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1160 (**23 Ocak-1 Şubat 1747**).

56/2

Karaman Vâlîsi Vezîre Ilgun ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Ilgun Kazâsı sâkinlerinden Mustafa ve Osman nâm kimesneler gelüb beş seneden mukaddem kasaba-i Ilgun sâkinlerinden Fazlı Ağa demekle ma'rûf kimesnenin zevcesi Kerime
2. nâm hatunun câriyesi firâr eyledikde el-Hâcc Osman oğlu (boşluk) nâm kimesnenin 'abd-i memlûkî olan 'Arab Müslim nâm gulâm mezbûraya müsâdefe ve ahz ve birkaç gün
3. ihfâ itdikden sonra cariye-i mezbûrayı katl ve lâşesini Cebel-i Sivri Mağarası'na ihfâ itdiği tevâtüren zâhir olmağla bundan akdem vâlî tarafından ta'yîn olunan
4. mübâşir ma'rifetiyle gulâm-ı mezkûr meclis-i şer'a ihzâr ve câriye-i mezbûrayı kendüsü katl itdiğini ikrâr ve ikrârıyla üzerine sâbit ve cânîb-i şer'iyeden hüccet-i şer'iyeye olunub
5. bunların bir dürlü (...) olmayub bir vechle dâhil olunmak icâb itmez iken mezkûr Fazlı şirrete sülûk ve mücerred bunları ta'cîz için zevcesi mezbûranın tarafından vekâlet
6. iddi'âsıyla câriye-i mezbûrayı siz katl idüb iki bin guruşluk cevâhire müte'allik eşyâsını gasb itdiniz deyu hevâsına tâbî şâhid-zûrluk 'âdet-i müstemirresi olan
7. Abdülkerim nâm kimesneyi üzerlerine musallat ve mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında üzerlerine bir nesne sâbit olmayub ve husûs-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğun
8. yigirmi otuz neferden mütecâviz Müslimîn meclis-i şer'den ihbâr ve merkûm Fazlı'nın hılâf-ı şer' te'addîsi men' birle kıbel-i şer'iyeden bunların yedlerine hüccet-i şer'iyeye virilmişiken
9. mezkûr yine kâni' olmayub mücerred celb-i mâl ve ızrâr kasdıyla hılâf-ı şer'-i şerîf ta'cîzden hâlî olmaduğın bildirüb bu bâbda da'vâlarına muvâfık yedlerine fetvâ-yı şerîfe virildüğün
10. bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri mücebince şer'le görilüb hılâf-ı şer'-i şerîf te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek
11. için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

56/3

Karaman Vâlisine ve Develü ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Ali veled-i Abdullah nâm sipâhî gelüb Niğde Sancağı'nda Develü
2. Nâhiyesi'nde Kavacık nâm karye ve gayriden üç bin akçe timâr mutasarrıfı
3. Mustafa nâ-mevcûdesinden ve terk hizmetinden bunun yine nâhiye-i mezbûrada Kara

4. Boğan (?) nâm karye ve gayriden iki bin akçe mutasarrıf olduğu timârına ber-vech-i ilhâk bin yüz
5. elli yedi senesi Ramazânı'nın beşinci gününden sâbık Kars cânibi ser-'askeri sadr-ı esbâk vezîrim
6. el-Hâcc Ahmed Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehunun tarafından tevcîh ve tezkire ve mûcebince Âstâne-i Sa'âdeti'mden dahî
7. berât itdirüb hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde me'mûr olduğu seferlerin küllîsinde mevcûd ve iki emeği sebk idüb
8. timârına bir vechle dahl olunmak icâb itmez iken âhardan 'Acem gulâmı diğer Mustafa zuhûr ve şirrete sülûk ve timâr-ı mezbûrun sâhib-i
9. evveli olmak iddi'âsıyla zikr olunan Kavacık nâm karye ve gayriden üç bin akçesi mîr-i mirândan hılâf-ı inhâ olunub
10. tezkire ve gadr itmekle timâr-ı mezbûr mezkûr 'Acem Mustafa'nın ref'inden bin yüz altmış senesi Muharrem'in gurreti târihiyle buna
11. ibkâ ve tevcîh ve berât-ı şerîfimle üzerine ve bin yüz elli dokuz senesinde bunun berâtı mûcebince tahvîlî târihine düşen
12. mahsûl ve rusûmun ahz ü kabz idüb gadr itmekle ve mezkûr Mustafa hâlâ Develü Kazâsı'nda sâkin olduğun
13. bildirüb berâtı mûcebince tahvîlî târihine düşen mahsûl ve rusûmât mezkûrun fuzûlî ahz ü kabz
14. eyledüğü kendüye alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak
15. içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

57/1

Karaman Vâlisine (boşluk) ve Aksaray Nâ'ibine Hükm ki,

1. Medîne-i Aksaray'da me'zûn-ı bi'l-iftâ olan Seyyid Yusuf zîde 'ilmihu ile Hatîb Seyyid Abdullah zîde şerefühu gelüb mûmâ-ileyh Yusuf
2. kendü hâlinde ifâde ve istifâde ile meşgûl hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addileri olmayub şer'an bir dürlü dahl
3. ve rencide olunmak icâb itmez iken bundan akdem Ramazân-ı Şerîf'de mahkemede otururlar iken medîne-i mezbûr mahallâtından Deve-
4. ciyan Mahallesi sâkinlerinden öteden beru fitne ve fesâd ve 'ibâbullaha îsâl-i mazarrat 'âdet-i müstemirreleri olan Seyyid Hacı

5. Hamza ve Seyyid Hacı Hüseyin ve Seyyid Mustafa ve Seyyid Abdülbaki ve Monla Salih ve Ceddin oğlu Musa ve Mustafa ve Çabudlı oğlu
6. İsmail ve Hacı Hasan oğulları nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub hevâlarına tâbi' 'avneleriyle yek-dil ve yek-cihet ve bin
7. yüz elli (boşluk) senesinde tecemmu' ve müsellah âlet-i harb ile mahkemede huzûr-ı hâkimde katl kasdıyla üzerlerine hücum ve elfâz-ı kabîha ile
8. şütûm-ı galîza ile şetm ve hetk-i 'ırz ve bir takrîble yedlerinden halâs ve mezbûrlar bâ-buyuruldu ta'yîn olunan mübâşir
9. ma'rifetiyle ahz ve mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında ber-minvâl-i meşrûh mahkemede huzûr-ı hâkimde katl kasdıyla şütûm-ı
10. galîza ile şetm eylediği âlet-i harbla üzerlerine hücum ve hetk-i 'ırz itdikleri bî-garaz kimesnelerin şehâdetleriyle şer'an
11. sâbit ve zâhir ve virilan fetvâ-yı şerîfe mücebince icrâ-yı hakk olunmak üzere katl-i şer' den hüccet-i şer' iyye virilmişiken
12. mezbûrlar mütegalibeden olmalarıyla hevâdârları mütegalibelerin i'ânetiyle halâs olub icrâ-yı hakk mümkün olmamağla
13. mezbûrlar ferce bulub kemâ fi'l-evvel âlet-i me'lûfeleri üzere zulm ü te'addîye tasaddî ve ehl-i 'ırz makûleleri
14. yed ve lisânlarından her vechle 'âciz ve bir dürlü emîn olmayub mükedderü'l-ahvâl oldukların bildirüb hüccet-i
15. şer' iyye ve fetvâ-yı şerîfe müceblerince şer' le görülüb ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer' iyye icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı
16. hakk olunmak bâbında emr-i¹³⁶ şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer' le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

57/2

Karaman Vâlisi Vezîr Mustafa Paşa'ya ve Şücaeddin ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin mektûb gönderüb Şücaeddin Kazâsı'na tâbi' Gümüş Karyesi'nde vâkı' müteveffâ Mübarek Ağa Câmi'-i Şerîf Vakfı'ndan yevmî bir akçe vazîfe
2. ile tevliyyetini bundan akdem 'askerî berâtıyla Mehmed nâm kimesnenin üzerinde iken ref'inden Seyyid Abdülhay Halife'ye tevcîh ve mâliyeden berât olunub

¹³⁶ Asıl metinde "emrim" şeklinde yazılmış.

3. ba'de elli altı senesinde yine 'askerî tarafından Hüseyin nâm kimesneye tevcîh ba'de kalemiye tarafından dahî elli yedi senesinde mezbûr Seyyid Abdülhay Halife'nin kasr-ı yedinden
4. Nevşehir Kādîsı 'arzıyla Nevşehir sâkinlerinden es-Seyyid Ahmed Halife'ye ref'inden ba'de 'askerî berâtıyla mezbûr Hüseyin dahl itmekle tekrâr mezbûr Seyyid Ahmed Halife'ye
5. elli sekiz senesinde Ereğli-i Karaman Kādîsı 'arzıyla ibkâ olunub üzerinde iken ref'-i mezkûr mürtezikalari iltimâslarıyla mezkûr Seyyid Ahmed Halife'nin ref'inden
6. elli dokuz senesinde Şücaeddin Kazâsı Nâ'ibi 'arzı ma'rifetiyle sâhib-i evvel merkûm Muhammed'e ibkâ ve fîmâ-ba'd dahî Şücaeddin Kādîsı ve Nâ'ibi 'arzıyla
7. tevcîh olunmak üzere kaydına şerh verildiği küçük evkâf muhâsebesinde mukayyed şimdi vakf-ı mezkûrun mütevellîsi olan Seyyid Abdülhay nâm kimesne
8. tevliyyet-i mezbûrayı erbâb-ı istihkâdan el-Hâcc Ahmed Efendi'ye kasr-ı yedd idüb mezbûr dahî kendü hâlinde ve umûr-ı vakfa ru'yet ser-mû taksirâtı (?)
9. olmaduğundan başka erbâb-ı mürtezika kendüden hoşnûd ve şükrân üzereler olub bir gûne dahl icâb ider hâlî yoğiken mukaddemen
10. bir tarikle tevliyyet-i mezkûraya mutasarrıf olan Mehmed nâm kimesne ref' itdirmek sevdâsıyla der-i devlet-medârıma gelüb ve vakf-ı mezbûr arâzisi
11. öteden beru mütevellî olanlar zirâ'at idüb ve hâsılından erbâb-ı vezâ'ifin vazîfelerin edâ ıdegelmişler iken hılâf-ı inhâ
12. mezbûr Mehmed ve karındaşı Hüseyin vakf-ı mezbûr gallesini zabt ve taraf-ı vakfa gadr-ı küllî itmeleriyle mezbûr Mehmed müzevvir olub ancak murâdı
13. mezbûr Seyyid Ahmed Efendi'ye ızrâr kasd dürûğ-ı bî-fürûğına i'tibâr ve i'timâd olunmayub tevliyyet-i mezkûra kemâ fi'l-evvel
14. mezbûr Seyyid el-Hâcc Ahmed Efendi'ye ibkâ ve vakfın gallesini şürût-ı vakf tarafından mütevellîsi tarafından zabt ve merkûmân Mehmed ve Hasan'ın
15. hılâf-ı inhâ müdâhaleleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin sen mühri mutâbık Niğde
16. Nâ'ibi ile Nevşehir ma'a Ürgüb ve Bor Kādîları başka başka 'arz eylediklerin bi'l-fi'l Re'isü'l-küttâbım el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm
17. itmeğin i'lâmı mücebince ibkâ olunmağla berâtı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

57/3

Karaman Vâlisine Kayseriyye Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Develü Kādîsı Mustafa zîde 'ilmuhu Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb Develü Kazâsı'na tâbi' İncesu
2. nâm karye sâkinlerinden Balyan nâm zımmî meclis-i şer'a varub bu kendü hâlinde olub
3. üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken medîne-i Kayseriyye sâkinlerinden Mustafa ve Ökçesiz
4. Oğlu Hızır nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun menzilini basub
5. fuzûlî ve hılâf-ı şer'-i şerîf emvâl ve eşyâsın nehb ü gâret eyledüklerinden mâ'adâ oğlu
6. Katos nâm zımmînin zevcesi Altun nâm nasrâniyye ile veledi (boşluk) nâm sağıri bi-gayr-ı hakkın
7. helâk idüb ziyâde gadr u te'addî eylediklerin ve bu bâbda Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe
8. virildüğün bildirüb mücebince şer'le görilüb mezbûrların fuzûlî ve hılâf-ı şer'-i şerîf
9. nehb ü gâret eyledikleri emvâl ve eşyâları alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak
10. bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

57/4

Karaman Vâlisine ve Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine (Hüküm) ki,

1. Mahmud nâm kimesne gelüb kazâ-i mezbûra tâbi Kerit (?) Mezra'ası dimekle ma'rûf
2. ma'lûmetü'l-hudûd yerleri selâtîn-i mâziyyeden beri bunun ceddi (boşluk) nâm kimesneye hibe
3. ve temlik ve yedine Mülknâme-i Hümayûn virildikden sonra ol-dahî ol-yerler tasarruf
4. ve gallesin batn ba'd batn evlâd ve evlâdına vakf ve şart eylediği vakfiyye-i ma'mûlün-bihâsında
5. mestûr ve mukayyed hâlâ bu dahî vâkıf-ı mezkûrun evlâdından olub ber-mûceb-i
6. şart-ı vâkıf nevbet tasarruf kendüye intikâl itmekle yedinde olan vakfiyye-i ma'mûlün-bihâ
7. mücebince ol-yerleri zabt ve tağşîr murâd eyledikde civârında vâkı' erbâb-ı timâr
8. karyelerinden (boşluk) nâm karyenin sipâhisi (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve ol-yerler timârım
9. karyelerinden mâru'z-zikr karyenin sınırı civârında olmağla 'öşr ve resmin ben

10. alırum deyu hılâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kadîm fuzûlî müdâhale ve tegallüben
11. ‘öşr ve resmin ahz ü kabz idüb gadr eyledüğün bildirüb
12. ol-yerlerin ‘öşr ve resmi kadîmisi üzere buna ahz ü kabz itdirilüb
13. mezkûrun hılâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm ol-vechile zâhir olan
14. müdâhale ve te‘addîsi men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın
15. kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâ’il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

58/1

Karaman Vâlsine Kayseriyye Kādîsına Hükm ki,

1. Kayseriyye Kazâsı’na tâbi‘ Endürlük nâm karye sâkinlerinden Köstendil oğlu Balyan nâm zımmî gelüb bunun karye-i mezbûra toprağında
2. zabt ve zirâ‘at ve ‘öşr ve resmin sâhib-i arza edâ ide geldiği tapulu ve temessüklü ma‘lûmetü’l-hudûd yerleri içün
3. müdâhale olunmak icâb itmez iken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden mütegalibeden Gavarım oğlu Hacı Abdülaziz nâm kimesne
4. zuhûra gelüb mukaddemen menkûhan Nazlı nâm nasrâniyye ile kaynın Marat nâm zımmî zimmetinde kırk elli guruş alacak hakkı
5. olmağla edâya Ahmed nâm kimesneyi tevkîl eyledüğünden ol-dahî ol-yerleri alacağım mukâbelesine bana ferâğ eyledi deyu
6. bin yüz elli (boşluk) senesinde fuzûlî ve hılâf-ı kânûn zabt (ve) ziyâde gadr eyledüğün ve bu bâbda Şeyhu’l-islâm’dan fetvâ-yı şerîfe
7. virildüğün bildirüb mücebince ‘amel olunub yerleri alıvirilüb te‘allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın
8. kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

58/2

Karaman Vâlsine Eyâlet-i Karaman’da Vâkı‘ (boşluk) Kādîsına Hükm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi‘ İncesu nâm karye sâkinlerinden Köstendil oğlu Balyan nâm zımmî gelüb bu kendü hâlinde olub
2. hılâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u te‘addîsi ve deyn ve kefâleti olmayub ve üzerine dahî şuhûd-ı ‘udül ile şer‘an

3. bir nesne sâbit olmuş değil iken kazâ-i mezbûra tâbi' Endürlük nâm karye sâkinlerinden mütegalibeden Kazgancı oğlu
4. Marat ve Çakala oğlu Arzuman ve oğulları Ağyan ve Abraham ve Ökçesiz oğlu Hızır nâm zimmîler
5. birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunun ma'lûmü'l-mikdâr gurusu
6. ve eşyâsın tegallüben gasb itmeleriyle bu dahî mesfûrlardan taleb ve almak istedikde mücerred def' kasdıyla vilâyet husûsundan
7. bizi ibrâ itmekle bu husûsdan dahî ibrâ itmiş olursun deyu hılâf-ı şer'-i şerîf vormeyüb gadr
8. eyledüğün ve bu bâbda Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcebince şer'le görilüb alvirilüb
9. icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

58/3

(boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı timârdan Seyyid İsmail nâm sipâhi gelüb Niğde Sancağı'nda Kızmelek Nâhiyesi'nde Daşpınâr nâm karye ve gayriden beş bin akçe berât-ı
2. şerîfimle mutasarrıf olduğu timârı karyelerinden (boşluk) ve (boşluk) nâm karyelerinin defterde mukayyed ra'ıyyet ve ra'ıyyeti oğullarından ba'zıları
3. kadîmi karyelerinden kalkub varub hâlâ taht-ı hükûmet ve kazâlarınızda vâkı' ba'zı kasabât ve kurâ ve 'askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin
4. olmalarıyla bu dahî re'âyâsı mezbûrları bulundıkları mahalliden kaldırub kadîmi karyelerine nakl ve iskân eylemek murâd eyledikde hılâf-ı
5. kânûn te'allül ve muhâlefet ve ol-vechile timârı mahsûlünün kesr ü noksân tertibine bâ'is ve bâdi oldukların bildirüb bulundıkları mahallerden kaldırılub
6. kadîmi karyelerine nakl ve iskân itdirilüb hılâf-ı kânûn bir dürlü te'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere iskân
7. itidirlmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

58/4

Karaman Vâlsine ve Kırili ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Medîne-i Konya sâkinlerinden Solak Mehmed Beşe dimekle ma'rûf kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb bin yüz elli altı senesinde bunun 'uhde ve iltizâmında
2. olan Kırili Kazâsı'na tâbi' Budak nâm karyenin hâsıl olan 'öşr ve mahsûlünden ma'lûmü'l-keyl mahsûlünü yine karye-i mezbûra sâkinlerinden
3. mütegalibe ve cebâbireden Hacı Kadir oğlu Hacı Ahmed ve Baki Paşa dimekle ma'rûf kimesneler hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt
4. ve ahz ü kabz idüb gadr-ı küllî eylediklerin bildirüb şer'le görölüb mezkûrânın hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın 'öşr mahsûlünden
5. fuzûlî aldıkları mahsûl her ne ise temâmen tahsîl ve girü bî-kusûr kendüye alıvirilüb te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb ihkâk-ı hakk
6. olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer' ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

58/5

Karaman Vâfisi Vezîre Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Vezîr-i â'zam-ı sâbık müteveffâ İbrahim Paşa'nın Nevşehir'de olan evkâfı karyelerinden Nevşehir Kazâsı'na tâbi' İki (?) nâm karyenin¹³⁷ ehl-i zimmet re'âyâsı gelüb bunlar karye-i mezbûranın
2. zimmî ra'yyet ve ra'yyeti oğullarından olmalarıyla üzerlerine edâsı lâzım â'sâr-ı şer'yye ve resm-i ispençe ve sâ'ir hukûk ve rusûmların zikr olunan karyelerden
3. resm-i 'arûs defterde vakfa hâsıl yazılmağla resm-i 'arûsları kânûn ve defter mücebince karyeleri zâbiti olan (boşluk) nâm kimesneye temâm(en) edâ idüb kusûrları olmayub
4. bir dürlü hılâf-ı kânûn te'addî ve rencîde olmaların icâb itmez iken karyeleri zâbiti mezkûr kanâ'at itmeyüb mücerred celb-i mâl sevdâsıyla hılâf-ı kânûn resm-i 'arûsların
5. ziyâde taleb ve cebren aldığından gayrı çiftbozan resmi nâmıyla bin akçelerin alub ziyâde gadr u te'addî ve ahvâlleri diğer-gûn olduğun bildirüb
6. zâbiti¹³⁸ mezkûrun hılâf-ı kânûn ve defter te'addîsi üzerlerinden men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için
7. yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

59/1

Emri virilüb mükerrer itdirilmişdir.

¹³⁷ Asıl metinde "karye karyenin" şeklinde geçmektedir.

¹³⁸ Asıl metinde "zabt" yazılmış.

Karaman Vâlisine Saidili Kādîsına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Kestel nâm karye sâkinlerinden Seyyid Ömer zîde şerefûhu gelüb bunun karye-i mezbûrada mutasarrıf olduğu çiftlik ve karye-i mezbûra
2. kadîmü'l-eyyâmdan беру su cereyân idüb âhardan bir dürlü müdâhale olunmak icâb itmez iken yine kazâ-i mezbûra tâbi' yarım
3. sâ'at mesâfe Kındiras nâm karye sâkinlerinden Bektaş Ağa ve Mehmed Ağa dimekle ma'rûf ma'lûmü'l-esâmi kimesneler zikr olunan suyu
4. mecrâ-yı kadîminden ihrâc ve karyelerine icrâ ve kadîme mugâyir bilâ-sened zabt ve bostanların suvarub buna küllî muzâyaka
5. virüb ziyâde gadr u te'addî eylediklerin bildirüb şer'le görilüb ol-suyu kadîmisi üzere bunun çiftliği ve karye-i mezbûra
6. icrâ itdirilüb mezkûrları kadîme mugâyir dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden
7. mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

59/2

İlgun Kādîsına (Hüküm) ki,

1. İlgun kazâ-i mezbûra tâbi' Çavuşcu nâm karye sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ma'lûmü'l-esâmi kimesneler zimmetlerinde cihet-i
2. karz-ı şer' den bin yüz elli (boşluk) senesinden беру sekiz yüz gurus alacak hakkı olub
3. şer'le tahsîl ve ahz
4. u kabz için tarafından Bulcuk nâm karye Derbend Ağası dimekle ma'rûf kimesneyi vekîl idüb mezbûr dahî vekâleten meblağ-ı merkûmu temâmen
5. tahsîl ve ahz ü kabz itmekle taleb eyledikde mezbûr hacc-ı şerîfe giden karındaşın Abdi'ye virdim deyu mücerred ekl kasdıyla envâ'
6. dürlü 'illet ve behâne ile te'allül ve muhâlefet ve gadr-ı murâd eyledüğün bildirüb şer'le görilüb vekîl-i mezbûrun zimmetinde şer'le müteveccih olan
7. ol-mikdâr gurus hakkı temâmen tahsîl ve bî-kusûr alıvirilüb te'allül ve tereddüd ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk
8. olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

59/3

Karaman Vâlisine Akşehir Kādîsına Hükm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Maruf nâm karyede vâkı' Hacı İbrahim bin Şeyh Hasan Zâviyesi'nin zâviyedârı ve evkâfın berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan
2. Mehmed zîde salâhahı gelüb vakf-ı mezbûr mülhakâtından şehir hudûdında vâkı' bin sekiz yüz akçe maktu'ı olan Subaşı Bağı deyu mukayyed bağ mürûr-ı
3. ezmine ile harâb ve eser-i gürûmı kalmayub kırk elli seneden mütecâviz arsa-i hâliyâ kalub tapuya müstehakk olmağla tevliyyeti hasebiyle tâlibine
4. tapu ile virüb zirâ'at ve hırâset itdirmek murâd eyledikde âhardan ba'zıları biz ol-bağ yerini bir müddetden beru mer'â
5. ittihâz eyledik hayvânâtımızı ra'î itdiririz deyu hılâf-ı kânûn ve defter muhâlefet ve mûmânâ'at ve vakf-ı şerîfe gadr-ı murâd eylediklerin
6. ve bu bâbda Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb defter-i hâkânî ve fetvâ-yı şerîfe mücebince 'amel olunub mezbûrları
7. hılâf-ı kânûn ve defter ve mugâyir-i fetvâ-yı münîfe ol-vechile muhâlefet ve te'addî itidirmeyüb zâhir olan te'addîleri men' ü def' olunmak
8. bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i evkâfa mürâca'at olundıkda Akşehir Nâhiyesi'ne tâbi' vakf-ı
9. zâviye-i Hacı İbrahim bin Şeyh Hasan der-karye-i Maruf yazıldığı mahallde bağ-ı şubası der-hudûd-ı şehir içinde ceviz ağaçları
10. vardır der-'uhde-i Hacı Taceddin ber-vech-i maktû'a fî sene sekiz yüz akçe yazı ile tahrîr ve ma'a gayrihi bir görölüb seksen
11. iki bin yüz altmış iki akçe yazı el-mesârif ber-müceb-i tevzî' nâm cihet-i tevliyyet fî yevm on fî sene iki bin alt yüz akçe ve cihât-ı
12. sâ'ire deyu defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın kânûn ve defter mücebince 'amel olunmak için
13. yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

59/4

Karaman Vâlisi Vezîre ve Süleymanlu ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Zu'amâdan Ömer zîde kadruhu gelüb Kırşehir Sancağı'nda Süleymanlu Nâhiyesi'nde Delüdeveci nâm karye ve gayriden yigirmi yedi bin akçe
2. ze'âmet mutasarrıfı Mehmed'in kasr-ı yedinden bin yüz elli dokuz senesi Cemâziye'l-âhir'inin on altıncı gününden mûmâ-ileyhe tevcîh

3. ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve sene-i mezbûranın mahsûl ve rusûmu berâtı mücebince tahvîlî târihine düşüb dahl icâb
4. itmez iken mezkûr Mehmed mücerred tama' -ı hâmından nâşî sene-i mezbûranın mahsûl ve rusûmu benim tahvîlî târihine düşmüşdür deyu
5. hılâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve berâtı mücebince tahvîlî târihine düşen mahsûl ve rusûmun ahz ü kabzına mûmâna'at
6. ve gadr-ı murâd eyledüğün bildirüb berâtı mücebince tahvîlî târihine düşen mahsûl ve rusûm kendüye ahz ü kabz itidirilüb
7. mezbûrun hılâf-ı kânûn ve mugâyir-i berât ol-vechile zâhir olan te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ
8. ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz Rûznâmçe-i Hümayûn'uma mürâca'at olundıkda ze'âmet-i mezkûr vech-i meşrûh üzere
9. târih-i mezbûrda mezkûr Mehmed'in hüsn-i rızâsıyla kasr-ı yedinden mûmâ-ileyh Ömer'e tevcih ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde
10. olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

60/1

Emri virilüb mükerrer itdirilmiştir.

Karaman Vâlisine) Saidili Kādîsına Hükm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Kestel nâm karye sâkinlerinden Seyyid Ömer zîde şerefûhu ile Şerife Hava nâm hatun gelüb kazâ-i mezbûrda (boşluk) nâm karye
2. toprağında vâkı' tapulu ve temessüklü kadîmi yaylaklarına koyun ve sığır ve sâ'ir davarlarıyla yaylayub otundan ve suyundan intifâ'
3. ve beher sene yaylak resmin sâhib-i arza edâ idüb âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken konâr ve göçer
4. Kadınhanı sâkinlerinden ma'lûmü'l-esâmi kimesneler ol-yaylakda bizim dahî 'alâkamız vardır deyu bilâ-temessük ve bî-vech hılâf-ı
5. kânûn birkaç yüz koyunlarıyla varub ve yaylayub otundan ve suyundan ve bunların savâtlarına küllî muzâyaka ve ziyâde gadr u te'addîden
6. hâlî olmadıkların bildirüb mezbûrların hılâf-ı kânûn ol-vechile zâhir olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında
7. hükm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn (boşluk) 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

60/2

Karaman Vâlisine ve Kayseriyye Nâ'ibine Hükm ki,

1. Sâbıkan sipâhiler Ağası olub Dergâh-ı Mu'allâ'm kapucibaşlarından el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu gelüb mûmâ-ileyhin Kayseriyye sâkinlerinden es-Seyyid Hacı Salih Ağa
2. dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru ber-mûceb-i temessük otuz iki bin dokuz yüz altmış iki guruş alacak hakkı olmağla meblağ-ı
3. mezkûrdan yalnız otuz bir bin beş yüz otuz dokuz guruşunu edâ idüb zimmetinde bin dört yüz yigirmi üç guruş bâkî kalmağla taleb eyledikde
4. edâda te'allül üzere olduğun bildirüb ol-tarafa âhar husûs için emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan hâssa silahşorlarından Hüdâbend¹³⁹zide mecduhu
5. mübâşiretiyle şer'le görilüb merkûmun temessükü mûcebince zimmetinde bâkî kalan ol-mikdâr guruş hakkı mübâşir ma'rifetiyle bi't-temâm tahsîl ve alıvirilmek bâbında
6. emr-i şerîfim recâ itmeğın temessükü mûcebince şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

60/3

Karaman Vâlisine Kureyş ma'a Bayburd ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Sille Mütvellîsi Bostancı Mustafa Ağa dimekle ma'rûf kimesne gelüb bu yine Bayburd Kazâsı'na tâbî Kırklar nâm karye sâkinlerinden es-Seyyid Arif Mehmed ve Mehmed Bey
2. ve Seyyid Süleyman ve (boşluk) dimekle ma'rûf kimesnelerin umûrlarının temşîti için bi-şartı'r-rucû' emrleriyle bin yüz elli (boşluk) senesinde
3. kendü mâlından (boşluk) nâm kimesneye dört yüz otuz guruş virüb ve mezbûrların umûrların görüb şimdi emrleriyle virdiği ol-mikdâr
4. guruşunu taleb ve almak istedikde dürlü dürlü illet ve behâne ile hılâf-ı şer'-i şerîf virmekde te'allül ve muhâlefet sevdâsında oldukların
5. ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mûcebince zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görilüb emrleriyle virdiği
6. dört yüz otuz guruşu alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek emrim olmuşdur. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

¹³⁹ Hüdâbend isminden sonra "Allah" yazıyordu. Hüdâ "Allah" anlamında olduğu için yazılmamıştır.

60/4

Karaman Vâlisî Vezîre Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Konya sâkinlerinden Molla Hüseyin nâm kimesne gelüb bu bundan akdem (boşluk) nâm bîkr-i bâliğayı tarafeynin rızâsı ve mehr-i müsemâmısıyla şuhûd mahzârından kendüye
2. 'akd murâd eyledikde mezbûranın 'ammîsi olan Konya sâkinlerinde mütegalibeden Süleyman Efendi dimekle ma'rûf kimesne bana yedi yüz
3. gurus virirsen sana 'akd itdiririm ve alavirmez isek 'akd itdirmem deyu 'illet ile bin yüz kırk altı senesinde hılâf-ı
4. şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın kendüsiçün fuzûlî yedi yüz gurusunu ahz ü kabz ve tegallübü sebebiyle bu ana dek da'vâya kâdir ola-
5. mayub zimmetinde kalduğın bildirüb şer'le görilüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eyledüğü
6. ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

60/5

Karaman Vâlisî Vezîrim (boşluk) Paşa'ya Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Molla Hüseyin dimekle ma'rûf kimesne gelüb bu Konya sâkinlerinden olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesne vaz' u te'addîsi olmayub ve üzerine
2. şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken Konya sâkinlerinden cebâbireden el-Hâcc İsa nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde benim senin
3. ortağın (boşluk) nâm kimesnede alacağım vardır deyu hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî bunun Konya kilesi yetmiş dört keyl tereke
4. mahsûlünü alub¹⁴⁰ ziyâde gadr u te'addî eyledüğün bildirüb mahallinde şer'le görilüb ber-vech-i meşrûh bi-gayr-ı hakkın ol-behâne ile
5. aldığı buğday ve arpası alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylemeleriyle mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

60/6

Karaman Vâlisî ve Koçhisar ve (boşluk) Kādîlar ve Şerefli Cemâ'ati ve Mütevellîsine (Hüküm) ki,

¹⁴⁰ Asıl metinde “olub” yazılmışdır.

1. Karaman sâkini Bozulus Türkmânı İzzeddin Cemâ'ati'nden Mehmed Bey ve Veli Bey ve İbrahim Bey
2. ve Ali ve Osman ve İsmail ve Hacı Mustafa dimekle ma'rûf kimesneler gelüb bunların karındaşları
3. olub bundan akdem İzzeddin Cemâ'ati'nin mîr-i 'aşireti olan Salih Bey dimekle kimesne kendü hâlinde
4. iken yine cemâ'at-i mezbûrdan Boz Bey dimekle şakî hevâsına tâbi' ma'lûmü'l-esâmi eşkiyâ ile yek-dil ve mîr-i 'aşiretlik
5. üzerinde iken sana virildi deyu üç def'a bin yüz elli (boşluk) senesinde mezbûr Salih'in karındaşları mezbûrûnun
6. evlerin basub üç kise akçe nukûd ve sekiz re's at ve bargirlerin ve sâ'ir emvâl ve eşyâların nehb ü gâret
7. itdirdiklerinden sonra mezbûr Salih'i ve 'ammîzâdeleri Osman ve Musa nâm kimesneleri bi-gayr-ı hakkın katl eylediklerinden ma'âdâ Bozulus
8. voyvodasının hazinedârını katl eyledikleri mukaddemen i'lâm olundukda haklarında sâdır olan emr-i şerîf mübâşir ta'yîn olmuş iken 'adem-i itâ'atlerinden
9. nâşî icrâ-yı hakk mümkün olmayub ve mezbûrlar ve Kütahiyye ve Konya ve Bozulus ve Haymanateyn taraflarında mürûr üzere olmalarıyla husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh
10. üzere olduğun akdem Bozulus Nâ'ibi Mehmed ve Haymanateyn Nâ'ibi İsmail taraflarından 'arz ve kıbel-i şer' den hüccet-i şer' iyye virilmekle yedlerinde olan
11. hüccet-i şer' iyye mücebince bulundıkları mahallde mübâşir ve zâbitleri ma'rifetiyle ihzâr-ı şer'a ve muhârebeye tasaddî iderler ise muhârebe iderek
12. hayyen ve meyten ahz ve şer' le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak için Kütahiyye ve Konya mütesellimleri ve zikr olunan kazâların
13. nâ'iblerine hitâben emr-i şerîf sâdır ve mübâşir ta'yîn olunan bostanî hasekilerinden Abdullah Haseki ol-tarafa vardıkda sâdır olan
14. emr-i şerîfimin mazmûnu üzere zâbitleri olan Bozulus voyvodası ve sâ'ir me'mûr olanlar taraflarından âdemler ta'yîn ve ahz murâd
15. olundıkda mezbûr Boz Bey nâm şakî rüfekâlarıyla firâr ve Koçhisar Kazâsı'nda sâkin Şerefli Cemâ'ati'nden Hacı Süleyman nâm mîr-i 'aşiretin yanına varub
16. mübâşir-i mûmâ-ileyh ve sâ'ir me'mûr olanlar icrâ-yı hakk eylemek için şakî-i merkûmu mezbûr Hacı Süleyman'dan taleb eyledikde evinde yokdur deyu
17. ihtifâ ve inkâr ve ol-dahî 'aşiret derûnundan virmeziz deyu hâlâ yanında iken virmeyüb birkaç yüz atlu ile mukâtele

18. ve muhârebeye tasaddî ve ba'zı şekâvet pîşelerin iğmaz i'tiyâdıyla icrâ-yı¹⁴¹ şer' ve ihkâk-ı hakk olunmayub küllî gadr
19. olduğun haseki-i mûmâ-ileyh bundan akdem 'arz ve husûs-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğun Bozulus nâ'ibi
20. ve Konya mütesellimi Hacı zîde mecduhu ve Bozulus Voyvodası Ahmed zîde kadruhu dahî başka başka 'arz itmeleriyle eşkıyâ-yı mezbûr
21. Şerefli Cemâ'ati içine duhûl eylediklerin 'arz olunmağla mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mücebince sen ki cemâ'ati voyvodası
22. mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle görilmek için emr-i şerîfim sâdır olmuşiken sâdır olan emr-i şerîf bir dürlü icrâ olunmaduğundan
23. eşkıyâ-yı merkûmların etbâ'larından Veli Beşe oğlu Osman ve Kır Abdal oğlu Ömer ve Abdullah nâm şakîler etbâ'larıyla yek-dil
24. ve karındaşları Halil nâm kimesne ile Devecisi Ali kendü kârlarında iken hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bin yüz elli
25. (boşluk) senesinde deve ve eşyâsın nehb ü gâret ve mezbûr Hacı Süleyman ve karındaşı Veli ve (...) Halil ve sâ'ir hevâdârıyla
26. katl kasdıyla menzillerin basub evlâdlarıyla firâr ve menzillerin ihrâk-ı bi'n-nâr ve zimmetinde mevcûd emvâl ve eşyâ
27. ve bakır ve sim devvâblarını ahz ve ehl ü 'iyâllerine fi'il-i şenî' kasdıyla ta'arruz ve hetk-i 'ırz ve eşkıyâ-yı mezbûr cemâ'at-i¹⁴²
28. mezbûr derûnunda olmalarıyla mukaddemen sâdır olan emr-i şerîf mücebince mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu
29. ma'rifetiyle bulundıkları mahallde şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak için sen ki
30. vezîr-i müşârun-ileyhsin selefine ve voyvoda-i merkûme hitâben emr-i şerîfim sâdır olmuşiken sâdır olan
31. emr-i şerîfime itâ'at itmediklerinden ma'âdâ kıyas (?) olub mezbûr (...) Halil hevâsına tâbi'
32. yine cemâ'at-i mezbûrdan Harba Ali ve Ömer ve sâ'ir eşkıyâ ile yek-dil ve
33. ve elli dokuz senesinde dahî hânesin basub yine ehl ü 'iyâline
34. ta'arruz ve fi'il-i şenî' kasd ve iki nefer evlâdlarını
35. darb-ı şedîd ile darb ve mecrûh

¹⁴¹ Asıl metinde "icrâ-yı" kelimesi iki kez yazılmıştır.

¹⁴² Asıl metinde "cemâ'at" kelimesi iki kez yazılmıştır.

36. eylediklerinden sonra

37. dört re's

(s. 59)

38. at ve iki çilkafa kürk ve üç filinta tüfenk ve iki

39. çift pišto ve kılıç ve üç re's develerini sürüb

40. götürdiğinden mâ'adâ vâfir emvâl ve eşyâsını ahz ü kabz

41. idüb ziyâde gadr u te'addî eylediklerin bildirüb mukaddemen sâdır

42. olan emr-i şerîfim mücebince 'amel olunub eşkıyâ-yı mezbûrların

43. hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî ahz eyledikleri

44. devvâb ve mevâşi her ne ise bi't-temâm tahsîl ve bî-kusûr alıvirilüb

45. icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Dîvân-ı

46. Hümâyûn'umda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundıkda

47. vech-i meşrûh üzere olduğu ve mestûr ve mukayyed bulunmağın

48. mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel olunmak

49. içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1160 (2-11 Şubat 1747).

61/1

Karaman Vâlisi Vezîre Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Konya sâkinlerinden Molla Hüseyin demekle ma'rûf kimesne gelüb bunun karındaşı Hacı Musa nâm kimesne bin yüz kırk altı senesinde tarîk-i hacc-ı şerîfde
2. fevt oldıkda terekesi ırs-ı şer'le buna intikâl itmişiken Konya sâkinlerinden yanında devecisi olan el-Hâcc Ali nâm kimesne
3. karındaşı yanında mevcûd altı kiselik mikdârı akçe ve eşyâsını zabt itmekle bu gelirken mezbûr Hacı Ali'den
4. taleb eyledikde bu yıl geleyıl vireyim deyu 'avk ve te'hîr ile bu ana dek meks idüb gadr u te'addî eyledüğün bildirüb
5. şer'le görilüb alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le
6. görilmek içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

61/2

Karaman Vâlisine ve Doğanhisarı ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Hacı Mustafa ve Kasım ve Ali ve Mehmed nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîleri olmayub ve üzerlerine

2. dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Doğanhisarı Kazâsı'na tâbi' Arkıdhanı sâkinlerinden Hacı Şahin ve oğlu Mehmed
3. ve Haras Hacı Ahmed ve Emir Halil ve Kara Bıçak ve (boşluk) nâm şakîler ile hevâlarına tâbi ma'lûmü'l-esâmî eşkıyâyı başlarına cem' ve sû'i kast
4. sevdâsıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde hânelerin basub mezbûr Hacı Mustafa'nın kerîmesi Gülşah nâm hatunu bi-gayr-ı hakkın katl ve ana dahî kanâ'at
5. itmeyüb altmış re's¹⁴³ ineklerini ve bir (...) at ve bir sim kılıç ve birkaç merkeb ve sâ'ir emvâl ve eşyâlarını ahz ve mezbûrlar ziyâde
6. fesâd ve şekâvet idüb ol-vechile ahvâlleri diğer-gûn olduğun bildirüb şer'le görülüb mezkûr şakîlerin hılâf-ı şer'-i şerîf
7. ve bi-gayr-ı hakkın fuzûli ahz eyledikleri öküz ve inekleri ve at ve kılıç ve merkeb ve sâ'ir emvâl ve eşyâları her ne ise bi't-temâm tahsîl
8. ve bî-kusûr ol-tarafa âhar husûs için mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle alıvırilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında
9. emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek emrim olmuştur. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

61/3

Karaman Vâlîsi Vezîre ve Anadolu Vâlîsi Vezîre ve Bozulus ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Kütahıye Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Karaman sâkini Bozulus Türkmânı İzzeddin Cemâ'âtî'nden Hacı Yakub ve İsmail ve Hasan ve (boşluk) nâm kimesneler
2. gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîleri olmayub ve üzerlerine
3. dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine cemâ'at-i mezbûradan dâ'imen fesâd ve şekâvet üzere
4. olan (...) İbrahim ve karındaş Öküz Mustafa ve Çerkes oğlu Osman ve Kara Mahmud ve karındaş (...)
5. Ali ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ma'lûmü'l-esâmî şakîler birbirleriyle yek-dil ve mücerred ta'cîz için bunların üzerlerine musallât
6. ve biz Boz Bey muhârebe eyledüğümüz esnâda siz mezbûrun yanında olub bizimle muhârebe eylediniz deyu bin yüz

¹⁴³ Asıl metinde "re's ve" yazılmış.

7. elli (boşluk) senesinde bunların karındaşı Hacı Mehmed nâm kimesne haremi yanında yatur iken üzerine hücum ve hılâf-ı
8. şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın katl eylediğinden mâ'adâ ana dahî kanâ'at itmeyüb evlerini basub iki yüz
9. kırk yedi koyun ve kuzu ve yetmiş sığır ineklerini ve derûnunda mevcûd emvâl ve eşyâların nehb
10. ü gâret eylediklerinden gayrı menzillerin ihrâk-ı bi'n-nâr ve ehl ü 'iyâllarını esîr misillü hizmetlerinde
11. istihdâm ve fî'il-i şeni' kasd idüb ol-vechile ahvâlleri diğêr-gûn ve bu bâbda da'vâlarına mutâbık
12. fetvâ-yı şerîfe virildüğün ve şakî-i mezbûrlar taht-ı kazâlarınızda mürûr ve 'ubûr üzere oldukların
13. bildirüb bulundıkları mahalde şer'le görilüb hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın nehb ü gâret¹⁴⁴
14. eyledikleri koyun ve kuzu ve sığır inekleri ve atları ve emvâl ve eşyâları her ne ise bi't-temâm tahsîl
15. ve bî-kusûr alıvırilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden
16. bulundıkları mahalde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

61/4

Karaman Vâlisine Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Seyyid el-Hâcc Sinan zîde şerefühu ile Süleyman Ağa dimekle ma'rûf kimesneler
2. gelüb bunların medîne-i Konya hâricinde vâkı' Karaüyük Mahallesi toprağında bi'l-fi'il
3. zabt ve tasarruflarında tekâlîf alınmak icâb ider hâneye bağılu emlâk ve yerleri yoğıken mahalle-i mezbûra
4. ehâlîleri birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve üzerimize 'avârız ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' olan tekâlîfi siz dahî
5. bizimle ma'an virin deyu hılâf-ı kânûn bunları te'addî ve rencîde itmeleriyle bundan akdem mürâfa'a-i şer' olduklarında mezbûrların

¹⁴⁴ Asıl metinde devamına "eyle" yazılmış.

6. te'addîleri hılâf-ı kânûn olduğu şer'an ve mu'ârazadan men' birle cânib-i şer'den yedlerine hüccet-i şer'iyeye virilüb bir def'a dahî
7. mürâfa'adan imzâ olunmuşiken mezbûrlar memnu' ve mündef' olmayub hılâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye ol-vechile müdâhale ve te'addîden hâlî
8. olmadıkların ve bu bâbda birkaç kıt'a fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetâvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri mücebinece 'amel olunub mezbûrların hılâf-ı
9. kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye ve fetâvâ-yı münîf ol-vechile zâhir olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel
10. olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 160 (12-21 Şubat 1747).

61/5

Konya Kazâsı civârında vâkı' (boşluk) Kādîsına Hükm (ki),

1. Konya Kazâsı ehâlîlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler
2. gelüb bunların kimesneye virecekleri olmayub dahl olunmak
3. icâb itmez iken ashâb-ı ağrâzdan ba'zı kimesneler zuhûr ve şirrete
4. salîk ve mücerred celb-i mâl sevdâsıyla bizim sizde alacağımız vardır
5. deyu şerr idüb te'addî ve kazâları nâ'ibi huzûrunda mürâfa'a-i şer'-i
6. şerîf oldukların bunların üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmayub
7. mu'ârazadan men' olunduklarında hâlâ kazâ-i mezbûr nâ'ibi tama'-ı hâmından nâşî
8. ben sizi da'vâcı yedinden halâs eyledim da'vâ olunan akçenin
9. şu kadar akçe resmi ider sizden alurım deyu hılâf-ı şer' ve kânûn
10. ve rencîde ve bunun emsâlî zulm ü te'addîsinin nihâyeti olmayub ahvâlleri diğer-gün
11. olduğun ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb ol-vechile zâhir
12. olan gadr u te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden
13. kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuşdur. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

62/1

Karaman Vâfisine Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Seyyid el-Hâcc Sinan zîde şerefühu ile Süleyman Ağa dimekle ma'rûf kimesne gelüb bunlar kendi hâllerinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz'

2. u te'addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken medîne-i Konya hâricinde vâkı¹⁴⁵ Üyük
3. nâm mahallde Süleyman ve Hüseyin ve sâ'irleri hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesine istinâden hılâf-ı vâkı' mevâdd isnâd ve dürlü
4. 'illet ve behâne ile bin yüz elli (boşluk) senesinden beru fuzûlî ve cebren ve bi-gayr-ı hakkın bunların ma'lûmü'l-mikdâr akçelerin alub ziyâde gadr
5. ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb şer'le mezbûrların hılâf-ı şer' aldıkları akçeleri temâmen alıvirilüb te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb
6. icrâ-yı (şer') ve ihkāk-ı (hakk) olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

62/2

Ber-vech-i Arpalık Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfına Kayseriyye Kazası Nâ'ibine Hükm ki,

1. Bostani Mustafa zîde kadruhu gelüb bu hâlâ Hacı Ahmed Paşa Vakfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Tomariza ve tevâbi' karyelerini vakf-ı mezbûr mütevellîsi
2. olan Mihirzande Hânım tarafından buna iltizâm ve bu dahî ve bedel-i iltizâmı temâmen vakf için müteveffîye-i mezbûreye virüb yedine virilan
3. zabt temessükü mücebince zikr olunan karyeleri ta'sîr idüb âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken vakf-ı mezbûrun kâtibi olan Osman Efendi
4. demekle ma'rûf kimesne kendi hâlinde olmaduğundan nâşî berât-ı mücebince vazîfesin vakf-ı mezbûr mütevellîyesinden almağa kanâ'at itmeyüb mücerred celb-i mâl sevdâsıyla
5. zuhûr ve ihtilâle bâ'is ve bâdî olduğundan mâ'adâ vakf-ı mezbûr mütevellîyesi vakfın Kayseriyye'de vâkı' câmi'-i şerîfi ta'mîre ve sâ'ir
6. umûr-ı vakfa akçe harç u sarf eyle deyu bunu vekîl ve emr itmiş olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken mezbûr Osman
7. sen mücerred mültezim olmağınla bu câmi'-i ta'mîr eyle deyu dâ'imen bunu bilâ-sened ve hılâf-ı şer'-i şerîf ve ta'cîz ve rencîdeden hâlî olmaduğın bildirüb

¹⁴⁵ Asıl metinde “vâkı” kelimesi iki kez yazılmıştır.

8. bî-vech kâtib-i mezbûrun ol-vechile olan te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1160 (4-12 Mart 1747).

62/3

(boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Kayseriyye'de vâkı' müteveffâ el-Hâcc Ahmed Paşa Vakfı karyelerinden Kayseriyye Kasabası'na tâbi' Tomariza ve tevâbi' vakfı karyelerinin zâbiti olan Bostanî
2. Mustafa zîde kadruhu gelüb vakf-ı mezbûr karyelerinin defterde mukayyed ra'iiyet ve ra'iiyeti oğullarından (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları kadîmi
3. sâkin oldukları karyelerinden kalkub varub hâlâ taht-ı kazâlarınızda vâkı' ba'zı kasabât ve kurâ ve 'askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin
4. olmalarıyla bu dahî ol-makûle vakf-ı merkûmun defterlü re'âyâları bulundıkları mahallerden kaldırılıb kadîmi karyelerine nakl ve iskân
5. itdirilmek murâd eyledikde hılâf-ı kânûn ve defter te'allül ve muhâlefet ve bedel-i iltizâmının küllî kesr ü noksân tertibine bâ'is ve bâdî oldukların¹⁴⁶
6. bildirüb kadîmi karyelerine nakl ve iskân ittirilüb hılâf-ı kânûn ve defter bir dürlü te'allül ve muhâlefet ittirilmemek bâbında
7. emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere iskân itdirilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

62/4

Karaman Vâfisi Vezîre ve Belviran ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Erbâb-ı timârdan Seyyid Muhammed nâm sipâhî gelüb Konya Sâncığı'nda Belviran Nâhiyesi'nde Kafırpolad nâm karye ve gayriden dokuz bin beş yüz akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu
2. timârı mülhakâtından nâhiye-i mezbûra tâbi' Zarinca Mezra'ası dimekle ma'rûf karyesinin mümtâz ve mu'ayyen hudûdı dâhilinde kadîmden beru 'öşr ve resmin timârı
3. tarafından alınagelan Zarinca Gedüğü ve Deliklütâş ve Türkman Yolu dimekle meşhûr ma'lûmetü'l-hudûd yerlerinin 'öşr ve resminde kat'an âharın 'alâkası

¹⁴⁶ Bir kısmı satır başında.

4. olmayub dahl ü ta'arruz olunmak icâb itmez iken civârında vâkı' Kuzpınarı Ze'âmeti nâm karye ve gayriden ze'âmet murasarrıfı el-Hâcc Muhammed nâm kimesnenin
5. hâlâ mültezimleri olan (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve birbirleriyle yek-dil ve şirrete sülûk ve mücerred ta'cîz ve tama'-ı hâmlarından nâşî sâlifü'z-zikr yerleriçün
6. ol-yerlerim bize mültezimleri olduğumuz ze'âmet-i mezbûr mülhakâtından olan toprağında karyesi tarafındandır 'öşr ve resmin biz alurız deyu hılâf-ı
7. kânûn ve mugâyir-i kadîm nizâ' ve 'öşr ve resmine fuzûlî müdâhale itmeleriyle bundan akdem selefleri olan mültezimler dahî ber-minvâl-i muharrer bununla (?)
8. mukaddemen nizâ' ve 'öşr ve resmine fuzûlî müdâhale eylediklerinde bundan akdem mahall-i nizâ'ın üzerine varılub mültezim-i sâbık olanlar ile
9. mürâfâ'a-i şer' ve vukûf-ı tâmmı olan müsinn ve ihtiyâr ve bi-garaz kimesnelerden su'al olundıkda münâzi'un-fihâ olan yerler bunun sâlifü'
10. z-zikr timârı karyesinin mümtâz ve mu'ayyen hudûdı dâhilinde olan arâzilerinden oldığı şöhret-i tevâtür ile şer'an sâbit ve zâhir
11. ve buna hükm ve mezbûrlar mu'âraza ve müdâhaleden men' birle cânib-i şer'den yedine hüccet-i şer'iyeye virilmişiken ol-hüccet-i şer'iyeye ve kadîme mugâyir
12. hâlâ mültezimi olan mezbûrlar dahî tekrâr ol-vechile nizâ' ol-yerleri ve 'öşr ve resmine fuzûlî müdâhale ve te'addîden hâlî olmadıkların
13. bildirüb hüccet-i şer'iyyesi mücebince 'amel olunub ol-yerlerin 'öşr ve resmi kadîmisi üzere buna ahz ü kabz itdirilüb
14. mezbûrları hılâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm ve hüccet-i şer'iyeye dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb zâhir olan müdâhale ve te'addîleri
15. men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

63/1

Karaman Vâlisi Vezîre ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Medîne-i Konya mahallâtından Dehüda (?) Mahallesi ehâlîleri gelüb mahalle-i mezbûrada vâkı' Yeni Çeşme demekle ma'rûf çeşmeye cereyân
2. idüb kadîmden beru şîb ve intifâ' iden su medîne-i mezbûrada vâkı' Sungur Hammâmı künkünden müteferri' olmağla medîne-i merkûme hâricinden
3. vâkı' maksim-i miyâh olan su (...) Sungur Hammâmı'nın künküne giden su çeşme-i mezkûra kurbunda üzerinde maksim geldikde beş sehm olub

4. iki sehmi¹⁴⁷ kadîmü'l-eyyâmdan beru hammâm-ı merkûme ve bir sehmi dahi hammâm-ı mezbûr kurbunda olan çeşmeye ve bir sehmi dahî İplikçi Medresesi
5. kurbunda vâkı' şadırvana ve bir sehmi dahî sâlifüz-zikr bunların mahallesinin olan Yeni Çeşme'ye cârî olagelmişiken mürûr-ı eyyâm ile
6. muhtell ve müşevveş olmağla on beş târihinde ma'rifet-i şer'le üzerine varılıb beş sehm olmak üzere taksîm-i sahîh ile taksîm
7. ve her birinin mecrâsı ta'yîn ve vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye olunub mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye bir vechile dahl
8. ve ta'arruz olunmak icâb itmez iken hammâm-ı merkûm kurbunda çeşme ehâlîleri hâlâ zuhûr ve birbirleriyle yek-dil ve mücerred ta'cîz ve tama'-ı hâmlarından nâşî
9. sizin mahallenizde olan çeşmeye Yeni Çeşme ta'bîr olunmağla karîbü'l-'ahdde binâ olunmuş bu suda 'alâkanız yokdur deyu bundan akdem
10. nizâ' eylediklerinde sâlifü'z-zikr mahalle-i mezbûrada vâkı' Yeni Çeşme ta'bîr olunan çeşme 'atîk çeşmelerden olub sonra ve mâru'z-zikr
11. beş sehm sudan bir sehmi kadîmden çeşme-i mezbûra cârî ta'cîz bulunduğundan Yeni Çeşme deyu tesmiye oldığı şer'an zâhir ve numâyân
12. ve ehâli-i mezbûrun müdâhale ve mu'ârazaları men' olunmuşiken mezbûrlar yine kanâ'at itmeyüb ol-vechile müdâhale ve mu'âraza ve ta'cîzden hâlî
13. olmayub gadr-ı küllî sevdâsında oldukların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb yedlerinde
14. olan fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri mücebince 'amel olunub sâlifü'z-zikr beş sehm sudan bir sehmi kemâ fi'l-evvel kadîmisi üzere
15. bunların mâru'z-zikr çeşmelerine icrâ itdirilüb ehâli-i mezbûrayı hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kadîme ve fetvâ-yı münîf ve hüccet-i şer'iyeye
16. fuzûlî ol-vechile dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb zâhir olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri
17. ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

¹⁴⁷ Asıl metinde “ش” harfi ile yazılmış.

63/2

İş bu emr meşkûkan girü gelüb sâdır olan fermân-ı ‘âlî mûcebince kaydı terkîn ve ‘izzetlü Sadr-ı â‘zam hazretleri taraflarına ‘ilm ü haberi verilmiştir. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir sene 160.

Niğde Kazâsı Nâ’ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Niğde Kazâsı Nâ’ibi Mevlâna Seyyid Cafer zîde ‘ilmuhusun Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb kazâ-i mebûr ehâlîlerinden cem-i gafîr ve cem-i kesîr
2. meclis-i şer‘a varub bunlar üzerlerinde edâsı lâzım gelan imdâd-ı hazariyye ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâkı‘ tekâlîflerin cem‘ine
3. me’mûra edâda bir dürlü kusûrları olmayub rencîde olunmak icâb itmez iken eyâlet-i Karaman vâlîleri
4. tarafından buyuruldu ile levendât tâ’ifesi ehl-i İslâmıdan olanların karyelerine konub müft ü meccânen yem ve yemek
5. ve her bir karyeden bi-gayr-ı hakkın kırk ve ellışer guruş akçelerin aldıklarından mâ‘adâ
6. ehl-i zimmet re‘âyâ fukarâlarının küllî akçeleriyle kilisa teftişi nâmıyla dahî hılâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf
7. zulmen sekiz yüz ve bin guruşların alub ve ve’l-hâsıl mezbûrların bu misillü zulm ü te‘addîlerinden nâşi ahvâlleri
8. diğerk-gûn ve perâkende ve perîşân olmalarına bâ’is olmalarıyla mezkûrların hılâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ol-vechile
9. olan zulm ü te‘addîleri fukarâ üzerlerinden men ü def‘ olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum virilmek recâsına vâkı‘-ı
10. hâlî bi’l-iltimâs size ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğunu Bor ma‘a Kayı Kādîsı es-Seyyid Abdülhay ve Nevşehir Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Abdülhay başka başka üç kıt‘a ‘arz ve medîne-i Niğde(‘de) sâkin ‘ulemâ ve sulehâ ve e’imme ve hutebâ ve re‘âyâ ve berâyâ dahî bir kıt‘a mahzar ile i‘lâm eyledikleri ecilden hılâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf kilisa teftişi behânesiyle¹⁴⁸
11. rencîde ve remîde itdirilmek bâbında fermân-ı ‘alışân yazılmışdır. Fî evâ’il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

63/3

Karaman Vâlîsi Vezîre Konya Kazâsı Nâ’ibine (Hüküm) ki,

¹⁴⁸ Satırın üst ve yan tarafında yazılı olan kısım.

1. Konya sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne gelüb 'ümmî ve ihtiyâr Veli Bey ve el-Hâcc Mehmed ve Ebubekir ve Gökgöz Mehmed ve Arab İsa
2. ve oğlu Mehmed ve (boşluk) ve (boşluk) demekle ma'rûf kimesneler iltizâmlarında olan (boşluk) mukâta'ası karyelerinden Eğrikuyu (?) nâm
3. karyenin derûnunda (?) hâsıl ve ta'sîr ve devr-i keyl olunan ma'lûmü'l-mikdâr mahsûllerin on sene mukaddem kırk guruşa
4. buna furûht ve meblağ-ı merkûmu mezkûrlar temâmen ahz ü kabz ve voyvodalarına virecekleriçün virüb şer'an
5. buna dahl olunmak icâb itmez iken mezkûrlar on sene mûrûrından sonra şimdi zuhûr ve şirrete sülûk ve mahsûl
6. şimdi ziyâde behâya çıkdı ziyâdesini dahî alurız deyu ve gah biz sana furûht eylemedik akçeni al mahsûlümüzü
7. bize vir deyu üzerine şer'an bir nesne sâbit olmadın hılâf-ı şer'-i şerîf müdâhale ve te'addîden hâlî olmadıkların
8. ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun ve mezkûrlar birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet olub buna gadr-ı küllî sevdâsında
9. oldukların bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince 'amel olunub mezkûrların hılâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile zâhir olan
10. gadr u te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek
11. içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 160 (12-21 Şubat 1747).

64/1

Karaman Vâlsine Mucur ve (boşluk) Nâ'iblerine Hükm ki,

1. Mucur mahallâtından Güllüoğlu Mahallesi sâkinlerinden Süleyman ibn el-Hâcc Hasan nâm kimesne gelüb Mucur kurbunda vâkı' Çukuryer demekle mâ'rûf mahallde binâ eyledüğü
2. değirmânının kimesneye zarâr-ı şer'îsi olmayub bir vech dahl olunmak icâb itmez iken yine Mucur mahallâtından Solaklı Mahallesi ehâlîler taraflarından Mustafa nâm kimesneyi vekîl
3. ve mücerred değirmân-ı mezbûru buna hedm itdirmek sevdâsıyla bize zarar-ı şer'îsi vardır deyu iddi'â mürâfa'a-i şer' olduklarında değirmân-ı mezbûrun mezbûrlara

4. bir dürlü zarar-ı şer'îsi olmadığı şer'an sâbit ve zâhir ve mezbûrlar mu'arazadan men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilüb ve mücebince 'amel olunmak için vâlî tarafından buyuruldu
5. virilmişiken yine memnu' olmayub hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye te'addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyye
6. mücebince 'amel olunub mugâyir-i hüccet-i şer'iyye mezbûrların bî-vech-i şer' zâhir olan te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

64/2

Karaman Vâlsine (boşluk) Kādîsına ve Anduğı Kazası Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Anduğı Kazası Nâ'ibi Mevlânâ Seyyid Ali zîde 'ilmuhusun Sûdde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb Anduğı Kazası muzâfâtından Orta-
2. köy Kasabası sâkinlerinden el-Hâcc Mehmed Beşe dimekle ma'rûf kimesne meclis-i şer'-i şerîfe varub bunun kasaba-i mezbûra kurbunda vâkı'
3. yüz elli seneden beru dedesi ve babası ve bu bâ-hüccet-i şer'iyye mülkiyyet üzere bilâ-nizâ' mutasarrıf oldukları mülk değirmânına
4. âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken kasaba-i mezbûra sükkânından Ali nâm kimesne ile Hadice nâm hatun zuhûr
5. ve bizim ceddimiz seneyn-i merkûmeden mukaddemen zikr olunan değirmânın sâlifü'z-zikr evlâd ve evlâdına vakf eylemiş imiş
6. deyu hılâf-ı inhâ peydâ eyledikleri sahte vakfiyye ve hüccet ibrâzıyla fuzûlî müdâhale ve bundan akdem bir iki def'a mürâfa'a-i şer'-i
7. şerîf olduklarında değirmân-ı mezbûr bunun yedinde olan sened-i şer'îsi mantûkınca mülk-i meşrû' olduğun zâhir ve mu'arazadan
8. men' olmuşlar iken mezkûrlar ziyâde eşirrâdan olmalarıyla vâkı' olmayub bize bir mikdâr mâl vir yohsa ehl-i 'örfe teşekkî
9. idüb senin mâlın aldıruruz deyu kelimât ile yine ol-vechile bunu tahvîf ve te'addî ve rencîdeden hâlî olmamalarıyla yedinde
10. olan müte'addid fetâvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyyeleri mücebince 'amel olunub mezkûrların hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı
11. münîf ve hüccet-i şer'iyye ol-vechile zâhir olan te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-ı hâlî

12. bi'l-iltmâs 'arz eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görilüb hılâf-ı şer' müdâhalesi vâkı' ise men' ü def' olunmak
13. için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

64/3

Karaman Vâlisi Vezîre ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Aksaray sâkinlerinden Mustafa Odabaşı dimekle mârûf kimesne gelüb Aksaray Kazâsı'nda sâkin Sultanhanı Ağası
2. Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde cihet-i karz-ı şer'den bin yüz elli (boşluk) senesinden беру altı yüz altmış sekiz gurus ve yine sene-i
3. mezbûrada ba'zı mevâddan ber-mûceb-i defter yüz otuz yedi cem'an sekiz yüz beş gurus alacak hakkı olmağla kable'l-edâ mezbûr
4. Mehmed fevt olmağla kazâ-i mezbûrada sâkin müteveffâ-yı mezbûrun vârisleri mevcûd olan metrûkâtıyla ve yine kazâ-i mezbûra
5. tâbi' Böged nâm karyeden Çerkin Ömer nâm kimesne zimmetinde yedi yüz gurus ile altmış iki re's koyun ve yedi kara sığır
6. ve Kaputaş nâm karye sâkinlerinden Abdülhalim ve Uzunoğlu Hacı Ahmed nâm kimesneler zimmetlerinde dahî on iki cedîd
7. kilim ve altı cedîd zıbın (?) ve iki seccâde ve bir re's at ve altmış vukuyye nühâs ve sâ'ir eşyâsı zabt ve ahz ü kabz
8. itmeleriyle müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan hakkını muhelliâfâtın kabz vârisleri mezbûrlardan mâl-ı müteveffâdan taleb
9. ve almak murâd eyledikde dürlü 'illet ve behâne ile edâda te'allül ve buna gadr eyledüklerin bildirüb şer'le görilüb
10. alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için
11. yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

64/4

Karaman Vâlisine ve Sivas Vâlisi ve Gelenbe ve Sivas ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Nâ'ibine Hükm ki,

1. Ordapare Kazâsı'na tâbi' Ayamışlu (?) nâm karye sâkinlerinden Hacı Osman oğlu Sâtılmış nâm maktûlün mûrisleri merkûmun mezkûr

2. Satılmış bundan akdem Havayı nâm karyeden iken Yeniil Mukâta'ası aklâmından Pehlivanlı 'Aşireti'nden ve Zağferanlı Cemâ'ati'nden Ekince
3. Oğlu Kara Veli ve Kara Hasan ve Kır Veli ve Kel Halil ve Kel Hasan ve Boz Ali ve Kekli oğlu Musa ve Ali Kaya ve Kara Mustafa ve Kara
4. Yusuf ve Tatlı Kara Cuma ve Dururmuş ve Otamışlı Cemâ'ati'nden Solak oğlu Deli Mustafa ve Hüseyin Bey dimekle
5. ma'rûf şakîler hevâlarına tâbi' yüz mikdâr eşkıyâ ile yek-dil ve mûrisleri mezkûrun âlet-i harb ile üzerine hücum ve duhâ¹⁴⁹ vaktinde
6. mezkûr Satılmış'ın sol kolun dirseğinden tüfenk ile darb ve mezkûr Satılmış ol-darbdan müte'essiren fevt olduğu şuhûd-ı 'udûl ile
7. şer'an sâbit ve kibel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişiken icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olmaduğın ve mezkûrlar taht-ı hükûmet ve kazâlarınızda
8. mürûr ve 'ubûr üzere olduğun bildirüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek
9. emrim olmuştur. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

65/1

Karaman Vâlisine ve Aladağ ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Seyyid Mehmed nâm kimesne gelüb bu Aladağ Kazâsı'na tâbi' Abiller¹⁵⁰ nâm karye sâkinlerinden Abdullah nâm kimesnenin bâkire Cemile dimekle ma'rûf kızını bin yüz elli (boşluk) senesinde
2. huzûr-ı Müsliminde 'akd itmek üzere nişân vaz' ve yüz elli guruş mikdârı masrûfını babası mezkûr Abdullah virüb ba'de(hu) mezbûraya yine karye-i mezbûr sâkinlerinden
3. Hacı İbrahim oğlu Hasan dimekle ma'rûf kimesneye tezvîc itmekle meblağ-ı mezkûr mezbûrdan taleb ve almak istedikde virmeyüb te'addî eyledüğün bildirüb
4. şer'le görilüb meblağ-ı mezbûr bi't-temâm alıviriülüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

65/2

Esbkeşan ve Karaman sâkini Bozulus Türkmânı Voyvodaları (boşluk) ve (boşluk) zîde mecduhumâya Hüküm ki,

¹⁴⁹ Kuşluk vakti.

¹⁵⁰ "İller" şeklinde de okunuyor olabilir.

1. Karaman sâkini Bozulus Türkmânı gayrısından İzzeddin Cemâ'ati ehâlîsi Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb mukaddemen Karaman sâkini
2. Bozulus Türkmânı cennet mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfûrun-lehâ vâlidem sultân tâbe serâhânın sâ'ir
3. on bir 'aded mukâta'ât ile mâ'en hisse ta'yîn olduklarında havâss-ı selâtin-i ismet-karîn öteden beru mefrûzu'l-kalem
4. ve maktû'u'l-kâdem min-küllî'l-vücûh serbest olmak dâ'imen kadîm olduğuna binâ'en bin yüz kırk dört senesi Muharrem'i guresinde
5. seferiyye ve hazariyye kaydları ref' ve terkîn olunub fîmâ-ba'd seferiyye ve hazariyye ve eyâlet ve elviyye vârid olan sâ'ir tekâlîf
6. dahî hisse tevzî'i ile rencîde olunmayub serbestiyyet üzere zabt olunmalarıçün bâ-hatt-ı hümayûn şevket-makrûn kırk üç senesi
7. Şevvâl'inde mufasssal ve meşrûh emr-i şerîfim virilmişiken vâlidem müşârun-ileyhâ 'âzim-dârü'l-bekâm olduklarından sonra mâlikâne
8. tevcîh olundıkda vülât ve hükkâm taraflarından mugâyir-i hatt-ı hümayûn seferiyye ve hazariyye mutâlebesi ve sâ'ir tekâlîf-i şâkka talebiyle
9. rencîde ve vücûh-ı mezâlîm ve te'addiyât ile serbestiyyet şurûtına muhâlif te'addî ve rencîde olunmalarıyla mukaddemen olduğu gibi hazariyye ve seferiyye ve sâ'ir
10. tekâlîf tarh ve tevzî'i ile rencîde olunmayub serbestiyyet üzere zabt ve himâyet ve siyânet olunmalarıçün bundan akdem istirhâm
11. ve bu makûle tekâlîfden mu'âf ve müselleme ve serbestiyyet üzere kayd olunmak ve fîmâ-ba'd hazariyye ve seferiyye mutâlebesi ve eyâlet ve elviyye nâzile
12. olan sâ'ir tekâlîfden hisse tevzî'i ile rencîde olunmamak üzere mufasssal ve meşrûh emr-i şerîfim virildiği mukayyed iken ber-vech-i muharrer
13. hatt-ı hümayûnum mücebince ihsânım olan emr-i 'âlişânımın hılâfına bu ana dek hatt-ı hümayûn ve fermân-ı 'âlî
14. sâdır olmadığına binâ'en mu'arazâsı kuyudât üzere mu'âfiyetleriyle olan mer'î ve mu'teber tutulageldüğün sâbık Re'isü'l-küttâbım
15. olub hâlâ Mısır Vâlîsi Vezîr Ragıb Mehmed Paşa'nın zemân ri'yâsetlerinde i'lâm ve i'lâmı mücebince mu'âfiyetleriçün emr-i
16. şerîf tahrîr ve mâliye tarafına 'ilm ü haber kâ'imesi virilüb siz ki mûmâ-ileyhimâsız mukaddemen bâ-hatt-ı hümayûn neşr ve sudûr olan
17. emr-i celîlü's-şânım mücebince fîmâ-ba'd dahî zikr olunan Esbkeşan re'âyâsı ve Karaman sâkini Bozulus Türkmânı hazariyye

18. ve seferiyye mutâlebesi ve eyâlet ve elviyye vârid olan sâ'ir tekâlîfden dahî hisse tevzî'i ile rencîde olunmayub
19. bu makûle tekâlîfden mu'âf ve müsellemin ve min-küllî'l-vücûh serbestiyyet üzere voyvodalar tarafından zabt u rabt olunub her vechle
20. himâyet ve siyânetlerine ihtimâm ü dikkat ve hılâfından hazer ve mücânebet olunmak içün tekrâr emr-i şerîfim sâdır olunmuşiken bir tarîkiyle
21. zâyî' olduğun bildirüb mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel olunmak içün müceddeden hükm-i hümayûnum recâ ve Dîvân-ı Dümâyûn'da
22. mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olındıkda vech-i meşrûh üzere bundan akdem Bozulus Nâ'ibi Mehmed'in 'arzı
23. ve müşârun-ileyhin i'lâmı mücebince bin yüz elli altı senesi evâ'il-i Zi'l-ka'de'sinden emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın
24. mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

65/3

Kayseriyye Kazâsında Nâ'ibü's-şer' olan Mevlânâ (boşluk) zîde 'ilmihuya hükm ki,

1. Medîne-i Kayseriyye ehâlîlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve sâ'ir ma'lûmü'l-esâmî kimesneler gelüb Kayseriyye Kazâsı muzâfâtından Görle Nâhiyesi'nde vâkı' cibâlîden
2. cereyân iden Hisarcık Suyu dimekle ma'rûf su ile bunlar nâhiye-i mezbûrada vâkı' mutasarrıf oldukları bağ ve bağçe ve tarla ve sâ'ir
3. mevrû'atların yedinde olan hüccet-i şer'iyyelerin mücebince kadîmden beru eyyâm-ı sağıre (?) saky ve şirb ve intifâ' idüb bir vechile dahl olunmak
4. icâb itmez iken hakk-ı şirbe 'alâkası olmayan (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve benim hakk-ı şirbim vardır deyu kadîmi bendlerin bozub
5. ol-suyu kendü bağlarına icrâ ve ol-vechile bunların mevrû'atlarının telef olmasına bâ'is olduğun ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetvâ-yı
6. şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyyeleri müceblerince 'amel olunub zikr olunan su kadîmisi üzere bunların
7. bağ ve bağçe ve tarla ve sâ'ir mevrû'atlarına icrâ ve saky ve intifâ' ve şirb ve intifâ' idüb mezbûru kadîme ve yedlerinde olan
8. hüccet-i şer'iyye ve fetvâ-yı şerîfeye mugâyir te'allül ve nizâ' itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde

9. şer' ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (**22 Şubat-3 Mart 1747**).

65/4

Kayseriyye Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Kayseriyye Kazası muzâfâtından Görle Nâhiyesi ehâlîleri gelüb nâhiye-i mezbûrada vâkı' cibâliden cereyân iden Hisarcık Suyu dimekle ma'rûf su bunların yedlerinde
2. olan hüccet-i şer'iyyeleri mücebince kadîmi suları olub ve kadîmden beru ol-su ile nâhiye-i mezbûrada vâkı' bağ ve bağçe ve tarla ve sâ'ir mevrû'atların
3. saky ve intifâ' ve her birleri taksîm ve hisselerin aldıklarından sonra bakî kalan dahî bir gün yine bunların karyelerine ve bir gün kazâ-i mezbûra tâbî'
4. Hisarcık nâm karyeye cereyân ve bu vechle şîrb ve intifâ' idegelüb bir vechile müdâhale icâb itmez iken mevrû'at Hisarcık Karyesi
5. ehâlîleri kanâ'at itmeyüb ol-suyu kadîme ve yedlerinde olan hüccet-i şer'iyyeye mugâyir müstakillen fuzûlî zabt ve bunlara küllî muzâyaka virüb
6. mevrû'atlarının telef olmasına bâ'is ve gadr u te'addî eylediklerin bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyye mücebince şer'le görölüb
7. ol-su yine kadîmisi üzere bağ ve bağçe ve tarla ve karyelerine cereyân itdirilüb saky ve şîrb ve intifâ' itdirilüb mevrû'atları
8. kadîme mugâyir te'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer' ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (**22 Şubat-3 Mart 1747**).

65/5

Nevşehir Kādısına ve Nevşehir Voyvodasına (Hüküm ki),

1. Kazâ-i mezbûra tâbî' Sinason nâm karye ehâlîlerinden Hacı Ahmed
2. ve Hüseyin Beşe ve Ahmed Beşe ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler ile Aci Laroz
3. ve İstefani ve Vasil ve Apostol ve Karaca ve Asbed oğlu Nikalo nâm
4. zımmîler ile sâ'irleri gelüb yine karye-i mezbûra sâkinlerinden ma'lûmü'l-
5. esâmî kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinden beru kendü hâllerinde olmayub
6. hevâlarına tâbî' kimesneler ile yek-dil ve karye-i mezbûraya cereyân idüb
7. mevrû'atların saky ve şîrb ve intifâ' idegeldikleri sularını mevrâ-yı kadîmden
8. ihrâc ve hılâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî bostanlarına edâ idüb bunlara
9. muzâyaka virüb te'addî eylediklerinden mâ'adâ mâlik oldukları hayvânâtları

10. muhkem zabt itmeyüb bunların bağ ve bağçe ve mevrû'at ve sâ'ir
11. mahsûlleri arasına salıvirüb hâsıl olan mahsûlâtların
12. yidirüb ve çiğnedüb idüb ve izâ'at ve mülk meyve
13. eşcârların dahî hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın kat'
14. ve eşyâların gasb idüb küllî gadr u te'addî ve perâkende
15. ve perîşân olmalarına bâ'is ve ahvâlleri diğér-gûn olduğün
16. bildirüb şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk
17. ve fimâ-ba'd mezbûrların hılâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile zâhir
18. olan şerr ve mazarrat ve te'addîleri men' ü def' olunmak
19. bâbında emr-i şerîfîm recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le
20. görilmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

66/1

Karaman Vâlisine Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı timârdan Ali nâm sipâhi ile Mısrîzâde Ahmed Efendi demekle ma'rûf kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arzılhâl idüb sipâhi-i mezbûrun berât-ı şerîfimle
2. mutasarrıfı¹⁵¹ olduğı timârı ve mezbûr Ahmed'in mütevellîsi olduğı vakf karyelerinden Aksaray Kazâsı'na tâbi' Senir nâm karyenin mümtâz ve mu'ayyen
3. hudûdî dâhilinde kadîmden 'öşr ve resmi timâr ve vakf-ı mezbûr tarafından elına gelan yerlere bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken civârında
4. vâkı' Şeyh Hamid-i Veli Evkâfı mütevellîsi olan Şeyh Hafız Seyyid Mehmed zuhûr ve sâlifü'z-zikr Senir Karye'sinin bir mikdâr arâzîsi içün benim
5. şeyhi ve mütevellîsi olduğım Şeyh Hamid-i Veli Vakfı'dır deyu hılâf-ı kânûn ve kadîme mugâyir fuzûlî müdâhale ve bunların 'iyânlarından şâhid-zûr
6. ikâmetiyle peydâ eylediğı müzevver hüccet ile gadr-ı murâd itmekle bundan akdem mahall-i nizâ'ın üzerine varılub şer'le görildikde medîne-i
7. Aksaray'dan Akhisar Karyesi'ne kıble tarafına giden şâri'-i â'zam¹⁵² ile gidilüb Belpınar nâm mevzi'a giden tarîka duhûl ve ol-
8. tarîk ile Taşkesdik nâm mevzi'in garbî tarafından gidilüb mezkûr Akhisar Karyesi kurbunda vâkı' Haşifgir Ağılı
9. nâm mevzi'in kurbunda Çeltik nâm karyeden gelan tarîka varınca Belpınar yolunun garbî tarafı mezkûr Senir Karyesi'nin sınırı

¹⁵¹ Asıl metinde "mutasarrıfı" yazılmış.

¹⁵² Anayol.

10. dâhilinde olduğu ve kadîmden ‘öşr ve resmi timâr-ı mezbûr ile merkûme Ahmed’in mütevellîsi olduğu vakf tarafından alına geldükde
11. elli üç nefer bî-garaz Müslimînin şehâdetleriyle şer‘an sâbit ve hükm birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken
12. mezkûr Seyyid Mehmed kâni‘ olmayub ol-hüccet-i şer‘iyye mugâyir yine müdâhale ve ta‘cizden hâlî olmaduğın bildirüb hüccet-i şer‘iyye mûcebince
13. ‘amel olunub ol-yerlerin ‘öşr ve resmi kadîmisi üzere Senir Karyesi mutasarrıfları tarafından ahz ü kabz itdirilüb
14. mezkûru hılâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ve kadîm bir vechile dahl ü ta‘arruz itdirilmeyüb¹⁵³ men‘ ü def‘ olunmak bâbında
15. hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (**22 Şubat-3 Mart 1747**).

66/2

Karaman Vâlsine İncesu ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Mehmed ve Ali ve ‘ammîzâdeler Mehmed bin Süleyman ve Ali bin Ahmed Sofi ve ‘ammîzâdesi Ali ve Mehmed bin Musa ve İsa bin Ali ve Ahmed Sofi ve (boşluk) nâm kimesneler
2. gelüb vezîr-i â‘zam-ı sâbık müteveffâ Mustafa Paşa Evkâfî’ndan Kayseriyye Sancağı’nda İncesu ve tevâbi‘ müşârun-ileyh bâ-hatt-ı hümayûn hibe
3. ve temlîk olunub ziyâdesiyle derbend ve muhavvef ve muhatara olmağla mahall-i mezbûra şen ve abadan olunmasıçün hasbeten lillâhi te‘âlâ müceddeden
4. câmi‘i şerîf ve medrese ve hân ve hammâm ta‘mîr ü termîm itdirüb ve kadîmi re‘âyâsından mâ‘adâ hâricden altmış hâne
5. derbendci kayd ve tahrîr olunub lakin mürûr-ı eyyâm ile ba‘zıları fevt ve ba‘zıları diyâr-ı âhara gidüb bâkîsi ile
6. derbend-i merkûme hızf ve hırâset eylemeleriyle ziyâdesiyle emr-i ‘asîr olmağla sonradan gelüb tavattun idüb mahalle-i mezbûrada
7. karârdâde olan gerek Havâss-ı Hümayûn ve gerek mîr-i mirân ve mîr-livâ ve zu‘amâ ve erbâb-ı timâr ve evkâf ve emlâk
8. ve defter-dâr mukâta‘ât havâslarından ve gıyâbdan her kim olur ise olsun mezbûr dahl ü ta‘arruz olunmamak üzere

¹⁵³ Asıl metinde “itdiriltüb” yazılmış.

9. hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnıyla ihsân olunan mülknâme-i hümâyûnda tasrîh olunub muharrer olan hukûk ve rusûm ve ba'zı
10. mütevettcihât-ı sâ'ireden nice mevâdı haric ez-defter burağub ber-mûceb-i defter-i hâkânî sıhhâtî tahrîr
11. ve defter olunmak elzem olmağın İncesu ve tevâbi'inin hudûd ve sınırı mübeyyin ve mevcûd bulunan re'âyâsının
12. 'ale'l-esâmî tahrîr ve defter ve bi'l-cümle mezârî' ve bağ ve bağçe ve bostan ve mer'â ve yaylak ve kışlakları
13. ve re'âyâsından bennâk ve derbendci ve mücerredleri ve keferre re'âyâsının ispençe ve sâ'ir a'sâr-ı şer'îyye ve rusûm-ı
14. sâ'iresi tahrîrî bâbında vârid olan emr-i 'âlî mûcebince vakf-ı mezbûrun ibtidâ ve kurâ ve mezârî'inin hudûdî tecdîd
15. ve re'âyâsının bennâk ve mücerred ve keferre re'âyâsının ispençe ve sâ'ir a'sâr-ı şer'îyye ve resm-i çift ve duhân ve dönüm-i
16. bağât ve 'öşr-i bostân ve resm-i saz ve kâmiş ve resm-i küvvâre ve resm-i otlâk ve yaylak ve kışlak 'ani'l-hâric
17. resm-i tapu-yı zemîn ve deşt-bâni ve hakk-ı elgâr (?) ve resm-i keyl ve bâc-ı bâzâr ve icâre-i dekkâkin ve kıst-ı hân ve hammâm
18. ve boyâhâne ve bezîrhâne ve bâd-ı hevâ ve cürm-i cinâyet ve abd-i âbık ve yave ve kaçgun ve beytü'l-mâl-ı 'âmme ve hâssa ve yave-i
19. esb ve gav-ı gânem ve makarr (?) ve üstür müddet-i 'örfiyyesi temâm olub bey' olunan kul ve câriye ve mevâşi-behâları ve müteveccihât-ı
20. sâ'ire ve gayrihi müceddeden tahrîr ve defter olunub vakf-ı merkûmun gerek re'âyâ ve evlâd-ı re'âyâsı ve gerek sonradan
21. gelüb tavattun iden haric re'âyâsı ve evlâd-ı haric re'âyâ mefrûzu'l-kalem ve maktû'u'l-kadem min-küllî'l-vücûh serbest
22. olub taraf-ı âhardan dahl ü ta'arruz olunmayub derbend-i merkûmu hıfz ve hırâset idüb vâkı' olan a'sâr-ı
23. şer'îyyeleri ve rusûm-ı sâ'irelerin vech-i meşrûh üzere vakf tarafından zâbitlerine edâ ve teslîm eylemek üzere
24. müceddeden kayd ve tahrîr olunub ve tahtında nefis-i İncesu sâbıkan Niğde Sancâğı'nda Ürgüb Kazâsı'nın karye iken
25. hâlâ Kayseriyye Sancâğı'nda başka kasaba bir kazâ olmuşdu ve tahtında Ahmed veled-i Sofi Olas 'an karye-i Adrana tâbi'-i

26. Hacı Bektaş ve Murad veled-i Ebubekir veled-i o veled-i Ali birader o ve re'âyâ-yı Müslümânân beş yüz bir ve gebrân
27. dört yüz otuz altı hâsıl iki başdan hums-ı gallât ve resm-i çift ve resm-i bennâk ve mücerred gayr-i ez-derbendciyân
28. ve 'öşr-i bostân ve biyâz gayr-i ez-cürm yekûn ma'a gayrihâ altmış bin sekiz yüz akçe yazı ile defter-i evkâfda
29. muharrir kalemiyle tahrîr olunub ve bunlar hîn-i tahrîrde ra'iiyet kayd olunan Ahmed veled-i Sofî Olas ve Murad ve Ebubekir
30. ve Ali Bey evlâdlarından olub üzerlerine edâsı lâzım gelan resm-i bennâk ve sâ'ir hukûk ve rusûmûndan
31. kânûn ve defter mûcebince taraf-ı vakfdan zâbitleri olanlara temâmen edâda kusûrları olmayub hılâf-ı kânûn ve defter
32. ziyâde mutâlebesiyle te'addî icâb itmez iken hâlâ zâbit olanlar bennâk (...) kânûn ve defterden ziyâde senede bir altûn
33. mutâlebe ve cebren ve kahren alub gadr-ı küllî eylediklerin bildirüb kânûn ve defter mûcebince temâmen edâ eylediklerinden sonra
34. ziyâde mutâlebesiyle zâhir olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin
35. Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i evkâfa mürâca'at olundıkda vech-i merşûh üzere oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın
36. defter-i hâkânî mûcebince kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

67/1

Karaman Vâlisi ve Konya Kādîlarına Hükm (ki),

1. Medîne-i Konya sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb bunlar Konya kādîlarına tâbî' (boşluk) nâm karyenin defterde mukayyed
2. ra'iiyet ve ra'iiyeti oğullarından olmayub rusûm-ı ra'iiyet talebiyle bir vechile dahl ü ta'arruz ve rencîde icâb itmez iken karye-i mezbûr zâbiti olan (boşluk) nâm
3. kimesne zuhûr ve mücerred ta'cîz ve celb-i mâl sevdâsıyla üzerlerine musallat ve sizin ecdâdınız mukaddemen benim zâbiti olduğum sâlifü'z-zikr karyenin ehâlîsinden iken
4. kalkub varub medîne-i Konya'da sâkin olmuşlar ol-takrîrce siz benim re'âyâm olmuş olursız

5. sizden rusûm-ı ra'yyet alurım deyu hılâf-ı kânûn ve defter rusûm-ı ra'yyet mutâlebesiyle bunları dâ'imen te'addî ve rencîdeden hâlî olmadığın ve bu bâbda
6. Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince 'amel olunub mezbûra hılâf-ı kânûn ve defter rusûm-ı
7. ra'yyet mutâlebesiyle bunları e'addî ve rencîde itridilmeyüb zâhir olan müdâhale ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîf recâ eyledükleri
8. ecilden kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

67/2

Karaman Vâlîsi Vezîrim Paşa'ya İshaklu ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. El-Hâcc Abdullah nâm kimesne gelüb ze'amet karyelerinden İshaklu Kazâsı'na tâbi' Deresine ve tevâbi'i karyelerinin bin yüz elli dokuz senesinde (...)
2. (...) bunun 'uhdesinde olmağla bu dahî sene-i mezbûrada ze'âmet-i merkûm karyelerinin vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâ-
3. tı ahz ü kabz itmek üzere İshaklu Kazâsı sâkinlerinden Mustafa nâm kimesneyi tevkîl ider oldıkda kendüye karz olacak nesne virdüğü
4. beş yüz guruşa onda tarîki ile iki (...) demek yine buna ve dahî mezbûra ücret-i mennân (?) virilmek üzere tevkîl ve ol-dahî
5. minvâl-i muharrer ise kabûl ve kurâ-i mezbûru bunun tarafından zabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmât ahz ü kabz eyledikden sonra (...)
6. mezbûru bu dahî varub mezbûrun makbûzâtını zimmetinde olan beş yüz guruş ile at ve bargirin zabt eyledikde mezbûr Mustafa
7. şirrete sâlik ve hevâsına tâbi' yine (...) kâdisına tâbi' (...) Eşmeganda (?) nâm karye sâkinlerinden Kör Salih ve Çoban Mehmed ve mezkûr Deresine
8. Karyesi'nden Beşir nâm kimesne İsmail nâm kimesneler ile yek-dil ve Kör Salih Sota Re'is ve sâ'ir makbûzâtını temâmen virmedüğünden gayrı (...)
9. alıvirdiği at ve bargiri dahî virmeyüb noksân teklîfi ile te'addî ve gadr-ı murâd eyledikde ma'rifet-i şer'le muhâsebesi
10. görilüb âhar men' kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek
11. içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

67/3

Karaman Vâlisine Seyyidişehir ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Seyyidişehir Kasabası sâkinlerinden Ali nâm kimesne gelüb yine kazâ-i mezbûra sükkânından Halil ve el-Hâcc Ahmed ve Hidayet ve el-Hâcc Hüseyin
2. ve Bağdatlı Hacı Ahmed ve Hacı İsmail ve Ebubekir ve Yörük oğlu Mehmed ve Hacı Kadri ve Cinci oğlu Hacı Receb
3. nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde ba'zı umûr için bunu Astâne-i Sa'âdetime irsâl ve umûrımızı gör her ne
4. mikdâr akçe dahî sarf ider isek sana temâmen edâ ideriz deyu buna emr itmeleriyle mezkûrların emrlerine
5. binâen Astâneye gelüb umûrların ru'yet ve kendü mâlından bi-şartı'r-rucû üç yüz seksen iki gurus
6. harç ve sarf ve hâlâ masrûfı olan meblağ-ı mezbûru mezkûrlardan taleb eyledikde bi-vech-i şer'-î dürlü illet ve behâne
7. ile edâda te'allül ve gadr-ı murâd eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb
8. mücebince şer'le görilüb mezbûrların emrlerine binâen umûrlarına sarf eylediği hakkı alıvirilüb ber-müceb-i
9. fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için
10. yazılmışdır.

67/4

Karaman Vâlisine Vezîre ve Nevşehir ve (...) Kādîsına Hüküm ki,

1. Nevşehir Kazâsı'na tâbi' Sason nâm karye ehâlisi gelüb yine karye-i mezbûradan (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zılarının bunların karyeleri toprağında bi'l-fi' il zabt
2. ve tasarruflarında hâneye bağlı avârız ve imdâd-ı hazariyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîf alınmak icâb ider emlâk ve yerleri vâr iken
3. üzerlerine edâsı lâzım gelan avârız ve imdâd-ı hazariyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîfden hîn-i tevzî' de taraf-ı şer' den
4. virilan mümzâ defter mücebince a'lâ ve evsat ve ednâ i'tibârıyla tahammüllerine göre hisselerine düşen tekâlîfi taleb eylediklerinde edâda

5. te'allül ve muhâlefet ve nizâ' ve cümlesin bunlara çekdirüb küllî gadr u te'addî eylediklerin ve bu bâbda yedlerinde da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-islâm'dan
6. fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri mücebince 'amel olunub 'avârız ve imdâd-ı hazariyye
7. ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîfden mezbûrların tahammülerine göre hisselerine düşen bunlar ile ma'an edâ itdirilmek bâbında hükm-i hümayûnum
8. recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

67/5

Ber-vech-i Arpalık Kırşehirli Sancağı Mutasarrıfına ve Hacı Bektaş ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Hacı Bektaş Kazâsı'na tâbi Mucur nâm karye ehâlîsi gelüb karye-i mezbûrada vâkı' Kabak Özü demekle ma'rûf su ile mâ-tekaddümden beru tarla ve mevrû'âtların¹⁵⁴
2. saky ve hayvânâtları şîrb ve intifâ' ve kadîmi değirmânlarına cereyân idegelan mahsûs ve müstekıl suların âharın 'alâkası olmayub dahl icâb
3. itmez iken yine karye-i mezbûra sâkinlerinden Süleyman ve Mehmed nâm kimesneler tama'-ı hâmlarından nâşî şîrb ve intifâ' idegeldikleri suyu mevrâ-yı kadîmden
4. ihrâc ve Yorar nâm mevzi'de müceddeden binâ eyledikleri muhdes değirmânlarına edâ ve gadr-ı küllî itmekle bundan akdem mürâfa'a-i şer' olduklarında
5. zikr olunan su bunların kadîmden değirmânlarına cârî ve mevrû'âtların saky idegeldikleri suları olduğu şer'an sâbit ve kadîme mugâyir âhar
6. mahalle cereyân itdirilmeyüb müdâhale ve mu'ârazaları men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişiken mezkûr kânî' olmayub yine ol-vechile müdâhaleden
7. hâlî olmadıkların ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri mücebince 'amel olunub mezbûrların mugâyir-i
8. hüccet-i şer'iyeye te'addîleri men' ü def olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin kânûn ve kadîmisi üzere şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

68/1

Karaman Vâlîsine Larende ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

¹⁵⁴ "Mevrû'ât" kelimesinde "vav" ile "re" harflerinin yerleri farklı.

1. Seyyid Mehmed zîde şerufuhu gelüb bu kendü hâlinde iken Larende Mahkemesi hademesinden (?) hâlâ Larende’de sâkin Kôr Kâtib dimekle ma’rûf Tireli Mehmed nâm kimesne
2. ba’zı husûs behânesiyle bin yüz elli (boşluk) senesinde ba’zı hevâdârı eşirrâ ile bunun menziline varub ehl (boşluk) nâm hatuna helâk
3. vech-sima (?) tehdîd eyledüğünden mâ’dâ bir sağır veledin dahî helâk ve ba’zı kimesnelere istinâdı ve kâtib-i mahkeme oldıktan nâşî icrâ-yı hakk
4. mümkün olmayub bundan mukaddem mezbûr Mehmed kâtib ve niyâbetden bâ-fermân-ı ‘âlî men’ olunmuşiken bir vechile itâ’at-i emr-i ‘âlî itmeyüb her birleri (...)
5. ehl-i ‘ırz ve fukarâ şetm-i kesîre ve mutazarrır olduğun bildirüb şer’le görilüb icrâ-yı şer’ ve ihkāk-ı hakk ve fîmâ-ba’d bilâ-berât ve mugâyir-i emr-i şerîf umûru
6. mahkemeye karışmayub kendü hâlinde olmak üzere tenbîh ve mütenebbih olmaz ise ‘arz olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer’le görilmek için
7. yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

68/2

Karaman Vâlisine ve Adana Vâlisine ve Haleb Vâlisine ve Antakya ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Kazası Nâ’ibine Hükm ki,

1. Galatalı Ahmed nâm kimesne gelüb sen ki Karaman Vâlisi vezîr-i müşârun-ileyhsin bundan akdem Cidde-i Ma’mûre Sancağı sana tevcîh
2. olunduğu esnâda merkûm Ahmed ba’zı husûsla me’mûren tarafına gider iken esnâ-yı râhda Azirbacı (?) dimekle ma’rûf mahalle
3. vürûdında Azir Sancağıbeyi ademlerinden ma’lûmü’l-esâmî eşkıyâ bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun yoluna inüb
4. kırk iki guruş nakd ve sim gırâre ve palâska ve vezne ve bir çift pişto ve eger ma’a hâşe ve bir saye kapud
5. ve bir göçebe biniş kürk ve bir çift kemer bend şâl ve iki ‘anterî¹⁵⁵ ve iki çakşır¹⁵⁶ ve iki destâr ve bir dolama ve bir çakşır
6. ve bir yağmurluğun alub garazan ahz ve ziyâde gadr u te’addî eylediklerin ve mezbûrlar hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda
7. firâr üzere oldukların bildirüb bulundıkları mahallde şer’le görilüb mezbûrların hılâf-ı şer’-i şerîf ve ta’arruz

¹⁵⁵ Asıl metinde “ ‘antârî “ şeklinde yazmış.

¹⁵⁶ Asıl metinde “elîf” harfini yazmamış.

8. ve gasb u gâret eylediği emvâl ve eşyâları alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum
9. recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

68/3

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Konya Kazâsı mahallâtından Hacı Emir Mahallesi sâkinlerinden Monla Mehmed dimekle ma'rûf kimesne gelüb Konya Kazâsı mahallâtından
2. Yıkık (?) Mahalle sükkânından Kasab Mehmed Ağa ve mîrâsîri oğlu Halil Ağa ve Said Mustafa ve Kırk Çeşmeli
3. oğlu (boşluk) dimekle ma'rûf kimesneler mahallemizde vâkı' çeşmenin ta'mîr ve termîm itdir sana yetmiş guruş
4. virelim kifâyet itmez ise kendü mâlından akçe harc u sarf eyle ba'dehu masrûfu ile hidmet mukâbelesinde
5. sana kırk dört guruş virelim deyu bin yüz elli (boşluk) senesinde emr itmeleriyle bu dahî meblağ-ı merkûmu
6. ahz ve bi-şartı'r-rucû' emrleriyle çeşme-i merkûmenin ta'mîr ve termîmine harc u sarf ve kifâyet itmeyüb
7. kendü mâlından on beş guruş dahî harc u sarf ve itmâm-ı mesâlih idüb ba'dehu masrûf ile
8. ecr-i müsemâmın taleb ve almak istedikde mezbûrlar mahalle-i mezbûradan Hacı Mehmed ve sipâhi diğer Mehmed
9. ve Hacı Mustafa ve Dülger Dede dimekle ma'rûf kimesnelerin iğvâ ve tahrîkiyle virmediklerinden
10. mâ'dâ hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunların elli guruş
11. tegallüben gasb idüb ziyâde gadr u (te'addî) eylediklerin bildirüb ve bu bâbda Şeyhu'l-islâm'dan
12. fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince şer'le görilüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i
13. hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

68/4

Karaman Vâlisine Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Âmine nâm hatun ile oğlu Seyyid Abûlbaki gelüb bunlar ber-vech-i
2. iştirâk Konya mahallâtından Köhne Beza(s)tan Mahallesi'nde mutasarrıf oldukları mülk
3. menzîlleri mahalle-i mezbûra ehâlîsinden Hacı İsmail ve Hacı Aş oğlu Mehmed ve mandesiyle
4. oğlu (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelere zikr olunan menzillerini bin yüz elli (boşluk) senesinde
5. altmışar guruşa îcâr ve ikişer guruş dahî ta'mîr itmek üzere kavîl itmeleriyle mezkûrlar
6. menzili harâb itdiklerinden mâ'adâ zimmetlerinde iki üç senelik îcâr müctemi'
7. olmağla taleb eylediklerinde dürlü 'illet ve behâne ile edâdâ te'allül ve gadr sevdâsında
8. oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı
9. şerîfeleri mücebince şer'le görilüb mezkûrların zimmetlerinde müctemi' îcâre
10. her ne ise bi't-temâm kendülere alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmekle
11. ecilden mahallinde şer'le görilmek (içün) yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

69/1

Karaman Vâlisine ve Konya Nâ'ibine Hükm ki,

1. Sen ki Konya Nâ'ibi Mevlânâ el-Hâcc Emrullah zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb mahmiyye-i Konya mahallâtından Südci Mahallesi ehâlîsinden olub
2. Havâss-ı Hümâyûnu'mdan Esbkeşan Mukâta'ası'nın defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından Derviş Mustafa bin Abdullah
3. nâm kimesne meclis-i şer'a varub mezkûr kırk seneden mütecâviz mahalle-i mezbûrada sâkin ve tasarrufundan tekâlîf alınmak icâb
4. ider hâneye bağılu kadîmi emlâk ve yerleri olmağla vâkı' olan 'avârız ve sâ'ir evâmîr-i şerîfemle vâkı'
5. tekâlîfden tahammülüne göre hissesine düşeni mahalle-i mezbûra ehâlîsi ile ma'an cem'ine me'mûr olanlara ve üzerine edâsı lâzım
6. gelan rusûm-ı ra'iyet dahî oturdıkları mahalle-i mezbûrada Esbekeşan hâssı voyvodalarına edâ idüb İnsuyu
7. Kazâsı'na tâbî' Sıvarık Karyesi'nin defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olmayub ve mezkûr Sıvarık Karyesi

8. zâbitlerinin bir dürlü 'alâkası yoğiken karye-i mezbûra ehâlîlerinden ba'zıları senin baban Abdullah kırk sene mukaddem bizim
9. karyemizde bir müddet sâkin olmağla seni karyemize nakl itdirirüz deyu hılâf-ı kânûn ve defter nakl teklîf
10. ile rencîde ve bundan akdem mezkûrlar mürâfa'a-i şer' olduklarında vech-i meşrûh üzere bunun babası mezkûr
11. Abdullah Esbkeşan Mukâta'ası'nın defterlü re'âyâsından iken mahalle-i mezbûraya varub sâkin ve mütemekkin ve mezkûr
12. Derviş Mustafa mahalle-i mezbûrada vücûda gelüb ol-mikdâr seneden beru mahalle-i mezbûrada sâkin ve mütemekkin olub
13. karye-i mezbûra ehâlîsinin iddi'âları hılâf-ı kânûn olduğundan mugâyir-i kânûn ve defter ve bî-vech müdâhaleleri men' ü def'
14. olunmak içün kıbel-i şer' den hüccet-i şer' iyye virilüb ve hüccet-i şer' iyye mücebince 'amel olunub mugâyir-i hüccet-i şer' iyye zâhir olan
15. te'addîleri men' i içün emr-i şerîfim dahî sâdır olmuşiken mezkûr karye ehâlîsi yine kâni' ve mündef' olmayub mugâyir-i hüccet-i şer' iyye
16. ve hılâf-ı kânûn ve defter rencîdeden hâlî olmamalarıyla mugâyir-i hüccet-i şer' iyye ve hılâf-ı kânûn ve defter ve mukaddemen sâdır
17. olan emr-i şerîfime mugâyir bir dürlü te'addî ve rencîde itdirilmemek içün vâkı'-ı hâlî hükm-i hümayûnum virilmek
18. recâsına 'arz eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

69/2

Karaman Vâlisine ve Saidili ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Mehmed zîde kadruhu gelüb Konya Sancağı'nda Saidili Nâhiyesi'nde karye-i Kafırdeğirmeni rub' 'öşr-i vakf zâviye-i Şeyh Sadreddin ve üç rub'
2. ma'a rusûm-ı 'örfiyyesi defter-i cedîd-i hâkânîde Havâss-ı Hümayûnum mülhakâtından olub hâss-ı mezbûr bunun 'uhde ve iltizâmında olmağla karye-i mezbûra
3. ber-mûceb-i defter-i hâkânî Sadreddin Zâviyesi vakfı mütevellîsi ile zabt ve vâkı' olan mahsûlâtıdan Hâss-ı Hümayûnum tarafına 'â'id olan
4. üç rub' ile rusûm-ı 'örfiyyesin kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd eyledikde ecânibden Molla Ömer nâm kimesne zuhûr ve şirrete

5. sülûk ve karye-i mezbûranın üç rub'ı ile rusûm-ı 'örfiyyesin 'askerî tarafından berât itdirdim deyu mugâyir-i defter-i hâkânî müdâhale
6. ve 'askerî berâtıyla zabt itmek sevdâsıyla te'addîden hâlî olmaduğın bildirüb karye-i mezbûra ber-mûceb-i defter-i hâkânî Şeyh Sadreddin
7. Zâviyesi vakfı mütevellîsi ile Hâss-ı Hümâyûnum tarafından kendüye zabt ve vâkı' olan mahsûlâtından Hâss-ı Hümâyûnum tarafına 'â'id olan üç rub' ile
8. rusûm-ı 'örfiyyesini kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirüb hılâf-ı defter-i hâkânî mezkûru 'askerî berâtıyla bir dürlü dahl
9. ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olındıkda
10. Saidili Nâhiyesi'ne tâbi' yigirmi nefer re'âyâ bir zemîn karye-i Kafırdeğirmeni rub'ı 'öşr-i karye-i mezkûra Vakf-ı Zâviye-i Şeyh Sadreddin ve üç rub'ı
11. ma'a rusûm-ı 'örfiyye timâr ve hâsıl üç rub' 'öşr ve sâlâriyye hisse-i vakf ma'a rusûm-ı 'örfiyye 'öşr-i gallât ve gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ
12. iki bin beş yüz ve hisse-i vakf 'an 'öşr-i gallât gendüm ve şa'îr ma'a gayrihâ beş yüz yigirmi akçe yazı ve tahtında hâsıl senede yedi yüz akçe
13. yazı ile asiyâb der-karye-i mezkûra vakf-ı zâviye-i Dedîği der-İlgın ve senede beş yüz akçe yazı ile asiyâb der-karye-i mezkûra vakf-ı
14. câmi' ve hangâh hazret (...) zâde der-Meram tâbi' Konya nısf-ı (?) vakf (...) câmi'-i mezkûr ve
15. vakf-ı câmi' ve hanngâh Şeyh kendü vakf itmişdir deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i hâkânîde mestûr olduğı
16. üzere Dîvânî yazusu Hâss-ı Hümâyûnum mülhakâtından olmak üzere tahrîr olunmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî Kafırdeğirmeni el-mezbûrenin
17. Vakf-ı Şeyh Sadreddin ve üç rub' ma'a rusûm-ı 'örfiyye Hâss-ı Hümâyûnum tarafından zabt olunmak iktizâ eyledüğün bi'l-fi'il Defter Emîni olan
18. Ebubekir dâme mecduhu 'arz itmeğın 'arzı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1160 (23 Ocak-1 Şubat 1747).

69/3

Karaman Vâlisine ve Konya Nâ'ibine Hükm ki,

1. Medîne-i Konya sâkinlerinden Hasan nâm kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arızihâl idüb yine medîne-i Konya'da bunun hâlâ mütevellîsi olduğı (boşluk) vakfının sâbıkan

2. mütevellîsi olan (boşluk) nâm kimesne zemân-ı tevliyyetinde vakf-ı mezbûr gallesinden hâsıl olan ma'lûmü'l-mikdâr akçeyi bi-gayr-ı hakkın kendü masrafına sarf u istihlâk
3. itdikden sonra zâmîn olmadın bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt olmağla bu dahî tevliyyeti hasebiyle müteveffâ-yı mezbûrun kendü umûrına sarf u istihlâk
4. eyledüğü akçeyi Konya sâkinlerinden terekesini kabz iden vârislerinden mâl-ı müteveffâdan taleb eyledikde bî-vech-i şer'î virmekde te'allül ve muhâlefet
5. vakf-ı şerîfe gadr-ı küllî murâd eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe
6. mücebince şer'le görilüb müteveffâ-yı mezbûrun sarf u istihlâk eyledüğü galle-i vakf her ne ise terekesin kabz iden vârislerinden mâl-ı
7. müteveffâdan temâmen tahsîl ve tevliyyeti hasebiyle vakf için kendüye alıvirilüb te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb ihkâk-ı hakk olunmak
8. bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer'le görilmek için emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1160 (12-21 Şubat 1747).

70/1

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Medîne-i Konya sâkinlerinden Hasan nâm kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb bunun hâlâ mütevellîsi olduğu Konya'da vâkı' Avdarsa nâm mahallde mebnî mescid-i şerîfe
2. bundan akdem Konya sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler birer mikdâr akçe vakf ve teslîm-i ile'l-mütevellî idüb tescîl-i şer'î itdirdüklerinden sonra
3. vakf-ı mezbûrun sâbık mütevellîsi olan (boşluk) nâm kimesne fevt olub bu yerine mütevellî olmağla tevliyyeti hasebiyle mezbûrların mescid-i şerîfe vakf eyledikleri
4. akçeyi taraf-ı vakf için zabt ve hıfz itmek murâd eyledikde mezbûrlar zuhûr ve bizler vakf eylediğimiz akçeyi sana zabt itdirmeziz deyu hılâf-ı şer'
5. te'allül ve muhâlefet eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince şer'le görilüb mezbûrların
6. tescîl-i şer'î ve teslîm-i ile'l-mütevellî birle mescid-i şerîfe vakf eyledikleri akçe her ne ise tevliyyeti hasebiyle vakf için kendüye zabt ve hıfz
7. itdirilüb mezbûrların bî-vech-i şer'î ve mugâyir-i fetvâ-yı münîfe te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb zâhir olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında
8. hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

Konya Vâlisine (boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Re'âyâdan Süleyman veled-i Osman bin Halil gelüb Konya Sancâğı'nda Kaş Nâhiyesi'nde Begdili nâm karye ve gayriden on beş bin üç yüz akçe timâr tahvîl hükmiyle mutasarrıf
2. Hasan'ın nâ-mevcûdından elli altı senesi Cemâziye'l-âhiri'nden mîr-i mirândan Ömer'e tevcîh ve tezkire ve Ömer'in dahî rızâsıyla kasr-ı yedinden Ereğli Nâhiyesi'nde Musabeylû
3. ve Rayana nâm karyeler ve gayriden mûmâ-ileyhin mutasarrıf olduğu kırk iki bin sekiz yüz otuz dokuz akçe ze'âmete elli yedi senesi Şevvâli'nin onuncu gününden
4. ser-'asker-i sâbık vezîr el-Hâcc Ahmed Paşa tarafından ilhâkan tevcîh ve mezkûrlar ve sefer vukû'unda tezkiresin berât itmediğinden mezkûr Ahmed hileye
5. sülûk ve timâr-ı mezbûr Hasan tahvîlinden mîr-i mirân tezkiresiyle mutasarrıf Mehmed bilâ-veled fevt oldu deyu elli sekiz Zi'l-hiccesi'nde 'arzihâl ile alub
6. berât ve gadr ve mezkûr Mehmed'in (...) nâ-mevcûd ve merkûm Süleyman'a mukaddem târihiyle tezkire olduğundan mâ'adâ mezbûr Ahmed elli dokuz
7. senesinde Sefer-i Hümâyûn'umda nâ-mevcûd olmağın timârı mezbûr Ömer'in kasr-ı yedinden ve sene-i mezbûrada nâ-mevcûd olan mezbûr Ahmed'in terk-i hizmetinden
8. sâhib-i evvel mezbûr Süleyman'a ilhâken ibkâsiçün Mîr-âlây Süleyman 'arz idüb mezkûr Süleyman'ın zimmetinde mükerrer kılıç cem' olunduğundan Musabeylû
9. nâm karyeden bin beş yüz akçesi mukaddemen âhara virilmekle mâ'adâ üzerinde kalan ze'âmete ilhâken mîr-alay-ı merkûmun 'arz ve mîr-i mirân kaydı
10. müceblerince hâlâ Re'isü'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhunun i'lâmı mücebince iş bu bin yüz altmış senesi Saferi'nin on yedinci gününden
11. ilhâken tevcîh ve hâlâ elli altı senesi bin altı yüz otuz dokuz akçelik üzere berât-ı şerîfimle üzerinde olub bir vechile dahl icâb itmez iken
12. ecânibden sadr ve sâbıkan Konya Mütesellimi Küçük İbrahim dimekle ma'rûf kimesneler ile yek-dil ve bunun yedinde olan berât-ı şerîfimce mugâyir
13. hasmın Ahmed'in vekîliyüz deyu sonradan ilhâk eylediği zikr olunan Begdili nâm karye ve gayriden on beş bin iki yüz akçe berât-ı
14. şerîfimle üzerinde timâr karyelerinin kânûn üzere tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rusûmun ahz ü kabzına mûmâna'at ve te'addî eylediklerin bildirüb

15. zikr olunan Begdili nâm karye ve gayriden on beş bin akçe timâr mûmâ-ileyhin ber-vech-i ilhâk kayd ve berâtına dâhil olmağla yedinde olan
16. berâtı mûcebince kendüye zabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmun ahz ü kabz itdirilüb mezkûrları ve ahârı dahl ü ta'arruz itdirilmemek
17. bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Rûznâmçe-i Hümâyûnuma mürâca'at olundıkda vech-i meşrûh
18. üzere târîhi mezbûr mûmâ-ileyh Süleyman veled-i Osman bin Halil'e ve ber-vech ilhâkan tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mukayyed bulunmağın
19. defter-i hâkânî mûcebince 'amel oluna deyu emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

70/3

Karaman Vâlisî Vezîre ve Aladağ ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Zü'âmadan Hasan zîde kadruhu gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinden Aladağ Kazâsı'na tâbî' Meyrem ve Ali'nin Üveği ve tevâbî'
2. karyeleri topraklarında vâkı' kadîmi bağlardan hâsıl olan üzümün kurudanlardan sergiden defter-i cedîd-i hâkânîde 'öşr
3. yazılmışiken ashâbı tasarruflarında olan bağlarının hâsıl olan üzümün kurudub (...) hânelerine nakl ve şer'le müteveccih
4. olan 'öşrleri taleb olundıkda noksân teklîfi ile ze'âmeti mahsûlünün kesr ü noksânına bâ'is oldukların bildirüb siz ki
5. yedinde tevcîh iden 'öşrlerin temâmen virmedikçe hânelerine nakl itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere
6. 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

70/4

Ber-vech-i Arpalık Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfına Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Feyzullah zîde şerefûhu gelüb bunun Kayseriyye mahallâtından Kürtler Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem
2. fevt olan Fethullah Efendi dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru cihet-i karz-ı şer' den bin dört
3. yüz guruş alacak hakkı olub almadın fevt olmağla terekesin kabz iden Kayseriyye sükkânından zevcesi Hadice nâm hatun ile

4. sâ'ir vereselerinden ve mal-ı müteveffiyeden taleb eyledikde edâda te'allül ve Kayseriyye Nâ'ibi tarafından ta'yîn eyledüğü nâ'ib huzûrında
5. mürâfa'-i şer'-i şerîf olduklarında meblağ-ı mezbûru şer'an sâbit ve hükm ve edâsına tenbih birle taraf-ı şer'den yedine hüccet-i şer'îyye virilüb
6. ve tekrâr mürâfa'adan ol-hüccetin üzerine imzâ dahî olunmuşiken mezbûrlar mücerred ızrâr kasdıyla biz bu hükme râzı
7. olmazız deyu her gelan vâlî ve hükkâma bunu gamz ü tecrîm ve meblağ-ı merkûmu hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'îyye edâda te'allül ve muhâlefet
8. ve ibtâl-i hakk sevdâsında oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe
9. ve hüccet-i şer'îyye mücebince şer'le görilüb meblağ-ı mezbûr mezbûrlardan ve mâl-ı müteveffâdan temâmen tahsîl ve bilâ-kusûr buna
10. alıvirilüb hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'îyye te'allül ve ol-vechile tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim
11. recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

71/1

Karaman Vâlîsi Vezîre (boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı timârdan Salih nâm sipâhî gelüb Konya Sancâğı'nda kazâsı muzâfâtından Hatunsaray Nâhiyesi'nden Gürelma nâm karye ve gayriden üç bin dört yüz
2. doksan dokuz akçe timâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olun Hatunsaray Nâhiyesi'ne tâbi' mezra'a-i Bayandır karye-i Çay ve karye-i Bulud halkı zirâ'at
3. iderler deyu beş yüz akçe yazı ile mukayyed ve 'an hisse-i müstekıllen mezkûr Salih'in kayd ve berâtına dâhil olmağla mezra'a-i mezbûr hîn-i¹⁵⁷ tahrîrden
4. bu ana gelince müstekıllen timârı tarafından zabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâtı ahz ü kabz idüb ber-müceb-i defter-i
5. hâkânî âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken Hatunsaray Nâhiyesi'nde Şahna nâm karyede vâkı' Lal Paşa Câmî' ve Zâvi(yesi)
6. Vakfı mütevellîsi olan (boşluk) nâm kimesne zuhûr vakf-ı mezbûr mülhakâtından yine Hatunsaray Nâhiyesi'ne tâbi' fî sene iki bin akçe yazı ile mezra'a-i

¹⁵⁷ Asıl metinde "hîn" kelimesi iki kez yazılmışdır.

7. Bayandır der-karye-i Şahna deyu defter-i evkāfda mukayyed olan vakf mezra'ayı zabta kanâ'at itmeyüb bunun 'an mufasssal müstekillen
8. kaydına dâhil mezra'a-i Bayandır ve karye-i Çay ve Karye-i Bulud halkı zirâ'at iderler deyu mukayyed mezra'a için Şahna Karyesi kurbunda olmak üzere iki
9. bin akçe yazı ile mukayyed vakf olan Bayandır Mezra'a'sı olmak üzere hılâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve zabtına mümâna'at
10. ve bunun timârı mahsûlüne gadr-ı küllî olduğun bildirüb defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub mütevellî-i mezbûrun defter-i hâkânîye mugâyir
11. zâhir olan müdâhale ve te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Rûznâmçe-i
12. Hümâyûn ve defter-i mufasssal ve defter-i evkāfa mürâca'at olundıkda Hatunsaray Nâhiyesi'ne tâbi' hâsıl-ı gendüm ve şa'ir yekûn ma'a gayrihâ
13. beş yüz akçe yazı ile mezra'a-i Bayandır ve Karye-i Çay ve Bulud halkı zirâ'at iderler deyu defter-i mufasssalda muharrîr kalemiyle tahrîr ve 'an mufasssal
14. deyu müstekillen mezkûr Salih'in timârı mülhâkâtından olub ve yine Hatunsaray Nâhiyesi'nde vakf-ı câmi' mezra'a-i Borbaşî der-karye-i Şahna deyu
15. yazıldığı mahallde zemîn-i der-karye-i Eski tâbi'-i mezbûr halkının yerü Hatunsaray Nâhiyesi'ne tâbi' fî sene iki bin akçe yazı ile
16. mezra'a-i Bayandır der-karye-i¹⁵⁸ Şahna deyu yekûn ma'a gayrihâ dört bin dört yüz kırk akçeden el-masraf ba'de'r-rakabât (?)
17. cihet-i hitâbet ve imâmet fî yevm ve cihet-i tevliyyet-i hidmet fî yevm iki akçe âyende ve revende mufasssal mevâcib sarf olunub
18. müsâfir ve fukarâ redd olunmaya mümkün olduğu kadar ri'âyet oluna deyu ol-dahî defter-i evkāfda muharrîr kalemiyle tahrîr olduğu mestûr
19. ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

71/2

Karaman Vâlisî Vezîre Ereğli ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Bor ma'a Kayı Kādîsı Mevlânâ Seyyid İsa zîde fazluhu Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb Havâss-ı Hümâyûnu'mda Bor Mukâta'ası emîni

¹⁵⁸ Asıl metinde "karye" kelimesi iki kez yazılmış.

2. olan es-Seyyid el-Hâcc Mehmed meclis-i şer‘a varub Ereğli Kazâsı sükkânından bundan akdem mukâta‘a-i merkûm mâlından almak üzere
3. yevmî yüz yigirmi akçe ‘ulûfe ile sâbikan Hortu Derbend Ağası olan es-Seyyid el-Hâcc Ahmed nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli
4. (boşluk) senesinden beru yüz elli guruş alacak hakkı olmağla taleb eyledikde bî-vech-i şer‘î dürlü ‘illet ve behâne ile edâda
5. te‘allül ve muhâlefet ve gadr-ı murâd itmekle meblağ-ı mezkûr temâmen tahsîl ve bî-kusûr alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i
6. hümayûnum virilmek recâsına vâkı‘-ı hâlî (bi)’l-iltimâs ‘arz eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (**22 Şubat-3 Mart 1747**).

71/3

Larende Kādîsına Hükm ki,

1. Larende mütevattınlarından iken bundan akdem tarîk-i hacc-ı şerîfde vefât iden sâbikan Tokat Voyvodası Hasan Ağa dimekle ma‘rûf
2. müteveffânın tahrîr-i terekese emri mevâdd-ı mahsûsadan olmağla bu taraftan sana tefvîz olunmuşdur gerekdir ki mübâşir ta‘yîn
3. olunan Çukadâr Molla Ahmed dimekle meşhûr kimesne ma‘rifetiyle tereke-i müteveffâ-yı mezbûrî tahrîr ve terkîm ve beyne‘l-verese bi‘l-farîzati‘ş-şer‘iyye
4. tezvî‘ ve taksîm idüb hâsıla olan rusûm-ı ‘âdiyeyi mümzâ ve mahtûm sûret defteriyle ma‘an çukadâr-ı mezbûr yediyle
5. bu tarafa irsâl eylesin deyu Anadolu Kādîaskeri olan Mevlânâ Derizâde Mustafa edâmallâhu te‘âlâ fezâ‘ilehu
6. tarafından mührlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşân yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (**22 Şubat-3 Mart 1747**).

72/1

Karaman Vâlisine ve Kırili Kādîsına (Hükm) ki,

1. Sen ki Kırili Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Şeyh Hüseyin zîde fazluhusun Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb ze‘âmet ve timâr mülhakâtından olan Beyşehir Sancağı’nda Kırili Nâhiyesi’nde

2. Görimez nâm karyenin re'âyâ fukarâları bi-ecma'ihim meclis-i şer'a varub karye-i mezbûr defter-i icmâlde on bir bin akçe yazu ile muharrir kalemiyle tahrîr ve ma'a gayrihâ
3. bir görilüb on dört bin iki yüz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun altı bin iki yüz akçesi yine karye-i merkûm ve gayriden yigirmi altı bin
4. dokuz yüz doksan dokuz akçe ze'âmete mutasarrıf Dergâh-ı Mu'allâ'm çavuşlarından Ahmed veled-i Mehmed'in ve üç bin dört yüz seksen akçesi dahî
5. Göçi Nâhiyesi'nde Melekler nâm karye ve gayriden otuz beş bin beş yüz akçe ze'âmete ber-vech-i tekâ'üd Seyyid (Abdur)rahman veled-i Mehmed'in ve üç bin akçesi dahî
6. karye-i Görimez ve gayriden on iki bin dört yüz akçe timâra mutasarrıf Süleyman'ın ve bin beş yüz akçesi dahî Bozkır Nâhiyesi'nde Çelikçamır (?) ve gayriden
7. on dokuz bin akçe timâra mutasarrıf Seyyid Ahmed veled-i Seyyid Mehmed'in ze'âmeti karyeleri mülhakâtından olmağla bunlar karyeleri toprağında zirâ'atleriyle
8. hâsıl eyledikleri terekelerin müteveccih olan 'öşrleri ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince karyeleri zâ'im ve sipâhîlerine edâda
9. bir vechile kusûrları yoğiken mezkûr mütekâ'id Seyyid Abdurrahman hîn-i ta'sîrde ve sâ'ir müşterekleriyle varub bunların a'sâr ve rusûmlarından
10. üç bin dört yüz seksen akçe berâtı yazusuna göre hissesine isâbet ideni kânûn ve defter mücebince ahz ü kabzına kanâ'at itmeyüb¹⁵⁹ ben mezkûr Seyyid Ahmed'in
11. hissesini mübâdeleden aldım deyu ve mezkûr Süleyman dahî kendü hidmetkârımdır tarafımdan vekîlim deyu hîn-i ta'sîrden bir ay mukaddem on beş nefer süvâri
12. ile karyelerine varub müft ü meccânen yem ve yemek ve sâ'ir zâd u zahîreleri alduğundan gayrı mugâyir-i kânûn ve defter re'âyâ fukarâsına envâ'i zulm
13. ve te'addî ve cevri ve eziyyet idüb perâkende ve perişân olmalarına bâ'is olmağla fimâ-ba'd karyeleri çavuş-ı mûmâ-ileyhin subaşı ile sâ'ir zâ'im ve sipâhîleri
14. hîn-i ta'sîrde cümlesin bir arada varub vâkı' olan a'sâr ve sâ'ir hukûk ve rusûmlarından herkes berâtları yazularına göre
15. hisselerine düşeni kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz idüb hılâf-ı defter-i hâkânî ve berâtları yazularına mugâyir ziyâde tecâvüz ile re'âyâ
16. fukarâsına bir dürlü zulm ü te'addî itdirilmeyüb hılâf-ı kânûn ve defter mezkûr Abdurrahman'ın zâhir olan zulm ü te'addîsi men' ü def' olunmak

¹⁵⁹ "idüb" yazılmış.

17. bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs 'arz eylediğün ecilden Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Rûz-
18. nâmçe-i Hümayûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundıkda vech-i meşrûh üzere oldığı mestûr ve mukkayed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak
19. için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

72/2

Karaman Vâfisi Vezîre ve Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Beyşehir Kazâsı'na tâbi' Doğan nâm karye sâkinlerinden İsa nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz'
2. u te'addîsi olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine karye-i mezbûra sükkânından mütegalibeden za'im Ali
3. ve hevâsına tâbi' Defterdâr Mustafa dimekle ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî başlarında olan otuz
4. kırk nefer eşkıyâ ile bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf hânesi üzerine gelüb sekiz gün mikdârı meks
5. ve anbârın kırub bi'l-cümle mahsûlâtın ekl ü bel' ve zer' olunmuş kök terekesini dahî atlarına yidirüb ve bunu yanlarınca yayan
6. sekiz gün gezdirdiklerinden gayrı yüz elli gurusını gasb u gâret ve ziyâde te'addî eylediklerin ve mezkûrlar hâlâ
7. taht-ı hükûmet ve kazânızda mürûr u 'ubûr üzere oldukların bildirüb bulundıkları mahallde şer'le görilüb gasb olunan mahsûlât
8. ve akçe ve sâ'ir hakkı temâmen tahsîl ve bî-kusûr buna alıvirilüb te'allül ve tereddüd itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim
9. recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

72/3

Karaman Vâfisine Niğde ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Niğde sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid İsmail zîde şerefühu gelüb bunun vekîli oldığı zevcesi Rahime nâm hatunun babası Ali ve vâlidesi Hadice
2. dört sene mukaddem fevt olduklarında mâlik oldukları nukûd ve emlâk ve eşyâ ve hayvânât ve sâ'ir bi'l-cümle terekeleri ırs-ı şer'le mezbûre

3. Rahime ile Niğde'de sâkin er karındaşı Halil nâm kimesneye ve kız karındaşı Fatıma nâm bikr-i baliğaya intikâl itmişken babası ve vâlidesi mezbûrların
4. bi'l-cümle terekelerin merkûm Halil zabt idüb mezbûre Rahime'nin zimmetinde babası merkûmun nakd-i (?) cüz'î akçesi bulunub andan gayrı
5. bir nesneye vâz'u'l-yedd itmemele bu dahî vekâleten mezbûrun yedinde olan sâlifü'z-zikr emlâk ve eşyâ ve sâ'ir mâlî taksîm ve 'alâ-mâ farazallâhu
6. te'alâ zevcesi mezbûrenin hissesine isâbet iden cüz'î ve küllî her ne ise ahz ü kabz murâd eyledikde sizde kalan size yeter bende
7. olan terekeden hisse vireyim deyu gah inkâr ve gah dürlü 'illet ve behâne ile hılâf-ı şer' i şerîf te'allül ve mezbûra gadr-ı küllî
8. ve ibtâl-i hakk murâd eyledüğün bildirüb şer'le görilüb zevce-i mezbûrenin babasından ve vâlidesinden intikâl iden emlâk ve eşyâ
9. ve sâ'ir bi'l-cümle tereklerini taksîm ve 'alâ-mâ farazallâhu te'alâ mezbûranın hissesine isâbet iden cüz'î ve küllî her ne ise bi't-temâm
10. vekâleten buna alıvirilüb hılâf-ı şer' ol-vechile te'allül ve nizâ' itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında
11. emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

72/4

Karaman Vâlîsi Vezîre Kırılı ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Kırılı Kazâsı'na tâbi' Yarangömi Kasabası sâkinlerinden Süleyman nâm kimesne gelüb bundan akdem Hacı Yunus nâm kimesne kasaba-i mezbûrada vâkı'
2. ma'lûmetü'l-hudûd mülk menzil için benim mülkümdür deyu bunun yine kasaba-i mezbûra toprağında mutasarrıf olduğu ma'lûmetü'l-hudûd mülk
3. 'arsasıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde mübâdele eyledikten sonra mezbûr Hacı Yunus fevt olmağla Osman ve Ömer ve Abdurahman ve (boşluk) ve (boşluk)
4. nâm kimesneler zuhûr ve ol-menzil bizim babamızdan müntekıl mülkümüzdür deyu iddi'â ve mürâfa'a-i şer olundıkda babalarından müntekıl menzilleri
5. olub merkûm Hacı Yunus'un 'alâkası yoğiken tezvîrât ile bunun 'arsasıyla mübâdele eylediği şer'an sâbit ve menzi(l)-i mezbûr
6. merkûmlara ve 'arsa-i mezkûr dahi buna girü virilmek üzere hükm birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye mücebince menzil-i mezbûru

7. merkûmlar zabt idüb 'arsa-i merkûmı dahî bu alub zabt itmek murâd eyledikde merkûmlar mütegalibe ve cebâbire
8. olub ba'zı kimesnelere istinâden hılâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'îyye 'arsa-i merkûmeyi virmekde te'allül üzere oldukların ve bu bâbda
9. da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îyye mücebince 'amel olunub
10. 'arsa-i merkûm girü mezkûrlardan kendüye alıvirilüb icrâ-yı hakk ve bir vechile te'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında
11. emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 **(22 Şubat-3 Mart 1747)**.

73/1

Karaman Vâlisine Kırili ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Kırili Kazâsı mahallâtından Geçücük (?) Mahallesi sâkinlerinden Süleyman nâm kimesne gelüb yine mahalle-i mezbûra sâkinlerinden bunun karındaşı Mustafa
2. nâm kimesne bunun taht-ı nikâhında zevcesi Âişe nâm hatun için nısfü'l-leylde odama gelüb 'akd eylemişdim benim
3. menkûhamdır deyu iddi'â ve mürâfa'a-i şer' olduklarından bunun menkûhası olduğun şer'an sâbit olmuş iken yerlûden
4. Hacı Mehmed'in oğlu Ahmed nâm kimesne mukaddemen Kırili Kazâsı'nda nâ'ib olmağla Dede ve Hacı Mustafa ve Osman nâm kimesneler
5. ile yek-dil ve 'akd üzerine 'akd şer'an sâhîh değil iken hılâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'îyye tekrâr menkûhası
6. mezbûrayı karındaşı mezbûr Mustafa'ya 'akd ve hâlâ menziline olmağla menkûhası mezbûreyi taleb ve almak
7. istedikde mezbûr mütegalibe ve cebâbireden olmağla ba'zı kimesnelere istinâden hılâf-ı şer' virmekde te'allül
8. üzere olduğun ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'îyye ve fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetvâ-yı
9. şerîfe ve hüccet-i şer'îyye mücebince menkûhası mezbûra buna alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i
10. şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 **(22 Şubat-3 Mart 1747)**.

Aksaray ve Eyübili ve Koçhisar Kādîlarına ve Konya Nâ'ibine Hükm ki,

1. Sen ki Aksaray Kādîsı Mevlânâ mûmâ-ileyh Seyyid Mehmed zîde fazlulusun mektûb gönderüb medîne-i Aksaray'da sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ
2. ve sâdât-ı kirâm ve meşâyih ve zü'emâ ve erbâb-ı timâr ve sipâh ve sâ'ir fukarâ ve zu'afâ cem'-i gafîr ve cem'-i kesîr meclis-i şer'a varub bin yüz
3. otuz senesinde eyâlet ve elviye mutasarrıflarının tanzîm-i dâ'ireleri için bâ-hatt-ı hümayûn vaz' olunan imdâd-ı seferiyyeden eyâlet-i Karaman'a
4. isâbet iden sehmden Aksaray Sancâğı'na isâbet iden iki bin üç yüz guruş livâ-i mezbûrda vâkı' Eyyubili ve Koçhisar kazâlarıyla
5. zikr olunan kazâlar derûnunda yerlû ve yurtlu zirâ'at ve hırâset ashâbından olan cemâ'atler ehâlîleri beynlerinde tevzî' ve taksîm
6. eylediklerinde meblağ-ı mezbûrdan Aksaray Kazâsı'na yedi yüz guruş ve nefis-i Eyyubili Kazâsı'na iki yüz otuz guruş ve nefis-i Koçhisar
7. Kazâsı'na iki yüz seksen guruş ve mâ'adâsı cemâ'at-i mezbûra üzerlerine der-'uhde ve iltizâm ve hüccet-i şer'îyye itdikleri mahalline kayd
8. olunub bu vechle vire gelmişler iken otuz beş senesinden cemâ'at-i mezbûranın üzerlerinden bâ-fermân-ı 'âlî ref' olunan imdâd-ı Hazariyye
9. mukâbele ile imdâd-ı seferiyyeyi dahî virmediklerinden der-i devlet-medâra tezellüm-i hâl olundıkda mahallinde tahsîl oluna deyu sâdır olan fermân-ı 'âlî mücebince
10. taleb eylediklerinde dahî virmediklerine binâ'en tobdan alına deyu sâdır olan fermân-ı 'âlî mücebince eyâlet ve sancâk mutsarrıfları cemâ'at-i
11. mezbûranın hisselerini bizlerden alub küllî gadr itmekle cemâ'at-i mezbûranın iltizâm itdikleri imdâd-ı seferiyyenin kaydı terkîn olunub
12. yedlerine düstûrû'l-'amel emr-i şerîfim i'tâ ve ihsân olunmak bâbında sen ki Aksaray Kādîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin 'arz itmekle
13. Havâss-ı Hümayûnu'mda mahfûz olan Tertîb Defterleri görildiğinde Aksaray Sancâğı'nda vâkı' Aksaray Kazâsı'ndan vâlî için yedi yüz
14. ve livâ mutasarrıfıçün dokuz yüz otuz üç guruş ve kırk akçe ve Türkmân tâ'ifesinden Hacıahmedlü Cemâ'ati'nden
15. vâlî için yüz ve livâ mutasarrıfıçün yüz otuz üç guruş ve kırk akçe ve Muhacirin Cemâ'ati'nden vâlî için yüz otuz
16. ve livâ mutasarrıfıçün yüz altı guruş ve kırk akçe Şark Ekrâdı Cemâ'ati'nden vâlî için yüz ve livâ mutsarrıfıçün yüz otuz

17. üç guruş ve kırk akçe Çemelü tâ'ifesinden vâlî için yigirmi ve livâ mutasarrıfıçün yigirmi altı guruş ve seksen akçe
18. ve Akkaş Beydiği Cemâ'ati'nden vâlî için elli ve livâ mutasarrıfıçün altmış altı guruş ve seksen akçe ve Danişmendlü Cemâ'ati'nden
19. vâlî için elli ve livâ mutasarrıfıçün altmış altı guruş ve doksan akçe ve Eyyubili Kazâsı'ndan vâlî için iki yüz otuz
20. ve livâ mutasarrıfı için üç yüz altı guruş ve doksan akçe ve Pirioglu Obâsı Sâlârı-yı Kebîr ve Sağır Cemâ'ati'nden vâlî için
21. yüz seksen beş ve livâ mutasarrıfıçün iki yüz kırk altı guruş ve doksan
22. ve Boynuboğunlu Cemâ'ati'nden vâlî için elli ve livâ mutasarrıfıçün altmış altı guruş ve doksan akçe ve Cacalı tâ'ife-
23. sinden vâlî için elli ve livâ mutasarrıfıçün yigirmi guruş ve kırk akçe Dumanlu ma'a Turasanlu Cemâ'ati'nden vâlî için yigirmi
24. ve livâ mutasarrıfıçün yigirmi altı guruş ve seksen akçe ve Hotamışlu Cemâ'ati'nden livâ mutasarrıfıçün altmış altı guruş ve Koçhisar
25. Kazâsı'ndan vâlî için iki yüz seksen ve livâ mutasarrıfıçün dört yüz guruş ve kırk akçe ve Şereflü Cemâ'ati'nden vâlî için yüz
26. altı ve livâ mutasarrıfıçün iki yüz guruş ve seksen akçe ve Kurutlu Cemâ'ati'nden vâlî için yüz ve livâ mutasarrıfıçün yüz
27. otuz üç guruş ve kırk akçe Kurtu Cemâ'ati'nden vâlî için elli ve livâ mutasarrıfıçün altmış altı guruş ve Alibeylü
28. Danişmendlü tâ'ifesinden vâlî için yigirmi guruş imdâd-ı seferiyye tertîb kılındıktan sonra Eyyubili Kazâsı'nda Boynu-
29. incelü ve Haciahmedlü ve bunlara tâbi' cemâ'atlerin seferiyye ve hazariyyesi kazâ ehâlîsinden taleb olunmayub afv ve tenzîl tertîb olunmak
30. üzere yüz otuz yedi senesi evâ'il-i Rebi'u'l-âhiri'nden emr-i şerîf virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın bu takdîrce
31. cemâ'at-i mezbûrenin bâ-hüccet-i şer'iyye üzerlerine der'uhde eyledikleri hisseleri ehâlî-i mezkûrenin hisselerinden tefrîk olunub
32. ve kaydları ehâlî-i mezkûrenin kaydlarından terkîn ve yedlerine düstûrû'l-'amel emr-i şerîf tahrîri bâbında bi'l-fi'il başdefterdârım
33. Mehmed dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştır buyurdum ki

34. vüsûl buldıkdâ bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrîm ve defterdârım mûmâ-ileyhin i'lâmı mûcebince 'amel idüb dahî siz ki
35. mûmâ-ileyhimsiz cemâ'at-i mezbûrenin seferiyyeleri başka başka olmağla bâlâda bast ve terkîn olundığı vechle cemâ'at-i mezkûr
36. hisseleri zıkr olunan kazâlar ehâlîlerinden tefrîk ve temyîz ve düstûrî'l-'amel üzere sicil-i mahfûzda sebt ve kayd olundıktan
37. sonra seferiyye tahsîl-i fermânım olduğu senelerde mu'âf olan cemâ'atlerden gayrı cemâ'at-i mezkûrenin hisseleri kendülerine
38. edâ itdirilüb hisseleri kazâ ehâlîlerine tahmîl ve teklîf olunmakdan ziyâde hazer ve mücânebet oluna şöyle bilesiz 'alemet-i şerîfe
39. i'timâd kılasız. Fî evâhir-i Safer sene 1160 (4-12 Mart 1747).

73/3

Karaman Vâlisine ve Konya Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Seyyid el-Hâcc Sinan zîde şerufuhu gelüb
2. Konya Sancâğı'nda ve Nâhiyesi'nde vakf-ı Sinan Ağa el-ma'rûf
3. Gediz Ağası cihet-i mesâlih-i mescid ve karbansaray ve râh der-karye-i
4. Gediz tâbi' Konya mahsûl-i evkâf üç sehm kalana bir sehm cihet-i
5. tevliyyet bir sehm hizmet-i imâmet ve imâm olan bir cüz tilâvet iden bir sehm
6. rakabe için zabt oluna 'inde'l-ihitiyâç sarf oluna rakabeye ihtiyâ(ç) olmayacak Cum'a
7. gicelerinde fukarâ-yı Müslimîne ta'âm pişüreler bâkî şurût-ı vakfnâmede mestûr el-müverrah bi-târîhi
8. sene-i 'aşara ve sem'an bi-kazâ-i Mevlânâ Hayreddin bin İbrahim el-kādî bi-Konya hâkimü'l-vakt nâzır olub
9. rakabeye ta'yîn olunan bir sehmin 'öşrü cihet-i nezâret olmasın şart itmiş ve tevliyyet-i evlâda meşrûta
10. kılınmış ber-mûceb-i defter-i 'atîk ve tahtında karye-i Gediz ma'a karye-i Susuz tâbi'-i Konya fi'l-asl Melek Eslem Hatun
11. bint Fahmer (?) Ağa vakf-ı mezbûr Sinan Ağa (...) elviye vakf eylemiş ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâsıl-ı 'öşr-i gallât
12. vakf-ı sâlârı timârı deyu defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr ve bu evlâd-ı vâkıfdan olub vakf-ı mezbûru ber-vech-i meşrûta
13. mütevellîsi olmağla sâlifü'l-beyân karye salârı mutasarrıfıyla cânib-i vakfdan zabt ve vâkı' olan 'öşr mahsûlünü vakf

14. için ahz ü kabz ve ber-mûceb-i şart-ı vâkıf umûr-ı vakfa murâd eyledikde âhardan Mehmed nâm kimesne hılâf-ı defter-i
15. hâkânî fuzûlî müdâhale ve birkaç seneden беру cânib-i vâkfa 'â'id olan 'öşr mahsûlünü tegallüben ahz
16. ü kabz idüb gadr eyledüğün bildirüb defter-i hâkânî ve şart-ı vâkıfa mugayîr mezbûrun
17. müdâhalesi men' ü def' ve cânib-i vakfa 'â'id olan öşr mahsûlünden aldığı her ne ise
18. vakf için girü alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz
19. olan defter-i evkâfa mürâca'at olundıkda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed
20. bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1160 (4-12 Mart 1747).

74/1

Vakfı şerîfi sıyâneten ve sağîre merhameten hasımları emr ısdâr itdirmek sevdâsında olurlar ise mezbûrlar ile huzûr-ı âsafîde mürâfa'a olmadıkça iş bu emr-i şerîfin hilâfına emr virilmemek için kaydı mahalline şerh virmek üzere bâ-'arzihâl istid'âsıyla mahalline şerh virmek üzere fermân-ı 'âlî sâdır olmağla ber-mûceb-i fermân-ı 'âlî şerh virilmiştir. 5 Zi'l-ka'de sene 1160.

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Konya Kazâsı nâ'ibi mevlânâ mûmâ-ileyh el-Hâcc Emrullah zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb medîne-i Konya'da vâkı' müteveffâ Emir Karatay
2. nâm sâhibü'l-hayrın 'utekâsı evlâdından olup ber-mûceb-i şart-ı vâkıf bundan akdem merkûm Emir Karatay Vakfı'na mütevellî olan Kemal Ârif dimekle ma'rûf
3. kimesnenin evlâ(d-ı) evlâdından olmak üzere iddi'â iden Derviş Halil bin el-Hâcc Veli meclis-i şer'ide hâlâ berât-ı 'âlîşân ile tevliyyet-i merkûmeye
4. babası mahlûlünden mutasarrıf Abdülfettah bin el-Hâcc İbrahim bin Mehmed ibn-i Kemal nâm sağîrin kıbel-i şer'den vasiyye ve vâlidesi Fatıma nâm hatun bint-i Ali
5. mahzarında yine mezbûr Kemal evlâd-ı evlâdından es-Seyyid Abdullah ve es-Seyyid Mustafa nâm sağîrlerin babaları es-Seyyid Ahmed ve Mehmed nâm sağîr ve vasîsi olan Monla Mehmed
6. nâm kimesneler dahî hâzirûn bi'l-meclis oldukları hâlde mezbûre Fatıma'nın üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb ben ve sağîrûn-ı mezbûrûn es-Seyyid

7. Abdullah ve es-Seyyid Mustafa ve Mehmed hâlâ tevliyyet-i merkûme yine ber-vech-i meşrûta mutasarrıf olan mezbûr Abdülfettah ile derecede müsavîler ve şart-ı
8. vâkıf üzere tevliyyet-i mezkûreye mezbûr Abdülfettah ile ma'an hissedârız lâkin bâ-berât olduğımız hasebiyle merkûme Fatıma vakfdan mezbûrun
9. gallesini müstekıllen ahz idüb bizim hisselerimizi virmez deyu nizâ'a tasaddî ve gibbe's-su'âl mezbûre Fatıma cevânibde tevliyyet-i mezkûre cevâbında
10. evlâd-ı zükûra meşrûta olmağla ber-mûceb-i vakfiyye-i ma'mûlün-bihâ oğlum mezkûr Abdülfettah evlâd-ı zükûrdan olup ve evlâd-ı zükûrluk dahî
11. kendüsine mahzar olduğına binâ'en berât-ı âlîşân ile müstekıllen tevliyyet-i merkûmeye mutasarrıf olup mezbûrûn Derviş Hasan ve es-Seyyid Abdullah ve es-Seyyid
12. Mustafa ve Mehmed inâs-ı evlâdından olmalarıyla kendülere vakf-ı mezbûrun gallesinden hisse virilmesi hılâf-ı şart-ı vâkıfdır deyu def'a tasaddî
13. itmekle gibbe'l-istintâk ve anlar dahî cevâblarında inâs evlâdı olduğın ba'de'l-karar mezbûre Fatıma'nın ma'mûlün-bihâ olmak üzere ibrâz
14. itdüğü vakfiyyeye nazar olundıkda tevliyyet-i mezkûre evlâd-ı zükûra meşrûta olduğu musarrah olup evlâd-ı zükûra meşrûta
15. olan tevliyyet inâs evlâdı müşârekete kâdîrler olmadığına fetvâ-yı şerîfe dahî virilmekle ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe hisse talebiyle
16. mezbûre Fatıma'ya mu'ârazadan ba'de'l-men' mezbûre Fatıma fimâ-ba'd tevliyyet-i mezkûreyi ber-mûceb-i şart-ı vâkıf oğlu mezbûr Abdülfettah
17. tarafından müstekıllen zabt ve mezbûrların hılâf-ı şart-ı vâkıf olan mu'ârazaları men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına
18. vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs 'arz ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i evkâfa mürâca'at olundıkda Konya Nâhiyesi'ne tâbi' vakf-ı
19. medrese-i Emir Karatay bin Abdullah ber-mûceb-i küttâb-ı vakf el-mescid bâ-kazâ-i el-kādî abu's-senâ Mahmud bin Ebi Bekir bin Ahmed elurmevî
20. el-hâkim bi-Konya fî sene isnâ ve hamsîn ve sitte ve mi'ete el-hicriyye tevliyyet-i evlâd-ı vâkıf neslen bâ'd neslin ba'de'l-inkırâz evlâd-ı uhuvvete takdîm-i
21. 'utekâ ve evlâd-ı 'utekâya ber-mûceb-i küttâb-ı vakf ve karye-i nefsi Hatunsaray-ı küttâb ve ba'd Göçe kilisabeli mestûrdır 'öşr-i bağât
22. ma'a nısf-ı 'öşr-i müselleman vakf-ı medrese-i Karatay ma'a 'öşr-i çiftlik der-karye-i mim¹⁶⁰ hisse-i 'öşr-i kovan ve bağçe ve bostan ve kendir-ı bınar ve nısf-ı

¹⁶⁰ Asıl metinde sadece “م” harfî yazılmış.

23. 'öşr-i kovan ve 'öşr-i çiftlik yekûn ma'a gayrihâ on altı bin sekiz yüz kırk altı akçe ve el-masrûf 'an mahsûl-i medrese-i Karatay el-mezkûre
24. ba'd ta'mîru'r-rakabât ve cihet-i vazîfe-i medrese-i imâmet müderrise meşrûtdır ber-mûceb-i vakfnâme fî yevm otuz fî sene on bin sekiz yüz
25. ve beş nefer cihet-i talebe fî yevm beş fî sene bin sekiz yüz ve cihet-i tevliyyet 'öşr-i mahsûl ve ta'âmları İbrahim Bey bin Karaman 'imâretinden virile
26. deyu defter-i evkâfda tahrîr olundığı mestûr ve mukayyed ve zikr olunan medîne-i Konya'da vâkı' müteveffâ Emir Karatay nâm sâhibü'l-hayrın ve
27. 'utekâsı ebnâ-i ebnâsından olmak üzere evkâfının tevliyyetine ber-mûceb-i şart-ı vâkıf bâ-berât-ı 'âlîşân hâlâ mutasarrıf olan Abdülfettah nâm sağırin
28. tevliyyet-i mezkûrada hâssımâsı olan bâlâda mezkûr kimesneler bu tarafda olmamalarıyla sağır-i mezbûrun vâlidesi ve vasiyyesi olan mezbûre Fatıma ile
29. terâfu' mümkün olmayub lâkin hakikat-i hâl bâlâda bast olunan minvâl üzere olduğunu medîne-i mezbûre ehâlisinden medîne-i mezkûrede
30. mahkemesinde Başkâtib Ahmed Efendi ibn Ömer ve Hafız Mehmed Efendi ibn Mesud Süleyman ve şehremîni birâderi el-Hâcc Ali bin el-Hâcc Ali ve es-Seyyid
31. Ali bin Ahmed ve Aşcızâde Monla Mehmed bin Ali ve Mahmud bin Ali demekle ma'rûf altı nefer mevsûku'l-kelim kimesneler haber vormeleriyle mezbûre Fatıma'nın
32. 'arz-ı mezkûr mantûkınca merâmına müsâ'ade olunmak bâbında a'lemü'l-'ulemâi'l-mütebahhırîn bi'l-fi'il Rumili Kâdiaskeri olan Mehmed Said
33. edâmallâhu te'âlâ fezâilehu i'lâm itmeğın i'lâmı mûcebince 'amel olunmak içün emr-i 'âlîşân sâdır olmuş. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

74/2

Konya Kazası Nâ'ibine Hükm ki,

1. Taht-ı nezâret ağa-yı Dâru'sa'âdede olan evkâfdan medîne-i Konya'da vâkı' Müteveffâ Karaman oğlu İbrahim Bey Vakfı'nın mütevellîsi olan
2. kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hüseyin zîde kadruhu Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb vâkıf-ı merkûmun medîne-i mezbûrda binâ ve ihyâ eylediği
3. 'imâret-i 'âmire ve mescid-i şerîfi vakfı kurâlarından kazâ-i mezbûr muzâfâtından Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Çumra nâm karye ehâlisi bundan
4. akdem mürûr u 'ubûr iden levendât eşkıyâlarının zulm ü te'addîleri mürâfa'asına vakt-i be-vakt iktizâ iden akçe için

5. Konya sükkânından ba'zı mütemevvil kimesnelerden ziyâde murâbaha ile on beş kise akçe istikrâz ve vakt ve zemânıyle edâya
6. 'adem-i iktidârlarından nâşî murâbaha nâmıyla müctemi' olan akçe asl-ı mâla zamm ile ribhı aslından ziyâde
7. olup bir vechile edâya kudretleri olmayub ol-vechile kurâ-yı mezkûr ehâlîlerinin perâkende ve perişân olmalarına bâdî
8. ve vakf-ı şerîfin mahsûlüne kesr ve erbâb-ı vezâ'îfin vazîfelerine vefâ itmeyüb ve 'imâretin ta'tîline bâ'is ve vakf-ı şerîfe
9. ve ehâlî-i karye-i mezbûra gadr-ı küllî olunduğun bildirüb şer'le görilüb taksît-i şer'î ile edâ itdirilüb
10. def'aten talebiyle te'addî ve rencîde itdirilmemek bâbında vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs mütevellî-i mûmâ-ileyh arz itmeğin şer'le
11. görilüb def'aten edâya iktidârları yoğiken kudretleri mertebe-i te'cîl taksît ile edâ-yı deyn itdirilmek için
12. emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1160 (22 Şubat-3 Mart 1747).

74/3

Konya Sancağı Alaybegisi olan (boşluk) zîde kadruhuya Hükm ki,

1. Konya Sancağı'nda Ereğli Nâhiyesi'nde Zenepa nâm karye ve gayriden yedi bin beş yüz akçe timâr ile rûznâmçesinde
2. berâtıyla el-Hâcc Mehmed üzerinde iken me'mûr olduğu Erzincan Kışlası'nda nâ-mevcûdında elli dört senesi Şevvâli'nin
3. yigirmi üçüncü gününden sâbıkan Arz-ı Rum Ser-'askeri Vezîrim Numan Paşa tarafından Yusuf'a tevcîhi fermân olmağın
4. timâr-ı mezbûr mîr-i mirândan âhara virilmeyüb bu ana değin mezkûr Yusuf hidmâtında mevcûd ise şartıyla müşârun-ileyhin

(s.75)

5. buyuruldusu mûcebince elli dokuz Rebi'u'l-evveli'nin üçüncü gününden mezkûr Yusuf'a müceddeden tevcîh ve berât ve ba'dehu berât virüb rızâsıyla
6. kasr-ı yedinden Belviran Nâhiyesi'nde Kuzpınar nâm karye ve gayriden ze'âmete mutasarrıf bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn ve Dîvân-ı Hümayûn kaleminin
7. kırk nefer gediksiz mülâzımlerinden el-Hâcc Mehmed Muhsine sene-i mezbûre Rebi'u'l-âhiri'nin sekizinci gününden ilhâken tevcîh ve berât

8. ile üzerinde olduğu mukayyed ve timâr-ı mezbûrın mutasarrıfı sâbık el-Hâcc Mehmed'in sâbıkan Trabzon Vâlisi Vezîr el-Hâcc Veli
9. Paşa'nın hizmetinde olmak üzere müşârun-ileyhin 'arzı mûcebince elli sekiz senesi Cemâziye'l-âhiri'nin yigirmi ikinci günü
10. târihiyle ordı-yı Hümâyûn'umda olan Cebe Defteri'nde kaydı meşrûh iken timârını (boşluk) nâm kimesne Astâne tarafından bir takrîb
11. ile üzerinden alub gadr eyledi deyu ibkâsiçün Kars cânib-i ser-'askeri düstûr-ı mûkerrem ve mu'azzam müşîr-i müfahham
12. ve muhterem sadr-ı esbâk vezîrim Ali Paşa edâmallâhu te'alâ iclâluhuya 'arzihâl ve kaydında şerhi var iken bayrağı altında
13. bulunmadı deyu ref'i gadrı mûcib olduğına binâ'en timâr-ı mezbûr bin yüz elli dokuz senesi Cemâziye'l-âhiri'nin ikinci
14. gününde müşârun-ileyh tarafından merkûm Hacı Mehmed'e 'arzihâli mûcebince ibkâ ve tevcîh olunub mührlü tezkire virilmiş
15. egerce mezbûr Hacı Mehmed'in elli sekiz Cemâziye'l-âhırası târihiyle Ordı-yı Hümâyûn'um tarafında kaydı meşrûh olub
16. ancak şerhi târihinde mukkadem elli dört senesinde timâr-ı mezbûr mezkûr Hacı Mehmed'in rağbet itmeyüb Erzincan Kışlası'nda
17. nâ-mevcûdından mezkûr Yusuf'a Arz-ı Rum Ser-'askeri Vezîrim Numan Paşa tarafından tevcîhi fermân ve elli dokuz
18. senesi Rebi'ü'l-evveli'nde Âstane'den dahî tevcîh ve berât olduğuna binâen timâr-ı mezbûr ile ol-vaktden beru hidmât-I
19. 'aliyyelerde merkûm Yusuf mu mevcûddır yohsa mezbûr el-Hâcc Mehmed mi mevcûd idi bu tarafda ma'lûm
20. olmamağla hakikat-I hâl 'alâ vech-i sahîha sancaklusundan su'âl ve 'arz(?) olunmak içün sen ki mîr-alây-ı mûmâ-ileyhsin
21. sana hitâben emr-i şerîfim sudûrını bi'l-fi'l Re'isu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu
22. i'lâm itmeğin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşân yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1160 (4-12 Mart 1747).

75/1

Niğde Kādısına (hükm) ki,

1. Niğde Kazası ehâlîsi gelüb yerlûden nâ'ib olmak memnû'iken tarafından nâ'ibin olan kazâ-i mezbûrda sâkin Molla Fettah oğlu Seyyid Ali
2. nâm kimesne yerlûden olub her gelan kâdîlara nâ'ib olmağla ehl-i 'örf tâ'ifesiyle yek-dil ve müttelik olub bi-gayr-ı hakkın alınmağa bâ'is ve kendüsi
3. dahî alub ve iki hasım da'vâya vardıklarında nâ-hakk olan kimesnenin akçesin almağla ol-tarafa himâye idüb ibtâl-i hakka bâ'is
4. ve ba'zı erbâb-ı cihâtın cihetlerin hılâf-ı inhâ 'arz ve bunun emsâlî zulm ü te'addîsinin nihâyeti olmayub cümlesi perâkende ve perişân olmalarına bâ'is ve bâdî
5. oldıkların bildirüb mezbûr niyâbetden 'azl olunmak¹⁶¹ bâbında hükmi-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1160 (4-12 Mart 1747).

75/2

Karaman Vâlisine ve Eskiil ve (boşluk) Kâdîlarına Hüküm ki,

1. Bi'l-fi'il dâru's-sa'âdet-i şerîf ağası olub hâlâ haremeyn-i şerîfeyn evkâfı nâzırı olan Beşir Ağa dâme 'uluvvuhu Dîvân-ı Hümayûnu'ma 'arz
2. gönderüb taht-ı nezâretinde olan evkâfdan Eskiil Kazası'na tâbî' kasaba-i Sultaniyye'de vâkî' merhûm Sultan Selim Han Evkâfı karyeleri
3. re'âyâlarından Ahmiroğlu dimekle ma'rûf Ali nâm kimesne hevâsına tâbî' 'ammîzâdesi Yakub ve Hacı Yahya oğlu Ali ve Zeynel oğlu Musa nâm şakîler
4. hevâlarına tâbî' ba'zı eşkıyâ ile yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde yine karye-i vakf re'âyâlarından Ali nâm kimesnenin üzerine hücûm
5. ve katl itmek kasdıyla merkûmı sağ kol tarafından bıçakla darb ve iki parmakların düşürüb mecrûh ve 'amel ve hareketden kalub bu vechle
6. merkûma gadr-ı küllî ve zulm ve hayf eylediklerin 'arzihâl birle ve istidâ'-yı merhamet itmeleriyle eşkıyâ-yı mezbûrûn ba'zıları mahallde ahz ve ele
7. getirilüb mecrûh ve mezbûr ile şer'ân mukaddemen vakf ma'rifetiyle mürâfa'ada ve ber-muktezâ-yı şer' lâzım gelan diyyeti ta'yîn ve ihkāk-ı hakk olunub
8. ol-vechile olan zulm ü te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükmi-i hümayûnum virilmek recâsına 'arz itmek mûcebince hüküm deyu fermân-ı 'âlî sâdır

¹⁶¹ Asıl metinde "olunmak" kelimesi iki kez yazılmış.

9. olmağın vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfîm tahrîri bâbında haremeyn muhâsebesinden memhûr kâ'ime virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1160 (4-12 Mart 1747).

75/3

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Kal'ası Dizdârı (boşluk) zîde Hıfzahuya Hükûm ki,

1. Sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb bundan akdem câsûs nâmıyla Osmancık (?) Kal'ası'nda mahbûsen
2. bâ-emr-i âlî Konya Kal'ası'na nakl ve kal'a-bend olunan Karapeşko ve Perlo nâm zımmîler on ay mikdârı kal'a-i merkûmede
3. mahbûs olub lâkin üç aydan beru ikisi dahî şeref-i İslâm ile müşerref olub birine Mehmed ve birine Mustafa
4. tesmiye olunmağla hâllerine merhameten kal'a-i merkûmeden ıtlâk olunmaları için mahmiyye-i Konya'da vâkî 'ulemâ ve eşrâf
5. emr-i şerîfîm virilmek recâsında oldukların 'arz itmekle vech-i meşrûh üzere mezbûrânın istikşâf hâllerini
6. mahbûsen Âstâne-i Âliyye(ye) irsâl olunmaları bâbında fermân-ı 'âlîşân yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1160 (4-12 Mart 1747).

76/1

Karaman Vâlisi Vezîre Bor Kâdisına Hükûm ki,

1. Âmine nâm hatun gelüb bunun Bor Kazâsı muzâfâtından Kilisahisar Nâhiyesi'ne tâbî Gargah nâm karye toprağında mutasarrıf olduğu mülk bağ 'arsasını
2. yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Dede oğlu Hüseyin nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde ol 'arsayı müceddeden ta'mîr ve ihyâ etmek üzere bununla
3. kavî ve hâsıl olan mahsûlâtı tensîf etmek bir takrîb ile bunun yedinden olan senedâtını alub ma'mûr eylediği bağlarından beher sene
4. ellişer yüz gurus mahsûl hâsıl olur eylemek sekiz seneden beru buna bir akçe ve bir habbe virmediğünden gayri senedâtını dahî vormeyüb
5. ol vaktten beru üç evlâdıyla garîbu'l-berbâd (?) zelîl ve sefil ahvâlî diğer-gûn ve mezbûrun kuvvet-i mâliye ve mu'în-i kesîresi olmakdan nâşî icrâ-yı hakk
6. mümkün olmaduğın bildirüb mezbûr huzûr-i âsafîye ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülüb ber-muktezâ-yı şer'-i

7. kavîm ihkāk-ı hakk ve istirdâdı hükm olunan ‘arsa ve bağını virmekde muhâlefet ider ise Âstâne-i Sa‘âdetime ihzâr olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1160 (4-12 Mart 1747).

76/2

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm ki,

1. Seyyid Hasan ve Seyyid Hüseyin zîde şerufühümâ ‘arzihâl idüb babaları Musa nâm kimesne fevt oldıkda
2. medîne-i mezbûrda (...) Yöresi nâm mevzî‘de vâkı‘ mutasarrıf olduğu bir kıt‘a mülk bağ ve derûnunda
3. mebâliğa mülk eşcâr bunlara intikâl ve bunlar ol-vaktde sağır bulunmalarıyla vâlideleri Raziye
4. nâm hatun ol-bağ ve eşcârı semen-i mislinden noksân-ı fâhiş ile kazâ-i mezbûrda
5. sâkin Konya Müftîsi İbrahim Efendi dimekle ma‘rûf kimesneye yüz yigirmi guruşa bey‘
6. ve teslîm bunlar dahî irişüb bâliğ ve da‘vâya kâdir ve bey‘i mucîzler olmayub bağ ve eşcârı
7. taleb eylediklerinde virmekde te‘allül ve gadr-ı murâd eyledüğün ve bu bâbda Şeyhu’l-islâm’dan fetvâ-yı şerîfe
8. virildüğün bildirüb mücebince şer‘le görilüb babaları müteveffâ-yı mezkûrdan müntekıl bağ ve eşcâr
9. alıvmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1160 (4-12 Mart 1747).

76/3

Karaman Vâlisi Vezîr Mustafa Paşa’ya ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Ilgın sâkinlerinden Çavuş oğlu Süleyman ve Leblebici oğlu Ahmed Beşe ve sâ’ir ‘avneleri haklarında olan iştikâya binâ’en ahz ve kal‘a-bendleriçün
2. sâdır olan emr-i şerîf mücebince sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin Kapucular Kethudâsı mahalline irsâl ve mezbûrları ele getürmek murâd eyledikde kasaba-i mezbûra a‘yânından
3. Fazlı nâm şerîr o hilâlde yigirmi otuz âdemin katline fermân vardır deyu anâ zeyl-i ihtirâ‘ eylemek hasebiyle herkes havf-ı tabi‘iyyet idüb perâkende
4. ve perîşân olduklarından mazmûn-ı emr-i şerîfim infâz ve icrâ olunamayub ba‘d infâz için tarafından tekrâr buyurıldı tahrîr ve mahalline tesyîr olundıkda

5. ehâlî-i İlğın'dan üç yüz kadar ricâl ve nisvân Konya'ya varub biz buyurıldıyı görmedik ve mazmûnu ma'lûmumuz değildir deyu i'tizâr ve mezbûr Fazlı'dan
6. iddi'â-yı hukûk ile ihkāk-ı hakk olunmak iltimâs ve ihbâr eylediklerinde mezbûr zî-kudret olduğundan tarafına elli kise akçe rüşvet 'arz itmekle
7. her sözüne mümâşât olub tav'an tarafına varan mezbûrlardan on beş nefer kimesneleri firâr idenlerin 'avnelerindendir deyu kal'a-bend
8. itdirdüğünden gayrı iddi'â-yı hukûk idenlerin da'vâları ve tezallüm-i hâlleri ihfâ olunmayub müdde'iler değnek ile olunarak tard ve kal'a-bend
9. olanlara dahî gadr olundığı ihbâr olunmağla keyfiyyet-i mezbûre haber virildiği üzere ise mezbûr Fazlı 'alâ ricâl hazırâsıyla terâfu'-ı şer' ve üzerinde
10. sâbit olan mevâdd sûret-i sicillâtıyla 'arz ve i'lâm olunmak fermânım olub iş bu emr-i şerîfim ısdâr
11. ile irsâl olunmuştur imdi keyfiyyet-i mezbûrenin vech-i şer'î üzere fasl ve hasmı ve zâhir ve nümâyân olması matlûb olunmağla ehâd-hümâyı himâye kaydında
12. olmadın be-gâyet mübâ'âdet ve mezbûr Fazlı 'alâ-eyyi-hâl da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâtde iden hakkı hassımalarıyla ferden ferden mürâfa'a-i şer' ve üzerine
13. sâbit olan hukûk-ı 'ibâd ve mevâdd-ı sâ'ire her ne ise tahmîl ve sûret-i sicillâtıyla sıhhat ve hakikat üzere der-'aliyyeme 'arz ve i'lâm ve ba'de sâdır
14. olacak emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfi infâz ve icrâya dikkat eyleyüb ve vâkı'ın hılâfını te'hirden ve bir tarîk gadr ve himâyeden gâyetü'l-gâye
15. ihtirâz ve ittikâ eylemek bâbında fermân-ı 'âlîşân yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1160 (4-12 Mart 1747).

76/4

Konya Nâ'ibine Hükm ki,

1. Konya Kazâsı sâkinlerinden Hâfız İbrahim nâm kimesne gelüb medîne-i Konya mahallâtından Celâliye Türbesi'nde Dolabucu Mahallesi'nde
2. vâkı' müteveffâ Hacı İbrahim Câmî'-i Şerîfinin mukaddemen yevmî dört akçe vazîfe ile hatîbi olan babası Hâfız Mehmed hitâbet-i
3. mezkûrı hüsn-i rızâsıyla oğlu mezbûr İbrahim Halîfe'ye kasr-ı yedd ve ferâgat itmekle babası mezbûrun kasdıyla kasr-ı yedinden bin yüz
4. yigirmi beş senesi Cemâziye'l-evvel'in yigirmi beşinci gününde buna tevcîh olunub ba'dehu bin yüz kırk üç senesinde vâkı' olan Cülûs-ı Hümâyûnu'mda

5. dahî tecdîd-i berât itdirüb hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub hitâbeti umûrına bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken
6. yine Konya hâricinde vâkı' Hararistan kurbunda Hacı İbrahim Câmî'-i Şerîfi Vakfının yevmî dört akçe vazîfe ile hatibi olan
7. es-Seyyid Halil yedinde olan berât-ı şerîfim mücebince mutasarrıf olduğu hitâbeti zabta kanâ'at itmeyüb bunun yedinde olan
8. berât-ı şerîfime mugâyir medîne-i Konya'da Celâliye Türbesi'nde Dolabucu Mahallesi'nde Müteveffâ Hacı İbrahim Câmî'-i Şerîfi
9. hitâbetine müdâhale ve te'addîden hâlî olmaduğın bildirüb hitâbet-i mezkû(r) yedinde olan berât-ı şerîfim mücebince kendüye
10. zabt itdirilüb mugâyir-i berât mezkûru bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Hazine-i 'Âmiremde
11. mahfûz olan Anadolu Muhâsebesi Defterlerine nazar olundıkda medîne-i Konya'da Celâliye Türbesi'nde Dolabucu Mahallesi'nde
12. Müteveffâ Hacı İbrahim Câmî'-i Şerîfinin yevmî dört akçe vazîfe ile hitâbeti vech-i meşrûh üzere mezkûr İbrahim Halife'nin ve yine
13. Konya hâricinde Hararistan kurbunda Hacı İbrahim Câmî'-i Şerîfi Vakfının yevmî dört akçe vazîfe ile hitâbeti dahî mezbûr
14. Seyyid Halil'in başka başka berevât-ı şerîfimle üzerlerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın berâtı mücebiyle zabt itdirilmesiçün
15. yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1160 (4-12 Mart 1747).

77/1

Konyadan Âstane-i Sa'âdetime gelince vâkı' olan Mîr-i Mîrân ve Kuzât ve Nüvvâb ve Mütessellimler ve Voyvodalar ve Kethudâları ve Yeniçeri Serdârları ve A'yân-ı Vilâyete Hükm ki,

1. Mukaddemen casus olmak üzere Konya Kal'asına kal'a-bend olunan iki nefer zimmîler bu esnâda şeref-i İslâm'ıyla müşerref olmalarıyla kal'adan
2. haklarını Konya Nâ'ibî i'lâm itmekle mezbûrlar kal'adan ihrâc ve istikşâf-ı hâl için mahbûsen Âstâne-i Sa'âdetime ihzâr
3. ve irsâl olunmak üzere diğer emr-i şerîfimle mahsûsan mübâşir ta'yîn olunub lâkin mezbûrların muhâfaza olunarak emnen ve sâlimen
4. Âstâne-i Sa'âdetime gelmeleri fermânım olunmağla imdi mübâşir-i mûmâ-ileyh zikir olunan iki nefer mahbûslar ile her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsı'na

5. dâhil olur ise me'men ve mahfûz mahallde kondurub ve gicelerde bekledüb ve gider olduklarında bunlarda muhafazalarına kifâyet ider
6. âdemler koşub bu vechle emniyet ve sâlim birbirinize irsâl ve mu'accelen Âstâne-i Sa'âdetime ihzâr ve îsâl eyleyesiz eğer birinizin
7. hudûdî dâhilinde mezbûrlara zarar ve gezend irişmek ve yâhûd gaybet ve firâr eylemek lâzım gelür ise sonra bir dürlü cevâba
8. kâdir olmazsız ana göre hareket ve ser-i mû hilâfindan gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemek bâbında fermân-ı 'âlişân yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene (1)160 (4-12 Mart 1747).

77/2

Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh el-Hâcc Ahmed zîde 'ilmihusun mektub gönderüb medîne-i Konya'da vâkı' ashâb-ı hayrâtdan müteveffâ Sahib Ata'nın medrese-i kadîmesine
2. yevmî otuz akçe tadrîs ve on beş akçe tevliyyet vazifeleri şart ve ta'yîn olub lakin vakfiyyenin mazmûnı sâbit olmayub ve kadîmden 'amel oluna gelmiş olmamağla
3. kadîmden galle-i vakfın sülsânî medrese-i mezbûradan müderris olanlara ve sülsü mütevellîsine virile geldüğü meşhûr ve mütevâtir ve hâlâ vakf-ı mezbûrun nısf-ı
4. tevliyyetin mutasarrıfı 'amel-i kadîmî üzere taksîme râzı iken tevliyyet-i mezbûranın nısf-ı âharına mutasarrıf olan Mehmed nâm kimesne Konya Kazâsı'nda kaht
5. u galâ hasebiyle çu pâre kıymet-gerân ile bey' olduğundan tama'-ı hâma düşüb hâlâ medres-i merkûmenin müderrisleri olub hidmet-i lâzımelerin
6. edâ üzereler olan Halil Efendi ve Veliyüddin Efendi dimekle ma'rûf kimesnelere mücerred berâtlarınızda akçeler yazılmağla vâkıf-ı gallenin sülsânını
7. size şart ve ta'yîn eylediğini isbât ideriz ve yâhûd nukûddan akçe alursız gallât-ı kadîmisi üzere taksîm eylemen deyu nizâ'
8. üzere oldığı bundan akdem der-'aliyyeme i'lâm olundıkda kadîmisi üzere 'amel olunub bundan evvel tevcîhiyle tasarruf oluna gelmiş ise yine kadîmisi üzere
9. ol-vechile tasarrıf olub kadîme mugâyir hareket olunmamak için bâ-işâret Şeyhu'l-islâmı müderrisîn-i mezbûrîn yedlerine emr-i şerîfim dahî
10. virilüb mütevellî-i merkûm Mehmed ile medîne-i merkûmede meclis-i şer'-i enverde mürâfa'a ve zikr olunan emr-i şerîf kırâ'at olundıkda mütevellî-i

11. merkûm Mehmed dahî müderriseyn-i mezbûreyn yevmî otuz akçe vazîfelerine kanâ'at itmeyüb hılâf-ı şart-ı vâkîf ve mugâyir-i kadîm ziyâde
12. taleb eylememek için emr-i şerîf ısdâr itdirdim deyu nizâ' ve müderrisîn-i mezbûrînın yedlerinde olan fetâvâ-yı şerîfeye nazar olundıkda
13. kadîmden beru 'amel olunana muhâlif olan vakfiyye-i ma'mûlün-bihâ olmayub ve gallât-ı kurâ ve mezârî' olan bir medrese-i kadîmenin vakfiyyesinde
14. otuz akçe müderrisine ve on beş akçe mütevellîsine deyu tahrîr olunub lâkin kadîmden beru mahsûlû akçesine göre sülânî müderris ve sülânî
15. mütevellîye virile gelmişken hâlâ mütevellîsi müderrisine vakfiyyede olan otuz akçeyi virüb mahsûlû cemî'an zabt itmeğe
16. kâdir olmayub ve bir vakf-ı kadîmin vakfiyyesinde medresesine şu kadar akçe deyu tahrîr olunub ve kadîmden beru her akçe başına şu kadar
17. keyl buğday virile gelür iken hâlâ mütevellî olan zîr-i kadîmiyle 'amel itmeyüb hâlâ rayic olan akçe dahî
18. hisâbından viririm dimeğe kâdir olmasız deyu üç kıt'a fetâvâ-yı şerîfe virilüb ve gallâtını sülânî medrese-i merkûme müderrisleri
19. ve sülânî vakf-ı mezbûr mütevellîleri ola gelüb 'amel-i kadime bu vechle olduğunu cem'-i gafîr ve cem'-i kesîr (...) mevsûk-ı kelim Müslimîn bi-tarîki't-tevâtür¹⁶²
20. mütevellî-i merkûm Mehmed'in muvâcehesinde şehâdet eylediklerinden sonra mütevellî-i merkûm Mehmed dahî bi't-tav' Meclis-i şer' den ikrâr
21. i'tirâf ve kadîmisi üzere 'amel ve taksîme te'ahhüd eyledüğü hüccet-i şer' iyye olmağla hüccet-i şer' iyye mûcebince fîmâ-ba'd kadîmisi üzere
22. 'amel olunub vakf-ı mezbûr gallâtını sülânî müderrislere ve sülânî mütevellîlere taksîm olunub ve kadîme mugâyir ve olagelmiş muhâlif tarafeynden
23. te'allül ve muhâlefet olunmamak bâbında emr-i şerîfîm virilmek recâsına vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs 'arz eylediğin ecilden mahallinde şer'le
24. görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1160 (4-12 Mart 1747).

77/3

Beyşehir Fenar Kazâsından olmağla mahalline nakl olunmuştur.

Beyşehir Kādîsına Hükm ki,

¹⁶² Bir kısmı başında.

1. Beyşehir sükkânından Şeyh Hasan zîde salâhahu gelüb Beyşehir’de hefte bazarı olan bazar yerinde vâkı’ el-Hâcc Receb nâm sâhibü’l-hayrın
2. binâ ve vakf eyledüğü Harabe Musluk kurbunda mutasarrıf olduğu bir mikdâr hâlî arsası üzerine yedinde olan mürâsele-i
3. şer’ mücebince kendü mâlıyla binâ eyledüğü dükkanının kimesneye bir dürlü zarar-ı şer’îsi olmayub şer’an dahl olunmak
4. icâb itmez iken ashâb-ı ağrazdan ba’zı müsfid kimesneler birbirlerine müttetik ve mücerred ta’ciz için zararı vardır
5. deyu üzerine şer’an bir nesne sâbit olmadın hılâf-ı şer’ müdâhaleden hâlî olmayub gadr sevdâsında oldukların bildirüb
6. şer’le görilüb ol-vechile olan müdâhaleleri men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde
7. şer’le görilüb ihkâk-ı hakk için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene (1)160 **(4-12 Mart 1747)**.

77/4

Karaman Vâlisine ve Akşehir Kādîsına Hüküm ki,

1. Ali zîde kadruhu Südde-i Sa’âdetime ‘arzihâl idüb Akşehir Kazâsı’na tâbî’ (boşluk) ve tevâbî’ ze’âmet karyeleri hâlâ bâ-berât-ı ‘âlî mutasarrıfı Ömer zîde kadruhu tarafından
2. iş bu bin yüz altmış senesine mahsûben zabtı memhûr temessük ile mûmâ-ileyhin ‘uhde ve iltizâmında olub zikr olunan ze’âmet-i karyeleri
3. zü’emâsının üzerlerinde edâsı lâzım gelan â’sâr-ı şer’iyye ve sâ’ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz
4. itmek istedikde âhardan bir vechle dahl olunmak icâb itmez iken âhardan mütegalibeden (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve kendü hâlinde olmayub ve ze’âmet-i
5. mezbûr kurâsı re’âyâlarından tahrîk ve ızlâl ve â’sâr-ı şer’iyye ve sâ’ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince ahz ve zabtına
6. mûmâna’at ve gadr-ı murâd te’addî eyledüğün bildirüb mezbûr hılâf-ı şer’-i şerîf ve mugâyir-i temessük zâhir olan müdâhale
7. ve te’addîsi men’ ü def’ olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1160 **(4-12 Mart 1747)**.

78/1

Kayseriyye ve (boşluk) Kazâları Nâ’iblerine Hüküm ki,

1. Hacı Ömer oğlu Mustafa nâm kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb bu bundan akdem İstanbul'da iken Kayseriyye sâkinlerinden Seyyid Süleyman nâm kimesne ile şirket üzere alış
2. viriş idüb beynlerinde olan ahz ve i'tâya müte'allik hisâb ve kitâbların görüb mezbûra bir akçe ve bir habbe vireceğim kalmayub fekk-i şirket idüb
3. mezbûr 'âmme-i da'vâ ve mutâlebâtıdan zimmetini ibrâ ve iskât bir şuhûd mahzarında yedine temessük virüb ve ibrâya şâhidleri olub bir vechle dahl ve
4. rencide olunmak icâb itmez iken bu bir husûs için hâlâ Kayseriyye'ye vardığında mezbûr zuhûr ve şirrete sülûk ve hevâdârı olan ba'zı a'yân ve mütegalibeye
5. istinâd mücerred tâcîz ve celb-i mâl kasdıyla üzerine musallat ve benim sizden üç bin gurus alacağım kaldı deyu nizâ' ve hevâsına tâbi' nâ'ib ile yek-dil ve hılâf-ı
6. şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ibrâya mugâyir akçe talebiyle te'addî ve rencide gadr-ı küllî murâd eyledüğün ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince 'amel olunub
7. mezbûr hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf ol-vechile bunu te'addî ve rencide itdirilmeyüb te'addîsi men' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin
8. mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1160 (4-12 Mart 1747).

78/2

Ber-vech-i Arpalık Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfına Kayseriyye Kazası Nâ'ibine Hükm ki,

1. Kerasteci Sergiz nâm zımmî gelüb kazâ-i mezbûra tâbi' Mancoson nâm karye sâkinlerinden bunun karındaşı Arakil nâm zımmî bin yüz elli (boşluk) senesinde
2. mürd olub babalarından müntekıl karye-i mezbûrda vâkı' ber-vech-i iştirâk nısfıyyet üzere oldukları mülk menzîl ve sâ'ir emlâk ve eşyâdan
3. hisse-i şâyi'ası ırs-ı şer'le buna intikâl eyleyüb âhardan bir vechle müdâhale olunmak icâb itmez iken (boşluk) ve (boşluk) nâm zımmîler bî-vech-i şer'î fuzûlî ahz
4. ve bunun zabtına mümâna'at ve gadr sevdâsında oldukların fetvâ-yı şerîfe virildüğün ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eylediğin bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince
5. şer'le görölüb karındaşı mürd-i mesfûrdan müntekıl emlâk ve eşyâdan hissesi vekîl-i mezbûra alıvirilüb mesfûrların bî-vech-i şer'î ve mugâyir-i

6. fetvâ-yı münîf zâhir olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene (1)160 (4-12 Mart 1747).

78/3

Kayseriyye Monlâsına Hükm ki,

1. (boşluk) ve (boşluk) zîde kadruhumâ gelüb bunların iltizâmen 'uhdelerinde olan hâssı karyelerinden (boşluk) Kazâsı'na tâbi' (boşluk) nâm karyenin defterde mukayyed ra'iiyyet
2. ve ra'iiyyetî oğullarından ba'zıları kadîmî karyelerinden kalkub Kayseriyye Kazâsı'nda vâkı' kurâlarda sâkin ve mütemekkin olmalarıyla mûmâ-ileyh ve dahî karye-i
3. mezbûranın ol-makûle defterlü re'âyâlarını bulundıkları mahallerden kaldırub kadîmî karyelerine nakl ve iskân itmek istedikde içlerinden ba'zıları
4. mugâyir-i kânûn ve defter te'allül ve muhâlefet ve ol-vechile mâl-ı hâssın küllî kesr ü noksân tertibine bâ'is ve mûmâ-ileyhimâyâ gadr sedvâsında oldukların bildirüb
5. karye-i mezbûranın ol-makûle defterlü re'âyâları bulundıkları mahallden karye zâbiti ma'rifetiyle kaldırılub kadîmî karyelerine nakl ve iskân
6. itdirilüb hılâf-ı kânûn ve mugâyir-i defter bir dürlü te'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere iskân
7. itdirilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene (1)160 (4-12 Mart 1747).

78/4

Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfı olan dâme ikbâluhuya Kayseriyye Kādîsına Hükm ki,

1. Muharrirâtdan kıvetü'l-muharrirât Hâce Safiye Hânım zîdet 'afethâ Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb evlâdiyyet ve meşrûtiyyet
2. üzere mütevellîsi olduğu vezîr-i â'zam-ı esbâk müteveffâ Mehmed Paşa'nın kazâ-i mezbûra tâbi' Erkiled nâm karyede binâ ve ihyâ eylediği
3. câmi'i şerîfin cevânib-i erbi'asında vâkı' müsakkafâtından olan dükkânların civârlarında yine karye-i mezbûrada sâkin cebâbire ma'lûm
4. u'l-esâmî kimesneler hevâlarına tâbi' mütegalibeden ba'zılarına istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde müceddeden binâ eyledikleri muhdes ve mürtefi' dükkânlarının vakf-ı
5. mezbûr müsakkafâtından olan dükkânına zarar-ı şer'îsi olmağla mûmâ-ileyhâ dahî ma'rifet-i şer'le vâkı' olan zarar-ı şer'îleri men'

6. murâd eyledikde bî-vech-i şer'î te'allül ve muhâlefet ve ol-vechile vakf-ı şerîfe gadr sevdâsında oldukların bildirüb karye-i mezbûr zâbitî ma'rifetiyle
7. şer'le görilüb mezkûrların binâ eyledikleri dükkânların sâbit ve zâhir olan zarar-ı şer'leri ma'rifet-i şer'le ve zâbit-i merkûm
8. ma'rifetiyle men' ü def olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1160 (**4-12 Mart 1747**).

78/5

Karaman Vâlisine Bor ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Bor Kasabası mahallâtından Hacı Mahmud Mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin Halil Bey nâm şâbb-ı emred Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb bu kendü hâlinde olub
2. hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîsi yoğiken yine medîne-i Bor sâkinlerinden Emrullah Çelebi oğlu Seyyid Ömer ve Kādî oğlu Seyyid Mehmed
3. ve Topal Seyyid Osman ve Berber Seyyid Abdullah ve kayını Ahmed ve Mahmud Beşe ve Türkmân Ali oğlu (boşluk) Sadreddin kızı oğlu ve Seyyid Mesud
4. nâm kimesneler kendü hâllerinde olmamağla birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun boğazına peşkir dakub mezbûr
5. Osman'ın menziline gönderüb fi'il-i şenî' kasdıyla hılâf-ı şer'-i şerîf hetk-i ırz ve ol-vechile ziyâde gadr u te'addî ve zulm ve hayf
6. eylediklerin ve kıbel-i şer'den yedine hüccet-i şer'iyye virildüğün bildirüb hüccet-i şer'iyyesi mücebince şer'le görilüb icrâ-yı şer'
7. ve ihkāk-ı hakk olunub hılâf-ı şer'-i şerîf te'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le
8. görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-evvel sene 1160 (**13-22 Mart 1747**).

78/6

Kayseriyye Sancağı Mutasarîfına ve Kayseriyye Monlâsına Hüküm ki,

1. Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Darsiyak nâm karyede vâkı' Süleyman
2. Ağa Câmi'-i Şerîfi'nin bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan Hamza zîde kadruhu gelüb
3. bundan akdem vakf-ı mezbûr mütevellîsi olan Mehmed nâm kimesnenin zemân-ı tevliyyetinden yine karye-i mezkûra
4. sükkânından şekâvet ve tezvîr ile meşhûr Halil oğlu Ali nâm kimesne hevâsına tâbi' hükkâma istinâden bezl-i irtisâ ile

5. peydâ eylediği müzevver hüccet ile tevliyyet iddi'âsıyla vakf-ı merkûmun nukûd-ı mevkûfesini mezbûr Mehmed'den hılâf-ı şer'-i şerîf cebren
6. ve kahren ahz ve nukûd-ı mezkûrayı ba'de'l-istirbâh hâsıl olan behâsından ma'lûmü'l-mikdâr mâl-ı vakfı ahz ve kendi hevâ-yı hevesine sarf
7. ile istihlâk ve ba'dehu kavı-i mücerrediyile damadı es-Seyyid Mehmed'i yine bâ-hüccet-i şer'iyye mütevellî olmak zu'mıyla damadı mezkûr dahî vakf-ı mezbûrun nukûd-ı mevkûfesinden
8. me'hûzı olan ma'lûmü'l-mikdâr akçeyi mezkûrlardan tevliyyeti hasebiyle vakf için taleb eyledikde mezkûrlar birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet mücerred harc u sarf
9. eyledikleri mâl-ı vakfı virmemek için hevâlarına tâbi' cebâbire ve mütegalibeye istinâden hılâf-ı şer'-i şerîf gûnâ-gûn tezvîrâta sülûk ve ol-vechile
10. cânib-i vakf-ı şerîfe gadr sevdâsında oldukların bildirüb zâbitleri ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le görilüb mezkûrların kendi umûrlarına
11. harc u sarf idüb zimmetlerine müteveccih ve sâbit olan mâl-ı vakf her ne ise zuhûra getirilüb mezkûrlardan temâmen tahsîl ve bî-kusûr
12. tevliyyeti hasebiyle buna alıvirilüb te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ
13. eylediği ecilden mahallinde şer'le görüle deyu emr-i şerîf olmuşdur. Fî evâ'il-i Rebîu'l-evvel sene (1)160 (13-22 Mart 1747).

79/1

Karaman Vâfisi Vezîre Aksaray Kādîsi ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Aksaray Kazâsı sâkinlerinden Feyzullah ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb mezbûr Feyzullah'ın babası Seyyid Veli ve karındaşı Hasan
2. ve mezkûrların dahî mûrisleri olub kendü hâllerinde bin yüz elli (boşluk) senesinde nefsi-i Aksaray'a 'ıyd-i şerîf
3. nâmâzı edâ için varub nâmâzı edâ eylediklerinden sonra üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken
4. Aksaray Kazâsı sâkinlerinden ashâb-ı ağrâzdan Uzun Hatib ve Habib oğlu Hacı İbrahim ve Ali Bey
5. oğlu Yusuf ve Sarı Bela ve Sıddık dimekle ma'rûf kimesneler refikleriyle yek-dil ve hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı
6. hakkın mezbûrân Seyyid Veli ve Hasan'ı ahz ve katl ve ziyâde te'addî ve fesâd eylediklerinden gayrı şirrete sâlik ve kendü kabâhatları

7. setr ve selâmetleriçün bir şer‘a tatbîk idüb katl eyledin deyu bilâ-mürâfa‘a-i şer‘ hevâlarına tâbi‘ kâdîdan bezl-i rüşvet
8. ile peydâ (?) eyledikleri müzevver hüccet ibrâzıyla ibtâl-i hakk ve icrâ-yı şer‘ olunmayub gadr-ı küllî olduğun
9. bildirüb şer‘le görilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden
10. mahallinde şer‘le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Rebîu‘l-evvel sene 1160 (13-22 Mart 1747).

79/2

Karaman Vâlsine ve Konya Nâ‘ibine Hükm ki,

1. Sadât-ı kirâmdan Seyyid Ahmed zîde şerefühu ‘arzihâl idüb bu ‘ulemâdan ve Konya Mahkemesi’nde baş kâtib olub kazâ-i mezbûra tâbi‘ Çumra ve Örünözü
2. nâm karyeler topraklarında bi‘l-fi‘il zabt ve tasarrufunda bir mikdâr emvâl ve arâzîsi olmağla emr-i şerîfimle vârid olan ‘avârız ve imdâd-ı
3. hazariyye ve sâ‘ir emr-i şerîmle vâkı‘ tekâlîfden hissesine düşeni edâda kusûrı olmayub bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka mutâlebesiyle
4. rencide olunmak icâb itmez iken ehâl-i merkûm kanâ‘at itmeyüb ehl-i ‘örf tâ‘ifesiyle yek-dil ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka mutâlebesiyle
5. te‘addî ve rencide eylediklerin ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık müte‘addid fetâvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince ‘amel olunub men‘
6. ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere ‘amel olunmak emrim olmuştur. Fî evâ‘il-i Rebîu‘l-evvel sene (1)160 (13-22 Mart 1747).

79/3

Karaman Vâlsine ve Konya Nâ‘ibine Hükm (ki),

1. Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Çumra nâm karyeden Ahmed ve Abdullah nâm kimesneler ile karye-i mezbûr ehâlîleri ‘arzihâl idüb karye-i mezbûra sâkinlerinden
2. Manta Ali ve Kethudâ Mehmed ve Molla Mustafa ve Davud oğlu Mehmed ve Hacı Ahmed Beşe ve Pınar oğlu Abdullah ve Eyyub oğlu Abdi dimekle
3. ma‘rûf kimesneler dokuz seneden beru karye ihtiyârı(y)ız deyu mu‘âmeleci tâ‘ifesiyle yek-dil ve karye-i mezbûr ehâlîsi üzerlerine
4. emr-i şerîfimle nâzil olan tekâlîfleri husûsuna karışub beher sâlyânede hilâf-ı emr ve defter kendüler için başka akçe zâmm ve fukarâya

5. tahmîl ve birbirlerine istinâden tahsîl ve ekl ü bel' itmeleriyle bunlar dahî mezbûrların şer'le hisâbların görüb zimmetlerinde
6. zuhûr iden hakk-ı fukarâyı almak istediklerinde mezbûrlar hisâb görmekten imtinâ' ve ol-vechile ahvâlleri diğér-gûn ve perîşân
7. olmalarına bâ'is oldukların bildirüb şer'le hisâbları görilüb zimmetlerinde zuhûr ve iden zâmmaları cüz'î ve küllî her ne ise alıvirilmek
8. bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek emrim olmuştur. Fî evâ'il-i Rebû'l-evvel sene 1160 (13-22 Mart 1747).

79/4

Karaman Vâlsine ve Konya Nâ'ibine Hükm (ki),

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Çumra nâm karyeden Ahmed ve Abdullah nâm kimesneler ile karye-i mezbûr ehâlîleri 'arzihâl idüb karye-i mezbûr sâkinlerinden
2. Manta Ali ve Mehmed ve Mustafa ve Davud oğlu Mehmed ve dahî Ahmed ve Pınar oğlu Abdullah ve Eyyub oğlu Abdi nâm kimesne(ler) kendü hâllerinde
3. olmayub şerîr ve gammâz olub dâ'imen kâdî ve nâ'ib ve voyvoda ve mütesellim ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi yanlarına varub fukarâ-yı
4. hılâf-ı vâkı' mevâdd isnâdıyla ehl-i 'örfe gamz ü tecrîm ve 'alâka ve medhâlleri olmadıkları il-mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf
5. tekâlîfleri umûrına karışub bunun emsâlî zulm ü te'addîlerinin nihâyeti olmadıkların bildirüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim
6. recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur. Fî evâ'il-i Rebû'l-evvel sene (1)160 (13-22 Mart 1747).

79/5

Karaman Vâlsine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. el-Hâcc Mustafa Yegenzâde zîde kadruhu gelüb Aksaray Kazâsı'na tâbi' Finase nâm karyede vâkı' Şeyh Turaşah Dede
2. Zâviyesi'nin evlâdiyyet ve meşrutıyyet üzere zâviyedârı ve evkâfının berât-ı şerîfimle mütevellîsi olub
3. zâviye-i mezbûra evkâfi mülhakâtından yine Aksaray Nâhiyesi'ne tâbi' ol-diyârda elsine-i nâsda Karaviran Çukuru
4. ismiyle müsemmâ olub defter-i hâkânîde Çukur Karaviran deyu mukayyed olan kaydına âhardan dahl olunmak

5. icâb itmez iken mîr-livâ-i Aksaray hâssı karyelerinde yine livâ-i mezbûrda Hasandağı Nâhiyesi'nde Kara-
6. virân nâm karyeyi livâ-i mezbûr mutasarrıfları zabta kanâ'at itmeyüb nâhiye ve yazuları başka başka iken hılâf-ı
7. defter-i hâkânî zâviye-i mezbûra vakfı olan sâlifü'z-zikr Çukur Karaviran Karyesi'ne müdâhale ve cebren zabt
8. ve ol-vechile vakf-ı şerîfe gadr eylediklerin bildirüb zikr olunan Çukur Karaviran Karyesi taraf-ı vakf-ı mezbûrdan
9. ber-mûceb-i defter-i hâkânî zabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmu kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz
10. itdirimeyüb livâ-i mezbûr mutasarrıfları ve mültezimleri taraflarından hılâf-ı defter-i hâkânî dahl ü ta'arruz itdirilmemek

(s.80)

11. bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i Âmire'mde mahfûz olan defter-i evkâf ve icmâl ve mufassala mürâca'at
12. olundıkda Şeyh Turaşah Dede Zâviyesi Vakfı yazıldığı mahallde Aksaray Nâhiyesi'ne tâbi' yedi yüz seksen beş
13. akçe yazar karye-i Çukur Karaviran nâm karye yine nâhiyesine tâbi' Finase nâm karye ve gayrihi ile bir görilüb
14. ma'a mevâdd-ı sâ'ire ve yekûn üç bin yedi yüz seksen beş akçe yazı ile defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr
15. ve defter olmuştur ve Hasandağı Nâhiyesi'ne tâbi' hâsılı tahtında gendüm ve şa'ir yekûn ma'a gayrihâ dokuz bin beş yüz akçe
16. yazâr karye-i Karaviran ol-dahi defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde ve defter-i hâkânîde mestûr ve olduğu
17. üzere mîr-livâ-i Aksaray Hâssı mülhakâtından olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî vakf tarafı başka ve mîr-livâ hâssı
18. tarafı dahî başka olduğun Defter Emînî Ebubekir dâme mecduhu 'arz itmeğın defter emînî mûmâ-ileyhin 'arız
19. mûcebince 'amel olmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-evvel sene 1160 **(13-22 Mart 1747)**.

80/1

Karaman Vâlisi Vezîre ve Sivas Vâlisi Vekîlî Zaralızalı (?) Mehmed dâme ikbâluhuya ve Şamardı ve Aksaray ve Geldiklan ve Artukabad ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Nişân-ı Hümâyûnum virilan Dergâh-ı Mu'allâ'm çâvuşlarından Mehmed ser-çukadârı sadr-ı 'âlî zîde kadruhu Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb Niğde ve Amasiye
2. ve Aksaray ve Sivas Sancakları'nda Şamardı ve gayrı nâhiyelerde Nires (?) nâm karye ve gayriden altmış bin iki yüz yetmiş akçe
3. ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olube ze'âmet-i mezbûr tarafından subaşısı zabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâtını ahz ü kabz
4. murâd eyledikde âhardan ba'zı kimesneler müdâhale ve zabtına mûmâna'at eylediklerin bildirüb ze'âmet-i mezbûr karyeleri defter-i hâkânî
5. ve berâtı mûcebince tarafından subaşıasına zabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâtı kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb
6. âhardan bir ferdi dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz
7. Rûznâmçe-i Hümâyûnuma mürâca'at olundıkda Niğde Sancağı'nda Şamardı Nâhiyesi'nde Nires (?) nâm karye ve gayriden otuz üç
8. bin üç yüz akçe ze'âmet ile Amasiye Sancağı'nda Geldiklan Nâhiyesi'nde Korviran nâm karye ve gayriden on üç bin üç yüz
9. elli akçe ve Aksaray Sancağı'nda Hasandağı Nâhiyesi'nde Karakuyu nâm karye ve gayriden beş bin altı yüz yigirmi ve Sivas Sancağı'nda
10. Artukabad Nâhiyesi'nde Behram nâm karye ve gayriden sekiz bin akçe timârlu bir görilüb altmış bin iki yüz yetmiş akçe ze'âmet
11. olmak üzere hâlâ berât-ı şerîfimle mûmâ-ileyhin üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için
12. yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-evvel sene 1160 (13-22 Mart 1747).

80/2

Niğde Sancağı Mutasarrıfına (boşluk) ve (boşluk) ve Develü Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Develü Kazâsı'na tâbi' Öрге nâm karye sâkinlerinden Köle oğlu (boşluk) nâm zımmî Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb bu yine
2. karye-i merkûme sükkânından şerikî olan Acı İlya nâm zımmîye bin yüz elli (boşluk) senesinde bin beş yüz gurusluk

3. eşyâ teslîm idüb lâkin eşyâ-yı merkûmenin nısfı bunun ve nısfı âharı dahî şerikî mesfûrun olmağla şimdi
4. eşyâ-yı mezbûradan hissesini taleb ve ahz-ı murâd eyledikde mesfûr bunun hissesini bî-vech-i şer'î virmekde te'allül
5. ve bundan akdem mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında vech-i meşrûh üzere olduğu kendünün ikrâr ve 'itirâfla
6. şer'an sâbit ve zâhir ve hükm birle kıbel-i şer'iden hüccet-i şer'iyye ve mürâsele dahî virilmişiken şerikî mesfûr hâlâ bunun
7. hissesin virmeyüb gunâ-gûn hîle ve tezvîrâta te'addî ve ibtâl-i hakk sevdâsıyla gadr-ı küllî murâd eyledüğün
8. bildirüb hüccet-i şer'iyye mücebince şer'le görilüb vech-i meşrûh üzere eşyâ-yı merkûmeden hissesi tahsîl ve bî-kusûr
9. kendüye alıvirilüb hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye bir dürlü te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb ber-müceb-i
10. hüccet-i şer'iyye icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le¹⁶³
11. görilmek için emrim yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-evvel sene 1160 (13-22 Mart 1747).

80/3

Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfına ve Kayseriyye Kādısına (Hükm) ki,

1. Kazâ-i mezbûr sükkânından Mehmed ve Mustafa ve Ali ve Osman ve Ahmed bin el-Hâcc Ömer nâm kimesneler
2. gelüb kazâ-i mezbûr muzâfâtından Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Ağ(ca)ın nâm karye toprağında vâkı' birkaç
3. kıt'a yerleri selâtîn-i mâziyyeden beri bunların cedleri Zeynelabidin nâm sâhibü'l-hayra hibe ve temlik ve yedine
4. mülknâme-i hümayûnum virildikden sonra ol-dahî ol-yerlerin tasarruf ve hâsıl olan gallesin evlâd-ı evlâdına 'ale's-seviye şart ve ta'yîn
5. eylediği defter-i hâkânî ve vakfiyye-i ma'mûlün-bihâsında mukayyed ve bunlar evlâd-ı vâkıfdan olub şart-ı vâkıf mücebince bunda tasarruf bunlara intikâl

¹⁶³ Asıl metinde “şer'le” kelimesi iki kez yazılmış.

6. itmekle bunlar dahî ol-yerleri defter-i hâkânî ve vakfiyye-i ma'mûlün-bihâ mücebince zabt ve tasarruf ve ber-mûceb-i şart-ı vâkıf gallesin ahz ü kabz
7. itmek istediklerinde yine karye-i mezbûrda sâkin ecânibden (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve envâ'i tezvîrâta sülûk
8. ve hevâlarına tâbi' cebâbire ve mütegalibeden ba'zı kimesnelere istinâden defter-i hâkânî ve vakfiyye-i ma'mûlün-bihâlarında mukayyed ol-yerler için gâh bizim mülk
9. 'arsalarımızdır ve gâh tapu demekle zabt ve zirâ'at idegeldiğimiz yerlerdir deyu hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i defter-i hâkânî
10. ve vakfiyye-i ma'mûlün-bihâ tegallüpleri sebebi ile fuzûlî zabt ve ol-vechile bunlara küllî gadr eylediklerin bildirüb mahallinde şer'le görilüb
11. mezkûrların hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i defter-i hâkânî ve vakfiyye-i ma'mûlün-bihâ ol-vechile zâhir olan te'addîleri men' ü def'
12. ve ol-yerler defter-i hâkânî ve vakfiyye-i ma'mûlün-bihâ mücebince kendülere zabt ve tasarruf ve ber-mûceb-i şart-ı vâkıf hâsıl
13. olan gallesi ahz ü kabz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görile deyu
14. emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-evvel sene 1160 (13-22 Mart 1747).

81/1

Larende ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. (boşluk) zîde salâhahu gelüb bunlar Larende Kazâsı'nda vâkı' (boşluk) câmi'-i şerîfinde bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle imâm olub edâ-yı hizmet
2. idüb rusûm-ı ra'îyyet ve bilâ emr-i şerîf tekâlîf mutâlebesiyle te'addî olunmak icâb itmez iken Havâss-ı Hümayûnum'dan (boşluk) mukâta'ası
3. voyvodası ile (boşluk) nâm karye sipâhî hılâf-ı kânûn rusûm-ı ra'îyyet ve ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından vâkı' bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i
4. şâkka mutâlebesiyle te'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb mukâta'a-i mezbûr voyvodası ve karye-i mezbûr sipâhîlerinin
5. hılâf-ı kânûn rusûm-ı ra'îyyet talebiyle ve ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından dahî bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka mutâlebesiyle
6. zâhir olan te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden imdi e'imme ve hutebâ muktedâ-yı nâs
7. oldukları i'tibârıyla rusûm-ı ra'îyyet ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkkanın cümlesinden mu'âflardır bu bâbda kânûn üzere 'amel olunmak

8. için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-evvel sene (1)160 (13-22 Mart 1747).

81/2

Kırili ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Sen ki Kırili Kādîsî es-Seyyid eş-Şeyh Hüseyin zîde fazlhususun Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb Kırili Kazâsı'nda
2. sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve sâdât-ı kirâm ve yeniçeri ve sâ'irleri bi-ecma'ihim meclis-i şer'a varub
3. yine Kırili Kazâsı'na tâbi' Çavuş Karyesi sâkinlerinden Ağa oğlu Mustafa ve oğlu Mehmed nâm şakîler kendü hâllerinde
4. olmayub yine zümre-i eşkiyâdan 'avneleriyle yek-dil ve yek-cihet ve dâ'imen ümmet-i Muhamed'in emvâl ve erzâkların nehb ü gâret
5. ve ehl-i 'iyâllerine ta'arruz ve şâbb-ı emret oğullarına fi'il-i şenî' kasdıyla hılâf-ı şer'-i şerîf hetk-i
6. 'ırz ve re'âyâ fukarâlarının her birlerini bilâ-cürm müsevvede ile tecrîm ve tağrîm ve bunun emsâlî fesâd ve şekâvetlerinin
7. nihâyeti olmaduğundan evâmîr-i 'aliyyemle vâkı' tekâlîfin ta'diline bâ'is ve bâdî
8. ve ehâlî-i kazânın ahvâlleri diğer-gün ve perâkende ve perîşân olacakları muhakkak olmağla ashâb-ı
9. hukûkun hakları girü redd ve icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olmak bâbında hüküm-i hümayûnum virilmek recâsına
10. vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sen ve Beyşehir Kādîsı Mustafa ve Karaağaç-ı
11. Yalvaç Kādîsı Mehmed Emin zîde fazluhu dahî başka başka 'arz eyledikleri ecilden mahallinde şer'le
12. görilüb üzerlerine sâbit olan mevâdd ba'de't-tescîl ihkâk-ı hakk ve habslerini müceb üzerlerine
13. töhmet-i sübûtı mütehakkık ve zâhir olur ise habs ve i'lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-evvel sene 1160 (13-22 Mart 1747).

81/3

Karaman Vâlîsî Vezîre ve Kaşaklı ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Kaşaklı Kazâsı muzâfâtından Levnim nâm karyede kat'-ı tarîk ve ebnâ-i sebîl ve sükkân- memleketin emvâl ve eşyâlarını nehb ü gâret ve 'âdet-i müstemirreleri olan Kara Baki
2. oğlu Abdülmümin ve karındaşı Koca Ali ve yeğenleri Kara Hasan ve Kirişli Molla Hasan ve Deli İsmail ve Taraş oğlu nâm şakîler bin yüz elli (boşluk) senesinde mezbûr
3. Abdülmümin'in başına cem' ve Kaşaklı Kazâsı fukarâsını tecrîm ve tağrîm ve evlerini basub bîkr kızlarını erâzile virdiklerinden gayrı ümmî başı külahlı ve çifte
4. piştolu erâzili kazâlarına gelan kâdılarına taslît ve tahvîk ile ellerinde cebren niyâbete mürâsele ahz ve ben nâ'ib oldım deyu birer behâne ile nicesin
5. ahz ve habs ve sâlyâne vukû'unda kendü nefsiçün yüz elli guruşdan mütecâviz akçe zâmm ve erbâb-ı timârın ve mültezimlerin 'öşrlerini ve fukâranın
6. nısf-ı mahsûllerini fuzûlî zabt ve zirâ'at vakitlerinde beşer onar gün fukarâyı bilâ-ücret istihdâm ve bunun emsâlî zulm ü te'addîsinin nihâyeti
7. olmaduğundan şerr ve mazarratları birdir¹⁶⁴ emniyetleri olmamağla mukaddemen Kaşaklı Kazâsı ehâlîlerinin meclîs-i şer' den olan iltimâslarıyla vürûd iden müte'addid
8. 'arzlara binâ'en ihkāk-ı hakk ve keyfiyyet 'arz ve i'âm olunmak üzere sâdır olan emr-i şerîfim sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin tarafına vâsıl oldukda
9. tarafından ağalarından bâ-buyûrıldı Hasan zîde kadruhu mübâşir ta'yîn ve Kaşaklı Mahkemesine ba'de'l-vürûd taraf-ı şer' den dahî mürâsele tahrîr ve muhızır ta'yîn
10. ve hâssımâlarıyla li-ecli'l-mürââfa'a da'vet-i şer' olundukda merkûm Abdülmümin sengistân ve sa'bu's-sülûk olan karye-i mezbûraya rüfekâsıyla çıkub elli
11. neferden mütecâviz kuttâ-ı tarîk tüfenk-endâz ile mübâşir-i merkûm tard ve bi-vechle mübâşir ve mahzar me'yûsen 'avdet itmeleri hasebiyle bi'l-cümle ehâlî-i
12. kazâ mahfel-i şer' de şakî-i merkûmdan emr-i şerîfime 'adem-i itâ'at ile sâhib-i fesâd ve cem'iyet olduğun ihbâr eylediklerinden gayrı şekâvet me'lûfesine
13. terakkî virerek mezâlim ve te'addiyâtı resîden serhad-ı nihâyet olmağla mezbûr meclîs-i şer'a ihzâr ve ihkāk ve hakkında lâzım gelan 'ukûbât-ı meşrû'a
14. icrâ olunmak için tekrâr emr-i şerîfim virilmek recâsına iltimâsıyla sen ki Kaşaklı Kādîsı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Abdülaziz zîde fazluhusun Side
15. ve İbradı ve Manavgat Kādîları ve Beyşehri Nâ'ibi başka başka 'arz ve Dîvân-ı Hümâyûnu'mda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mücrâca'at olundıkda mahallinde şer'le

¹⁶⁴ Bu konu hakkında 50. sayfa 2. metinde verilen hükümde "birdir" ifadesinin yerinde "bir dürlü" ifadesi yer almaktadır.

16. görölüb ihkāk-ı hakk ve töhmet-i mezkûra üzerlerine sâbit olur ise habsde ibkâ ve ‘arz ve inhâ olunmak için iş bu sene-i mübâreke
17. evâil-i Muharremi’nde emr-i şerîfim virildüğü mestûr ve mukayyed bulunmağla sen ki Karaman Vâlisi Vezîr müşâru’n-ileyhsin mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim
18. mücebince ‘alâ-eyyi-hâl ahz ve ele getirilüb şer’le ihkāk-ı hak olundıktan sonra haklarında icâb iden ‘ukûbât-ı meşrû’aları
19. tertîb ve icrâ eylemek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Rebîu’l-evvel sene 1160 (13-22 Mart 1747).

81/4

Karaman Vâlîsine Nevşehir (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Sen ki Nevşehir Kādîsı Feyzullah zîde fazluhusun mektûb gönderüb Nevşehir Kazâsı’na tâbi’ Babayan nâm karye sâkinlerinden
2. Aşçı Mustafa Ağa dimekle ma’rûf kimesne meclis-i şer’a varub bu kendü hâlinde ‘ırzıyla mukayyed ve hılâf-ı şer’-i şerîf kimesneye
3. bir dürlü vaz’ u te’addîsi olmayub ve üzerine dahî şuhûd u ‘udûl ile şer’an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken
4. yine karye-i mezbûrada sâkin el-Hâcc İbrahim oğlu Mehmed ve Mahmud oğlu İbrahim ve Deli Mehmed oğlu Hüseyin nâm kimesnelerin
5. bunu garaz ve ‘adâvetleri olmağla mücerred icrâ-yı garaz için hılâf-ı şer’-i şerîf hevâlarına tâbi’ Ürgüb
6. Serdarıyla yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde menzillerini basub bunu ahz ve darb-ı şedîd ile darb bu dahî
7. mezkûrlar ile mürâfa’a-i şer’ için dâ’vet-i şer’ eyledikde ‘adem-i itâ’atlerinden nâşî meclis-i şer’a gitmeyüb serdâr-ı
8. merkûm bunu fuzûlî Ürgüb’e gönderüb ziyâde gadr u te’addî itmeleriyle sen ki vezîr-i müşâru’n-ileyhsin ma’rifetinle mezkûrlar
9. ihzâr-ı şer’ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına vâkı’-ı hâlî bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğü ecilden
10. mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Rebîu’l-evvel sene 1160 (13-22 Mart 1747).

82/1

Karaman Vâlîsine ve Bor ve (boşluk) Kādîlara Hükm ki,

1. Talebe-i 'ulûmdan Monlâ İbrahim demekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîleri
2. olmayub üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken Bor Kasabası mahallâtından Sarı Ali Mahallesi sâkinlerinden
3. mütegalibeden Ekeoğulları Mahmud ve Hacı Mehmed ve Hacı Halil nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yek-dil
4. ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın sen benim rüşvet almama mâni' oldun deyu
5. itâle-i lisân ve şütûm-ı galîza ile şetm ve başına darb ve bir dişini ihrâc idüb ziyâde gadr
6. u te'addî eylediklerinden mâ'adâ cebren ve kahren altmış gurusuyla destârın alub te'addî itmeleriyle bundan
7. akdem birkaç def'a dâ'vet-i şer' olundukda tegallübelerinden nâşî itâ'at-i şer'-i şerîf itmeyüb henüz
8. icrâ-yı hakk olmaduğun bildirüb şer'le görilüb meblağ-ı mezbûr ile destâr ve dişinin diyyeti
9. alıvrilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-evvel sene (1)160 (13-22 Mart 1747).

82/2

Karaman Vâlisine ve Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Âişe ve Zeyneb ve Refiyye nâm hatunlar Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb Nevşehir Kazâsı'na tâbi' Sulusaray nâm karye toprağında arâzî tasarruf idenlerden Veli nâm kimesne
2. bundan akdem fevt oldıkda tasarrufunda olan ma'lûmetü'l-hudûd yerleri bi-hasebi'l-kânûn meccânen oğlu Mehmed nâm kimesneye ba'de'l-intikâl mezbûr Mehmed dahî ol
3. yerlerden hakk tasarrufunda hüsn-i rızâsı ve sâhib-i arz ma'rifetiyle Davud nâm kimesneye ferâğ u tefvîz ve mezbûr Davud dahî ba'de't-tefevvüz ol-yerlerden
4. hakk tasarrufunda hüsn-i rızâsı ve sâhib-i arz ma'rifetiyle bunların babaları Arpa Emîni Ahmed Ağa demekle ma'rûf kimesneye ferâğ u tefvîz ve babaları mezbûr dahî tefevvüz
5. ve yedine virilan sâhib-i arz temessüğü mücebince ol-yerleri altı seneden beru zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ ider iken babaları
6. fevt olmağla ol-yerler bi-hasebi'l-kânûn oğlu ve bunların karındaşları İbrahim nâm kimesneye intikâl ve karındaşları mezbûr İbrahim dahî ol-yerleri dört

7. sene zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ ider iken karındaşları mezbûr İbrahim dahî fevt olmağla oğlu ve kızı ve baba bir er karındaşı
8. kalmayub ol-yerler müstehakk-ı tapu oldukda hakk-ı tapu ba'de üzerinde sâkin olub olmak şartıyla baba bir er karındaşları oldukları i'tibârıyla bunların
9. olmağla karındaşları yerlerin bî-garaz Müslümânlar tekdîr eyledikleri resm-i tapu ile ve sâhib-i arzdan alub yedlerine virilen sâhib-i arz temessüğü mücebince bunlar dahî
10. ol-yerleri sekiz seneden беру zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idüb bir vechile dahl icâb itmeyüb ve bu makûle on sene
11. mürûr iden toprak da'vâsının istimâ'ı memnû' iken mezbûr vekîl kızı Fatıma nâm hatun zuhûr ve şirrete sülûk ve hevâsına tâbi' zevci Halil nâm
12. kimesne ile yek-dil ve ba'zı a'yân ve mütegalibeden iştirâ(ken) zikr olunan yerler yigirmi sene mukaddem babam mezkûr Veli'nin idi elinizde alub
13. zabt iderim deyu hevâsına tâbi' kâdî bezl-i irtişâ' ile kendi takrîr üzere hılâf-ı kânûn aldığı müzevver hüccet ibrâzıyla zikr olunan tapulu ve temessüklü
14. yerlerin zabt itmek sevdâsıyla gadr-ı murâd eyledüğün ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün ve taraflarından
15. halteleri oğlu Ebubekir zîde kadruhuya vekîl eyledüğün bildirüb yedlerinde olan fetvâ-yı şerîfe ve sâhib-i arz temessüğü mücebince tapulu ve temessüklü
16. yerler kemâ-kân vekîlleri mezbûra zabt itdirilüb mezbûra hılâf-ı kânûn ol-vechile dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i
17. hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-evvel sene 1160 (13-22 Mart 1747).

82/3

Karaman Vâlisine ve Eyâlet-i Karaman'da Esbkeşan Mukâta'ası re'âyâsı bulundukları mahallerin Kâdîlarına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Müderrisîn-i kirâmdan sâbıkan Vâlidem Sultan tâbe't-serâhanın Kethudâsı Osman Efendi dimekle ma'rûf müteveffânın oğlu Mehmed Said
2. zîde 'ilmihu ile karındaşı Ahmed zîde mecduhu gelüb Havâss-ı Hümayûn'umda Esbkeşan Mukâta'ası mûmâ-ileyhânın ber-vech-i mâlikâne iştirâken 'uhdelerinde
3. olan mukâta'a-i mezbûrayı bin yüz elli dokuz senesinde Karapınar Voyvodası el-Hâcc Hüseyin Ağa dimekle ma'rûf kimesneye emâneten tefvîz
4. ve sipâriş ve mezkûr dahî sene-i mezbûrada mukâta'a-i mezbûrayı zabt ve makbuzu yigirmi guraşa tecâvüz itmişiken mezkûr sene-i mezbûrada

5. ancak mûmâ-ileyhâ taraflarına on bin guruşdan elli guruş noksân irsâl ve mâ'adâsı zimmetinde kalmağla mûmâ-ileyhimâ dahî bi'd-defa'ât
6. taleb eylediklerinde mezkûr makbûzını ketm ü ihfâ ve benim makbûzum ancak on iki bin iki yüz seksen guruşdur iki bin yüz on guruş
7. masrûfum vardır deyu defter gönderüb gönderdiği defterde makbûzun ekserî tahrîr olunmayub beyhûde ile gadr sevdâsında olduğundan gayrı
8. mezkûrun irsâl eylediği meblağ-ı mezbûr asl-ı mâl ve kalemiyyeye vefâ itmeyüb ve cevâba gadr ve hayf eylediğün bildirüb sen ki vezîr-i müşârun-¹⁶⁵
9. ileyhsin ma'rifetinle eyâlet-i Karaman'dan mukâta'a-i mezbûra re'âyâsının bulundıkları kazâların kâdîları husûs-ı mezbûrın mukâta'a-i mezbûr re'âyâsından ve sâ'ir
10. vukûfu olanlardan gereği gibi tefahhus ve mezkûrun sene-i mezbûrada mukâta'a-i mezbûranın mahsûlât ve rusûmâtından makbûzı her ne ise ma'rifet-i şer'le
11. defter olunub mûmzâ ve mahtûm defter ile keyfîyyet 'alâ vukû'a 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden
12. mahallinde şer'le görilüb i'lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel sene 1160 (23 Mart-1 Nisan 1747).

82/4

Karaman Vâlisi Bor ve (boşluk) Kâdîlarına Hüküm ki,

1. Bor Kasabası sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne sa'âdetime 'arzihâl idüb Bor Kasabası'nda
2. müteveffâ Tavaşî Hasan Ağa'nın binâ eylediği vakf Çifte Hammâmın mütevellîsi olan (boşluk)
3. nâm kimesne hammâm-ı mezkûr müddet-i ma'lûm temâmına değin zabt iktizâ iden ta'mîr ve termîmini
4. kendü mâllarından harc u sarf eylemek üzere seksen dört guruşu buna ve yine kasaba-i mezbûradan
5. Seyyid Abdurrahim Çelebi demekle ma'rûf kimesneye ber-vech-i iştirâk îcâr ve bu dahî
6. şerikî mezbûr ile ber-minvâl-i muharrer istîcâr ve kabûl ve mütevellî-i mezbûr tarafından virilen memhûr temessük mücebince hammâm-ı mezbûru
7. altı ay mikdârı zabt ve hammâm-ı mezbûrun iktizâ iden dört yüz on iki guruşdan hissesine düşen iki yüz altı

¹⁶⁵ Bir kısmı satır başında.

8. guruş mesârifî dahî edâ itmekle mugâyir-i temessük şer'an bir vechile dahl icâb ider hâlî yoğiken şerikî mezbûr gâyet
9. gaddâr ve hilekâr olduğundan yine kasaba-i mezbûra sâkinlerinden tarafgîri Seyyid Ahmed ve Seyyid Hacı Ali ile yek-dil ve yek-cihet ve hammâm-ı mezbûrdan
10. bunu ihrâc sevdâsıyla ben hammâm-ı mezbûrdan hissemi kırk beş gurşa âhara fâriğ oldum sen dahî hissini mezbûrân Seyyid Ahmed ve Seyyid Hacı Ali'ye
11. fâriğ ol deyu buna cebr ve iğfâl vakt-i itmâmü'l-müddet hâlâ hammâm-ı mezkûr tegallûben zabt ve ziyâde gadr u te'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına
12. muvâfık fetvâ-yı şerîfe ve kıbel-i şer'den mürâsele-i şer' iyye virildüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer'le görilüb hammâm-ı mezkûra
13. şerikî mezbûr ile ma'an yedlerine virilan mütevellî temessükü mûcebince müddet-i ma'lûm temâmına değin kendüye zabt itdirilüb mugâyir-i temessük
14. mezkûru ve âharı bir dürlü te'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebîu'l-evvel sene 1160 (23 Mart-1 Nisan 1747).

83/1

(boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Hâlâ re'isü'l-küttâbım iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâcc Mustafa dâme mecduhunun evkâf-ı müberrâtından Konya Sancağı'nda
2. vâkı' havâce hâssı mülhakâtından Aladağ Nâhiyesi'ne tâbi' Pirlavganda ve Konol (?) ve Sazak ve Kahtama ve Bostan-
3. özü ve (...) ve Koruncabel ve Yasason (?) ve Ilıcapınarı ve Şıhlar (?) ve Hatunsaray Nâhiyesi'ne tâbi' Dökürne
4. ve Kaş Nâhiyesi'ne tâbi' Sondalos ve Başcı ve Yenice ve Sudasa ve Sosma ve Saraycık ve Kürd ve Kılbasan
5. Ve Eskiil Nâhiyesi'ne tâbi' Güneyderesi ve Kalosa ve (...) ve Urgandeli ve Bucakkuyu ve Küçük-
6. çayırıcı ve Larendi Nâhiyesi'ne tâbi' Gödeleson ve Balkıran nâm-ı diğer Çivil ve Göndere ve Sandıoğlu
7. nâm-ı diğer Kalacek ve Kızılcakuyu ve Belviran Nâhiyesi'ne tâbi' Kızılyaka ve Başkışla nâm karyelerinin defterde mukayyed
8. ra'iyet ve ra'iyetî oğullarından ba'zıları kadîmî sâkin oldukları karyelerinden kalkub varub taht-ı kazânızda

9. vâkı' kuzât ve kurâ ve 'askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla ol-makûle perâkende olan re'âyâsını tarafından
10. voyvodası kaldırub kadîmî karyelerine nakl ve iskân murâd eyledikde çiftlik ashâbından ve a'yândan ba'zıları
11. mûmâna'at ve anlara istinâden re'âyâ dahî muhâlefet ol-vechile mukâta'a-i merkûm mahsûlüne kesr ü noxsân tertîb itmekle
12. ol-makûle re'âyâları bulundıkları yerlerden mukâta'a-i merkûme zâbiti ma'rifetiyle kaldırılub kadîmî karyelerine nakl ve iskân
13. itdirilmek bâbında emr-i şerîfim istid'â olunmağın kânûn üzere iskân olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuştur. Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel sene 1160 (**23 Mart-1 Nisan 1747**).

83/2

Karaman Vâlsine Eyyubili ve (boşluk) Kādîlarına (hükm) ki,

1. Aksaray Sancağı'nda Eyyubili Nâhiyesi'nde timâra mutasarrıf olan Hüseyin nâm sipâhinin timârı karyelerinden Arsala ve (boşluk) nâm karyeler
2. yüz elli dokuz senesinde iki kıt'a temessük mücebince bunun 'uhde ve iltizâmında olmağla bedel-i iltizâmını edâ idüb kurâ-i mezbûra
3. sene-i mezbûrada vâkı' olan mahsûlâtından âharın 'alâkası yoğiken bunun cem' eylediği mahsûlünden yüz keyl mahsûlü
4. Hacı Ahmedli Aymazelioğlu dimekle ma'rûf kimesne fuzûlî zabt idüb küllî gadr eyledüğün ve mezbûr taht-ı
5. kazâlarınızda mürûr üzere olduğun bildirüb bulunduğı mahallde şer'le görilüb hakkı tahsîl ve bî-kusûr alıvirilüb te'allül
6. ve muhâlefet ittirilmemek bâbında emr-i şerîfim (reca) eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel sene 1160 (**23 Mart-1 Nisan 1747**).

83/3

Karaman Vâlsine ve Konya Nâ'ibi zîde 'ilmihuya (hükm) ki,

1. Ilgın Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Hasan zîde 'ilmihuya mektûb gönderüb civârında vâkı' Bozkır Kazâsı'na tâbi' Mire nâm karye
2. sâkinlerinden Hacı Siyam oğlu Mustafa Ağa dimekle ma'rûf kimesne meclîs-i şer'a varub bu kendü hâlinde olub ve hılâf-ı

3. şer' kimesneye bir dürlü vaz' ve hareketi yoğiken ashâb-ı ağrâzdan yine Bozkır Kazâsı'nda sâkin Şeyh Abdullah
4. dimekle ma'rûf kimesne icrâ-yı garaz sevdâsıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde vâfir tüfenk-endâz sekbânı başına cem'
5. ve menzilinini basub emvâl-i vâfire ve eşyâ-yı kesîresi yağma ve gâret ve menzil ve çiftliklerini ihrâk-ı bi'n-nâr
6. ve yigirmiden mütecâviz etbâ' ve akrabalarını bi-gayr-ı hakkın katl ve ziyâde fesâd ve şekâvet eyledikten sonra bu misillü
7. nice ehl-i 'ırz kimesnelerin 'ırzlarını hetk ve emvâllerin gâret için etrâf ve eknâfa 'azîmet (...) fırsat
8. olduğu kimesnelerin cumhûr ile karye ve menzillerine hücûm ve mâllarını nehb dâ'yyesinde iken vukû' bulan muhârebe esnâsında
9. mezkûr maktûl bulundukda karındaşı Deli Ahmed dimekle mevsûf kimesne zuhûr ve hılâf-ı şer' bunun hakkında kol
10. mücerrediyile ısdâr itdirdüğü emr-i şerîf ile ta'yîn itdirdüğü mübâşiri dahî hevâsına tâbi' teba'iyet birle re'âyâ
11. fukarâsına nice dürlü cevri eziyyet ve ibtâl-i hasâret itdirdiğinden nâşî kazâ-i mezbûrun hükkâm ve zâbitânına
12. dahî hükûmet itdirmeyüb bunun emsâlî zâhir olan zulm ü te'addisine tâkat getürecek
13. hâlleri kalmayub mücerred icrâ-yı garaz için bunu ve sâ'ir 'ibâdullahı bi-gayr-ı hakkın te'addî ve ta'cîz sevdâsında
14. olduğundan ihkāk-ı hakk mümkün olmamağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin ma'rifetinle şer'le görilüb icrâ-yı
15. şer' ve ihkāk-ı hakk olmak bâbında emr-i 'âlî virilmek recâsına vâkı'-ı hâlî der-i devlet-medâra 'arz ve i'lâm idivir deyu
16. ilhâh ve iltimâs ve fi'l-hakîka hâl-i mivâl-i muharrer üzere olduğuna mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin dahî 'ilmi muhît olmağla
17. ol-bâbda hükm-i hümâyûnum sudûrını için bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden Dîvân-ı Hümâyûnum'da mahfûz olan
18. kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olındıkda mezkûr Mustafa için rüfekâsıyla yigirmi seneden beru ref'-i livâ şekâvet
19. ve tuğyân ile hevâsına tâbi' eş(kı)yâyı başına cem' ve ebnâ-i sebîlin mâllarına ta'arruz ve kendülerini katl ve fukarânın

20. karyelerde bulunan mevâşîlerin serika ve gasb ve mezra' ve tarlaların fuzûlî zabt ve yüz ellişer gurusların tecrîm
21. ve bâkire kızların cebren etbâ'larına tezevvüc ve emred uşâkların cebrî istihdâm ve her sâlyânede nesfiçün
22. bin otuz gurus deftere zâmm ve tahsîl ve Sayanlı nâm karyenin tahtına iki bin keyl zer' olunmuş mahsûlâtları
23. üzerine konub ıtlâf ve Korağacı nâm karyenin dahî devvâb ve mevâşîlerini ve emvâl ve eşyâlarını gâret
24. ve intihâb ve iki nefer âdemlerini katl ve hânelerini ihrâk ve Aladağ Kazâsı'na tâbi' Bağcı nâm karyenin dahî emvâl
25. ve eşyâların gasb u gâretler (boşluk) nâm karyeyi dahî basub medresede olan talebe-i 'ulûmunun kitâbların ve sâ'ir ehâlînin
26. emvâl ve eşyâların nehb ü gâret ve hânelerin derûnunda bulunan ba'zı sıbyân ve nisvân ile ihrâk ve âdemlerini
27. katl ile damların ihrâk ve Bozkır sâkinlerinden ba'zı meşâyihın tarlâlarını dahî zabt ve çiftlik ve değirmânlarını
28. ihrâk ve kendülere muhâlefet üzere olanları katl eyledikleri inhâ ve ihbâr olundığına binâen mezkûr ve rûfekâsı 'alâ-
29. eyyi-hâl ahz ve kendülerd(en) da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden hassimâlarına terâfu' ve ihkâk-ı hakk olundıktan sonra
30. ber-muktezâ-yı şer'-i kavîm haklarında icâb iden icrâ olunmak için mezkûrlar muhkem habs ve üzerlerine sâbit olan
31. mevâddı sûret-i sicillâtlarıyla der-i devlet-medârıma i'lâm ve inhâ ve ba'de (?) gûne emr-i 'âlî vârid olur ise muktezâsı
32. tenfiz olunmak için mufassal ve meşrûh emr-i şerîfim virildüğü mestû(r) ve mukayyed bulunmağın sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin
33. ma'rifetinle şer'le görilüb iddi'â-yı hukûk idenlerin şer'le sâbit olan hakları her ne ise alıvirilikden
34. sonra şer'le üzerlerine bir tühmet sâbit olmaz ise hakkında virilan evâmirin kaydları ref' ü terkîn
35. olunmak için sıhhati ve hakîkati üzere 'arz ve i'lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel sene (1)160 (**23 Mart-1 Nisan 1747**).

84/1

Karaman Vâlisine İshaklı ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Çay Kazâsı sâkinlerinden el-Hâcc Halil oğlu Mehmed nâm kimesne gelüb bunun İshaklı sâkinlerinden Mübaya'acı Abdurrahman Ağa dimekle ma'rûf
2. kimesneye bundan akdem ma'lûmü'l-mikdâr istanbulî kile şa'îr vireceği olmağla mezbûr ziyâde gaddâr ve tama'kâr olmağla ol-mikdâr kile şa'îri
3. almağa kanâ'at itmeyüb beher İstanbulî kile otuzar vukuyyedir bir şiniği yedi buçuk vukuyye ider deyu kendü kol mücerrediyile ol-hisâb
4. üzere bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın beher şinikde ikişer buçuk vukuyyeden ma'lûmü'l-mikdâr ziyâde te'addîlerini
5. cebren ve kahren ahz idüb bu dahî girü taleb ve almak istedikde hılâf-ı şer'-i şerîf dürlü dürlü 'illet ve behâne ile vormeyüb küllî
6. gadr u te'addî eyledüğün bildirüb şer'le görilüb mezbûrun ol-vechile ziyâde aldığı ol-mikdâr şa'îri girü buna alıvirilüb
7. te'allül ve tereddüd ittirmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görilmek
8. için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel sene 1160 (23 Mart-1 Nisan 1747).

84/2

Karaman Vâlisi Vezîre İshaklı ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Çay Kazâsı sâkinlerinden el-Hâcc Halil oğlu Mehmed nâm kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb bunun kimesneye borç ve kefâleti olmayub
2. ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken İshaklı Kazâsı sâkinlerinden Abdurrahman Ağa dimekle ma'rûf kimesne
3. ziyâde tamâ'kâr ve cebâbireden olmağla bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunun yüz seksen iki gurusunu
4. ahz ve ziyâde gadr u te'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe
5. mücebince şer'le görilüb mezbûrun bi-gayr-ı hakkın fuzûlî aldığı ol-mikdâr gurusu girü buna temâmen alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk
6. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel sene 1160 (23 Mart-1 Nisan 1747).

84/3

Karaman Vâlisine Bor (ve boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Bor Kasabası mahallâtından Hacı Mahmud Mahallesi sükkânından İsmail nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde ırzıyla mukayyed ve hılâf-ı
2. şer' -i şerîf kimesneye vaz' u te'addîsi olmayub bir vechile te'addî ve rencîde olmak icâb itmez iken kasaba-i
3. mezbûr mukâta'asının emîni olan Numan Ağa dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub mezbûr İsmail
4. ba'de'l-ışâ müsâfirinin menziline gelür iken bunun üzerine hücum ve hılâf-ı şer' -i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bin yüz
5. elli (boşluk) senesinde balta (?) ta'bîr olunur âlet ile birkaç yerinden darb ve bir kolunu mecrûh ve 'amelden kaldığından mâ'adâ
6. yanında mevcûd on beş gurusluk bir sim bıçak ve bir nâfe kürk ve bir sa'at ve çar kuşak ve tülband
7. kemeri ile ma'lûmü'l-mikdâr akçesin gasb ve ziyâde zulm ve fesâd itmekle bundan akdem mürâfa'a-i
8. şer' olundukda husûs-ı mezbûr şer'an sâbit ve kıbel-i şer'den hüccet-i şer' iyye virilmişiken henüz
9. icrâ-yı hakk olunmayub ma'dûr olduğın ve bu bâbda Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün
10. bildirüb hüccet-i şer' iyye ve fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb mezbûrun hılâf-ı şer'
11. gasb eyledüğü sâlifü'z-zikr eşyâsı ve nukûd ve akçesiyle şer'an icâb iden kolunun diyyeti alıvirilüb
12. icrâ-yı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebîu'l-evvel sene 1160 (23 Mart-1 Nisan 1747).

84/4

Karaman Vâlisine İshaklı ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. İshaklı Kazâsı'na tâbi' Deresine nâm karye sâkinlerinden İbrahim nâm kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb bunun beş bin
2. akçe mehr-i mü'ecceli ile taht-ı nikâhında olan zevcesi Âişe nâm hatuna âhardan bir vechle dahl olunmak

3. icâb itmez iken yine karye-i mezbûra sâkinlerinden şekâvet ile meşhûr olan İvaz nâm şakî kendü hâlinde
4. olmayub hevâsına tâbi' Nasuh ve K r Himmet ve Mahmud ve Eyyub nâm şak ler ile yek-dil ve zevcesi mezb rayı
5. cebren menziline götürüb    gün zabt eyledükden gayrı nik h üzerine nik h şer'an sah h
6. değil iken mezb r İvaz cebren ve h l f-ı şer'-i şer f kendüye 'akd idüb ziy de gadr u te'add 
7. eyledüğün ve bu b bda da'v sına muv f k Şeyhu'l-isl m'dan yedine fetv -yı şer fe virildüğün bildirüb
8. m cebince şer'le görilüb zevcesi mezb ra buna alıvirilüb ihk k-ı hak olunmak b bında emr-i şer fim rec  eyledüğü
9. ecilden mahallinde şer'le görilmek içün yazılmışdır. F  ev s t-ı Reb u'l-evvel sene 1160 (23 Mart-1 Nisan 1747).

84/5

Karaman V l sine ve (boşluk) K d sına ve  nsuyu Kaz sı N 'ibine Hükm ki,

1. Mehmed Şehr  z de kadruhu gelüb bunun  nsuyu Kaz sı'na tâbi' Sıvarlık n m karye s kinlerinden Seyyid el-H cc  sma l ve Seyyid Ahmed
2. ve Seyyid Hasan ve Seyyid Halil ve diğer Seyyid Ahmed ve Seyyid Abdurrahman n m kimesneler zimmetlerinde birbirlerinin ke  letleriyle bin yüz elli beş senesinde
3. cihet-i karz-ı şer' yyeden memh r deyn temessükleri m cebince iki yüz guruş ve yine karye-i mezb rada s kin el-H cc  sma l ve Ahmed
4. ve Bayrakd r Hasan n m kimesneler zimmetlerinde dah  birbirlerinin ke  letleriyle sene-i mezb rada cihet-i karz-ı şer' den
5. memh r deyn temessükleri m cebince yüz guruş alacak hakkı olub bundan akdem kir ren ve mir ren taleb ve almak istedikde
6. mezb rlar meblağ-ı merk m hakkını ed da birbirlerine hev le ile bu ana dek 'avk ve te'h r ile virmekde te'allül ve muh lefet
7. ve ibt l-i hakk mur dıyla ziy de gadr sevd sında oldukların bildirüb z bitleri ma'rifetiyle şer'le görilüb
8. mezb rlardan meblağ-ı merk m hakkı bi't-tem m tahs l ve alıvirilüb ed da bir vechile muh lefet itdirilmemek b bında
9. emr-i şer fim rec  eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek içün yazılmışdır. F  ev s t-ı Reb u'l-evvel sene 1160 (23 Mart-1 Nisan 1747).

85/1

(boşluk) Kādîsına ve Larende Nâ'ibine (Hükm) ki,

1. Larende Kazâsı'nda sâkin es-Seyyid el-Hâcc Mehmed ve karındaşı Seyyid Yahya zîde şerefûhu 'arzihâl idüb Larende mahallâtından Topçu Mahallesi
2. sâkinlerinden Hadice nâm hatun Larende'de vâkı' (...) Hammâmı dimekle ma'rûf hammâmdan mutasarrıf olduğu hissesin
3. bin yüz elli (boşluk) senesinde hüsn-i rızâsı ile semeni ma'lûmeye bunlara bey'-i kat'î ile bey' ve teslîm ve tahtını temâmen ahz ü kabz
4. ve zimmetlerinde bir akçe alacağı kalmayub ve bu ana dek mutasarrıflar olub müdâhale icâb itmez iken mezbûre Hadice
5. şirrete sâlike ve mücerred ızrâr ve ta'cîz kasdıyla hisse-i mezbûrayı fuzûlî zabt itmişdiniz deyu hevâsına tâbi'
6. ehl-i 'örfe istinâden bilâ-sübût-ı şer'î bir def'a dokuz yüz ve bir def'a üç yüz gurus mikdârı akçelerini ahz ve bi'd-defa'ât da'vâ
7. eyledikde mezbûranın bu makûle tezvîrât ile ızrâr ve ta'cîz 'âdet-i müstemirresi olduğun sikât-ı Müslimîn meclis-i
8. şer' de haber vormeleriyle şer'îre olduğu zâhir olmağla hılâf-ı şer' te'addîsi men' olunmak içün cânib-i şer'îden
9. kirâren ve mirâren tenbîh olmuşiken memnu' olmayub ta'cîz ve gadr-ı murâd ve husûs-ı mezbûr 'arz olunduğu ve fetvâ-yı
10. şer'îfe virdüğün bildirüb şer'le görölüb bi-gayr-ı hakkın fuzûlî alınan akçesi kendüden alıvirilüb
11. ihkāk-ı hak ve hılâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile zâhir olan te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfîm
12. recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel sene (1)160 (23 Mart-1 Nisan 1747).

85/2

Ber-vech-i Arpalık Beyşehir Sancağı Mutasarrıfına Seyyidişehir ve (boşluk) Kādîlarına (Hükm) ki,

1. Seyyidişehir sâkinlerinden hazinedâr Mustafa zîde kadruhu gelüb Seyyidişehir Kazâsı'na tâbi' (boşluk) nâm karye toprağında arâzî tasarruf
2. idenlerden (boşluk) nâm kimesne karye-i mezbûr toprağında mutasarrıf olduğu ma'lûmetü'l-hudûd yerlerin hakk-ı tasarrufun hüsn-i rızâsı ve sâhib-i arz

3. ma'rifetiyle buna ferâğ u tefvîz ve bu dahî tefevvüz ve kabûl ve yedine virilan sâhib-i arz temessüğü mücebince ol-yerleri mezkûrun hayâtında
4. yigirmi sene mikdârı bilâ-nizâ' her sene zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idüb dahl olunmak icâb itmez iken
5. ve bu makûle on sene mürûr iden arâzî da'vâsının istimâ'ı memnû'iken mezkûr fevt olmağla oğulları Hamza ve Ali nâm kimesneler zuhûr
6. ve mücerred ta'cîz için ol-yerler sinîn-i merkûmeden mukaddem babamızın tasarrufunda idi şimdi babamız fevt olmağla bize intikâl ider
7. yedinden alub zabt ideriz deyu fuzûlî müdâhale ve zabtına muhâlefet ve hılâf-ı kânûn gadr murâd eylediklerin iki kıt'a
8. fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb vech-i meşrûh üzere olan yerleri kendüye zabt itdirilüb mezkûrların hılâf-ı¹⁶⁶
9. kânûn zâhir olan müdâhale ve te'addîleri men' ü def' olmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden
10. kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel sene 1160 (23 Mart-1 Nisan 1747).

85/3

Karaman Vâlisine (boşluk) Kādîsına ve Ereğli-i Karaman Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Ereğli-i Karaman Kasabası mahallâtından Keçeci Mahallesi sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan es-Seyyid Ali zîde şerefühu gelüb mahalle-i mezbûrada vâkı'
2. bâ-hüccet-i şer'îyye mutasarrıf olduğu bir bâb mülk menzil ve bir mikdâr mülk dam yeri ve mülk bağçesine bir dürlü dahl olunmak icâb
3. itmez iken yine mahalle-i mezbûradan Meryem ve Âmine nâm hatunlar zuhûr ve ol-emplâki vâlidemiz bize hibe itmişidi deyu iddi'â ve mürâfa'a-i
4. şer' oldıklarında mezbûr iddi'âsın vech-i şer'î üzere isbât idemeyüb iddi'âları lağv olmağla bî-vech-i şer'î mu'arazaları
5. men' ü def' ve kat'ı nizâ' ve fasl-ı husûmet ve kemâ fi'l-evvel bunun zâbtıçün hükm birle kıbel-i şer' den hüccet-i şer'îyye virilüb
6. ve tekrâr mürâfa'adan mu'arazadan men' birle ol-hüccet-i şer'îyye üzerine üç def'a dahî imzâ olunub bu makûle bir def'a şer'le

¹⁶⁶ Asıl metinde "hılâf" kelimesi iki kez yazılmış.

7. görilüb kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle hüccet-i şer'iyeye virilan da'vânın tekrâr istimâ'ı memnu'iken mezbûreler yine kâni'
8. ve mündef' olmayub ol-hüccet-i şer'iyeye mugâyir fuzûlî müdâhale ve te'addîden hâlî olmaduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık
9. Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb hüccet-i şer'iyeye ve fetvâ-yı şerîfe müceblerince 'amel olunub mezbûrların
10. hılâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye ve fetvâ-yı şerîfe mu'ârazaları men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden
11. mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebîu'l-evvel sene 1160 (23 Mart-1 Nisan 1747).

85/4

Mahalline nakl olunmuştur.

Kādîsına ve Eyyubili Kazâsı Nâ'ibine ve Kastamonu Sancağı Mütesellime Hükm ki,

1. Eyyubili Kazâsı nevâhisinden Gogaçayırı Nâhiye'sine
2. tâbi' Bozarmud nâm karye ehâlîlerinden Mehmed ve Mustafa ve Süleyman
3. ve Ali ve diğer Mehmed ve İbrahim ve Halil nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub
4. hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîleri olmayub ve karye-i mezbûra toprağında zirâ'atleriyle
5. hâsıl eyledikleri terekelerinden sekizde bir 'öşr ile sâlâriyyelerin karye-i mezbûranın ber-vech-i iştirâk sipâhîsi
6. olan Hüseyin nâm sipâhîye berâtı yazusuna göre edâya râzılar iken mezbûr kendü hâlinde olmayub
7. ehl-i 'örf tâ'ifesiyle yek-dil ve yek-cihet ve bunların üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş
8. değil iken bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın mâlik oldukları mallârın
9. nehb ü gâret eyledüğünden mâ'adâ yüz gurusların dahî fuzûlî alub ziyâde gadr u te'addî
10. eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb
11. fetvâ-yı şerîfeleri mücebince şer'le görilüb sipâhî-i mezbûrun hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın
12. aldığı ol-mikdâr guruslarıyla nehb ü gâret olunan mâlları mezbûrdan temâmen tahsîl

13. ve bunlara bî-kusûr alıvirilüb te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı
14. hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallide şer'le görilmek için
15. yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel sene 1160 (**23 Mart-1 Nisan 1747**).

86/1

Karaman Vâlsine ve (boşluk) Kādîsına ve Develü Kazası Nâ'ibine Hükm (ki),

1. Develü Kazası'na tâbi' (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zı kurâ ehâlîsi Südde-i Sa'âdetime gelüb Türkmân tâ'ifesinden Akçakoyunlu 'Aşîreti ehâlîleri kadîmden gezecekmiş değiller iken
2. karyelerine gelüb tasarruflarında olan koyun ve sâ'ir davarların muhkem zabt itmeyüb bunların karyeleri toprağında tarlalarında köktereki
3. ve sâ'ir mahsülleri arasına salıvirüb yidirüb ve çiğnedüb küllî zarar ve ziyândan hâlî olmamalarıyla bunlar mezbûrların vâkı' olan zarar
4. ve te'addîlerin men' için zâbitleri kethudâ ve boy beğileri ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le zâhir olan gadr u te'addîlerin men' murâd eylediklerinde dürlü 'illet ve behâne ile
5. memnû' olmayub içlerinden biri vâkı' olan zararların şer'le men' murâd eyledikde mezbûru ahz ve der-zincir ve bi-gayr-ı hakkın cebren otuzar kırkar guruşların
6. ahz ve bunun emsâlî zulm ü te'addîlerinin nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is oldukların ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğun sen ki
7. Develü Kazası nâ'ibi mevlânâ Hasan zîde 'ilmihusun tarafından dahî 'arz olunduğun bildirüb hılâf-ı kânûn ve kadîm zahîr olan te'addî ve gadrları men' ü def' olunmak bâbında
8. emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek emrim olmuştur. Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel sene 1160 (**23 Mart-1 Nisan 1747**).

86/2

Karaman Vâlsine ve (boşluk) Kādîsına ve Konya Kazası Nâ'ibine Hükm ki,

1. Develü Kazası'na tâbi' Kafi reverek nâm karye zımmî ehâlîleri Südde-i Sa'âdetime gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelan cizye-i şer'îyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı'
2. tekâlîfden tahammüllerine göre edâ idüb bir dürlü te'addî ve rencide olmaları icâb itmez iken karye-i mezbûra sükkânından Gökeş oğlu İskender ve karındaşı Melkon ve Harak

3. oğlu Metenkan ve Zerik oğlu Bağya ve Feril (?) ve Hacador nâm zimmîler hılâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ emr-i münîf tekâlîfleri umûrına karışub bin yüz elli (boşluk) senesinden беру
4. her tekâlîf vukû'unda kendü nefsleriçün emr ve defterden ziyâde ma'lûmü'l-mikdâr akçe zâmm ve üzerlerine salyâne ve cebren cem' ve tahsîl ve ahz ü kabz ve ziyâde gadr
5. ve te'addî ve bunun emsâlî nice gûne gadr u te'addî ve rencîdelerinin nihâyetî olmayub perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is oldukların ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere
6. olduğun sen ki Develü Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Hasan zîde 'ilmuhusun tarafından dahî 'arz olduğun bildirüb şer'le görilüb mesfûrların hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın
7. emr ve defterden ziyâde kendü nefsleriçün aldıkları hakları her ne ise girü kendülere alıvırilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde
8. şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel sene 1160 **(23 Mart-1 Nisan 1747)**.

86/3

Karaman Vâlisine Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Sen ki Beyşehir Mevlânâ Mustafa zîde fazluhusun mektûb gönderüb medîne-i Beyşehir Kazâsı'nda sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve re'âyâ ve berâya
2. bi-ecma'ihim meclis-i şer'a varub fi'l-asl Kaşaklu Kazâsı'na tâbi' Begşâr Nâhiyesi sâkinlerinden olub şekâvet ile meşhûr ve hâlâ Beyşehir'de
3. sâkin Begşârî İbrahim kendü hâlinde olmayub elli altmış mikdârı Yanakdos (?) ta'bîr olunur eşkıyâyı başına cem' ve bin yüz elli
4. (boşluk) senesinden беру gah mütesellim ve gah a'yân olurım deyu fukarâyı bi-gayr-ı hakkın tecrîm ve ehl-i 'ırzın 'ırzlarına ta'arruz ve mâllarını nehb ü gâret
5. ve ehl gamz ü tecrîm itdirdiğinden gayrı başında olan eşkıyâları gicelerde fi'il-i şenî(') kasdıyla hânelerine gönderilmesi 'âdet-i müstemirresi
6. olduğından gayrı kazâ-i mebûrun bi'l-küllîye nizâmlarını ihtilâline bâdî ve râzıları olmamağla perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is olmağla
7. mezbûr İbrahim'in zulmen ve bi-gayr-ı hakkın aldığı ba'de's-sübût ashâb-ı hukûka istirdâd olundıktan sonra şerr ve mazarratı üzerlerinden
8. ref' ve vatan asliyyesin olub Beyşehir Kazâsı'na altı sâ'at mesâfe olan Begşâr'a nefy olunmak için ahvâlimizi

9. der-i devlete i'lâm idivir deyu iltimâs ve mezbûrun zulm ü te'addîsi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin 'ilmin muhît olmağla ol-bâbda
10. emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-ı hâlî 'arz eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görilüb zimmetinde sâbit olan hukûk-ı
11. 'ibâd ashâbına ba'de'l-istirdâd habsini mûceb töhmeti var ise habs ve keyfiyyeti 'arz olunmak (içün) yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel sene 1160 (**23 Mart-1 Nisan 1747**).

86/4

Niğde Sancağı Mutasarrıfına Şücaeddin ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Şücaeddin Kazâsı'na tâbi' Kötü nâm karye sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne gelüb karye-i mezbûra toprağında Zincirkıran Suyu dimekle ma'rûf cârî olan
2. su ile dâ'ir izn-i sâhib-i arz ile binâ ve ihyâ eylediği değirmânının kimesneye zarâr-ı şer'îsi olmayub şer'an dahl olunmak icâb itmez iken
3. ashâb-ı ağrâzdan ba'zıları bî-vech-i şer'î devrânına muhâlefet murâd ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb yedinde olan sâhib-i
4. arz temessüğü mûcebince bî-vech-i şer'î muhâlefet ve te'addî itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel
5. olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel sene 1160 (**23 Mart-1 Nisan 1747**).

86/5

Karaman Vâlsine Niğde ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Zu'emâdan Ali zîde kadruhu gelüb Niğde Sancağı'nda ve Kazâsı muzâfâtından Uçhisar Nâhiyesi'nde Kekavek nâm karye ve gayriden on beş bin altıyüz ber-vech-i tekml yigirmi bin akçe
2. ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub ze'âmeti mülhakâtından yine Uçhisar Nâhiyesi'ne tâbi' iki bin sekiz yüz akçe yazar mezra'a-i Karaöyük ve Niğde Nâhiyesi'ne tâbi' on dört bin
3. yedi yüz akçe yazar karye-i Andavani ve yüz akçe yazar mezra'a-i Makelancak ve iki yüz akçe yazar mezra'a-i Akviran müşterekleriyle mûmâ-ileyh Ali zîde kadruhunun kayd ve berâta
4. dâhil olmağla sâlifü'l-beyân karye ve mezra'alarda müştereki olan zu'emâ ve erbâb-ı timâr vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâtından yedlerinde olan berâtları yazusına

5. göre hisselerine düşeni almağa kanâ'at itmeyüb her birleri hılâf-ı defter-i hâkânî berâtları yazularına mugâyir hisselerden ziyâdeye tecâvüz ve mûmâ-ileyhin berâtı yazusına
6. göre hissesine düşen mahsûl ve rusûmun dahî fuzûlî iki seneden beru mütegalibe ve cebâbireden ba'zı kimesnelere istinâden ahz ü kabz ve ze'ameti mahsûlüne gadr eylediklerin
7. bildirüb zikr olunan karye ve mezra'aları ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekleriyle kendüye zabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâtından herkese berâtı yazusına göre
8. hissesine düşeni ahz ü kabz itidirilüb müştereki olanları berâtları yazularından ziyâdeye tecâvüz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defter
9. hâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Rûznâmçe-i Hümâyûn ve defter-i icmâle mürâcâ'at olundıkda Uçhisar Nâhiyesi'ne tâbi' iki bin sekiz yüz akçe yazar Karaöyük
10. nâm mezra'a defter-i icmâlde tahrîr ve otuz akçesi ifrâz ve yine nâhiye-i mezbûraya tâbi' karye-i Kekavek ve ma'a gayrihi bir görilüb bin altı yüz akçe bir icmâl ve icmâl-i merkûm temâmen
11. mûmâ-ileyh Ali'nin kaydında olub ve mezra'a-i Karaöyük el-mezbûrenin iki bin sekiz yüz akçe yazusundan dokuz yüz akçesi dahî ifrâz ve yine Uçhisar
12. Nâhiyesi'nde Çar nâm karye ve ma'a gayrihi bir görilüb beş bin yüz akçe ol-dahî bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç bin akçesi karye-i Çar el-mezbûre ve gayriden beş bin
13. akçe timâra mutasarrıf Abdullah veled-i Abdullah ve bin akçesi dahî Ürgüb Nâhiyesi'nde mezra'a-i Kuzunarı ve gayriden dört bin üç yüz yigirmi altı akçe timâra mutasarrıf
14. Ahmed veled-i Mehmed ve bin yüz akçesi dahî Şamardı Nâhiyesi'nden Geçgiri nâm karye ve gayriden altı bin altı yüz akçe timâra mutasarrıf Ali veled-i Hüseyin'in kaydlarında
15. olub ve mezra'a-i Karaöyük el-mezbûrun yazu-yı mezkûrasinden bin iki yüz doksan dokuz akçesi dahî ifrâz ve Develü Nâhiyesi'ne tâbi' mezra'a-i Dinek
16. ve ma'a gayrihi bir görilüb iki bin dokuz yüz doksan dokuz akçe ol-dahî bir icmâl ve icmâl-i merkûm temâmen Uçhisar Nâhiyesi'nde Tutak nâm karye ve ma'a gayrihi
17. altı bin dokuz yüz doksan dokuz akçe timâr berâtıyla Ali üzerinde olduğu 'arz olundıkda mutasarrıfı Salih bin Mehmed'in muhâfazası firârından
18. karye-i mezbûra ve gayriden iki bin akçesi Haki nâm karyeden timâra mutasarrıf Ömer'e kırk altı senesi Ramazânın'da iltizâmen tevcîh ve tezkîresiyle

19. üzerinde olub ve Niğde Nâhiyesi'ne tâbi' on dört bin yedi yüz akçe yazu ile karye-i Andavani ve yüz akçe yazu ile mezra'a-i

(s. 87)

20. Makelencan ve iki yüz akçe yazu ile mezra'a-i Akviran dahî defter-i icmâlde tahrîr ve bir görilüb on beş bin akçe yekûnundan

21. üç bin akçesi ifrâz ve ma'a gayrihi bir görilüb üç bin sekiz yüz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun sekiz yüz akçesi mûmâ-ileyh

22. Ali'nin ze'âmeti mülhakâtı ve bakîsi müşterekî kaydlarında olub ve karye-i Andavani ve mezra'a-i Gelencan ve mezra'a-i Akviran'ın

23. on beş bin akçe yazusundan üç bin akçesi dahî ifrâz ve ma'a gayrihi üç bin dört yüz akçe bir icmâl

24. ve icmâl-i mezbûrun üç bin akçesi Mehmed'in timârı ve iki yüz on iki akçesi dahî Şücaeddin

25. Nâhiyesi'nde Başviran nâm karye ve gayriden kırk üç bin dokuz yüz doksan bir akçe ze'âmete mutasarrıf Seyyid Abdullah

26. veled-i Seyyid Mehmed ve yüz yigirmi beş akçesi dahî Ürgüb Nâhiyesi'nde Akcaşehir nâm karye ve gayriden yetmiş bin dört yüz

27. altmış sekiz akçe ze'âmete mutasarrıf Ali ser-cündî ve yüz yigirmi beş akçesi dahî Şamardı Nâhiyesi'nde Havay nâm karye

28. ve gayriden on bin dokuz elli dokuz akçe timâra mutasarrıf Ebubekir ve otuz sekiz akçesi dahî Abidin ve Hasan

29. ve Niğde Sancakları'nda Sultânhisarı ve gayrı nâhiyelerde Hisarcılu nâm karye ve gayriden beş bin yedi yüz yigirmi

30. iki akçe ze'âmete mutasarrıf Dergâh-ı Mu'allâ'm müteferrikalarından Ahmed'in kaydlarında olub ve yine karye-i Andavani ve mezra'a-i

31. Makalencan ve mezra'a-i Akviran el-mezbûrenin on beş bin akçe yazusundan üç bin akçesi dahî

32. ifrâz ve bir icmâl ve icmâl-i merkûme temâmen karye-i Andavni el-mezbûre ve gayriden yigirmi iki bin dokuz yüz doksan

33. dokuz akçe ze'âmete mutasarrıf Seyyid Osman'ın kaydında olub sâlifü'l-beyân karye ve mezra'alarının on beş bin

34. akçe yazusundan üç bin akçesi dahî ifrâz ve bir icmâl ve ol-dahî temâmen Seyyid Ali'nin timârı ve yine zikr

35. olunan karye ve mezra'aların on beş bin akçesinden üç bin akçesi dahî ifrâz ve sınır bir icmâl
36. ve icmâl-i merkûm temâmen karye-i mezbûra ve gayriden sekiz bin yüz akçe timâra mutasarrıf tekâ'üd Ali'nin kaydında olduğu
37. mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebû'l-evvel sene 1160 (2-11 Nisan 1747).

87/1

Karaman Vâlisi Vezîre Karacadağ ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı timârdan Ali nâm sipâhî gelüb Konya Sancağı'nda Karacadağ Nâhiyesi'nde Malık nâm karye ve gayriden yedi bin yedi yüz akçe
2. timâr tekâ'üd Hoca veled-i Mehmed'in fevtinden bin yüz elli sekiz senesi Ramazânı'nın on sekizinci gününden buna tevcîh ve hâlâ
3. berât-ı şerîfimle üzerinde olub âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken Çavuşlar Kethudâsı Mehmed nâm kimesne timâr-ı
4. mezbûru mîr-i mîrândan tezkire itdirdim deyu hılâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât müdâhale ve zabtına mûmâna'at
5. ve gadr eylediğün bildirüb timâr-ı mezbûr karyeleri kendüye zabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmu alıvirilmek
6. bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Rûznâmçe-i Hümâyûn'a mürâca'at olundıkda
7. timâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere târihi mezkûrda mezbûr Ali'ye tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr
8. ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak (içün) yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebû'l-evvel sene 1160 (2-11 Nisan 1747).

87/2

Karaman Vâlisine Seyyidişehri Kādîsına Hüküm ki,

1. Mahmud ve Halil nâm kimesneler Südde-i Sa'âdetime gelüb kazâ-i mezbûra tâbî' Gökçeöyük nâm karyede vâkı' bunların cedleri müteveffâ Evren
2. Dede Zâviyesi Evkâfı tasarruf ve gallesin evlâd ve evlâdına vakf-ı şart ve ta'yîn eylediği vakfiyye-i ma'mûlün-bihâsında
3. mestûr ve mukayyed ve bunların vâkıfın evlâdından olub ber-müceb-i şart-ı vâkıf gallesi vakfa mutasarrıflar olmalarıyla âhardan

4. bir dürlü müdâhale ve ta'arruz olunmak icâb itmez iken yine kazâ-i mezbûrda sâkin mütegalibeden Abdulkadir Efendi dimekle ma'rûf
5. kimesne zuhûr ve tegallûbi sebebiyle galle-i vakfdan bin yüz elli (boşluk) senesinden hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın vâkıfın evlâdı
6. müte'arrız oldu deyu bunların der-anbâr olunmuş ma'lûmü'l-keyl iki senenin mahsûlleri cebren ve tegallûben zabt ve ziyâde gadr u te'addî eyledüğün
7. ve bu bâbda Şeyhu'l-islâm'dan da'vâlarına muvâfık fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri
8. mücebince şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde
9. şer' ve kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel sene 1160 (2-11 Nisan 1747).

87/3

Karaman Vâlsine ve Konya Nâ'ibine Hükm ki,

1. Seyyid el-Hâcc Sinan gelüb Konya Sancâğı'nda ve Nâhiyesi'nde vakf-ı Sinan Ağa
2. el-ma'rûf Gediz Ağası be-cihet-i mesâlih-i mescid ve karbansaray ve râh âb¹⁶⁷
3. der-karye-i Gediz tâbi' Konya mahsûl-i evkâf üç sehm kalana bir sehm cihet-i tevliyyet bir sehm cihet-i imâmet
4. ve imâm olan bir cüz tilâvet iden bir sehm rakabe içün zabt oluna ve 'inde'l-ihitiyâç
5. sarf oluna rakabeye ihtiyâç olmayıcak Cum'a gicelerinde fukarâ-yı Müslimîne ta'âm pişireler bâkî şurût-ı
6. vakfnâmede mestûrdır el-müverrah bi-târîh-i sene-i 'aşara ve sem'ân bi-kazâ-i Mevlânâ Hayreddin bin İbrahim
7. el-kâdî Konya ve hâkimü'l-vakt nâzır olub rakabeye ta'yîn olunan beher sehmin 'öşrü cihet-i nezâret
8. olmasın şart itmiş ve tevliyyet-i evlâda meşrûta kılınmış ber-müceb-i defter-i 'atîk ve tahtında
9. karye-i Gediz ma'a karye-i Susuz tâbi'-i Konya hâsıl-ı 'öşr-i gallât vakf-ı sâlârı timâr deyu iki bin

¹⁶⁷ "âb râh" şeklinde yazılıyor.

10. dokuz yüz yigirmi beş akçe yazı ile defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr olunmağla vakf-ı mezbûrun
11. tevliyyeti evlâda meşrûta olduğı Defterhâne-i ‘Âmirem’de mukayyed olub ve Mezbûr Seyyid
12. Sinan Vakf-ı mezbûrun evlâdından olmağla tevliyyet-i mezbûra ber-mûceb-i şart-ı vâkıf
13. kendüye intikâl itmişiken bunun ceddi sağır ve bîkes bulmak hasebiyle vakfnâme ve hüccet-i
14. şer’iyyeleri ecânibi yedine girüb ve hâlâ ecânibden Mehmed nâm kimesne evlâd-ı vâkıfdan
15. olmak iddi’asıyla tevliyyet-i mezbûru babası Musa mahlûlünden bir takrîbiyle ‘askerîden berât
16. itdirüb gadr olduğı bildirüb mezbûr ile mahallinde mürâfa’a-i şer’ ve mezbûr Mehmed
17. ecânibden olub ve bu vâkıf-ı mezbûrun evlâdından olduğı sâbit ve zâhir
18. oldıkda sıhâtî üzere ‘arz ve i’lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i
19. ‘Âmirem’de mahfûz olan defter-i evkâfa mürâca’at olundıkda vech-i meşrûh
20. üzere olub ve tevliyyeti mezbûr evlâd-ı meşrûta olduğı mestûr
21. ve mukayyed bulunmağın mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebîu’l-evvel sene (1)160 (2-11 Nisan 1747).

88/1

Karaman Vâlîsi Vezîre Belviran ve (boşluk) Kādîlarına Hükûm ki,

1. Şeyh Abdurrahman zîde salâhahı gelüb Konya Sancağı’nda Belviran Nâhiyesi’ne tâbî Kozağacı Karye’sinin üç kıt’asıyla cümle ‘öşrî vakf-ı zâviye-i
2. Bayramşah ve sâlâriyye ve nısf-ı ‘öşr-i kovân timâr olduğı defter-i hâkânîde mukayyed ve mûmâ-ileyh zâviye-i mezbûranın bi’l-fi’il berât-ı şerîfimle
3. evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere zâviyedâr vakfının mütevellîsi olmağla zikr olunan Kozağacı Karyesi’nin mümtâz ve mu’ayyen hudûd
4. dâhilinde kadîmü’l-eyyâmdan beru ‘öşr ve resmin sâlâriyye mutasarrıfıyla zâviye vakfı tarafından alına gelan yerlere âhardan bir vechile
5. dahl olunmak icâb itmez iken yine livâ-i mezbûrda Eskiil Nâhiyesi’nde Mihmad Hacı nâm karye ve gayriden on dokuz bin iki yüz akçe
6. timâra mutasarrıf Mehmed veled-i Osman ve Belviran Nâhiyesi’nden Koçaç nâm karye ve gayriden sekiz bin dokuz yüz doksan dokuz akçe timâra mutasarrıf

7. Ömer'in selefleri Mustafa zuhûr ve sâlifü'l-beyân Kozağacı Karyesi'nin mümtâz ve mu'ayyen hudûdı dâhilinde olup 'öşr ve resmin kadîmden
8. ahz ü kabz oluna gelan yerlerden Başpınar dimekle ma'rûf ma'lûmu'l-hudûd yerler için hâlâ mezkûr Mehmed veled-i Osman'ın müstakıllen
9. kayd ve berâtına dâhil Belviran Nâhiyesi'ne tâbi' mezra'a-i Kozağacı Çiftliği Ördek Veli ve karye-i Kireçlik ehâlisi zirâ'at iderler deyu çift
10. olan mezra'anın mümtâz ve mu'ayyen olan yerlerde olmak üzere mukaddemen fuzûlî müdâhale ve hevâsına tâbi' nâ'ibden kuvvet-i irtişâ ile aldığı müzevver
11. hüccet ile zabt ve gadr itmekle mûmâ-ileyhin selefi olan babası Şeyh Osman ber-mûceb-i defter-i hâkânî kânûn üzere ısdâr eyledüğü emr-i şerîf
12. ile sâbikan Karaman Vâlisi Ahmed Paşa huzûrında mahallinde şer'le mürâfa' ve vukûf-ı tâmmı olan bî-garaz Müslimînden tefahhus olundıkda
13. münâzi'un-fihâ olan yerler mezra'a-i Kozağacı Çiftliği el-mezbûre arâzîlerinden olmayub 'öşri zâviye-i Bayramşah Vakfı olan
14. karye-i Kozağacı el-mezbûre mümtâz ve mu'ayyen hudûdı dâhilinde 'öşr ve resmin zâviye-i mezbûra vakf ile sâlâriyye mutasarrıfı tarafından ahz
15. u kabz oluna gelan yerlerden olduğu şer'an sâbit ve mezbûrun hücceti şakk ve bî-vech-i mu'arazâdan men' ve kadîmisi üzere hükm birle cânib-i şer'iden
16. hüccet-i şer'iyye virilüb kat'ı nizâ' olunmayub merkûm hilesinden nâşî mezbûrun hüccetini ahz ve ketm ü ihtifâ ve müdâhaleye tasaddî itmeksizin fevt
17. olup hüccet-i mezkûr bir tarîkiyle mezkûr Mehmed veled-i Osman'ın yedine girmekle ol-dahî mezkûr Ömer ile yek-dil ve mukaddemen mürâfa'adan hükm birle virilan kat'ı
18. nizâ' olunmuşiken hüccet-i şer'iyyeye mugâyir ol-yerler için gah mezra'a-i Kozağacı Çiftliği ve ga(h) karye-i Kocac el-mezbûrenin mümtâz ve mu'ayyen hudûdları
19. dâhilinde olan yerler imiş deyu fuzû(lî) müdâhale ve mücerred mûmâ-ileyhin ta'cîz ve tecrîm için üzerine musallat ve mübâşirler ta'yîn ve te'addîden hâlî
20. olmadıkların ve husûs-ı mezbûr minvâl-i meşrûh üzere olduğun sen ki Belviran Kādîsı Mevlânâ Deli Mehmed zîde fazluhusun 'arz eyledüğün bildirüb mahallinde
21. şer'le görilüb ol-diyârın müsinn ve ehl-i vukûf kimesnelerden tefahhus ve Kozağacı Karyesi'nin mümtâz ve mu'ayyen hudûdı dâhilinde olup 'öşr
22. ve resmin ahz ü kabz oluna gelan yerlerin kadîmi üzere mürâfa'adan virilan hüccet-i şer'iyye mûcebince sâlâriyye mutasarrıfıyla cânib-i vakfdan
23. ahz ü kabz itdirilüb mezbûrların mürâfa'adan virilan hüccet-i şer'iyyeye ve kadîme mugâyir peydâ eyledikleri müzevver hüccet ile dahl ü ta'aruz itdirilmeyüb men'

24. ü def olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Rûznâmçe-i Hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olındıkda Belviran
25. Nâhiyesi'ne tâbi' üç kıt'a ve on beş nefer re'âyâ ile karye-i Kozagacı öşr-i vakf zâviye-i Bayramşah der-Konya hâsılı 'an sâlâriyye gallât-ı gendüm
26. ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk ve cebe ve nısf-ı 'öşr-i kovân timâr yekûn ma'a gayrihi beş yüz akçe ve hisse-i vakf-ı gendüm ve şa'îr ve 'öşr-i bostân ve 'öşr-i
27. cevz ve 'öşr-i bağçe ve 'öşr-i kovân yekûn bin iki yüz elli akçe yazu ile defter-i mufassalda muhar(rir) kalemiyle tahrîr olunub ve yine Belviran Nâhiyesi'ne tâbi' hâsıl-ı gendüm
28. ve şa'îr yekûn üç yüz altmış akçe yazu ile mezra'a-i Kozagacı Çiftliği Örünkışla ve Kireçlik nâm karye ehâlîleri zirâ'at iderler deyu defter-i
29. mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde nâhiye-i mezbûra tâbi' karye-i Esatlu nâm-ı diğer Berdeviran ve ma'a gayrihi bir görilüb iki bin iki yüz akçe
30. bir icmâl ve temâmen mezkûr Mehmed veled-i Osman'ın kaydında ve yine Belviran Nâhiyesi'ne tâbi' elli dört nefer re'âyâ ve dört zemîn ile karye-i Koçaç
31. ve hâsıl ma'a 'öşr-i sipâhî zadegân ve 'öşr-i gallât ve sâlârı gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve cebe yekûn ma'a gayrihâ altı bin akçe
32. yazu ile olduğu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde üç bin akçesi ifrâz ve bir icmâl ve ol-dahî temâmen mezkûr Mehmed veled-i Osman'ın
33. kaydında ve karye-i Kocac el-mezbûrenin üç bin akçesi dahî ifrâz ve bir icmâl ve icmâl-i merkûm dahî temâmen mezkûr Ömer'in kaydında olduğu
34. mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel sene (1)160 (2-11 Nisan 1747).

88/2

Yeniil ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Yeniil Kazâsı'ndan Türkmân tâ'ifesinden Beterli Obası'ndan Pehlivanlı Cemâ'ati'nden Fazlı ve Balrad Mehmed ve diğer Mehmed ve Mebad Oğlu İbrahim
2. ve Deli Osman dimekle ma'rûf kimesneler Südde-i Sa'âdetime gelüb bunların üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine cemâ'at-i
3. mezkûrdan Bayad Obası'ndan Ali ve karındaşı Bali nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk idüb mûrisimiz Kara oğlu (boşluk)
4. nâm kimesneyi bundan akdem diyet icâb ider âlet ile katl eylediniz deyu da'vâya tasaddî ve beynlerine muslihûn tavassutuyla

5. bin guruşdan mütecâviz akçe üzerine sulh ve bedel-i sulhu bi't-temâm bunların yedlerinden ahz eylediklerinden sonra husûs-ı mezbûra
6. müte'allika 'âmme-i davâdan ve kâffe-i mutâlebâtıdan bunların zimmetlerini ibrâ ve kat'ı nizâ' birle cânib-i şer' den bunların yedine hüccet virilüb
7. ve bu makûle ibrâ-yı zimmet ve kat' birle hüccet-i şer' iyye virilan da'vânın tekrâr istimâ' ı memnû' iken ba' zı ashâb-ı ağrâzın
8. tahrîkiyle celb-i mâl sevdâsıyla (boşluk) seneden sonra zuhûr ve bize dahî akçe virin deyu mugâyir-i hüccet-i şer' iyye ve rencîdeden
9. hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb
10. hüccet-i şer' iyye ve fetvâ-yı şerîfe müceblerince 'amel olunub merkûmların mugâyir-i hüccet-i şer' iyyeye ve fetvâ-yı münîfe ol-vechile
11. zâhir olan müdâhale ve te'addîleri zâbitler olan voyvodaları ma'rifetiyle men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ
12. eyledikleri ecilden mahallinde şer' le görilmek içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel sene 1160 (2-11 Nisan 1747).

89/1

Aksaray Kādîsına Hükm ki,

1. Darü's-sa'âdetim ağası nezâretinde olan evkâfdan Aksaray'da İbrahim Bey veled-i Karaman Câmî'-i Şerîfi'nde yevmî bir akçe
2. ile mu'arrif ve bir akçe ile devr-hevân vazîfeleri bâ-berât-ı 'alîşân Hâfız Mustafa'nın üzerinde olduğu hidmetinde mukayyed olub
3. dahl olunmak icâb itmez iken Konyalı Ahmed nâm kimesne cihet-i mezkûrlar benimdir deyu bî-vech müdâhale ve mu'araza ve gadr sevdâsında
4. olduğunu inhâ ve istirhâm olunmağla gerekdir ki ber-minvâl-i muharrer cihet-i mezkûrlar yedinde olan berât-ı 'alîşân mücebince merkûm
5. Hâfız Mustafa'ya zabt itdirilüb mezkûr Ahmed'in ve âharın bî-vech müdâhale ve mu'arazası men' ü def' olunmakdan takayyüd
6. ve ihtimâm eylesin deyu bi'l-fi'il dârü's-sa'âdetim ağası olan Beşir Ağa dâme 'uluvvuhu tarafından mührlü mektûb
7. virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'alîşân yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel sene 1160 (2-11 Nisan 1747).

Karaman Vâlisine Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı ehâlisi gelüb Akşehir Kazâsı sâkinlerinden Hacı Eyyub ve karındaşı Osman ve ze'âmet karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi'
2. Dibi nâm karye sâkinlerinden Musa ve Cavlak Ali ve Nebi oğlu (boşluk) nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub şerîr ve gammad olub dâ'imen
3. kâdî ve nâ'ib ve voyvoda (ve) subaşı ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi yanlarına varub fukarâyı hılâf-ı vâkı' mevâdd isnâdıyla
4. ehl-i 'örfe gamz ve tecrîm ve i'lâm ve medhâllari olmadıkları il-mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîfleri umûrına karışub
5. bunun emsâlî zulm ü te'addîsinin nihâyeti olmamağla ahvâlleri diğer-gün olduğun bildirüb mezbûrların vech-i meşrûh olan hılâf-ı
6. şer'-i şerîf zâhir olan te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak
7. içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel sene 1160 (2-11 Nisan 1747).

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Medîne-i Aksaray'da sâkin Câmî'i Kebîr hatîbi el-Hâcc Seyyid Abdullah gelüb bu kendü hâlinde iken yine medîne-i mezbûrdan Cennet ve Şerife ve Fatıma hatunlar
2. zuhûr ve mezbûr Cennet karındaşım Esîr İsmail'in ve ceddinoğlu¹⁶⁸ Musa ve Ördek oğlu Abdurrahman nâm kimesnelerin kal'a-bendleriçün sâdır olan
3. fermân-ı 'alî mücebince mukaddemen Karaman Vâlisi tarafından Selâm Ağası İbrahim medîne-i mezbûra geldikte karındaşı mezbûr İsmail mahkemeye ihzâr
4. ve huzûr-ı şer' de kâtil olduğu üzerine sâbit olmağla virilan hüccet-i şer' iyye ve mürâsele ile kethudâ yeri ? konâğında boğulub ol-vechile katl
5. olındığından mâ'adâ mezbûr selâm ağasının yanında olan levendât müteveffâ-yı mezbûrun on kiselik emvâl ve eşyâsın yağma ve gâret
6. idüb vasiyyeleri olduğım ebnâ (...) gadr olunmasına sebep oldın deyu Memâlik-i Mahrûse'mde sebep da'vâsı memnû' ve mündef' iken mezkûralar
7. tecrîm kasdıyla hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden da'vâya tasaddî ve bundan akdem mezbûralar ile Rumili Kādî'askeri huzûrında mürâfa'a

¹⁶⁸ "Cerikoğlu" da olabilir.

8. olduklarında iddi'aları mahz-ı şirret ve mûceb-i zânn olmayub şer'an cevâb virildikde mezbûrlar mûcâb olduklarında Ereğli-i Karaman
9. ve Niğde Kādîsı huzûrında tekrâr mürâfa'a olmak için i'lâm ve i'lâmı mûcebince bâ-işâret-i Şeyhu'l-islâmı zikr olunan
10. kazâlar kādîları mütevellî ve ru'yet ve icrâ-yı şer' itmeleri için sâdır olan emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan Dergâh-ı Mu'allâ'm çavuşlarından
11. (boşluk) Çavuş mübâşeretiyle mahalline vardıkda mezbûratân mürâfa'adan ibâ ve firâr itmeleriyle çavuş-ı mûmâ-ileyh vâkı'-ı hâlî 'arz
12. ve mahzar birle Astâne-i Sa'âdetime 'avdet eyledikde mezbûralar yine zuhûra ve kendü hâlinde durmayub ehl-i 'örf ile yek-dil ve tecrîm
13. kasdından olub şerr ve mazarratlarından bir dürlü emîn olmayub ahvâli diğer gûn olduğun bildirüb mezbûratân ol-vechile şirret da'vâ
14. sadedinde olur ise fimâ-ba'd istimâ' olunmayub şerr ve mazarratları üzerinden men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin
15. vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebû'l-evvel sene 1160 (2-11 Nisan 1747).

89/4

Kayseriyye Kazâsından Nâ'ibü's-şer' olan Mevlânâ (boşluk) zîde 'ilmuhuya Hükm ki,

1. İstanbul'da Kebeciler Hânı'nda mutavattın sarraf tâ'ifesinden Boğos nâm zimmî gelüb hâlâ Kayseriyye sâkinlerinden Ariton nâm keşiş
2. zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru yedinde olan memhûr deyn temessüğü mûcebince yedi yüz gurus alacak hakkı olub bundan
3. akdem tarafından vekîl eylediği Avanis nâm zimmîye irsâl ve varub mahallinde mürâfa'adan ber-mûceb-i temessük meblağ-ı mezbûr
4. üzerine sâbit ve hükm ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye olunmuşiken yine edâda te'allül ve muhâlefet ve gadr-i küllî eyledüğün bildirüb
5. mahallinde şer'le görilüb ber-mûceb hüccet-i şer'iyye ve temessük zimmetinde olan meblağ-ı mezbûr hakkı tahsîl ve alıvirilüb
6. icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebû'l-evvel sene 1160 (2-11 Nisan 1747).

90/1

Koçhisar ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Erbâb-ı timârdan Ahmed nâm sipâhî gelüb Aksaray Sancâğı'nda Koçhisar Nâhiyesi'nde Bahtılu nâm karye ve gayrıdan on bir bin altı yüz akçe timâra
2. berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub timârı mülhakâtından yine Koçhisar Nâhiyesi'nde Köprücük nâm karye ile yine nâhiye-i mezbûra tâbi' mezra'a-i
3. Karamihmad ve Ali ve Mahmud ve Bayadhisarı ve mezra'a-i Musa ve yine Koçhisar Nâhiyesi'nde mezra'a-i Hatunpınarı
4. ve Güllüce-i büzürg deyu mukayyed karye ve mezra'aların 'öşri defter-i hâkânîde vakf-ı Ebnâ-i Mehmed Çelebi ve sâlârı ve rusûm-ı
5. 'örfiyyeleri bunun timârı mülhakâtından olmağla bu zikr olunan karye ve mezra'alarını ber-mûceb-i defter-i hâkânî vakf-ı¹⁶⁹
6. Mehmed Çelebi ebnâsıyla zabt ve timârına hâsıl kayd olunan sâlârı ve rusûm-ı 'örfiyyesin defter-i hâkânî mûcebince ahz
7. murâd eyledikde vakfiyye-i Mehmed Çelebi ebnâsından Şeyh Mehmed ve Şeyh Osman ve diğer Şeyh Osman nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil
8. ve zikr olunan karye ve mezra'aların vâkı' olan mahsûlünden taraf-ı vakfa 'â'id olanı kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabza
9. kanâ'at itmeyüb hılâf-ı defter-i hâkânî bunun timârına hâsıl kayd olunan sâlârı ve rusûm-ı 'örfiyye fuzûlî müdâhale
10. ve mâru'z-zikr karye ve mezra'alarda 'alâkan yokdur deyu te'addîden hâlî olmadıkların bildirüb mesbûku'z-zikr
11. karye ve mezra'aların ber-mûceb-i defter-i hâkânî 'öşri taraf-ı vakfdan ve sâlârı ve rusûm-ı 'örfiyyelerini dahî
12. kendüye ahz ü kabz itdirilüb hılâf-ı defter-i hâkânî vakf-ı Mehmed Çelebi ebnâsından olan mezkûrları bunun
13. timârına hâsıl kayd olunan sâlârı ve rusûm-ı 'örfiyyesine ve karye ve mezra'a mezkûrlardan senin 'alâkan yokdur deyu
14. bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz Rûznâmçe-i Hümayûn
15. ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundıkda Koçhisar Nâhiyesi'nde yigirmi dört nefer re'âyâ ve on bir zemîn
16. karyelü (..) Küçük Runkuş Kabilesi'nden Alihanlu Cemâ'ati mütemekkinlerdir der-tasarruf evlâd-ı Mehmed veled-i Mesud bi-tarîk

¹⁶⁹ Asıl metinde “vakf” kelimesi iki kez yazılmış.

17. vakf-ı ber-mûceb-i defter-i 'atık deyu mukayyed ve hâsıl ma'a sâlârı gendüm ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk ve cebe yekûn ma'a gayrihi
18. iki bin ve hisse-i vakf-ı gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihi dört bin sekiz yüz on ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' mezra'a-i
19. Karamihmad ve Ali ve Mahmud ve Bayadhisarı ve mezra'a-i Musa 'öşri Vakf-ı Ebnâ-i Mehmed Çelebi Örünlü ve Körüncük
20. ve Güllüce ehâlîleri zirâ'at idüb ve hâsıl salârı gendüm ve resm-i tapu-yı zemîn deştibânî yekûn
21. ma'a gayrihâ iki yüz ve hisse-i vakf-ı Ebna-i Mehmed Çelebi gendüm yekûn ma'a gayrihâ yedi yüz yigirmi ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi'
22. mezra'a-i Hatunpınarı ve Güllüce-i büzürg 'öşri vakf-ı Ebna-i Mehmed Çelebi Ö rünlü ehâlîsi zirâ'at ider ve hâsıl-ı
23. sâlârı gendüm ve resm-i tapu-yı zemîn deştibâ(n) yekûn ma'a gayrihâ iki yüz ve hisse-i vakf-ı Ebnâ-i Mehmed Çelebi
24. gendüm yekûn ma'a gayrihâ yedi yüz yigirmi ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' hâsıl-ı 'ani'l-galle ve gayrihi iki yüz akçe
25. yazı ile mezra'a-i (...) kulu nezd-i mezra'a-i Çukragazi Haydarlu zirâ'at iderler deyu defter-i
26. mufassal'da muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-i icmâlde bir görilüb iki bin altı yüz akçe bir icmâl ve temâmen
27. defter-i hâkânîde mestûr olduğı üzere merkûm Ahmed kaydında olduğun bi'l-fi'il Defter Emîni Mehmed Said dâme
28. mecduhu 'arz itmeğın 'arzı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebû'l-evvel sene (1)160 (2-11 Nisan 1747).

90/2

Karaman Vâlîsine (boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine (Hükm) ki,

1. Konya Kazâsı muzâfâtından Karapınar Nâhiyesi'ne tâbi' Soğur nâm karye sükkânından Molla Ahmed demekle ma'rûf kimesne gelüb yine karye-i mezbûra
2. sâkinlerinden Nordi¹⁷⁰ el-Hâcc Mehmed bin Ahmed nâm kimesne mukaddemen mudârebe tarîkiyle buna iki bin guruş virüb bu dahî meblağ-ı mezkûr ile

¹⁷⁰ "nurdu" da olabilir.

3. Halep'de eşyâ-yı mütenevvi'a iştirâ ve bunun yedinde olub henüz furuht olunmayub mevcûd eylemek merkûm Hacı Mehmed fevt olmağla
4. verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife Âişe nâm hatun ile sağîre kızı Âmine'ye ve li-ebeveyn er karındaşı el-Hâcc Abdi
5. nâm kimesneye mahzara olub ve mezbûr Âişe sağîre-i mezbûranın kibel-i şer' den bâ-hüccet-i şer' iyye mensûbe-i vasiyyesi olmağla mezbûra
6. kendi tarafından emâneten ve sağîre-i merkûm tarafından vesâyeten ve mezkûr el-Hâcc Abdi tarafından vekîl-i şer' isî olan Ahmed
7. nâm kimesne mûrisleri müteveffâ-yı mezbûrun buna virdiği asl-ı mâl olan iki bin guruşluk emti'ayı ve eşyâyı
8. ahz ü kabz eylediklerinden sonra eşyâ-yı merkûmeyi yine buna iki bin guruşa bey' ve bu dahî ba'de'l-kabz semeni olan
9. iki bin guruşun beş yüz guruşunu teslîm ve bakî bin beş yüz guruşu içün dahî temessük virüb ba'dehu meblağ-ı mezbûr
10. bin beş yüz guruş dahî edâ ve teslîm eyleyüb mezbûrlar dahî husûs-ı mezbûra müte'allik 'âmme-i da'vâdan emâneten
11. ve vekâleten ve siyâneten bunun zimmetini ibrâ ve ıskât birle cânib-i şer' den yedine hüccet-i şer' iyye virilüb ve ol-hüccet-i şer' iyyeleri
12. üzerine mürâfa'adan bir def'a dahî imtinâ olunub ve bu makûle ibrâ-yı zimmet birle hüccet-i şer' iyye virilan da'vânın
13. tekrâr istimâ'ı memnû'iken mezbûrlar mugâyir-i hüccet-i şer' iyye te'addîden hâlî olmamalarıyla bundan akdem mugâyir-i hüccet-i şer' iyye müdâhaleleri
14. men' ü def' olunmak içün emr-i şerîfim dahî sâdır olmuşiken 'adem-i itâ'atlerinden nâşî hılâf-ı emr-i 'âlî ve mugâyir-i
15. hüccet-i şer' iyye mücerred ifrâz ve tecrîm sevdâsıyla her gelan nâ'iblere teşekkî ve ahvâlî diğer-gûn olduğun bildirüb
16. hüccet-i şer' iyyesi mücebince 'amel olunub mezbûrların hılâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer' iyye zâhir olan te'addîleri men' ü def'
17. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin hılâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer' iyye te'addîleri men' olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebû'l-evvel sene (1)160 (2-11 Nisan 1747).

90/3

Larende Kādîsına Hüküm ki,

1. Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mehmed zîde şerefühu gelüb Larendе sâkinlerinden bunun
2. karındaşı müteveffâ Seyyid İbrahim Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin oğulları
3. Seyyid Mustafa ve Seyyid Abdurrahman nâm sağırlar ile kızı Şerife Zeliha nâm
4. sağırenin taraf-ı şer' den bâ-hüccet-i şer'iyye nâzırı olmağla sağır-i mezbûrünün
5. vasiyyesi olan yine Larendе sâkinelerinden vâlideleri (boşluk) nâm hatun karındaşı
6. Zeynelabidin nâm kimesne ile yek-dil ve mâl-ı yetîmi itlâf ve izâ'at üzere olmalarıyla
7. bu dahî nezâreti hasebiyle ma'rifet-i şer'le muhâsebesin görmek murâd eyledikde mezkûrlar
8. biz sana nezâret itdirmeziz deyu hılâf-ı şer'-i şerîf te'addîden hâlî olmadıkların
9. bildirüb mahallinde ma'rifet-i şer'le muhâsebesi görilüb zuhûr iden mâl-ı eytâm sadâkat
10. ve istikâmet üzere ve vasiyye-i mezbûraya hıfz itdirilmek bâbında hükm-i hümayûnum
11. recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebû'l-evvel sene 1160 (2-11 Nisan 1747).

91/1

Karaman Vâlisi Vezîre ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Musa nâm kimesne gelüb Aksaray sâkinlerinden bunun 'ammîzâdesi İbrahim nâm kimesne bundan akdem fevt oldıkda terekesi ırs-ı şer'le buna ve zevcesi
2. (boşluk) nâm hatuna mahzara olub ve müteveffâ-yı mezbûrun deyni olub ve sülâs mâlını dahî vücûh-ı birre sarf eyle deyu vasiyyet dahî itmeyüb
3. dahl icâb itmez iken bu Âstâne-i Sa'âdetimde bulunmağla yine Aksaray sâkinlerinden Memiş nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve senin mûris-i müteveffâ-yı mezbûr
4. sülâs mâlını (boşluk) câmi'nin mâlzemesine sene sarf içün vasiyyet eyledi deyu müdde'âsın isbâta kadir değıl iken hevâsına tâbi' ba'zı kimesneler ile
5. yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın bin guruslukdan mütecâviz terekesin cebren alub zabt idüb küllî gadr eyledüğün
6. bildirüb şer'le görilüb mezkûrun fuzûlî zabt eyledüğü hakk-ı mûrisi her ne ise alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek
7. içün (yazılmışdır). Fî evâhir-i Rebû'l-evvel sene (1)160 (2-11 Nisan 1747).

91/2

Karaman Vâlisine Akşehir ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Dibi nâm karye sâkinlerinden Ömer nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hılâf-ı şer' kimesneye vaz' u te'addîsi olmayub ve üzerine

2. dahî şuhûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden zümre-i eşirrâdan şekâvet ile meşhûr
3. Mehmed ve Deli Süleyman nâm kimesneler birbrileriyle yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı vâkı' mevâdd isnâdıyla ehl-i 'örf tâ'ifesi tarafından
4. üzerine mübâşir getirüb hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunu ahz ve der-zincîr ve bi-gayr-ı hakkın altı yüz guruş ahz ve ziyâde gadr
5. ve te'addî ve firâr ve bir vechile icrâ-yı hakk mümkün olmaduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetvâ-yı şerîfesi
6. mücebince bulundıkları mahallde şer'le görilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebû'l-evvel sene 1160 (2-11 Nisan 1747).

91/3

Karaman Vâlîsine Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Akşehir Kazâsı sâkinlerinden Ömer zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyhin bunun babası Hacı Bayram nâm kimesne bundan akdem fevt oldıkda
2. muhallefâtı ırs-ı şer'le bunun babası Hacı Halil nâm kimesne ile İsmail ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler ile
3. (boşluk) ve (boşluk) nâm hatunlara mahzara olmağla mezbûrûn mûrisleri müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden hisselerine isâbet
4. ideni bunun babası mezkûr Hacı Halil'den ahz ü kabz ve husûs-ı mezbûra müte'allik 'âmme-i da'vâdan babası
5. mezbûrun zimmetini ibrâ ve ıskât ve kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle cânib-i şer'den dört kıt'a hücec-i şer'iyye
6. virilüb ve bu makûle bir def'a şer'le görilüb fasl olunub kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet ve ibrâ-yı zimmet
7. birle hüccet-i şer'iyye virilan da'vânın istimâ'ı memnû' iken hâlâ babası mezbûr Hacı Halil fevt olmağla
8. mezbûrûn birbirleriyle yek-dil ve mücerred ta'cîz ve celb-i mâl sevdâsıyla ol-hüccet-i şer'iyye ve ibrâya mugâyir hılâf-ı şer'-i
9. şerîf bunu te'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb yedlerinde olan hüccet-i şer'iyyeleri mücebince 'amel olunub
10. mezbûrûnun vech-i meşrûh üzere hılâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim

11. recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebû'l-evvel sene 1160 (2-11 Nisan 1747).

91/4

Karaman Vâfisi Vezîre Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Akşehir sâkinlerinden el-Hâcc Mustafa ve es-Seyyid Ahmed zîde kadruhumâ gelüb bunlar ze'âmet karyelerinden kazâ-i mezbûr (boşluk) ve nevâhî karyelerinin mezkûr
2. es-Seyyid Ahmed hâlâ ve merkûm el-Hâcc Mustafa sâbıkan voyvodaları olub kendü hâllerinde ve hılâf-ı şer' kimesneye vaz' u te'addîleri olmayub bir dürlü
3. dahl ve rencîde olunmaları icâb itmez iken Akşehir Kazâsı'na tâbi' Dibi nâm karye sâkinlerinden zümre-i eşkıyâdan olub şekâvet ile
4. meşhûr ve 'âdet-i müstemirreleri olan Musa ve Çolak Ali ve Nebi oğlu Ali nâm şakîler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yek-dil
5. ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf mûmâ-ileyhin konakların basub hetk-i 'ırz ve ber-mûceb-i defter emvâl ve eşyâları
6. nehb ü gâret ve firâr ve bir vechile icrâ-yı hakk mümkün olmayub mağdûr oldukların bildirüb bulundıkları mahallde şer'le görilüb
7. mezbûrların hılâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın tahsîl ve gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ tahsîl ve kendülere alıvirilüb icrâ-yı şer'
8. ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahalline şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebû'l-evvel sene 1160 (2-11 Nisan 1747).

91/5

Karaman Vâfisine Kayseriyye Nâ'ibine Hükm ki,

1. Emirü'l-ümerâ'i'l-kirâm ber-vech-i arpalık Kayseriyye Sancâğı'na mutasarrıf olan İbrahim dâme ikbaluhu Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb
2. nefsi Kayseriyye'nin ihtisâb ve ihzâriyyesi mîr-livâ-i Kayseriyye hâssı mülhakâtından olub rusûm-ı ihtisâb ve ihzâriyyesi
3. ber-mûceb-i defter-i hâkânî kadîmden beru livâ-i mezbûr mutasarrıfları taraflarından alına gelüb âhardan bir dürlü
4. müdâhale ve ta'arruz olunmak icâb itmez iken sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin tarafından hılâf-ı defter-i hâkânî
5. fuzûlî müdâhale ve te'addî olunmağla defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunub mugâyir defter-i hâkânî te'addî

6. olunmamak bâbında vâkı'-ı hâlî hükm-i hümayûnum virilmek recâsına 'arz itmeğin Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz
7. olan defter-i icmâle mürâca'at olundıkda mahsûl-i ihtisâb ve ihzâriyye-i şîrb yigirmi beş bin akçe yazu
8. ile defter-i icmâlde muharrir kalemiyle tahrîr ve mîr-livâ-i Kayseriyye hâssı mülhakâtından oldığı mestûr ve mukayyed
9. bulunmağın defter-i hâkânî ve kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel sene 1160 (2-11 Nisan 1747).

92/1

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına Bor ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Medîne-i Niğde sâkinlerinden Sâbikan Niğde müftîsi müteveffâ Musa Efendi'nin oğlu 'ulemâdan kıdvetu'l-'ulemâ'i'l-muhakkikîn Mevlânâ Seyyid Abdurrahman
2. zîde 'ilmuhu Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb mevlânâ-yı mûmâ-ileyh bundan akdem karındaşı Mehmed Efendi ile diyâr-ı âharda iken medîne-i Bor
3. sâkinlerinden eşkıyâdan şekâvet ile ma'rûf el-Hâcc Mahmud ve Deli Memiş ve yeğeni Müftîoğlu Kara Osman demekle ma'rûf
4. şakîler hevâlarına birkaç nefer eşkıyâları başlarına cem' idüb bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın leylen
5. medîne-i mezbûrda bunların mutasarrıf oldukları menzillerin basub ve derûnunda mevcûd bulunan bin guruşdan mütecâviz emvâl
6. ve eşyâ ve kitâbların nehb (ü) gâret eylediklerinden mâ'adâ karındaşı mezbûrun taht-ı nikâhında olan zevcesi (boşluk) nâm hatunu dahî fuzûlî
7. menzîl-i mezbûrdan ihrâc ve medîne-i Bor'a getürmeleriyle bunlar dahî diyâr-ı âhardan gelüb mezbûrların ber-minvâl-i muharrer ve te'addîlerini
8. Astâne-i Sa'âdetime gelüb ifâde eylemek üzere iken bi-emrillâhi te'âlâ karındaşı mezbûr fevt olmağla da'vâ idemeyüb
9. ziyâde mağdûr olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetvâ-yı
10. şerîfesi mücebince şer'le görilüb eşkıyâ-i mezbûrûnun hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın gasben gârât eyledikleri emvâl
11. ve eşyâ ve kitâbları her ne ise Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhe alıvirilüb bir dürlü te'allül ve tereddüd ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer'

12. ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-âhir sene 1160 (12-21 Nisan 1747).

92/2

Karaman Vâlisine Kayseriyye Kazâsı'nda Nâ'ibine Hükm ki,

1. Emîrû'l-ümerâ'i'l-kirâm ber-vech-i arpalık Kayseriyye Sancâğı'na mutasarrıf olan İbrahim dâme ikbaluhu Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb
2. Kayseriyye Sancağı'nda ve Nâhiye mahsûl-i 'âdet-i otlâk ve yâylâk ve kışlak livâ-i Kayseriyye ki hâric vilâyetinden ağnâm getürüb
3. bu livâda yâylarlar ve kışlarlar deyu mîr-livâ-i Kayseriyye hâssı mülhakâtından olmak üzere defter-i hâkânîde mukayyed kadîmi
4. yâylak ve kışlak yerlerine zemânında koyun ve sâ'ir davarlarıyla varub yâylayub ve kışlayub otundan ve suyundan
5. intifâ' idenlerin tahammüllerine göre yâylak ve kışlak resimleriyle kadîmi otlâk yerlerine dahî hâricden koyunlarıyla varub
6. durub otundan ve suyundan intifâ' ve 'öşr ve resm gibi bir nesne virmeyanlardan dahî kânûn üzere icâb iden otlâk
7. resimlerin mîr-i mîrân mûmâ-ileyh tarafından taleb olundıkda hılâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn te'allül ve muhâlefet üzere
8. olmalarıyla tahammüllerine göre resm-i yâylâk ve kışlaklarıyla kânûn üzere icâb iden otlâk resimleri tahsîl ve alıvirilüb
9. bir ferde te'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında vâkı'-ı hâlî hükm-i hümayûnum virilmek recâsına 'arz itmeğin Defterhâne-i 'Âmire'mde
10. mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olukdıkda Kayseriyye Nâhiyesi'nde mahsûl-i 'âdet-i otlâk ve yâylâk ve kışlak
11. livâ-i Kayseriyye ki hâric vilâyetden ağnâm getürüb bu livâda yâylarlar ve kışlarlar fî sene on iki bin
12. akçe yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde mîr-livâ-i Kayseriyye hâssı mülhakâtından olduğu mestûr
13. ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-âhir sene (1)160 (12-21 Nisan 1747).

92/3

Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfına Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Sen ki mîr-i mirân mûmâ-ileyhsin sūdde-i sa'âdetime mektûb gönderüb Kayseriyye Kal'ası müstahfizân neferâtı derûn-ı kal'ada sâkin
2. olub hizmet-i lâzımelerin edâ eylemek kânûn-ı kadîm iken elli beş seneden mütecâviz kal'a-i mezbûr
3. müstahfizânından olanları derûn-ı kal'ada sâkin olmayub hılâf-ı kânûn kal'adan taşra şehir derûnunda
4. sâkin olub hizmetleri mu'attal ve gedik timâr ile memûr oldukları hizmetine 'adem-i rağbetleri zâhir olmağla
5. neferâtı mezbûra derûn-ı kal'ada sâkin olub me'mûr oldukları hidemât-ı 'aliyyemde sâ'î olmazlar ise
6. vâkı'-ı hâlî vukû' üzere i'lâm olunmak bâbında vâkı'-ı hâlî hükm-i hümayûnum virilmek recâsına 'arz eyledüğün
7. ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-âhir sene 1160 (12-21 Nisan 1747).

92/4

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Konya sâkinlerinden İbrahim bin el-Hâcc Süleyman nâm kimesne 'arzihâl idüb Konya sâkinlerinden (boşluk) nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde
2. fevt oldukda bi'l-cümle emvâl ve eşyâsı ırs-ı şer'le oğlu (boşluk) nâm sağır ile kızları (boşluk) ve (boşluk) nâm sağırelere intikâl idüb
3. vâris-i ahârı olmayub ve bu dahî vasîsi olmağla âhardan bir dürlü dahl ü ta'arruz olunmak icâb itmez iken müteveffâ-yı mezbûrun
4. mukaddemen fevt olan oğlunun oğulları (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm sağırlerin vasîsi olan yine Konya sâkinlerinden Ali bin Süleyman nâm kimesne zuhûr ve sağır-i mez-
5. bûrûnun babalarından müntekıl bi'l-cümle emvâl ve eşyâlarını fuzûlî ve tegallüben zabt ve ahz idüb gadr-ı küllî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı
6. şerîfe virildüğün bildirüb mücebince şer'le görilüb sağır-i mezbûrûna babaları müteveffâ-yı mezbûrdan intikâl iden her ne ise fuzûlî
7. ahz iden mezbûrdan temâmen tahsîl ve vesâyeti hasebiyle kendüye alıvirilüb bermüceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk
8. olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer'le görilmek için emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-âhir sene 1160 (12-21 Nisan 1747).

93/1

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Galata'da vâkı' Sarây-ı Hümâyûnum Ağası Mustafa zîde mecduhu Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl gönderüb mûmâ-ileyhin kazâ-i mezbûra tâbi' Ladik
2. nâm karyede sâkin Derbend Ağası Bektaş Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde hüccet-i karz-ı şer'îden bâ-temessük bin yüz elli (boşluk)
3. senesinden sekiz yüz seksen yedi buçuk guruş ve yine karye-i mezbûrada sâkin kethudâsı olan Ahmed nâm kimesne zimmetinde dahî yigirmi
4. guruş min-haysi'l-mecmu' iki yüz yedi buçuk guruş alacak hakkı olmağla bundan akdem meblağ-ı mezkûrı ahz ü kabz için mûmâ-
5. ileyhin tarafından vekîl nasb ve ta'yîn eylediği (boşluk) nâm kimesne varub merkûmândan meblâğ-ı mezkûrı taleb ve almak istedikde
6. merkûmlar gûnâ-gûn 'illet ve behâne ile bî-vech-i şer'î virmekde te'allül ve muhâlefet ibtâl-i hakk ve gadr-ı küllî sevdâsında oldukların ve tarafından
7. (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eylediğün bildirüb temessüğü mücebince şer'le görilüb vech-i meşrûh üzere merkûmânın zimmetlerinde
8. olan ol-mikdâr guruş hakkı temâmen tahsîl ve bî-kusûr tarafından vekîl-i mezbûra mûmâ-ileyh için alıvirilüb hılâf-ı şer'-i şerîf
9. ve mugâyir-i temessük bir dürlü te'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğün temessüğü mücebince
10. mahallinde şer'le alıvirilüb ihkāk-ı hak olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-âhir sene 1160 (12-21 Nisan 1747).

93/2

Karaman Vâlisine ve Kırşehir Sancağı Mutasarrıfına ve Bozok Sancağı Mütesellimine ve Kırşehir ve Bozok ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Ankara ve Konya Kazâları Nâ'iblerine Hükm ki,

1. Konur Kazâsı sâkinlerinden Ümmühani ve Cennet ve (boşluk) nâm hatunlar ile (boşluk) nâm sağır gelüb yine kazâ-i mezbûr sükkânından mütegalibeden Fatıma oğlu
2. Hüseyin ve Topçu Mustafa ve Sarı Çavuş ve karındaşları diğer ve sekiz nefer rüfekâlarıyla birbirleriyle yek-dil ve bunların kazâ-i mezbûrda vâkı'
3. câmi'i şerîf imâmı olan mûrisleri İsmail nâm kimesneyi bin yüz elli (boşluk) senesinde hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın katl eylediklerinden mâ'adâ

4. nice 'ibâdullahın emvâl ve eşyâların dahî nehb ü gâret idüb ziyâde fesâd ve şekâvet üzere oldıkları bundan akdem iki def'a
5. hüccet-i şer'iyye olunmuşiken icrâ-yı hakk olunmayub taht-ı kazânızda firâr üzere oldukların bildirüb eşkiyâ-yı mezbûrûn bulundıkları
6. mahallde ahz ve şer'le mürâfa'a ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-âhir 1160 sene (12-21 Nisan 1747).

93/3

Karaman Vâlîsine Ürgüb ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. İstanbul sâkinelerinden Ümmühani nâm hatun gelüb bunu bundan akdem Ürgüblü otuz iki bölüğün Aşçı Yusuf oğlu Bezgin Mustafa dimekle ma'rûf
2. yeniçeri tezevvüc idüb taht-ı nikâhında iken zevci-i mezbûrun izniyle vâlidesi hânesine gitdikde evi hâli iken mezbûra hatun
3. hacc-ı şerîf niyetine tedârik eylediği üç yüz otuz yaldız altûnu ve iki yüz elli findık altûnu ve kırk zincirli altûn ve bir altûn
4. bıçağın ve otuz guruşluk paresin serika idüb vilâyeti olan Ürgüb'e firâr ve hâlâ Ürgüb'de evinde olduğu
5. haber vormeleriyle mezbûra garîb ve bî-kes olub gadr ve hayf ve ayağı bağıyla bıraktığın ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün
6. bildirüb şer'le görilüb zâbiti ma'rifetiyle vekîl-i şer'îsine mâl-ı mesrûku alıvirilüb nafaka-i mukarreresi tahsîl olunmak bâbında
7. emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden vekîl-i şer'îsiyle mahallinde şer'le görilüb ihkâk-ı hakk olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-âhir sene 1160 (12-21 Nisan 1747).

93/4

Karaman Kazâsına Bor ve (boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Bor Kasabası sâkinlerinden İsmail ve Osman ve Mehmed nâm karındaşlar ile vâlideleri Hadice nâm hatun Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb bunların babaları ve mezbûra
2. hatunun zevci dahî Mehmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt olmağla emvâl ve eşyâ ve akçesi ırs-ı şer'le bunlara intikâl idüb âhardan
3. bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken yine Bor Kasabası sâkinlerinden mütegalibe ve cebâreden Sadeddin oğlu Osman nâm kimesne bunları müteveffâ-yı mezbûrdan

4. müntekıl Kassâm Defter mûcebince emvâl ve eşyâ ve nukûd ve mezbûranın bin guruş (...) anbâr olunmuş üç yüz altmış keyl hinta-
5. ları hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî ve cebren alub zabt idüb ziyâde gadr u te'addî eyledüğün bildirüb şer'le görilüb mûrisleri
6. müteveffâ-yı mezkûrdan müntekıl mezbûrun hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın alub zabt eyledüğü emvâl ve eşyâ ve akçe ve hintaları temâmen tahsîl ve alıvirilüb
7. keyfiyyet-i vukû'a tefahhus 'arz ve i'lâm olunub icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le
8. görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-âhir sene 1160 (22 Nisan-1 Mayıs 1747).

93/5

Karaman Vâlîsi Vezîre Akşehir Kādîsına Hükm ki,

1. Ilgın Nâ'ibi Mevlânâ Mehmed zîde 'ilmuhu Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb sarraf tâ'ifesinden Manas zımmînin hâlâ Akşehir Sancağı mutasarrıfı Ali dâme ikbâluhu zimmetinde
2. elli yedi senesinden beru ber-mûceb-i temessük ve i'lâm-ı şer'î iki bin altı yüz otuz guruş hakkım vardır deyu iddi'â
3. ve livâ-i mezbûrun hâssı mahsûlünden ve sâ'ir tayyâratından evvel bâ-evvel diyyeti olan meblağ-ı merkûmu edâ
4. eylemsiçün bi'l-fi'il re'isü'l-küttâbım olan el-Hâcc Murteza dâme mecduhu i'lâmıyla siz ki vezîr-i müşâr mevlânâ-yı
5. mûmâ-ileyhimâsız size hitâben elli dokuz senesi evâhir-i Zî'l-ka'desi'nde sâdır olan emr-i şerîfim sicil-i
6. mahfûza kayd ve tarafından virilen buyuruldı mûcebince Ilgın Kazâsı ehâlîsi meclis-i şer'a da'vet
7. olundıklarında sem'an ve tâ'aten diyüb lâkin mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin mesfûra olan diyyetini
8. Ilgın Kazâsı'na elli dokuz senesinde isâbet iden hazariyyesinden mi olunsa âhar gûne mi olur müceddeden
9. fermân-ı 'âlîye muhtâçdır deyu Ilgın Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh 'arz itmeğin Dîvân-ı Hümâyûnu'mda
10. mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundıkda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildüğü mestûr

11. ve mukayyed bulunmağın mukaddemen virilan emr-i şerîfde hâss mahsûlünden ve tayyârât-ı sâ'iresinden edâ
12. olunması kararım olub hazariyyesinden edâ olunması (...) olmamağla hazariyye hidmet-i lâzimesini rû'yet
13. için mîr-i mîrân mûmâ-ileyhe virilmek iktizâ eyledüğün Re'isü'l-küttâbım mûmâ-ileyh i'lâm itmeğın
14. i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-âhir sene 1160 (12-21 Nisan 1747).

94/1

Bozulus (boşluk) Kādîlarına Bozulus Hâssı Voyvodasına Hükm ki,

1. Sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyh Ahmed Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb voyvodası olduğun eyâlet-i Karaman'da Bozulus re'âyâsı ve Konya Cemâ'ati perâkende ve perîşân olmuşiken bundan akdem bâ-fermân-ı 'âlî
2. vatan-ı asliyyeleri olan Bozulus Kazâsı'na iskân olunub kendü hâllerinde ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken mukaddemen kethudâları olan Bozulus sâkinlerinden Halil ve refiki
3. Hacı Numan ve Hazer Bölükbaşı dimekle ma'rûf şakîler kendü hâllerinde olmayub eşkıyâdan olmalarıyla birbirleriyle yek-dil ve cemâ'at-i mezkûr re'âyâsından cem' ve tahsîl olunan mâl-ı mrîrileri voyvodalarına temâmen
4. edâ eylediklerinden ma'âdâ hevâlarına tâbi' eşkıyâlar ile mu'in ve bin yüz elli (boşluk) senesinde her biri bir behâne ile fukarâyı bi-gayr-ı hakkın ahz ve habs ve der-zincîr ve gûnâ-gûn cevır ve eziyyet ve ehl-i 'örf
5. tâ'ifesine istinâden gûnâ-gûn ifk ü iftirâ ile üçer ve beşer yüz gurusların alub ziyâde gadr u te'addî ve perâkende olmalarına bâ'is ve bâdi olmalarıyla mezbûrların hılâf-ı şer'-i şerîf ahz ve cebren
6. tahsîl idüb zimmetlerinde kalan hakk-ı fukarâ alıvirilüb ihkāk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs 'arz ve re'âyâ-yı merkûm mahzarlarıyla istirhâm eyledikleri ecilden
7. mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-âhir sene 1160 (12-21 Nisan 1747).

Ber-vech-i Arpalık Beyşehir ve Alaiyye Sancakları Mutasarrıflarıyla Kaşaklı ve Alaiyye ve (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm Beyşehir Kādîsı Mevlânâ Mustafa zîde fazluhu Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb Beyşehir Kazâsı'na tâbi Üskürlüs
2. nâm karye ehâlîsi bi-ecma'ihim meclis-i şer'a varub serr cem'iyet eşkıyâdan olub Kaşaklı Kazâsı'na tâbi' Bekşar Nâhiyesi'nde sâkin
3. Halil oğlu İbrahim ve karındaşı Süleyman nâm şakîler şekâvet ile meşhûr ve nice ümmet-i Muhammedin ve ebnâ-i sebîlin mâlların nehb ü gâret
4. itmek 'âdet-i müstemirreleri olan bankodor ta'bîr olunur iki yüz mikdârı eşkıyâyı başlarına cem' ve bin yüz elli dokuz senesinde önlerine
5. düşüb karyelerin basub mekteb-i şerîfîn içinde sağîr ma'sûmlar var iken kapusundan ateş virüb on iki sağîr
6. ma'sûmları ihrâk-ı bi'n-nâr ve sekiz nefer âdemlerin kurşun ile mecrûh ve ol-cerâhetden fevt ve menzillerinde olan
7. eşyâların nehb ü gâret ve öküz ve inek ve koyun ve keçilerin sürüb sâkin oldukları Bekşar'a götürüb bunun
8. emsâlî zulm ü te'addîlerinin nihâyeti olmayub ve kazâ-i Kaşaklı'da bir vechile icrâ-yı hakk mümkün olmamağla siz ki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhimâsız
9. ma'rifetiniz ile eşkıyâ-yı mezbûrûn ahz ve ihzâr-ı şer' ve nehb ü gâret eyledikleri emvâl ve eşyâları istirdâd
10. ve ihrâk-ı bi'n-nâr eyledikleri sağîrlerin ve mecrûhen katl olunanların diyyetleri şer'le tahsîl olunmak üzere keyfiyyeti i'lâm
11. idivir deyu ilhâh ve kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğuna mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin dahî 'ilmi muhît olmağla vâkı'-ı hâlî hüküm-i
12. hümâyûnum virilmek recâsına mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ile Seyyidişehir Kādîsı Salih bin Yusuf ve Kırili Kādîsı Seyyid Şeyh Hüseyin
13. zîde fazluhumâ başka başka 'arz ve Beyşehir Kazâsı'nda sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve a'yân ve eşrâf ve sâ'ir
14. re'âyâ ve berâyâsı mahzar birle i'lâm itmeleriyle siz ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhimâsız eşkıyâ-yı mezbûr bulundıkları mahallde ahz
15. ve hassımâsıyla terâfu'-ı şer' olunub zimmetlerinde sâbit olan hukûk-ı 'ibâd ashâbına ba'de't-teslîm 'arz ve mahzarda tafsîl

16. olundığı vechle töhmet-i mezkûr dahî üzerlerine sâbit olunur ise şer'an lâzım gelen cezâ-yı mâ-beliğleri icrâsıçün
17. ol-tarafda habs ve keyfiyyetleri sûret sicillâtıyla 'arz olunmak içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebû'l-âhir sene 1160 (12-21 Nisan 1747).

94/3

Karaman Vâlisine ve (boşluk) Kādîsına ve Hacı Bektaş Kazası Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Hacı Bektaş Kasabası sâkinlerinden Âişe ve Fatıma ve Hüma nâm hatunlar gelüb bunların mukaddemen fevt olan babaları Ahmed nâm kimesne ile vâlideleri
2. Fatıma nâm hatunun muhallelâtı ve Hacı Bektaş Kazası'nda vâkı' emlâk ve sâ'ir emvâl ve eşyâları ırs-ı şer'le bunlar ile er karındaşları
3. Hüseyin nâm kimesneye intikâl ve kable'l-kısmet anın dahî hissesi ırsen bunlara intikâl idüb âhardan bir dürlü dahl olunmak icâb itmeyüb
4. ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Hacı Bektaş sâkinlerinden 'ammîleri oğlu Kulu nâm kimesne şirrete sülûk ve benim
5. sizin fevt olan karındaşınızda karındaşımın nikâhı var idi deyu hılâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın zikr olunan emvâl ve eşyâ ve emlâk
6. bi'l-cümle fuzûlî zabt itmekle bunlar şer'le taleb ve alub zabt murâd eylediklerinden bi-vech-i şer'î virmekde te'allül ve hâlâ yedinde kalub gadr-ı küllî eyledüğün
7. ve bu bâbda da'vâsına muvâfık müte'add(id) fetâvâ-yı şerîfesileri olduğun bildirüb yedlerinde olan fetâvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görilüb müteveffâ-yı
8. mezbûrundan muntekıl mezkûrun hılâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt eyledüğün emvâl ve eşyâ ve emlâk her ne ise bi't-temâm tahsîl
9. ve bi-kusûr girü bunlara alıvirilüb icrâ-yı hakk ve vâkı'-ı hâlî i'lâm olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek
10. içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-âhir sene 1160 (22 Nisan-1 Mayıs 1747).

94/4

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Niğde Kādîsına (Hüküm) ki,

1. Hüseyin nâm kimesne 'arzihâl idüb Niğde Sancağı'nda Meligümi Nâhiyesi'nde Tercık nâm karye ve gayriden yedi bin beş yüz akçe gedik timârıyla Niğde Kal'ası dizdârlığı yigirmi yedi akçe

2. hazine mândesi mukâbili mutasarrıfı Murteza Hüseyin ref'inden buna tevcîh olunmuşiken dizdârlık-ı mezbûru yigirmi yedi akçe hazine mândesini kendü mâlından virmek şartıyla mezkûr
3. Murteza üzerinden alub bu ana dek hazine mândesini virmeyüb gadr sevdâsında oldıgın bildirüb hazine mândesinden yigirmi yedi akçe tevcîhesi mezkûr Murteza'dan
4. alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Rûznâmçe-i Hümayûnum'a mürâca'at olundıkda gedik timâr ile dizdârlığına bin yüz on sekiz seneden
5. beru bilâ-mu'rız mezkûr Murteza Hüseyin'in üzerinde iken âhardan Hüseyin hılâf-ı inhâ mevâdd isnâdıyla Niğde kâdîsı 'arz ve yigirmi yedi hazine mândesi mukâbili
6. dizdârlığın üzerinden alub ve gadr tahrîr olunan mevâdd hılâf-ı inhâ ve gayr-ı vâkı'a olundukda Niğde ve Bor Nâ'ibleri ve livâ-i mezbûr mütesellimi başka başka
7. 'arz ve dizdârlık-ı kal'a dahî mahzar ve bunun hazine mândesin mezkûr Murteza tarafından virilmek şartıyla dizdârlık mezbûr ref'inden elli dokuz Muharremi
8. guresinde sâhib-i evvel mezbûr Murteza'ya ibkâ ve berât ve bunun ile huzûr-ı âsâfide mürâfa'a oldukça kaydı der-kenâr olunmak üzere kaydına şerh virildüğün mestûr
9. ve mukayyed ve gedik timârı mezbûr ile dizdârlık-ı merkûm mezbûr Murteza'ya ibkâ olundıkda bunun hazine mândesi mezbûr Murteza'nın tarafından virmek şartıyla
10. ibkâ olduğu bi'l-fi'il Re'isü'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince 'amel oluna deyu emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebîu'l-âhir sene (1)160 (22 Nisan-1 Mayıs 1747).

95/1

Karaman Vâlsine Divle ma'a Kureyş ve (Boşluk) Kādîlarına Hükm ki,

1. Divle ma'a Kureyş Kazâsı'ndan sadât-ı kiramdan Seyyid Osman zîde şerefühu gelüb bu kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed iken Divle ma'a Kureyş
2. Kazâsı'na tâbi' Beridi nâm karyede sâkin Gedik Halil nâm şakî kendü hâlinde olmamağla on beş nefer eşkiyâyı başına cem' ve Öküzçük Karyesi'nde
3. bin yüz elli (boşluk) senesinde haremini basub yetmiş keyl şa'îrin gasb u gâret ve karye-i mezbûradan karındaşı Süleyman ve 'ammîsi oğlu
4. Veli nâm kimesneler dahî birbirleriyle yek-dil dört 'aded kara sığır öküzün ve üç merkeb ve bir mikdâr eşyâsın aldıklarından
5. gayrı kanâ'at itmeyüb bir def'a dahî iki öküz ve bir kılıç ve bir tüfenk ahz ve gadr itmeleriyle bundan akdem

6. mürâfa'a-i şer' oldıklarında zikr olunan şa'îr ve hayvânât ve eşyâsın gasb eylediklerin huzûr-ı şer' de ikrâr ve edâsına
7. yine kazâ-i mezbûrdan Nakîb Seyyid Vehhab kefil olub yedine taraf-ı şer' den hüccet-i şer' iyye ve i'lâm-ı şer' î virilmişiken
8. mezbûrlar ve kefilî virmekde te'allül ve gadr-ı küllî olundığın bildirüb hüccet-i şer' iyye ve i'lâm-ı şer' î müceblerince şer' le görülüb
9. mezbûrun gasb eyledikleri şa'îr ve heyvânât ve eşyâsı kendülerden veyâhud kefilinden alıvirilüb icrâ-yı
10. hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer' le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-âhir sene (1)160 (22 Nisan-1 Mayıs 1747).

95/2

Karaman Vâlisine ve Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına (Hükm ki),

1. Arz-ı Rumî İsa Ağa dimekle ma'rûf kimesne gelüb bunun hâlâ Akşehir Sancağı mutasarrıfı Sarı Mustafa Paşazâde Ali Paşa zimmetinde bin yüz
2. elli sekiz senesinden beru memhûr temessüğü mücebince nukûd ve eşyâ behâsından yedi yüz elli gurus alacak hakkı olmağla defa'âtla taleb eyledikde imdâd-ı hazariyye
3. taksîtinden gelan akçeden vireyim deyu bunu meks ba'dehu taksîti geldikde dahî virmeyüb livâ-i mezbûr hâssından gelan akçeden vireyim
4. ve tekrâr hâssından gelan akçeyi dahî ahara virüb ve seferde bulunduğı esnâda dahî (...) vardıkdan vireyim deyu kezâlik virmeyüb
5. zimmetinde kalub mağdûr olduğun bildirüb şer' le görülüb temessüğü mücebince mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyhin zimmetinde olan ol-mikdâr gurus
6. temâmen tahsîl ve alıvirilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin sen ki Karaman Vâlisi vezîr-i müşârun-ileyhsin ma'rifetinle mahallinde
7. şer' le görülüb zimmetinde sâbit olan hakk-ı tahsîl olunmak emrim olmuştur. Fî evâsıt-ı Rebû'l-âhir sene (1)160 (22 Nisan-1 Mayıs 1747).

95/3

Niğde Kādîsına Hükm ki,

1. 'Ulemadan Seyyid el-Hâcc Ahmed zîde 'ilmihu gelüb kazâ-i mezbûrda nâ'ib olub hılâf-ı şer' kimesneye te'addîsi olmayub icrâ-yı ahkâm-ı şer' iyye
2. idüb herkes kendüden rızâ ve şükran üzereler iken ehâliden ba'zı eşîrrâ müzevver da'vâları zuhûr eyledikde görmeyüb

3. şer'an men' ü def' ve te'addîlerine ruhsât virmediği için mücerred garaz-ı fâsidelerin icrâ kasdıyla sana niyâbet itdirmeziz deyu
4. te'addîden hâlî olmadıkların ve husûs-ı mezbûru Niğde'nin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve sâ'ir re'âyâ mahzâr eylediklerin
5. bildirüb ol-vechile olan te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'arz olunmak
6. için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-âhir sene (1)160 (22 Nisan-1 Mayıs 1747).

95/4

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına (boşluk) ve (boşluk) Şücaeddin Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Şücaeddin Kazâsı'na tâbi' Başmakçı ve Ohar ve Almallu ve Muradi nâm karyelerin ehâlîleri Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb Yörükân
2. Cemâ'atinden Malahancı ve Abdul Cemâ'ati tâ'ifesinden Boz Veli ve Emir Hüseyin ve dahî ba'zılarıyla Okcılı ve Adarhosunlu nâm karyelerin
3. davarlarıyla mürûr ve 'ubur iderler iken davarları muhkem zabt itmeyüb bunların karyeleri toprağında köktereke ve sâ'ir mevrû'âtların
4. arasına salıvirildüb¹⁷¹ ve çiğnedüb küllî zarar ve ziyândan hâlî olmadıkların bildirüb men' ü def' olunması bâbında
5. emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-âhir sene 1160 (22 Nisan-1 Mayıs 1747).

95/5

Karaman Vâlsine ve (boşluk) Kādîsına ve Develü Kazâsı'na Nâ'ibine Hükm ki,

1. Develü Kazâsı sâkinlerinden Develü oğlu İsmail nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u te'addîsi
2. olmayub bir dürlü te'addî ve rencîde olunmak icâb ider hâlî yoğiken Develü sükkânından ashâb-ı ağrâzdan ba'zıları zuhûr
3. ve mücerred bunu tahvîf ve rencîde kasdıyla senin Mağosa Kal'asına kal'a-bendin için emr ısdâr olunmuşdur deyu hılâf-ı şer'
4. ve bilâ emr-i münîf bunu te'addî ve rencîde eylediklerin ve husûs-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğun sen ki Develü Nâ'ibi Hasan

¹⁷¹ Asıl metinde "salıvir virildüb" şeklinde yazılmış.

5. zîde 'ilmihusun tarafından dahî 'arz olunduğın bildirüb hılâf-ı şer' ve bilâ emr-i münîf ol-vechile te'addî itdirilmemek bâbında
6. hükm-i hümayûnum recâ itmeğın hılâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf te'addî ve rencîde itdirilmemek bâbında fermân-ı 'alîşân
7. yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-âhir sene 1160 (**22 Nisan-1 Mayıs 1747**).

95/6

Konya Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Sen ki Konya Nâ'ibi Mevlânâ el-Hâcc Emrullah zîde 'ilmihusun Sûdde-i Sa'âdetime mektûb
2. gönderüb mahmiyye-i Konya'da vâkı' Aflaton ve İçkala ve Efgal mahalleleri ehâlîleri
3. 'umûmen meclis-i şer'a varub mahmiyye-i Konya'da sâkin zımmiyân tâ'ifesinden Topal Sanak Veled-i Yoğın
4. nâm zımmî mâru'z-zıkr Aflaton Mahallesinden ve Yani veled-i Manil zımmî mezkûr İçkal'a Mahallesi'nden Hızır veled-i Baryam nâm
5. zımmî mezbûr Afgal Mahallesi'nde sâkin olub ve mesfûrların zıkr olunan mahalleler topraklarında bi'l-fi'l zabt ve tasarruflarında
6. haneye bağılı emlâk ve yerleri olub öteden beru kendûleri ve babaları ve dedeleri mahallelerine emr-i şerîfimler nâzile
7. olan tekâlîfden tahammüllerine göre hisselerine isâbet ideni viregelmişler iken şimdi mesfûrlar tahammüllerine göre hisselerine
8. isâbet ideni taleb eylediklerinde mesfûrlar mücerred virmemek için biz merhûm Sultan Alaeddin Vakfı re'âyâsı evlâdlarındanız
9. deyu hılâf-ı kânûn hisselerine düşeni virmekde te'allül ve muhâlefet itmeleriyle yedlerinde olan fetvâ-yı şerîfe mücebince mesfûrların tahammüllerine
10. göre nâzile olan tekâlîfden hisselerine düşen mezbûrlar ile edâ itdirilmek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-ı
11. hâlî bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-âhir sene (1)160 (**22 Nisan-1 Mayıs 1747**).

96/1

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına (boşluk) Kādîsına ve Şücaeddin Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Şücaeddin Kazâsı'na tâbi' Başmakcı nâm karyenin ehâli-i fukarâsı gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hılâf-ı şer'-i şerîf
2. kimesneye vaz' u te'addîleri olmayub üzerlerine dahî şuhûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub şer'an bir vechile dahl olunmak
3. icâb itmez iken Halil ve Ali ve (boşluk) nâm kimesneler kendü hâllerinde durmayub zuhûr ve birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve bundan akdem Şücaeddin
4. Voyvodası olan mûrisimiz Salih Ağa dimekle ma'rûf kimesne sizin karyeniz toprağında Hatîb Abdullah nâm kimesnenin odasında cerihân katl olunub
5. katli dahî ma'lûm olmağla kassâm ve diyyet bunlardan lazım gelmeyüb odacısından lazım gelmişiken mûrisimiz mutlak sizin karyenizde maktûl
6. bulunub ol-takdirce sizden kassâm ve diyyet alıruz deyu ehl-i 'örf tâ'ifesiyle müttetik birkaç def'a bunların üzerlerine bölük
7. gönderüb bunları hılâf-ı şer'-i şerîf tecrîm ve tağrîm itmek sevdâsında olub ziyâde gadr u te'addî eylediklerin ve bu bâbda
8. da'vâlarına mutâbık Şeyhu'l-islâm'dan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince 'amel olunub
9. mezbûrların hılâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyîr-i fetvâ-yı münîf ol-vechile zâhir olan te'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim
10. recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-âhir sene 1160 (22 Nisan-1 Mayıs 1747).

96/2

Karaman Vâlîsine ve Akşehir Kazâsı'na Hükm ki,

1. Ber-vech-i arpalık Akşehir Sancağı mutasarrıfı Ali dâme ikbaluhu Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl gönderüb mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin Minas nâm zımmîye sekiz yüz guruş
2. deyni var iken mesfûr zımmîde mahfûz beyaz üzerine memhûru olmağla iki bin altı yüz guruş olmak üzere bir temessük peydâ ve livâ-i mezbûr
3. hâssından ve tayyârâtından edâ olunmak üzere bi'l-fi'il Re'isü'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhunun i'lâmıyla sen ki Karaman Vâlîsi
4. vezîr-i müşâr ve mevlâ-yı ileyhsin size hitâben ısdâr itdirdiği emr-i şerfime mugâyîr tarafınızdan iş bu altmış senesine mahsûben livâ-i mezbûrun
5. hazariyyesinden zabt ve ahz ü kabz eylemek üzere sen ki müşârun ileyhsin tarafından buyuruldu ısdâr itdirmekle livâ-i mezbûr ehâlîsi

6. hazariyyesini edâda muhâlefet üzere olmalarıyla mesfûrun mukaddemen ısdâr eylediği emr-i şerîfde ancak havâs ve tayyârâtından edâ
7. olunmak tasrîh olunub hazariyyesiyle mu'înet-i lazımesini ru'yet için fermânım olmağın livâ-i mezbûrun hazariyyesi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe temâmen
8. edâ ve teslim olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrını istirhâm ve ahkâm kaydı görildikde livâ-i mezbûrda vâkı' Ilgın Kazâsı'nın
9. hazariyyesini ehâlî ber-vech-i muharrer edâda te'allül eyledikleri sâbıkan Ilgın Kazâsı Nâ'ibi memhûr 'arz itmekle mukaddemen virilan emr-i şerîfde
10. hâssı mahsûlünden ve tayyârât-ı sâ'iresinden edâ olunması musarrah olub hazariyyesinden edâ olunması mezkûr olmamakla
11. hazariyyesi mu'înet-i lazımesini ru'yet için mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe virilmek iktizâ eyledüğünü müş'îr Re'isü'l-küttâbım mûmâ-ileyhin
12. i'lâmıyla iş bu altmış senesi Rebi'ü'l-evveli târihiyle emr-i şerîfim virildiği mukayyed olmağın livâ-i mezbûrun hazariyyesi ber-vech-i muharrer
13. mu'înet-i lazımesini ru'yet için tertîb olmuş olduğundan nâşî mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe meşrûtı üzere bir senede mükedder hazariyye
14. tahsîlinden hazer olunarak edâ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrını Re'isu'l-küttâbım mûmâ-ileyhe i'lâm itmeğın i'lâmı mûcebince
15. 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-âhir sene (1)160 (22 Nisan-1 Mayıs 1747).

96/3

(boşluk) ve (boşluk) Kādîsına ve Develü Kazâsı Nâ'ibine Hükm ki,

1. Develü Kazâsı ehâlîsi gelüb bunların civârlarında vâkı' Nevşehir Kazâsı'na tâbî' Kolyak ve Kızık nâm karyeler ehâlîlerinin ekserînin
2. bunların kazâları toprağında bi'l-fi'il zabt ve tasarruflarında hâne-i 'avarıza bağılu kadîmi emlâk ve yerleri olmağla 'avârız ve hazariyye
3. ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' olan tekâlîfden hisselerine düşeni taleb eylediklerinde hılâf-ı kânûn virmeyüb hisselerini
4. bunlara çekdirüb gadr-ı küllî eylediklerin bildirüb emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîfden hisselerine düşeni bunlar ile ma'an edâ itdirilüb
5. hılâf-ı kânûn te'allül ve tereddüd ve 'inâd itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için
6. yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-âhir sene (1)160 (22 Nisan-1 Mayıs 1747).

96/4

Karaman Vâlisine ve Konya Kazası Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Konya Kazası'na tâbi' timâr karyelerinden İbrala nâm karye sâkinlerinden Dergâh-ı Mu'allâ'm yeniçerilerinden Hasan Osman nâm yeniçeri Südde-i Sa'âdetime
2. 'arzihâl idüb bu bi'l-fi'il sefer-eşer sahîh dirliğe mutasarrıf eben 'an ceddin dergâh-ı muallâm yeniçerilerinden olub rusûm-ı ra'yyet
3. talebiyle rencide olunmak icâk itmez iken karye-i mezbûra sipâhîsi (boşluk) nâm sipâhî sen karye-i mezbûranın re'âyâsındansın senden resm-i
4. ra'yyet alurım deyu hılâf-ı kânûn müdâhale ve te'addiden hâlî olmaduğın ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb
5. hılâf-ı kânûn ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf te'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden kânûn üzere
6. 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-âhir sene (1)160 (22 Nisan-1 Mayıs 1747).

96/5

Karaman Vâlisine ve Niğde (boşluk) Kādîlarına Hüküm ki,

1. Âmine nâm hatun 'arzihâl idüb bunun Niğde sâkinlerinden
2. bundan akdem zevcesi Ali nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru yüz
3. gurus mehri ile bâ-hüccet-i şer'îyye kızı Zeyneb nâm sağırenin beher yevm onar akçe takdîr
4. olunmuş ma'lûmü'l-mikdâr nakd alacak hakk(ı) olmağla bu ana dek virmeyüb ol-vechile
5. ve kızı mezbûre gadr-ı küllî ve hayf eyledikde ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi
6. olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îyyesi mücebberince 'amel olunub
7. mezkûr Âmine'nin zimmetinde olan mehri ile kızı mezkûrenin takdîr olunmuş
8. nakafası her ne ise bi't-temâm tahsîl ve buna tesellüm itdirilüb ihkāk-ı hakk
9. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için
10. yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebû'l-âhir sene (1)160 (22 Nisan-1 Mayıs 1747).

SONUÇ

Reaya ve askerî olarak iki ana kısımdan meydana gelen Osmanlı toplumu ırk, kültür, dil ve din gibi muhtelif kısımlardan oluşmaktaydı. Bir devletin devamı için gerekli olan hususlardan biri adaletin yerine getirilmesidir. Sultanın iktidarından meydana gelen devlet, halkının ihtiyaçlarını sağlamak amacıyla hareket etmektedir. 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde bulunan hükümlere bakılarak mağdur olanların devlet tarafından ötekileştirilmeden kararların verildiği ve mağdurların da haklarını aramak için ellerinden geleni yaptıkları görülmektedir. Yapılan konu tasniflemesine bakıldığında zaman gerçekleşen olayların dönemin siyasî ve idarî olaylarından etkilendiği görülmektedir.

XVIII. yüzyılı etkileyen ve dönemin kırılma noktalardan biri olan 1683 Viyana Bozgunu'ndan I. Mahmud'a gelinceye kadar geçen süre içerisinde Osmanlı Devleti'nde, siyasî, askerî ve kültürel alanlarda değişiklikler meydana gelmiştir. XVIII. yüzyılın hazırlayıcısı durumunda olan olaylar silsilesi, 1683 yılında Orta Avrupa'da Osmanlı hâkimiyetini tesis etmek için gerçekleştirilen Viyana kuşatmasının başarısızlıkla sonuçlanması, diğer devletlerin Osmanlı'yı Avrupa'dan çıkarmak için fırsat olarak görülmüş ve bu yenilgi Avrupalı devletler ile Rusya'yı, Osmanlı'ya karşı birleştirmiştir. Kutsal İttifak'la birçok cephede gerçekleştirilen savaşların ardından Karlofça'da yapılan antlaşmalar sonucunda önemli ölçüde toprak kayıpları meydana gelmiştir. Bu başarısızlığın ardından Osmanlı'da çözümün Batı'da olduğu anlayışı görülmeye başlamıştır. Ayrıca eski ve yeniden meydana gelen ve II. Mahmud dönemi ıslahatların temelini atan, gelenekçi ıslahat düşüncesi de ortaya çıkmıştır. 1710-1711 yıllarında Rusya ile yapılan savaşta elde edilen başarı, Osmanlı'nın tek cephe savaşlarında başarı elde edebildiğini göstermesi bakımından motivasyon kaynağı olmuştur. Burada elde edilen başarının ardından kaybedilen toprakları geri almak için harekete geçilmiştir. 1715-1718 yıllarında Osmanlı ve Venedik arasında meydana gelen savaşta, ilk olarak Mora'yı Venedik'in elinden almayı hedefleseler de savaşa Avusturya'nın dâhil olması sonucunda, Osmanlı istediği başarıya ulaşamamıştır.

Pasarofça Antlaşması'ndan sonra yenilgiyle birlikte gelen moral bozukluğu, dış politikada artık savunma dönemini de beraberinde getirmiştir. Sadrazam Damat İbrahim Paşa Avrupa sınırlarını güvende tutmak için barışçıl bir politika izlemeye karar vermiştir. Bu dönemde

Avrupa'nın yakından tanınması için adımlar atılmıştır. Tüm bu olayların ardından başlayan, III. Ahmed dönemine denk gelen Lale Devri (1718-1730) ile Batı'nın takip edildiği, kültürel, sanatsal ve mühendislik alanında yeniliklerin yapıldığı bir döneme geçilmiştir. Lale Devri'ni sona erdiren 1730 İsyanı ile tahta çıkan I. Mahmud, içerde saltanatını tesis ederken dışarda Avusturya, Rusya ve İran ile yapılan savaşlarla meşgul olmuştur. Rusya ve Avusturya ile 1739 senesinde Belgrad Antlaşması yapılmıştır. İran'la III. Ahmed döneminden itibaren devam eden savaşlar 1746 yılında yapılan antlaşma ile sona ermiştir.

XVI. yüzyıla kadar olağan şekilde işleyen klasik Osmanlı teşkilatı yüzyılın son çeyreğinden itibaren değişmeye başlamıştır. Klasik devlet-toplum yapısında görülmeye başlayan değişimleri etkileyen olaylardan biri mevsimlik savaşlardan uzun süreli savaşlara geçiş olmuştur. Savaşlar, kısa süreli ve mevsimlik iken yıllar süren ve birçok cepheye yayılan savaşlara dönüşmüştür. Savaşların uzun sürmesi masrafların artmasına neden olmuş ve masrafları karşılamak için ek vergiler çıkarılmıştır. Vergilerin ağır gelmesi, üretim yapan köylülerin köylerini terk etmeleri veyahut ağa, bey kapılarına sekban adıyla yevmiyeli asker olarak yazılmaya başlamasına neden olmuştur. Bunların dışında savaş esnasında asker ve mühimmat konusunda sıkıntılar yaşanmış ve Anadolu'da asayişsizlik artmaya başlamıştır. Osmanlı Devleti'nde kendini göstermeye başlayan ayanlar XVIII. yüzyılda Osmanlı'nın dış siyasetinde Avrupa'nın artmaya başlayan gücüne karşılık diplomatik tavizlerin verilmesi, vergilerin sabit bir tutar üzerinden alınmaya başlanması, yıllık olarak verilen mukataaların malikâne şeklinde tasarruf edilmesi, mütesellimlik görevine ayanların getirilerek ayanlar tarafından vergilerin toplamaya başlaması ve savaşlar esnasında hazinenin yetersiz kalmasından ötürü yerel zenginler olan ayanlardan yardım talebinde bulunulması yereldeki ayanların git gide güçlenmesini sağlayan unsurlar olmuştur.

Tez çalışması kapsamında ele alınan 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki hükümler (s. 1-96) 1746-1747 yıllarına tekabül eden dönemde Osmanlı merkezinin dışında taşrada gerçekleşen siyasî, sosyal, hukukî ve idarî meselelere ışık tutarak, olaylara dışardan bakabilmeyi sağlamaktadır. Yerel tarih hakkında somut ve zengin bilgilerin bulunması bakımından önem arz eden defterde yer alan hükümler sayesinde bahsedilen dönemin toplum yapısı hakkında ve taşradan merkeze ulaşan şikâyetlerin çözümü konusunda yöneticiler tarafından verilen kararlar üzerinden adaletin işleyişi hakkında önemli bilgiler yer almaktadır. Bu çerçeveden bakıldığı zaman hükümler, idarî bir belge olmasının yanı sıra XVIII. yüzyılda Osmanlı toplumundaki sosyal yapı, asayiş problemleri ve adalet arayışının nasıl gerçekleştiğini ortaya koymaktadır. Karaman Ahkâm Defterleri'ne ilişkin yapılan

Çalışmaların sayısı ve yılları dikkate alındığında çalışmaların yeni olması hasebiyle yapılan bu eviri yazısının da önemi artmaktadır. Fakat defterler hakkında kesin ve genel bir yargıya varılması için erkendir. Söz konusu defterin içinde bulunan bilgiler merkez-taşra ilişkisi dışında, taşradaki toplumun sosyal yaşantısı, toplumu meydana getiren dinamikleri, yerel otoritenin karşılaştığı zorluklar ve halkın yerel otorite ile ilişkisini göstermektedir.

Defterin ilgili sayfa aralığında yer alan 404 hükümden 83 hükümle çoğunluğu oluşturan meselelerden biri tasarruf hakkına müdahale konusudur. Tımar sahiplerine, vakıf mallarına, vergilere, miras meselelerine, su gibi ortak kullanımı bulunan yerlere ve ticar ortaklar arasındaki müdahaleler söz konusudur. Bu konuyu 65 hükümle eşkıyalık takip etmektedir. Eşkıyaların bireysel veya toplu halde yürüttükleri ev basma, öldürme, yaralama, gasp etme, köy basma ve yol kesme gibi faaliyetler defterde (s. 1-96) sıkça geçmektedir. Hatta eşkıyadan olmayıp eşkıyadan destek alarak göreve/görevliye müdahalede bulunmaya çalışan kişiler bile görülmektedir. Eşkıyanın dışında gasp, el koyma, yağma ve cinayet işleme gibi suçlar eşkıyalık vasfı belirtilmeden kayda alınan bazı insanlar tarafından da gerçekleştirilen suçlar arasındadır. Bu başlıklar eşkıyalığın dışında ayrı ayrı olarak ele alınmıştır. Cinayet ile ilgili toplamda 19, el koyma, gasp ve yağma ile ilgili 46 hüküm bulunmaktadır. Bunların hepsi bir arada düşünüldüğü vakit Karaman Eyaleti'nde önemli bir asayiş problemi ile karşılaşılmaktadır. Defterde yer alan hükümlerden 57 tanesi vergiyle ilgilidir. Vergi mükellefi olan kesimin veya toplamakla sorumlu kişinin faaliyetleri defterde sıkça görülmektedir. Vergi vermekten kaçınanlar, köylerini terk edip derbent ve vakıf köyleri ile asker çiftliklere yerleşerek vergiden muaf olmaya çalışanlar veyahut vergiyi daha fazla almak adına halka eziyet etmeye başlayanlar sıkça görülmektedir. Bu gibi kayıtlar vasıtasıyla Karaman Eyaleti'nde toplanan vergilerin tür ve miktarlarını görmek ve bunlar üzerinden dönemin iktisad yapısı hakkında bilgiler edinmek mümkündür. Bu hükümler eyalet dhilindeki sancak veya kazaların geçim kaynakları, üretim tüketim ilişkileri hakkında da bilgi vermektedir. nemli konulardan biri de miras konusudur. Mirasla ilgili 26 hüküm bulunmaktadır. Bu hükümlerde anne veya babanın vefat etmesinden sonra varislerin karşılaştığı problemler izlenebilmekte; mal taksiminin nasıl gerçekleştiği tespit edilebilmektedir. Baba vefat ettiğinde varislerin küçük yaşta olması, varislere vas atanması, çocuklar büyüyüp davaya kadir olduğunda babadan kendilerine intikal eden hakları talep etmeleri miras ile alakalı karşılaşılan problemlerin esasını oluşturmaktadır. Bu gibi davalar, tarafların takındıkları tavırları izlemek açısından da toplumsal yapıya dair eşsiz bilgiler

barındırmaktadır. Yine bunların dışında göreve müdahaleler, alacak-verecek meseleleri, diyet davaları ve vakıf meseleleri defterdeki hükümlerde karşılaşılan diğer konulardır.

Devlet, şikâyetlere çözüm üretirken Dîvân'da veya Defterhâne'de muhafaza edilen konu ile alakalı diğer defterleri incelemekte, mağdurların kadı veya naibten aldıkları hüccetlere veya kişilerin ellerinde bulunan beratlarla bakmaktaydı. Kadı ve naiblerin tehdit edilerek veya yereldeki güç ve nüfuz sahiplerinin etkisinde kalarak sahte hüccet vermeleri hususu sıklıkla görüldüğü için devlet çözüm üretirken tek bir delil veya şahitten ziyade pek çok delili dikkate alarak karar verme yolunu tutmaktaydı.

Neticede tez konumuz olan 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde yer alan arşiv kayıtları, taşradaki hukuk ve idarenin işleyişinin görülmesi, eşkıyalık faaliyetlerinde geline nokta, toprak sisteminin işleyişi ve yerel güçleri oluşturan ayanlar gibi toplumsal durumun ortaya koyulması bakımlarından dönemi anlamlandırmak adına değerli bilgiler içermektedir. Hakeza bu hükümler yerel tarih çalışmalarına mühim katkı sağlamaktadır. Bu nedenle dönemin idarî, siyasî, sosyal, kültürel ve iktisadî yapısının bilinmesi ve analiz edilmesi hükümlerin değerini arttırmaktadır.

KAYNAKÇA

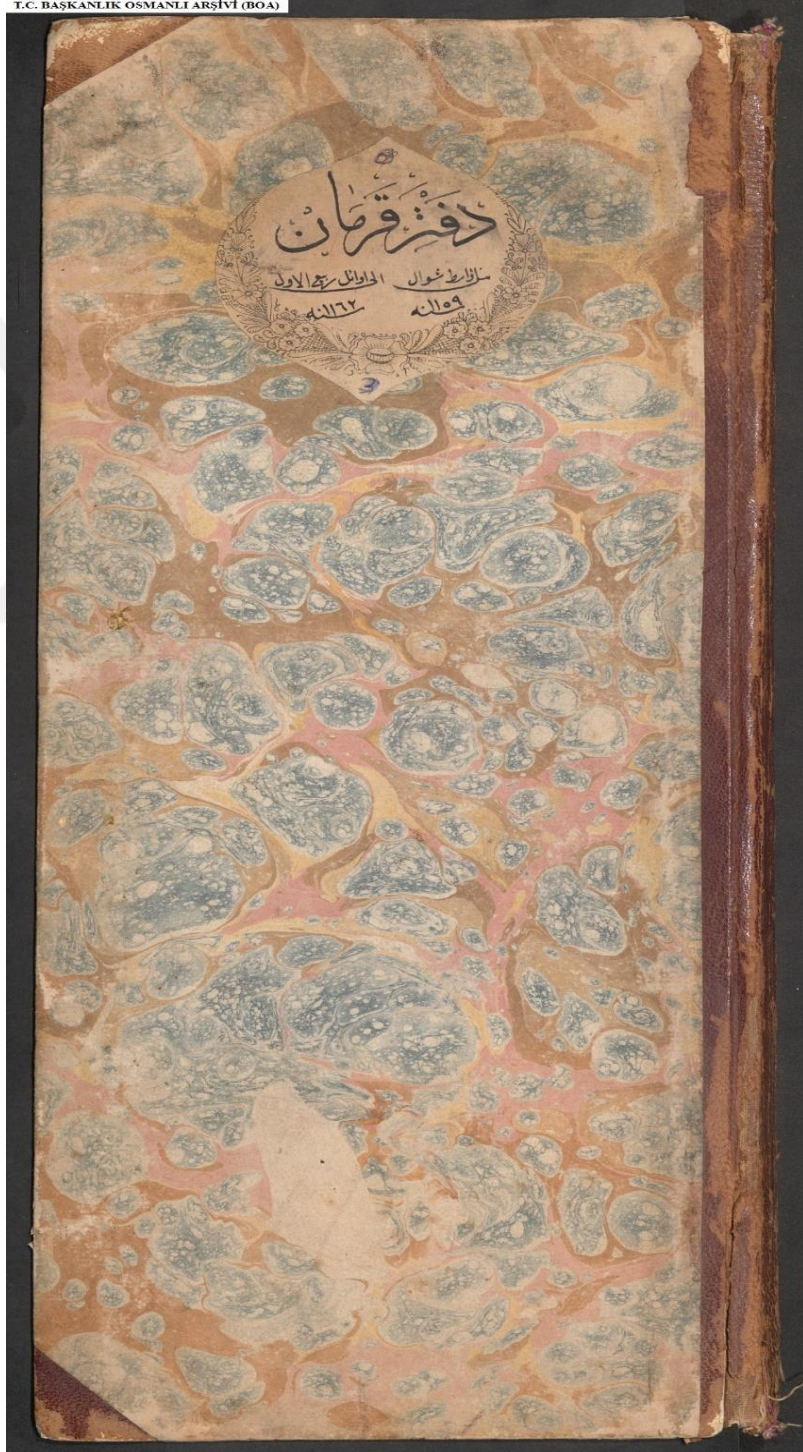
- Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, (BOA), Osmanlı Arşivi. *Karaman Ahkâm Defterleri [A.DVNSAHK.KR..d]*, No. 3. <https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/>
- Abdulazîz ed-Dûri. “Divan”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 9/377-381. İstanbul: TDV Yayınları, 1994.
- Akbulut, Mehmet Yılmaz. *Hekimoğlu Ali Paşa Paşalar Çağının Şeyhülvüzerası*. Ankara: Timaş Yayınları, 3 Basım, 2022.
- Aslan, Erdal. “Yerel Tarihin Tanımı, Gelişimi ve Değeri”, *Tarih Yazımında Yeni Yaklaşımlar Kürselleşme ve Yerelleşme*, haz. Zeynel Abidin Kızılyaprak. 195-204. İstanbul, Türkiye, Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yayınları, 1. Basım, 2000.
- Aydın, Bilgin, XVI. *Yüzyılda Dîvân-ı Hümâyûn ve Defter Sistemi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2017.
- Aygün, Necmettin. “Nikâh Akdi Ve Vasîlik Bağlamında Aksaray Ve Çevre Yerleşimlerde Kadınlar İle Çocukların Hak Arama Hukuku (1742-1743)”. *Mütefekkir* 5/10 (Aralık 2018), 249-268. <https://doi.org/10.30523/mutefekkir.506123>
- Aygün, Necmettin. *Nüfus Defterleri 'nde Aksaray'ın Sosyal ve Ekonomik Tarihi (1830-1845)*. 1. Cilt. Ankara: T.C. Aksaray Üniversitesi Somuncu Baba Tarih ve Kültür Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları, 1. Basım, 2016.
- Beydilli, Kemal. “Prut Antlaşması”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 34/359-362. İstanbul: TDV Yayınları, 2007.
- Bilge, Sadık Müfit. “Karaman Eyâleti'nin Tarihî Coğrafyası ve İdarî Taksimatı (XV.-XVIII. Yüzyıllar)”, *International Review of Turkish Studies* 1/1 (Bahar 2011), 50-66.
- Erdoğdu, Mehmet Akif. “Karaman Vilâyetinin İdarî Taksimatı”, *Osmanlı Araştırmaları* 12/12 (Aralık 1992), 425-430.
- Ergenç, Özer. *Şehir, Toplum, Devlet Osmanlı Tarih Yazıları*. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1. Basım, 2013.
- Emecen, Feridun. “Osmanlı Divanının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mirî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet”. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi* 3/5 (Mayıs 2005), 107-140.
- Gök, Bilal. *Karamanoğulları Tarihi*. İstanbul: Çıra Akademi Yayınları, 2022.
- Gökdemir, Oktay. “Tarih Yazımında İki Yeni Yaklaşım: Sözlü ve Yerel Tarih”, *Tarih Nasıl Yazılır Tarih Yazımı İçin Çağdaş Bir Metodoloji*, ed. Ahmet Şimşek. 199-222. İstanbul: Tarihçi Kitabevi, 2. Basım, 2011.
- Göyünç, Nejat. “Osmanlı Devleti'nde Taşra Teşkilâtı (Tanzimat'a Kadar)”, *Osmanlı Ansiklopedisi*, ed. Güler Eren, (Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 1999), 6/77.
- Gümüşçü, Osman. XVI. *Yüzyıl Larende (Karaman) Kazasında Yerleşme ve Nüfus*. Ankara:

- Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2001.
- Günay, Ramazan. “Osmanlı Arşiv Kaynakları İçerisinde Ahkâm Defterleri: Gelişim Seyri, Muhtevası Ve Önemi”. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 17 (Haziran 2013), 9-29.
- Halaçoğlu, Yusuf. *XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 8. Baskı, 2021.
- Hayta, Necdet-Ünal, Uğur. *Osmanlı Devleti’nde Yenileşme Hareketleri (XVII. Yüzyıl Başlarından Yıkılışına Kadar)*. Ankara: Gazi Kitabevi, 11. Basım, 2020.
- İnalcık, Halil, “Köy, Köylü ve İmparatorluk”. *5. Milletlerarası Türkiye Sosyal ve İktisat Tarihi Kongresi*. 1-11. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1989.
- İnalcık, Halil. “Osmanlı Hukukuna Giriş Örfî-Sultanî Hukuk ve Fâtih’in Kanûnları”, *Adalet kitabı*, ed. Halil İnalcık vd. 73-104. Ankara: Kadim Yayınları, 1. Basım, 2012.
- İnalcık, Halil. *Osmanlı Tarihinde İslamiyet ve Devlet*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2. Basım, 2016.
- İnalcık, Halil. *Türk İdarî Teşkilâtı Tarihi*. İstanbul: Kronik Yayıncılık, 1. Basım, 2023.
- İnalcık, Halil. *Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ 1300-1600*. çev. Ruşen Sezer, İstanbul: Kronik Kitap, 2020.
- İpşirli, Mehmet. “Beylerbeyi”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV, 1992), 6/68, 69-74.
- İpşirli, Mehmet. “Merkez Teşkilâtı”. *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi*. ed. Ekmeleddin İhsanoğlu. 1/157-220. İstanbul: İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), 1994.
- Karakuş, Filiz, “Anadolu Selçuklu Dönemi Sultan Hanları Üzerine Bir İnceleme”, *Turkish Online Journal of Design Art and Communication* 12/1 (Ocak 2022), 71-109.
- Kılıç, Orhan. *18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti’nin İdarî Taksimatı Eyalet ve Sancak Tevcihati*. Elazığ: Ceren Matbaacılık, 1997.
- Kolçak, Özgür. *Ok, Tüfek ve At 16. Yüzyıl Osmanlı Askerî Devrimi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1. Basım, 2023.
- Mumcu, Ahmet. *Divan-ı Hümayun*, Ankara: Phoenix Yayınevi, 4. Baskı, 2017.
- Nagata, Yuzo. *Muhsin-zâde Mehmed Paşa ve Âyânlık Müessesesi*. İzmir: Akademi Kitabevi, 1999.
- Ortaylı, İlber. *Osmanlı Devletinin Merkez ve Taşra Örgütü*. Ankara: Cedit Neşriyat, 3. Baskı, 2010.
- Özcan, Abdulkadir. “Karlofça Antlaşması” *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 24/504-507. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.
- Özcan, Abdulkadir. “Lale Devri”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 27/81-84. Ankara: TDV Yayınları, 2003.
- Özcan, Abdulkadir. “I. Mahmud ve Döneminin Kısa Panaroması”. *Gölgelenen Sultan Unutulan Yıllar I. Mahmud ve Dönemi (1730-1754)*. haz. Hatice Aynur. 1/21-33. İstanbul: Dergâh Yayınları, 1. Basım, 2020.
- Özel, Oktay. *Dün Sancısı Türkiye’de Geçmiş Algısı ve Akademik Tarihçilik*. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2. Basım, 2015.

- Özkaya, Yücel. *Osmanlı İmparatorluğu'nda Âyânlık*. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1994.
- Sertoğlu, Midhat. *Mufasssal Osmanlı Tarihi Resimli-Haritalı*. 5. Cilt. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2021.
- Sevinç, Tahir. “İran’a Elçi Olarak Gönderilen Kesriyeli Ahmet Paşa’nın Sefaret Hazırlığı ve Yolcuğu (1746-1747)”. *Belleten* 75/273 (Ağustos 2011), 407-446. <https://doi.org/10.37879/belleten.2011.407>.
- Tekindağ, M. C. Şehabeddin. “Son Osmanlı-Karaman Münasebetleri Hakkında Araştırmalar”. *Tarih Dergisi* 13/17-18 (Haziran 2011), 43-76.
- Tuğluca, Murat. *Osmanlı Devlet Toplum İlişkisinde Şikâyet Mekanizması ve İşleyiş Biçimi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2. Basım, 2020.
- Terzi, Mehmet Akif. *Türk Devlet Geleneğinde Bürokrasi*. İstanbul: Bilge Yayıncılık, 1. Basım, 2015.
- Tosun, Miraç. *Trabzon’da Cemaatler Arası İlişkiler (1700-1770)*. Trabzon: Serander Yayınları, 2018.
- Türe, İskender-Kaynar, Salim. *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*. İstanbul: Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 4. Basım, 2017.
- Ürkündağ, Ayhan. *Ahmed Dürri Efendi’nin İran Sefaretnamesi*. Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2006. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. *Osmanlı Devleti’nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 4. Basım, 2020.
- Yalçinkaya, Mehmed Aleddin. “Osmanlı Devleti’nin Batı Politikası-Zitvatorok’tan Küçük Kaynarca’ya-(1600-1774), *Türk Dış Politikası Osmanlı Dönemi*, ed. Mustafa Bıyıklı. 2/27-82. İstanbul, Gökkube, 2. Basım, 2010.
- Yıldırım, Fahri. *3332ten 1968’e Seyyahların Gözünden Aksaray ve Çevresi*. Aksaray: Aksaray Valiliği, 2012.
- Yörük, Doğan. “Karaman Eyâletinde Osmanlı Timar Düzeninin Tesisi (1483)”, *Tarih Araştırmaları Dergisi* 25/40 (Ekim 2006), 177-202. https://doi.org/10.1501/Tarar_0000000248
- Yörük, Doğan. *XVI. Yüzyılda Aksaray Sancağı (1500-1584)*. Palet Yayınları, 2019.

EKLER

Ek 1: 3 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne (s. 1-96) ait sayfalardan birkaç tanesi

A. {DVNSAHK.KR.d.00003

[illegible][illegible]

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ TEZ DEĞERLENDİRME FORMU		
Öğrencinin Adı Soyadı:		EVET
Kapak		
1	Tez Başlığı tutanaktaki başlıkla aynı mı?	
2	Kapaktaki ay ve yıl savunmaya girilen tarihle tutarlı mı?	
3	Kapak format kılavuzdaki kapak formatına uygun mu?	
4	Kapakta yazılan tüm yazılar doğru olarak verilmiş mi?	
İçindekiler		
5	Sayfa numaraları tam verilmiş mi?	
6	Şekil, Çizelge vb. listeleri verilmiş mi? Sıralaması doğru mu?	
7	Özet, Abstract, Giriş, Sonuçlar vb. bölümler var mı?	
8	Yazım hataları kontrolü yapıldı mı?	
Giriş		
9	Hazırlanan tezin önemini anlatıyor mu?	
10	İkinci ve Üçüncü dereceden başlık içermemeli kuralına uyuldu mu?	
Özet/Abstract		
11	Kılavuza uygun mu?	
12	Ay ve yıl savunmaya girilen tarihle tutarlı mı?	
13	Özet; tek sayfa, tek aralık, tek paragraf kuralına uygun olarak yazıldı mı?	
14	Bilim kodu, sayfa adedi, anahtar kelimeler ve tez danışmanı yazıldı mı?	
Kaynakça		
15	Kaynakların tamamına metin içinde atıf yapıldı mı?	
16	Kaynak formatı kılavuzdaki kaynak formatına uygun olarak hazırlanmış mı?	
17	Atıf formatı kılavuzdaki atıf formatına uygun mu?	
Atıf Yöntemi APA 7 ☐ CMS ☐ İSNAD ☐		
Genel Değerlendirme		
18	Etik Beyan açıklaması okundu, uyuldu ve imzalandı mı?	
19	Kabul/Onay sayfası kılavuzdaki formata uygun olarak düzenlenmiş mi?	
20	Kabul /Onay sayfasında belirtilen oy birliği/oy çokluğu seçeneklerinden uygun olanı savunmayla tutarlı olacak şekilde belirlenmiş mi?	
21	Sayfa kenar boşlukları ve sayfa numaraları kılavuzdaki formatına uygun mu?	
22	Paragraf boşlukları ve metin satır aralığı kılavuza uygun olacak şekilde düzenlenmiş mi?	
23	Başlık yazımları kılavuzdaki başlık formatlarına uygun mu?	
24	Yazı tipi ve boyutu kılavuzdaki yazı tipi ve boyutu formatına uygun mu?	
25	Şekil, Çizelge vb. açıklama ve numaralandırmaları kılavuzdaki formata uygun olarak yazılmış mı?	

Danışman Adı Soyadı

İmza